C 4002

حديد البصر معنا سنه والله اعلم بالصواب والبه المرجع
والمآب تمت الرسالة وتجتها والحمد لله
رب العالمين والصلوة والسلام
على سيدنا محمد وآله
وصحبه اجمعين
آمين

بلطفه تعالى اشبو كتاب بلاغتنصابك طبع وتمثيلى * سلطان
سلاطين زمان * وخاقان خواقين جهان * السلطان عبد المجيد خان *
صبنت سلطنته الى نهاية الدوران * افنديمز حضرتلرينك سايهٔ
شوكتوايهٔ ملوكانه لرنده * من غير استحقاق تقويم وقايع نظارتيله
كسب نضارت ايلمش اولان بندكان دولت
عليه نك بى نامى * سيد مصطفى سامينك
معرفت كمترانه سيله پيوستهٔ
حسن ختام اولمشدر
اواخر صفر الخير
سنه
١٢٥٧

١٤٥٧

کتوره میوب فرط هجومندن کنندویی ضبط ایده میوب اوجکلر
صید ایلدیکی کله ساقط وسری باچغه باتوب قالدقده مزبور قصار
کرکی شکار وخانه سنه ایصال ایدرکن برآشنایه دوچار اولوب بوندر
دیو سؤال ایلدکده قصار (کرکی یتصقر) دیدی یعنی برکلنکدر که حد
ناشناس اولوب نائل اولدیغی نعمته قانع اولیوب وسع واقتدارندن
خارج امره مباشرت ایله مصاب اولسه ضرب اولنور وصقر معروف
برقوشدر که ترکیده جاقر تعبیر اولنور اجدل وقطامی دخی صقره
اطلاق اولنور واول صقر که قناتلری اوزون اوله مصرخی دیرلر وهر
قوش که مرغانی صید ایده باز وشاهین کبی اکا صقر تسمیه اولنور
وجمعی اصقر وصقور وصقار وصقوره وصقاره وصقر کاور بومثللی
جمعك آخرینه ها الحاقی توکید ایچوندروموئثی صقره دروصقره لفظی
شدت ضرب معناسنه اولان صقر دن مأخوذدر که معول ایله حجره
ضرب اولنسه (صقر الصخرة بالصاقور) دیرلر وصقرك کنیه سی
ابوشجاع وابو الاصبع وابوالحمراء وابو عور وابو عمراندر وصقرك
صادنه کاهی زا وکاهی سین بدل اولنوب زقروسقر دیرلر زیرا برکلمه که
انده صاد ایله قاف جمع اوله لغات ثلث مذکور جائزدر بصاق وبزاق
وبساق کبی توکرك معناسنه وعرب نسر وعقابدن غیری هرصید
ایدن قوشه صقر اطلاق ایدوب جاقره اکدر واجدل لفظلرینی
تخصیص ایدر وجوارح اربع که صقر وشاهین وعقاب وبازی در
انلره سباع وضواری وکواسر اطلاق اولنوروجوارح مذکوره میانندہ
صقر دواب میانندہ استرمثابه سنده در زیرا صقرشدته صبر وعذابك
غلیظی هضم وهرقوشه حمله ایدروغزال وخرکوش صید نه ممارسه
واعتیادی طیور صید نه ممارسه سندن زیاده درزیرامزاجی باردورطب
اولمغله چوق مدت صوایخمز بناء علیه بجرده مثل اولوب ابخرمن الصقر
دیرلر ومیدانی ابخر من اسد ومن صقر مثلنده دیدیکه وله لحیة تیس وله
منقار نسر وله نکهة لیث خالطت نکهة صقر وصقر وصاقر دیرلر

متن

کایه در *ذلك بما قدمت یداك لتذوق وبال امرك وتری میزان قدرك*
یعنی بوخزی وتعذیبه سبب حدکی تجاوزوبنم کبی شریفه‌لك وصالنه
تعرض ایله کسب واقتراف ایلدیکك شیدر وجزن برکیمسه براهر
مکروهه مبادرت ایله معاقب اولمه دن منضجر اولسه هذا ما کسبت
یداك دیوضرب مثل ایدرا کرچه فی الحقیقه فعل صاحب یددن صادر در
لکن مجازا انده اسنادا اولنور ولتذوقه لام تعلیل ایچون وذوق فی الاصل
دهانده حاصل طعمه اطلاق و بعده بر شیٔ امتحان وتجربه یه نقل اولنوب
قلیل وکثیرده استعمال اولنور مثلا برشیئك نمونه سنه نظر کبی ووبال
شول امر ثقیل وکریه درکه ضرر زندن خوف اولنه و میزان برشیئك
مقدار وحدنی معرفته دیرلر پس مآل معنا سکا ایده جکیم تعذیب نایجا
اولمیوب کسب یدك اولوب مبادرت ایلدیکك امر قبیحك جزاسنی
تجربه ایتمکله حدکی بیلوب بعدالیوم حد نا شناس اولمه دیمك اولور
متن * من جهلت نفسه قدره یری غیره منه مالا یری * پس برکیمسه نك که
نفسی کندی حدومقدارنه جاهل اولمه سائرناس اول کیمسه نك حدینی
بیلوب کندویه نمایان اولمیان عیب غیریلره آشکار ونمایان اولور
بیت مذکور متضمن اولوب صدده مناسب اولمغله ایراد ایلدی واکثر
ادبا و بلغا رساله‌لرینی برآیه کریمه یاخود برمثل سائر یاخود بربیت معتبر
ایله ختم ایدوب رونق رساله یه مزیت و برملری دیدن قدیمدر ومتنی
بیت مذکورك مضمونی کلنك یعنی طورنه حکایه سندن اخذ وسرقه
ایلشدر واصلی بودرکه برقصار کاردجله ده قصارت ایدردی وهرکون
برکرکی پر و از ایده‌رك زمینه نازل ولب جویده کاه قونوب بوجکلر
دوشیروب تعبش وانکله قناعت ایدردی بنه برکون کلنك عادت مألوفه سی
اوزره بوجکلرله تعبش ایدرکن برصقر جق سماده رمهٔ کبوترانه هجوم
وبرینی شکار وتغذی ایلدیکنی مشاهده وکندویه ملامت ایدوب
سن صقردن بزرك اندام وعالی پرواز ایکن بویله مضائقه ایله
تعبش ایده‌سك زهی دون همت دیوب برکبوتره دیده دوز وبعدالمشاهده
صقره تقلید ایله پروازوکبوتره هجوم ایلیوب کبوتره راست

کتوره

چکینوب بروجهله نائل وصالی اولمق ممکن اولمدقده مأیوس وطلبندن
فارغ اولمشیکن سنك *لایؤسنك من مخدرة* قول تغلظه وان جرحا* بیتکی
تذکر وتکرار تحصیلنه دامن درمیان وجور و جفاسنه صبر فراوان
ایدوب عاقبت نائل بکام اولوب سکایو زدینار اعطا ایتمکه نذر
ایلشمدردیونقل ایلدی دیدی *فعدت لمانهیت عنه وراجعت ما استعفیت متن
منه بعثت من یزعجك الی الخضراء دفعاو یستحثك نحوها وکزاوصفعا*
ازعاج برشیئ موضعندن قلع واخراج وعدم استقرار معناسنه اولوب
برمرهٔ خانه سنده قرار ایتمیوب هر بارکشت وکذار ایلمه مزعاج دیرلر
وخضر بیرون بلدانده اولان مزرعه طرفنه اطلاق اولنوب وکز
برکیمسه یی دفع واخراج ایدرکن پشتنه مشت ایله ضربه دیرلر
وصفع قفایه سیلی زن اولمغه دیرلر ماآل معنا اکر بنم وعیدوایخافدن
خوف وکلامی تصدیق ایتیوب نهی ومنع ایلدیکم خصوصه ینه مبادرت
وعفو ایلدیکم امره تکرار مباشرت ایدرسك سنی قراومزارعه ازعاج متن
ونفی وسله و مشت ایله ضرب ودفع ایده جك آدم تعیین وارسال
ایده رم دیمك اولور *فاذاوصلت عبث اکارون نهابك وتسلط نواطیرها
علیك *اکارون زارعون معناسنه اکارون اکرك جمعی اولوب اکر
برزکردر واکرا کراتدن مأخوذ اولوب اکرة خضره معناسنه وعبث لعب
ایله تخلیط کار معناسنه اولوب طعام مخلوطه عبث دیرلر وسلاطه قهر
وغلبه یه تمکن وقدرت معناسنه اولدیغندن پادشاهه سلطان تسمیه
اولنمشدر ونواطیرناطورك جمعی اولوب ناطوری حافظ کروم ودشتبان
معناسنه در مآل معنا جنکه خضرایه واصل اوله سك دهقان
وبزرکر لرسنی سخریه ودشتبانلر اوزریکه مسلط اولوب تعذیب
وتعجیز ایدرلر دیمك اولور * فن قرعة معوجة تقوم فی قفاك ومن فجلة
منتنة یرمی بها تحت خصاك * یعنی چوب کج وعصای معوج مستقیم
اولنجه قفاکه ضرب ایدرلر چوب کج ایسه مستقیم اولمق ممکن اولمیوب
دائما سنی ضرب ایدرلر دیمه دن کایه ایتمش اولور ومکروه ومنتن
طورپی زیرمذاکیر که رمی ایدرلر دیمك استکه ادخال ایدرلر دیمکدن

متن

اولان محر بنت لقمان وهند بنت الخس كه ذكرى تقدم ايلدى وجمعه بنت حابس وعامر ابن ظربك دختريدر * وان بادرت بالندامة ورجعت على نفسك بالملامة كنت قداشتريت العافية لك بالعافية منك * يعنى اقدام ايلديكك قباحته نادم اولوب ترك ونفسكه لوم ايدرسك بندن انقطاع ايله نفسكه راحت بخش اولوب بزى دخى اراحه ايتمش اولورسك * وان قلت جعجعة ولاطحن ورب صلف تحت الراعده * ففرتين

متن

ايكى مثل اولوب جعجعة صوت آسياب وطحن مطحون معناسنه دقيق در لكن بركيمسه وعدنه وفا ايتمسه * جعجعة ولارى طحنا * ديو ضرب مثل ايدرلر وجعجعه مفعوليت اوزره منصوب اولوب تقديرى اسمع جعجعة در يعنى صداى آسيابى استماع ايدرم لكن دقيق مشاهده ايتمم ديمكدر وصلف قلة نزول وخيره اطلاق اولنوب راعده سحاب كثير الرعد وقليل المطر معناسنه در مالدار وبخيل اولان كيمسه حقنده * رب صلف تحت الراعده * مثلى ضرب اولنور يعنى رعدلى اولان سحابدن باران نزول ايلز ديمك اولوب مآل معناى فقرتين تكلم ايلديكى تهديداتى

متن

ايقاع واجرا ايليوب مجرد بنى تخويف ايدرسك ديمكدر * وانشدت لايؤسنك من مخدرة قول تغلظه وان جرحا * واكر مخدره نك غليظ ومكدر اولان قولى كوكلكى جرح ايدرسه ده وصال واجتماعدن سنى مأيوس ايلمسون كه زمانك خشونتنه اعتبار اوليوب ابرام ايله تحصيل مرام ايدرم ديوطمعكار اولوب بيت مذكورى انشاد ايدرسك بيت مزبور بشار بن برد اولوب شاعر ابو شمقمق مهران بن محمد بركون بشارك زيارتنه واردم پيشنده يوزدينار اولوب قدومدن اكاه ويكايا اباشمقمق بودينارك برمقدارينى اخذ ايله كه قصه سنى سكا نقل ايده يم ديدى بندخى برمقدارنى اخذ وحكايه سنه چشم كوش اولدقده بشار يا اباشمقمق بوكون تك وتنها جالس ايكن مالدار برنوجوان سلامداده اولوب يا اباامعاذ سكا نذر ايلشدم شودينارلرى قبول ايله ديو پيشمه وضع ايلدكده سبب نذرى سؤال ايلدم نوجوان دخى بابشار برزن جوريشه يه دلداده اولدمكه دعواى مستوريتده رابعة زمان وعصمت وعفنده يكانه دوران

ایلیوب عمرو فهم ایلدیکه کثرت کیاه ایله دخی مدح ایلمه دیمکدر بعده
برکره قرع عصا ایدوب نعمانه توجه ایلدکده عمروك معلومی
اولدیکه تکلمه اذن داده اولدی کلوب حضور نعمانده ایستاده نعمان
دخی استعلام ایلیوب عمرو یاملك مدح اولنه جق رتبه بسیار وذم
اولنه جق مرتبه اندك وقلیل اولمیوب ارض احوالنه اطلاع مشکل نه
وفرت نباتاتنه مغرور ومسرور اولمی ونه قلتنه مغموم ومأیوس اولمیدر
دیو جوابداده اولدقده نعمان عمروك فهم ودانشنه پسند ایدوب
اکرام ایلدی روایت اخرا ده قرع عصا دن مراد وقتا که جذیمه زباء
طرفنه مطیه سوار اولدی اتباعندن قصیر یاجذیمه نصحمله عامل اولمیوب
نسسکی مهلکه یه القایده یورسك لکن زباءنك عسکری نمایان اولوب
خیانتلرینی تفرس ایدرسم سنی اکاه ایتمك ایچون عصانامنده اولان فرسکی
تازیانه ایله قرع وضرب ایده رم سن اول آن سوار اولوب فرار ایله دیدی
وفی الحقیقه لشکر زباءنك قصیرسوقصدلرینه واقف اولدقده قرع
عصا ایلدی لکن جذیمه قصیرك خوف و وهمنه حمل ایدوب التفات
ایلدکده قصیرعصایه سوار وجای سلامته رسیده اولدقده * ان العصا
قرعت لذی الحلم * دیوب کلامی مثل اولدی وربیعه روایتنده ابتدا قرع
عصا اولنان قیس بن خالدبن ذی الجدین اولوب تمیم روایتنده ربیعة بن
محاشن ویمن روایتنده عمرو بن خمة الدوسی اولمق اوزره در وزمان
جاهلیتده بنوتمیمك حکامی اکثم بن صیفی وحاجب بن زراره واقرع
بن حابس وربیعة بن محاسن وضمره بن ضمره در لکن ضمره رشوت اخذ
وناسه غدر ایتمکله مذمومدر و بنوقیسك حکامی عامر بن ظرب وغیلان
بن سلمه الثقفی اولوب مزبور غیلان برکونی میان ناسده حکومته وبرکونی
شعرنی انشاد و برکونی شترلرینه نظارته تخصیص وتعیین ایلمشدی
وغیلان اسلامی قبول ایلدکده اون زنی بولمیوب رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری یاغیلان دوردنی ترجیح واختیار ایله
بیوروب غیلان دوردنی اختیار ایدوب عدد مزبور سنت اولدی وحکام
قریش عبدالمطلب وابوطالب وعاص بن وائلدر وزنان عربدن حاکمه

سعد بارانی عزیز ونباتی هنوز رسیده اولوب مرغزارلر یمز شمدی سبز
وطریدر دیدکده نعمان یاسعد سن منطیق وحاضر جواب سك لکن
مراد ایلمم سکا رشخص تسلیط ایدرمکه جوابدن عی وعاجز اولورسك
دیدی سعد دخی اویله دیدکده نعمان خدمتدن بریشه سعده سبلی
زن اول دیو اشارت خادم دخی برسله سخت ضرب ایلیوب نعمان
یاسعد بوکا جواب ندردیدی سعد دخی غلام سفیه ومأموردر دیدی
نعمان غلامه تکرار اشارت وغلامی برسله دخی ضرب ایدوب نعمان
سعددن جواب طلب ایلدکده سعد ابتدای قباحتنده مؤاخذه وعتاب
اولنمش اولسه تکرار بو فعل قبیحه مبادرت ایتزدی دیدی ونعمان
ینه اشارت وغلام برسله دخی ضرب ایلیوب سعددن جوابخواه اولدقده
سعد باری تعالی قولنی تأدیب ایده یوردیدی ونعمانك مرادی سعد غضب
ایله جوابده حدنی تجاوز ایدوب قتل ایتمك ایدی چونکه طورنی تغیر
ایلیوب عاقلانه اجوبهٔ مسکته سردایلدی نعمان تعجب وعقلته پسند
وسعدی کندویه ندیم ایدوب برمدت مرورنده نعمان اطراف مرغزارلرنده
سبز وکیاهك وفرت وقلتنه اطلاع ایچون سعدك برادری عمروی ارسال
وعمرو بطؤ اوزره حرکت ونعمانك قومنه انتظاری حدی تجاوز ایدوب
نعمان غضبناك اولغله یاسعد برادرك عمروکلوب کثرهٔ کیاه ایله خبرویرسه ده
قتل ایدرم قلت وعزتیله خبرویرسه ده قتل ایدرم دیوحلف وسوکند
ایلیوب عمروکلدکده سعده نعمان برادریمه برکلمه تکلمنه سندن اسنیذان
ایدرم دیدکده نعمان اسبانکی قطع ایدرم دیدی باری اشارت ایده یم دیدی
دسنکی برپده ایدرم دیوب سعدیا امیر قرع عصاایده یم دیو نیاز ونعمان
مساعده ایلدکده سعد جلبسنك عصاسنی اخذ وبرکره قرع عصا
ایلدکده برادری عمروك معلومی اولدیکه محلکده توقف ایله سکا افاده سی
مهم شی ظهورایلدی دیمکدر بعده سعده منوالیه اوچ کره قرع عصا ایدوب
عصایی جانب سمایه رفع ودست چپ ایله مسح ایلدکده عمرو مرعالر کیاهدن
خالیدر دیوقلت سبز واتدن تشکی ایله دیمسك اولدیغن فهم ایلدی
سعد برقاچ کره قرع عصا ایدوب عصایی برمقدار رفع بعده زمینه القا

متن

رجل میدر قضا حل اشکال ایله دیدکلرنده عامر متحیر وحکومتدن عاجز اولوب ای قوم بکا مهل ویروب تأخیر ایدك بو کیجه تفکر ایده‌یم دیو دفع مجلس ایدوب اول کون اخشامه دك وشب تا سحر بی خواب وراحت تفکر وتأمل ایدوب عقد واشکالی حکمدن عاجز وعمکین اولدی وجاریه سی سحیل عامرك کوسفندانی رعیده تأخیر ایلدك صباح اولدی وکج کتوردك اخشام اولدی دیو مؤاخذه ایدردی اول کون غمدن قطعا عتاب ایتیوب سحیل رعی تأخیر وعتابه منتظر اولوب عامری المناك وپرفکره مشاهده ایلدکده یا عامر غمناك اولمك سببی ندر دیو سؤال عامر دخی جوابداده اولیوب سحیل ابرام وعاقبت عامر خنثی قصه سنی اظهار ایلدکده سحیل لا ابالك یا عامر خنثایی اقعاد ایدوب تبول ایلسون آله رجلدن تبول ایدرسه رجلدر آله مراه دن تبول ایدرسه مراه در دیدکده عامر مسرور اولوب * مسی سحیل بعدها وصبحی * یعنی بو مسئله نك جوابندن فکره کرك صباحله کرك اخشامله کیمسه سنی مؤاخذه ایده مزز بانی بو ورطه دن اخراج ایلدك دیوب برکیمسه برامره مباشرت ایلدکده امر کده مستقل سك وسکا کیمسه اعتراض ومداخله ایده مزدیه جك یرده ضرب اولنور مثلدر بعده عامر سحیلك تعلیمی اوزره تجربه وقضا ایلدی وسهیلی علامه مذکوره شرعده دخی باب استدلال وعلاماتدن معدود اولوب معتبردر دیدی مومی الیه عامر بن ظرب اوچیوز سنه معمر اولمق اوزره مروی اولوب کندی ایاتنده دخی مصر حدیر * تقول ابنتی لما راتنی کاتی * سلیم افاع لیلة غیر مودع وما الموت افنانی ولکن تتابعت * علی سنون من مصیف ومربع فاصحبت مثل السد طارت فراخه * اذا رام تطیارا یقال له قع * اخبر اخبار القرون التی مضت * ولابد یوما ان یطار بمصرع * روایت اخراده ابتدا قرع عصا ایله خطاسنه تنبیه اولنان سعد بن مالك کنا نینك برادری عمرو بن مالك بن صبیعه اولوب سببی بودر که بروقتده سعد نعمان بن منذر زیارتنه کلوب نعمان سعده دیاری احواللنده سؤال ایدوب

مز بور دنصکره بر بیت دخی انشاد ایلمشدر که بیت مذکورك مضمونی تایید ایدر * ولونارا نفخت بها اضاءت * ولکن انت تنفخ فی رماد * یعنی اکر نفخ ایلدیکك آتش اولیدی مشتعل اولوردی لکن سن آتشه نفخ ایتمیوب خاکستره نفخ ایدرسك و بیت ثانیه دن ونفخت فی غیری ضرم فقره سنی اخذ اولندیغی مقدما ذکر اولنمشدی * وان العصا قرعت لذی حلم والشیء تحقره و قد ینتاء * فقرتین مثل اولوب ان العصا مثلی بر کیمسه نصح ایله متنصح وتنبیه ایله متنبه اولماز الاعاقل اولان کیمسه متنبه اولور دیه جك موضعده ضرب اولنور وحلم عقل معناسنه در والشیء تحقره مثلی برشی فی حد ذاته عظیم ایکن برشخص اول شیئی تحقیر وتذلیل ایلسه اول شخص حقنده ضرب اولنور و ینتاء یرتفع معناسنه اولوب واوحالیه در ومآل معنای فقرتین عصا ایله نصح وتنبه عاقل ایچوندر سن ایسه عقلادن دکلسك و بنم مواصلتم برامر خطیر وعظیم ایکن سن طلب ایله تحقیر ایدرسك دیمك اولوب مرادی تحذیر در وابتدا قرع عصا وضرب مثل اولنانده اختلاف اولنوب روایت اعرابیده ابتدا تنبیه ایچون عصا ضرب اولنان حکام عربدن عامر بن ظرب بن عباد البشکری اولوب ذی الحلم دن مراد عامر در وذوالاصبع عامر حقنده * ومنا حکم یقضی فلا تدفع مایقضی * دیمشدر وحداثت سنده زکی وفهیم وحکومتده بی نظیر اولوب پیر اولدقده فهم وادراکی خبردار اولمغله فرزندلرینه بنم فهم وادراکه خلل طاری اولوب حکومتده خطا ایدر اولدم بن بیرون حجره ده اثنای حکومتده خطا ایدرسم سز اندرونده عصا ایله برکاسه یه ضرب وقرع ایدیکز که متنبه اولوب خطادن رجوع وره راسته سالك اوله یم دیو تنبیه ایلیوب فرزندانی وقت خطاده قرع عصا ایدر لردی وروایت اخراده عامر حصیله نامنده برجاریه سنه قرع عصا ایچون تنبیه ایدوب حصیله قرع عصا ایدردی وخنثی ده ابتدا من بور عامر حکومت ایلمشدر وحکایه سی بودرکه برکون برقوم برشخصی عامر حضورینه احضار ایدوب یا عامر بوشخصده آلهٔ رجل وآلهٔ مرأه مجتمع اولمش مراٰه میدر یوخسه

رجل

رعی ایدرم ومنعنه تصدی ایدرسه قتل ایدرم دیوب شترینی
مرعای سرحانه ارسال ایلدکده سرحان عوفی قتل وشتری
متن اخذ ایلدی * وبك لابطبی اعفر * ظبی اعفر لونی تراب کبی
اولان آهو در وفقرهٔ مزبوره * لابطبی اعفر * مثلندن مأخوذ اولوب
شخص مصیبت رسیده یه شماتت ایچون ضرب اولنور یعنی امر مکروه سکا
نازل اولسون ظبیه نازل اولمسنکه عنایت ومرحمتم آهویه درسکا کلدر
وحیوانلرك آهو اختیار اولنمسنه سبب آهوا دنی شیدن متضرر
ورخنه دار اولور مثلا وثب ویرتاوایدرکن پالری سهولت ایله شکست
اولدیغنه بناء یاخود یرمرض اصابت ایلسه سریعا هلاك اولدیغنه بناء در
ومثل مذکوری فرزدق زیادبن ابیهك موتی خبری کلدکده انشا ایلدیکی
بیتده تکلم ایلمشدر که اول بیت بودر * اقول له لما اتانی نعیه * به لابطبی
الصریمه اعفرا * نعی برکیمسه نك موتی خبری کلمسی معناسنه در
(به لابکلب نابح) دخی مثل مذکور معناسنه درمآل معنای فقره عنده
متن برآهو مقداری حیز ك اولیوب قطعا حمایتده دکلسین پس امر مکروه
سکا اصابت ایلسون ظبیه ایلسون دیمك اولور * اعذرت لو اغنیت شیا
واسمعت لو ناديت حيا * یعنی سنك نصیحتکده معذور اولمق رتبه سنه
بالغ اولدم اکر قبول ایدوب بکا تعرضی ترك ایدرسك وسکا نصحمی اسماع
ایدردم اکرسن حیاتده اولمش اولسك وفقرهٔ اولی (اعذر من انذر)
مثلندن مأخوذ اولوب معنای مثل سکا نازل اوله حق مصیبتدن سنی
تحذیر ایدن کیمسه سنك عندکده معذور اولدی یعنی برتبه تحذیر
ایلدیکه بوندن صکره قبول ایلمزسك محذر معذور اولوب مصیبت رسیده
اولورسن دیمك اولور وفقرهٔ ثانیه دخی مثل اولوب کندویه نصح
ووعظ اولنوب قبول وفهم ایتمین کیمسه حقنده ضرب اولنور ومثل
مذکوری عمرو بن معدی کرب یاخود زیدبن صمه بر بیتده ذکر
ایلمشدر که اول بیت بودر * لقد اسمعت لو ناديت حيا * ولكن لا حياة
لمن تنادی * یعنی اکر حیاتده اولان کیمسه یه ندایدیدك تحقیق اسماع
ایدردك لکن سنك ندا ایلدیکك کیمسه ده حیات یوقدر عمرو بیت

مثل مقدما تفصیل اولنـدیغی وجه اوزره در * کالشاة تبحث عن سکین جزار * دخی مثل اولوب مورد ومضربی ذکر اولندی وهلاکو بغدادی ضبط ایلدکده ملك حلبه نصیر طوسی انشاسی ایله برمکتوب ارسال ایلدیکه بودر * امابعد فقدنزلنا بغداد سنة خمس وخمسین وستمائة فساء صباح المنذرین فدعونا مالکها الی طاعتنا فابی فحق علیه القول فاخذناه اخذا وبیلا فدعوناك الی طاعتنا فان اتیت فروح وریحان وجنة نعیم وابیت فلا سلطن منك علیك فلاتکن کالباحث عن حتفه بظلفه والقاطع مارن انفه بکفه * بحث تفتیش معناسنه حتف موت معناسنه وظلف شاة وعنز وبقر مقوله سنك طرناغی معناسنه ومارن انفك ملایم یری که قصبهٔ انف معناسنه در وبوایکی مثلك مضربی امثال متقدمه کبی فعلی کندی نفسنه مضر اولان کیمسه حقنده اولوب قطع مارن انف جذیمة الابرشك اتباعندن قصیردرکه زبادن جذیمه نك انتقامنی اخذ ایچون کندی الیله مارن انفنی قطع ایلمشدر تفصیلی * وبلقیس غایرت زباء علیك * فقره سنده ذکر اولنمشدر * فما اراك الا سقط بك العشاء علی سرحان * مثلندن مأخوذ اولوب قچن برکیمسه کندینك هلاك وتلفنه باعث اوله جق امری اتخاذ کام ومرام وحصولنه سعی واهتمام ایلسه اول کیمسه حقنده مثل مزبور ضرب اولنور مآل معنای فقره پس فهم ودانشم بودرکه بنم وصالمه طالب اولمق سنك هلاك وتلفکه باعث اولور دیمکدر وابو عبیده روایتنده مثل مذکورك اصلی بودرکه برکیمسه دفع کرسنکی ایچون تحصیل عشایه بیرون اولوب اثنای التماسده برکرك کرسنه یه مصادفه ایدوب کرك اوکیمسه یی هلاك واکل ایلیوب عرب قول مزبوری ایراد ومثل ایلدی واصمعی روایتنده بردابه کیاه طلب ایدرك صحرایه بروز ایدوب برذئب اکل ایلدی وابن اعرابی روایتنده قبیلهٔ غنی دن سرحان بن هزله نامنده قتال وخونریز برکیمسه برمرعایی حفظ وحراست ایدوب آب وکیاهندن برفردك دابه سنه برك سبز ویرمزدی برکون عوف الاسدی دعوای مردانه کی ایدوب شترمی سرحانك چراکاهنده

صکره زوجی ملك کلوب سببندن استعلام ارکان دولتی دخی صورت
حکایه بی نقل واعلام ایلدکلرنده ملك *علی اهلها نجنی براقش * دیوب
مثل اولدی وشرقی بن القطامی دیدیکه براقش لقمان بن عادك زوجه سی
اولوب اهالیٔ قبیلهٔ لقمان لحوم اکل ایتمزلردی برکون براقش دن تولد
ایدن لقمانك برفرزندی مادری براقشك پدری قبیله سنه راهی اولوب
وفرزند لقمانه خالاری اکرام ایچون برشتر ذبح واطعام ایلدیلر غلام قبیله سنه
رجعت وپدری لقمانه لحم شترین برپاره کوشت کتوروب لقمان تناول
واذناب اولوب بونه کونا شیدر دیو سؤال غلام دخی لحم شتر در خالارم
بنم ایچون ذبح واطعام ایلدیلر ذقیاب اولدیغمدن برمقدارنی سکا
کتوردم دیدکده لقمان لحوم شترعایت لذتدار ایمش برنچون نحر واکل ایتمیوز
دیدکده براقش دخی اکل لحومه خواهشکر اولوب یا لقمان * جلنا واجتمل
* دیوب کلامی هم سن جبلی نفسکه اطعام هم بزی جبل ایله اطعام ایله
دیه جك برده ضرب مثل اولنور اولدی وبراقشك شتری بسیار اولوب
لقمان ذبح واکل ایدوب شترلری افنا بولدقده قومنك شترانی اکل ایدوب
براقش واهالینك شترلری برطرفدن ذبح اولنوب افنا اولمغله براقش
کندی به واهالیٔ قبیله به خیانت ایدوب مثل مزبور ایراد اولندی مآل
معنای فقره براقش کبی اهلکه ونفسکه مضر اوله یعنی بنی طلب ایلمکدن
کندك وانبا عك متضرر اولور سکز دیمکدر * وعز السؤ المستثیرة علی
حتفها * یعنی وعز کبی موت وهلاککه سعی ایله فقرهٔ مزبوره مثل
اولوب اصلی بودرکه برکیمسه برزغاله یه ظفریاب اولوب ذبح ایتمکه
سکینی اولیوب ایا برکارده نه کونا دست رسیده اولورم دیو تفقد
وجداننده مأیوس ایکن جدی جبلا یوب ناخنی ایله زیرخاکدن برکارد
واخراج ایدوب اول کیمسه عزمی کندی پابی ایله اخراج ایلدیکی بچاق
ایله ذبح ایلیوب برغاله نك حرکت واضطرابی هلاکنه باعث اولوب
برکیمسه نك کندی فعلی تلف ومضرتنه باعث اولسه اول کیمسه
حقنده مثل مذکور ایراد اولنور (کالباحث عن المدیه) یاخود عن الشفره
دخی مثل اولوب مدیه وشفره بیوك بچاق معناسنه درمضرب ومعنای

متن

خصوصنی قدرت وطاقتکه قیاس ایدوب حدکی تجاوز وو سعکده
اولمیان امره مباشرت ایتمك ایدی دیمکدر * ولاتکن براقش الدالة
علی اهلها * فقرهٔ مزبوره علی اهلها دلت براقش مثلندن مأخوذ
اولوب برکیمسه برکاره مباشرت وانجامنیده کندی متضرر اولسه مثل
مذکور ضرب اولنور واصل مثلیده اختلاف اولنوب بعضیلر براقش
برقومك کلبنك اسمی اولوب قوم مزبوره دشمنلری برشب دیجور ده
هجوم وغارت قصدیله اولدقلری محله توجه واثنای راهده کراه اولوب
نه طرفه راهی اوله جقلرنده متحیر اولمکن غارت ایده جکلری قوم غافلك
براقش نامنده اولان کلبی نباحه باشلیوب دشمن صدای کلب طرفنه
توجه وقومك خرکاهنه ظفریاب ونهب وغارت ایدوب کندی کلبلری
صوتی ایله دشمنه دلالت وقومنه جنایت ایتمکله مثل مذکور ایراد اولندی
وکلب مزبور ایله تشاؤم اولنور * اشأم من براقش * دخی دررل و یونس
بن حبیب ابو عمرو بن العلادن روایت ایدر که براقش ملوکدن برینك
زنی اولوب شوهری برطرفه راهی وزنی براقشی استخلاف ایلدی وقتن
بردشمن طرفندن خوف یاخود برطرفه سفر مراد ایلسه عسکرینی جمع
ایتمك ایچون برموضع معینه ایقاد نار ایدوب دخانی ایله عسکره خبر
ایتمك ملك مزبورك عادت قدیمه سی اولمغله هر بارکه آتش اشعال
اولنه عسکر تختکاه ملکه مجتمع اولور دی چونکه براقش خلیفهٔ ملك
اولدی اجرای حکومت ایله وقتکذار ایکن جوار یسی خیانت قصدیله
برکیجه موضع معهوده ایقاد نار ایدوب لشکری دودوآتشی مشاهده
وتختکاهه مجتمع و براقش بوجه اجتماعلرندن پریشان حال ومتحیر
اولدقده ندماسی ای ملك لشکر بلامقتضی جمع اولدی اشتعال ناردن
خبردار دکلدم دیو جوابداده اولسك وقت احتیاجده دخی لشکردود
آتشه اعتماد ایتیوب مجتمع اولمازلر پس نظام دولته خلل طاری اولوب
دشمن ظهورنده بی لشکر متضرر اولمق محتملدر بونلری خیانت جواری به
واقف ایتیوب برخدمتنه استخدام ایلکه امرکله ایقاد نار اولنمش ظن
ایلسونلر دیو پند ایلدکلرنده براقش برخانه بنا ایتملرینه امر اتمام ونکمیلدن

صکره

ایله غیر یلرده استعمال اولندقده * اربع ظلعك * دیو ضرب مثل ایدر که معناسی ضعفکله اقامت ونفسکه رفق ایله دیمك اولوب وسع وطاقتدن خارج وعهده سندن بیرون اولوب عاجز اولدیغی امره مباشرت وتحصیلنه اقدام ایدن کیمسه حقنده ضرب اولنور * ارق علی ظلعك * ایله دخی ضرب مثل ایدرلر ومعناسی وسعکده اولیات خصوصك تحصیلنه تکلف ایله وطوپاللغکه کوره رفق ایله راقی اولدیمك درز یرا کوهه یاخود سلمه یا برغیری مرتفع موضعه صعود وعروج ایدن کیمسه کندی نفسنه رفق ایدوب قدرتی مرتبه تأنی ایله حرکت ایدر پس رقی یرقیدن مأخوذ اولوب ترقی معناسنه اولور * ق علی ظلعك * عبارتیله دخی روایت اولنور معناسی طوپاللغکی محافظه ایله دیمك اولوب وقتی یتدن مأخوذ درجن برکیمسه وعید ایلکده حدنی تجاوز ایلمسه ضرب اولنور یعنی کندی حدکه کوره وعیدایله و عجزکی فهم ایدوب خلق یومرتبه اورکتمه دیمکدر * وارفأ علی ظلعك * عبارتیله دخی روایت اولندیکه ارفأت الشی دن مأخوذ در اصلحت معناسنه یعنی اول طوپاللغکه علاج ایله بعده وعید ایله کسائی دیدی که جمله روایاتك معناسی کندی عیبکی فکر ایدوب سکوت ایله دیمکدر وبعضیلر اربع علی ظلعك عبارتنك معناسی قدرتك مرتبه سی مجاره تحمل ایدوب وسعکدن زیاده تحمل ایلمه دیمکدر دیدی زیرا حجرك براسمی دخی ربعه در * واقصد بذرعك * دخی مثل اولوب وسعنده اولیان شیئك حصولنه سعی ایدن کیمسه حقنده ضرب اولنور معناسی کلف نفسك ما تطیق یعنی نفسکه تحت قدرتکده اولان شیٔ تکلیف ایله دیمك اولوب ذرع استطاعت وقدرت معناسنه درکان اقصد الامر بما تملکه قدرتك ولا تطلب فوق ذلك دیمکدر یعنی وسعکده اولان امره طالب اولوب وسع وقدرتکدن خارج اولانی طلب ایلمه واربع علی ظلعك ابق علی عزك معناسنه اولوب طوپاللغکه ابقا ایدوب حدکی تجاوز ایله دیو تفسیر اولندیکه ماقبلی هب بردر پس یونقدیرلردن ابن زیدونك مرادی معلوم اولدیکه سکا اولی والیق اولان بنم وصایم

دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك (لیس لك من مالك الا ما اكلت فافنیت او لبست فابلیت او اعطیت فامضیت حدیث شریفلرندن اخذ ایلدم دیدی یعنی مالك اولدیغك مال فقط اكل واقنا ایلدیكك یاخود لابس اولوب كهنه ایلدیكك یاخود بذل واحسان ایله كچورمدیكك مال اولوب بونلردن ماعدا ترك ایلدیكك مال كویاسنك دكلدر دیدكده ثمامه یا ابا العتاهیه قول مذكور تحقیق حق وصواب در لكن سن بو قوله مؤمن مبتلا دیدكده بلی ایمانم بونك اوزرینه در دیدی یا ابا العتاهیه چونكه بو حدیث شریفه مؤمن سك الآن یكرمی بدره دن زیاده دیناره مالك سنكه نه اكل ایدرسك ونه انفاق ایدرسك ادخار ایدوب زیاده ایتمكه كوشش ایدرسك دیدكده یا ابامعن والله كلامك راست وحقدر لكن فقره ابتلا ایله ادانی ناسه محتاج اولورم دیو خوف ایدرم دیدكده یا ابا العتاهیه چونكه بو اعتقاد ده سن سنك حالك ایله فقیر محتاجك حالنك فرقی ندركه حرص دائمه مبتلا وجمع ماله مقدام ونفسكه دخی بخل ایله زحمت ومشقت ویرمكه مداوم اولوب عید دن عیده لحم اشترا ایدرسك دیدیكمده جوابمدن عاجز اولوب والله یا ابامعن یوم عاشوراده درت دهملك لحم ومومبار وشكنبه اشترا ایلدم دیدكده بنی اضحاك ایلیوب معلوم اولدیكه بونك ایچون سخایه صدری منشرح اولمق محتمل دكلدر دیو نقل ایلدی مزبور ابو العتاهیه وابراهیم الموصلی وابو عمرو الشیبانی ایكیوز اون اوچ سنه سی بغداده یوم واحده ده وفات ایلدیلر * ماكان اخلقك ان تقدر بذرعك وتربع على ظلعك * ما اخلقك معناسی یعنی فلان شی سكا نه پك اولی در دیمك اولوب * فلان خلیق بكذا * دیوب فلان كیسه فلان شیئه مخلوق ومجبولدر دیمك مراد ایدرلر وتقدیر قیاس ایتمك معناسنه اولوب تقدیر بذرعك دیمك بركاره مباشرت ایتمزدن مقدم طاقنكه قیاس ایله دیمك معناسنه دور ربع مكث واقامت معناسنه وظلع لنك یعنی شترك ضعفندن بار كرانه تحمل ایده میوب مشبنده عمزی وایكی طرفنه میلان ایله لنك كبی حركتنه اطلاق اولنوب غیر یلر استعاره طریقی

متن

یاثمامه بنم اعتقادمده هرفعل خیر وشرکه عباداللهدن صادر اولور فی الحقیقه اول فعل الله تعالی دن صادر اولورسن بو اعتقاددن ایا ایدوب قائل اولمازسك دیدی وتحریك یدایلیوب بو دستی تحریك ایدن کیمدر دیو اعتقادینی تمثیل ایله تحقیق مراد ایلدکده ثمامه * حرکهامن امه زانیه * یعنی دستی مادری زانیه اولان کیمدحریك ایلدی دیدی ابوالعناهیه یاامیرالمؤمنین والله ثمامه یکافذف ایلدی دیو دادخواه اولدقده ثمامه ابوالعناهیه بی کندی قولیله الزام وقذف ایچون * ناقض الماص بظرامه * یعنی مادرینك خروسه بضعنی مص ایدن تناقض ایلدی زیرا خیر وشر باری تعالی دن صادر دیرکن بکا شتم ایلدی دیو شمدی بکاشکایت ایلیوب خلاف مدعاسنی اعتراف ایلمش اولدی دیدکده مأمون خنده کنان بن سکا کندی شعرکله مشغول اولوب بو مقوله مسائله قارشمه دیدم اصغا ایتمیوب شیرمسار اولدك دیدی وثمامه برمدت تصکره ابوالعناهیه بکامصادفه ایدوب یاایامعن سفاهت ایله ویردیکك جواب سنی اغنا ایلدیمی دیو مؤاخذه قصدایلدکده یا ابا العناهیه اتم کلام خصمك بحث ودلیلی قطع واسانه معاقبه ودروندده اولان غیظی دفع وازاله ایدوب جاهله غالب اولدم نصرت ایده بیلدر دیو جواب ویردم دیدی ابوشعیب ابوالعناهیه یه قرآن کریم اعتقادنده مخلوق می غیرمخلوق میدر دیو سؤال ایلدم ابوالعناهیه بکایااباشعیب الله تعالی دنمی سؤال ایدرسن بوحسه باری تعالی جل شانه نك غیری سندن می سؤال ایدرسك دیدی بن دخی سؤالمی برقاح کره تکرار ایلدم اولدخی اشتفهامی اعاده ایلیوب یا ابا العناهیه بیچون سؤالمه جواب ویرمیوب تجاهل ایدرسك دیدکده یا اباشعیب بن سکا ابتدای امرده جواب ویردم لکن سن حاسك دیدی دیونقل ایلدی وابوالعناهیه ابخال ناس ایکن ثمامه یه ذم بخلده برقاح بیت انشاد ایلدیکندن بری بو بیتدر * الا انمامالی الذی انامتفق * ولیس لی من المال الذی انا تارکه * یعنی آکاه اولکه مالك اولدیغم مال صرف وانفاق ایلدیکمدر وفات ایلیوب ترك ایلدیکم مال کان ملکم دکلدر دیدکده ثمامه یا ابا العناهیه سن ابخل ناس ایکن بو قولی ندن اخذ ایلدك دیدم ابوالعناهیه

بکا مواصلت طمعنده اولمك سنی حقیر وذلیل ایلدی بیت مزبور
ابو العتاهیه اسمعیل بن قاسم بن سویدك اولوب مزبورك نشو ونماسی
کوفه ده در وابو العتاهیه اشعار کثیره انشاد ایدوب کثرتندن تدوین
وجمعی ممکن اولمیان اوچ شاعرك بریدر که ایکیسی بشار بن بردوسید
حمیریدر وابو العتاهیه ابتدای حالنده کوزه فروش اولوب بعده شعره
توغل واشتغال وبالبدیهه انشاد شعر ایدوب برکون برشاعر سخنور ظهور
ایتمکله اندن انشاء شعر تفکرسز زحمت چکلمزمی دیو استعلام ایلدکلرنده
بن تکلم ایتمك مراد ایلمم همان برمقدار مضامین وابیات ذهنمه سنوح
وتمثیل ایدوب مراد ایلدیکمی اخذ وماعدایی ترك ایدرم دیدی ابو نواس
ابو العتاهیه یی مشاهده ایلمدم لکن اویله ملاحظه ایلدمکه ابو العتاهیه
سماوی وبن ارضی یم دیدی وابو العتاهیه نك اکثر اشعاری زهد وتقوایه
متعلق اولوب آخر عمرینه دك تزهد ایلمشدر احمد بن حارثدن مرویدر که
ابو العتاهیه توحیده قائل وذاهب اولوب باری جل شانه ایکی
جوهر متضادین خلق واول جوهرلردن بو صورتده عالمی ایجاد ایلیوب
عالم حادث ومحدثی فقط باری تعالی در واعیان فنا بولمزدن مقدم قریبا
عالمی ینه اول ایکی جوهر متضادینه اعاده وارجاع ایدردیردی ووعید
وعذابی مقر ومکاسلقی محرم اولوب مذهب زیدیه یی تشنیع وسلطان
اوزرینه خروجی منع ونهی ایدردی جاحظدن مرویدر که برکون
مجلس مأمونده ابو العتاهیه ثمامه بن اشرسه یا ثمامه سکا برمسئله عرض
ایده یم دیدکده مأمون رضا داده اولمیوب یا ابا العتاهیه سن شعره مشغول
اول ومباحثه ومعارضه یی ترك ایله دیدی زیرا اکثر یا ثمامه ابو العتاهیه نك
نقل ایلدیکی اخبار وحکایاتی نقض ورد ایله تخجیل ایتمکله اجوبهٔ مسکته یه
قادر اولدیغی مأمونك معلومی ایدی تکرار ابو العتاهیه ایراد مسئله یه
اظهار خواهش ایدوب اکر امیر المؤمنین ایراد مسئله یه اذن داده
وثمامه یه جواب ویردیو امر بیوسه ایراد سؤال ایدردم دیدکده مأمون
یا ثمامه اکر سؤال ایدرسه جواب داده اول دیوب مساعده ومناظره لرینه
چشم وکوش اولدقده ابو العتاهیه تقریر مسئله یه شروع ایدوب

یا ثمامه

متن

اولوب سعال وضراط قالدی دیدی * وهل یجتمع لی فیك الاالخشف وسؤالکیله * خشف خرمای بدوناماکول معناسنه وکیله کیلدندرکه هیئت وحاله دلالت ایدوب جلسه ورکبه کبیدر اولجك معناسنه وفقرهٔ مزبوره * اخشفا وسؤالکیله * مثلندن مأخوذ اولوب تقدیری انجمع التمرالردی والکیل المطفف اولمغله انتصاب خشفا اضمارفعل ایله درومعنای مثل ردی وناماکول خرما ایله اکسك کیله یی جمع ایدرمیسن دیمك اولوب برکیسه ده ایکی سؤ خلق جمع اولسه مثل مذکور اول کیسه یه ضرب اولنورو ابتداقائلی عمرو بن معدی کرب اولمق اوزره روایت اولنمشدر وابن زیدونك مرادی بن سنکله ازدواج ایلسم سنده مجتمع اولان قبیح منظر و بخرایله متأذی اولمدن غیری فائده مند اولمام دیمکدر * ویقتلنی علی بك الاالغدة والموت فی بیت سلولیة * غده لحم وشحم ومیانده اولان بزدیدکلری شیدر و شرطا عونه سیدرلکن بوندهٔ مرادطاعوندر وسلول اسم قبیله اولوب قومی قلیل وذلیل اولمغله میان عربانده مذموم در وفقرهٔ مزبوره غدة کغدة البعیروموت فی بیت سلولیه مثلندن مأخوذ اولوب اخشفامثلی کبی برکیسه ده بربرندن زیاده سؤ ایکی خصلت ذمیمه جمع ایلسه اول کیسه حقنده ضرب اولنور وقائلی عامر بن طفیل ملعون اولوب لبید بن ربیعة العامری نك برادری اربد ایله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مجلس شریفلرینه داخل وزائرخوای اولدقلرنده پیغمبرعلیه السلام حضرتلری ایکیسنه دخی بددعا بیوروب اربده صاعقه نازله اولوب مردوعامر ملعون قبیلهٔ سلولدن برزنك منزلنده مطعون اولدقده مثل مذکوری تکلم ایلیوب مرداولدی لعنة الله علیه وعلی اربد وعامر ك احوالی مقدماتفصیل اولنمشدی پس مال معنای فقرهٔ مزبوره سنك مواصلتکدن بکا برشیء

متن

مقارن اولمز الاطاعون و بیت سلولیه ده موت مقارن اولور یعنی سنکله اجتماع شروضررردن غیری تحصیل ایلزدیمك * تعالی الله یاسلم بن عمر * اذل الحرص اعناق الرجال * باری تعالی علوکبیرایله عالی اولدی یاسلم بن عمر ورجالك کردنلرینی حرص وطمع ذلیل وحقیر ایلدی یعنی سنك

درهمه اشتر ایبوروب حطیئه یا دیه یه راهی وعمر بن الخطاب رضی الله
عنه زمان سعادتلرنده وفات ایلدی * واین من انفرد به ممن لا اغلب
الاعلی الاقل الاخس منه * انفراد تنها ویالکز اولمق وغلب استیلا معناسنه متن
واخس ادنی معناسنه و بوفقره فقرات سابقه یی تفسیر اولوب ما ل معنی
بنم انکله منفرد و بکا مخصوص اولان کیمسه نره ده ماندن اقل وادنی
فائده به استیلا وحصه یاب اولدیغم کیمسه نره ده یعنی سن زوجهٔ لئیمه
صاحبی اولوب بنله معامله ك زوجه کدن فضل وبقیه قوت ایله اولوب قوم
ایسه مجردلر و بکا منحصر لرایکن ذوقیاب اولمده سنکله انلرك نه مناسبتی متن
واردر دیمك اولوز * وکم بین من یعتمدنی بالقوة الظاهرة والشهوة
الوافرة والنفس المصروفة الی واللذة الموقوفة علی و بین آخر قد نضب
غدیره ونزحت بیره و ذهب نشاطه ولم یبق الا اضراطه * الفاظ مذکوره
و بین آخر فقره سنه کلنجه زنانی معجب اولان کثرت جماعدن کنایه
و بین آخردن آخر فقرانه وار بخه انسان شیخوخت وضعف سبیله
جماعدن عاجز اولدیغندن کنایه اولوب ما ل معنی قوت ظاهره وشهوت
وافره ایله نی قصد ایدن کیمسه که تفسیر فقط بکا صرف ایدوب لذتی بکا
موقوفه ومنحصره ایدن ایله سنك کبی نهر ینك آبی قعر زمینه چکلمش
وچاهنك آبی نزع اولنوب نشاط وجنبشی زائل اولوب ضراطدن غیری
برشیئی قالمیان شخص ایله مناسبتی ندر هیچ مجرد و برنا ایله متزوج وپیرك
مجامعتده نسبتی اولورمی پس بنم بویله طالبلرم وار ایکن سنك کبی
بی طاقت عمل مانده حریفه رغبت ایدرمیم دیمك اولور مرو یدر که قتیبه
بلدان رومدن برینی فتح و برعرب بهادری رومی برزن سبی واسیر ایدوب
اول شب یدی کره جماع ایلیوب زن نشاطندن طائفهٔ عربك مجموعی سنك
کبی قوت باه صاحبی میدر دیو سؤال عرب دخی جمله مزبویله قوتلیدر
دیدکده زن راست سویلرسن اکر سزده بورتبه قوت اولسه بلده مزی فتح
ایده مزدیکز دیدی ونضب غدیره فقره سی بعض عربك قولندن
مأخوذ اولوب اصلی بودر که بر پیره احوالندن سؤال اولنوب پیر ذهب
الاطیبان و بقی الاخبثان یعنی پیرلك سبیله نوم وجماعه قدرت زائل

ملیکه بی زوجك زبرقان تزوج ایده جکدر بناء علیه خرکاهکه مهمان ایلدی دیدکده ملیکه حسن وجمال صاحبه سی بر دختر بی مثل اولمغله ام هند اعتماد ایتیوب واظهار انفعال ایدوب حطیئه نك اکرامنده قصور وبعض مرتبه استثقال صورتن کوسترکده حطیئه بدخلق ادم اولمغله خرکاه زبرقانی ترك وبنی شماس طرفنه توجه وانتقال ایلدکده بغیض زبرقانه رغما حطیئه یه مخصوص ضرب خرکاه وطناب لرینه حله لر آویخته وشتر لرین مبرکار ینه چوکروب کندی یه واولادوزوجه سنه کسوه لر اکساوالباس ایلدیلر و برمقدار وقت مرورنده زبرقان میز لکاهنه رجعت وبنی شماسه مهماتمی طرفه ارجاع ایدیکز دیوب بنوشماس ممانعت ومیانلرنده منازعه وحرب وقتاله باعث اوله حق مرتبه یه رسیده اولدقده دفع شر ایچون بعض قوم حطیئه تخییر اولنسون قنتی طرفی ترجیح واختیار ایدرسه اندن اقامت ایلسون دیوب طرفین بورأیه رضاداده اولدقده حطیئه بغیضی اختیار وقصائد ایله مدح ایلیوب بنوشماس زبرقانك هجو نی طلب ایتملریله حطیئه زبرقانی برقاج بیت ایله هجو ایلیوب عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری استماع وکبار ناسی بومرتبه هجو ایدن شخصی تأدیب لازمدر دیو احضار وتحویف ایچون زبانکی قطع ایدرم دیو مؤاخذه یورد قلرنده حطیئه یاامیرالمؤمنین عفو یورك بن پدرومادروز وجه می وکندی نفسمی هجو ایلدم دیدکده عمر رضی الله عنه حضرتلری تبسم یوروب نه کونا هجو ایلدك یورد قده حطیئه پدرومادری * ولقد رأیتك فی النساء فسؤتنی * وانا نبتیك فسانی فی المجلس * بیتیله هجو ایدوب زوجه می * اطوف ما اطوف ثم آوی * الی بیت قعیدته لکاع * بیتیله هجو ایدوب کندیمی * اری لی وجها قبح منظره * فقبح من وجه وقبح حامله * بیتیله هجو ایلدم دیدکده حضرت عمر رضی الله عنه تأدیبا محبس ایلیوب برمقدار زمان نصکره محبسدن اخراج یوروب بعد الیوم برفردی هجو ایله دیو امر وتنبیه یورد قلرنده حطیئه یاامیرالمؤمنین هجو دن فارغ اولورسم اولاد وعیال کرسیکندن هلاك اولورز یرا مدح ایله کیسه احسان ایتیوب هجو مدن خوفلرندن عرضلر بنی بندن خریدار اولورلر دیدکده حضرت عمر رضی الله عنه حطیئه دن مسلمانلرك عرضنی اوج بیك

مآل معنی شول کیمسه که عرضنی صیانت ایچون کرم واحسان ایده
شتمدن مصون اولور وشول کیمسه که شتم ودشنامدن خوف ایتمیه اول
کیمسه یه شتم اولنور دیمك الموغله عبید یا حطیئه بو بیت سنك افعاللریکك
مقدمه سیدر دیوب اتباعندن برینه حطیئه یی پازاره کتوروب
رغبت ایلدیکی البسه دن برینی اشترا ایله دیو امر ایدوب خادم حطیئه
ایله پازاره واروب حریردن منسوج البسهٔ نفیسه ورقیقه عرض ایلدکده
قبول ایتمیوب خشین جامه لره اظهار رغبت واخذ ایدوب راهی اولدی
مرویدر که بروقتده زبرقان بن بدر کندی قومندن اخذ صدقاته عامل
ومباشر اولوب برسنه افراط قحط اولمغله ممکن اولدیغی مرتبه مال صدقاتی
جمع وعمر رضی الله عنه حضرتلرینه ایصال ایچون مطیه سوار واثنای راهده
زوجه وبناتی ایله حطیئه یه دوچار وحطیئه اولدیغنه عالم اولوب حطیئه
زبرقانی بلمدیکنه بناء زبرقان یا رجل عزیمتك نه طرفه در دیو سؤال حطیئه
دخی یا امیر قحط وغلا سببیله تعیشدن عاجز اولوب عیالمه کفاف تحصیلنه
عراقه توجه ایلدم مأمولدر که اسخیادن بری برمقدار شی احسان ایده
بندخی اول جومردی قصائد ایله مدح ایده یم دیدکده زبرقان استرمیسن که
سنی برکیمسه منزلنه الوب قحط مندفع اولنجه اولاد وعیالکله تمر ولبن ایله
اطعام واکرام ایده دیدی حطیئه دخی یا امیر انجق مطلبم بودر لکن قنی اویله
برمرد سخا پیشه دیدکده زبرقان بن سنی کندیمه همجوار واطعام ایدرم
دیدی حطیئه دخی محظوظ اولوب نامنی سؤال اولدخی زبرقان بن بدردر
یا حطیئه بو شتره راکب اول وفلان جانبه توجه ایلیوب زوجه م اولان
ام هند بنت صعصعه یی اهالیٔ قبیله مدن استفسار وخرکاهمده اقامت
وقرار ایله دیوب راهی اولدی حطیئه دخی زبرقانك زوجه سنی بولوب
ام هند حطیئه یی خرکاهلرینه اجلاس واطعام واکرامنده قصور ایتمیوب
خطیئه واصل اولدیغی نعمته حمد وسپاس ایلدی وحطیئه نك زبرقانه
مسافرتی قومنك رئیسی اولان بغیض بن عامر بن شماسك معلومی اولمغله
ام هنده دسیسه ایدوب یا ام هند اکرام ایلدیکك مسافرك دخترك

نکاع * بیتندن مأخوذ در یعنی سیر و گذشت ایلدیکم محللری سیر ایدرم بعده قعیده می لشیمه اولان خانه یه رجعت و التجا ایدرم دیمکدر و مزبور حطیئه اسمی جرول بن اوس بن مالك العبسی در که شعرای مخضرمینك بزرگواری و جاهلیت و اسلامه رسیده ود نی النفس والهمه گداچشم و بی مروه و اکثر اشعاری هجو اولوب برمرد خباثت شعاردر و بروقتده مدینه منوره یه گلدکده اعیان و اشراف بربرینی قدوم حطیئه دن اگاه ایدوب بوشخص شاعردر و شاعر انشاد ایلدیکی قصائد و ابیات صله سنده هرزه فکر فاسد و طمع ایله زیاده شی مأمول ایدر و فکرنی تحقیق ایدرم زعمیله بریمزه کلوب انشاد شعر ایلدکده مأمولی مرتبه عطیه ایلك مشکل ایتمسه هجو ایدر و شعرابی ارضا بروجهله ممکن دکلدر همان اصوب و اولی اولان بودر که هر بریمز برمقدار شی اخراج و جمع و زیارتنه واروب یا حطیئه جمله مزدن سکا عطیه در دیوب اعطا و دفع ایده رز دیو اتفاق و درتپوز دینار جمع ایدوب یا حطیئه بوصله سکا آل فلان و فلان طرفلرندن دیدیلر حطیئه دخی اخذ ایلیوب اوزرلرندن ثقلتنی دفع ایلدك ظن ایلدیلر لکن حطیئه پی جمعه کونی معبرناس اولان موضعده هرکیم بکا برجفت نعل احسان ایدرسه باری تعالی انی عذاب دوزخدن امین ایلیه دیو جر وسؤال ایدر مشاهده ایلد کلرنده طمعنه تعجب ایلدیلر ابو عبیده ذکر ایدر که بروقتده حطیئه عبید بن نهاسك زیارتنه واروب لباس طلب ایلدی عبید دخی بن الآن برخدمتده مستخدم دکلم و عیال واتباعمه انفاق ایده جکمدن فضله ماله مالك دکلم دیو رد ایدوب مأیوسا بیرون اولدقده اتباعندن بری مناسب ایلدیکز زیرا بوشخصه حطیئه دیرلرسنی واتباعکی هجو ایله رسوا ایدردیدکده ارجاع و عودتنه آدم ارسال ایدوب گلدکده یا حطیئه معذور اوله سنی بیلدم سن دخی کندیکی بزه تعریف ایلدك سنی مسرور ایده جك شیئه دسترس اولورز دیوب نوازش و اجلاس ایلیوب یا حطیئه حالا اشعرناس کیمدر دیوب حطیئه بوشعری انشاد ایدندر دیوب محله مناسب کندی اشعارندن * ومن یجعل المعروف من دون عرضه * یصنه ومن لایتق الشتم یشتم * بیتنی انشاد ایلدی

ضدی کیس وذکا معناسنه اولوب (رجل ظریف وکیس دیرلر وادب
فی الاصل طعامه دعوت معناسنه ومأدبه طعام معناسنه اولوب بعده جمیع
انواع محامدده حقیقت عرفیه اوله رق استعمال اولندی وفنون عدیده
ومحامدی جامع اولان کیمسه یه ادیب دیرلر واصمعی ایدر که ظریف
بلیغ وجید الکلام اولان کیمسه در ظرافت لسانده اولدیغنه عمر بن الخطاب
رضی الله عنهك * اذا کان اللص ظریفا لم یقطع * یعنی اکر
دزد بلیغ وجید الکلام اولورسه کندیدن حدی اسقاط ایده جك
کلام فصیح تکلم ایتمکله قطع یددن خلاص بولور قولی ایله استدلال
ایلدی وبعض اهل لغة عندنده ظریف شول کیمسه در که وجه وهیئتی
حسن اوله کسائی دیدیکه ظرافت وجه ولسانده اولوب وجه ظریف
ولسان ظریف دیرلر استفهام طریقی ایله ما اظرف زید زیدك وجهی می
حسندر یوخسه لسانی می حسندر معناسنه استعمال جائزدر مآل معنای
فقرتین سن فرض ایله که حسیب وکریم اولان قوممه هزار تکلفات ایله
مماثل اولدم زعمیله انلرك سامیه لری ذروه مجد وحسبده اولوب
مصاحبتلری غایت ظرف وادبه واصل اولمشدر دیمك اولور * الست
تاوی الی بیت قعیدته لکاع اذ کلهم عزب خالی الذراع * اوی همزه نك
ضمی وواوك کسریله منزله رجوع معناسنه وقعیده زوجه معناسنه
همدم معناسندن مأخوذدر وزوجنی خانه ده اقعاد ایلدیکی ایچون قعیده
دیرلر قعاد دخی دیرلر ولکاع لئیمة النفس ودنیه معناسنه اولوب عزب
زوجه دن بعید یعنی زنی اولمیان کیمسه یه دیرلر فی الاصل طلب کیاهدن
متباعد معناسنه در وخالی تهی معناسنه وذراع ساعد وبازو معناسنه
اولوب خالی الیند کبی فراغ وتجرددن کنایه در مآل فقرتین سن
فرض ایله که بکا رغبت ایدن قوممده موجوده اولان محاسنی جمع ایلیوب
شرف وکرمده انلره مماثل اولمش سك سن اول شخص دکلمی سنکه
قعیده سی لئیمه اولان بیته رجوع ایدرسن یعنی سن متزوج اولوب
بکا طالب اولانلرك مجموعی مجرد وبی زندر سنی انلره نیجه ترجیح ایدرم
دیمکدر وفقره ولی حطیئه نك * اطوف ما اطوف ثم آوی * الی بیت قعیدته

متن

لکاع

سیفدر که هر کیمسه که نیامدن قتل دشمنی ایچون اخراج ایلیه چپ وراست
میدردیو قاریوب هرجانبدن ضرب ایدرسه قطع و بریده ایدردیمك
اولور بعده صمصامه متوکله واصل اولوب یاغرنامنده ترکی بزغلامه
احسان غلام دخی صمصامه ایله متوکلی قتل ایدوب بوندنصکره
صمصامه کیمده ایدیکی معلوم دکلدر * وحملك الحارث علی النعامه * واکر
حارث سنی نعامه نامنده اولان اسبه سوار ایلسه مومی الیه حارث بن عباد
التغلبیدر که بنو وائل اکبر سادا تی اولوب ذکری متقدم حرب البسوسدن
اعتزال ایدوب * لانافة لی فیها ولاجمل * دیوب کلامی مثل اولمشدر
فتن برکیمسه یرظلم وفساددن تبریه ذمت ایتمك ومدخلم یوقدردیمك مراد
ایلسه مثل مزبوری ضرب ایدر مرو یدرکه مقدما نعامه جریر بن اودانك
فرسی اولوب بعضیلر حرزك فرسیدر دیدی لکن بوروایت ضعیفدر اولوب
بعضیلر حرز فرس نعامه یه حارثدنصکره مالك اولدی دیدی وعرب دن
یدی کیمسه نك فرسلرینك اسمی نعامه در * ماشککت فیك وماسترت
اباك ولاکنت الاذالك * یعنی عمرو محرق سکا بردینی الباس ومار یه قرطین
ایله تزیین وعمرو بن معدی کرب صمصامه یی تقلید وحارث فرس نعامه یه
سوار ایدوب زی سادات واشراف ایله تزیی ایلیوب بنی تغلب ایچون
تبدیل شکل ایلسك مفید اولمیوب سنده شك ایلم و بداصلی وفرومایه
اولدیغکی بندن ستر واخفا ایده میوب هرنه قیافتده کرسك یتمه سن
بنم پیلدیکم دنی کپایه سن * وهبك سامیتهم فی ذروة المجد والحسب
وجاریتهم فی غایة الظرف والادب * مسامامة علو ورفعتده مماثله
معناسنه وذروه هرشیئك اعلاسنه اطلاق اولنوب ذروه بام وذروه سنام
دیرلر ومجد کرم وجلا لتده توسع ومجید کریم معناسنه اولوب کشیئك
مجد وشرفی پدری طرفندن اولورحتی برکیمسه نك پدر وجدی اشراف
قومدن اولسه عرب * رجل شریف ماجد * دیروحسب کندی
ذاتنده اولان کرم وشرف معناسنه اولوب رجل حسیب دیرلر
آباواجدادی شریف اولمق لازم دکلدر وجاریه دخترنورسیده معناسنه
اولوب بو محلده مجاراة یعنی مصاحبت معناسنه در وظرف حقك

وذوالنون ومخذم ورسوب وصمصامه در وذوالفقار پیغمبر علیه السلام
اولوب غزوهٔ بدرده منبه بن حجاجدن اخذ بیوردیلر ومخذم ورسوب حارث
بن جبلة الغسانی یه انتقال وذوالنون وصمصامه عمرو بن معدی کرب یه
انتقال ایلدی مروید که عمر رضی الله عنه حضرتلری عمرودن
صمصامه یی کورمکه طلب عمرودخی ارسال وحضرت عمر صمصامه یی
وصف ایلدکلری کبی مشاهده بیورمیوب یاعمرو صمصامه یی خلقك مدح
ایلدیکی کبی بولمدم بیوردقلرنده عمرو یاامیرالمؤمنین حضورشریفلریکزه
صمصامه یی ارسال ایلدم صمصامه یی استعمال ایدن دستی ارسال ایتمدم
دیدی ابوعبیده ذکر ایدر که صمصامه عمرودن خالدبن سعیدبن العاصه
انتقال ایلیوب سببی بودر که خالد بن ولید بنی زبیده هجوم ایلدکده
خالدبن سعید جملهٔ اموراسندن اولمغله اثنای غارتده عمرو بن معدی کربك
خواهری ریحانه یی اسیر عمرودخی همشیره سنی تخلیص ایچون مراجعت
وصمصامه یی وروب خواهر بنی اخذ ایلدی بعده یوم داردیمکله معروف
اولان عثمان رضی الله عنه حضرتلری کندی دارنده محصور وشهید
اولدقلری کون صمصامه ضایع اولوب بعده یوتوب بنوعاص یدنده
قالوب هارون الرشیدك پدری مهدی سریر آرای خلافت وبصره یه
عزیمت وواسطه واصل اولدقده بنوعاصه صمصامه یی طرفه ارسال
ایلسونلردیو مکتوب ارسال بنوعاص فی سبیل الله غزا ایچون یانمزده
محفوظدر دیوجواب ویروب مهدی اللی عدد سیف کرانبها ارسال
وبرسیف ایله غزا ایتمدن شمشیر بنجاه ایله غزا اولی دردیو تکرار طلب
ایلدکده بنوعاص سیفلرله صمصامه یی استبدال ایلدیلر بعده هارونك
برادری موسی الهادی تخت نشین اولوب صمصامه یی خزینه دن اخراج
وشعرایه مدح صمصامه ده انشاء شعرامرایدوب شعرادن هر بری چندین
ابیات ایله مدح ایلدیلرکه شعرادن ری بویتلری انشاد ایلمشدر * حاز
صمصامة الزبیدی عمرو * من جمیع الانام موسی الامین * مایبالی من انتضاه
لضرب * اشمال سطت به ام یمین * مالکی عمرو زیدینك سیف صمصامه سنی
جمع ناسدن موسی نفسنه ضم ایدوب مالك اولدی وصمصامه شول

اسبندن زمینه غلطان ایده یلورمیم دیوب عمر و لك زیر سیر ینه
دستنی ادخال و پایی قالدیروب جانب آخره انداخته ایتمك مراد ایلیوب
عمرو مرادنه مطلع وسیر ینی زینه محکم صیقوب اسبه مهماز وشتاب
ایلدکده شخص مزبورك دستی زیر زانوی عمروده قالوب اخراج وتخلیصی
بر وجهله وسعنده اولمیوب اسب ایله معا برمقدار تکاپوی وشتاب وبی
تاب اولوب بالضروره امانخواه اولدقده عمرو تجاهل وطرف چشم ایله
نظر وفریادندن سؤال و بوکونا حرکتنه تبسم کنان اسبنه کشاد ویروب
* ان فی عمك بقیة بعد * یعنی عمکده قوتدن هنوز بقیه موجوده در
دیدی واصطبل اخور معناسنه اولوب عرب بیدر فارسیده آخته خانه
دیرلر که آخته اکدیج آت معناسنه اولوب تقدیر کلام خانهٔ آخته در
واخوره سبس خانه دخی دیرلر بارکیره سبس خانه دیدکلری غلطات
عوامدندر وآخوره شیخ عطارك بو بیتنده ظاهردر * زآب ونان
تاالب شکم رابرمساز * همچوحیوان بهرخود آخورمساز * مرویدرکه
بروقتده عمرو مجاشع بن مسعود زیارتنه واروب یامجاشع وجودمه مناسب
سندن بر فرس وسلاح طلب ایدرم دیدی مجاشع دخی برفرس جواد
و برسیف صارم و یکرمی بیك درهم احسان ایدوب عمرو رجعت واثنای
طریقده بنو حنظله منزلکاهنه مرور ایلیوب بنو حنظله یاابا ثور صاحبك
مجاشعی نیجه بولدك دیدکلرنده عمرو * لله بنو مجاشع ما اشد فی الحرب
لقاها * واجزل فی الکربات عطاها * واحسن فی المکرمات ثناها * والله
لقد تاملتها فما اجبتها * وهجوتها فما افحمتها * دیدی یعنی الله حقیچون بنو
مجاشعك رزم و پرخاشده ملاقی اولمسی پك شدید ومشکلتردر وشدت
ومضائقده عطاسی زیاده سیله عظیمدر واخلاق حمیده ایله متصف
اولمده ثناسی زیاده حسندر ووالله بنو مجاشعی تفکر وملاحظه ایلیوب
مجیب ایلمدم وسؤالده بنو مجاشعه بخل ایلیوب اکثار وانلری هجو ایلدم
ورد یه ذکر ایله هجو ایدوب غدر ایلمدم دیدی وموحی الیه عمرولك صمصامه
نامنده اولان سیفی عبد الملك بن عمیر روایتی اوزره بلقیسك سلیمان علیه
السلامه اهدا ایلدیکی بش سیفك بری اولوب اول سیفلر ذو الفقار

اسبان بلا توقف نوش ایلدیلر بعده عمروك اسبنه سپری ارأت ایلدکلرنده
اورکوب پالرین زمینه ضرب بعده نوش ایلدکده سلمان یا عمرو هجین
اولان اسب بو کونا حرکت ایدر دیوب اثبات مدعا ایلدکده عمرو منفعل
اولمغله بلی هجیندر و هجین هجینی بیلور دیو سلمان بن ربیعه یی تکدیر
ایدوب بو قصه عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینك سمعنه
واصل اولدقده عمره بر مکتوب تحریر بیوردیلر که مآلی بو در امیر
جیش اسلامه اطاله ایلدیکك و صمصامه نامنده اولان سیفکه مغرور
اولدیغك مسموع و معلومم اولدی لکن بنم سیفم مؤید من طرف
الله در اکر فرق سریکه وضع ایدرسم کمربندکه وارنجه دوینمه ایدرم و بو
قولم صادق اولدیغنه مطلع اولمق استرسك تکلم ایلدیکك کلامی اعاده ایله
بیوردی و عتیق شول اسبدر که طرفینی عربی و عیوبدن بری و ازاد
و نقصاندن عاری اوله و بو سببله عتیق تسمیه اولندی زمخشری سورهٔ انفال
تفسیرنده روایت ایتدیکه ربیعمبر علیه السلام (ان الشیطان لا یقرب صاحب
الفرس العتیق ولا دار فیها الفرس العتیق) بیوردی و عبد البر تمهیدده
فرس عتیق بزم عندمزده فرس فاره یعنی یکه تازدر دیدی و صاحب
العین فرس عتیق فرس سابقدر دیدی مرویدر که عمر بن الخطاب
رضی الله ع یا عمرو حرب و قتالی تعریف ایله بیوردقده عمرو وقت اشتدادنده
مر المزاق و تلخ طعمدر هر کیمسه که صبر و متانت ایده غالب و میان
ناسده نام آور اولور و اکر هراسان اولوب دشمنه ضعف اظهار ایدرسه هلاك
و بدنام اولور دیدی و آلات حربی سؤال بیوروب نیزه نیجه در بیوردقده
نیزه یار و دوستدر کاهیجه خیانت ایدر دیوب تیر نیجه در بیوردی عمرو
دخی تیر رمی اولنان دشمن حقنده برمنیه درکه کاه اصابت و کاه خطا ایدر
دیوب سیف نیجه در بیوردی عمرو دخی سیف ایله ضرب اولنان
کیمسه یی مادر و پدری ضایع ایدر دیوب جمیع آلاته ترجیح ایلدی
بعده سپر نیجه در بیوردیلر عمرو دوائر حرب سپر اوزرینه دورد ایدر
دیو لزومنی بیان ایلدی مرویدر که برکون عمرو بن معدی کرب اسب
سوار اولوب مربد تعبیر اولنان اصطبل پیشنده واقف ایکن بر شخص
کلوب عمرو پیر اولدی اولکی کبی قوت و متانتی یوقدر عجبا زور بازو ایله

ایلدی ابو عبیده نقل ایدر که چونکه قادسیه فتحی میسر اولدی مسلمانانه
اموال کثیره اصابت ایدوب سر عسکر یمز اولان سعد بن ابی وقاص
خمس غنایمی افراز واخماس اربعه یی مسلمانانه توزیع وتقسیم وهر فارسه
التمش بیك درهم اعطا ایدوب برمقدار مال باقی قالدقده سعد رضی الله
عنه عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه صورت تقسیمی
وبقیه یی اعلام ایلیوب عمر رضی الله عنه بقیه اولان خمس غنایمی
دخی مسلمینه تقسیم ومحاربه دنصکره سکالاحق اولان مسلمانلره
احسان ایله دیو تحریر وامر یوروب سعد حضرتلری امرینه امتثال
وجله یه برمقدار مال احسان ایدوب تکرار عمر رضی الله عنه بقیه دن
جله قرآن کریم اولانلره دخی برمقدار مال احسان ایله دیو تحریر
یوروب سعد حضرتلری عمرو بن معدی کربه قرأندن حفظك
وارمیدر دیو سؤال عمرو دخی وقت اسلامدن بو آنه کلنجه غزوات
ومحاربات ایله اشتغالم حفظ قرآن کریمه مانع اولدی دیدی بعده
بشر بن ربیعه دن استعلام ایلدکده بشر دعوای حفظ ایلیوب
بسمله خوان اولدقده قوم خنده ایلدیلر وسعد یابشر بو ما لدن
سکا نصیب اولماز دیدکده عمرو * واذا قتلنا ولا یبکی لنا احد * قالت
قریش الاثلث المغادر * تعطی السویة من طعن له نعمد * ولا سویة
اذ تعطی الدنانیر * قطعه سنی انشاد بشر دخی برفیج بیت انشاد ایدوب
سعد رضی الله عنه عمرو وبشر حصه طلبنده اولوب تعریضانه انشاد
ایلدکاری ایاتی حضرت عمره اعلام ایدوب عمر رضی الله عنه انلره دخی
احسان وتطییب ایله دیو کتب وتحریر یوروب سعد رضی الله عنه
ایکیبسنه قرق بیك درهم احسان ایلدی مدایني ذکر ایدر که عمرو بن
معدی کرب برسریه ایله غزواتدن برینه راهی واول سریه نك رئیس
وسپهسالاری سلمان بن ربیعه اولوب برکون عمرو لك اسبنی مشاهده
وباعمرو بو اسب هیجین دریعني مادر وپدرندن بری اسب تازی اولمیوب جواد
دکلدر دیدی عمرو دخی نسبی معلوم اسب عتیق وتازیدر دیدکده
سلمان بن ربیعه هیجنی اثبات ایچون برسپر احضار وجوفنی آب ایله
املاوسر شار ایتدیروب برقاچ عتیق اسبه سپر ایله آبی عرض ایلدکارنده

اولورسن وباری تعالی سنی خوف اکبردن امین ایدر یورد قلرنده بن دخی اسلامی قبول ایلدم دیو نقل ایلدی ومومی الیه عمرورضی الله عنه حضرت عثمان رضی الله عنه زماننده دك معمر وغزواة کثیره ده بولینوب اهل اسلامك نصرتنه باعث اولمشدر ازجمله کوفه قربنده وقعهٔ قادسیه ده فیلك خرطومنی سیف ایله ضرب ودونیمه ایدوب فیل منهزم اولدقده لشکر عجم پریشان اولدی کذلك اون اوچ سنه سی خلافت ابی بکررضی الله عنه ده وقعهٔ یرموکده لشکر رومك انهزامنه باعث اولوب هرقل حمصدن رهایه فرار ایلمشدر حتی خثعمی وقعهٔ یرموکده برکیسه مشاهده ایلدم که فی العمر اندن شجیع برکیسه مشاهده ایلدمکه اثنای محاربه ده رومیلردن برملعون اول کیسه یه مقابل اولوب قتلنه اقدام ایلدکده بلا تکلف رومی بی قتل ایلیوب ایکی رومی دخی مبارزه وانلری دخی قتل ایدوب لشکر رومه هجوم ورومیلر منهزم ومدبرا فرار ایلدکلرنده قفارینه دوشوب نیچه سنی قتل واهلاك ومنصورا عودت وخیمه سنه نزول وسماط کشیده وخوان نعمتی مبذول وحوالهٔ خیمه ده موجود اولان مسلمانانی دعوت واطعام ایلیوب بومردد لیرسخاوت پیشه کیدر دیوسؤال ایلدم عمرو بن معدی کربدر دید یلر دیونقل ایلدی وابن ابی حاتم وقعهٔ قادسیه ده عمرو بن معدی کرب صف مسلمانان ایله صف دشمن میانته بروز ایدوب ای قوم متین ومحاربه یه مقدم اولك که اعاجم جبان وخائف برقوم در دیو اهل اسلامی قتاله تحریض وترغیب ایدرکن اعاجمدن برملعون میدانه آت سوروب عمره مقابل اولوب برتیر جانکداز رمی ایلیوب تیرعمره اصابت ایلیوب خطا ایلدکده عمر وعجمه هجوم وکردنی صیغوب ضبط واسبندن آیروب کندی اسبنه آلوب صف مسلمانانه کلدکده زور باز وایله کردنی شکست وصمصامه ایله سر نی قطع والات واشیاسنی اخذ ایدوب ای مسلمانان سزلردخی بنم کبی دشمندن اخذ انتقام ایدك دیدکده یاعمرو بزلرسنك کبی قوت وصولت صاحبی دکلوز که سنك فعلکی اجرا ایده یوزدیوب آفرین خوان اولدیلردیونقل

ضرب مثل اولنور و پدری ظالم ملوك یمندن بریله مقاتله وغلبه واخذ غنایم
ایلدکده اول قرطینه مالك اولمشدی بعده قرطه لر میاننده توارث طریقی ایله
ملکدن ملکه انتقال وآخر کار عبد الملك بن مروانه واصل اولوب دختری
فاطمه یی عمر بن عبد العزیزه عقد وتزویج ایلدکده فاطمه یه هبه
واحسان ایدوب عمر بن عبد العزیز سریر آرای خلافت اولدقدیا فاطمه
اکر بتمله اسایش وزندکانی ایتمك مراد ایدرسك قرطه لر وسائر جواهرکی
بیت الماله وضع ایله دیدکده فاطمه هر بار حلی وجواهر سکا فدادر دیوب
بیت الماله وضع ایلمشدی وقتاکه عمر بن عبد العزیز وفات وفاطمه نك
برادری یزید بن عبد الملك تخت نشین اولدی مجموع حلی وکوشواره لری
همشیره سی فاطمه یه ارسال ایلیوب فاطمه والله شوهرم عمره حیاتنده
اطاعت ایلدیکم کبی مماتنده دخی انقیاد ایدوب مخالفت ایتمم دیوب قبول
ایلمدی * وقلدك عمرو الصمصامه * واکر شمشیر صمصامه یی کردنکه
تقلید وآویخته ایلسه مومی الیه عمرو بن معدی کرب بن عبد الله الزبیدی
وکنیه سی ابو ثور الفارسی اولوب زمان جاهلیت واسلامده غارات کثیره
ووقایع وفیره صاحبی اولوب نیجه محاربه ورمده بولنوب شجاعت
وقوت ومتانت ایله مشهور برمرد دلیردر ورسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خاکپای سعادت اثرلرینه رو یمال وتحصیل
فلاح ایله صاحب کمال اولدیغی هجرتك اونجی سنه سی اولوب عمرو مومی
الیه نقل ایدرکه وقتاکه پیغمبر علیه السلام حضرتلرینك زیارت
شریفه لرینه قصد ومدینهٔ منوره یه عزیمت وطی مراحل ایده رك
واصل اولدم وصولم غزوهٔ تبوکدن عودت بیوردقلری وقته تصادف
ایدوب اثنای راهده رومال خاکپای عز تقرینلری اولمق مراد ایلدیکمده
کرد واطرافنی احاطه ایدن اصحاب کرام رضی الله عنهم حضراتی بنی
منع مراد ایلدکلرنده رسول الله علیه السلام زیارتمدن مانع اولمیك
بیوروب اصحاب کرام مدافعه می ترك ایلیوب بن دخی رکاب شریفلرینه
قریب ورومال اولوب اکتساب شرف ایدوب * انعم الله صباحا ابیت
اللعن * ایله ادای تحیت ایلدیکمده رسول علیه السلام * یا عمرو اسلم
تسلم و یؤمنك الله من الفزع الاکبر * یعنی اسلامی قبول ایله سلامتده

متن

اولیوب انلرخاکستر اولمدن بعید اولدیلر دیدکده حمراء یی احراق
ایلیوب عمروی محرق لقبیله تلقیب ایلدیلر وآل جفنه ملوکندن
عمرودن ماعدا محرق ایله ملقب ملك واردر لکن صاحب البردین دکلدر
ومزبور صاحب البردین تسمیه اولنمسنه باعث بودرکه بروقتده
اطراف واکنافدن عمرو بن هند مجلسنده قبائل عدیده دن اشخاص
کثیره مجتمع اولوب عمرو اول قومك نسب وحسب وشرف
ودیانت وشجاعت وجبانلرین امتحان واختیار ایچون دوشندن ایکی برده
اخراج ایدوب ای قوم میانکزده قبائل عربدن اشرف واعزی موجودایسه
بردنی اخذ ایلسون دیدکده عامر بن اخیم معدی ایستاده و بردینك برینی
رداو برینی ازار ایلیوب عمره یاعامر سن اعز قبائل عربدن میسن دیدکده
عامر بلی اعز ندنم زیرا عزت وکثرت ابتدا معدی ایچون بعده نزار بعده
مضر بعده خندف بعده تمیم بعده سعد بعده کعب بعده بهدله ایچوندر
اکر بودعوامی انکارایدر وار ایسه بمقله منافره ومباحثه ایده لم دیدکده
حضار مجلس سکوت ایدوب برفرد مقابله ومعارضه ایده مدکارنده
عمرو یاعامر ادعا ایلدیکك شرف قبیله لك ایچوندر کندی نفسکده باعث افتخار
اوله جق شی ندر دیدکده عامر یاعمرو بن ابوعشیرة واخوعشیرة
عم رجال وخال رجال اولوب شکل وشمائل وقیافتمدن عز وشرف
مشاهده ایدنلره خفی دکلدر دیوب پاینی زمینه وضع ایدوب هرکیم پایمی
تحریك ایده یلورسه پوز شتر احسان ایده یم دیدی برکیسه ایستاده
ورفع پاینه مبادرت ایده مدی بعده بردینی اخذو قبیله سنه راهی
اولوب عزت بردین ایله ضرب مثل اولندی * وحلتك ماریة بالقرطین *
واکر ماریه در یکتا اولان کوشواره لریله سنی تزیین ایلسه مومی الیها متن
ماریه بنت ظالم بن وهب الکندی درکه شامده ملوك عربدن حارث
اکبر غسانینك زوجه سی وحارث اصغرك مادری اولوب مزبوره نك
مادری اکل المرارك زوجه سی اولان هند الهنود در روایت اخراده
ماریه عمرو محرق بن امری القیسك مادریدر وقرطه لری بیضه کبوتر
جرمنده ایکی درنایاب اولوب بی مثل ونایاب اولمله ده قرطاماریه دیو

ضرب

کلدکده مقدما ذکر اولندیغی وجهاوزره انی دخی احراق وطقسان
طقوزی احراق ایلدم مأیهٔ کامله اولمقله برشخصه محتاج دیوب
هر چند که تفقد اولندی وجدانی ممکن اولمیوب اتباعی یاعمروزن
ایله مرادك حاصل اولورسه حنظله دن برزنه دست رس اولمق ممکندر
دیدکارنده عمر ورضادادہ واحضارنه امرواتباع عمرو برزن اخذ
واحضار ایلیوب عمروزندن نامنی سؤال زن دخی حراءبنت ضمرة بن
جابرم دیوب عمروظن بودرکه اعجمیه سن دیدکده دکلم و بنی اعجمی
تولدایلدی * انی لبنت ضمرة بن جابر * سادمعدا کا براعن کابر * یعنی
تحقیق بن ضمرة بن جابرك دختری اولوب ضمره واجدادی کبارقومدن
اولدیغی حالده معد قبیله سندن اولمق جهتیله سید وشریف اولدی
دیوب عمروشوهرنی سؤال زن دخی هوزه بن جرول دردیدکده عمرو والله
اکرسندن پدر و برادر وشوهرك کبی جری وغیوروفرزدان تولد ایتمدن
خوفم اولمسه سنی آتشه رمی ایتیوب ازادایدردم دیدکده حراء * اما
والذی اسأله ان یضع وسادك و یخفض عمادك ماقتلت الانساء اعالیها
ثدی واسفلها خلی * یعنی شول الله حقیچون که اندن سنك دولتکی محو
وازاله ورذیل ایلمسون دیو دعا ایدرم اعالیسی بستان واسافلی خالی
ورجولیتدن بری اولان زنان ناتوان قتل ایتمکله برادرك مالکك انتقامنی
اخذوعاری اوزرکدن دفع ایده مدك عمروحرابی احراق ایلك دیوامر
عسسان حرابی آتشه تقریب ایلدکده حراء * الافتی مکان عجوز * دیوب
قولی مثل اولدی یعنی بنم کبی زن عجوز یرینه برشاب و برنا یوقیدر که احراق
ایده سز کان قومزدن اخذانتقامه عدم قدرتکزدن بنم کبی عاجزه بی
احراق ایدرسك مرادایلدی لکن بر کیسه اقویادن اخذ انتقامه قادر
اولمیوب ضعفاودردمندانی تکدیر ایلمسه مثل مذکورضرب اولنور بعده
حرابی آتشکده یه قذف والقا ایدرلرکن * هیهات صارت الفتیان
حما * دیوب بوکلامی دخی مثل اولدی یعنی برم کبی دردمندان زنان
واطفالی اهلاك واحراق ایدرسك وشاب و بهادرلرمزه دست رس

زراره یه حملك پسرمی یوخسه دخترمیدر دیو سؤال زن دخی العلم عندالله
ایله جوابداده اولدقده زن بی کناهك بطنن شق ودریده اهلاك ایلدکده قوم
زراره عمروك بوغدرندن هراسان اولوب یازراره عمروك برادری مالکی سن
قتل ایلمدك نیچون فرار وقوم وقبیله کی اهلاك وافنا ایتدیررسن
البته عمروه واروب وقعه یی تفهیم ایلیوب وقاتل مالك سویدا اولدیغن
تعلیم ایلیوب نفسکی و بزلری تخلیص ایله دیو ابرام زراره دخی حضور
عمرو بن هنده واروب قضیه یی تبیین وتفصیل ایلدکده عمرو یازراره
سویدك زوجه وفرزند انی احضار ایله دیوب زراره زوجهٔ سویدا اولان
کندی دخترینی یدی اولادیله حضور عمروه احضار وعمرو هنوز
نابالغ ومعصوم الدم اولان غلاملرك قتلنه امر وعسسان برینی قتل ایلدکده
بقیه التی غلام جدلری اولان زراره نك امننه صاریلوب فریاد وزاری
ایلدکلرنده زراره کریه کنان (یابعضی دع بعضا) دیوب زراره نك
قولی مثل اولوب بر کیمسه عجزی حالنده ذوی الارحامنه تعاطف وترحمی
اظهار ایلمك مراد ایلسه ضرب وایراد ایدر وابو عبیده مثل مذکورك
معناسنی حل و بیانده یابعضی فرزندان دختریمك جزؤ و بعضی
ودختر بنم جزؤ وبعضمدر دیمك اولوب دع بعضادن مرادی کندی
نفسی در یعنی ای جزلرم کرچه سزه مرحمت وشفقتم واردر لکن بندخی
سزلر کبی قتله مشرف وتخلیصکزدن عاجزم پس دامنمه تعلقکز مفید دکلدر
دیمکدر دیدی فی الحقیقه عمرو مجموعنی قتل و بنی حنظله دن یوز
نفر شخص قتل واحراق ایتمکه حلف وسوکند ایدوب بنی حنظله یی
جست وجویه عطف عنان وعمرو بن ثعلبهٔ الطائی یی مقدم جیش
ایدوب ارسال وابن ثعلبه بحرین ناحیه سنده قبیلهٔ مزبوره دن طقسان
سکز نفر شخص اخذ وحبس وعمرو بن هند کلدکده تسلیم ایدوب
عمرو مجموعنی قتل ونار نمرود مثال آتش ایقاد ولاشه لری احراق
ایلیوب رایحه وشراره وزبانه سی اطرافه منتشر اولوب بنو حنظله دن
بر بطن اولان براجمدن بری اسب سوار ووقعه دن غافل برطرفدن
کلورکن رایحهٔ لحم استشمام وآتشنی مشاهده وشتاب ایله عمرو آرامکاهنه

اخذتنا * علیه و شر السّیّئة الغدر بالعهد * وقد یترك الغدر الفتی
وطعامه * اذا هو امسی جله من دم الفصد * وعمرو ایسات مزبوره بی
استماع ایلدکده غضبناك اولوب طی قبیله سنده هجوم ورهط حاتم اولان
بنی عدی بن احرتدن خلق کثیری اسیر واموالنی نهب وغارت ایدوب
حاتم عمروه کلوب اطلاقلرین نیاز اولدقی ازاد ایلدی ومقدما عمروك
پدری منذر بن ماء السماء مالك نامنده برفرزندنی زراره بن عدسك حجر
تربیه سنه وضع وایداع ایلمشدی برکون مالك صید وشکارة قصدیله
اسب سوار ودشت و بیابانی کشت وکذار ایدوب چرندکاندن برشبنه
ظفر یاب اوله میوب منزلکاهنه رجعت اثناسنده بنوعبدالله بن دارمدن
زراره نك داماد سی سویدك منزلنه نازل وسوید خفته ایکن شتر لردن
برینی نحر ایدوب طبخ اولنورکن سوید بیدار ومالکك ناقه سنی ذبحندن
غضبناك اولوب عمرو برادری مالك اوزرینه چوب ایله هجوم وضرب
ایده رك قتل وفرار ومکهٔ مکرمه یه داخل وکندویه مکر اعدادن امن
حاصل اولوب اسا یش ایلدی و بوطرفده زراره نك دخترسی سویدن
تولد ایلدیکی بر برندن صغیر ایدی یتیم غلامی ایله مضطر الحال بی شوهر
وبی مال قالوب سویدك قوم وقبیله سی زراره یه و پدرینك قومنه
یوفتنه وفساده سزسبب اولدیکز البته سویدی سزدن طلب ایدرز دیو
تهجیز ایدرکن سویدك مالکی قتل ومکه یه فرار ایلدیکی معلو ملری اولوب
ثعلبة بن عمرو الطائی سویدی تخلیص وزراره مالك عمرو دن رهنده دار
وآزرده اولمق قصدیله مالکه مرثیهٔ پو ابیاتی انشاد ایلدی * من مبلغ
عمروا بان المرء لم یخلق صباره * وحوادث الایام لایبقی لها الا لحجاره
ان ابن عمرة امه بالسفح اسفل من اواره * تسفی الریاح خلال کشحه
وقدسلبوا ازاره * فاقتل زرارة لاارى فی القوم اوفی من زراره * وقتا که بو شعر
عمرو بن هنده واصل اولدی برادر ینك هلاکنه غمناك ونایینا اوله جق
رتبه کریه وزاری ایدوب عسکر فراوان ایله زراره یی قتله راهی زراره
دخی اکاه و برطرفه فرار ایلیوب عمرو بن هند زراره به ظفر یاب اوله مدقده
زوجه سنی اخذ ایلدی وزن زراره دن حامل بولنوب عمرو زن

مالك اولورم ووالله خضر ايه و بصره ده بيضا نامنده اولان خانه يه ومنبع
آب اولان مسجده مالك اولورم ديو حلف وسوكند ايلديكى سمع
حجاجه واصل اولدقده اخطأت است ابن ابى عبيدة الحفرة يعنى
انكيجون بلاد مذكوره بى اخذ وضبط ممكن دكلدر انلرى بن ضبط
ايدرم ديدى (والله لوكسباك محرق البردين) والله محرق سكا ايكى برد
الباس ايلسه يعنى عمره محرقدن بردينى اخذ ايدن عامر تبه سنده
عز وشرفك اولسه مزبور محرق عمرو بن المنذر بن ماء السمادر كه مادر يله
معروف اولوب عمرو بن هند ديرلر ومزبور هند آكل المرار ديمكله معروف
اولان حارث بن جبرك دخترى در وعمرو محرق شديد وغضوب و بهادر
اولمغله مضرط الحجاره ايله تلقيب ايلشلر دى وعمروه محرق تسميه
اولنمسنك سببنى ابو الفرج كتاب الاغانيده بوكونا ذكر وتفصيل ايدر كه عمرو
قبيلهٔ طى دن برحيه هجو وغارت ايتمكله اوزره عهد وميثاق ايتمش
ايكن بروقتده يمامه يه هجوم واموال واشياسنى نهب وغارتله نصكره رجعت
اتناسنده سرزاهى قبيلهٔ طى مترلكاهنه رسيده اولدقده كندويه
اختصاصى اولان كبار طيدن زرارة بن عدس تميمى عمروه تأكيد انتساب
ايچون ابيت اللعن يالعمر وقبيلهٔ طى دن دخى برمقدار شى غارت ايله ديو
ترغيب عمرو دخى بازراره حيف سكا بن انلره عهد كفت وعقد مسالمه
وغارت ايتمكه سوكند وحلف ايلدم ديدى لكن زراره ابرام وعاقبت
عمروى غارته ميل ايتديروب برمقدار زنان وزادلرين غارت ايلدكده
قيس بن وجزة الطائى * اراك ابن هند لم تعقك امانة * وما المرء الا
عهده وموائقه * فاقسمت جهدا بالاباطح من منى * وماخب فى بطحاء
يمن دراركه * لئن لم تغير بعض ماقد عرفتم * لانبحن للعظيم ذوانت
عاركه * ابياتى ايله هجوم ايلبوب عمرو خبردار اولدقده قيسك عم زاده سنى
اولان رميل بن سعاره عم زاده‌ك بنى هجومى ايلمش والله بن انى قتل ايدرم
ديدى رميل دخى مهما امكن هجونى انكار ايلدى لكن قيس عمروك قتل
ايدرم كلامنى استماع وتكرار بوابيات ايله هجو ايلدى * ابوعدنى والرميل
بينى وبينه * تبين رويدا ماامامة من هند * غدرت بعهد كنت انت

مبتن

دعوت بزلدخی اجابت ایدوب دخترخنساء اولان عمره * عروسی
درخشنده چون افتاب * نهان روی درچادرمشکناب * البسهٔ
فاخره ایله مزینه اولوب برطرفده جالسه ومادرخنسا فرتوت و پیرایکن
سرخکسوه ایله ملتفه ودخترك مقابلنده مربع نشین اولوب
عمره یه نظر حقد وحسد ایله نکران وچشم غیظ وغضبله نگاه کنان
اظهار و بغض ایلدیکنی مشاهده ایلدیکمزده قوم بالله یاعمره مادرك
سکا حسد ایدوب بغض وعداوتنی اظهار ایلدیکنه مضطرب ومتالمه
ذکلمیسن دیدکلرنده عمره برایش ایچون قیام و نزدیك خنسادن کذران
ایدرکن شدت ایله پای خنسایی باصوب ایجاع ایلدکده خنساء
(حس الیك یاحقا والله لکانما تطئین امعورهاء اناوالله کنت اهرم
عرسا واطیب ورسا وذلك زمان اذکنت فتاة اعجب الفتیان لاذنب
السیحم ولاارعی البهم کالهرة الصنیع لامضاعة ولاعندمضیع) یعنی
الم ووجع سنکیچون اولسون یاحقا والله سن بنی امهٔ حقا پایه سنده عد
ایدوب تحقیرانه پایمال ایدرسن والله بن نوجوان اولوب شاب و برنا ری
حسن وجمالم اعجاب ایلدیکی زمانده جوانلق حسننی نبات اصفر
طلا ایدوب ازاله وکندیمی پیرزن صورتنده اراءٔ ایدوب دوه یه تابع
و برهٔ کوسفنده اتی راعی اولمیوب تیمار اولنوب پرورده اولان کرهٔ اسب
کبی نه ضایع اولدم و نه اضاعت ایدن کیمسه نك یانندیم دیدکده خنسا نك
دختریسنه اولان بغض وحسدنه ارباب مجلس تعجب ایلدیلردیونقل
ایلدکده معاویه رضی الله عنه عظیم خنده ایلدی * واخطاءت اسنك
الحفره * وفقرهٔ مزبوره مثل اولوب فحوی برکیمسه برشیٔ مطلب اتخاذوبرشیٔ
موضعنه غیری یه وضع ایدوب نائل مرام اولمسه اول کیمسه حقنده
ضرب اولنور ماکل معنای فقره کبار دن معدوداولوب بنی طاب ووصالمه
نیل امیدنده اولدیغکده خطا ایدوب اسنك حفره یه اصابت ایلدی دیمك
اولورمر ویدرکه مختار بن ابی عبیده کوفه ده ایکن والله بصره یه
دخول وضبط ایدوب ماورای بصره یه کتاب تعبیر اولنان صبیانك
رمی ایلدیکی سهم صغیری اندازیله ایتمدن هندوستنده وقیجاق کبیره

پیغمبر علیه السلام نهی بیورد یغندن خبردار دکلدم لکن صبدار لابسه
اولد یغمك سبی بو در کده پدرم بنی متلاف واتلاف مالده اسراع
وعجله ایدر بر رجله تزویج ایدوب زمان اندکتر یشده بی مال ونهی دست
و بنم مالمه دست دراز اولوب انی دخی زمان یسیرده اتلاف ومدار
تعیشه یندن استعطاف ایلیوب بالضروره زن وشوهر برادرم صخره
واروب ماجرایی افاده وجرو سؤاله عرض حاجه ایلد یکمزده برادرم
صخر مالنی دو نیمه وتقسیم ایدوب قنتی قسمنی ترجیح ایدرسکز اخذ ودفع
ضرورت ایدیکز دیو بزی تخییر ایلد کده زوجه سی یا صخر مالکی
تقسیم ایلدیکك کفایت ایتز می که بوندن صکره تخییر ایدرسن دیو
مؤاخذه ایلد کده برادرم * والله لامحتهاشرارها * وهی حصان
قد کفتنی عارها * ولواموت مزقت خمارها * وجعلت من شعر صدارها
قطعه سنی انشاد ایلمشدی بندخی برادرم ضحرك ظننی تصدیق ایچون
صدار لابسه اولدم ووفات ایتمیجه جسدمدن نزع واخراج ایلمم
دیدی مال معنای قطعه والله خنساء پرهیز کار ایکن اموالمك خبیثنی
احسان ایلسم انك عیبی بکا کفایت ایدرو بن اکرمرد اولور سم
خنساء چارنی مزق و دریده وسینه پوشنی مویدن ایدر دیمك اولور
علقمه بن جریر نقل ایدر که بروقنده برجماعت ایله مجلس معاویه
رضی الله عنهه دخوله استیذان واذن ویریلوب جمله مزی اجلاس
واطعام ایلدکدن صکره یاعلقمه یادداشتك ده برحکایه ظریفه ونادره
عجیبه وارمیدر که اسماعندن ذوقیاب اوله یوزیوردی بندخی
یاامیرالمؤمنین سکا توجهمدن مقدم مسنه برناقه می برقبیله جوارنده
ذبح ولحمنی بیع ایتمك آرزوسیله ناقه بی سوق ایدرك بنوشرید
خرکا هلری میانده لیل بنی ادراك ایدوب اندن بیتوتت اقتضا ایتمکله
خلال خرکا هلرده ناقه بی ربط وخنساتك دخترنی اولان عمره بنت
مرداسی عروس مشاهده ایلدم واهالیء قبیله یه بوناقه بی ذبح ولحومنی
بیع مرادایدرم بکا اعانت ایدك دیدم انلردخی مساعده ایدوب قوم ایله
جالس اولدم وبرمقدار وقت کذر اننده بزلری خرکاه عروسه

ما آل معنا کبار قومم میانه کیروب تستر حال امیدیله وکباردن معدود اولمق
طمعیله پرو تکی پرداخت واصلاح ومتکبرانه ابرولریکی مط ومد وخط
عذاریکی اینجه ورقیق وکمر بندچارکی مجدداعقد وبند ایدرایسك
ظن عاجزایله ظن ایتمش اولورسن زیرا ممکن دکلدر وظن عجز لفظی
شواعر عربدن خنساء نك * ومن ظن ممن یلاقی الحروب بان * لایصاب
فقد ظن عجزا * یتندن مأخوذ درومن بوره نك اسمی تماضر بنت عمرو
بن الشرید السلمی وصخر نك خواهری اولوب زمان اسلامه رسیده ومسلمه
اولمشدر اصمعیدن مرویدرکه نابغهٔ الجعدی موسمنده سوق عکاظده
جالس ومیان شعراده حکم اولوب تحاکم ایدردی وبروقتده سوق
مزبوره ده نابغه ینه تحاکم ایدرکن خنساء مجلسنه داخله وبرادری حقنده
انشاد ایلدیکی * وان صخرا لتتم السراة به * کانه علم فی رأسه نار *
بیتنی انشاد ایلدکده نابغه پسند وتحسین ایدوب یاخنساء سن
بستان صاحبه لرینك اشعری سن دیدکده خنساء افتخار کنان بلکه
هر خصبتین صاحبندن اشعرم دیدی وبشار بن برد شواعر نسایی
مذمت ایدوب زنانک برزن که شعر انشا ایلیه البته شعرنده خلل وضعف
موجود در دیدکده شعر خنساء دخی بویله میدر دیوسؤال ایلدیلر بشار
خنساء درت خصیه لی رجلدر دیوجواب اده اولدی مرویدرکه
عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری خنساء نك عذارنده رخنه
وخطوط مشاهده وسیدن استعلام بیوردقلرنده خنساء برادرلرم
معاویه وصخر قتل اولنوب مقارقتلرینه افراط کریه وبکاروبمده اثر
ایلدی دیوب حضرت عمر یاخنساء برادرلرك کفراوزره مرداولوب دوزخ
مکان اولدیلر بیوردقده خنساء بنم کریه وحزنم دخی دوبالا اولوب
افتراق ودوزخ اشیان اولدقلرینه کریه وزاری ایدرم دیدی وعایشه
رضی الله عنها حضرتلری خنسایی صدار تعبیر اولنان جسدی لامس
مویدن منسوج کوچك سینه پوش لابسه اولورمشاهده بیوروب
یاخنساء صدار لابس اولمدن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ناسی
نهی ایلمشدی سن نیچه لابسه اولورسن بیوردقلرنده خنساء صداری

اولور وانصباء جزوردن قمار بازلر قطعا اكل ايتميوب فقرايه توزيع
ولعب مذكور ايله افتخار ايدوب ملاعب اولميانلرى مذمت ايليوب
برم يعنى لئيم تسميه ايدرلر * وهل انت الا واو عمرو فيهم * فقرهٔ
مزبوره ابو نواسك اسجع سليمى هجونده انشاد ايلديكى * انما انت
من سليم كواو * الحقت فى الهجاء ظلما لعمرو * بيتندن مأخوذدر يعنى
سنك قبيلهٔ سليمه نم ادعا ايلمك رسم خطده طلحا عمروه واو الحاقى
ولنماسى كبيدر وبر كيمسه رؤياسنده ناخنى اوزره واو رسم اولنمش
مشاهده ومعبره افاده ايلدكده نسبكده شرافت موجوده دكل ايكن
زعماى شرافت ايلمش سن ديو تعبير ايلدى مآل معناسن كبار عالى
تباردن اولميوب كباردن اولمغى ادعا ايدرسن نتكه واو عمر كلمه دن
اولوب رسم خطه ملحق اولديغى كبى ديمك اولور * وكالوشيظة
فى العظم بينهم * وشيظه استخوان پاره دركه اصل وخاص اولان
استخوانلره زائد اولور قچن بر كيمسه قومى ميانده رذيل وحشوه وغير موافق
وزايد اولوب معتبر اولمسه فلان وشيظة فى قومه رديوب مثل اولمشدر
وفلان من حشوة قومه دخى ديرلر ومثل مذكورى حسن بن على رضى الله
عنهما معاويه رضى الله عنه خلافتى خصوصنده عمرو بن العاص
رضى الله عنهه ايراد ايلمشدر مآل معناى فقرهٔ مزبوره سن قومم ميانده
وشيظه كبى زائد واعتباردن ساقط ورذيل بر شخص سن ديمك اولور
* فان كنت انما بلغت قعر تابوتك وتجافيت عن قوتك وعطرت اردانك
وجررت هميانك واختلت فى مشيتك وحذفت فضول لحيتك *
مآل معنا كباردن معدود اولمق اميد ايله منزلكه ملازم وقوت ومعاشكى
خلقه ضيافت واظهار غنا ومكرمت وآستين لباسكى تعطير ايدوب پاك
ونظيف اولوب هميان وكيسه كى نقددن تهى ايده جك رتبه بذل مال
ايدرسن ومشى وحركتكده خفت ايتميوب كبره وقار اظهار ايدرسن
ونظيف اولورم زعميله فضلهٔ ريشكى قطع وقص ايدرسن ديمك اولور
* وصلحت شاربك ومططت حاجبك ورققت خط عذارك واستأنفت
عقدا زارك رجاء الاكتناف فيهم طمعا فى الاعتداد منهم فظننت عجزا *

منن

منن

منن

وفقرهٔ مزبوره مثل اولوب برشخص قبائل عربدن بریله افتخار واول
قبیله دن اولمسنی ادعا ایدوب غیری قبیله دن اولسه یاخود کندیده
اولمیان اوصاف جمیله ایله متصفم دیو دعوی ایلسه حقنده مثل
مذکور ضرب اولنور حتی غزوهٔ بدرده رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلری ولید بن ابی معیطی قتل ایلسونلر دیو امر بیوردقلرنده
ولید اقتل من بین قریش یعنی قریش میانندن بن قتل اولنورمیم
دیوقبیلهٔ قریشدن اولمسنی ادعا ایلدکده عمر رضی الله عنه حضرتلری
(حن قدح لیس منها) بیوروب مثل مذکوری ایراد بیوردقده عنق ولید
ضرب اولندی وقدح حن نك فاعلی اولوب ممیز اولق اوزره حن
قدحادخی مرویدر ما ل معنای فقرهٔ مزبوره سن بنم میل ایلدیکم
سادات وکبار دن اولیوب ادعا ایلدیکك فضل وکمال واوصاف
ممدوحه سنده موجوده دکلدر سن کیمسین انلر کیمدر پس سن انلردنم
دیونیجه دعوی ایدرسنکه بروجهله انلرله مناسبتك یوقدر دیمك اولور
معلوم اوله که قداح میسر شجر نبقدن اولوب بری ضایع اولسه شجر
غربدن یعنی قواقدن یاغیری شجردن پرداخته ایدرلر ومحشیٔ بیضاوی
اولان شیخ زاده صورت میسری برکونا بیان ایدرکه زمان جاهلیتده
اون نفر کیمسه برمحله تجمع و برشتراشتر اولمغی یکرمی سکز جزهٔ تقسیم
ایدوب اون عدد قدح که سهام میسر اولوب یدی سنك اسامیسی
فذتوءم رقیب حلس نافس مسبل معلی در بونلرایچون جزوردن
نصیب معین اولوب بقیهٔ قداح اولان سفیح ومنیح ووغددر بونلر
انصبادن بی بهره ومحروم اولوب یکرمی سکز جزؤدن فذه بر سهم
توءمه ایکی سهم رقیبه اوچ سهم حلسه درت سهم نافسه بش سهم
مسبله التی سهم معلی یه یدی سهم و برلمك اوزره وضع وتعیین اولنمغین
ازلامی برخر یعطه یه وضع و برکیمسه یه ویروب تحریك واجاله قاریاز
اولان اون نفر کیمسه دن برینك اسمنه برقدح اخراج ایدوب اکر اخراج
ایلدیکی قدح بی نصیب اولان قداحدن ایسه قاریاز ندن اول کیمسه
لحم جزوردن برشیٔ الیمد یغندن ما عدا ثمن جزوری تماما ضامن

صبوتی الیه وشهدت مسا عفتی له من اقار العصر وریحان المصر
الذین هم الکواکب علوهمم والریاض طیب شیم * عصر دهر معناسنه
ومصر شول بلده یه دیرلر که محصور ومحدود ومحصور اوله اقما رفرك
جمعی وریحان فسلکن معناسنه اولوب مرادی قومنی حسن وجوه
واخلاق ایله وصف ومدح وصفات مذکوره ایله این عبدوسه
تعریض مراد ایدوب ما ل معنا بی فقرات غالبا سنی مغرور ایدوب
کستا خلغه مبادرت ایتدیرن بنم ابن زیدونه عشق ومیلمه عملك وموافقت
وانقیاد ومساعده می مشاهده ایتمکدر لکن سن کندیکی اکا نیجه
قیاس ایدرسنکه ابن زیدون دهرك کواکب کبی همتلری عالی وروضه لرکبی
خوشبو ماهیکر لرندن وشهرك ریحان مثال طیب رایحه لو حسن
وجمال وخصلت حمیده صاحبی محبو بلرندندر پس ابن زیدون وامثالی
متن انقیاد ومساعده یه سزادرسن کندیکی انلره قیاس ایلمه دیمك اولور
* من تلق منهم تقل لاقیت سیدهم مثل النجوم التی یسری بها الساری *
یعنی سن اول قومدن هرقنقبسنه ملاقی اولورسك سید قومه ملاقی
اولدم دیرسنکه مجموعی ساداتدر و مختارم اولان قوم شبر واولانلره
رهنما اولان نجوم کبیدر که ساری نجومه اتباع ایله مقصدنه
واصل اولدیغی کبی قوم مذکور سادات ومقتدی اولوب اتباعه شایاندر
و بیت مزبور بکرین کلاب قبیله سندن عرندس نامنده برشاعرك
بنوعمروی مدح ایلدیکی قصیده دندر و بو مضمونی ابو الفتح البستی
بنوفریغون مدحنده انشاد ایلدیکی قصیده سنده یر بیتده
ادا ایلمشدر که اول بیت بودر * من تلق منهم تقل هذا اجلهم * قدرا
متن اواسخاهم بالنفس والمال * فحن قدح لیس منها ماانت وهم واین
تقع منهم * قدح قداح مبسردن اولوب قداح سهام معناسنه در
وقداحی برخریطه یه وضع وقرعه اولنوب فحن قدا حدن برقد حك
ذات وجوهری قداح مبسره مغایر وغیری شجردن اولسه مفیض
اولان کیسه اجاله وتحریك ایلدکده حنین وصدامی سائر قداحه
مخالف ومغایر اولمغله معلوم اولور که اول قدح قداح مبسردن دکلدر

وفقره

ایلیوب برکون شتر اعشایی زمینه رمی والقا واهلاك ایلدی بعض رواة
اعشایی زیارت رسول اکرم علیه السلامدن منع ورجعت ایتدیرن
ابوجهل اولمق اوزره روایت ایلدی لکن غلطدر زیرا خمر رسول الله
علیه السلام مدینهٔ منوره یه هجرت بیوروب غزوهٔ بدر وقوعندنصکره
تحریم اولنمشدر ابوجهل ملعون ایسه غزوهٔ بدر کبراده قتل اولنمشدر
لعنة الله علیه وروایت صحیحه بودرکه اعشایی ارجاع ایدن عامر بن
طفیل ملعوندر و بعض رواة اعشانك بعث وحسابه مؤمن اولدیغن
روایت ایدوب بوقطعه ایله استدلال ایدر * فما یبلی هیکل * بنا صعب فیه
وصارا * باعظیم منك بقی فی الحساب * اذا النسیمات نفض الغبارا * ما کنت
لاتخطی المنسك الی الرماد ولا امتطی الثور بعد الجواد * یعنی قوممدن شاب
وبرنا محبوبلری ترك ایدوب سکا رغبت ایدر اولمادم که سن انلره نسبت خاکستر
وانلر مشکنابدر بس مشکی ترك ورماد تجاوز ایتمم امتطاء اتخاذ مطیه معناسنه
وثور کاو معناسنه جواد اسب شیر مرددر یعنی بهادر ویورکن آت معناسنه
اولوب اسب تکاوره سوار اولدقدنصکره کاوه سوار اولور اولمادم
دیمك اولور فقرهٔ اولی مشك ورمادی ذکر ایلدیکنه اشارت اولوب
فقرهٔ ثانیه متنبینك * ومن رکب الثور بعد الجواد * انکر اظلافه والغبب
* بیتندن مأخوذدر یعنی هرکس که اسب شیر مرده سوار اولدقدنصکره
کاوه سوار اوله چتال طرناقلرینی وزیر ذقننده صارقن دری یی انکار واستکراه
ایدر * فانما یتیمم من لم یجد ماء و یرعی الهشیم من عدم الجمیم و یرکب
الصعب من لاذلول له * هشیم نبات خشك ومنکسر وحمیم شول نبات
طری وسبز که قدی اولوب هنوز نهایتنه رسیده اولمیه که کیاه نودمیده
معناسنه وصعب اسب سرکش وغیر معلم وذلول ملایم ومطیع اولان
اسب معناسنه اولوب مآل معنا تیمم ایدن آبه ظفریاب
اولمیان کیمسه در وشکسته وخشك کیاهی اکل ایتمك سبز
وطری نباتی فقداندن اقتضا ایدر وسرکش دابه یه سوار اولان مطیع
ومنقاد اسبی اولمدیغندن سوار اولور دیمکدر حاصلی سندن مستغنی اولوب
بروجهله سکا احتیاجم یوقدر دیمش اولدی * ولعلك انما غرك من علمت

متن

متن

متن

ایله کرسنه وشکمباری جوعدن صغیر اولمش عاجز قالوزار دیمك اولمغله
بزار حمایه مزده اولانلره بوکونه معامله می ایدرز دیوب منکسر وغمکین
اولدی واعشی بسیار سیاحه اولوب بوقدره کسری مجلسنه داخل و بر
قاچ بیت ایله کسرایی مدح ایدوب * ارقت وماهذا السهاد المؤرق *
ومابی من سقم ومابی معشق * بیتنه واصل اولدقده کسری معنای بیتی
فهم ایده مدم مرادك ندر دیو سؤال اعشی دخی عشقه وسائر مرضه
ابتلام بوغیکن سهره مبتلا اولدم دیمك اولوردیدکده کسری اویله ایسه
بوآدم سارقدر مجلسمدن بیرون اولنسون دیوب اخراج ایلدیلر واعشی
آخر عمرنده اسلامی قبول ایتمك قصدیله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك زیارت شریفه لرینه توجه ومطیه سوار اولوب برقصیده
ایله مدح ایلدیکده بوابیات اول قصیده دندر * قالت لا ارقی لها
من کلالة * ولامن وجی حتی تلاقی محمدا * متی ماتاخی عندباب ابن هاشم
تراحی وتلقی من فواضله ندا * نبی یرامالا ترون وذکره * اغار لعمری
فی البلاد وانجدا * واعشانك زیارت پیغمبر علیه السلامه عزیمتی وقصیده
جیده ایله مدحی طائفهٔ قریشه واصل اولوب قریش استشاره واعشی
صناجهٔ عرب یعنی قدرشناس ومراتب ناسه عالم اولوب برکیسه یی مدح ایلز
الارفیع القدر اولورایمدی اعشایی زیارت پیغمبر علیه السلامدن منع لازمدر
دیو رهکذارنده قدومنه منتظر واعشاکلدکده توجه وعزیمتدن سؤال
اعشی دخی رسول علیه السلامك مجلس شریفنه قبول اسلامه متوجهم
دیدکده قریش یاانا نصیر اعتقادکده خلال وطبعکه موافق اولان اشیانك
تجمو عندن سنی منع ایدردیدیلر اعشی دخی بومقوله اشیادن منع ایدردیوب
قریش اولازنادن منع ایدر دیدیلر اعشی دخی بن زنایی ترك ایلدم لکن
زنابنی ترك ایلدی دیدی بعده قریش قماردن منع ایدر دیدیلر اعشی
مأمولدر کهقماره بدل برشیئه اذن ویره که فی الحقیقه امر حسن اوله دیدی
بعده قریش خمردن منع ایدر دیدکلرنده اوه بو برامر مشکلدر باری
مهر اعده آماده باده وارد رانی نوش ایدوب بعده حضور عالیلرینه
رو یمال اوله یم دیوب راحله سنه رجعت و برقاچ کون مکث واقامت

درجه سندن ساقط ووضیع وکپایه اولوردی حتی بروقتده یمامه جانبنه
راهی ومحلق بن چشم الکلبی یه نازل ومحلق ناسك نظر واعتبارندن
ساقط برشخص اولوب دخترا نشه کیسه رغبت ایتمیوب سواکن بیوت
کبی قالمشلرایدی ومحلق اعشانك نطقنده تأثیر اولدیغنه واقف اولمغله
فقیر وفقط برناقه یه مالك ایکن ملك فدا ادیوب ناقه یی ذبح وبرمقدار
باده تدارك واعشای اسقا واطعام وقدرتی مرتبه صباحه دك اعزاز
واکرام ایدوب اعشی محلقك منتداری اولمغله یامحلق برمرادك وارمیدر
دیوسوال محلق دخی یااعشی بنی برقاج بیت ایله مدح ایله سنکله خلق
بکارغبت ودخترلرمی طلب ایتمك مأمول ایدی دیدی اعشی سوق عکاظه
واروب برقصیده ایله محلقی مدح ایلدی که بو بیتلراول قصیده دندر
* لعمری لقدلاحت عیون کثیر * الی ضوءنار بالبقاع یحرق * یشبب
لمغرورین یصطلیانها * وبات علی النارالندا والمحلق * وانشاد قصیده دن
برسنه کذران ایتمیوب دخترانی شوهره ویروب میان ناسده محلق
معتبر برشخص اولدی واسود عبسی یی مدح ایدوب اسود سرورندن
اعشایه انعامات جزیله ایله مقابله ایلدی واعشا بلاد بنی عامره واروب
علقمه بن علاثه هجواعشادن خوفنه بناء زیارتنه واروب اعشی
یاعلقمه بنی حفظ وحمایه ایدرمسن دیوب علقمه وسعم مرتبه سی
حمایه ایدرم دیدکده اعشی انس وجندن حمایه ایدر مبسن دیدی
علقمه دخی ایدرم دیوب اعشی انس موتدن دخی حمایه ایدر مبسن
دیدکده علقمه موتدن حمایه وسعمدن خارجدر دیو جوابداده اولوب
عامر بن طفیل ملعون کلدکده اسئله مذکوره بی عامره دخی عرض
ایلیوب عامر موتدن حمایه ایدرم دیدی واعشی کیفیت حمایه سندن
استعلام ایلدکده عامر جوارمده ایکن وفات ایدرسن دیتکی اهل وعیالکه
ارسال ایدرم دیدکده اعشی یاعامر بنی حمایه ایده جکك معلوم اولدی
دیوب عامری برقاج بیت ایله مدح وعلقمه یی * تبیتون فی المشتا ملاء
بطونکم * وجارانکم غرثی یبتن خمایصا * مال معنا سنه لرکا شانه کرده
سیر اولوب بیتوتت وذوق ایدوب مهمان وحمایه کرده اولنلر رصمان

وصف ایلدیکی ابیاتك برندن مأخوذدر که اول بیت بودر * ولن تعدمی من الیمامة منکحا * وفتیان هزان الطوال الغرانقة * و بیت مزبوری انشاسنه باعث قبیله عنزه دن برزن تزوج ایدوب میانلرنده حسن زندکانی ومعاشرت ممکن اولمیوب تطلیق و برقاج بیت انشا د ایلدیکه بری بیت مذکوردرومزبور اعشی میمون بن قیس ابن جردل اولوب زمان جاهلیت شعراسنك فحول و کبارندن واعشای اکبردیمکله معروف برشاعر سخن سنجدر مرویدرامرؤالقیس راکب اولدقده اشعرناس و زهیر خواهش ورغبتی اولدقده اشعرناس نابغه خوف وخشیتی اولدقده اشعرناس واعشی طربناك وسکران اولدقده اشعرناس ایدی و بعض ادبا شعرای مذکوره نك دخی اشعر اعشی اولمسنه ذاهب وجازم اولوب رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری (ان امرئ القیس بیده لواء الشعرا) بیوردی اعشی امرئ قیسه نه وجهله ترجیح اولنوردیو اعتراض اولندقده ادیب مزبور اعشانك امرئ القیسه رجحانته دلیل ذکر ایلدیکر حدیث شریفدرزیر اعلمداره امیرو سپهسالار لازمدر امری القیس علمدار اولدقده امیری اعشی اولوردیو جوابداده اولدی بدیع همدانی ابوعلی بن سیمجوری برقصیده غرا ایله مدح اثناسنده شعرای مذکوره نك هر بری بر وقتده اشعرناس اولدقلرینه * هذا رکبته وذار رهبته وذا اذا طربا * بیتیله اشارت ایتمشدر وبعض ادبا بیت مذکوره دن معنای مراد امرؤالقیس وصف خیلده اشعرناسدر خصوصا لامتبین قصیده سنده خیله متعلق اولان وصفی جمله یه راجحدرونابغه نك نعمان بن منذردن خوف واعتذاری مشهور اولوب وقت خوفده انشاء شعری مسلمدر وزهیر بن ابی سلمی عطایای ملوکه راغب واسمحا حه ایدوب سماحت واحسان ایلدکلرنده قصائد غرا انشا ایلدیکی معروفدر واعشانك سرمست اولدقده اشعار جیده انشا ایدوب خمری وصفی مشهور در عتبی شارحی نجانی امرئ القیس وصف خیلده ماهر ایدی و بوتصریح ایدر لکن بعضیلر امرؤالقیس راکب اولدیغی وقتده اشعرناس ایدی دیو ذکر ایدر اصمعیدن مرویدرکه اعشی هر کیمسه یی که چندین ابیات ایله مدح ایده اول کیمسه مراتب علیایه واصل ورفیع القدر اولوردی وهر کیمسه یی که هجو ایده

بو حسنه شاب و برنا وخوب روقوی وتوانا اولانه می خواهشکرسن
دیدکده زباء شاب و برنا استرم زیرا شیخوخته قریب اولان زوج کنجلکمی
فنا وثیابمی تلویث ایدوب اقران واترابم بکا شماتت ایدر دیدی لکن
مادری شابلری مذمت وشیخلری مدحت وهزار تکلف وابرام ایله زباء یی
ارضا و یوزاللی شتر و برخادم و بیك درهم مهر ایله حارثه تزویج اولنوب
حارث زباء یی قبیله سنه کوتوروب بر مقدار زمان مرورنده برکون زباء
بیرون خرکاهده ایستاده واطرافه نظر انداز اولورکن بنی اسددن
برخوب روشاب نوجوان ظهور وزباء جوانی مشاهده ایلدکده
ناله وآه ایدوب کریه ایلدی وزوجی حارث واقف اولوب آه و بکایه
سبب نه اوله دیدکده زباء * مالی وللشیوخ الناهضین کالفروخ * یعنی
قوش یاوریلری کبی تویلری یتمش بیرلرله بنم ایشم نه در دیدکده حارث
ثکلتك امك دیدی وثکل لغتده مرأة نك ولدنی ضایع ایتمسنه دینوب معناسی
والده لك سنی ضایع ایلسون دیمك اولوب بددعا اولور حارثك بو قولی مثل
اولوب تمامی * ثکلتك امك ای جرد ترقع * در وجرد اسکی ثوب ورقع
کهنه ایله ثوبی یمامق معناسنه اولوب فچن بر کیمسه کندویه فائده
ومنفعتی اولمیان شیء طلب ایلسه مثل مذکور ضرب اولنور بعده حارث
* تجوع الحرة ولا تأکل بثدییها اما وابیك لرب غارة شهدتها وسبیة
اردفتها وخمرة شربتها فالحقی باهلك فلا حاجة لی فیك * یعنی
خسیس اولان مکاسب اموالندن نفسمی صیانت ایدوب الم جوعه
تحمل وصبر ایدرم پدرك حقیچون بن چوق غارت مشاهده ایدوب
دشمنی سبی واسیر وظهرمه ارداف وشرب خمر ایتمدمی یعنی بنم
کبی شجاع وسید قومك قدرنی بیلیوب اجنبی یه تحسر ایدرسن
پس قومکه لاحقه اولکه بنم سکا احتیاجم یوقدر دیو تطلیق ایلدی
* فکیف وفی ابناء قومی منکح وفتیان هزان الطوال الغرانقة * یعنی
بن سنکله ازدواج ذلتنی نیجه ارتکاب ایدرم که قوممده کفو ومماثل نکاحمه
طالب اشراف وهزان قبیله سنك حسن وجمال صاحبی بالاقدودراز
کردن شاب و برنالری بکا راغبدر وفقرهٔ مزبوره اعشانك قبیلهٔ هزانی

متن

ایدی کبسه ضرب وایراد ایدر وعارعیب معناسنه ومنیه موت معناسنه ودنیه خیبته ورذیله معناسنه وجوع کرسنکی معناسنه وثدی بستان معناسنه (والنار ولا العار والمنیة ولا الدنیه) اختیار تقدیری ایله منصوب اولمق جائز اولوب اختار النار والمنیة دیمك اولور واحب الی تقدیر اولنوب مرفوع اولمق دخی جائز در (المنایا لا الدنایا) دخی مستعملدر که موتی اختیار ایدرم عاری ارتکاب ایتم دیه جك یرده ضرب اولنور (والمنیة ولا الدنیة) مثلی اوس بن حارثه نك اولمق اوزره مرویدر که ماکل معاهمام بن مره کبی تزوجه مانع ودخترمهلهل کبی قبیله مدن جدا اولوب ابن عبدوسه تزوج ایتمرسك سنی قتل ایدرز دیو اکراه ایتسه لروهند بنت الخس کبی شهوتم غلبه ایلسه سنکله ازدواجدن نشأت ایدن عاری قبول ایتیوب ناری وخساستی قبول ایتیوب موتی اختیار ایدرم دیمك اولور عسکری ذکر ایدر که (الحرة تجوع ولا تأکل بثدیتها) دیمکدن مراد حرهٔ حسیبه اولان زن نه مقدار فقر وجوع زحمتی چکرسه ده بر کیمسه یه دایه او لوب بستانلر یله خلقك کودکانه شیرو یروب اجرتیله تعیش ایلمز دیمکدر ومثل مزبورك قائلی حادث بن سلیل الازدی اولوب تقولنه باعث بودر که بروقتده حارث علقمه بن خصعة الطائی زیارتنه واروب علقمه نك دختری زبائی مشاهده و زیاده زمانی زبانتسك اجلی اولمغله دلداده اولوب پدر علقمه (ائیتك خاطبا وقد ینکح الخاطب و یدرك الطالب ویمنح الراغب) یعنی سکا خطبه نکاح ایدیجی اولدیغم حالده کلدم وخطبه ایدیجی یه انکاح اولنوب طالب اولان مرامنه واصل اولور ورغبت ایدنه اعطا واحسان اولنور دیدکده علقمه سن دخترمه مماثل وکفؤ کریم سن و بر مقدار توقف وارام ایله امر کده ملاحظه ومشاوره ایده یم دیوب دخترك مادرنه حارث بن سلیل سیدقوم وحسیب ومنصب و بیت جهتیله عالی وشریف اولوب دختر یمز زبائی تزوجه راغب اولدی و بز حارثی خائب ومحروم ارجاع ایده میوز دیدکده بن دخترنی استجواب ایدوب رجالدن کهل جحجاح میال اولانی یعنی الی یاشنه قریب دوموی ومیل ایده رك مشی ایدر سید وشرفه می رغبت ایدرسن

لم نبغ بها نعما) تولید طوغرتمق معناسنه وفطم فطیمك جمعی اولوب فطیم سوددن کسلن ولد معناسنه وسلخ جلد نی صویمق معناسنه وادم ادمك جمعی اولوب سختیان معناسنه ونبغ طلب معناسنه ونعم نعمتك جمعیدر بعده پدری (جزؤ مغنیه) یعنی اغنا ایدیجی بر قطعه مالدر دیدی ودختر جهارمه زوجندن سؤال ایلدکده دختر (شرزوج یکرم نفسه ویهین عرسه یعنی زوجك) شری اولوب نفسنه اکرام وزجه سنه اهانت ایدر دیدکده پدری مالندن سؤال دخترد نی کوسفنددر دیوب پدری منفعتندن استعلام ایلدکده (جوف لایشبعن وهیم لاینقعن وصم لایسمعن وامر مغوبهن یتبعن) دیدی جوف اجوفك جمعی اولوب سیر شکم معنا سیر شبع سیه شدن معناسنه هیم تشنه معناسنه ونقع صویه قانمق معناسنه وصم حاسهٔ سمعك فقدانندن عبا رتدر ومغوی اغواواضلال ایدیجی معنا سنه اولمغله پدری (اشبه امرؤ بعض بزه) یعنی بعض متاعی صاحبنه مشابه اولمش دیدی علی بن عبدالله بن عایشه دن کوسفندك اغوایده نك امرنه متابعتی نه معنایه در دیو استعلام ایلدکده ابن عایشه مشا هده ایتمی سن کوسفندان برطرفه راهی اولورلر کن ایجلرندن بری آبه یاخود وحله یا برغیری مهلکه یه ساقط اولسه مجموع کوسفندان تابع اولوب ساقط اولورلر دیدی و بعض رواة حکایه مزبوره بی ذوالاصبع العدوانی یه عزوایدر * ولعمری لو بلغت هذا المبلغ لارتفعت عن هذه الحطة ولارضیت بهذه الحظة * حط برشیٔ علودن انزال ایتمك معناسنه وحطه مکان منخفض یعنی چقورموضع معنا سنه وحظه نصیب ومقصد معنا سنه اولوب ما ل معنا باری تعالینك بقاسنه اقرارم حقیجون هندبنت الخس کبی طول سوادم واراقم کبی عونه م مفقودوهمام کبی تزوجدن منع ایدرم اولسه ینه سنکله اجتماع ذلندن رفیع و بری واول امر ومقصددن روکردان وغیر راضیه اولوب تنزل ایتم دیمك اولور * والنارولاالعار والمنیة ولاالدنیة والحرة تجوع ولا تأکل بثدییها * فقرات مذکوره امثال ثلاثه اولوب حقنده قبیح حکایات وکریه حوادث نقل مذمت اولمغله تلف نفسنی اختیار

متن

متن

همشیره لری سن بزم سر یمزه واقفه اولدك بزدخی سنك ستر یکه مطلعه اولملی یوز دیوا برام والحاح ایلدکلرنده دختر کوجك * زوج من عود خیر من قعود * دیوب قولی مثل اولدی قجن بر کیمسه مضطر وعاجز اولوب دفع ضرورت ایچون ادنی شیئه راضی اولسه ضرب اولنور ودخترانك پدری انلرك ازدواجه رغبت ومکالمه لرینی استماع ایلدکده هر برینی خواهشلری اوزره بر کیمسه یه تزویج و برمقدار زمان مرورند نصکره دردی دخی زیارت پدر قصدیله خرکاهنه مجتمع اولوب پدرلری دختر بزرکواره زوجکی نیجه مشاهده ایلدك دیو کیفیت موانسه لرندن استعلام ایلدکده دختر خیرلو زوجدر که اهلنه اکرام ایدوب کرمنی امتنان ایلمز دیوب پدری مالکزنه در دیو سؤال دختر دخی شتردر دیوب پدری شترك فائده سی نه در دیدکده دختر (ناکل لحمانها مزعا ونشرب البانها جرعا وتحملنا وضیفنا معا) دیوب پدری (زوج کریم ومال عمیم) دیدی لحمان ضم لام ایله لحمك جمعی اولوب کوشتها معناسنه ومزع کوشت پاره سی معناسنه البان لبنك جمعی اولوب وجرع یوتمق طریقی ایله سودی نوش ایتمك معناسنه وضیف مهمان معناسنه در بعده دختر دومدن سؤال اولدخی حلیله سنه اکرام ووسیله یی تقریب ایدر دیوب مالکزنه در ونه یه فائده منددر دیو استعلام دختر دخی بقردر دیو بقرك فائده سنی بیان ایدوب (تالف الفناء وتملاء الاناء وتودك السقاء ونساء مع نساء) دیدی تالف الفت ایدر معناسنه وفناء جوانب خانه ده اولان میدان معناسنه واناو کاسه وامثالنه دیرلر که کاسه یی لبریز ایدر دیمك اولور وود محبت معناسنه وسقا آب ولبن ایچون اولا طلوم معناسنه ونساء اولی لبن مخلوط معناسنه اولوب سقایه معطوفدر ونساء ثانیه حمل معناسنه اولوب پدری بورتبه تعیشه رضاداده اولوب نصیبکی اخذ ایلدك دیدی بعده دختر سومدن زوجنك احوالنی سؤال دختر دخی (لاسمح بذر ولا بخیل حکر) یعنی جومرد ومسرف اولمیوب بخیل ومحتکر دخی دکلدر دیدکد پدری مالندن استعلام دختر دخی معز در دیوب پدری کچیلرك منفعتندن سؤال ایلدکده دختر (اوکنا نولدها فطما ونسلخها ادما

مافی البال ایدیکز دیوب استعلام ایلدکده دختر بزرك * الا لیت زوجی من اناس ذوی غنی * حدیث الشباب طیب البشر والعطر * طیب باد واء النساء کانه * خلیفة بجان لایبیت علی وتر * دیدی ماآل معناسی اکاه اولك کده اولیدی زوجم غنا وثروت صاحبی اولان ناسدن حسن الوجه خوش رایحه برشاب وبرناوزنانك دردلرینك مداواسنه عالم وحاذق اولوب کویاجن کبی بی خواب وآرام دوایه مشغول اولوب یالکز خفته اولمایدی دیمك اولغله خواهرلری سنك محبتك کندی قبیله کدن اولمیان زوجه دردیدیلر بعده دختر دوم * الا لیته یملی الحان بدیهة له جفنة یسقی بها النسیب والجزر * له حکمات الدهر من غیر کبرة * تشین فلادان ولاضرع غمر * دیدی ماآل معناسی اکاه اولك که نه اولایدی زوجم ابتدا کاسه لری لبریز ایدوب انکجون ناقه لری واکل ایچون پرورده اولان کوسفندانی اسقا واروا ایده جك برکاسه سی اولیدی واحوال ووقایع روزکاری مجرب وشان ویره جك مرتبه اولوب پیرضعیف وعاجز وذلیل وبی تجربه اولمایدی دیمك اولغله خواهرلری سن زوجی اشراف قومدن طلب ایدرسن دیدیلر بعده دختر سوم * الاهل تراها وضجیعها * اشم کنصل السیف عین المهند * اصوق باکباد النساء ورهطه * اذ اما انتمی من اهل بیتی ومحتدی * دیدی ماآل معنا اکاه اولك همشیره کزی ومعا خفته اولانی کورمزمیسن که کسکین تیغ هندی کبی بالاقد ومرتفع در وزنانك کبدیلرینه ملاصق وقریب اولوب قومی منتمی ومنتسب اولسه اهل بیتدن واصلمدن اوله یعنی کندی قبیله مزدن اوله دیمك اولغله خواهرلری سن زوجی کندی قبیله کدن طلب ایدرسن دیدیلر سیف مهندی هندی وجوهر داروکسکین تیغه اطلاق اولوب زبان فارسیده اول قلیجه بلالك دیرلر که شیخ نظامینك تیغ براق وصفنده اولان * چو بردر یازند برق بلالك * بماهی کاو کوید کیف حالك * یتندن فهم اولنور ودختر چهارمه سن نه کونا زوجه رغبت ایدرسن دیو استعلام ایلدکلرنده دختر کوچك بنم شوهره رغبتم یوقدر دیو کتم سر ایلدکده

ایلدمکه سنك کبی وضیع وفرومایه یه عقدوانکاح اولنمم یاخود همام بن مره طول ودراز بنی ترویجدن منعمی ایلدیکه بی شوهر قعوددن اغاجدن شوهر خیرلیدر دیوب نفسمی سکاترویج ایلیمم اراقم بنی تغلبدن برحی وجنب یمندن برقبیله اولوب فقرهٔ اولی ذکری متقدم مهلهل تغلبینك حرب البسوسدن فرار ایلدیکی وقتده انشاد ایلدیکی بیتندن مأخوذ اولوب سبب انشادبودرکه وقتا بسوس سبی ایله حروب ظهور ایدوب متمادی اولدی مهلهل عاجزوفرومانده و برطرفه توجه وفرارو سرراهی قبیلهٔ جنب منزل کاهنه منتهی اولوب اهالیٔ جنب مهلهلك نسبی شریف وقومنك سیدی اولدیغندن دختر بنی تزوجه رغبت وطلب ایلدکارنده مهلهل جنب قوم دنی اولمغله تزوجدن اباوامتناع ایلدکده اهالیٔ جنب تجمع ومهر اولق اوزره برمقدار چرم وسختیان احضار ومهلهله کره وابرام ومساعده ایتمسك سنی قتل ایده رز دیو ایخاف ایلدکارنده مهلهل *انکحها فقدها الاراقم من* جنب وکان الحباء من ادم* بیتنی انشاد ایلدی یعنی دختری جنب قبیله سنه اراقم قبیله سنك فقدانی انکاح ایلدی حال بوکه مهروصداقی ادم وسختیان اولدی حاصلی اکرقوم موجود اولایدی بویله مهرخسیس ایله جنب کبی قبیلهٔ دنیه یه ترویج ایتیوب مقاتله ایدردم دیمکدر وعضل منع شدید ایله منع ایتمك معناسنه عضل الولی المرأة ولی دختری نکاحدن شدت ایله منع ایلدی دیمك اولور (وزوج من عود) همام بن مره نك دخترا نتدن برینك قولی درو سببی بودرکه مزبور همامك درت دختری اولوب هربری رسیده و بالغه واطرافدن خلق تزوجه راغب وهربارطالب ایکن همام غیرت جاهلیه ایله غیور وعقد ونکاحلرینه غیرت وعاری مانع اولوب مادرلری دائما نصح والحاح ایدوب همام مساعده ایتمزدی برکون درت همشیره برپره کلوب بربرینه عمکساری ودرددلدن شکوی وزاری ایدرلردی پدرلری همام بیروندن دختران نه کونا مکالمه ایدرلردیو چشم وکوش اولمشدی ایچلرندن بری ای خواهران بی درمان شوهره وارمق لازم کلسه نه کونا زوجه رغبت ایدرسیکزکم ایتیوب اظهار

مافی

معناسنه و ثبق کثرت باراندن حاصل اولان سیل زمینی شق ودریده
ایتمك معناسنه در وهنده ایرلك قنغبسندن ذوقیاب اولورسن دیوسؤال
اولنسدقده (اذاحفرحفر واذا اخطاء قشروا ذا اخرج عقر) یعنی طعن
وضرب ایلدکده حفر ایده اصابت ایده مدکده قشرنی صویه وخارج
اولورکن جرح وایلام ایده دیدی وهنده یوزعدد معزحقنده نه درسن
دیوسؤال اولنسدقده (موبلی یشف الفقرمن ورائه مال الضعیف وحرفة
العاجز) یعنی پرماجغزدرکه فقری ستر یسیرایله ستر ایدوب ضعیفك مالی
وماجزك صنعتیدر دیوجوابداده اولدی وکوسفنددن یوزعدد حقنده
نه درسن دیدیلر (قریة لاحمی بها) یعنی قوری سز پرقریه دردیدی وشترددن
یوزعدد ایچون نه درسن دیدی (بخ بخ جمال ومال ومنی الرجال) کلمهٔ بخ
تحسین ایچون اولوب ایوجمال ومالدر ودجالك مقصودلریدردیدی
واسبدن یوزعدد حقنده نه درسن دیدکلرنده (طغی من کانت له ولا
یوجد) یعنی هرکیم یوزعدد اسبه مالك اولورسه حدنی تجاوزایدوب طغیان
ایدرلکن یوزاسبه مالك بولنمازدیدی وحماردن یوزعدد حقنده نه درسن
دیدیلر (عاریة اللیل وخزی المجلس لالبن فیحلب ولاصوف فیجزان ربط
علیها عیرها ولی وان ترك * یعنی حمارکشبنك کندی مالی اولمیوب برندن
برکیجه انتفاع ایچون اخذاولنان عاریت کبی قلیل النفع اولوب خوروذلیل
اولورولبنی یوقدرکه حلب ودوشیده اولنه ومو بی یوقدرکه قطع وانتفاع
اولنسه وجفن خرنرخرماده لره قریب ربط اولنسه نشرالت ایله ماده لره
هجوم ایدرواکرکشاده اولوب سبیلی تخلیه اولنسه ماده لرینه تقریب
ودرکاراولمدن غیری برکاره یاره مزدیدی وهنده نظرکده اعظم ناس
کیمدردیواستنطاق اولندقده اعظم ناس شول کیمسه درکه اندن مراجعتم
اولوب حصول پذیراولمسی مأمولم اولهدیدی وبو بیتلرمزبوره هندك
اشعارندندر * اشم کنصیل السیف جعدمرجل * شفقت به اوکان
شئ مدانیا * واقسم لوخیرت بین لقائه * و بین ابی لاخترت ان لاابالیا *
(وهل فقت الاامام فانکح فی جنب اواعضلنی همام بن مره فاقول زوج
من عود خیر من قعود) وقومدن شریف و سید اولانلری ضایعمی

حتی برکون برشخص مرور ایدردی کل سنکله محاجات ایده لم
دیدی اول شخص دخی (کاد) دیدکده هند (کاد العروس یکون امیرا
دیدی عروس دختره وشوهره اطلاق اولنوب بونده مراد شوهردرکه
اولوقتده اقرباوقومی اعزازواکرام ایدوب کندی وقومی عندنده ملك
کبی اولوب عرب قول مزبوری شوهر حقنده مثل ایلمشدر بعده اول
شخص کاد دیوب هند کاد المتنعل یکون راکبا یعنی لابس نعال سوار اولمغله
قریب اولدی دیدی ینه اول شخص کاد دیوب * هند کاد البخیل یکون کلبا
دیدکده شخص معهود بخل ایله معروف اولمغله خجیل اولوب یاهند
سندخی برکلمه تکلم ایله دیوب هند (عجبت) دیدی اول شخص دخی (عجبت
للسبخه لایجف ثراها ولاینبت مرعاها) یعنی شوره زاره تعجب ایلدمکه دائما
نمناك اولوب مرعاسنده سبز وکیاه نابت اولماز دیدی بعده هند عجبت دیوب
اول شخص (عجبت للحجاره لایکبر صغیرها ولایهرم کبیرها) یعنی تعجب
ایدرمکه حجرك صغیری برزك وبزرکی پیر اولماز بعده هند (عجبت) دیوب اول
شخص (عجبت الحفیرة بین فخذیك لایملأ حفرها ولایدرك قعرها) یعنی
تعجب ایدرمکه سرینلرك میاننده اولان چقورجیغه کهنه چقورینی
املا ممکندر ونه قعرینه اطلاع ووصول قابلدر دیدکده هند ملزم
وشرمسار اولدی وهنده اسبلردن قنقیسنی پسند ایدرسن دیو استعلام
اولندقده (ذو المیعة الضنیع السلیط التلیع الایدی الضلیع الملهب السریع)
دیدی میعه نشاط ایله اسبك ابتدا شتابنه دیرلر وضنیع تیمار اولنمش اسبه
دیرلر وسلیط قوتلو وقهر ایدیجی یه دیرلر وتلیع کردنی دراز معناسنه
وضلیع شول اسبه دیرلر که تام الخلق وغلیظ العظام وکثیر العصب اوله
والهلب اسب سکردرکن زیاده شوقه کلوب سرعت ایتمسیدر وهنده
بارانك نه کوناسنی پسند ایدرسن دیو سؤال ایلدکلرنده (ذو الهیدب
المتبعق الاضخم الموتلق الضخب المنبثق) دیدی ومهیدب شول سحابدرکه
یغمور یاغمغه باشلدقده اوزن ایب کبی مشاهده اولنه وتبعق یغمور
سحابدن شدت ایله نازل اولمغه دیرلر اضخم زیاده فرموده معناسنه در
ایتلاق شمسك یلدیره مق ولمعان ایتمك معناسنه اولوب ضخب صدالو یغمور

معناسنه

ناقه مراد ایلدیکی علفزاردہ چرایندہ اولوب من بعد اول ناقه یی استعمال ایلمزلردی روایت اخراده سائبه تسمیه اولنان ناقه ام البحیره دیدکلری ناقه در که اون کره دیشی کوچك تولد ایلدکده تسییب وازاد ایدوب تحمیل اثقال ایلمزلر و برکیمسه راکب اولمیوب شیرنی کوچکندن ومسافردن غیری زنان ورجالدن برفرد نوش ایلمز واول حال اوزره هلاك اولنجه سبز زارده کزوب هلاك اولدقده لحمنی رجال وزنان اکل ایدوب اونجی کوچکی اولان ناقه نك کوشلرینی قطع و بریده و بحیره تسمیه ومادری مقامنده اقامت ایدوب انی دخی تسییب ایدرلردی ومزبوره هندیدنت الخس کندی عبدی ایله زنایی ارتکاب وقوم وقبیله سی تعییر اولوم ایدوب سن قومکك شریفه وسیده سی ایکن ناجیز وفرومایه یرعبیده نی ایله زنایی ارتکابکه داعی و باعث ندر دیو سؤال ایلدکلرنده (قرب الوساد وطول السواد) دیوب بوکلامی مثل اولدی بحق برکیمسه یی برامر قبیح وکریه اتیانته برشی داعی و باعث اولسه مثل مذکور ضرب اولنور وساد واولکسر یله یصدق معناسنه وسوادسینك کسر یله شخص شخصه قریب اولوب کبر اوسویلمك معناسنه اولوب قرب وساد وطول سواد ایکی کیسه نك کثرت صحبتدن عبارتدر حتی حدیث شریفده (السواد من السحر) وارد اولمشدر ورواتدن بعضی مثل مزبوره برکلمه دخی ضم ایدوب هند (قرب الوساد وطول السواد وحب السعاد) دیوجوابداده اولدی دیو روایت ایلدی حب السعاد محبت جماع معناسنه در وهندی پدری خسرکیمسه یه تزویج ایتمیوب طول ودرازمکث ایتمکله افراط ایله سفاده مشوقه ایدی ومزبوره نك اشعاری قلیل ومسجع کلامی کثیر اولوب سرراهده ایستاده وآیندکان ایله کلمات مسکة ایله واطیفه یی متضمن کلام سویلشمکه مائل ایدی وبومقوله مکالمه یه محاجات دیرلر مثلا بری برکلمه تکلم وآخر اول کلمه ایله ابتدا ایدوب برکلام تام ایراد ایدر تکرار برکلمه تکلم ایدن شخص یینه اول کلمه یی اعاده وشخص آخرینه کلمه معهوده ابتداو برکلام تام دیکر تکلم ایدر ثم وثم الزام ایدنجه مکالمه ایدرلر

درشنیدن استعلام دختر دخی فعل ناهموار مبادرتمه باعث رو یمی
سندن مقدم برکیسه مشاهده ایتیوب اکر حسندار ایسم ابتدا سن
مشاهده و پسند ایده سن و اکر زشت رو و قبیح المنظر ایسم یته ابتدا
سن متنفر وره کردان اوله سن قصد ایلدم دیدی فی الحقیقه سیه چرده
وخو برو بردختر بی عدیل ایدی و بروقته عقیل مدینهٔ منوره یه کلوب
مسجد شریفه داخل وایکی خف وخشین وغلیظ ایله بدوی یانه پای
کوب اوله رق مشی وسیر ایلیوب اهالیٔ مدینه ضرب رجلنه متعجب
وخنده ایلد کلرنده عقیل دامادی یحیایه سبب خنده دن سؤال یحیی
دخی سنك خف خشین ایله پای کوب اولد یغکه خنده ایدرلر دیدکده
عقیل یاحیی انلرینم مشیمه خنده ایلرز بلکه سنك امارت وولایتکه خنده
ایدرلر که خفلرمدن امجد دیدی * ومتی کثر تلاقیتا واتصل ترائینا فیدعونی
الیك مادعا ابنهٔ الخس الی عبدها من طول السواد وقرب الوساد * هر متن
بارکه سنکله ملاقاتمز کثیر وکورشمز متصل و پیوسته اولوب شخصك
شخصه قربی ودائما مقارنتدن نشأت ایدن بنت خسی بنده سیله زنایه
داعی اولان حالت بنی سنکله مواصلته داعی وارتکاب زنایه باعث اولور
یعنی سن رتبه ده ادنا وفرومایه و بن شریفه وعالی تبار ایسم ده ملاقات
والفت ارتکاب فسقه بادی اولور نتکه بنت الخس ایله عبدی میانده
واقع اولدی مزبوره هند بنت الخس الابادی درکه زمان جاهلیتده ابتدا
وصل وصیله وتسبیب سائبه ایدن حکام عربدن قلمس زمانه رسیده
اولمشدر بعض رواة مزبوره نعمان بن منذر زمانه رسیده و نعمانك دختری
هندیانده وفات ایتمك اوزره روایت ایلدی لکن بوروایت غیر صحیحه در
وزمان جاهلیتده وصیله دیدکلری شول معزدر که بدی کره ایکبشر عناق
یعنی دیشی اوغلاق تولد ایلیوب سکز نجیده برجدی تولد ایلدکده اول
قوم ضلالت یشه پرستش وآله اتخاذ ایلد کلری صنمه جدی ذبح ایدرلردی
اما جدی ایله عناق تولد ایلسه قرنداشی عناقه وصیله اولدی دیوب جدیی
ذبح ایلمزلردی واول معزك شیرینی زنان نوش ایتیوب فقط رجال نوش ایدردی
وسائبه شول ناقه درکه برنزل ایچون مهار و بندنی کشاد وتسیب ایدوب

قتل مراد ایدرسن اشعارده حاظره سنوح ایدن معنی انشاد اولنور دیو
دفع مراد ایلدکلرنده انلره دخی هجوم ایدنجه بری تیرجانکداز اندا زیده
وز خمدار و عقیل خون آلوده مطیه دن زمینه فتاده اولد قده
ایکی برادر و برخواهر پدرلرینی اندة مجروح ترك وسوی مقصوده توجه
ایلیوب برمقدار طی بیابان و بنوقین نازل اولدیغی محله رسیده وای
قوم پرشزیمز تعب سفره طاقت کتوره میوب بومحله قریب برموضعده
فتاده اولوب قالدی اکرلحم شتره خواهشکر ایسه کزذبح واکل ایدك
دیدیلر وقوم شتاب ایله واروب شتر بینه عقیلی بردابه یه تحمیل
وخرکاهلرنده زخمنه تیمار ایلیوب بره تام تحصیل ایلدکده مطیه سوار
وفرزندانه قفادار ورسیده اولدی و بعض رواة فرزندینك بری مجروح
اولمق اوزره روایت ایلمشدر وعقیلك بیتنك ماآل معناسی ناقه لرمه قدما
تحصیل مرام ایچون دیرسعد نام محله سرکوب تعب اولدقلرنده خائب
اولمشلرایکن شمدی اول محلی عبورایله حاجتلرین قضا ایلدیلر دیمك اولوب
ماآل معنای بیت جثامه ناقه لرشاب و برنالری متحمل اولدقلری
حالده مفازه ده صباحه داخل اولدیلر اول برنالرشبر و و بی خواب اولمغری
سبیله کان سکران کبی تاجلری پرطرفه میل ایلدی دیمك اولوب ماآل
معنای بیت عملس باد یه ده برجبلی که ناقه تجاوز ایلیه یدلر یله جبل
آخر صعب المروره صعوداینمکه کوشش ایدرلردی دیمك اولور مرو یدرکه
امیرمدینهٔ منوره اولان یحیی بن الحکم عقیلك دختر نی تزوج مراد
ورتبهٔ حسن وجمالنه اطلاع ایچون برجاریه ارسال وجاریه جمال
دختری مشاهده ایتمك مراد ودختر دخی دستی ایله رویی ستر ایدوب
کنیزك جمال رویینه نظر ایتمك ایچون یازوی دختری غمز واخذ
ورویندن رفع ایتمك مراد ایلدکده دخترعقیل کنیز که شدت ایله برسلهٔ
عربی ضرب ایلدیکه کنزك زیروز پروانفی زخمدار اولوب خونی ریزان
اوله رق یحیی بن حکمه فعا نکنان بنی برعرب پچه یه ارسال ایلدك که
سبلی زن اولوب بنی مجروح ایلدی دیوشکوه کراولدی بعده یحیی دختری
تزوج وملاقات ایله تحصیل کام ایلیوب کنیز که اولان سبب معاملهٔ

عوارك كلور ما آل معناى بيت بارى تعالى دهره لعنت ايلسونكه حائض
كنيز كلرك اولادنه جميع مالى تفريق ايليوب شريف ايلدى ديمك
اولور وفقرهٔ مزبوره مذكور اولان جهنى عقيلك همسايه سى اولمغله
دخترلرندن برينى تزوجه خواهشكر اولوب عقيلدن طلب ايلدكده
عقيل غضبندن جهنينك دستلرين قفا سنه ربط وبند وشلوارينى
كشاده واستنه زبيت طلا وموران مجتمع اولديغى سوراخه تقريب
ايدوب مورلرزلهٔ جهينى يه تجمع ومذاكير وزله سنى اكل وزهر موراندن
وجودى منتفخ اولدقده بندنى كشاد وبليه دن آزاد ايدوب عبد الملك
دخترانمدن برينى طلب وبن استحقار وتزويجندن امتناع وكلامنى
رد ايتمش ايكن سنك كبى فرومايه حريف بندن دختر طلب وبيت الشرفه
مصاهرت اميدنده اولمق كبى ناحدشناسلق اولور مى ديوب شتم ودشنام
ايلدى وجهنه ابو قبيله اولوب نسبتى جهينى درمرويدركه عقيل
بروقتده شامده بنومرواندن برينك تحت نكاحنده اولان دخترنى
مشاهده يه عزيمت وفرزندانندن جثامه وعملس ودخترى حورا ايه
معامطيه سوار وراهى واثناى طريقده عقيل * فضت وطرا من دير
سعد وطالما * على غرض ناطحنه بالجماجم * بيتنى انشاد وجثامه يه
سندخى بربيت تكلم ايله ديوب جثامه * واصبحن بالموماة يحملن فيئة
تشاوى من الادلاج ميل العمايم * بيتنى انشاد بعده عملسه سندخى
بربيت تكلم ايله ديوب عملس * اذا علم اغادرنه بتنوفة * تذار عن
بالايدى لاخر طاسم * بيتنى انشاد ايلدكده دخترى حورا يه تكليف
حورادخى * كان الكرى اسقاهم صرخدية * تدب دبيبا فى المطا
والقوايم * بيتنى انشاد ايليوب معناسى كويا اويخويه واروب امزغنمق
برنالره شامده صرخدنام بلده يه مخصوص اولان باده يى اسقا ايليوب
باده پشت وپالرينه سريان ايدوب سكران وسرمست ايلدى ديمك
اولمغله عقيل حورا يه عتاب ايله برب الكعبه سن شرب خمر ايلمش
سنكه بورتبه كيفنه وتأثيرندن اكاه سن ديوب سل سيف وقتل حورايه
مبادرت ايلدكده دخترك برادرلرى اى پدر همشيره مزك جرمى ندركه

قتل

ایله تدهین وقرنجه یواسنه تقریب ایلدیکی کبی بندخی سنی خانهٔ مورانه
تقریب ایله تعذیب ایدرم مزبور عقیل بن علفه بن حارث الیربوعی
وابو العملس ایله مکنی اولوب مادری عمروه بنت الحارث بن عوف المری
ومادرینك مادری بدر بن حصن بن حذیفة الفزارینك دختری اولوب
دولت بنی امیه شعراسندن برشاعر سخن سنج ایدی واکرچه طویل القامه
وسرعت وعجله صاحبی احمق وشدید وغضوب وغیور ونسبیله مفتخر
ایدی ولکن فی الحقیقه پدرومادری طرفندن عالی نسبت وبیت الشرفدن
اولمغله قومی میاننده عقیله کفؤ ومماثل اولمامق اعتقاد ایلمشلر ایدی وقبیلهٔ
قریش عقیل ایله مصاهرته راغب وامیه نك خلفا واشرافی دختران عقیلی
تزوجه طالب اولورلردی وعبد الملك بن مروان بعض بنات عقیلی بعض
اولادنه خطبه وطلب ایلدکده عقیل براز زمان سرفرو بردهٔ اندیشه
اولدقدنصکره یاامیر المؤمنین بوخصوصدن بنی عفو ایتمیوب البتده
مرادم حصول پذیر اولملیدر دیو ابرام ایدرسن هجینلرینکی یعنی بداصل
اولان فرزندانکی بکا ارأت ایله باری برینی اختیار ایده یم دیدکده
عبد الملك خنده ایدوب عقیلك کبر وعجبنه وبادیه نشین اولمادن خشونت
طبعنه تعجب ایلدی ویزید بن عبد الملك دختران عقیلدن برینی تزوج
ایدوب عقیل دخترنی هودجه سوار ومهار ناقه یی الوب یزیده یدابید
تسلیم ایلدی وعقیل بروقتده امیر مدینهٔ منوره اولان عثمان بن حیان
مجلسنه داخل اولوب عثمان یاعقیل دخترانکدن برینی تزویج ایله دیدکده
عقیل یا امیر ناقه لرمدن برناقهٔ بکره می مراد ایدرسن عثمان
دخی مجنون میسن بن سندن تزوجه دختر طلب ایلدم دیدی عقیل
دخی اکر ناقه طلب ایدرسن تسلیم ایده یم دیدکده عثمان غضبناك
اتباعنه لکدکوب اوله رق مجلسمدن اخراج ایدك دیو امر واتباع
ضرب ایده رك اخراج ایدرلرکن عقیل * لحا الله دهر اذعذع المال
کله * وسود ابناء الاماء العوارك * بیتنی انشاد ایلدی لحو لعن ایتمك
معناسنه لحاه الله لعنه الله معناسنه در ذعذع تفریق ایتمك معناسنه
وعروك مرأه نك حیض کورمسی وعارك مرأه حایض معناسنه وجمعی

پیر اوضاعنه تعجبلر ینی تفرس ایدوب ای مسلمانلر بنم اوضاعمه تعجب
اولنماز که درونمدن خبثی اخراج و کلبی ادخال ودشمنی قتل ایده یورم
لکن شول کیمسه یه تعجب اولنور که حتف وقتلنی ناطق مکتوبی
اخذ ومقتلنه اياغی ایله راهی اوله دیدکده متلمس منتبه اولوب ایا عمرو
مکتوبه بوکونه شی تحریر ایلدیمی دیو اهالیٔ خیره دن برتوجوانه
مکتوبی قرأت ایتدرکده امابعد فاذا اتاك المتلمس فاقطع یدیه ورجلیه
واصلبه حیا * یعنی متلمس سکا وصولنده دست و پالرین قطع وبریده ایدوب
زنده ایکن صلب ایله دیو تحریرینه مطلع ونهره القاوطرفه یه قضیه یی
افاده وسنك ورقه کی دخی قرأت ایتدیرملوم دیوابرام ایلدکده طرفه
مغرورانه معامله ایله بروجهله عمروه اساءتم یوغیکن بومقوله امر کریهه
اقدام ایدرمی خصوصا بنی قتل ایتدرسه قبیلهٔ بکر وواثله جواب
ویرمیه جکی معلومیدرکه مجموع قبیله فنا بولنجه اخذ انتقام ایچون عمرو ایله
مقاتله ایدرلر دیو پند متلمسی اصغا ایلیوب بحرین طرفنه راهی اولدی
ومتلمس جای سلامت شامدر دیوب دمشقده ملوك بنی جفنه حایه سنه
داخل وملك عمروی برقصیده ایله هجو وهجوی عمروه واصل اولدقده
اخذ انتقامدن کوتاه دست اولمغله عراقده تناول ایلدیکی نعم کندویه
حرام اولسون فرصتیاب اولورسم قتل ایدرم دیدی وطرفه مکعبره
مکتوب عمروی ایصال مکعبردخی طرفه نك دست و پالرین بریده وزنده
ایکن صلب ایلدی روایت اخراده مکتوبده وادفنه حیا تحریر اولنوب
زنده ایکن دفن ایلدی و برروایتده عامل طرفه بی قتله تخییر اولدخی اکحل
طمرلرینی قطع وخونی سیلان ایده رك هلاك اولمسنی اختیار ایتمکله عامل
قتلده طرفه نك مرادنی اجرا ایلدی وشاعر تجری اهون شری بنی اختیار
ایتمك خصوصنده بومعنایه تلمیح ایدوب دیدی * ولقد سکنت الی
الصدود من النوی * والشری اری عند طعم الحنظل * وکذلك طرفة
حین اوجس ضربة * فی الراس هان علیه قطع الکل * وهان علیه قطع
الاکل قولیله ضرب مثل اولنور * او افعل بك فعل ما فعله عقیل بن علفه
بالجهنی حین اتاه خاطبا فدهن استه بزیت وادناه من قریة النمل * یاخود
عقیل بن علفه قو مشوسی جهنی خطبهٔ نکاح ایچون کلدکده استنی زیت

متن

بیتی ایله هجوندہ اصابت ایلمشدر و کشیح بو کرك ایله قصیرا
کوکلرینك مابینی که میان تعبیر اولنور وهضم قرلمق وکسر معنا سنده
اولوب مال معنای بیت عبد عمر وده خیر ومنفعته متعلق غنادن غیری
برشی یوقدر و بر مومیانی واردر که قیام ایلدیکی وقتده کان منکسر اولور
دیمك اولمغله عبد منفعل و متألم اولوب طرفه مقدما ملك عمروی دخی
برقیچ بیت ایله هجو ایلدیکی معلومی اولمغله یا عمر وطرفه نك سنی هجو
ایلدیکی ابیات بوندن اقبح وافحشدر دیوب ابیات معهوده دن * فلیت
لنا مکان الملك عمرو * رغوثا حول قبلتنا تخور * بیتنی انشاد ایله اکتفا ایلدی
رغوث فتحه را ایله هر شیردار وامزکلو اولان حیوان مرضعه معناسنده
وخوارخانك ضمی وواوك فتحی ایله صغر چاغرمق معناسنه اولوب مال
معنای بیت نه اولایدی ملك عمرو برینه بزه ذات اللبن برکا اولیدی که
بیتمز اطرافنده صیحه ایدوب برلر شیرندن انتفاع ایدیدك دیمك اولمغله
عمرودرونی غایت غضبناك ومتکدر اولدی لکن غضبنی شایع اولوب
اخذ انتقام ایمکله شیوع مانع اولورخوفیله غضبنی کتم واخفا وعبدی
تکذیب ایلدی وطرفه ومتلمسی قتل ایمکلکه وسیله جوی اولدی که
اشکاره قتل ایلسه قبیله لریله حرب وقتال لازم کلمسندن خوف ایلدی
وبرکون متلمسی وطرفه یی مجلسنه دعوت ونوازش والتفات ایله خیلی
دمدرکه سزلر قبیله کزدن دور واقر باکزدن مهجور سز اکرر ؤیت
ودیدارلری آرزو اولنور سه بحرین وعمانده عاملم اولان مکعبره سزه
اکرام واحسان ایچون برر مکتوب اعطا ایده یمکه ما مؤلکزدن زیاده
جائزه کزی و یروب قبیله کزه رجعت واقر باکزه ملاقات ایله دفع تحسر
واشتیاق ایدیکز دیوب برر مکتوب احسان ایلدی روایت اخر اده عامل هجر
اولان ابوکربه ارسال ایلیوب متلمس وطرفه حیره دن بیرون وسوی
عامله متوجه اولمغه مجمل بند عزیمت ونهر حیره جاینده اولان طریقه
سالك اولوب بر پیرسر راهه جلوس وکشف عورت وقضای حاجت
ایدوب بو اثناده کاه نواله سنی اکل وکاه وجودندن کبك وسپس اخذ
وقتل ایدردی متلمس مشاهده وتعجبکنان طرفه یه اراءت ایدرکن

متن

مصیبت رسیده اولوب هلاکی نیجه و پرردیمك اولور * اوترجع بصحیفة المتلمس * یعنی وافد البراجم کی متضرر اولورسن یاخود صحیفهٔ متلمس ایله رجوع ایدرسن که انتفاعه جهد ایدرکن متضرر اولورسون دیمکدر وفقرهٔ مزبوره مثل اولوب برکیمسه خیرو نفعنه جهدوسعی ایدرکن کندونك هلاکنه یا برنوع ضرر ینه سبب اولان شیئی حامل اولد یغنه یاارتکاب ایلدیکی نسنه یه صحیفهٔ المتلمس دیو ضرب مثل ایدرلر واصل مثل بودرکه مزبور متلمس شعرای جاهلیتدن شاعر بی نظیر و بنی ضبعیدن اسمی جریربن عبدالمسیح اولوب خواهرزاده سی طرفة بن العبد ایله حیره ملکی اولان عمرو بن منذر بن امرئ القیس کهمادری هند بنت حارث بن عمرو الکندی اکل المرار اولمغله مزبور عمرو بن الهند دیمکله معروف اولان عمروك مصاحبتنه خواهشکر ومطیه سوارو داخل بزم عمرووزمرهٔ خواص ندماسندن اولوب برکون عمروند ماسیله شرب خمر وعشرت ایدرکن ملك عمروك مهپاره پری پیکر برخواهری اولوب اتفاقی بزمه کلوب برمقدار حریفان باده یه نظر اندازاولوب توقف ایلدکده طرفه نك دستنده لبریز برجام زرین کیتی نما بولنوب وطرفه زیاده جه نشوه دار اولمغله دختره نکاه روایت اخراده دخترك پرتو رخسار نی جام زرینده مشاهده و بو بیتی انشادایلدی * الایابابی الظبی الذی یبرق شنفاه * ولولاالملك القاعد قدالثمنی فاه * یعنی ای یارپدرم سکافدا اولسون شول آهو که کوشواره لری لمعان ایدرا کرقاعداولان ملك اولمسه ایدی دهانی بکا تقبیل ایتدررردی دیوب عمر واستماع وکین وغضب وبعض محذور ملاحظه سیله کتم وهضم ایدوب صحبته مشغول اولدی و برکون ملك عمروصیدو شکارایچون عبد عمرو بن بشر ایله صحرایه بروز و بر فرایه تیرانداز اولوب اصابت وفرافتاده اولدقده عمرو یا عبدعمرو اسیدن نازل وصید یمزاولان حماروحشی یی ذبح ایله دیوامر عبددخی ذبحه مباشرت وذبحدن عاجزاولدقده ملك عمرو یحضور اولوب یاعبدطرفه سنك کارکذار اولمیوب هرامرده عاجزاولدیغکه عالم اولمغله * ولاخیرفیه غیران له غنی * وان له کشحا اذاقام اهضما *

فرق ضاله دن مذهب مرجیهٔ درجن بر کیمسه مایعنی اولان امری ترك
وحصولی متیقن اولمیان مالایعنی یه مشغول اولسه مثل مذکور ایراد اولنور
وفقرهٔ ثانیه * ان الشقی وافد البراجم * مثلندن مأخوذ اولوب اصل مثل
بودر که ملك عمرو بن هندك برادری سعد بن هندی بنی تمیمدن سوید
ابن ربیعه قتل وفرار ایدوب ملك عمرو برادرینك ثارنی اخذ ایچون بنو
تمیمدن یوز نفر شخص قتل ایتمسنه حلف وسوکند ایدوب طقسان
طقوزی بنی دارمدن قتل وایقاد نار ایتدیروب مرده لری احراق ایدرکن
برشخصه دخی ظفریاب وتکمیل مأه ایله حنثدن رهایاب اولسم دیو
تجسس ایدرکن اولاد حنظله دن براجم دیمکله معروف اولان بش نفر
برادراندن عمارنامنده اولان شخص برطرفدن خرکاهلرینه راهی
اولورکن احراق اولنان اشخاصك دخاننی وآتشنی مشاهده ایدوب غالبا ملك
عمروك عامه یه ضیافتی واردر بندخی دفع کرسنکی ایدرم طمعیله عطف
عنان واتشکده یه شتابان ووصولنده قضیه کندویه نمایان اولدی لکن
فرار ممکن اولمامغله اتباع حضور ملك عمروه احضار وعمرو کیمسك دیو
استنطاق اولدخی حنظله اولادی براجمدن عمار اولوب طعام امیدی ایله
وفودنی تقریر ایلدکده عمر وتکمیل مأه ایچون عماری اتشه رمی
واحراق ایدوب ان الشقی وافد البراجم دیوب کلامی مثل اولدی
وهر کیمسه که طمعندن نفسنی مهلکه یه القا ایده اول کیمسه حقنده مثل
مزبور ضرب اولوب ووقعهٔ مزبوره دنصکره بنو تمیم حب طعام ایله تعییر
اولندی وتمام حکایه والله لوکساك محرق البردین فقره سنده تفصیل
اولنور وملك عمرو بودفعه دنصکره محرق دینمکله شهرتیاب اولدی وآل
جفنه دن ملك شام اولان حرث بن عمرو محرق لقبیله ملقب ایدی
زیرا ابتدا عربی دیارلرنده تحریق ایدن حرثدر وامرئ القیس بن عمر
ابن عدی اللخمی دخی محرق دیمکله شهرتشعار ایدی وفد لغتده ورود
معناسنه وافد وارد یعنی کلیجی وایلچی ورسول معناسنه در وشقی
بدبختلو کیمسه معناسدرنه وابن زیدونك مآل کلامی کندی حالکه
قانع اولوب غرور ایله حدکی تجاوز ایلمه والا بلا شبهه وافد البراجم کبی

حسبندن افضل كور مدم ديردى طقسان دورت سنه سى اللى سكز
ياشنده مدينه ده منوره وفات ايدوب بقيعده دفن اولندى وفرزدق بركون
والئ بصره اولان بلال بن ابى برده نك مجلسنه داخل وار باب مجلس
اثناى صحبتده بنوتميمك نقايصنى و يمنك فضائلنى ذكر وتعداد ايدرلركن
فرزدق يمنده ابوموسادن غيرى برفرد وابوموسانك پيغمبر صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينه اولان خدمتندن ماعدا برفضيلت موجوده
اولسه كفايت ايدر ديوب بلال يافرزدق ابوموسانك اول جهته له
فضائلى بسيار در قنى شرف وفضيلتنى مراد ايدرسن ديدكده فرزدق
پيغمبر عليه السلامى حجامت ايلديكنى مراد ايدرم ديجه بلال تعريض
كونه بلى كلامك حقدركه ابوموسى مقدم ومؤخر بركيسه يى حجامت
ايتمامشدى ديدكده فرزدق ياامير حاشاكه ابوموسى رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينه مصدق ومؤمن وچاكر مخالصت پيشه لرى
ايكن ابتدا تجربه يى كندوافنديسنده ايتمده اللهه اتفا ايدر ديوجواب
ايله بلال ساكت واعمل مجلس جواب مسكته تحسين ايلدى * وهلا عشيت
ولم تغتروما اشك انك وافدوالبراجم * عشى شترك كيجه اوتلامسنه وتعشى
تشديد ايله كيجه اوتلا مغه ديرلر واغترار الدانمق معنا سنه اولوب فقره
اولى * عش ولاتغتر * مثلندن مأخوذدر واصل مثل بودركه بركيسه
شب ديجورده شترى ايله مفازه يه داخل وكيه وجداننه اعتماد ايله مغرور
اولوب كم كشته راه وهزار مشقت ايله كياهدن خائب رجعت ايلدكده
عش ولاتغتر ديديلر يعنى وجدان كيا هديقين وجزمك يوفيكن
مجرد طمع ايله تجسس وطلب بى فائده در ديمك اولور روايت اخراده
ابن عمرو ابن عباس وابن زبير رضى الله عنهم حضرتلرى مجلسنه
برشخص كلوب شرك ايله عمل خير مفيد اولمديغى كبى ايمان ايله ذنب
مضر دكلدر ديدكده جمله سى دفعة * عش ولاتغتر * يعنى مسلم
اولان كيسه يه احتياط واعمال صالحه يه مداومت ومناهيدن اجتناب
لازم اولوب رخصت ووسعت اوزره عمله تفريط ايتيوب اعمال صالحه ده
اوثق اموردن اخذ ايتملدر ديمك اولور وشخص مزبورك بواعتقادى

متن

بيت الله ايدوب طواف ايدركن زحام ناسدن حجر اسودى استلام بلكه تقرب ممكن اولميوب اشارت ايله اكتفاوكثرت ناس برطرف اولور اميدى ايله برطرفده مكث ايدركن على بن حسين رضى الله عنهما بر ازار وبر ردا ايله كلوب طواف بيته شروع ومقابلهٔ حجر الاسوده نزديك واستلامه عازم اولدقده خلق مهابت على يه طاقت كتوره ميوب تعظيم واجلال ايله كيروچكيلوب استلامه رخصت ومساعده ايليوب هشام مشاهده وكندويه تفضيل اولندىغنه متألم ايكن اهالئ شامدن برى ياهشام سن خليفه زاده ايكن خلق سكا استلامه مساعده ايتميوب بوشخصه اكرام ايله مساعده ايلديلر ايا كيم اوله كه بين الناس بو رتبه موقر ومحترم اوله ديو استعلام هشام دخى تعريف واعلام ايلمسيم جائزكه اهالئ شام على يه رغبت ومىل ايده لر ذيو معلوم دكلدر ديدكده فرزدق حاضر اولوب ياهشام سنك معلومك دكل ايسه بنم معلومدر ديوب بوقطعه يى انشاد ايلدى * هذا ابن خير عباد الله كلهم * هذا التقى النقى الطاهر العلم * هذا الذى تعرف البطحاء وطئته * والبيت يعرفه والحل والحرم يكاد يمسكه عرفان راحته * ركن الحطيم اذا جاء يستلم * وهشام فرزدقه غضبناك اولوب بين الحرمين عسفان نام موضعده حبس ايليوب فرزدق محبوس ايكن بوقطعه يى انشاد ايلدى * تحبسنى بين المدينة والتى * اليها رقاب الناس تهوى منيبها * تقلب رأسا لم يكن رأس سيد * وعيناله حولا باد عيوبها * و بعض رواة على مدحنده اولان قطعهٔ مذكوره يى ابو الطمحان القينى نك اولمق اوزره روايت ايدوب فرزدقه نسبت ايدنلر محبوس اولوب تحبسنى قطعه سنى انشاد ايلمه سبله استدلال ايدر مومى اليه على بن حسين بن على رضى الله عنهم ابن ابى طالب در وكثرت عبادتندن زين العابدين ديمكله معروف وائمهٔ اثنى عشرك جهارمى اولوب امام حسين حضرتلرينك مومى اليهدن غيرى فرزندى قالمامشدر وهر كيجه يبك ركعت نماز ادا ايتمك وردى اولوب كثرت سجودندن سجاد تسميه ايلمشلردى واهل بيتك سادا تنك كبارندن وتابعينك اجل واعلاسندن ايدى وزهرى قريشدن على بن

اشارتدر ومومی الیه فرزدق همام بن غالب بن صعصعة التمیمی الدارمیدر که شاعر مشهور وجریرایله هم عصر وهمدم اولوب فرزدق اقبیله ملقب اولمسنه باعث جهامت وجه یعنی ترشرو وسخت پیشانی اولمسیدر زیرا فرزدقه خمیردن ضخم وسخت اولان قطعه یه دیرلر وکنیه سی ابوفوارس در ومومی الیه جریر بن عطیه بن حذیفه بن بدر بن سلمة التمیمیدر که شاعر مشهور وشعرای اسلامك فحولندن وفرزدق ایله هم عصر وداعاهم صحبت اولوب عمادن بعضی فرزدقی جریره ترجیح ایدردی لکن اکثر معارف شناسان جریری فرزدقه ترجیح ایدر ویوز اون سنه سی فرزدق بادیه ده وفات ایلدکده جریر متألم ومغموم اولوب عادة الله بویله جاری اولمشدر که برکیمسه نك دشمنی یاخود صدیقی وفات ایلیه چوق زمان مرور ایتمیوب اول کیمسه دخی وفات ایدر ایمدی بنم موتم قریبدر دیدی فی الحقیقه سنهٔ مزبوره ده جریر دخی وفات ایلدی وسنی سکسنی متجاوز ایدی شریف مرتضادن مرویدر که فرزدق شعرده درجهٔ علیایه واصل وامثالنه فائق اولدیغی کبی آبا واجدادی شریف ونسیب وبیتی اکرم بیوت ایدی لکن شیعی و بنو هاشمه مائل ایدی وآخر عمرنده مقتضای شاعریت اولان فسق واجرای هوادن رجوع ایلمشدر وابن عمران نقل ایدر که برکون فرزدق مجلسمزه کلوب باری تعالینك وسعت رحمتی مذاکره اولنوب فرزدق باری تعالی کندویه مغفرت ایتمسنه اظهار اعتماد ایلدکده ارباب مجلسدن بری یافرزدق بورتبه فسق ومناهی بی ارتکاب ومذهب شیعه یه میلان ایدرکن نه وجهله واثق بالله اولورسن دیو مؤاخذه ایلدکده فرزدق ای کشی والدیمه برخصوصده عصیان عظیمه واسأت کبیره ایلسم بنی ردواحراق بالنار ایدرلرمی دیدی بزدخی پدرومادرك شفقت ومرحمتی عقوبتمه مانع اولوب عفو ایدرلر دیدك پس فرزدق ای یاران باری جل شانه ارحم الراحیندر وخدای متعاله اعتمادم پدر ومادریمه اعتمادمدن ازید واوفردر دیوب اسکات ایلدی وفرزدقك شیعی اولدیغنه دلالت ایدن حکایاتدن بری بودرکه هشام پدری عبدالملك خلافتنده زیارت

بیت

متن

متعرض اولد یغك حالده واقف وایستاده اولسك تعرضت الشیٔ دیرسن *
این ادعاؤك روایة الاشعار وتعاطیك حفظ السیر والاخبار اماثاب الیك
قول الشاعر بنودارم اکفاؤهم آل مسمع * وتنکح فی اکفائها الحبطات *
ثوب رجوع معناسنه اولوب جفن برشی ذهنکدن ذاهب اولدقده نصکره
ینه ذهنکه رجوع ایلسه ثاب الیك دیرلر محصول ترکیب نیجه اولدی
سنك روایة اشعار ادعاك وحفظ سیر واخباره خوض وتناولك وشاعرك
بنودارمك شرفده کفؤلری آل مسمعدر حبطات بنودارمه کفؤ ومماثل
اولمیوب ینه کندی کبی وضیع ودون رتبه اولانلره کفؤ درقولی خاطرکه
عودورجوع ایلدیمی یعنی اشعارمتقدمین وسیر واخباره اطلاع وشاعرك
بوقولنی استماع ایتمش اولایدك کفؤ ومماثلك اولمیان زنه طالب اولمزدك
ایمدی جمله سی ادعائی وکذب ایتمش دیمك اولورو بیت مذکورفرزدقك
بنی حرث بن عمرودن برشخص بنودارمدن بردخترینی خطبه وتزوج مراد
ایلدکده انشاد ایلدیکی بیتدر ودارم ابن مالك بن زیدمنات بن تمیم
وکنیه سی ابو مجاشع اولوب بیتی اکبر بیوت بنی تمیمدر وآل مسمع بکر بن
وائل بیتندن و بنی قیس بن ثعلبه دندر حبطات دخی بنو حارث بن عمرو
ابن تمیم اولوب بنودارم ایله حبطاتی تمیم جمع ایدر لکن بنودارم شریف
وعالی رتبه وحبطات وضیع ودون قدر اولوب نقصان قدرلرینه شاعرك
* وجدنا البیت من شر المطایا * کمادار الحبطات شر بنی تمیم * قولی
شاهددر وحبط فی الاصل ابو قبیله اولان مذکورحارثك لقبی اولوب سببی
بودرکه بروقته حارث برطرفه سفرایدوب اثنای راهده درق که زبان فارسیده
دیو سبست و ترکیده قره یونجه دیرلر برکیاهدر که حیوانات اکل ایلدکده
شکمی منتفخ اولور اول نباتدن اکل ایدوب بطنی منتفخ اولوب وفات
ایلدکده عرب حارثی تعییر وتعییب وحبط تسمیه ایلدی وحبط لغتده
مواشینك در قدن افراط ایله اکل و بطنلری منتفخ اولمسنه دیرلر وحدیث
شریفده (ان ممایُنبت الربیع مایقتل حبطا او یلم) وارد اولمشدر یعنی
ربیعك انبات ایلدیکی نباتدندر شول نباتکه انتفاخ جهتیله قتل
ایدر یاخود قتله قریب ایدر یلم یقرب من القتل ایله تفسیر اولنمشدر
وحدیث مذکورصفت دنیایی بیان ودنیایه قلت رغبتك نافع اولدیغنه

لحمنی اکل ایدوب بنات احراره تعرض ایلمه دیدی واصل اولد یغك
نعمتك قدر نی بیلوب حدیکی تجاوز وزیاده طمع ایلمه دیه جك یرده ضرب
اولنور مثلدر لکن یسار منتصح اولمیوب ای رفیق شفیق نصح و پندك
مقبولمدر لکن بکا یسار الکواعب دیرلر هرکورن زن دلداده ومحتمله
آواره اولور انلره عدم مساعده م یرنده در اماسیده مك آشفته اولمسی
روجهله مناسب دکلدر اشترلرم سکا امانت بن رجعت ایدنجه محافظه
ایله دیوب ظلام لیلده روباه وسیده سی فراشنه داخل اولوب دراغوش
ایلدکده زن تخلیص دامن ایچون نوازشکار اولوب یایسار سن اشتربان
اولمغله رایحهٔ کریهه دن خالی دکل سن بکا برمقدار مساعده ایله کهسنی
عطرکو ناکون ایله تعطیر ووصالمه لایق ایده یم دیوب یسار مساعده
زن دخی عطرسا اولوب طیب سایده اولورکن استره ایله انفنی قطع ایلدی
روایت اخراده وجودیکی تبخیرایده یم دیوب برمجمره وضع وتبخیرایدرکن
مذاکیرنی بریده یعنی خصیتین وآلتنی قطع ایدوب یسار فریاد وفغانه اغاز
ایلدکده زن (صبر اعلی مجامر الکرام) دیوب کلامی مثل اولدی قپچن
برکیمسه یه استکراه ایلدیکی خصوصه تهکمایعنی شدت وغضب ایله صبر
ایله دیو امر اولنمق مراد اولنسه بو مثل ضرب اولنور و برکیمسه حدنی
تجاوز وخیانته اقدام ایلیوب ترتیب جزا اولنسه فلان یسار الکواعب
دیو ضرب مثل اولنور وبرروایتده مزبوره زنك اسمی منشم اولوب اشأم
من عطرمنشم دیومرأهٔ مزبوره نك عطری ایله شأمتده ضرب مثل
اولنمشدر محصول ترکیب اکر بیمه نك جرحی هدر اولمسیدی دختراندن
یسارك ملاقی اولد یغنه ملاقی اولوردك یعنی سنك بکا تعرض ایدوب وصالمه
طالب اولمك قباحت عظیمه وجنایهٔ کثیره اولوب بهایمدن اولماسك
ترتیب جزایه مستحق اولوردك دیمك اولور * فاهم الابعض ماهممت
ولاتعرض الا لایسر ماتعرضت * یعنی یسار سیده سنه قصدوتعرض
ایلمسی سنك بکا طلب وتعرضکدن دون وسهل تردرزیراسن یسار دن
فرومایه وبن سیده سندن شریفه وعالی نژادم وهممت الشی دیرلر اول
شیئك طلبی نفسنك هم وقصدی اولدیغی زمانده و برشیئك طریقنه

متن

متعرض

للقيت من الكواعب مالاقى يسار * جرح العجماء جبار حديث شريف
اولوب عجمه بهيمه معناسنه در زيرا بهيمه تكلمه قادر دكلدر
وهر كيمسه كه تكلمه قادر اولمه مذكرينه اعجم ومؤنثينه عجما ديرلر
وجباردمى هدر معناسنه او لوب حديث شريف جرح بهيمه ده قصاص
اولمز يعنى افاده ايدوب بر كيمسه يى تحقير مراد ايتمسه حديث مذكور
ايله ضرب مثل اولنور وكواعب كاعب جمعى اولوب كاعب هنوز
بستا نلرى ترنج مثال مرتفع اولان نور سيده دختره ديرلر و يسارا شتربان
برعبد زنكينك نامى اولوب يسار الكواعب ديمكله نام آورايدى وسببى
بودركه مزبور يسار قبيح الوجه وذميم الصوره عجيب الشكل والقيافه
برشخص اولوب شاعرك * دهنى همچو ديك رنك رزان * شب محنت
كرفته رنك ازان * بينبش دو خرده ديوارى * ديده روى زمين
ازو بارى * چولب كور هولناكش اب * حلقه مارى بزير آن غبغب *
چشم كرداب خون بى كنهان * سرخ كردد بخون خلق جهان *
ابياتنك ماصدق ايكن حالنى بيلميوب زن پرستلكه هوسكار وهر مشاهده
ايلدى يكى پرى پيكره نكاه ودلفكار وسوز دلنى اشكار ايدردى زنان دخى
سخريه وقباحت قيافته متعجبانه خنده ايلدكلرنده يسار طمعكار كندويه
ميل وحسن بى بهاسنه فريفته اولدقلرندن اشعار علاقه ايچون خنده
ايدرلر ظن ايدردى وهر كيمسه كه حقنده بناء كندويه ظن ايليه حقنده
يسار الكواعب ديو ضرب مثل اولنور و بركون كندى اغاسنك زنى
يسارك اعجوبه شكلنه نظر وبالضروره خنده ايلدكده يسار سيده سنى
كندويه دلداده اولوب علاقه سنى اظهار ايچون خنده ايلدى زعيله
رفيق زنكى يه بوكون سيدم بكا نكاه داده اولدى سائر زنان كبى آنى
آتش افتراقم ايله سوزان ايلمك مروتدن دور دراليته بوشب بزمنه داخل
وصلمه نائل ايدوب كلزار حسنمدن كلچين و بستان جالمدن بار چيده
وكامبين ايدرم ديدكده رفيق زنكى * يايسار اشرب لبن الشعار وكل من
لحم الحوار واياك و بنات الاحرار * ديو نصح ايلدى يعنى اى يسار اون
آيده وضع حمل ايدن ناقه نك شيرنى نوش وشيرخواره اولان كوچك

مزبور در * ابیت اللعن ان سکاب علق * نفیس لایعار ولایباع * زمان جاهلیتده ملوکه تحیت وتعظیم مراد ایلدکلرنده ابیت اللعن دیرلردی معناسی سن لعن وشتم اولنجق امور ی اتیاندن اباوامتناع ایلدك یعنی سندن فعل قبیح ظهور ایلز دیمکدر ابن الانباری شرح المفصلاتنده ابیت اللعن دیمك لعن اولنمغه سزا اخلاق ذمیمه یی اتیاندن ابا ایدر سن معناسنه اولوب حیره واطراف حیره ده لعن وجوردن جدا ملك اولانلره عرب تحیت مراد ایلدکده ابتداء کلامده ابیت اللعن دیوب ادای مرامه شروع ایدر وملك غسانه اولان تحیت یاخیر الفتیان در ومزبورلرك منازلی شامدر دیو ذکر وبیان ایلمشدر ماٰل معنای بیت مزبورای کندیدن فعل قبیح صادر اولمیان ملك سکاب برشیٔ نفیسدر که نه اعاره اولنور ونه بیع اولنوردیمکدر وغرض فی الاصل رمی ایله مقصود اولان هدف اولوب بعده هرادراك ونیلنه تحری ومراد اولنان مطلب وغایتده استعمال اولندی ماٰل معنای فقرات سن تفکر وتذکر ایلدکیکه بن برشیٔ نفیسم که مزاده بیع اولنمام ومرغم که هرمراد ایدن صید وشکار ایده مزو برنشانه یمکه ماهر واستاد اولمیانلرا صابت ایده مزدیمك اولور * ماا حسبك الا کنت قد تهیبات للتهنیة وترشحت للترفیه * تهیٔ برشیئك حصولنه طمع وانتظار وآماده اولمق معناسنه وتهنیه نائل مرام اولان کیمسه یه مبارك اولسون دیمك معناسنه وترشح برشیئه استعداد معناسنه اولوب ناقه نك کوچکی سوددن کسیلوب ناقه دن ایریلوب مشی وحرکته قادر ومستعد اولدقده عربك ترشح الفصیل قولندن مأخوذ در وترفیه ورفاهیت عیشده توسع وتنعم معناسنه در وترفیه متزوج اولان کیمسه یه بالرفاء والبنین دیمکدر وبومعنا محله مناسبدر وابن السکیت قولنده بالرفاء والبنین بالسکون والطمانینه معناسنه اولوب ابوعبیده رفاء النحام واتفاق معناسنه در دیدی تقدیری احرست بالرفاء والبنین در محصول ترکیب بن سنی ظن ایلدم الاوصالمه نائل اولمغی طمع ایدوب نیل مرامه آماده ومتهیٔ وذوق وصفایه مستعد وتبریکه حاضر وترفیهه مترقب اولمشسك ظن ایلدم دیمك اولور * اولاجرح النجماء جبار

متن

متن

برکیمسه‌نك هرقنقیسنه تقربی زیاده اولورسه آخردن بعدی اول مرتبه زیاده اولور و فقرهٔ ثانیه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك * المؤمن اطیب من عمله والکافر اخبث من عمله * حدیث شریفندن مأخوذ در یعنی مؤمنك طیب وحسن اولسی عملندندر کافرلك خبیث وردی اولسی عملندندر ما آل معنی سن بیلدکمی که شرق وغرب برمکانده مجتمع اولماز واذعان ایلدکمی که مؤمن وکافر بر برینه متقارب وزدیك اولماز وکندیکه نصح ایلدیکمی که خبیث وطیب برابر اولماز عقلك اولوب ملاحظه یه قادر اولسك بو کستاخلغه مبادرت ایلزدك دیمك اولور * وتمثلت ایها المنکح الثریا سهیلا عمرك الله کیف یلتقیان * ثریایدی کوکبدن عبارت پرنجمدر که اولکر دیرلر وسهیل یمانی براق برکوکبدر وعمرك فتح عین ایله قسمده مستعملدر واصل عمر عمارتدن مأخوذ اولوب مراد حیاة ایله عمارت بدندر و بیت مزبور ذکری سبق ایدن عمر بن ابی ربیعه نك معشوقه سی ثریایی شامدن طائفه مسافرت طریقی ایله کلن سهیل بن عبدالعزیز بن طلحه یه تزویج ایلیوب ثریایی شامه کوتوردکده انشاد ایلدیکی ابیاتدن بریدر ومعنای بیت ای ثریایی سهیله انکاح ایلین کیمسه باری تعالینك بقاسنه اقرارك حقیقیجون بری شامی وبری یمانی ایکن بونلر بر برینه نیجه ملاقی اولور لر دیمکدر وابن ربیعه نك انشاد ایلدیکی بیت ثانی * هی شامیة اذا ما استقلت * وسهیل اذا استقل یمانی * بیتیدر وابن زیدونك مرادی ای احمق بیت مذکور ایله تمثل ایلدکمی که ثریا ایله سهیلك میانی نه مقدار بعید ایسه بنمله سنك مناسبتمز اولمقدار بعیددر دیمکدر * وذکرت انی علق لا یباع فیمن زاد وطائر لا یصیده من اراد وغرض لا یصیبه الا من اجاد * ذکرت قولی هل لاعلمت قولنه معطوف اولوب علق کسر عین و سکون لام ایله هرشیئك نفیس واعلاسنه دیرلر که صاحبی علاقه ومحبت ایدوب بیعه عرض ایلیه که زبان فارسیده مال کرانمایه دیرلر وفقرهٔ مزبوره حرث بن حفان تمیمینك سکاب نامنده اولان اسبنی ملوك یمندن برملك طلب ایلیوب حرث و یرمیوب فرار ایلدکده انشاد ایلدیکی بیتدن مأخوذ در که بیت

متن

سنده در یعنی فرومایه اولمق وکرم لومك ضدی اولوب نسبده شرف
معناسنه در وکفؤ نظیر ومثل معناسنه اولوب مناکحه ومحاربه ده معتبردر
وضعه رفعت مقابلی اولوب (وضعت الشی) شیئی وضع وحط وتنزیل
ایلدم قولندن مأخوذ اولوب شرف علو ومقدار معناسنه اولوب شرف
المکان مکانك اعلاسی قولندن مأخوذدر ما آل معنی سنك بداصل وفرومایه
اولکی بنم کرم وجسمی نیجه مماثل ونظیر عد ایلدك یعنی سنك کبی وضیع
ودنی بنم کبی شریفه وعالی مقداره کفو ومعادل اولورمی دیمك اولور
* وانی جهلت ان الاشیاء انما تنجذب الی اشکالها والطیر انما تقع علی متن
آلافها * ما کی سن نیجه فهم ایلدك که بن میل ومحبت ایلم الا کندی
مشاکل ومماثل واقرانمه میل ایدرم وسن بنم الیف ومشاکلم دکل سن دیمك
اولور فقره اولی متنبینك * شبیه الشیء منجذب الیه * مصراعندوفقره ثانیه
بعض عربك * وعلی آلافها الطیر تقع * قولندن مأخوذ در واصمعی
مثل مذکوری استماع ایلبوب ذوق ولطفنه واصل اوله مبوب متفکر ایکن
برکون صحرادهوافرزاغ مشاهده ایلدمکه بعضی پرواز وطیران و بعض
مرغزارده سیران ایدردی وپرواز ایدنلر زمینه نازل اولدقچه زاغ زاغك
نزدیکنه وکلاچه کلاچه یاننه نازل اولوب خلاف نوعی طرفنه میل
ایلمزدی حتی چنزارده پر وبالی شکسته برزاغ وار ایدی هوادن لنك برزاغ
انك یاننه نازل اولوب الفت ایلدکلرنده حقیقت مثل مزبوره مطلع
اولدم دیو نقل ایلدی ومعنای مثل برشبئه مشابه اولان شیء الیته اول
شبئه منجذب ومائلدرکه * الجنس الی الجنس یمیل یعنی (کند همجنس
باهمجنس پرواز * کبوتر با کبوتر باز با باز * وهل لاعلمت ان الشرق والغرب متن
لایجتمعان وشعرت ان المؤمن والکافر لایتقاربان وقلت الخبیث والطیب
لایستویان * شعور علم دقیق ایله عالم اولمغه دیرلر که دقت شعردن مأخوذدر
وفقره اولی علی کرم الله وجهه حضرتلرینك * الدنیا والاخرة کالمشرق
والمغرب کلما اردت من احدیهما قربا ازددت من الاخر بعدا * کلامندن
مأخوذدر یعنی دنیا وآخرتك میانی مشرقله مغرب اراسی قدر وبعیداولوب

تعجب ایلدی مومی الیه ابو جعفر عبدالله بن جعفر بن ابی طالب بن عبد المطلب الهاشمیدر که ارض حبشه ده تولد وسکسان سنه سی مدینهٔ منوره ده طقسان یاشنده وفات ایدوب جواد وظریف وعفیف وحلیم بر وجود محترم اولوب کمال جودندن بحر الجود دیرلرایدی * فوجودك عدم والاغتباط بك ندم والخیبة منك ظفر والجنة معك سقر * وجودك عدم قولی متنبینك * یامن یعز علینا ان نفارقهم * وجدانا کل شی بعدکم عدم * بیتندن مأخوذ در ما آل معنای بیت ای افترا قی بزه الم وزحمت و یرلرسزد نصکره جمله شیئ وجدانمز عدمدردیمك اولور وغبطه اسم اولوب حسن حال معناسنه در حدیث شریفده (اللهم غبطا لاهبطا) وارد اولمشدر یعنی یارب سندن حسن حال طلب ایده رز واولدیغمزدن تنزل وهبوطدن سکا صغینوز زو مغبط مغبوط معناسنه یعنی حالنه غبطه اولنمش معناسنه اولوب اغتباط مغبوط اولان کیمسه دن نائل اولدیغی نعمت زائل اولمقسزن کندی دخی اول نعمتی تمنی ورجا ایلکدر وخیبه مطلوب اولان شیئك فوت اولمسیدر ظفر مطلوبه نیل وفوزدر وجنت هر بستانکه اشجاری کثرتیله روی زمینی سترایده جن الشیء دن مأخوذ اولوب شیئی ستر ایلدی دیمك اولور راغب دیدیکه فردوسه جنت تسمیه اولنمسی روی ارضده مرئی ومبصر اولان بساتینه تشبیه طریقیله در یاخود (فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین) آیهٔ کریمه سیله مشار الیها اولان نعم مستوره اولدیغنه بناء در وسقر اسم دوزخ اولوب سقرته الشمس قولندن مأخوذ در که برشبنك رنك ولوتی شمس تغیر وتبدیل ایلدی دیمکدر جحیم مخلوقاتی احراق ایله تغییر وتلویح ایتمکله سقرا کاعلم وضع اولندی ونظم کریمده (وما ادراك ما سقر) وارد اولمسی سقر جهنم شمسدن معلوم اولان سقره مخالف اولدیغنی بیاندر ما آل معنای فقرات سنك وجودك عدم میزله سنده در وسنکله اغتباط یشمانلق در وسندن محروم اولمق عین ظفردر وسنکله جنت دوزخدر دیمك اولور * کیف رأیت لؤمك اکرمی کفاء وضعتك لشرفی وفاء * لؤم نسب واخلاقده دنائت معناسنه

خانه سنه وارمق رحمتدن فرار وغضب الله نازل اولدیغی منزله التجا
ایتمك کبیدر بهار بارانی مضر دکلدر دیو ممانعت ایلدکده طویس بر محلده
اختفا وعبدالله بن جعفرك خانه سنه تشریفه رغبتنی وعبدالرحمن
بن حسانك تنفیر ومنعنی استماع ایلیوب شتاب ایله منزلنه رجعت
وزوجه سنه اکاه اولکه سیدناس اولان عبدالله خانه مزی تشریف
ایده جکدر تدارك ایله دیدی زن طویس دخی خانه ده پرورده اولنمش
برفربه بزغاله ذبح و برمقدار اطعمهٔ نفیس طبخنه کوشش اوزره اولوب
طویس عبدالله بن جعفر مجلسنه وارب مراسم تعظیمی ادادنصکره
بو موضعده ثیابکز آبزده اولمدن داعینك خانه یی قدومکزله تشریف و بر
مقدار آرام بیوروب باران برطرف اولدقده ینه مسیره یه بیورسکز
اولی اولوردی دیو جمله سنی دعوت انلر دخی اجابت ومنزل طویسه
واردقلرنده طویس لاغ ولطیفه یه اغاز ووقتك کذرانی اهل مجلسه
اونتدیروب ما حضر اولمق اوزره وافر طعام وسماط کشیده واطعام ایلدکده
کثرت طعامه هرکس متعجب ومنبسط اولوب کمال شوقلرندن طویسدن
تغنی رجاسنده اولدیلر طویس دخی دفنی دردست ایدوب بو بیتلرله نغمه
سنج ولولوله انداز اولدی * یا خلیلی نابنی سهدی * لم تنم عینی ولم تکد * کیف
تلومونی علی رجل * انس تلتذه کبدی * مآل معنا ای یاربکا سهر وبیدارلق
اصابت ایدوب چشمانم بی خواب واویخو قصد ایلمز اولدی وسز بنی
معشوقم ایچون نیجه ملامت ایدرسز که بنم انیسم اولوب انك محبتی ایله
جکرم یعنی قلبم ذوقیاب ومنشرح اولور دیمك اولوب طویس فصلی اتمام
ایلیوب ارباب بزمه نشاط بخش اولوب تحسین ایلدکلرنده طویس
یا عبدالله بو بیتلرك قائلی معلومکز میدر دیو استعلام عبدالله دخی
معلوممدر فارغه بنت حارثکدر دیدی فارغه ایسه عبدالرحمن بن حسانك
معشوقه سی اولوب او بیتلری عبدالرحمن حقنده انشاد ایلمشلردی
وطویسك غرضی عبدالرحمانی تخجیل ایدی فی الحقیقه عبدالرحمن
شرمنده وروبی متغیر وسر فرو برده خجالت وارباب مجلس ساکت وصامت
اولوب عبدالرحمن وابن جعفر طویسك قصدنی تفرس واخذ انتقامنه

معناسنه اولوب قچن مسافرك جانب يميندن طير طيران ايلسه عرب تيمن وتبرك ايدوب جانب شمالندن طيران ايدرسه تطير ايدر وحديث شريفده (اللهم لاطير الاطيرك) وارد اولمشدر مآل معنى وطويس سكا نسبت اولندقده بكا ميمنت وبركت ايله ذكر اولندى ديمك اولوب اشاءم من طويس مثلنه تلميح ايدر مزبور طويس بنو مخزومك معتقى اولان عبس بن عبد الله ابو عبد النعيمدر كه برشيدن مبالات وتحاشى ايتميوب تخنث وتظرف ايدوب شأمت ايله معروف ومدينهٔ منوره ده ساكن اولوب ابتدادف ايله تغنى ايلين مزبوردر وبر كيمسه نك زياده مشؤم اولمسنى بيان ايتمك مراد ايتسه لر مثل مذكورى ضرب ايدرلر حتى طويس كندى شامتنى اعتراف ايدوب يا اهل مدينه مادامكه حياتده يم خروج دجاله منتظر اولك واكر وفات ايدرسم امين اولورسز زيرا پيغمبر عليه السلام حضرتلرى دار بقايه رحلت بيوردقلرى كون تولد ايلدم وابو بكر رضى الله تعالى عنه انتقال ايلديكى كون فطيم اولدم وعمر رضى الله عنه شهيد اولديغى كون حلمه بالغ اولدم وعثمان رضى الله عنه شهيد اولديغى كون تزوج ايلدم وعلى كرم الله وجهه شهيد اولديغى كون برفرزندم تولد ايلدى ديدى واسمى قبل التخنث طاوس اولمغله * انا طاوس الجحيم وانا اشأم من يمشى على ظهر الحطيم * ديردى وتخنث تكسر وانحنا معناسنه اولوب مخزوم بن يعطه بن كعب بن لوى بن غالب قريشدن ابو حى در وطويسك مادرى نسوهٔ انصار ميانده نمامه وغمازه وساعيه بالفساد ايدى ابو الفرج اصفهانى نقل ايدر كه وقت ربيعده بركون عبد الله بن جعفر احباسيله بيرون مدينه ده نزهتكاهلرى اولان عقيق نام موضعه تفرج قصديله راهى وبرمقدار اسايش ايلدكلرنده باران ظهور وراحتلرينه مانع اولمغله عبد الله بن جعفر اى ياران تقاطر ياران ثيابمزى آبزده ايتمدن طويسك خانه سى قريبدر واريلوب هوا كشاده اولنجه انده توقف وهم طويس مجلس ارا برشخصدر نوادر ولطايفنى استماع ايلسك مناسب اولوردى ديو احباسنى استمزاج ايلدكده عبد الرحمن بن حسان يا عبد الله بنم جانم سكا فدا اولسون طويس كبى مخنث ومشؤم برحريفك

بوطيران ايدن جرادك اكثرى مرده در ديدى و بر وقتده برادرى برقومدن دورت عزه هبنقه ايچون بركا و اشترا ايدوب بيع منعقد اولدقدنصكره هبنقه كاوى دمندن الجام وترس سوار وكا وك سرعت عشى وشتابى هبنقه يى اعجاب ومسرور ايتمكله برادرينه * زدهم عنزا * يعنى كا وصاحبلرينه بر بكى دخى اعطا ايله زيرا بوكا ومقابله سنه ويريلان عنزلر بدل اولماز ديدى وهبنقه نك بوقولى مثل اولوب احمقلردن برى ثمن متعين وبيع منعقد اولدقد نصكره مبيعدن محظوظ اولوب ثمنه زياده ايله ديو امر ايلسه * زدهم عنزا * قولى ضرب اولنوب اعطا ايلدكده زادعنزا ديرلر وعنز اثناى معززدر بعده هبنقه كاوسوار عازم دار اولوب اثناى راهده بردرخت سايه سنده برخركوش مشاهده وار نبدن خوف وبقره يى ايقاف ايدوب بو بيتى انشاد ايلدى * الله نجانى ونخى البقره * * من جاحظ العينين تحت الشجره * يعنى يارب بنى وبقره يى سايهٔ درختده اولان بزرك چشمانك شر ومضرتندن خلاص ايله ديدى وجحظ كوزك مقله سنك عظمى ومبدانى معنا سنه درمرويدر كه بركون مالك بن مسمع احنف بن قيس ايله مزاح قصد ايدوب واحنفك بنو ربيعه يى بنى مضر اوزرينه ترجيح ايدوب افتخارايلديكى معلومى اولمغله يااحنف بكر بن وائلك احمقى يعنى هبنقه بنو تميمك سيد وشريفندن اشهردر ديدى احنف دخى يااين مسمع ربيعه نك تيسى بكر بن وائلك سيد وشريفندن اشهردر يعنى قبيلهٔ ربيعه دن منشعب اولان بنو حمانك تيسى كه * اعلم من تيس بنى حمان * ديو ضرب مثل اولنمغله اشهردر ديدى زيراتيس كه تكه ديدكارى اركك كچيدر ذبح اولنوب شاه طمرلرى قطع اولندقد نصكره يمش ديشى بكى يه سفاد ايدرمش ديو بنوحمان زعم وافتخار ايدر مش بناء عليه * اعلم من تيس بنى حمان * ديرلر وابوقبيله نك اسمى عبد العزى بن سعد ابن زيدمنات اولوب لبلرى اسود اولمغله حمان ايله تلقيب اولندى * وطويس ماثور عنه يمن الطائر اذا قيس عليك * ماثور عنه مخبر عنه معناسنه يعنى خلقك سلفندن نقل ايلديكى كلام معناسنه درويمن بركت

متن

معناسنه

متن

باقل جاهلی قدیمدر * وهبنقه مستوجب لاسم العقل اذا ضیف الیك *
وهبنقه سکا اضافه ونسبت اولنسه عاقل دینلمکه شایان وسزادر مزبور
قبیلهٔ قیس بن ثعلبه دن یزید بن شروان ولقبی هبنقه وکنیه سی
ابوالو دعات اولوب درا زریش وحمق وبلاهتله معروف برشخص اولمغله
برکیمسه نك حمق و بلاهتندن مبالغه قصد اولنسه * احمق من هبنقه *
دینوب مثل سائر اولمشدر ومزبور ابوالو دعات ایله مکنی اولمسنه باعث
کندوبی یلوب ضنایع ایتمامك ایچون برشته یه پیله واستخوان وجوز نظم
وقلاده اتخاذ وکردننه آویزه ایلیوب کندوبی آخر دن اول قلاده ایله فرق
وتمییز ایلردی حتی برکیجه خوابده ایکن برادری قلاده بی هبنقه نك
کردنندن اخراج وکندی کردننه آویخته ایلیوب هبنقه بیدار وقلاده بی
برادری کردننده مشاهده ایلدکده برادرینه * من منم کدوچه در کردن تو
* من تو شدم پس من کو * یعنی سن بن سن امابن کیم دیدی ور تبهٔ
حماقتی شول رتبه ایدی که بروقتده شتری کم کشته اولوب هرکیم شتری
بولدی ایسه کتور سون مژدکانه ایکی ناقه احسان ایدیم دیوندا اتیدردکده
آشناری تخطأ وخسارت دو بالا اولمسنی تفهیم قیدنده اولدقلرنده سز
وجدان مفقوددده اولان ذوقدن بی بهره سز وتفهیم ممکن دکلدر دیو
ضلال قدیمنده پابرجا اولدی وهبنقه شتروکوسفندرعی ایدوب سمین
وفربه اولانلری آب وکیاهی بسیار مرغزارده رعی وچرانیده ولاغر
ومهزول اولانلری شوره زارده رعی ایتدیروب سببندن سؤال اولندقده
باری تعالینك اصلاح ایلدیکنی افساد وافساد ایلدیکنی اصلاح ایتمم
دیو جواب ویردی وبروقتده قبیلهٔ راسب ایله قبیله طفاوه برشخصده
نزاع وهربری بزدندر دیو مخاصمه ایلدکلرنده اکرحکمه راضی اولورسکز
اول شخصی بحره القایدك راسب یعنی قعردریایه بتارسه بنوراسبدندر
واکرطافی یعنی روی آبده شناوراولورسه بنوطفاوه دندردیدی
وراسب عربدن برقبیله وطفاوه قبیلهٔ قیس غیلاندن بر بطندر
وبرسنه افراط ایله جرادظهور ایدوب خلق المناك ومزروعات
خراب اولدی دیو غمناك اولدقده هبنقه ای قوم خوف ایتمیك

واکثرینك اوزرنده برقعه ده قبیح المنظر وغلیظ الشفتین زندیق
ماینینك صورتی بولنوب مهدی اول زندیقه صورت مانی یه تبریق
وتبصیق ایله دیو امر ایدردی اول ملعون دخی قتلنی اختیار ایدوب
توکورمدکده قتل ایدردی واکثر زندقه مذهب ثنویه ده در ومخرقه دن
مرادی برشخصدن مکروحیله ایله خارق عاده اولان اشیا ظهور
ایتمکدر مثلا شعبذه باز صنعتنه مخرقه دیرلر زیرا نفس الامرده واقع
اولمیانی واقع کوسترر ومخرقه کلمهٔ مولده در مخرق الرجل دیرلر که حق
وصواب اولمق اوزره ایهام ایلدی حال بوکه خلاف صوابدر دیمك مراد
ایدرلر ما آل معنای فقرات سنك مشیك در یوزه ایچون شتابدروتوانکرلکك
جرارلقدر ودینك زندقه در و فعلك فعل شعبذه بازدر دیمك
اولور * مساو اوقسمن علی الغوانی لما مهرن الا بالطلاق * مساوی متن
عیوب وقبایح معناسنه وغوانی غانیه نك جمعی اولوب غانیه شول عورتدر که
عفیفه اولوب زوجیله قناعت ایلیه بیت مزبور ابو تمامك خالد بن اعمشی
هجوایلدیکی ایماندن اولوب معناسنده موجوده ومجتمعه اولان اوصاف
ذمیمه وقبیحه عفیفه شوهرلرینه قناعت ایدن زنانه توزیع وتقسیم اولنسه
شوهرلری زنانه بغض ایدوب خلاصی ایچون طلاقدن غیری مهروبرمزلردی
دیمك اولور * حتی ان باقلا موصوف بالبلاغة اذاقرن بك * بلاغت متن
نطق وتکلمده درجهٔ عالیه یه بالغ وواصل اولمق معناسنه اولوب ما آل
معنانی فقره حتی باقل سکا نسبت ایله بلیغ ومنطیقدردیمك اولور
مزبور باقل بن عمرو بن ثعلبة الایادیدر که نطق وتکلمه عدم قدرتده
مزبورایله ضرب مثل اولنوب فلان اعیامن باقل دیرلر که اعیا تکلمدن
یاخود برشی ایشلمدن زیاده عاجزاولان کیسه یه دیرلر عی کسر ایله
مصدر وفتح ایله فاعلدر وابو عبیده ذکر ایدر که برکون باقل اون بر
درهمه برغزال اشترا ومهارتی دردست ایدوب خانه سنه کیدرکن
احباسی یاباقل فاج درهمه اشترا ایلدك دیوسؤال ایلدکلرنده باقل لسانیله
جوابه عدم قدرتندن الرینی کشاد وانکشتاریله عشره یه وزبانی اخراج وبره متن
اشارت ایدرکن آهو بنددن خلاص وجانب صحرایه توجه وفرار ایلدی

بر یله ادر اك ایتمکله ممکن اولور ود رك اولنمان ایسه رب اولمغه صالح دکلدر درك اولنمیان دخی رب اولمق اوزره اعتقاد اولنمق لایق دکلدر دیرلر لعنة الله علیهم اجمعین وطائفهٔ ملعونه رب وخالقی انکار ایتمکله محرمات ومنهیات اتیان وعباداتی اهمال وترك و بعثت انبیا علیهم السلامی وشرایعی انکار ایلمشلردر وزنادقه دن مردك واول کافره اتباع ایدنلر زنان ناسه زنایی اباحه ایدوب خلق زنانده مشترکدر دیرلر و برفاسق فسق ولعب و بطالته منهمك اولنسه عرب اول کیمسه یه اظرف من زندیق دیوب عبادته عدم اشتغالندن کنایه ایدر وخلفاء عباسیه دن مهدی قوم مزبوردن خلق کثیر قتلنه موفق اولمشدر وسبب توفیق برکیجه خوابنده کعبهٔ معظمه یی برطرفه ساقط اولمق رتبه مائل مشاهده و برشخص ظهور ومهدی یه اعانت و بیت شریفی ایکبسی کالاول تسویه ایدوب مستقیم ایلدی وایرتهسی مهدی شوقیافتده برشخص معلوم کزمیدر دیو ارکان دولتنه شکل وشمائلنی وصف وسؤال انلردخی تجسس ایده رك تعریف مهدی یه مطابق برزندیق احضار ایلدیلر که نامنه حمدون دیرلردی مهدی مشاهده ایدنجه خوابنده کوردیکی شخص اولدیغن بیلوب زندقه دن استتابه حمدون دخی ازدل وجان توبه واسلامی قبول ایدوب مهدی حمدونه تتبع زنادقه ایله امر حمدون دخی مجموع زنادقه معلومی اولمغله سهولت ایله اخذ واحضار ومهدی بلا توقف قتل وروی زمینی لوث زندقه دن تطهیر وتنظیف ایلدی ومومی الیه مهدی صاحب فراست اولمغله بر وقتده زی صلحاده برمؤذن (اشهدان محمدا رسول الله) دیوب رسولی مرفوع قرأت ایتیوب منصوب قرأت ایلدیکنی استماع ایلدکده غالبا بو مؤذن زندیقدر زیرا منصوب قرأتیله اعراب فاسد اولوب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اثبات رسالت ایتمامش اولور و بو جهل وخطا سندن اولمیوب قصد یدر دیو مؤذنی اخذ وتفتیش ایلدکده فی الحقیقه زندیق اولدیغی ثابت اولدی ومهدی زنادقه یی مجالسنه احضار ایلدکده قبل القتل بعض مسائل دینیه ایله امتحان ایدردی

اد آاولنه وکنه کلامده حرف اعجمی اوله وطمطمه کلام اعجمی یه مشابه اوله وفشفشه صوت مسموع اولوب حرحر وف فهم اولنمیه وفهفهه تکلمه عدم قدرت معنا سنه اولوب قهقهه افراط ایله خنده یه دیرلر زیرا ضحکدن حین ضحکده قه قه صداسی ظهور ایدر وقهقهه مذمومدر ما کل معنای فقرات وسن تکلم وبیانه قادر دکل سن وخنده ك مذموم اولان قهقهه در دیمك اولور* ومشیك هروله وغناك مسئله ودینك زندقه وحلمك مخرقه* هروله سکرتمك ایله مشی میانده برجنس سکرتمك در وبو محلده مذموم اولمق اوزره ایرادی مسئله یه مقارنتله درکدر یا جرارلق ایچون شتاب ایدرسن دیمك اولور وزندقه فی الاصل ثنویه درکه رزدشت مجوسی جانب مشرقده ظهور وخلقك اول اماکنده شدت سرماو کثرت برف سبیله آتشه رغبتلری زیاده اولدیغن مشاهده ایمکله آتش پرست وآزر کیشلکه دعوت واکثر خلق تبعیت وآتشه پرستش ایلدیلر وزردشت مزبور مکار ومحیل وسحار ملعون عیار اولوب شعیب علیه السلامه اتباع وحضرت شعیب زردشته ظهور ایده جك وقایعدن خبر ویردکلرینی ضبط وحفظ ایدوب بعده کفرودین باطلنی ناطق بر کتاب تألیف والتون ایله تحریر وخالی الذهن اولان قومه بو یکانازل اولدی دیوب خلق فهمندن عاجز اولدقدر شرح وضع وتصنیف وزند تسمیه ایلدی بعده مزدك مجوسی ظهور وزردشتك شرحنی حل وبیان ضمنده بر مقدار کلمات باطله دخی ضم والحاق واسم مسمایه مطابق اولسون ایچون زنده یاء نسبت ایله نون تأکید زیاده ایدوب زندین تسمیه ایلدی بعده تعریب اولنوب زندیق دینلدی هرکس که بو مذهب باطله یاخود شر یعتدن خروجده بو مذهبه قریب ومشابه بر مذهب باطله مائل وذاهب اولمه اول کیمسه یه زندیق دیرلر واهل اسلامدن ایکن زندیق اولانلرك اکثری جهیه دن بر صنف در واصل مذهب زنادقه یر کیمسه کندی نفسنه رب اثبات ایتمك لایق دکلدر زیرا رب اثباتی ممکن اولمیاز الا چشم ایله یاخود سائر حواسدن

کوروب کندی نوش اتمیوب عکرمه یه ارسال ایلدی اول شخص دخی آبی عکرمه یه ایصال ایلدکده وفات ایتمش بولوب ینه حارثه کتوردی اولدخی وفات ایلمش بعده ینه سهیله کتورب انی دخی وفات ایلمش بولدی رحمة الله علیهم اجمعین و وقعهٔ یرموك اون اوچ سنه سی ابو بکر رضی الله عنه خلافتنده وسر عسکر اسلام خالد وابو عبیده اولوب روم ایله محاربه ولشکر روم منهزم و پریشان اولدقده هرقل حمصده انهزامی اشتماع ورهایه فرار ایلمشدر وهیئت شکل وصورت معنا سنه وبغض عداوت وبغیض مبغوض معنا سنه وسخف رقهٔ عقل معناسنه وسخیف رقیق العقل یعنی عقلی قلیل معناسنه وذهاب وجیئه کید وب کلمك معنا سنه و وسواس افکار فاسده و خطرات ردیه معنا سنه اولوب فی الاصل زنانك حلی وزینتلری ضدا سنه دیرلر ومتن قوقش وانفاس نفسك جمعی ومعایب عیوب معنا سنه ومثالب مثلبه نك جمعی اولوب نقایص معناسنه در مآل معنای فقرات سن فعل خیردن متباعدو برامر طبیعتلی واستماع واجابتی خطا وقبیح الشکل وخفیف العقل وخیالات باطله سی آشکار ونفسی قوقش وعیبلری بسیار ونقایصی متعارف برشخص سن دیمك اولور

متن

* کلامك تمتمه وحدیثك غمغمه وبیانك فهفهه وضحکك قهقهه *

تمتمه تکلم تاده زحمت جکوب ترددایتمکدر وغمغمه مطلقا تکلمده زحمت جکوب ادای مرام ایده میه حاصلی ایکیسی دخی معایب تکلمدندر جاحظ دن مرویدر که تمتمه تاتلفظ ایدرکن تردد فاءفا فانکلم ایدرکن تردد وعقله لسانك تکلمه عدم قدرتی اولوب اول شخصه معتقل اللسان دیرلر وحبسه وقت ارادهٔ تکلمده تعذر کلامدر ولفف برحرفی حرف آخره ادخال ایدوب اداسی برخوش منفهم اولمیه ولثغه برحرفدن حرف آخره عدول ایلمك مثلا رایی یا تکلم ایتمك ورثه صوتی خفی وتوتغون سویلمك سویلدیکی فهم اولنماز وغنه حرف برمقدار خبشوم ایله ادا اولنه وخبشوم کلکزو پورنك نهایت بولدیغی محل که دماغ لك بطن مقدمنه متصلدر وخنه غنه نك شدیدیدرکه مجرد صوت خبشوم ایله

ظاهر الوسواس منتن الانفاس كثير المعايب مشهور المثالب * جفا فعل
خيردن تباعد و يرامزلق معنا سنه اولوب اصلى فرسك ظهرندن اكرك
كتمه سنده استعمال اولنوب جفا السرج عن الفرس ديرلر وطبع سجيه
وسيرت معناسنه دركه انسانك سيرتى ياخلقت جهتيله اولور ياخود
عادت حيثيتى ايله اولور وطبع درهمى برصورت ايله طبع ونقش ايتمكدن
مأخوذدر وسيء الجابه دن مرادى حمقندن ياخود صاغرلغندن ناشى
كلامى حقيقتنك خلافى استماع ايدوب جوابنى ويرر ديمكدر و برشخص
كج فهم وابله واحمق اولسه اساء سمعا فساء جابة ياخود ساء سمعا فاساء
اجابة ديوب ضرب مثل ايدرلر وبو موضعده ساء عمل بئس ايله عمل
ايدوب بارى تعالينك (ساء مثلا) قول شريفى كبيدركه سمعا تمييز اولمق
اوزره منصوب اولور واساء سمعا عبارتنده سمعا مفعول به اولمق اوزره
منصوب اولوب اسأت القول و اسأت العمل قولنده عمل وقول لفظلرى
مفعول به اولديغى كبى وجابة اجابة معناسنه در ومثل مذكورك قائلى
سهيل بن عمر اولوب سببى بودركه سهيل صفيه بنت ابى جهلى تزوج
وبرولد تولد وانس تسميه ايلمشدى چونكه انس بش التى ياشنه واصل
اولدى بركون پدرى سهيل ايله برطرفه راهى اولورلردى اخنس
بن سريقه مصادفه واخنس سهيله فرزندى سؤال اولدخى فرزندمدر
ديوب اخنس معصومه نظر وبارى تعالى سنى معمر ايلسون ديدكده
انس والله مادرم خانه ده يوقدر دينجه پدرى سهيل (ساء سمعا فساء جابة)
ديوب مثل اولدى ومومى اليه سهيل سخى وكريم الطبع برمرد دلير وفتح
مكهٔ مكرمه دنصكره شرف اسلام ايله مشرف ووفاتنه دك باديه نشين اولوب
وفاتى شام قربنده يرموك نام موضعده اولان وقعهٔ مشهوره ده اولمشدر
واثناى مقاتله ده زخم شديد ايله زخمدار وحياتندن بررمق قالدقده
رفقا سندن برينه امان بكا برايچم صوديوب رفيقى بركاسه آب كتورب
ويرركن سهيل حارث بن هشامى مجروح وآيه نكران مشاهده وكندى
كبى لب تشنه اولديغن اذعان ايدوب آيى نوش ايتميوب هشامه ارسال
ايلدى هشام دخى نوش ايده جك وقتده عكرمه يى حالت نزعده وعطشان

كوروب

متن

تفصيل اولند بغى وجه اوزره قتل ايتدردى * هجين القذال ارعن السبال طويل العنق والعلاوة مفرط الحمق والغباوة * هجين شول كيمسه در كه نسبنده هجنت وقبح اوله مقرف ابو بنتدن برى عبوديته داخل اولمش اوله روايت اخراده قبح پدرى طرفندن اولانه مقرف ومادرى طرفندن اولانه هجين ديرلر وقذال فتح قاف ايله مؤخر راس كه كوشلرميانى اولان اكسه معناسنه اولوب عرب كيمسه نك بداصل وفرومايه اولديغندن كنايه ايدوب فلان هجين القذال در يعنى فرومايه ولئيم النسب اولديغندن استحيا وتذال ايدوب سرفرو برده اولوب لو مى قفاسندن متبين وآشكار اولور ديمك مراد ايدر روايت اخراده حر وبده كثرت انهزامدن كنايه در كه استحيا ايدوب سرفرو برده اولور وارعن وراعن احمق معناسنه در رعونت حماقت معناسنه فتحتين ايله استرخا معناسنه اولان رعندن مأخوذ اولمق وار ياخود سكون عين ايله كوهك ايلروسنده انف جبل معناسنه اولان رعندن مأخوذ اولمق وار زيرا جبلك پورنى برطرفه مائل اولوب احمق اولان كيمسه حقندن مائل اولديغنه بناء ارعن ديديلر معنا ى اوله كوره استرخا صالقيلق معناسنه اولوب احمق صالقى اولديغندن ارعن ديديلر ورجل ارعن وامرأة رعناء ديبوب احمق وحمقاء مراد ايدرلر وسبال سبله نك جمعى اولوب سبله شارب يعنى بروت معناسنه در وبركيمسه نك بروتى بسيار ومسترخى اولسه حمقنه دلالت ايدر بناء عليه احمق الشوارب ديمش اولديكه مجازا احمق شوارب اسناد ايلدى وطويل العنق درازكردن ديمك اولوب علاوه كسر عين ايله انسانك سرى كردنى اوزره اولد جمه علاوه تسميه اولنوب (ضربت علاوته) ديرلر يعنى رأسى قطع اولندى ديمك اولورو بركيمسه نك بيقلرى صالقى وكردنى دراز ورأسى طويل اولسه احمق وغبى اولور مأل معناى فقرات اكرچه مرأة قواده بزه سنك اوصاف جميله كى اسماع ايلدى لكن فن سكا نظر واحوالكى اختبار ايلسم سنى بوذكر اولنان اوصاف ذميمه وقبيحه ايله متصف بولورم ديمك اولور * جافى الطبع سئ الجابة والسمع بغيض الهيئة سخيف الذهاب والجيئة

متن

و ناقه لرم تولد ایدوب عیالم ایله کفاف وتعیش ایدرم دیو اعلام ایلدی
بعده نعمان پیری ایخافه قصد یله یانعمان خبردار اولوب سکا عقوبت
ایدر دیو خوف ایلرمیسن دید کده دار و دیار ندن دور وجدا او لمغله
جکری سوزان اولان پیر نعمانه شتم ودشنامه اغاز ایدوب بن نعمان دن
نیچون خشیت ایدرم بلکه بودستارم ایله نعمانك مادرینك عانه وسره سی
میاتی لمس ومسح ایلمشمدر دیوب نعمان استماع ایلدکده غضبناك
وغضبنی اجر ایه متصدی ورنك روبی متغیر اولمغله پیر نعمان اولدیغن
تفرس وعقوبتدن تحرس ایچون ای ملك بنم خلط کلامه اعتباره
واعتماد واخذ انتقامه مبادرت ایتمه زیرا بن معتوه وکذب ودروغی
مرتکب برکیسه یم و بوحوالیده اشتهارم عته وکذب ایله درفقط سن
واقف اولما مش ایدك شمدی سندخی واقف اولدك دیو اعتذار ایلدکده
نعمان کبروعظمت صاحبی برملك ایکن پیرك کلمات لطائف امیزنه
خنده وجرمنی عفو ایلدی ونعمانك ملك پیکر بر دختری اولوب کسرایه
حسن وجمالی مدح ووصف اولنوب کسری نعمانه دخترنی بکاعقد
وانکاح ایلسون دیو آدملر ارسال ایلیوب نعمان تزویجدن امتناع
وجوابنده * اما کان فی عین السوادما یکفی الملك * دیوجواب داده
اولوب کسری معنای عبارت مذکوره یی عدم فهمندن وزیری عدی
بن زیددن مراد نعمانی سؤال وعدی نك نعمانه عداوتی واجراسنه
قدرتی وقتنه مترصد اولمغله ای ملك سنك مصاهرتکی استکراه ایدوب
عراق قریه لرینك دخترلری کندو یه کفایت ایتزمی بنم دخترمدن نه
استردیمش دیدکده کسری غضب ایدوب نعمانی احضار ومدایینده
فیلره چکندوب قتل ایلدی وبرروایتده مدایینده بلاس ابادن معرب
اولان ساباط نام موضعده مدت مدیده حبس ایدوب آخرالامر زیر
پای فیلانه طرح واهلاك ایلدی وابن بدرون ذکر ایدرکه عدی مزبور عدی
بن زید بن ایوب بن زید مناة بن تمیم نصرانی کسری پرویزك ترجمانی
وعربی کاتبی برشاعر اولوب مقدما نعمان عدیی برتهمت ایله اتهام
وحبس وقتل ایلمشدر بعده عدینك فرزندی زید پرویزه انتساب وپدری کبی
تقرب ایدوب نعماندن پدرینك انتقامنی اخذه دیده دوز ترقب ایکن

تفصل

کند ولره حاکم ایدوب عشر وخراج ویررلر اما عرب حسیب ونسیب
اولمغله هر بری ریاسته لایق وآخره اتباعدن مستغنی اولوب
بر برینه سر فروایلمزلر دیدکده کسری جواب نعمانه پسند
وتحسین وحیره مملکتنی عهده سنده ابقا ومقرر والباس خلعت
ایلدی ومومی الیه نعمان ظهر کوفه شقایقنی حفظ وحراست ایدوب
برفرد اول حوالی یه تجاوز ایده مزدی حتی شقایق النعمان دیو ناسك
شقایق نعمانه نسبتلرینه حفظ وحراستی سبب اولمشدر صاحب دیوان
دیدیکه نعمان بن منذر شکوفهٔ مزبوره یه برادرلرینه محبت ایدرکبی
محبت ایتدیکندن شقایق نعمانه مضاف قیلندی وشقایق جمع شقیق
اولوب شقیق برادر معناسنه در ثعالبی ذکر ایدرکه نعمان بن منذر ایام
بهارده تنزه ایچون اطراف حیره یی کشت وکذار ایدرکن
بر لاله زاره دوچار وحسن ولطافتنه متعجب اولوب حمی وحفظ ایلیه لر دیو
امر ایتمشدی لهذا شقایق نعمانه نسبت ومضاف ایلدیلر وبعض
اهل لغة نعمان اسماء دمدن اولوب شقایق نعمان شقایق کالنعمان
تقدیرنده در یعنی قرمزیلقده قانه مشابه اولان شقایق دیمکدر
دیدی وشاعرك * کان شقایق النعمان فیها * ثیاب قدروین
من دماء * بیتی معنای مذکوره ملایمدر ومحمر الشقیق شقایق
النعمانه اطلاق اولندیغی شاعرك * وکان محمر الشقیق اذا تصوب
اوتصعد * اعلام یاقوت نشرن علی رماح من زبرجد * بیتندن
منفهمدر وبرکون نعمان بن منذر عسکرندن دوروتك وتنها حوالیٔ
کوفه ده کشت وکذار ایدرکن بر دره ده بر پیره مصادف ایلدیکه
پیر نعللرینی تعمیر ایدردی پس نعمان بو محل حمایه ایلدیکم امکنه دن
ایکن بو پیرك قرارکاهی اولمسنه باعث نه اوله دیوب خبردار
اولمق ایچون ای پیر بو محلده آرام واسایشك نه سببله در دیو استعلام
پیر دخی ملکمز اولان نعمانك جور وظلمندن رعایا پراکنده وپریشان
وهر بری برطرفده متوطن وشر ظلمیندن سالم اولوب بن دخی بو وادی یی
جای سلامت اتخاذ وخیلی دمدرکه آسایش وراحت ایلیوب کوسفند

ونما یاندرا ما عربك وفاسی بر کیمسه خصمندن فرار و برقبیله یه
دخیل اولوب اول کیمسه نك طلبیله عسکر فرا وان قبیله یه هجوم
ایلسه مجموع قبیله نفسلرینی فدا وتلف ایدوب افنا اولنجه مقاتله
ایدرلر و بر کیمسه دشمندن تخلیص نفس ایچون برینك خرکاهنه
داخل اولمق قصدیله شتاب واحوالنی بیانه عدم قدرتندن خرکاه
صاحبنك برچوبنی اخذوارامت ایلسه صاحب خرکاه محافظه
وتخلیصنه جان و باش فدا ایدوب تخلیص ایدر وشر یعتلرینه زیاده
مراعات ایدرلر حتی اشهر حرمده جنك وجدالی ترك ونسك حجلرینی
اجرا ایدوب اول اثناده فرزندو برادر و پدرندن برینی قتل ایدن
شخصه ظفریاب اولسه لراخذانتقامه قادر ایکن دین ومکرمتی مانع
اولوب قتل ایلمزلر اعرابك حسب ونسبی عربدن ماعدا برامت یوقدرکه
اجدادنه جاهل اولمیه حتی بعضبسی پدرینك پدرینی بیلیوب بیلنلردن
سؤال ایدرلکن عربدن برفردیوقدرکه اجدادنه عالم وعارف اولمیه
بناءعلیه قبیله لرینه اجانب داخل اولمیوب هرکس متمیز ومعلوم ونسب
وحسیب اولورلر وای ملك عرب اوغلارینی حی ایکن دفن ایدرقولك
خلاف واقعدر زیرادفن ایلدکلری ابنای عرب اولمیوب بعض عرب
دخترانی زناخو فندن وشوهره و یرمه عارندن دفن ایدر وعربك اعلا
وانفس اولان طعامی لحم ناقه و جملدردیو دخل ایلدك عربك
کوسفند ومعز و بقری دخی موجود درلکن اشتره نظرایله مجموعی
حقیراولمغله اکل ورکوبه لایق اولانی اختیار ایلمشلردر و شترك لحم
وشحمی سائر ندن اکثرو اوفردر وعرب محاربه دن خالی اولماز
و پادشاهه انقیاد ایلمزدیو تعبیرایلدك محاربه دن خالی اولمینلر ضعفادرکه
دشمندن امین اولوب حرکت وقتال ایتمسه لر دشمنلری ضعفنی
مشاهده وهجوم و پریشان ایدر بناء علیه کندیلری مغلوب
کوستر میوب نفسلرینی تخلیص ومحافظه ایچون محاربه ایدرلر و برحاکم
و پادشاهه عدم انقیادلری عربدن ماعدا امم حسب ونسب صاحبی
اولمیوب ایجلرندن بری غلبه وظهور ایلسه سائری اتباع واول کیمسه پی

بورتبه تعسف بادی اوله حق بندن کلام صادر اولمدی بن اهل فرس ایله منازعه ایلمم زیرا ملرك عقل وحلم وبلاده بسطه ایادی لریله ووسعت مملکتنه قیل وقال وچون وچرا اولماز لکن اهل فرسدن ماعدا برقوم یوقدر که عرب اول قومه ترجیح وتفضیل اولنمیه دیدکده کسری نه وجهله ترجیح اولنوردیدکده نعمان عزت وشرف وکثرت عساکر وبأس ومتانت وشجاعت وسخا وکرم وحسن وجمال وفصاحت وبلاغت ووفا وصداقت وحسب ونسب جهتیله جمیع امه راجح وفاضل ترد روسرد اولنان اوصاف جمیله یه شاهد بودر که ازجمله عزت وشرفی بلاد وامصاره قهر وغلبه ایله مالك اولان ملوکه دائما مقارن ومصاحب اولوب عسکر دشمنی هزم وپریشان ایلدکلرنده قتال ومحاربه یی ترك واخذ مال طمعنه دوشمز عربك قلاع وحصونی پشت اسبان وپستر وبالینی روی زمین وسیفدر ودشمنه ظفرلری کثرت ایله اولیوب صبر وثباب ومتانت ایله در وایمم سائره نك عزت وشرفی حجاره وطین وجزایر بحار ایله یعنی قلعه وسرای وقصر وایوان ایله در اما سخای عرب شول رتبه یه واصلدر که ادنی وفقیر برعرب ایکی شتره مالك و شیرور وغنمدن تعیشی و برمنزلدن منزل آخره انتقال مراد ایلدکده خرکاه و بساط وثیابنی تحمیل اول اشترانه منحصر و بریله تعیش امر عسیر ایکن برکیمسه حرارت بادیه ایله یی تاب وکرسنکی وتشنکیدن بی طاقت اولوب برکبد پاره یه یك چان ایله راضی و برقطره آب نظر نده حیات بخش عین الحیات ایکن افتان وخیزان اول فقیر عربه مسافر اواسه شترك برینی ذبح واطعام ایدر بلکه منقبهٔ حسنه وافعال مستحسنه ایله السنهٔ ناسده مذکور اولمسنه مدت عمر نده اکتساب ایلدیکی مالنی بذل وفدا ایدر اما عربك حسن الوجه وصاحب جمال اولدیغی بیاندن مستغنیدر که هند وکبی محترق وسوخته ورومی کبی مقشر ومسلوخ وترك کبی قبیح الوجه وزشت روی دکلدر اما عربك فصاحت لسانی لباس اشعار ورونق کلمات وحسن نظم ووزن وضروب امثالی وصفات ذمیمه ومدحه یه حسن اشارت وایمامی وسلاست عبارات وتعبیراتی سائر السنه یه رجحان جلی ایله راجح اولدیغی آشکار

فى الحقيقه شرف عظيم البطن الملغله جهة اخرادن لطافتى مشتملدر
ومعيدى مثلنك ابتدا قائلى كسرى طرفندن حيره ده آخر ملوك نعمان
منذر بن عمرو اولوب تقولنه باعث شقة بن ضمرة المعيدى مملكت نعماندن
نعمانده قطع طريق ونهب اموال ابناى سبيل ايله خلقى تضييق ونعمانك
مالنى دخى غارت ايدر بردزد چالاك روش ظهور ايدوب نعمان دفع وازاله
سندن عاجز ونام وشانى مشتهر وآيندكانه رهزن وعاجز اولوب بالآخره
نعمان شقه يه امان داده وضرر وكزند ايتمامسنى عهد وافاده ايليوب
شقه حضور نعمانه حاضر اولدقده حقير المنظر وذميم الشكل وضعيف
الجسم برشخص اولمغله نعمان يزم برمقدار زمان محاربه واخذ وغلبه
ايتمدن فرومانده اولديغمز بوشخص ميدر نامى ذائقه غالب ايمش ديو
استحقار ايله تسميع با لمعيدى خيرمن ان تراه * ديدكده شقه اى ملك
انسان كوسفند وشتر مقوله سى دكلدر كه تنومند و بزركى مقبول وكار
كذار اولر * انما يعيش المرء باصغريه قلبه ولسانه ياخود يستمتع باصغريه
يعنى انساندە موجود اولانك املكى قلب ولسانى اولوب بونلرله زندكانى
وافتخار ايدر ديوب نعمان جواب شقه يه پسندوجرمنى عفووزمره
خواصنه ادخال ودفات ايدنجه استخدام ايدوب ايكيسنك دخى كلاملرى
بر رمثل اولدى ومعيد اسم قبيله اولوب شاعر (ستعلم مايغنى معيد ومعرض)
مصراعنى قبيلهٔ مزبوره حقنده انشاد ايلمشدر وامثال ميدانيده قصهٔ
شقه منذر بن ماء السما ايله اولمق اوزره مذكوردر ومومى اليه نعمان
بن منذر بن نعمان بن عمرو ك حكايات عجيبه سى واخبار غريبه سى اولوب
ازجمله بروقتده كسرانك زيارتنه واروب مجلسنه دخولى روم وهند
وسائر اقاليمدن ايلچيلر كلوب حاضر اولدقلرى وقتده مصادفه وهر برى
كندى شاه وطائفه سنى مدح ومباهات ايلدكلرنده نعمان نادره دان عربى
جميع طوائفه ترجيح وتفضيل ايليوب قطعا برطائفهٔ استثنا ايلدكده
عرب فرسه دخى مرجح اولمق لازم كلمكله كسرى منقبض ومتعبس
وطريق مكابره يه سالك اولوب طائفهٔ عربه دخل وتعيير و برقاج وجهله
جمع امى عربه تفضيل ايدوب زاز خواى اولدقده نعمان * اصلح الله الملك

تلاقی امرأ *جواد الرضی وحلیم الغضب *سیرت الایام فاان اری *نسبة
ابن جذعان وسط العرب * وفقرهٔ مزبوره نك مأخذی اولان بیتی
انشا ایتمسنه باعث عمر بن ثریدك دختری خنساکندی ناقه سنی قطران
ایله طلا ایدرکن ثیاب ووجودی قطران ایله ملوث وآلوده اولمغله
بعدالاتمام ثیابدن تجرد وتن نازکترینی برهنه واغتسال ایلیوب خنساء
غافله ایکن درید وراء خارغیلاندن سیر وتماشا وحسن وجمالنه عاشق
شیدا اولوب چندین ابیات ایله خنسائی مدح ایلدی فی الحقیقه سبه چرده
وکندمکون وجلوه وحرکاتی موزون سرو قد خوشخرام لاله خد ومتناسب
اندام پردختر تنبك اختر ایدی واول بیتلر بونلردر *ماان رأیت ولاسمعت
به* کالیوم هانی انیق جرب *متبذلا تبد ومحاسنه* یضع الهنا مواضع
النقب * ایتق جمع ناقه واصلی انوق اولوب واواوزرینه ضمه ثقیل
اولمغله واوتقدیم اولنوب اونق اولدی بعده واوی یا یه تبدیل ایدوب
اینق دیدیلر ماآل معنای بیتین بوکونکی کبی محاسنی اظهار ایدر سافنما یجی
اویوز شتراره قطران طلا ایدیجی وقطرانی مواضع قروحه وضع ایدیجی
برهانی مشاهده واستماع ایلدم دیمك اولور وتمام خنساء تماضر اولوب
خنساء لقبیدر بعده درید خنسایی تزوج مرادایدوب درید کبیرالسن
برشخصدردیو خنساءقبول ایلدی* فالمعیدی تسمع به خیر من ان تراه* متن
یعنی فرض ایلکه قواده نك مدح وثناسی واوصاف جمله ایله توصیفی
نفس الامره مطابق ایمش اما معیدی یی کور مکدن استماع ایلك خیرلو در
فقرهٔ مذکوره بر مثلدرکه نامی ذاتنه غالب اولوب منظرندن خبری
خیرلو اولان کیمسه حقنده ضرب اولنور ومثل مزبور *آوازد هل شنیدن
ازدور خوشست *مثلی موافق وملایمدر مرویدرکه شاهان عجمدن بری
شرف الدین یزدیی برقاج کره دعوت ایدوب شرف اجابت ایتمدیکندن
صکره برشاهك دعوتنه بورتبه مخالفت مناسب اولمدی ملاحظه سیله
آخر کار اجابته قصد ویزدی حرکته عازم اولدیغن شاه عجم استماع
ایتدکده ابتداعدم اجابتدن خاطر مانده اولمغله بو بیتی ارسال
ایلدی *زنهار شرف زیدبیرون نشو *کاوازدهل شنیدن ازدور خوشست

وسر نیلری منکشف اولوب مدت مدیده اسب سوار وجنك ازما اولمغله
خشین سختیان کبی سخت مشاهده اولندی اصمعیدن مرویدرکه دریدك
برادری عبدالله بن صمه بنو غطفان ایله محاربه اثناسنده قتل اولندقده
والده سی ریحانه دریده غیرت وحمیت القا ایتمك ایچون یادرید
بنو غطفان دن برادرك عبدالله‌ك انتقامنی اخذدن عاجز ایسك
خالد کدن وعشیرتکدن استمداد ایله که سنك ثارکی اخذایدرلر دیدکده
دریدمتألم ومتأثر اولوب ثار برادری بنو غطفاندن اخذ ایتمدکجه
اکل لحم وشرب خمر ایتمیه یم دیو حلف وسوکند ایدوب فرصتلرینه
مترقب وبرکون غطفاندن برشرذمه یه مصادف وغیرت وحمیت کندویه
مدار اولوب مقاتله یه اقدام واکثرینی قتل ودواب ابن اسمایی اسیر وقبیله سنی
دعوت وفناء مادرنده بین رؤس الاشهاد قتل ایدوب مادری ریحانه
فرح وسرورندن دریدك خون آلوده تیغنی اخذ وتفاخر کنان میان
قبیله ده سبق اداره وارأت ایلدی بعده دریداخذ انتقامنی ناطق
بوقطعه یی انشادایلدی * جزینا بنی عبس جزاء موفرا * بمقتل عبدالله
یوم الذنایب * قتلنا لعبدالله خیرلداته * دواب بن اسمابن زید بن قارب *
و یوم الذنایب بکر وتغلب میانتده واقع اولان حروبدن برحربك کونی
اولوب ایام عربدن معدود در ابوعبیده روایت ایدرکه دریدبن صمه
عبدالله بن جذعانی هجوایلیوب بروقتده عبدالله سوق عکاظده دریده
تصادف وحال وخاطرن استعلامدنصکره مؤاخذه قصدیله یادریدبنی
یلورمسین دیدی دریددخی معلومم اولان اشخاصدن دکل سن دیدکده
دریدك عبدالله ایله معارفه سی اولمامغله سن کیم سن دیوسؤال وعبدالله
بکا ابن جذعان دیرلر دیدکده دریدیاعبدالله سن کریم الطبع وحسیب
برامیرسن شعرمی موضعنه وضع ایتمك ایچون سنی هجوایلدم دیو لطیفه
آمیز جوابداده اولدقده عبدالله یادریدهجو بدلی بنی مدح ایتمش اولسك
مرادك ینه حاصل اولوردی دیوب برعبا اکسا و برناقه احسان ایلیوب
دریدکمال ممنونیتندن ابن جذعانی بوقطعه ایله مدح ایلدی * الیك
ابن جذعان اعملتها * مسومة للسری والنصب * فلاخفض حتی

تلاقی

مشاهدی اولدقده * صدقنی سن بکره ای عرفنی سن بکره * دیوب
مثل اولدی یعنی نفسنده اولانی صاحبی بکا خبر ویردی دیمك اولور
ولفظ سن مفعولیت اوزره منصوب اولوب حذف مضاف ایله صدقنی
خبرسن بکره تقدیر ایتمك یاخود رفع سن ایله صدق سن ایچون اولوب
سنی توسعا فاعل ایتمك دخی جائز اولور سنك فاعل اولمسی محله ملایمدر
ومثل مذکورك علی کرم الله وجهه دن مروی اولمسی میدانیده مذکوردر
* وضعت الهنا مواضع النقب بما نسبته الیك ولم تکن کاذبة فیما اثنت به
علیك * هنا قطران ونقب نقبه نك جمعی ونقبه قرحه وجرب معنا سنه
اولوب هرکس که اموری محل مناسبنه وضع ایلیه وضع الهنا مواضع
النقب دیوب ضرب مثل ایدرلر یعنی قواده سکا نسبت ایلدیکی اوصاف
جمیله یی محلنه نسبت ووضع ایلیوب مدح وثناسنده سنك اوزریکه کذب
ارتکاب ایلدی فرض ایله دیمك در واصل مثل مذکور بودرکه شتر هنوز
ایوز اولمیوب مقدمهٔ جرب اولان نقب ظهور ایلدکده هانی یعنی واضع
قطران اولان کیمسه نقبه لری تجسس ایدوب ظفریاب اولدقجه اوزرینه
قطران وضع وطلا ایدر و بو مناسبت ایله برامری محلنه وضع ایدن شخص
حقنده ضرب اولنوب مثل اولمشدر مثل مذکور درید بن صمه نك صخر
بن عمروك خواهری اولان خنسا حقنده انشاد ایلدیکی ابیاتك بر بیتك
نصفی در مزبور درید بن صمه بن حارث الجشمی درکه بنو هوازندن
وزمان جاهلیتك فرسان شعرا سندن اولوب رأی وتدبیر و محاربه ده
ظفر ونصرت ایله شهرتشعار ایدی ومادری ریحانه معدی کربك
دختری وعمروك خواهری اولوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری هوازن اوزرینه غزا بیوردقلرنده درید پیر ناتوان ومحاربه
دن عاجز ایکن صاحب رأی وتدبیر در دیو هوزانی محاربه یه معا
کئورمشلردی و باری جل شانه رسول اکرم علیه السلام حضرتلرینه
نصرت احسان بیوروب هوازن منهزم و پریشان واکثری طعمهٔ
شمشیر اولوب دریدی مشرك اولدیغی حالده اصحابدن ربیعة بن رفیع
السلمی سیف صارم ایله ضرب وقتل ایلیوب اسبندن زمینه غلطان

متن

جنازتی * بمنطقها فی الناطقین حیبت * بیتنی انشاد ایدوب کثیر * وسعی
الی بعیب عزة نسوة * جعل الاله خد ودهن نعالها * بیتنی انشاد ایدوب
عمر بن ابی ربیعه * فلیت الثریا فی المنام ضجیعتی * لدی الجنة الخضراء اوفی
جهنم * بیتنی انشاد ایلدکده عبد الملك یا صاحب جهنم ناقه یه مستحق
اولدك دیوب احسان ایلدی * وکانت انما حلتك بحلاك وو سمتك
بسماك ولم تعرك شهادة ولا تکلفت لك زیادة * وکانت قولی وهبها
قولنه معطوفدر وحلی کان زینت معناسنه اولان حلی دن مأخوذ
اولوب شول اوصاف معناسنه در که انکله بر کیمسه توصیف اولنه
وسیما علامت معناسنه اولوب نظم کریمده * من الملائکة مسومین
علامت اولمق اوزره تفسیر اولنمشدر وعر بر کیمسه اوزرینه شیء مکروه
ادخال ایتمك معناسنه اولوب * فلان یعر قومه * یعنی فلان قومنه مکروه
ادخال وشر رمی ایدر دیرلر وشهادة بر شیئه علم واول شیئی اقرار معناسنه در
مآل فقرات وسن فرض ایله که ارسال ایلدیکك قواده سنی نفس الامرده
متصف اولدیغك اوصاف ایله توصیف و علامت ونشانکله
علامتلیوب شهادتنده سکا امر مکروه ادخال وزیاده ومبالغه ایتمده
تکلف ایلمدی دیمك اولور * بل صدقت سن بکرها فیما ذکرته عنك *
بکر بانك فتحی وکافك سکونیله دوه نك جوان اولننه دیرلر یعنی
قواده شهادتنده سکا ادخال مکروه ایلمدی بلکه اوصاف جمیله ایله توصیف
ایلیوب بن سنی مشاهده ایلدیکمده سنده اولان محاسن قواده یی
تصدیق ایلدی فرض ایله دیمکدر فقرهٔ مزبوره مثل اولوب بر کلامك
صدقنی بر دلیل تأیید ایلسه * صدق سن بکره * دیو ضرب مثل اولنور
اصلی بودر که بر عرب هنوز تحمیل باره سز ابر کنج شتری بیعه عرض
و بر شخص اشتراسنه رغبت ایدوب عربه شترك قج یاشنده در
دیو سؤال عرب دخی جواندر وهنوز سنی فلان مقدار در دیوب مشتری
اسناننه نظر ایتمك مراد وشتر کردنکشلك ایلدکده صاحبی هدع
هدع دنیجه منقاد اولوب بو لفظ ایله مسکنته شتره امر ایتمك شترانك
جوانانه مخصوص اولدیغی مشترینك معلومی وشتر معهود متأثر اولدیغی

متن

متن

حال اولوب ثریامی دیدیلر دنیجه میوه فروش بلی ثریا ایمش خاطریمه کلدی دیدی وعمر مقدما ثریانك انحراف مزاجنی استماع ایلمسنه بناء علیه فریب میوه فروشه فریفته اولوب اول آن اسب سوار وطائفك اقرب طرقی سنکبار وصعب المرور اولان کداد یمکله معروف راه کوه جانبنه عطف عنان وهزار تعب ومشقتله شتابان واصل کوی جانان اولوب ثریایی قصر نشین وعافیت قرین بولدقده هزاربارشاکر وما جرایی نقل ایلدکده ثریاخنده کنان بن اول میوه فروشه سنك سلامت وصحتکدن خبردار اولمسنی سپارش ایلشدم الحق مردصاحب اذعان ایمش که خبرعافیتکه نکران ایکن بزده سنی ارمغان ایلش دیوب خیرمقدم ایله نواز شکار وعمره مشقت راهی اونتدرمق ایچون بزم نشاط بخش ترتیب وذوق وصفایه اشتغال ایلهوقتکذار اولدیلر مرویدرکه ثریاعمره بوشب سنك زیارتکی آرزوایلدم منتظر مقدمم اول دیو وعدعمردخی قدوم ثریایه دیده دوز انتظار ایکن حسب الاقتضاجره سندن بیرون اولوب عمرك برادری حارث خفته ایکن ثریاکلوب تاریکئ شبده عمر ظنیله فراش حارثه کیردب وراغوش ایلدکده حارث ثریایی بیلوب ای فاسقه بن فاسق دکلم دیدکده ثریا غلطندن اکاموشر مسار رجعت ایلیوب بعده عمر کلوب حارث عمره عتاب وثریانك کندویی دراغوش ایلدیکنی نقل ایلدکده عمر حارثی مؤاخذه کنان نیچون ایقاد قندیل ایلدك مشعوقه نك تن نازکترینی سنك کبی تاتراش حریفك جسم خشینله خراشیده اولمشدر دیدکده حارث ایکیکزك دخی الله جزاسنی ویرسون * الصید لمن اخذ * ایله معامله ایلدیکمه ثنا ایتیوب اذا وتکدیر دعوی ایدردیدی وبروقته عبد الملك بن مروان مجلسنه کثیرعزه وجمیل وعمر بن ابی ربیعه حاضر اولوب عبد الملك سرج ورخت ایله مزینه برناقه بی عدیل احضار ایدوب شعرای مزبورونه هرقنیکز بربیت جید انشاد ایدرسکز بو ناقه بی اکا احسان ایدرم دیدکده جمیل * ولوان راقی الموت یرقی

مثلنه قریبدر ومومی الیه عمر بن عبدالله بن ابی ربیعة المخزومی القریشی
وابوالخطاب ایله مکنی برشاعر ظریف زنپرست اولمغله مجموع اشعاری
زنان وصفنده غزلیات اولوب رجال حقنده انشاد شعر ایلمشدر حتی
سلیمان بن عبدالملك بزلری نیچون قصائدایله مدح ایلرسن دیو استنطاق
ایلدکده مدح رجاله طبعم منساق دکلدر دیدی وابن ابی ربیعه یه کلنجه
جمیع قبائل عرب قبیلهٔ قریش هروجهله بزلردن شریف وعالی رتبه در
الاشعرده جمله مز قریشه غالب وفائقز دیرلر دی وقتاکه ابن ابی ربیعه
ظهور ایلدی هرکس شعرینی پسند وتحسین ایلدی ومومی الیه ابن ابی
ربیعه حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه شهید اولدیغی کیجه
تولد وزنپرستلکدن تائب اولدقدنصکره سنی سکسنی متجاوز ایکن وفات
ایلدی وزنان ایله کثرت معاشرتندن وانلرحقنده تغزلندن کنایه
ایدوب احباسی ای حق رفع وای باطل وضع دیرلر دی یعنی نه کونا
حق رفع ایتدی ونه کونا باطل وضع ایتدی دیمك اولور روایت اخراده
قرق یاشنه وارنجه عمری ارتکاب مناهی ایله کذر وسکسانه وارنجه
قرق سنه عمری عبادت وتقوی ایله مرور ایلمشدر رحمة الله تعالی
علیه حرمی روایت ایدرکه مزبور عمر بن ابی ربیعه عبدالله بن امیه
الاصغرك دختری ثریایه دلداده اولوب ثریا کرما وقتنده طائفده تنزه
واسایش ایتمکله عمرهرسحر مکهٔ مکرمه دن بیرون وسرراه حجازده توقف
وطائفدن میوه کتورنلردن حوادث طائفی استخبار ومعشوقه سندن
استفسار ایدوب منسلی اولوردی ینه برکون برحسب طائفیلرك برندن
استعلام وطائفی ثریایه دلربوده اولوب استعلامی مجرد معشوقه سندن
خبردار اولمق ایچون اولدیغن یلوب یاعمر طائفده ظهوراتدن برشی
یوقدر هرکس ذوق وصفایه مشغولدر لکن اشترلر یمزه فواکه کونا کون
تحمیل و بوطرفه عزم رحیل ایلدیکمزده معبره نزدیك برمزلده غری
وفریاد وناله وداد صداسی آسمانه پیوسته اولوردی باعث کریه دن
سؤال اولندقده نجوم سمادن برنجم نامیله نامدار بردختر ایچوندر دیو
خبرویردیلر لکن اسم کوکب خاطرمدن کیتدی دیدکده عمر دیکرکون

حال

* الم یرها یوما فتوضح لی عذری * یعنی اول کیسه لرکه بنم عیبجی طاب ایدرلر نه اولیدی ای دلستان سنك رویکی مشاهده ایده لردی که سنك مواجهه کده تریخ یرینه بی خبراولوب دستلرینی بریده وقطع ایده لردی ونیچه دوست بنی لیلینك محبتیله لوم وآزار ایدر عجبا لیلیی برکون کورمدیمی تاکیم عذرمی ایضاح واظهار ایلیه دیدکده پادشاه جمال لیلیی لمشاهده وقبسك بورتبه دلربوده و پریشان اولمسنه تحملی وارمیدر دیومطلع اولمق ارزو سنده اولوب احضارینه امر واطراف واکنافه آدملرارسال وجست وجوولیلیی مجلس شاهه احضارایلد کلرنده پادشاه لیلینك شکل وشمائلنه نظرایدوب سیاه فام وضعیف اندام بردختربی احتشام وحرمسرای پادشاهده زروز یوره مستغرق حسن وجمال ایله ممتاز هزارکنیزکان اولمغله لیلی نظرشاهه حقیر وحسن وجمالدن بی بهره کلوب مجنون پادشاهك لیلایی تحقیرینه مطلع اولوب ای ملك لیلی یه چشمان مجنون ایله نظرانداز اولنمیدرکه جمالینك حقیقت وسرینه واقف اولنه دیوب بوقطعه بی انشاد وسمت بیابانه راهی اولدی * ترابردردمن رحمت نیاید * رفیق من یکی همدرد باید * که بااوقصه میکویم شب وروز * دوهیزم رابهم خوشتر بودسوز * بیت ثالث ابن ربیعه نك * ولقد قالت لجارات لها * وتعرت ذات یوم تتبرد * اکما یغنتی بیصرتنی * عمرکن الله ام لا یقتصد * فتضاحکن وقدقلن لها * حسن فی کل عین من تود * تعری ثیابدن تجرد معناسنه وابتزاد ماء بارد ایله اغتسال معناسنه واقتضا واعتدال معناسنه در وبعض نسخده فتضاحکن بدلی فتهامسن واقع اولوب فسلدی معناسنه در معنای بیت ثالث زنان خنده ایدوب یافسلده شوب محبوبه مه محبت وعلاقه اولنان شخص فی الحقیقه کریه المنظر وقبیح الوجه ایسه ده هردلداده نك چشمنده خوبرو وحسندار اولور دیرلر پراکشینك محبت ایلدیکی نه رتبه زشت رو اولورسه ده ینه چشم عاشقده خوبرو اولور * وحسن فی کل عین من تود * مصراعی مثل اولوب تودك فاعلی تحتنده عینه راجع اولان ضمیر درمثل مذکور حبك الشیء یعمی ویصم

آغازو بن تأنيس ايچون شاعر شو بيتي نه كوزل انشاد ايلمشدر ديوب * وانى لمفن دمع عينى بالبكا * حذر اللذى قد كان اوهو كائن * بيتنى انشاد ايلد يكمده قيس اول رتبه كريه وزارى ايلديكه ريك بيا باندە جريان ايلدى بعده بن اول شاعرم ديوب * وادنيتنى حتى اذا ما ملكتنى * بقول يحل العصم سهل الاباطح * تجافيت عنى حيث لا لى حيلة * وخلفت ما خلفت بين الجوانح * بيتلرينى انشاد ايدركن برغزال پرتو ايلدكده قيس غزاله متابعت وشتاب ايله برطرفه راهى اولدقده بن دخى درپى وسه روز جست وجو وسنكسار برمحلده قيسى مشاهده ايدوب نزديك اولدقده وفات ايتمش بولدم بعده قبيله سنى اكاه ايدوب اقرباسى جسدنى كتوروب بنو جعده وبنو الحريشك صغيرو كبيرو پير ورجال ونساسى غرى وفرياد ونوحه ومحاسنى يادايده رك غسل ودفن ايلديلر ديو نقل ايلدى ابطح اوفق طاشلو مسيل واسع معناسنه اولوب جمعى اباطح در وتجافيت تباعدت معناسنه وجوانح صدرى ولى ايدن ترائب تحتنده اولان ضلعلردر وپشتهٔ ريك قوم تبه معناسنه اولوب خامهٔ ريك دخى ديد كلرى آصفينك بو بيتندن فهم اولنور * خامه هاى ريك رامز كان مجنون خارشد * اشترانّ موج راخار وخس دريابس ست * اشترد ياتموج ايتدكده موجلرينه اطلاق اولنديغى دخى بيت مزبوردن منفهمدر وحريش بنى عامردن بر قبيله درمر ويدر كه ملوك عربدن برينه بنوعامردن قيس نامنده بربرناى دانشمند وشاعر سخن سنج عاقل وكامل كيسه ليلى نامنده بردخترك عاشق واشفته سى اولوب عاقبت ترك عقل وعار وبوا ديده وحوش ايله ايتلاف وقرار ايلمش ديو نقل ايلدكارنده پادشاه مجنونى مجلسنه احضار وملا متكنان سنده بورتبه فضل ودانش موجود ايكن برزنه ابتلا ايله بومرتبه پريشان حال وحيران بى مجال اولوب بنى نوعكى ترك ووحشيلر له الفت وصحبت ايلمك ندن اقتضا ايلدى ديو استطاق ايلدكده قيس * كاش انانكه عيب من جونيد * رويت اى داستان بديندى * تابجاى تريخ در نظرت * بيخبر دستهابريدندى * ورب صديق لامنى فى ودادها

ومسکنی بوادی اولدی وقیسك لیلی یه دار بوده اولدیغی اشکار اولمسنه
ابتدا سبب پرکون خرکاهمزه علی الغفله برقاچ مهمان کلوب مجنئلری بی
هنکام اولمغله طعام ایده جك برشی تدارك ایده میوب قیسه لیلینك پدری
سعده یتدن سلام ومجئ مسافری اعلام وماحضر هرنه ایسه بوکاسه
ایله طرفه ارسال ایلمسنی التماس ایله دیوب قیس سعده بیرون خرکاهدن
تبلیغ سلام وافادهٔ مرام ایلیوب سعدلیلی یه شوطلومده کی سمندن کاسهٔ
قیسی لبریز ایله دیوب لیلی زق سمنی اخذو بیرون خیمه ده بر برینه ملاقی
وهر بری بی شعور ولیلی کاسه بی املا ایدرکن عرض محبت واشتیاقه اغاز
وکفت وکوی ومحادثه لری طول ودراز اولوب کاسه لبریزوسرشار وزمینه
ریزان حتی پالری سمنده مستنقع اولدی وبو ایکی محنت زده فرقت ابتلادن
مدهوش وحیران اولمغله سیلان سمندن بی خبر وتوقفلری حددن کذار
ایدوب پدر لیلی حاله واقف اولمغیچون شکاف خیمه دن نکران وروغنی
سیلوش روان وبر برینه نکاه عاشقانه نظر انداز وعرض تحسیر طاقتکداز
ایلدکلرین معاینه ولیلی یه دشنام ومخاشنه ومن بعد لیلایی قیسدن ستر واخفا
ایدوب نقاب کشیدهٔ روی شاهد مقصود قیس اولوب برخرطبع وسخن نافهم
عربه تزویج ایلدکده قیس آشفته ولیلی بی بخت فرصتیاب اولدقجه اوزاقدن
طرف چشم ایله نکاه وعاشقانه معامله ایله ناله وآه ایدر اولمشلرکن روزکار
بدکار بوکا دخی مساعد اولمیوب برکون شوهر لیلی واقف ولیلایی
بروزدن منع ایدوب قیس دیدار لیلیدن کلیت ایله محروم اولدقده هجر
وفرقته طاقت کتوره میوب دیوانه وتارك دیار واغیار وساکن بادیه
والیف وحوش بی هوش وکیاه سبز اکل وتعیش وانسا ندن منقطع
واقر یاسندن متنفر ومتوحش اولدی دیو نقل ایلدی وبنوعامردن قیسك
آشنالرندن بری قیسی آرزوو بادیه پیما اولوب قیسی پشتهٔ ریك اوزرنده
جالس وانکشیله ریکه رسم خطوط ایدر مشاهده ایلیوب استعلام
حال ایچون توجه وزدیك ومکالمه قصد نده اولدیغمده بنـدن تنفر
وفرار ایلدی بن دخی کندیمه تألیف ایتمك ایچون برمقدار اعراض
وبرطرفده جالس اولدیغمده قیس دخی قرار واصابعی ایله رسم خطوطه

وفات ایلمشدر ابن داب نقل ایدر که بنی عامر دن بر کیسه یه اشعار مجنوندن برمقدار شعر روایت ایدرمیسن دیدم اول شخص اشعار عقلا وار ایکن شعر مجنون روایت اولنورمی ومجنون دنیاده بیشمار دردیدکده مجنوندن مرادم بنی عامر دن لیلی یه دلداده وعشقندن هلاك اولان مجنوندر دیدم شخص معهود دخی بنی عامر قوی القلب وغلیظ الاکباد اولمغله درد عشقه مبتلا اولمازلر اکثریا عاشق ومبتلا اولانلر عامر در که قلبلری ضعیف وعقللری خفیفدر وقبیلهٔ نزار بوقبیلدن دکلدر دیو جوابداده اولدی کویا عشق مذموم اولمق اعتقاد یله کندیلردن دفع ایلدی اصمعی ذکرایدر که حق کلام بودر که بنو عامردن اشعار ووجد وعشق مجنونه مخصوص ومزبور ده ختم اولوب قیس مجنون اولیوب عشق کندوده براوثه احداث ایلمشدی ودلداده اولدیغی دختر کندی قبیله سندن لیلی بنت سعد اولوب ایکیسی دخی نارسیده طفل ایکن کندی مواشیلرینی رعی ایدرکن الفت وبرابرینه علاقه ومحبت ایدوب کیجه زفکر وخیال ایله وکوندزلر دیدار وصحبت ایله نائل وصال ونیجه زمان بوصورت ایله اوقاتکذار اولوب وقتا که قیس نوجوان وبرنا ولیلی چشم جهانسوز ایله صاحب قدبالا اولدی چشم مجنون دیدار لیلیدن محجوب ومواصلتلری مفارقته مبدل اولوب بو بیتلری انشاد ایلمشدر * تعشقت لیلی وهی ذات ذؤابة * ولم یبد للا تراب من ثدیها حجم * صغیرین نرعی البهم یالیت اننا * الی الآن لم نکبرولم تکبرالبهم * ذؤابه زلف معناسنه اتراب هم سن واقران معناسنه وثدی بستان معناسنه وحجم یومری جثه معناسنه وبهم بهمه نك جمعی اولوب کوسفند بره معناسنه در ابن عمارهٔ مری بر وقتده ارض بنی عامرده مجنونه ملاقی اولمق قصدیله خرکاهلرینه واروب بر پیره ملاقی ومجنوندن سؤال ایلدیکمده پیر بن مجنونك پدری وبونلر برادرلریدر وقیس جمله سندن اعقل وصاحب کمال برشاعر بی بدل ایدی قبیله مزدن طمع وهوس اولنمیه جق برزنه عاشق وسری اشکار وفاش ودخترك پدری متکدر وقیسه تزویجدن معرض اولوب برزشتروعربه تزویج ایلدکده قیس فرط عشقندن وحوشه ملحق

وسکنی

زندانه وضع ومحافظلر تعیین ایلیوب عبدالله تخلیص نفس ایدرم زعمیله محافظلره ای قوم دنیاده اهالئ خراساندن احمق وبی شعور قوم مشاهده ایلمدمکه ابو مسلم کبی برادنا شخصه برشیده مراجعتلدن وسؤالدن مقدم اطاعت وانقیاد ایلدیلر والله ملا ئکهٔ کرام امرآدمده باری تعالی یه (اتجعل فیها من یفسد فیها و یسفك الدماء) دیو مراجعت ایلیوب باری جل شانه (انی اعلم مالا تعلمون) ایله خطاب بیوردی دیوب ایقاظ فتنه مراد ایلدی و ابو مسلم خبردار اولوب عبداللهی تضییق وتشدید ایلیوب عبد الله اضطراب مضایقه دن خلاص اولمق امیدی ایله برمکتوب ارسال ایلدیکه * من الاسیر فی یدیه بغیر خلاف علیه * ایله معنون اولوب مقصوده شروع ایلدکده * اما بعد فانك مستودع ودائع ومولی ضایع وان الودایع مرعیة والضایع عاریة فاذکر الخلاص واطلب القصاص فانك لاق ما اسلفت وغیر لاق ما خلفت وفقك الله لما ینجیك والهمك شکر ما خولك * عبارتیله افادهٔ مرام وتوبیخ ایله ابو مسلمی الزام ایتمك قصد ایلدکده ابو مسلم غضبناك ومتکدر وقتل وا هلاکنه متفکر ایکن بومقوله تحریرینه متألم اولوب مکتوبی خرق والقا ایدوب محبوس اولدیغی حالده حق ناشناس اولوب فتنه وفساده ساعی اولان شخص خلاص وآزاد اولسه بی ریب ایقاظ فتنه ایدر دیوب طعام مسموم ارسال عبدالله دخی اکرام ظنی ایله تناول ایدوب هلاك اولدقده سر مقطوعنی مروانه ارسال ایلدی وبیت ثانی مجنونك * اهابك اجلالا ومابك قدرة * علی ولکن ملئ عینی حبیبها بیتیدر ما ل معنا محبوبه سنه خطاب ایدوب سکا اجلال وتوقیرم سببیله سندن خوف ایدرم حال بوکه بکا برشی ایتمکه قادر دکل سن لکن چشم محبوبه سیله متمتع ومنتفع اولمغله مهابت وخشیت عارض اولور مومی الیه مجنون بنی عامر بن صعصعه دن قیس بن ملوح بن مزاحم درکه شاعر وفاضل وسخنور برمرد عاقل ومجنون لیلی دیمکله معروف اولوب فی الحقیقه مجنون دکل ایکن معشوقه سی لیلی مجنون اولمق اوزره تشهیر ایلمشدر ومدت عمری بادیه ده کذران وآخر دولت بنی امیه ده

ایدوب اصفهانده سریر آرای حکومت اولدی وکوفه ده بیعت ایدنلرك
بزرکواری محارب بن موسی السکری اولوب اصفهانده تخت نشین اولدقدن
صکره عدل وداد و سماحت ایله خلقی کندویه میل ایتدیروب مجموع
قوم اصفهان بیعت ایدوب فرمان بری اولوب امصارو بلدانه مکاتیب
ارسال واهالی لرینی بیعته دعوت و برادرلرینی کرمان وشیرازه والی نصب
وتعیین واهالئ امصارامثال ایدوب بنو هاشمدن سفاح ومنصور وعیسی
بن علی و برمقدار بنی امیه ووجوه قریش کلوب عبدالله بن معاویه دن
بیعت ایدوب امارت وولایت طلب ایدنلره برر ناحیه توجیه وکرم
وصله امیدنده اولانلره مال ایله اکرام ایلدی فی الحقیقه عبدالله حسن
الخلق وکرم وسخاده عدیم النظیر ایدی حتی ابن هرم نقل ایدرکه برکون
عبد الله بن معاویه نك زیارتنه واروب کثرت ناسدن سراینه دخول
امر عسیر اولمغله هزار مشقت ایله داخل وخدمه دن سبب ازدحامی
استفسار ایلدم بوکون ارباب دیوانه کرم و بذل مال ایلدیکی ایامدر
دیو افاده ایلدی بعده مجلسنه کیروب زیارتکزه بیوقت کلمشم دیدکده
سکا کوره دکلدر بر بیت مناسب انشاد ایله دیدکده هزار شرم ایله
* تری الخبر یجری فی اسرة وجهه * کالألأت فی السیف بهجة رونق *
یتنی انشاد ایلدیکمده بکاشول مرتبه مال احسان ایلدیکه فی العمر
اول مقدار ماله مالك اولمامشدم مآل معنای بیت خیر خطوط وجهنده
جریان ایدر مشاهده ایدرسن شمشیرك صیقل و صفوتندن تلألؤ
ولمعانی کبی دیمك اولور ومومی الیه عبدالله بن معاویه تغلبا ضبط ایلدیکی
بلدانده برمقدار وقت اجرای عدل وداد ایدوب خلافت مروان بن
محمد الجعدی یه انتقال ایلدکده عامر بن ضباعه بی عسکر بی پایان ایله
مقاتلهٔ عبدالله هاشمی یه تعیین وارسال ایدوب عبدالله توجه دشمندن
خبر داروعسکرینه خروج ومقاتله ایله امر ایلدکده عسکر عدم
اطاعت اظهار و محاربه دن امتناعلریله عبدالله اصفهانده اقامت ایده میوب
برادرلریله خراسانه خوف ایله راهی واول وقتده ابومسلم ظهور وخروج
ایتکله ابومسلمدن استعانت واستمداد ایلدکده ابومسلم عبدالله بن معاویه بی

فضائل ومحاسن ایله توصیف ایلدکده عیوبی ساتره اولان عین ایله
نظر ایلمدی لکن سن کندیکی مشاهده ایدرسن منظرك قبیح وکریه
دکلمیدر بوندنصکره وصالمه نیجه راغب وطالب اولورسن دیمك
اولور فقرهٔ مزبوره ابیات ثلثه دن مأخوذ اولوب بیت اول
هاشمینك * وعین الرضا عن کل عیب کلیلة * ولکن عین السخط
تبدی المساویا * بیتیدر یعنی رضا ومحبت هرعیبی مشاهده دن ضعیفه
ویورلمش اولوب چشم عداوت وبغض عیوب وذمایمی اظهار
وآشکار ایدوب ومحبت وعداوته محل چشم اولمغله * لحظ اصدق
من لفظ * مثل اولمشدر یعنی اثرحب وبغض چشمده ظاهر اولوب
لسانده معمول اولمز مومی الیه هاشمی عبدالله بن معاویه بن عبدالله
بن جعفر بن ابی طالبدرکه بنوهاشمك فصحا واسخیا واجوادندن برشاعر
سخنور وآخر ایام بنی امیه ده خلافته مترقب وذکری مشتهر اولوب زندقه
ایله نام آور اولان قوم ایله کثرت صحبتنه بناء زندیق اولمق اوزره متهم
ایدی مداینی نقل ایدرکه مومی الیه عبدالله بن معاویه عبدالله بن عمر
بن عبد العزیزك کرم وعنایتی امیدیله زیارتنه کلوب کوفه ده شرقی
بن شبب بن ربیعك دخترنی تزوج وبرمقدار زمان اقامتدنصکره
وقعهٔ مشهوره ظهورنده عبدالله بن معاویه یی اهل کوفه بنی امیه
اوزرینه اخراج ایلدیلر روایت اخراده مزبورك خروجی یزید بن ولید
زماننده اولوب آل محمد علیه السلامدن شریف رضادن بیعته خلقی
دعوت ایلدی روایت اخراده کندی نفسندن بیعته دعوت وصوف
لابس وسخا وعدل اظهار ایدوب کوفه دن برمقدار قوم اجابت
وبیعت ایلدیلر لکن اکثر اهل بلده اطاعت ایتمیوب بزلردن سکا
انقیاد ایدر یوقدر زیرا مقدما سزلردن بیعت ایدنلرك مجموعی
طعمهٔ شمشیر اولدی ایمدی سکا منقاد اولانلرله بلده مزده اقامت
ایتمیوب فارس جانبنه توجه ومملکت فارسی ضبط ایله دیو جواب
داده اولدقلرنده عبدالله هاشمی نواحیٔ کوفه دن لشکر فراوان جمع
وبصره وکوفه یی ضبط وهمدان وری وقم واصفهانه هجوم وتغلب

قریب برمحلده سیف الدوله ایله محاربه وعاقبت سیف الدوله نصرت
قرین دمستق منهزم ولشکری پریشان اولوب قیصر روم سیف
الدوله دن استیمان ومسالمه یه بیك جان ایله راغب اولدیغنی ناطق نامه
ارسال سیف الدوله دخی مساعده ایدوب متنبی سیف الدوله یی برقصیده
غرا ایله مدح وصورت محاربه وطلب مصالحه یی قصیده ده ذکر ایلدی
و بوفقره لر قصیدهٔ معهوده دن بر بیتك معناسی اولوب مآل معنای بیت
سن دمستقی هزم و پریشان ایلیوب ملك روم دمستقك قفا سنده سنك
اثار سیفکی ودمستقك ذل وهزیمتنی مشاهده وسنك شجاعت وصولتکی
قرأت ایلیوب مصالحه یه رغبت ایلدی دیمك اولور واول بیت بودر
* وکنت اذا کاتبته قبل هذه * کتبت الیه فی قذ ال الدمستق *
برروا یتده دمستق هر سرعسکر اولان بطریقه لقب اولوب مزبوره
مخصوص اسم دکل در * والنعل حاضرة ان عادت العقرب والعقوبة ممکنة متن
ان اصر المذنب * یعنی قواده ینه کلورسه نعلین حاضردر ضرب ایده رم
وکناهکار ذنبه اصرار ایدرسه اجرا ایلدیکم عقوبتی اجرا ایتمك ممکندر
فقرهٔ اولی مثل اولوب عقوبت اولنه جق شخص بعید اولسه ضرب
اولنور فقرهٔ ثانیه دخی مثل اولوب برقباحته مصر اولمق احتمالی
اولان شخص حقنده ضرب اولنور وفقرهٔ اولی شعرای هاشمیندن
فصیح و بلیغ فضل بن عباسك عقرب نامنده بر تاجر حقنده
انشا ایلدیکی ابیاتدن بربیتك حلنی مشتمل اولوب بیت بودر * ان عادت
العقرب عدنا لها * وکانت النعل لها حاضره * مومی الیه فضل ولد
بن عبد الملك خلافتنده وفات ایلشدر جاحظ نقل ایدرکه برکون فضل
ایله اولاد جعفردن بری بالای سطح خانه ده شرب خمر ایدوب جعفر
سرمست اولدقده بن جنده ابن طیارم دیوب سطحدن
کندو یی زمینه القا ومجروح اولوب فضل دیواره صاریلوب
بن دوزخده ابن مفضوضم دیوب لطیفه ایلدی * وهیهات
لم تلاحظك بعین کلیله عن عیوبك ملئها حبیا حس
فیها من تود * مآل معنا سن فرض ایله که مراءه واصفه سنی متن

تشکی حضرت عثمان دخی مواخذه ایلیوب ضابی ضعف بصره ابتلا سیله
اعتذار ایلدکده حضرت عثمان تأدیب ایچون ضابی بی حبس
و برمقدار زمان مرورنده حبسدن اطلاق اولنوب بعده ضابی بنی نهشلدن
اصطیاد ایچون برکلب استعاره ایدوب کلبك صاحبی استرداد مراد
ایلدکده رو ایتیوب تکرار الحاح وطلب ایتلرینه بناء نهشلی مادر لری
کلب اولمق اوزره اتهام ایدوب بوابیات ایله هجوا یلدی * وامکم
لا تزکو ها وکلبکم * فان عقوق الامهات کبیر * اذا اکتنفت
من آخر اللیل شخصه * یظل له فوق الفراش هدیر * عقوق والده بی
رنجیده ایتمك معناسنه و اکتناف احاطه معناسنه وهدیر صوت
معناسنه و بنو انهشل هجو ندن متکدر اولوب عثمان حضرتلرینه تشکی
ایلد کلرنده حضرت عثمان برکلب ایچون برقومی هجوه تصدی
ومبادرت قباحت عظیمه در دیو ضابی بی تکرار حبس یوردیلر و نیجه
وقتدن صکره حضرت عثمان محبوسلری تفتیش ایچون محبسه واروب
ضابی تیغ آتشبار آماده و حضرت عثمانی علی الغفله قتل ایتمکه
مترصد اولدیغنی مشاهده ایلد کلرنده تیغی اخذ وضابی بی ضرب
وزند اندہ مرد اولنجه ترك وابقا ایدوب محبوس اولدیغی اثنا ده
حضرت عثمانی قتل ایده میوب مانع ظهور ایلدیکنه تأسفنی مشعر
چندین ابیات انشاد ایدوب بری * همممت ولم افعل وکدت ولیتنی *
ترکت علی عثمان تبکی حلائله * یتیدر وعثمان رضی الله عنه حضرتلری
شهید اولدقده ضابینك فرزندی عمیر خبیث جسد شریفلرین
لکد کوب اولوب مبارك اضلاعندن برضلعنی کسر وشکست ایلدی
وحجاج عمیری کوفه ده قتل ایلمشدر (ولولا ان للجوار ذمة وللضیافة
حرمة لکان الجواب فی قذال الدمستق) یعنی اگر قواده نك منزله دخول
وبنله مؤاکله سببیله حاصل اولان ذمت وحرمت اولمیدی سیف
الدوله نك دمستقه ایلدیکنی قواده یه ایلردم دیمك اولور مزبور
دمستق بن نودس اعور بربطریقدر که ملك روم اشکربی پایانه
سپهسالار تعیین وسیف الدوله ابن حمدان اوزرینه ارسال وسمنده

منن

سنك بوكسنا خلفكدن غضبناك اولوب شدت وعنف ايله تنفس وسكا
جواب ضمننده هزل و دشنام ايليوب نفسمى سندن تبرى ايلدم ديمك
اولور وتعبس اظهار عبوس يعنى چين جبين ايله معامله دركه خصمنه
طعن ايده جك برسوز تدارك ايده مبوب اضطرابندن نه تكلم ايده جكنى
بلهمكدن نشأت ايدر ويوم عبوس يوم شديد معناسنه در وبسر
برشيئك اوانندن مقدم حصولنه استعجال ومرامنى وقتندن مقدم
طلب معناسنه اولوب خرمانك خامنه بسر ديرلر ونظم كريمده (عبس
وبسر) اظهر العبوس قبل اوانه ايله تفسير اولنمشدر يعنى قواعده
تعبس وترتيب جزاسنى استعجال ايلدم ديمك اولور (وابدأت واعدت
وابرقت وارعدت) فى الاصل برق سحابك لمعانى ورعد صوتى اولوب متن
بومحلده تهديد ووعيددن كنايه در حتى فلان ارعد وابرق ورعد وبرق
ديسه لر حدت وشدت ايله اظهار غضب ايلدى ديمك مراد ايدرلر
پس ابن زيدون ترتيب جزا وتكديره شروع وتكرار واظهار غضب
ايلدم ديمك مراد ايدر * و(هممت ولم افعل وكدت وليتنى * تقدير كلام
هممت بقتل هذه المرأة اولوب حذف مذكور جائز در زيرا بعض كلام
بقيهٔ محذوفه دلالت ايدر تكلم كلام قديمده * ولو ان قرآنا سيرت
به الجبال اوقطعت به الارض اوكلم به الموتى بل لله الامر جميعا * متن
آيهٔ كريمه سنده لوك جوابى محذوف اولوب تقديرى لكان هذا القرآن
اولدى وبو حذف كلام عربده شايع اولوب حروفده دخى
مستعملدر كه درس المنادى وب منازلدن ايكى حرف حذف ايدرلر
وورق الحماديوب حامدن ميمى خذف ايدرلر وفقرهٔ آتيه ذكر اولنان
تقديره دلالت ايدوب معناسى بو مرأة قواده بى قتل ايتمك قصد ايلدم
يته قتل ايلدم وقتل ايتمكه قريب اولمشدم نه اولدى قتله مانع اولميدى كه
مانع فقرهٔ آتيه ده مبيندر وفقرهٔ منقدمه ضابى بن حرث ابن ارطاة
برجمينك اشعار مدن بر مصراعدر ومذكور ضابى كثير الاتباع ووفير الشعر
وصيد وشكاره معتاد بر بدوى اولوب بر بى جرم صبيى بى اسبنه جيكندوب
قتل ايلدكده واليسى عثمان بن عفان رضى الله عنه حضرتلرينه

دکلدر دیوب بتی کسر وشکست وفرار ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك بوس خاکپای ایله تحصیل شرف ایدوب رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اسمنی سؤال بیوردقلرنده غاوی بن عبدالعزی در دیدکده سنك اسمك راشدبن عبدر به اولسون دیوارشاد بیوروب شرف اسلام ایله مشرف اولدی معنای بیت مذکور هیچ رب اولانك سرینه روبه لر تبول ایدرمی ایتز تحقیق شول کیمسه ذلیل وحقیردرکه انك اوزرینه روبهان تبول ایده دیمك اولوب فقره مزبوره نك معناسی بوتقریردن مفهم اولور * وانشدت علی انها الایام قد صرن کلها عجایب حتی لیس فیها عجایب * بیت مذبور ابوتمامك غالب سعدیی مرثیه ایلدیکی ایباتدن اولوب ابن زیدونك مرادی وقتاکه بن قواده یه برکیمسه نك که ثعالب سرینه تبول ایلیه یعنی اول رتبه حقیروذلیل اوله بنم وصلتمه نیجه طالب وراغب اولور دیدم وکمال تعجبمدن بیت مذکوری انشاد ایلدم دیمك اولوب مآل معنای بیت ایامك مجموعی اعجاب ایدر اولوب کندولرده امور مجیبه قالمدی یعنی ایام مجیبه یه ظرف اولور کن بورتبه حدناشناسلق ایلمك ایامك نفسنی عجیب وغریب ایلدی دیمك اولور * وتخرت وکفرت وعبست وبسرت * نخر انفدن شدت ایله خروج ایدن نفس اولوب مافی الدار نخیر خانه نك خلوندن کنایه اولنوب تنفس ایدر فردیوقدر معناسنه مثلدر ونخر اکثریاغضب وقتنده اولور وکفر لغتده ستر معناسنه اولوب ایله کافر دیرلر ظلمتله اشیایی ساتر اولدوغندن ونعمتی انکار ایدن کیمسه یه ساتر نعمت اولدیغنه بناء کافر دیرلر وبوصورتده کفر شکرك ضدی اولوب پس کفر انکار نعمت معناسنه اولمغله مطلقا انکار وجحود معناسنه استعمال اولنوب وحدانیت باری تعالی بی وانبیایی وسائر احکام شریعت محمدیه یی انکار ایدن کافر اولوب ضد الایمان معناسنه اولور وهرفعل ممدوح ومحمود ایماندن عداولندیغی کبی هرفعل قبیح ومذموم کفردن عداولنور وکاهیجه غضب انسان مشتد اولوب فعل مذمومی اتیان ایدوب اول فعله کفر اطلاق اولنور وبرشیدن تبری دخی کفر ایله تعبیر اولندیغی (ویوم القیمة یکفر بعضکم بعضا) آیة کریمه سندن مستفاد درپس ابن زیدونك مرادی

و ایراد اولنور و بعضیلر حنین اهالیٔ حیره دن برکفشکر اولوب براعرابی
حنیندن برچفت خف اشترا ایتمك مراد ایدوب بازارایده مذکوره حنین
غیظ واعرابیدن اخذ انتقام قصد یله خفیندن برینی بردرخته تعلیق
واو یخته ایلیوب کینکا هده اعرابینك تماشاسنه دیده دوزاولوب اعرابی
درختده تك خفی مشاهده وخف حنینه غایت مشابه برخفدراکر چفت
اولایدی اخذنه تکلف ایدردم دیوب برمقدار قطع طریق ایلدکده
سررا هنده خف دیکری دخی مشاهده واشتردن نازل و بردرخته ربط
وخفی اخذوشجره ده آویزه اولان خف دیکری اخذه عودت ایلدکده
حنین کیندن بروز واعرابی بینك شترنی اخذ وفرار واعرابی خفی حنین
ایله قبیله سنه رجعت ایلیوب قول مذکورمثل اولدی و بعضیلرحنین
یهودی اولوب برمسله زن خرسوار و برجانبه راهی اولورکن حنین
مراءٔ تك حمارنی چوب ایله ضرب وحمار پرتاب ایدوب زنی زمینه انداخته
وغلطان وچاری کشادورویی آشکار اولوب یهود ینك بوشناعت
وفضاحتی عمربن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه تحریر واعلام
اولندقده عمررضی الله عنه بزطا ئفهٔ یهودایله بومعامله تك اوزرینه
مصالحه اولمدق پس اول یهودی قلادهٔ ذمتی کردنندن خلع وازاله
ایلش زنده ایکن صلب اولنسون دیوکتب وتحریر بیوروب بردار
ایلدکلرنده حینك زنی شوهرنی دارده مشاهده وسن
شمدن صکره بودار دن مرد اولمدجه نازل اولمازسن خفك اقتضاسی یوقدر
دیوب حینك خفلرینی اخذایدوب برطرفه توجه ایلدکده ناس * انقلبت
بخفی حنین * دیوب مثل اولدی (لانی قلت لقد ذل من بالت علیه
الثعالب) فقره مزبوره * ارب یبول الثعلبان برأسه * لقدذل من بالت
علیه الثعالب * بیتندن مصراع ثانی اولوب غاوی بن عبد العزی بنو
سلیمك پرستش ایلدکلری صنمك خادمی و بنکده تك حافظی ایکن برکون
ایکی روبه بتکده یه توجه وعبادت ایلدکلری صنمه تقرب وسرینه
شاشیده وتبول ایلدکده غاوی بیت مذکوری انشاد و بنواسلیمه ای
قوم کراه بو رب اتخاذ ایلدیکز صنم والله نافع وضار ومانع ومعطی

استعمال ایدر لر معنای فقرتین ابن عبد وسه خطاب ایدوب ارسال
ایلدیکك قواده نك ریح کلامی تحریك ومیل ایتدیره جك برشی بولامدی
وکار وسخنی ایله قطع وتأثیر ایده جك برشی بولامدی دیمك اولور
متن (بل رضیت من الغنیمة بالایاب) بلکه قواده مأمور اولدیغی خدمتی
ادا ایله افتتامدن وازکچوب تخلیص نفس وسلامت ایله رجوعی غنیمت
عد ایدوب اکار اضیه اولدی فقره من بوره امرئ القیسك * وقد طوفت
فی الافاق حتی * رضیت من الغنیمة بالایاب * بیتندن مأخوذ اولوب
برکیمسه برامرك تحصیلنه هوسکار اولمغله نفسی تهلکه یه القا بعده
تخلیص نفسی تجارت رابحه عد ایلمسه مثل مزبور ضرب اولنوره ومی الیه
امرئ القیس بن حجر بن حرث اولوب بنی اکل المرار ندر واکل المرار
ترجمه سی مقدما ذکر اولنمشدی وامرئ القیسك مادری فاطمه بنت
ربیعه بنواوائلدن کلیب ومهلهلك خواهریدر ومزبور حجر تهامه
وحیره ده تخت نشین اولان ملوك عربدن برملك اولوب بنی اسد
وغطفاندن دخی عشر وسائر تکالیف اخذ ایدردی و بحر امرئ القیس
شعر انشاد ایدرد یو نزدندن طرد وابعاد ایدوب بعض دشمنلری بحر اوزرینه
هجوم وقتل ایلدکلرنده مقدما سمؤل فقره سنده تفصیل اولندیغی
وجه اوزره امرئ القیس پدری ثارنی طلب واستمداد ایچون قیصر رومه
لاحق وطریقده مسموما وفات ایدوب پدرینك ملکنی اضلال ایلدیکنه
بناء ملك ضلیل وزهردن وجودنده قروح پیدا اولمغله ذوالقروح تسمیه
متن ایلدیلر وشعرده امام متقدمین اولدیغی متفق علیه در (وتمنت الرجوع
بخفی حنین) و بلکه قواده اولان زن خفی حنین ایله عودتنی تمنی ایلدی
حنین مزبور ده اختلاف اولنوب بعضیلر حنین بنواسددن بن هاشم
بن عبد مناف اولمق اوزره ادعا ایدوب ایکی خف احمر ایله عبد المطلب
حضورنده یا اباعمر و بن اسد بن هاشم دیدکده عبد المطلب بن سنده
علایم وثیاب بنی اسددن برشی مشاهده ایلدم دیوب حنین انتسابدن
محروم وخفین احمرین ایله خائبا رجعت ایلدکده قول مذکور مثل اولوب
برکیمسه مطلبندن خائبا رجوع ایلمسه * رجع بخفی حنین * دیو ضرب

فرد بديع واكمل اولدك يعنى بيت القصيده سنك اوصافى جيلكدن
عبارت اولدى ديمكدن مرادى سن سن ظن ايلدم بيت مذكور ابو ايوب
احمد بن عمرانى مدح ايلديكى قصيده سندن اولوب مومى اليه متنبينك
ترجمه سى مقدما ذكر وبيان اولنمشدى (فكدمت على غير مكدم
واستسمنت ذاورم و نفخت فى غير ضرم) كدم عض وكزيدن معناسنه
ومكدم موضع عض معناسنه اولوب بر كيمسه نائل اولمسى ممكن اولميان امرك
حصولنه جد وسعى ايله مرامنى موضعك غيرى سنده طلب ايلمسه اول
كيمسه حقنده بومثل ضرب اولنور پس قواده تحصيلى ممكن اولميان
امره سعى ايلدى ديمك اولور وسمن شحم معناسنه وسمين مهزول ضدى
واستسمان سمين وتنومند عد ايلمك معناسنه وورم انتفاخ وعلت سببيله
اعضانك كبرى معناسنه اولوب معنانى فقره قواده نك سؤ فهمنى بيان
ايدوب منتفخ ومعلول ومريضى سمين ظن و هزيلدن طلب سمانت
ايلدى ديمك اولور وفقره مذكوره متنبينك * اعيذها نظرات منك
صادقة * ان تحسب الشحم فيمن لجه ورم * بيتندن مأخوذدر مأل
معناسى بيت لحمى منتفخ اولان شخصك ورمنى شحم ظن ايلمكدن صادق
اولان نظرلريكى اعاذه يعنى خطا ايدوب خلاف نفس الامر نظردن
اعاذه ايده رم ديمك اولور وضرم ضرامك جمعى اولوب محترق ومشتعل
اولغله مستعد اولان هيزم پارەلريدر معناى فقره قواده اشتعالى ممكن اولميان
شيئه نفخ ايلبوب سعى عبث اوله جق محله مصادفه ايلدى ديمك اولوب
فقره مزبوره عمرو بن معدى كرب * ولو نارا نفخت بها اضاءت *
ولكن انت تنفخ فى رماد * بيتندن مأخوذ اولوب معناسى اكرسن آتشه
نفخ ايدك مشتعل وضيا دار اولوردى لكن خاكستره نفخ ايدوب اشعال
مراد ايلدك بناء عليه اثر وثمره ترتب ايلدى ديمكدر (ولم نجد الريح مهزا
ولا الشفرة محزا) هز تحريك شديد معناسنه در مثلا ريح شديد وزيده
اولوب درختانى شدت ايله تحريك ايلمسه * اهتزت الشجرة * ديرلر
وشفره كارد وسكين معناسنه وحز قطع معناسنه واصل مثل * لم اجد
الشفرتى محزا * اولوب مراد ينك حصولى متعذر اولديغنى بيان وقتنده

متن

متن

استعمال

اولوب بکا ای برادر او یله اولور باس یوقدر کرمز امید یله ارتکاب
سرقهٔ شعر ایلمش سن دیدی و بن ملول و محزون و نجیل مجلسدن بیرون
اولوب بوشخص مفتری کیمدر دیوسؤال ایلدم ابوتمام دیدکلری شاعر
بی همتادر دیو خبر ویردیلر و بن هزار شرم و حزن ایله منزله توجه
ایلدیکمده قفا مدن بوا باندن بری رسیده و بنی مجلس سعیده ارجاع
ایلیوب ابوتمام خنده کنان بنی استقبال ایدوب ای برادر والله قصیده
سنکدر لکن برقصیده که برکره قرأت اولنه بن حفظ ایدرم وبنم ایچون موت
قریب اولمق کرکدر زیرا قبائل عربده ظهور ایدن دهات وازکیا دن
برکیمسه معلومم ومسموعم اولمدی که طول عمر ایله معمر اوله چونکه
بنده بورتبه فطنت وزکا واردر بن دخی معمر اولمام دیدکده بکاحیرت
کلوب یا ابانمام بن سکا فدا اولوب باری تعالی سنی طول عمر ایله معمر
ایلسون دیدم وفات ایدنجه صحبت ومنادمتدن منفك اولمدم دیو نقل
ایلدی مومی الیه بحترینك اسمی ولیدبن عبید وکنیه سی ابو عباده
ونسبتی طیدن ابوحی اولان بحتربن عبود عنبربن سلامان اولمغله بحتری
دیمکله معروف وشعره مجد ومشغول برشاعر مشهور اولوب خلفا
وامرا بی قصائد غرا ایله مدح ورؤسا وکبرا ره خدمت ایدوب ظهور
واشتهاری ایکیبوز اللی ایکی سنه سی که مستعین زمانی اولوب کوفه ده
تولد و بغدادده التمش اوچ یاشنده وفات ایدوب ایکیبوز پیراهن وایکی
یوز طیلسان واللی عمامه و یوز سراویل ترك ایلدی ومومی الیه اخبار
واشعار عربه عالم ایدی وابوتمامك یارا تندن برکیمسه برایکی ساغر باده
نوش ایلسه مست وسرکردان اولوب خواب غلبه ایدردی برکون اول
کیمسه بی بزمنه دعوت ایچون برتذکره تحریر ایلدیکه مثالی اکر بزده خفته
اولمغه خواهشکر ایسه کز تشریف ایده سز دیدی ومومی الیهك
مرتب دیوانی اولوب اشعاری معلوم دانشوران اولمغله بومختصرده
سرد اولنمدی * والمراد بقول ابی الطیب ذکر الانام لنا فکان قصیدة
کنحت البدیع الفرد من ابیاتها * طیب مثنبینك جمیع خلقك اوصاف
جمیله سی یزه ذکر اولنوب برقصیده اولدقده سن ابیات قصیده دن

چشم وكوش اولدقده برناى اعراب * فحواك عين نجواك ياندل * وحتام لاينقضى قولك الخطل * قصيده سنى انشاده اغازو * اتغاير الشعر فيه اذسهرت له * حتى ظننت قوافيه ستقتتل * بيتنه واصل اولدقده دعبل بن ابى الشيص عادت عرب اوزره انكشت كوچكنى عقد ايلدى لكن بيت مزبور پسنديده سى اولديغندنمى عقد انكشت ايلدى يوخسه قوافيه لفظنده يايى اسكان ايلمشدى اكه اعتراض قصديله مى عقد ايلدى معلومم دكلدر لكن بومقوله اسكان ضرورة جائزدر بعده برقصيدهٔ غرادخى انشاد ايدوب منشئ قصيده استعلام اولندقده ابو تمام حضار مجلسه انشاد ايدندر ديو تفاخر كنان اعلام ايليوب شعرانام وشاننى سؤال اولدخى ابو تمام طائى اولديغن افاده وتعريف ايلدكده شعرا اعزاز وصدر مجلسه ترفيع وتوقير واكرامنده مبالغه ايلديلر واول مجلسده ابو تمامك حسن خلق وسيرت حميده وحدت زكا وجودت شعرى جمله معارف شناسانى اعجاب ايليوب شاباش ايلديلر وابو تمام التفات خليفه واعتبار كبار دولت ايله مالدار ومنتظم الحال اولوب مسقط رأسى اولان جاسمه رجعت ولب جويده مزين خيمه وخركاه وضع و بساط فاخره ايله فرش واظهار حشمت ايله برمقدار آرام ايلدكده زنان جاسمدن برقاچ زن سبو بردوش نهره كلوب ابو تمامى حشمت وعظمت ايله خيمه وقارمشاهده وايچلرندن برى رفيقه سنه كوردكمى قريه مزده تولد ايدن دونكى كل اوغلانجغى مال قوتيله آدم اولدم ظن ايدوب اميرانه خيمه نشين اولوب اظهار دبدبه وحشمت ايده يور ديو تحقيرينى ابو تمام استماع وكدرندن اول آن محمل بند ومطيه سوار وموصله واصل اولوب وفات ايدنجه اقامت وقرار ايلدى بحترى بر وقتده سعيد بن مسلم طائى مجلسنه داخل اولدم و سعيدك مدحنده برقصيده انشادنه اغاز واتمام ايلديكمده مجلسده مجهولم بركيمسه بكا توجه وعتاب آميز كلمات ايله شرم وحيا ايلمز مبسنكى شعرمى سرقت وانتحال وحضورمده كندى شعرك اولمق اوزره انشاد ايدرسن ديوب اثبات مدعى ايچون بدايت قصيده دن نهايتنه وارنجه بلاتلعثم انشاد ايلدكده سعيدك لونى متغير

اولوب

وشرفدن برشی زیاده ایده مزسن دیمکدن مرادی سن سن ظن ایلدم
ومومی الیه ابوتمام حبیب بن اوس بن حارث طائی درکه شاعر سخنور
وبلیغ هنرآور اولدیغی اشعارندن نمایان وتألیف حماسه دن آشکار وعیاندر
وحوران قراسندن جاسم نام قریه ده یوز طقسان سنه سی تولد
ومصرده نشو ونما بولوب ایکیوز یکرمی التی سنه سی موصلده وفات
ایلشدر وپدری نصرانی اولوب ابوتمام حداثت سننده مصرده جامع
ازهرده سقابعده مجالس ادبایه حاضر وجالس واخذ وتعلمه مشتغل
وصاحب ذکا وفطنت اولمغله زمان اندکزینده علم ادبی تعلم وشعری
تحصیل ایدوب اقران وامثالنه تفوق ایله صیت وصداسی آفاقه منتشر
ومعتصم خلیفه یه فرط ذکاسی وجودت شعری خبری رسیده اولوب
معتصم ابوتمامی مشاهده یه خواهشکر ابوتمام دخی سرمن رأی نام
بلده ده مجلس معتصمه داخل اولوب قصائد نفیسه سنی عرض ومعتصم
بسندیده وزمانی شعرا سنه تقدیم وترجیح ایلدی علی بن جهمدن
مرویدرکه جامع بغدادده شعرایه مخصوص برقبه اولوب هر شاعر
جمعه کونلری ادای صلاة جمعه دنصکره برهفته انشاایلدکاری اشعاری
انشادایچون اول قبه ده مجتمع اولوب شعرلرینی بربرینه عرض
وانشادایدوب کیمی استحسان وکیمی تخطئه اولنوب مباحثات شعریه
اولنوردی بنه برجمعه موضع معهوده شعرامجتمع وهرکس شعرنی انشاد
ایدوب بعضیسی مقبول دانشوران وبعضیسی مدخول اولوردی واول
مجلسده عبل بن ابی الشیص وابن ابی فنن حاضراولوب صف نعالده
زی اعرابده اشعارشعرایه ایقاع سمع ایله ساکت وصامت برشاب نورسیده
جالس مشاهده ایلشدم وقتا که هرکس انشاد شعرایدوب سخنی
رسیده انجام ومجلس قرین اختتام اولدی اول برنای اعراب ای قوم
سخن شناس هر بریکز انشاد شعر واظهار معارف ایدوب بن استماع
ایلدم سزده بنم شعرمی کوش ایدرسکز بن دخی انبان استعدادمده اولان
درر وفراید اشعارمی سلك ادایه نظم وتبیین وبناکوش مستمعانه جواهر
کلماتمی کوشواره وتزیین ایلیم دیدکده شعرا انشادنه منتظر وکلا منه

ندیم بزمی وانیس وهمدمی اولمغله برادری مامون برحلیفه لك که جلیس ومصاحبی ابونواس کبی خلیع العذار برکستاخ اولوب مجاهنده فسق وکفری مشتمل اشعار انشاد ایلیه اول شخصك خلافت ایله منا سبتی اولور می خلعی لازم دکلمیدر دیو برادرنی تعییر وتشنیع ایدردی فی الحقیقه ابونواس بی مبالات وبی تحاشی اولان شعرانك اشنع وافحشی اولوب ایکیوز سنه سی بغداد ده وفات ایدنجه اوقاتی ترهات وفحشیات ایله کذران ایلشدی وابونواس معروف کرخی انتقال دار قرار ایلدیکی کونده وفات ایدوب معروف حضرتلرینك جنازه سیله اوجیوز بیك آدم مجتمع اولوب ابو نواسك جنازه سنه برفرد حاضر اولمیوب معروفك صلاتی ادا ایلدکلرنده نصکر برآدم یامعشر المسلمین ابونواس اهل اسلامدر صلاتی ادا ودفنه برفرد حاضر اولمدی دیدکده معروفه مجتمع اولان اوجیوز بیك مسلم ابونواسك دخی صلاتی ادا ودفن ایلدیلر برکیمسه ابونواسی خوابده مشاهده وحالندن استعلام ایلدکده باری تعالی معروفك صلاتی ادا ایدنلرك صلاتی حرمتنه بنی مغفرت ایلدی دیو جواب ویرمش وانك مزارینه بوقطعه نقش اولنمق اوزره وصیت ایدوب نقش ورسم اولنمشدر * وعظتك اجداث صمت * ونعتك ازمنه خفت * یاذا المنی یاذا المنی * عش مابدالك ثم مت * وابو نواسك مزاح ولطائفی اولمق اوزره کفره قریب نوادری بسیار در لکن ذکر وبیانی مستهجن اولمغله نمونه اولمق ایچون بری ذکر اولنوب ما عدا سی ترك اولندی مرویدرکه برزا فضی برسنی ایله پیغمبر علیه السلام مدن صکره افضل ناس اولاندہ منازعه ومخاصمه ایدوب ابونواسی حکم نصب وترافعه حاضر اولدقلرنده ابونواس مزاح قصدیله بعدرسول الله افضل ناس یزیدبن فضلمدر دیدکده سنی وزافضی یزیدکیمدر دیو استعلام ایدوب ابو نواس یزید برشخصدرکه هرسنه بکا بیك درهم احسانیدردی دیو جوابداده اولدی (والمعنی بقول ابی تمام ولوصورت نفسك لم تزدها علی مافیك من کرم الطباع) وابوتمامك اکرنفسکی تصویر ایلسك سنده اولان کرم طباع وخصال حمیده یه کرم

وشرفدن

مدح ایلدیکی ابیات جمله سندن اولوب ابونواسك اسمی حسن بن
عبدالاول بن صباح بن جراح الحامی درکه یوز فرق بش سنه سی
بصره ده تولد وکوفه یه راهی بعده بغداد دارالسلامه واصل وابو
نواس ایله تکنی ایلدی زیرا مزبور قحطانه منتسب اولوب ملوك قحطان
ذورعین وذونواس ایله مکنی اولمریله مزبوردخی کنیهٔ مزبوره یی اختیار
ایلدی روایت اخراده یوز اوتوز بش سنه سی اهوازده تولد و بصره ده
نشوونما بولوب ابوزید واخلف احرزدن تحصیل علوم وکمالات وکتاب
سیبویهه اشتغال واشعار انشاد ایلیوب خلفا وامرایی قصائد ایله مدح
ایلمشدر ومومی الیه ابوزید سعدبن اوس بن ثابت بن زیدانصاری درکه
بصره ده ظهور وعلم ادب ولغته امام وصاحب نوادر وروایت حدیث
شریفده ثقاتدن اولوب برکون اصمعی حلقهٔ درسنه داخل وابوزیدك
رأسنی تقبیل ومجلسنه حاضر اولوب یاابازیدسن بزم رئیس وسیدمزسن
دیوشنا ایلدی ثوریدن منقولدرکه احفظ ناس اصمعی واجمع ناس ابوعبیده
واوثق ناس مزبور ابوزید اولوب ادیده مصنفات کثیره صاحبیدر
ازجمله کتاب اللغات وکتاب النوادر مومی الیهکدر وعمری یوز سنه یه
قریب اولدقده بصره ده ایکیوز بش سنه سی وفات ایلمشدر ومزبور
ابونواس قدماده امرئ القیس نه رتبه شاعر وسخنور ایسه متأخرینده
اول مرتبه خوشلهجه ودانشور و بلیغ اولوب عتابی اکر زمان جاهلیتده
ظهور ایدنلردن اولمش اولسیدی شعرده ابونواس شعرایه تفوق وغلبه
ایدردی دیوشنا ایلمشدر ومومی الیه ابونصر یاخودابوالقاسم احمد بن محمد
بن عمر العتابیدرکه علامه وزاهد اولوب کتاب ازیادات مؤلفاتندندر وخلق
کثیر مومی الیهدن اخذ علوم ایلمشدر ازجمله شمس الائمهٔ الکردری
مزبورك تلامذه سندن اولوب ایکیوز التی سنه سی دار بقایه ارتحال
ایلمشدر ومرزبانیدن ابونواس ایله رقاشینك قنقسی اشعر در دیو سؤال
ولندقده ابو نواسك نائم ایکن هذیان ایلدیکی اشعار رقاشینك هزار
کدوسعی ایله انشاد ایلدیکی شعردن اجود وحسندر دیوجوابداده اولدی
وابو نواس امین بن رشیدی قصائد نفیسه ایله مدح وانتساب ایدوب

ایلدکده حمار اولادمی صاعقه ایله اهلاك ایدنه عبادت ایتمم دیوب کمر شدید ایله کافر اولدی وقومنی و پندکانی کفره دعوت ایدوب کفری قبول ایتمیانلری قتل ایتمکله امر خدا ایله اسفل وادیدن برآتش ظهور وواديده اولان ثمار ومزروعات وکیاه وخیابانی احراق وآبخوشکواری افنا واعدام وحمار وقومنی اهلاك ووادیی انسدن اخلا وتخریب ومقرجن ایدوب عرب حمار مذبور ایله کفرده ضرب مثل ایلدیلر وشاعر حارثه هجوندہ بویتی انشا ایلمشدر * الم تران حارثة بن بدر * یصلی وهواکفر من حمار * وجن برکیمسه زیاده کافر وملعون اولسه اکفرمن حماردیللور وبرمکان زیاده خراب اولسه اخرب من جوف حمار دیرلر و بروقتیده ابوسفیان ابن حرب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك زیارة شریفه لرینه کلوب مجلس سعادتلرینه دخوله مأذون اولیوب رخصتیاب ولمامغله وافرزمان منتظر اولدی وسفیاندن ماعدا برقاچ کیمسه دخی رؤیت دیدار شریفلرینه مشرف اولمغه انتظارده اولوب بعد زمان جمله سی معامأذون وشرف دیداری احراز ایلدکلرنده ابو سفیان هنوز مسلم اولمامغله یارسول الله اطراف وادینك حجرلرینه اذن اولدقده بکادخی دخوله اذن و برلدی دیوب مرادی بن کبار قومدن ایکن صغار قوم ایله توقف ومجالس شریفکره داخل اولدم دیمك اولوب پیغمبر علیه السلام ابوسفیانی اسلامه تألیف قصدیله یااباسفیان کل الصید فی جوف الفراء بیور دیلر ابن عباس رضی الله عنهما روایتی اوزره معناسی یااباسفیان سنی عجب وتوقیف ایلدیکمده سائر توقیف اولنانلرمضطرب اولیوب متسلی وقانع اولورلر دیمك اولور ومثل مذکور اقران وامثالنه شرف ورتبه ده فائق وفاضلتر اولان کیمسه حقنده ضرب اولنور (ولبس لله بمستنکران یجمع العالم فی واحد) یعنی باری تعالینك عالمی شیء واحده جمع ایتمکه قدرتی مستنکر دکلدر وابن زیدونك مرادی ابن عبدوسی قواده بومقدار اوصاف جلیله ایله وصف ایلدیکی مبالغه دکلدر کباری تع جمیع فضائل ومحاسنی برشخصده جمع ایلمکه قادر اولدیغی انکار اولنمازدیمکدر بیت مذکور ابونواسك هاروان الرشیده خطاب ایله فضل ابن یحیایی

هو احاره ورطبه در وآب و خاكك حركتی سفله اولوب آبك طبیعتی
بارده ورطبه وخاكك طبیعتی بارده و یابسه در و فیثاغورثك
(والذی وهب لنا الینبوع الاربع) قولنده ینبوعدن
مرادعناصر دردیدیلر معنای فقرات سن اكرمراد ایدیدك
قدرت جهتیله یاخود تسمیه جهتیله اشیایی تقلیب و نقل
ایدوب خلق سكا اتباع ایدردی ظن ایلدم دیمك اولور (وانك متن
المقون فیه كل الصید فی جوف الفرا) یعنی مثل مزبور سنك
حقكده ضرب اولنمشدر ظن ایلدم فقره مزبوره مثل اولوب موردی
بودركه اوج نفر كیسه صیدوشكار ایچون صحرایه بروز ایدوب
بری غزال و بری خركوش و بری فرا یعنی حمار وحشی اصطیاد ایلدكده
غزال و ارنب اصطیاد ایدنلر صیاد فرایه نائل اولدقلری صیدایله تبشیر
وافتخار ایلدكارنده صیاد فرامزبورلره فضلنی بیان قصدیله *كل
الصید فی جوف الفرا* دیوب كلامی مثل اولدی یعنی بنم ظفر یاب
ومرزوق اولدیغم سرك مرزوق اولدیغكزی مشتملدرزیراناسك اصطیاد
ایلدكاری چرنده حمار وحشیدن بزركتر واعظم اولماز وابن زیدونك
مثل مربوری ایراد ذكر غرضی سنده شول رتبه كمال و محاسن
موجوده درکه سائرلرنده اولان محاسن بوكه نظرایله برشی دكلدر
دیمكدرو بعضیلر فرا بر وادینك اسمی اولوب وادی مزبوره چرندكان
بسیار و بیشمار اولوب مثل مذكوردن مراد اول وادیدر
زعم ایلمشلر لكن قوللری مردود در وشاعرك (كجوف الحمار وكجوف العیر
قولی بو قبیلدن اولیوب جوفدن مرادی ارض عادتدن بروادیدركه.
طولی بركونلك وعرضی درت فرسخ ونمار وآب وكیاهی بسیار اولمغله
حمار بن مویلع نامنده برشخص مسلم وادیٔ مذكوری حمایه وحفظ
وقبیله سیله كندویه مسكن اتخاذ ایتمكله جوف حمار دیمكله معروف
اولوب حمارك اون بش نفر اولادی بركون اصطیاد قصدیله وادی یی
كشت وكذار ایدركن باجر الله تعالی صاعقه نازل اولوب مجموعنی اهلاك

دخی اولوب بحر خزر دیرلر که جهة شمالدن جرجان وطبرستان طرفلرینه
مرور ایدوب بحر من بورك ساحل شمالیسی بلاد خزر وساحل غربیسی
لار وجبال قبجدر که باب الابوابه متصل و بلاد رومه وارنجه ممتد وخزر
ایله دایرانی حاجز دروجنوبیسی جبل دیلم اولوب واسع وسائر بحارردن
منفصل وصعب العبور بر بحر در واصل ومبدأ بحارده اختلاف
اولنوب بعضیلر باری تعالی سموات وارضینی خلق ایلدیکی کون
بحاری اسطقسات اربعه دن خلق وایجاد ایلدی دیدی و بعضیلر
بقیهٔ طوفان نوح علیه السلام دردیدی و بعضیلر ارض حرارت شمسدن
خو یکرده اولمغله بحار حاصل اولدی دیدی وبعضیلر ارضك مياهی اولوب
مالح وشوره اولان بحار اماکن منخفضه یه منحدر ونازل اولان آب اولوب
فی الاصل مجموع مياه تلخ ومالحدر بعده روی زمینه قریب محلاره صعود
ایلدیکجه حلو وشیرین اولوب انهار عذبه وشیرین حاصل اولور دیدی
(ونقلت غدا فصارا مساوزدت فی العناصر فکانت خمسا) غدا اصلنده غدو
اولوب واوی بلاعوض حذف اولنمشدر وحذف او لنیوب اصل اوزره
استعمالی جائز در نتکه لبیدك بو بیتنده مذکور در * وما الناس
الا کالدیار واهلها * بها یوم حلوها و غدوا بلاقع * و بلقع شول خالی
وخراب مکاندر که انده برنسنه اولمیه حتی * منزل بلقع ودار بلقع دیرلر
والیمین الفاجرة تذر الدیار بلاقع * یعنی یمین کاذبه خانه لری خراب
ایدر دیو ضرب مثل ایدرلر * الیمین الغموس تدع الدیار بلاقع * دخی
مثلدر وعدیوم آیتنك اسمی اولوب امس یوم سابقك اسمیدر والتقاء
ساکنین سببیله مکسور قیلنوب مبنیدر وامس معرفه اولدیغی حالده
اختلاف اولنوب اکثر قوم کسر اوزره مبنی اولمسنه ذاهب و بعض معرب
اولمسنه ذهب اولمشدر لکن الف والام داخل اولسه یاخود نکره
قیلنسه یاخود مضاف اولسه یالاتفاق معرب اولور (مضی الامسی
لیالك ومضی امساوکل غد اصائر امسا * کبی وغد تصغیر اولمدیغی کبی امس
دخی تصغیر المماز وعناصر اصول خلق اولوب آب وآتش وهواوخاکدر
آتش وهوانك حرکتی علوه اولوب طبیعت آتش حاره و یابسه وطبیعت

متن

دیو ذکر ایدر وجغرافیاده بحار مختلفة الاشکال والمقادیر اولمق اوزره
بیان اولنوب بعضیسی بردوش اولنوب طیلسان تسمیه اولنان معلم
شکلنده بعضیسنك ساحلی متساوی اولیوب معوج راست وچیده
میلان اوزره اولوب استقامتدن دور دروا کثری مدور الشکل درو مجموع
بحار بحر محیطدن منشعب و مستمد اولمغله بحر محیط سائر بحارك
ماده سیدر و بحر محیطك ساحل وعمقی باری تعالی دن غیری کیمسه
بیلمز حتی بحر محیط اوزرینه سمك خیمه مثال اولوب ماوراسی افریدهٔ نك
معلومی دکلدر و بحر محیطدن منشعب اولان بحارك بری بحر شرقیدر که
اقصای مغربدن اقصای صین وهنده منتهی اولوب بحر مزبوردن
ارض حبشه یه متصل اولور ایکی خلیج منشعب بری دخی بحر
غربیدر که بحر ظلمات دخی دیرلر کبیر وغلیظ الماو کدورت اوزره اولوب
تموجی افراط ایله اولمغله سفاین جریان ایلمز بری دخی بحر صین و بحر
صیفدر که بحر محیطدن صکره بحرمزبوردن اوسع واکبر بحر اولیوب
کثیر الموج وعظیم الاضطراب وعمیق اولوب بحر فارس کبی جزر ومدی
اولور بری دخی بحر هند در که کبیر وواسع کثیر الخیر والمنافع اولوب بحر محیطه
کیفیت اتصالی کیمسه نك معلومی اولیوب بحرمزبوردن ایکی بحر منشعب
اولور که بری بحر فارس و بری قلزم در و بحر فارسه بحر اخضر دخی تسمیه
اولنوب مبارك وکثیر الخیر وهیجان وتموجی سائر بحاردن اندك وقلیل
اولوب بو بحرده لؤلؤ سائر بحاردن اخراج اولنان لؤلؤدن اجود واعلادر
و بحر قلزم بحر هندك جانب جنوبده بلاد بربر وحبشه دن مرور ایدوب
جانب شرقی سنده بلاد عرب وشمالی سنده بلاد یمندن بلدان کثیره
موجوده در قلزم مذکور بحرك ساحلنده بر بلده نك اسمی اولوب فرعون
بحر قلزمده اغراق اولنمشدر بری دخی بحر مغربدر که بحر شام و بحر
قسطنطینیه تسمیه اولنور و بحر مذکورك مخرجی بحر محیطك جانب
شرقی سندن اولوب شمال اندلسه وبلاد افرنجه مرور ایدوب قسطنطینیه یه
واصل اولور وجنوب طرفنده سلانیکه سبته یه وارنجه وطرابلس
واسکندریه یه بعده سواحل شام وانطاکیه طرفنه مرور ایدر و بر بحر

مأخوذ در یعنی کلامی تکرار ایلدی دیمك اولور پس خرق عادت متکرر و معتاد اولان فعلی تغییر معناسنه اولور ومعهود انه مخالفت دخی بو قبیلدن اولوب معهود معروف معناسنه در ومعنای فقره لر بیانه محتاج اولمدیغندن ماعدا افراط ومبالغه یی مشتمل اولمغله ترك اولندی زیرا خارق عاده اولان افعال اقلی اولیاء الله دن صادر اولور (فاحملت البحار عذبة واعدت السلامة رطبة) احاله وحواله تغییر وتبدیل معناسنه و بحار بحرك جمعی وعذب شیرین معناسنه و عود برشیدن برحالت منصرف وذاهب بعده ینه رجوع ایتمك معناسنه وسلام کسر سین ایله مطلقا حجر معناسنه اولوب (اکتم للسر من السلام) امثالدندر و بعض قوم زعمنده سلم صلا بتلی برحجر در که طوفان نوح علیه السلام دن مقدم لین وملایم اولوب بعد الطوفان صلابت وخشونت پیدا ایتمش اوزره در پس رطبدن مرادی ملایمت وملا یندرو یوفقره لرله فقرات آتیه خرق عادات و مخالفت معهوداتی بیاندر واسم بحر هر واسع وآبی بسیار وماء ملح ونمکین اولانه اطلاق اولنوب کثرت ووسعتنه بناء نهر شیرینه بحر اطلاقی توسع وتغلیب طریقی ایله در نمکیم شمس وقمر قمران وابو بکر وعمره عمران دیرلر وعدد بحاردہ اختلاف اولنوب بعضیلری یدی و بعضیلری بش و بعضیلر درت اولمه سنه ذاهب اولوب اصح اقوال یدی اولمه سیدر که * والبحر یمده من بعده سبعة ابحر مانفدت کلمات الله ان الله عزیز حکیم * آیت کریمه سیله استدلال اولنمشدر و بعض علما بحارك یدی اولمسی سموات یدی وارضین یدی وانسان یدی شیدن خلق اولنمسی که * ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین ثم جعلناه نطفة فی قرار مکین ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فکسونا العظام لحما ثم انشأناه خلقا آخر فتبارك الله احسن الخالقین * آیت کریمه سیله مبیندرورزق یدی اولمسی که * فلینظر الانسان الی طعامه انا صببنا الماء صبا ثم شققنا الارض شقا فانبتنا فیها حبا وعنبا وقضبا وزیتونا ونخلا وحدائق غلبا وفاکهة وابا * آیت کریمه سیله مبین اولمغله مناسب وملایمدر

متن

كبير وصغير اولدقده آل حسن راه مكر وخديعته سالك ويعقوبدن
اخذ انتقامه متهالك وفرصت بين اولوب بركون مهدى يه يعقوب
جميع بلادى قبضهٔ تصرفه آلوب حكام وولاتى كندى طرفندن
نصب وجمله سيله اتفاق ايدوب سكا عصيان وخلعكه دامن درميان
اولوب فرصتياب اولورسه اوزريكه هجوم واقدام واسحق
بن فضلى سرير خلافته اجلاس ايله اتمام مرام وتحصيل كام ايتمك
قصدنده درواسحق ايله اتفاقى وبورتبه دولته تسلط وانهماكى
دليل عيان وقطعى برهان درديو غمز ومهدى يى اخافه
ايلدكلرنده مهدى يعقوبى برمقدار زمان اهمال وبعض
اموردە تخطئه واتهام ايله وضع زندان ايدوب قتلنى امهال ايليوب
نيجه زمان محبوس وعاقبت نابينا ونيل دولتدن مأيوس اولوب هارون
الرشيد سرير آراى خلافت اولدقده يعقوبى زندانندن ازاد ومجلسنه
احضار ايلدكده يعقوب خلع وجلوسدن بى خبر اولمغله السلام عليك
ياامير المؤمنين المهدى ديو سلام داده اولدى هارون دخى بن مهدى
دكلم ديوب يعقوب ياهادى ديدى هادى دكلم دينجه يارشيد ديوب
هارون يعقوبك حال وخاطرن سؤال وتطييب ونوازش ايله خوش
حال ايليوب يعقوب هاروندن استيذان ومكه ده عميلرى طرفنه راهى
وبرمقدار وقت كذران ايدوب زمان هارون رشيدده جان شيرينن
سيردهٔ خداى بى انبازا يلدى (وانك لوشئت خرقت العادات وخالفت
المعهودات) خرق برشيئى تدبيرسز قطع وافساد طريقى ايله تغيير
معناسنه اولوب خلقك ضديدر زيرا خلق برفعلدركه تقدير ايله اوله
وخرق تقديرسز اولوب بارى تعالينك وخرقواله بنين وبنات قول
شريفى حكموا بذلك على سبيل الخرق ايله تفسير اولنوب ذكر اولنان
قبيلدن اولديغنى يهود عزير ابن الله ونصارى مسيح ابن الله وعرب
ملائكه بنات الله در ديوب كلاملرينك حقيقتنه عالم دكللر ايكن
بلادليل وتدبير خرق وتزوير ايلديلر وبرفعلى احكام وتدبيرسز ايشلين
رجله خرق ومرأه يه خرقا ديرلر وعادت تكرير فعله دينلوب اعاد الحديثدن

متن

سریره تقریب ونظام مجلسندن استعلام ایلیوب یعقوب باری تعالی
امیرالمؤمنینك ذوق وصفاسنی زیاده ومکنت وشوکتنی بالاتر ودرونی
غبار کدوراتدن سالم ومرامنی آماده ایلسونکه فی العمر بویله بر بستان
جنت آسا وقصر فرحفزا ودلارام بی بها مشاهده ایلمدم دیدکده
مهدی یا یعقوب بو قصر بساطیله وبو جاریه ثیابیله وجواهر ایله
سنك اولسون که دولتمده نشاط وسرورك همواره
متزاید اوله دیوب بستان وقصر وجاریه یی احسان و یعقوب تقبیل
ارض واعادهٔ دعایی کندویه فرض بیلوب ادا ایلدکده مهدی یا یعقوب
بنم دخی سندن بر رجام وار در دیوب یعقوب زمین بوس ومقام
مأموریتده پاب رجا اولدقده مهدی یا یعقوب سرمه دستکی وضع وحلف
ایله که تکلیف ایده جکم امرمه مخالفت ایتمیه جکیکه وثوق حاصل اوله
دیدی و یعقوب دست بر سر سوکند ایدوب مهدی یا یعقوب اولاد
فاطمه دن فلان کیمسه ما دامکی حیاتده در بنم ایچون خلافتدن
حلاوت وصفای درون واستراحت متصور دکلدر ایمدی بو غائله یی
بندن برطرف ورقیب دولتی ملحق بالسلف ایله دیدکده یعقوب خواه
ناخواه اتمام مصلحته تشمیر ساق اهتمام ایلیوب آل حسن و یعقوبك
بو فعل قبیحه تجاسر ومبادرتندن متکدر ومستوحش اولوب یعقوب
وآل حسن زمام دولتی قبضهٔ تصرفه الورلرسه زمانلرنده کندویه امن
وتحرس اولمیه جغن فهم وادراك ایلیوب بعد الیوم البته بونلر خلافمده
اولوب بغض وحسدلرین اجرا ومهدی یه بنی غمز ونکبت وخذلانمه
سعی بلکه اهلاك وافنا ایتدررلر دیو کندویی مکر اعدادن محافظه
ایدر ملاحظه سیله اسحق بن فضل هاشمی یه میل والتجا واتحاد
واتفاقه سعی وتعاضددنی ابتغا ایلدی ومومی الیه اسحق مهدی یی
مجلس منصوردن تخلیص ایتمکله دولت مهدیده جلیل القدر ورفیع
المنزله وعظیم المقدره اولوب یعقوب بر وزیر صاحب مکنت اولمغله
اسحق دخی میل ومحبت عرض وبر برینه سرا امورلرینی انها وافاده
وتعاون وتناصر ایدوب متفق الکلم ومتحد الضمیر اولدقلری معلوم

اجردركه سنى تقدم ايلدى ونعمت مدخره دركه احراز وحفظ ايلدك
ديو تسليه ايلدكلرنده بشار بلكه برولد دركه دفن ايلدم وياوى
قلمش ولدد ركه اخذ اولنمه سنده عجله ايلدم وغيبوبتنى وعد ايدوب
منتظر اولمشدم اكر نقصان وعدمنه جزع ايتمسم زياده وجودنه فرحناك
اولمازدم ديو جوابداده اولدى و بشارك قتلنه اشارت ايدن يعقوب
بن داود بن طهمان سلمى دركه كندى و برادرلرى زمان منصوردە
تغلب و بغى ايدن ابراهيم بن عبدالله بن حسنك كاتبلرى اولوب ابراهيم
قتل اولندقده اختفا ايليوب مهدى من وكرم وجرملرينى عفو ايدوب
عقوبت اختفادن رهايابه اولديلرو يعقوب وبرادرانى اديب وزكى
وليب وصاحب معرفت اولمغله مهدى يه تقرب ايلشلردى ومهدى
مزبور ابراهيمك فرزندى حسنى طلب وتجسس اوزره اولوب وجداندن
مأيوس ايكن يعقوب حضور مهدى يه حسنى احضاره تكفل وعاقبت
اختفا ايلديكى مكانده خبردار ومهديدن جرمنى عفو ايتمك
رجاسنده اولوب اولدخى قبول ايلدكده مكهٔ مكرمه ده حسنى مجلس
مهدى يه احضار حسن دخى من بعد اطاعت مهديده بولنمغى عهد
وكفت ايليوب امين وآسوده اولديلر ومومى اليه يعقوبك مهدى قتنده
وقع واعتبارى برتر و بروزير صاحب فراولوب كندويه وزير اعظم
نصب وزمام امور دولتى دست يعقوبه تسليم وتفويض ايدوب صورتا
خليفه مهدى وحقيقتده يعقوب اولوب مهدى ذوق وصفايه اشتغال
وامور خلافتى بالكليه ترك واهمال ايلدى و بوندن صكره دنيا يعقوبه
كمال مرتبه توجه واقبال وشوكت وعظمتى آفاقه منتشر و بين الناس
صاحب دولت اولديغى بى قيل وقال اولدى بركون مهدى حرمسراده
كندويه مخصوص اولان برقصرده جالس ايكن يعقوبى مجلسنه دعوت
ايدوب يعقوب بردوحهٔ بى مثل وسطنده قصر مزينده مهدى بى تخت
نشين ومقام خدمتده نورسيده سروقدبرمحبوبه كنيزك ايستاده مشاهده
ايلديكه بستان قصر وكنيزكلك مماثلنى فى العمر ديده وشنيده اولمامشدر
كمال حيرتندن شاخص البصر ومتحير اولدقده مهدى يعقوبى نزديك

کبی شعر یکی ستر ایلسك منا سب ایدی دیوب تحجیل ایلیوب بشار غضبندن عادتی اوزره دست برهم زد اولوب چپ و راستنه تو کوروب شخص معهودی هجو ایتمك مراد ایلیوب ای کشی سن نه کونه شخص سن دیو استعلام ایلد کده شخص مزبور قبیلهٔ باهله دنم وخا للرم سلولی وتزوجم قبیلهٔ عکدن اولوب متزلم نهر بلال کنارنده در دیدکده بشار خنده کنان ای کشی سن کندیکی برتبه ملامت ورسوا ی ایلد ککه سنی هجو ایلسم یومرتبه عیو بکی تعداد ایده مزدم وار تعداد ایلدیکك قبایحك ازاد کرده سی اولدیدی زیرا قبائل مزبوره نك اهانا لبسی عند العرب مذموم ودنیده رو پسندیدهٔ جاحظ اولان بشارك کلام حکمت آمیزی بونلردر * لقد عشت فی زمان فادرکت اقواما لواختلف الدنیا ما تجملت الا بهم و انی لفی زمان مالاری فیه عا قلا حصبنا ولا جواد اشریفا ولا جلیسا ظریفا * ومن یساوی علی الخبزة رغیفا * یعنی تحقیق بن برزمانده تعیش ایلیوب براز قومه یتشدم که لباس دنیا کهنه اولوب تزین وتجمل مراد ایلسه اول قوم ایله تجمل ایدردی وتحقیق شمدی برزمانده یمکه محکم عاقل وشریف سخی وظریف ندیم ورغیفی خبزه مساوی ومعادل ایدر کیمسه بی کورم دیمك اولور اصمعی نقل ایدرکه برکون بشار ایله مذاکرهٔ شعریه ایدوب یابشار خلق سنك مشورتدن اباوامتناعکه ومنعی حقنده انشاد ایلدیکك * فلا تجعل الشوری علیك غضاضة * فان الخوافی قوة للقوادم * یتکه تعجب ایدر لردیدم بشار دخی یااباسعید مشورتده مستشار اولانه خطر وار درکه اکر اصابت ایدرسه ثمره سیله صاحبی فائز و سود مند اولور لکن خطا ایدرسه مشورت اولنان امر مکروهده فاعلی ایله مشارك اولمش اولور دیدی مأل معنای بیت ای کیمسه مشورتی کندوکه ذل ورذالت قیلمه زیرا رأی وتدبیرك اکر اندك وصغیر ایسه ده مرغك پرنده اولان کوچك تویلرده بلکاره قوت اولدیغی کبی سنك تدبیرکده دخی قوت واعانت اولوب مستشیر متضرر اولدقده سکا غضاضت وذل ایراث ایدر دیمك اولور و بر وقتده بشارك برفرزندی وفات ایدوب دوستانی یابشار بو بر

معاینه ایتمدکجه تصدیق واعتماد ایلمه دیدکد شخص ثقیل بیرون اولوب
بشار ثقلتدن تخلیص نفس ایلدی ابو عبیده دن مرویدر که حماد
عجرد مذهب زندقه ایله متهم ایکن بشاری قبیح الخلقه اولمق اوزره
بو بیتلرله هجو ایلمشلر ایدی * والله ما الخنزیر فی نتنه * بربعه فی النتن
او خمسه * بل وجهه احسن من وجهه * ونفسه افضل من نفسه *
مآل معنی والله خنزیرك رایحهٔ کریهه سی بشارك رایحهٔ کریهه سنك
ربعی بلکه خمسی دکلدر وروی خنزیر روی بشاردن خوبدر
ونفسی بشارك ذاتندن احسندر دیمك اولوب بشاره بالغ اولدقده حیف
اول زندیقه که صدر وقلبنده اولان قباحتی اظهار وتکلم ایلیوب قرأن
کریمی منکر اولدیغن آشکار یلمش دیدی نه وجهله دیو استعلام اولندقده
باری تعالی جل شانه (لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم) بیوردی
اول خبیث بنی هجو صورتیله قرأن کریمی منکر اولدیغن اعلان ایلدی
دیو جوابداده اولدی و بو کلامی بشارك خبث وخیانتنه حمل ایلدیلر
سری بن صباح نقل ایدر برکون بصره ده بشاره واردم بکا بن سزك
دوستکز اولان عجردی هجو وتکدیر ایلدم دیدی بندخی نه کونه دیو استنطاق
ایلدیکمده بو بیتلری انشاد ایلدی * یا ابن نهیا رأس علی ثقیل * واحتمال
الرأسین خطب جلیل * فادع غیری عبادة ربین * فانی بواحد مشغول
* یعنی ای ابن نهیا بکا بر رأس ثقیل ایکن ایکی رأسی تحمل امر عظیمدر
پس ایکی ربه عبادت ایتمکه بندن غیریلری دعوت ایله زیرا بن بر ربه
عبادت ایله مشغولم دیوب زندیق اولمسنه اشارت ایلمش بندخی یا بشار
بو بیتلر حماده واصل اولمش لکن بیت ثانی یی بویله روایت ایلمیوب *
فادع غیری عبادة ربین * فانی عن واحد مشغول * روایت ایلدی
دیدکده بشار برمقدار سرقر و بردهٔ اندیشه اولوب حماده جرح وشتم
ایلدی بعده ناس هجو حماد نیجه در دیو سؤال ایلدکلرنده اول
هجو بنم دکلدر دیو دفع ایدردی زیرا عن واحد مشغول ربك برینه
دخی عبادت ایتمم دیمکدر و برکون بشار انشاد شعر ایدرکن مبالا تسز
بی ادب و بی پروا برکیمسه ایستاده اولوب یا بشار ستر عورت ایلدیکك

شکست ایدوب رفضدن فارغ و ینه سارق حمار اول زیراسکا سرقهٔ حمار
رفضدن انفعدر دیوب تحجیل ایلدی و برکون بشارك مربع نشین اولدیغی
موضعدن برقاچ زن شوخ طبع مرور ایدرکن لطیفه قصدیله یابشار بزل
سنك دخترانك اولمش اولسق محظوظ ومسرور اولور میدك دیدکلرنده
بشارای والله والدین الکسروی دیوب بوکلامی ایله بشاری اکفار ایلشلردر
زیرا مرادی سزلر دخترم اولد یغکزدن مسرور اولد یغم کبی دین
کسرادن دخی مسرور اولورم دیمکدر دیدیلرو برکون بشار کرمابه یه
کیروب قتبه اولادندن بری حامده بولنوب بشارك آل قتبه یی هجو
ایلدیکی معلومی اولمغله یابشار اکر سنکیمون بنی حامده ثیابدن مجرد
مشاهده یتمك ممکن اولیدی * علی استاه سادانهم کتاب * موالی عامر وسم بنار
* بیتنده کذبکه مطلع اولوردك دیدکده بشار ای کج فهم کشی سادات
وکرامنك استی دیدم سن ایسه آل قتبه نك ادنی ووضیعلرندن سن
دیو تحجیل ایلدی ما ل معنای بیت آل قتبه نك بزرکوارلری استلرنده
انش ایله تمغا اولنوب عارك ازاد کرده لریدر دیو کتب اولنمشدر
دیمك اولور و برکون بشار مجلس مهدیده انشاد شعر ایدرکن مهدینك
اقرباسندن براحمق وژاژ خوای مجلس مهدی یه داخل اولوب یابشار
صنعتك ندر دیو سؤال نایجا ایلدکده بشار اعمی اولانده علم ودانشدن
ماعدا صنعت و پیشه سؤالندن حقنه مطلع اولوب در سفته ایمکدر
دیوب ایهام قبیح مراد ایلیوب مهدی واربابت مجلس خنده ایلدیلر
ومهدی یابشار خالمی تحجیل ایلدك دیوب بشار یاامیرالمؤمنین مجلس
شریفکزده اعمی اولوب شعر انشاد ایدن کیمسه یه صنعتندن سؤال
ایدن نادانك جوابی بویله اولور دیدی و برکون برشخص ثقیل الروح
بشارك زیارتنه کلوب فوق القدر جالس اولوب بشار استثقالندن ضرطه
ایلیوب شخص ثقیل خطاایله اولدی ملاحظه سیله قولاق و برمدی
بعده بردخی ایلدکده شخص ثقیل ندر بوقباحت یا بشار دیوب بشار
دخی ای کشی استماعمی بوخسه معاینه می ایلدك دیدی شخص
ثقیل بردخی کورمدم لکن صوت قبیح استماع ایلدم دیدکده بشار

معاینه

كلوب نه اولیدی ابوشمقمق بنی صدر سفینه ده بوحال ایله ملقی مشاهده
ایدیدی زیرا نیجه زمان مقدم بنی هجو ایلدیکی بیتده نه تکلم ایلدی
ایسه اول کونه ظهور ایلدی دیوب تسلیم روح ایلدی واول بیت بودر
*ان بشار بن برد تیس اعمی فی سفینه *یعنی تحقیق بشار بن برد سفینه یه
ملقی برتیس اعمی در دیمك اولور شمقمق طویل معناسنه مروان بن
محمد نامنده برشاعرك تعقیبدر بعده لاشهٔ بشاری نهره القاوآب جاری
بصره یه کتوروب اهل وعیالی اخذ ودفن ایلدیلرو بشارك قتل اولنمسی
یوز التمش سنه سنده اولوب سنی طقسانه بالغ ولمشدی ابن خلکاندن
مرویدر که بشار قتل اولندقدنصکره مهدی بطلان مذهبنه مطلع
اولمق ایچون بصره یه آدم ارسال وکتب وشیاسنی تفتیش وتجسس
ایتدیروب برطوماره ظفریاب اولدیلرکه (بسم الله الرحمن الرحیم تحقیق
آل سلیمان بن علینك هجونی قصد ایلشدم لکن پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه قرابت وانتسابی تفکر وتذکر ایدوب رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اجلالا وتوقیراترك ایلدم)
دیو تحریر ایلمش وقتاکه مهدی طوماری قرأت ایلدی قتلنه نادم وپشیمان
اولوب کریه کنان باری تعالی یعقوبك بلاسنی ویوسفکه کندو بی هجو
ایلدیکنه بناء بشاری زندقه مذهبیله متهم ایدوب بی جرم بزه قتل
ایتدردی کرچه نادم لکن بی هنکام ندامتدن نه فائده دیوب تأسف
ایلدی مومی الیه بشار لطیفه کو ومضمون پرور برشاعر سخنور ولطائف
ومسته ظرفاتی بسیار اولوب ازجمله هلال بن عطیه نك صدیقی اولمغله
برکون بر بریله ملاطفه و ممازحه ایدرلرکن هلال یابشار باری تعالی
برقولنك چشمانی ازاله واعدام ایلمز آلا عوض واحسان ایدر سکا
بصره بدل نه شی احسان ایلدی دیدکده بشار عریض وطویل برشی
احسان ایلدی سن وامثالك اولان ثقلایی مشاهده ایده مزلر دیوب
ویاهلال اکر قبول ایدرسك سکا نصح و پندایده یم دیدی هلال دخی
قبول ایدرم دیدکده یاهلال سن مقدما سارق حمارایدك بعده تائب اولوب
رافضی اولدك رافضی سارق حمار دن العن واخشدر ایمدی توبه کی

فالتمسو * خليفة الله بين الناى والعود * هب فتح ها ايله او يخودن او يانمق
معنا سنه اولوب مأل معنى اى بنى اميه خواب ونومكز طول ودراز اولدى
بيدار ومستيقظ اولك كه تحقيق خليفه يعقوب بن داود اولوب خلافت
نااهله تجاوز ايلدى وخلافتكز ضايع اولدى خليفه يى ناى و عود
ميانده طلب والتماس ايديكز يعنى هوا وهوسه مائل ومشغول اولوب
تدبير مملكتى ترك ايلدى ديمك اولور بعده بشار يونس نحوى مجلسنه
واروب يا يونس مجلسده خليفه و يعقوبه متعلق احتراز اولنه جق
كيمسه وارميدر ديو سؤال يونس دخى برفرد موجود دكلدر ديدكده
هجو مهدى ويعقوبى انشاد و بوسر يعقوبه تجاوز ايلدى واول
وقتده مهدى بصره ده بولنوب يعقوب قتل بشاره نيت ومهدى يه
بشارك زنديق اولديغى متعين اولديغندن ماعدا امير المؤمنينى هجو
ومذمت و اظهار خبث وملعنت ايلدى بوندنصكره ينه جزاسى
ترتيب وعقوبتى تعقيب اولنمزسه ملامت ناسدن رهانيجه ممكن اولور
ديو مهدى يى اغضاب اول دخى سرعسسان اولان ابن نهيكه ترتيب
جزا ايتمسنه امر ايلدى و بوقصه مهدينك بغداده راهى اولمسى وقتنه
مصادفه ايتمكله ابن نهيك راكب اولديغى سفينه يه بشارى احضار
وحبس ايدوب بطيحه يه وصوللرنده يعقوب تكرار بشارى مهدى يه
غمز وخباثتنى تذكير مهدى دخى ابن نهيكه بشارك ضرب و ايجاعنى
امر ايليوب ابن نهيك بشارى صدرزورقه القا وضرب شديد ومولم
ايله ضرب ايدركن بشار الم ووجعندن حس ديردى وكلمهٔ مزبوره يى
عرب الم ووجع وقتنده تكلم ايدر مثلا رومى متألم اولسه واى واف
وهاى مدد ديديكى قبيلدندر واول وقتده بشاره بركيمسه حس ديه جككه
حمد وسپاس ايله سك اولمازمى لكن زنديق سك ديدكده بشار
اول رتبه الم و وجعندن مضطرب ايكن ظرافت شاعريتى اجرا
ايدوب اكل ايلديكيم ثريد دكلدر كه شكر ايدم ديو جوابداده
اولدى وضرب يتمش سوطه بالغ اولدقده بشار موته مشرف
وسفينه نك برطرفنه القا ايلديلر ونيجه زمان بى هوش بعده كندويه

كاوب

بطلانه میلده مخیر اولوب اختیارم ایله اولسه مهذب و پاك اعتقاد
اولوردم ومراد ایلدیکم اعطا اولنمیوب خلاف مرادم ویرلدی
ومغیباته اطلاعم یوقدرکه سببی معلوم اوله وطریق هدایت علمدن
صرف اولندی حال بوکه علم راه سدادی مبصر ومشاهد در وکیجه
ادکجه بکا حاصل اولماز الاتعجب حاصل اولور که مذهبك بطلانه
عالم ایکن نه حالدرکه یله ورطه دن همچون خلاص ممکن اولماز
دیمك اولور مازنی روایت ایدرکه بر شخص بشاره اکل لحم مذهبکه
مخالف ایکن نیچون اکل ایدرسن دیو سؤال ایلیوب بشار نوری
ظلمتدن تخلیص قطع نسل ایله حاصل اولور بناء علیدا کلمه سعی ده اولورم
دیو جواب اداده اولدی وبو مقوله اقوال باطله سی سببیله مهدینك
وزیری یعقوب بشارك قتل اولنمسنه ظفریاب اولمشدر ابن نصردن
مرویدرکه بشار بصره دن بغداده کلوب برقصیده ارائه ایله
مهدی یی مدح وقصیده یی حضور مهدیده انشاد ایلیوب قصیده
مهدینك پسندیده سی اولوب بشاره قصیده لك مقبول خلیفه اولدی
دیدیلر بشار دخی المنالك اولوب والله مهدی یی برقصیده ایله مدح
ایلشدمکه حالادهرده موجود اولان آدملر دن برفرد دکلدر که
بو قصیده یه ماصدق اوله چونکه شعرم کاذب ایدی امل وکلام دخی
کاذب اوندی قباحت بندر دیدی بعده وزیر مهدی اولان یعقوب بن
داودی برقصیده ایله مدح ایدوب یعقوب دخی عدم التفات ایله جائزه
احسان ایلیوب بشار نیچه زمان جائزه یه مترقب اولوب برکون
یعقوب بشارك توقف ایلدیکی محلدن برجانبه راهی اولورکن بشار
صوت اعلا ایله طال النواء علی رسول المنزل یعنی خانده توقف واقامتم
طول ودراز اولدی دیدکده یعقوب فاذا تشاء ابا معاذ فارحل یعنی
یاابامعاذ مرادایدرسك اقامت ایتمیوب بوآن مکان آخره رحلت ایله
دیو تجاهل عارف طرزیله جواب ویروب بشار عطیه دن مأیوس
وغضبناك اولوب مهدی و یعقوبی بو بیتلر ایله هجو ایلدی *بنی امیه
هبوا طالتومکم *ان الخلیفة یعقوب بن داود *ضاعت خلافتکم یاقوم

ایکی بیك بیت انشاد ایلدمکه مسلم ارباب شعرودانشدر دیوب کیفیتندن
سؤال اولندقده اون ایکی بیك قصیده م اولوب هر برقصیده ده اکر
بر بیت جید ومقبول موجود دکل ایسه یاری تعالینك امتی اول قصیده لره
وقائلنه اولسون دیمش دیو جواب ویردی بشارك مذهب زندقه
ایله متهم اولوب بشارك اشعارندن اولمق اوزره جاحظك روایت
ایلدیکی بیت دخی زندیق اولمسنه شاهد در واول بیت بودر * الارض
مظلمة والنار مشرقة * والنار معبودة مذکانت النار * و بیت مذکور
رئیس المعتزله اولان واصل بن عطانك بشاری اکفار ایتمسنه وسیله
وسررشته اولمشدر سعید بن مسلمدن مرویدرکه بصره ده علم کلامه
عالم وعارف التی کیسه موجود ایدی که بری عمرو بن عبید و بری واصل
بن عطا و بری مزبور بشار اعمی و بری عبدالکریم بن ابی العوجا
و بری صالح بن عبدالقدوس و بری جریر بن حازم الازدی اولوب هربار
ازدینك متزلنه تجمع ومباحثه ومناظره ایدرلردی بعده واصل ایله عمرو
مذهب اعتزاله ذاهب وعبدالکریم ایله صالح ثنوی اولوب ازدی
مذاهب هنود دن مذهب سمنیه یه ذاهب اولوب بشار متحیر ومتردد
قالدی روایت اخراده بشار دخی ثنوی ومنکر آخرت اولدی وسمنیه
ضم سین وفتح میم ایله هندده عبدهٔ اصنامدن برفرقه اولوب تناسخه
قائل واخبار ایله وقوع علمی منکر در احمد بن خلاد دن مرویدرکه
بروقتده بشار ایله مکالمه ومباحثه ایدوب ذاهب اولدیغی مذهبك
بطلانی والحاده میلانی ایراد ایلدم بشار بکا جواب اولمق زعمیله
معاینه ومشاهده ایلدیکمدن ماعدا سی معلومم دکلدر دیوب میانمزده
منازعات کثیره دنصکره انصافه میل ایدوب یاابامخلد ظنم بودرکه
بوذاهب اولدیغم مذهب باطلدر لکن چاره ندر دیوب بوابیاتی انشاد
ایلدی * طبعت علی مافی غیر مخیر * هوای واو خیرت کنت المهذبا
* ار بدفلااعطی واعطی فلم ارد * وغیب عنی ان انال المغیبا * واصرف
عن علمی وعلمی مبصر * فامسی وماامسی اعقبت الاالتعجبا * مأل معنای
ابیات بنده اولان مذهبده مجبول اولوب بو یله خلق اولندم وهوی

عقیلدندر دیو ادعا ایدردی و برکون مهدی حضورینه حاضر اولوب
مهدی یابشار قنغی صنفدن سن دیو سؤال ایلدکده یا امیر المؤمنین
لسانم عربی واصلم عجمیدر حتی شعر مده مذکوردر دیوب ابیات آتیه یی
انشاد ایلدی * نبئت قوما بهم جنة * یقولون من ذا وکنت العلم *
الا ایها السائلی جاهلا * لیعرفنی انا انف الکرم * نمت فی الکرام بنو
عامر * فروعی واصلی قریش العجم * مآل ابیات شول قوم که مجنون
اولوب بن مشهور ومعروف ایکن بو کیمدر دیو بنی سؤال ایدر لردی
بن اول قومه خبر و یروب ای جاهل اولدیغی حالده بنی بیلمك مراد
ایدن قوم بن کرم صاحبلاریندن رئیس وابتدا سیم وفروعم کرام اولان
بنی عامر ده نشو ونما بولوب اصلم قریش عجمدر دیمکدر وجدینك
معتقنده متلون وکلماتی متخالفه اولوب کاه قیس ایله وکاه غیری ایله
افتخار ایدردی و بشار مرعث ایله ملقب اولوب سبی عالم صباوتنده
کوشنه قرطه آویخته اولنوب رعاث قرطه اطلاق اولنمغله مزبوره
مرعث دینلدی و بشار ما درزاد نابینا اولوب باهلی کندو بی بریت
ایله هجو واکه اولما سنك سببی ذکر ایلشدی هر بار بشار هجو
باهلی بنی غایت اعجاب ایلشدر زیرا هیچ بوندن اقبح و افحش هجو
اولمز دیردی واول بیت بودر * وعبدی فقاعینیك فی الرحم ابره *
فجئت ولم تعلم لعینیك فاقئا * مآلی عبدم سن رحم مادر ده ایکن
ابره ایله چشمانکی کور ایلشدر لکن سن دنیایه کلوب چشمانکی
کیم فقئ واخراج ایلدی معلومك اولدی دیمك اولور و بشار اشیایی
بینا وصاحب بصر اولانلردن زیاده تشبیه ایدوب کورمش کبی
دقایق وحقایقنه مطلع ایدی وسببی کندیدن سؤال اولندقده عدم نظر
زکاء قلبی قوی ایدر و اشیایی کور مکله حاصل اولان شغل ذهن
نابینیاده موجود اولمامغله حس وتفرسی زیاده اولور دیو جوابداده
اولدی ابوعبیده دن شعر ده بشار ایله مروان بن ابی حفصه دن
قنقبسنی ترجیح ایدر سن دیو سؤال اولندقده بشار دن برحکایه
منقولدر که کندیدن غیری برشاعر ده مسموع ومشاهد دکلدر که اون

معامله ایلدی وخالد عراقدن عزل او لنجه ابن هبیره خالددن بومقوله
نیجه زحمت ومشقت چکوب هزار تعب ایله مکرنی دفع ایدر دی
وخالد عراقدن عزل اولندقدن صکره شامده ساکن اولوب خلافت
ولید بن یزیده یوزیکرمی التی سنه سی وفات ایلمشدر مومی الیه خالد کرچه
سخی وفصیح وکثیر المهمه ایدی لکن دینده مارق یعنی خارجی ایدی
ومرق خروج معناسنه اولدیغندن هدفه تیر اصابت ایدوب جانب
آخره تجاوز وخروج ایلسه مرق السهم من الرمیة مر وقادیر لر یعنی
جانب آخره خروج ایلدی دیمك اولور بناء علیه خوارجه مارقه
تسمیه اولندی حتی حدیث شریفده (یمرقون من الدین کما یمرق السهم
من الرمیة) وارد اولمشدر وخالدك جود وکرمه متعلق حکایاتندن
بری بودرکه برکون ابن حبیص بیص دیمکله معروف برشاعر مجلس
خالده داخل اولوب یاامیر سنی ایکی بیت ایله مدح ایلدمکه اون بیك
درهم جائزه یه مستحق اولدر دیدکده خالد انشا دنه امر شاعر دخی *
قدکان آدم قبل حین وفاته * اوصاك وهو یجود بالحوباء * بنیه
ان ترعاهم فرعیتهم * وکفیت آدم عیلة الابناء * بیتلرینی
انشاد ایلدکده خالد شاعره اون بیك درهمی احسان وضرب ایده لر
دیو امر ایلیوب اثنای ضرب سیاطده برشاعر کرکه شعرینك قیمتی
یوز بیك درهم ایکن بیلمیوب اون بیك درهم طلب ایلیه جزاسی
بودر دیوندا ایتدر دیکه غیره عبرت اوله ما آل بیتین آدم علیه السلام
وفاتی وقتندن مقدم زیاده سرعت ایله تنفس ایلدیکی حالده اولادنی
حفظ وحراست ایده سن دیوسکا وصیت ایلدی سندنی حفظ وحراست
ایدوب آدم اوغللرینك فقر واحتیاجلرینی دفع ایتمده کافی اولوب
زمانکده احوالاری رفاهیت اوزره اولدی دیمك اولور (وقتل بشار بن
برد) و بشار بن بردك قتل اولنمسنه اشارت ایدن سنسن ظن ایلدم مومی
الیه بشار بن برد بن برجوح درکه دولت بنی امیه ده ظهورودولت
عباسیه ده مهدی زمانینه دك معمر اولمشدر وجدی برجوحی مهلب
طهارستاندن سی واستر قاق ایلمشدی لکن بشار جدم عقبای بنی

متن

عقیلدندر

ابن عبدالله بن زيد اسيد القسرى البجلى در كه ولات بنى اميه دن اولوب
وليد بن عبدالملك طرفندن والئ عراقين اولوب مال فراوانه مالك
وشوكت وقوت وكثرت اعوان وانصارى رسيدهٔ كوش هشام اولمغله
عراقين دن عزل ايلمشدر وخالدك ابن هبيره ايله مكايدات غريبه
وحكايات عجيبه سى بسيار اولوب ازجمله وقتا كه ابن هبيره خالدك مجلسندن
فرار وهشامك كهف امانه داخل اولدى خالدا بن هبيره نك خذلان
وادبارنه حيله فكر وكندى اسبلرينك اعلا وكزيده سندن يوز اسب تازى
انتخاب وابن هبيره يه ارسال ايليوب اسبانى ايصاله مأمور اولان اتباعنه
بو اسبلرى هشامك اولديغى محله ايصال وهشام اسب سوارو برطرفه
كشت وكذار ايده جكى وقتده مترصد اولوب حين پروزنده اسبانى ارءت
وكيفكدر ديو استعلام ايلدكده ابن هبيره نكدر ديو اعلام ايدك ديو تنبيه
وتوصيه ايلدى وهشام افراط ايله اسبه مائل ومحب اولديغندن ماعدا
كندندن غريده اعلا وممتاز اسب بولندىغنه منفعل ومكدر اولوردى
وهشامك بو مشربى خالدك معلومى اولمغله بو دسيسه يه مبادرت ايلمشدى
چونكه اتباع خالد مأمور اولدقلرى امرى ادا ايلديلر هشام غايت
غضبناك وبكا بوندن برتر خيانت اولمز كه حالا بنده موجود اولميان
اسبانه ابن هبيره مالك اولوب بكا تفوق ايلديكندن نفرت ايلدم
بو آن حضوريمه احضار ايدك ديو امر ايلدكده اول وقتده
ابن هبيره نظام وترتيب عسكره مشغول بولنوب قصه دن خبردار
اولدقده شتابان حضور هشامه كلوب مقام مأموريتده ايستاده اولدى
هشام دخى عتاب آميز يا ابن هبيره بو اسبلرندر ديو سؤال ابن هبيره دخى
خالد طرفندن مكر وخديعه اوله بغن اتفرس ايدوب يا امير المؤمنين
بو اسبلرك هر برينى برطرفدن تدارك وجمع ايلدمكه امير المؤمنيندن
غيرى بركيمسه سوار اولمق مناسب اولمامغله خاكپاى يكزه ارسال ايتمك
اوزره ايكن اتفاقى مصادفه يورمش سزامر يورك اصطبل امير المؤمنينه
ربط وبنداىلسونلر ديو عاقلانه جوابداده اولدقده هشام منبسط اولوب
اسبانى ضبط ايلدى وصورت حكايه خالده منعكس اولوب سكوت ايله

الى اللهى مراد ايتمز الا بارى تعالى انلرك مشيت وارادتلرين مراد ايلديكى
وقتده ايدر يعنى مشيت عبد مفيد اولماز مادامكه مشيت الله تعلق ايتميه
ديمك اولوب غيلان قدرتى عبده حصر ايلدى (واشار بذبح
الجعد) وخالده جعدى ذبح ايله اشارت ايدن سن سين ظن ايلدم مومى
اليه جعد بن درهمدر كه بنو حكمك معتقى ودمشقده ساكن وآخر خلفاء
بنى اميه اولان مروان بن محمدك استادى اولمغله مزبور مروان الجعدى
تسميه اولنمشيدى روايت اخراده جعدى مروانك لام برادرى اولوب
ابتدا دمشقده خلق قرأن كريمه جعد ذاهب اولوب قتل ايتمك مراد
ايلدكلرنده فرار وكوفه يه نازل وفرقهٔ جهميه يه منسوب اولديغى جهم
ابن صفواندن خلق قرآنه متعلقه اقوال باطله يى تعلم ايلمشدر روايت
اخراده ابان بن سمعاندن اخذ ايلمشدر وابان طالوت بن اعصم يهوديدن
اخذ ايلدى ومزبور طالوت يهودى رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرينه سحر ايدن ملعون اولوب خلق قران كريمه ذاهب
وزنديق اولوب مذهب زنادقه ده ابتدا تأليف كتاب ايلين مزبور ومذهب
باطلى آشكار ايدن جعد بن درهمدر كه بركون بهلول مجلس جعده
دخل اولوب باشك صاغ اولسون ديوب جعد كيم وفات ايلدى
ديدى سورهٔ اخلاص ديوب جعد بونه بيمعنى كلامدر يا بهلول ديدكده
يا جعد اعتقاد باطلكده كلام قديم مخلوقدر وهر مخلوق ايچون هلاك
مقرردر ديدكده جعد دمبسته وساكت اولدى وجعد ضلالت پيشه بو اعتقاد
باطله اصرار ايدوب والئ كوفه اولان خالد بن عبدالله القسرى بر عيد
اضحى ده منبره صعود واى قوم جمله كز خانه لريكزه منصرف
واضحيه لريكزى ذبح وتقرب الى اللهه ساعى اولك بارى تعالى جمله كزك
قربانى قبول ايليه بن دخى بوكون جعد بن درهمى اضحيه ونحر مراد
ايلدم زيرا اول كافر ما كلم الله موسى تكليما ولا اتخذ الله ابراهيم خليلا
ديو تكلم ايده يور تعالى الله عما يقول الجعد علوا كبيرا ديوب منبردن
نزول وجعدى كندى اليله ذبح وقتل ايليوب مذهب جعد احمد بن
ابى داود ظهورينه دكين زائل ومضمحل اولمشدر و مومى اليه خالد

متن

معتق ومسندی اوزاعینك اسنادی اولوب انس بن مالك حضرتلرندن
استماع حدیث شریف ایدوب یوزاون سکز سنه سی هشام زمانده
وفات ایلمشدر وسنهٔ مزبوره ده ابن المسیب مدینهٔ منوره ده وشعبی
کوفه ده وحسن بصری بصره ده ومومی الیه مکحول شامده دارعقبایه
انتقال ایلمشدر وزندیق ثنویه دن یاخود نور وظلمته قائل یاخود آخرت
ور بوبیتی منکر یاخود اظهار اسلام ایدوب درونی کافر اولانه دیرلر لفظ
زندیق فارسیدن معرب اولوب ودینك زندقه فقره سنده تفصیل اولنور
وغیلان زیاده خوف وخشیتك کیمسندر دیو سؤال اولندقده عمر بن
عبد العزیزدن خوفناکم زیرا کان من طرف السما تکلم ایدردیدی ابن
مهاجر نقل ایدرکه عمر بن عبدالعزیزه غیلان وفلان شخص قدری
اولوب قدره متعلق کلمات باطله تکلم ایدرلردیوافاده اولندقده ایکیسنی
دخی احضار وسزك تکلم ایلدیکز نه مقوله کلامدر دیو استنطاق غیلان
دخی کلام الله در دیوب عمر قرأت ایله دیوامر ایلدکده غیلان (بسم
الله الرحمن الرحیم هل اتی علی الانسان حین من الدهر لم یکن شیئا مذکورا
انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج نبتلیه فجعلناه سمیعا بصیرا انا هدیناه
السبیل اما شاکرا واما کفورا * دیوب ساکت اولدقده عمر بن عبدالعزیز
سورهٔ تمام قرأت ایله دیوب غیلان * ان هذه تذکرة فمن شاء اتخذ
الی ربه سبیلا وما تشاؤن الا ان یشاء الله * آیتنی قرأت ایلدکده یاغیلان
قدرتدن فرع وتابع اولانی اخذ واصل ومتبوع اولانی ترك ایدرسزدیو
الزام ایلدی زیرا اناهدیناه السبیل اما شاکرا واما کفورا * آیهٔ کریمه سنك
معنای شریفی انسان شاکر اولدیغی حالده وکفور اولدیغی حالده
بزانسانه نصب دلائل وانزال آیات ایله طریق مستقیم هدایت ایلدك
دیمك اولوب انسانك شکور وکفور اولمسی قدرت وارا ده ایله اولوب
غیلان قدرت انسانك اولدیغنی اثبات ایلدکده عمر بن عبدالعزیز
الزام واسکات ایچون * فمن شاء اتخذ الی ربه سبیلا وما تشاؤن
الا ان یشاء الله * آیتنه وارنجه قرأت ایتدردی زیرا معنای شریفی
هرکیمسه که مراد ایلیه طاعت ایله باری تعالی یه تقرب ایدر وتقرب

عصیان عادتیدر وسن حلیم سن ایشته سکا ملاقی اولیورم دیرکن صلب اولنوب دوز خکان اولدی لعنة الله علیه بعده بوسنی سلخ وصمان ایله مالا مال ایدوب نیجه زمان عبرت مجوسیان اولدی وموبذ ضم میم وفتح با وذال معجمه ایله فقیه فرس وحاکم مجوس معناسنه اولوب جمعی موابذه کلور وزبان فارسیده دال مهمله ایله حکیم ودانا معناسنه اولوب جمعی موبدان کلور وموبدحاکم وافتاب پرست وجهودلر قاضیسنه دیرلر وشول عالمه اطلاق اولنور کهاندن روایتلرایدهلر وبهرام ابتدای امارتنده مانی یه تبعیت کوستروب علی ماهو علیه مذهب باطلنه مطلع اولوب بعده قتل ایلدی وما نی یه تابع اولانلرك مجموعی قتل اولنسون دیوامر واکثری قتل اولنوب بر مقداری ظاهر اسلامی قبول ایتمکله رها یاب و بعدزمان ینه شروفسادلری ظاهر اولوب خلقی افساده اغاز ونیجه لر ضلالتلرینه اتباع ایدوب عباسیه دن مهدی مجموعنی قتل وروی زمینی ملعنلردن تطهیر ایلدی وفقره مزبوره ده ذکر اولنان غیلان بن یونس القدریدرکه دمشقده ظهور ایدوب پدری یونس عثمان بن عفان رضی الله عنه حضرتلرینك معتقیدر وابتداء اسلامده مذهب قدریه یه وخلق قرآن کریمه ذاهب اولان غیلان ضلالت شعار درروایت اخراده ابتدا قدریه اولان اهل عراقدن برکیسه درکه مقدما نصرانی بعده مسلم بعده مرتداولمشدر وبو مذهب باطله قدریه تسمیه اولنمسنه باعث افعال عبادی کندی قدرتلرینه اسناد وقدرت باری تعالی یی انکار ایتلریدر ومعتزله قدریدر ومعبد جهنی وغیلان دمشقی مذهب قدریه یی مزبور مرتددن اخذ ایلمشلردر برکون مکحول غیلانی ملامت وموأخذه ایدوب حیف سکا یاغیلان بروقتده رمضان شریفده زنان ایله ملاعبه ایدردك بعده حارث کذابك مرأه سنه خدمت ایدوب ناسه بوامر أه ام المؤمنین در دیوب حارثی اولمشدك شمدی اول قباحتلردن رجوع واخشنه شروع ایدوب قدری وزندیق اولدك سن نه مقوله شخص سن دیدم دیونقل ایلدی مومی الیه ابوعبدالله مکحول بن عبدالله الشامی برمرأه نك

اولاندن خبردخی صادر اولور مش پس سزك نظر وعید ایله نظر ایدن
نظر مرحمت ایله نظر ایده نك غیر یدر قولکز باطل وغیر واقعه در دیدکده
مانویه هذیانه اغاز ایدوب بز ظن ایدرز که اسامت ایدن نادم اولانك
غیر یدر دیدکده مأمون طریق مجارانه سالك اولوب بوصورتده
نادم اولان کیمسه کندی فعلنه می نادم اولور یوخسه آخرك فعلنه می
نادم اولور دیوسؤالنی تقویه ایتمکله قطعا جواب ویرمیوب سکوت
ایلدیلر ومانی وما نی یه تابع اولان ملاعینك نورك ظلمله امتزاجنده
وشمس وقمر وسائر نجومك حدوثنده اقوال کثیره سی اولوب از جمله
نور ظلمت ایله امتزاجدن خلاص اولسه یعنی عالم فساده منقلب
وسموات وارضین مضمحل ونوع انسانك نسلی منقطع اولوب هرشی
شکل اصلیسنه رجوع ایدوب نور ظلمتدن خالص وصافی اولسه دیو تمنی
ورجا ایدرلر دی حتی مناکحه وزوجیتی منع ودفعه سعی ایدرلر دیکده نسل
منقطع وعالم سریعا خراب و پریشان اولوب هرشکل شکل اصلی سنه رجوع
ایده وطائفهٔ ملعونه یومافیومابسیار وشوکت وقوتلری مزداد اولوب عاقبت
بهرام بن شاپور مانی یی موبدموبدانك رأیله قتل ایتمك مراد واحضار
وموبدموبدان اولان اوریایه مانی ایله مباحثه والزام ایله دیوامر اوریادخی
قطع نسل وتعجیل فراغ مسئله سنده مباحثه یه واسکات قصد ایدوب یامانی
سن نکاحی تحریم وفنای عالمده استعجال وهرشی اصلنه رجوع ایلمسنه سعی
ایدر سن بونلر مذهبکده واجب میدر دیدکده مانی بلی واجبدر
زیرا نورك ظلمتدن خلاص وصفوتی نسلنك انقطاعی ودنیانك فنا
وزوالی ایله حاصل اولور ونورك امتزاج ظلمتدن خلاصنه اعانت
واجبدر دیدی اوریا دخی چونکه تخلیص نور فنای عالم ایله در وفنای
عالم انقطاع نسل ایله در انقطاع نسله سندن بدأ وابتدا ایلمك انسب
واولی درکه مذموم اولان امتزاج زائل اوله دیدی مانی ساکت
وصامت اولوب بهرام صلب اولنسون دیوامر وعسسان سیاستکاهه
کتوروب بردارایده جکلری وقتده مذهب باطلنده معبودی اولان نوره
خطاب ایدوب سنك امرکی تبلیغ ایلمه ده قصور ایلدم لکن بونلرك

بری قادر و بری عاجز اولمق وار لکن احتمال ثانی ایله احتمال ثالث بین البطلان در زیرا عجز صانعه منافیدر ایمدی احتمالی اولکه ایکیسی معاقادر اولمقدر بودخی باطلدر زیرا جسم واحدی بری تحریك مراد و بری تسکین مراد ایلسه آن واحده دفعة حرکت وسکون محال اولوب حرکت ایدرسه تسکین مراد ایدن مرادنی اجرادن عاجز اولدیغی کبی ساکن اولورسه تحریك مراد ایدن مرادنی اجرا دن عاجز اولور وعجز ایله الوهیت جمع اولمیوب متنافیان اولدیغی یاخود معلوم واشکار درایمدی ایکی اولمق باطلدر دیو تحقیق مقام ایلدی ومانویه نك فاعل خیر نور وفاعل شر ظلمتدر قوللرینه مجادلات مع الخصم طریقیله عملادن بعضی ردایدوب ای قوم بی ادراك برمظلوم برظالمك ظلمندن فرار و برمظلم محلده اختفا ایلسه ظالمت سببیله خلاص اولمسی محض خیر درکه اعتقا دیکزده ظلمتدن صادر اولور ومتنبینك بوقولندن بواعتراض منفهم اولورکه * وکم لظلام اللیل عندی من ید * تخبران المانویه تکذیب * یمشدر مألی بنم قتمده کیجه نك ظلا منك نعمت وخیرندن چوق شی وار درکه مانویه کذب ودروغ ایلدکارین خبر ویرر یعنی ظلمتدن فقط شر ظهور ایدر دیدکاری کذبدر نیجه خیرلر دخی ظهور ایدر نتکه اربابنه خفی دکلدر وجاحظ ذکر ایدر مانویه زعمنده عالم اجناس عشره دن مرکب اولدیغندن مثلا برشبهه نظر مرحمت ایله نظری نور وخیرك اثری ونظر قسوت وظلم ایله نظری شر وظلمتك اثریدر ونظر بویله اولدیغی کبی حواس ظاهره و باطنه نك بقیه سی دخی بویله در دیرلر ومأمون خلیفه مانویه دن برقومی مجلسنه احضار والزام واسکات ایچون ای قوم سزه برایکی کلمه سؤال ایدیم اولامسیء وکناه کار اولان کیمسه اساءتنه نادم اولورمی دیدی مأنویه دخی بلی اکثر نادم اولور دیدی ایمدی اساءتنه ندامت اساءت میدر یوخسه احسانمیدر دیوب مانویه احساندر دیدی بعده مأمون نادم اولان اساءتی ارتکاب ایدنمیدر یوخسه آخر کیمسه میدر دیدی مانویه دخی اساءت ایدندر دیدکده مأمون ایمدی معلوم اولدی شر صادر

اشکار و مجوسدن خلق کثیر اتباع وما نیك نبوتنه ذاهب اولمله اول قوم دوزخ مکانه ما نویه وثنویه تسمیه ایلدیلر وما نی بو مذهب باطلی بهرام بن هرمز بن شاپور زماننده قتل اولنجه اشاعت ونشر اوزره ایدی مومی الیه بهرام بن هرمز بن شاپور آل ساسانیان دن حازم ومدبر ورعیه پرور پرملك اولوب مانی زندیق واتباعنی حیره ده قتل ومذهبنی ابطال ایلشدر ونعمان بن منذر بهرامك زماننده ملك اولمسی اوج سنه اوج آی اولوب بعده هرمز بن بهرام تخت نشین اولمشدر نویحی ذکر ایدرکه مز بور مانینك وکندی یه اتباع ایدن کفرهٔ ضلالت پیشه نك اعتقاد باطل وزعم فاسد لرنده حاشا صانع عالم ایکی اولوب بری نور کدفاعل خیر وبری ظلمت کدفاعل شر وقدیملردر وحاس وسمیع و بصیرلردر ونفس وصورتده متخالفلردر وفعل وتدبیرده متضادان اولوب جوهر نور فاضل وحسن ونیر وخیر ونفع وسرور وصلاح ایله حاکم وقطعا کندیده شرور دن برشی اولمیوب جوهر ظلمت اوصاف مذکوره ده جوهر نوره مضاد ومباین اولوب نور جانب شمالده مرتفع وظلمت جانب جنوبده منحطدر وزعم باطللرینده نور ظلمتدن هر بری اجناس خمسه دن مرکب اولوب دردی ابدان وبری روحدر ونورك ابدانی نار ونور وریح وآب وروحی ابدان مذکوره ده متحرك اولان شیح اولوب ظلمتك ابدانی حریق وظلام وسموم ودوماندن وروحی دوخاندر وابدان نوره ملائکه وابدان ظلمته شیاطین تسمیه ایدرلر وبونلرك بعضبسی ملائکهٔ ابدان نوردن وشیاطین ابدان ظلمتدن تولد ایدر دیرلر ونور شره قادر اولیوب ظلمت خیره قادر دکلدیرلر لعنة الله علیهم اجمعین وبعض متکلمیندن مرویدرکه مزبور کافرلرك بو اعتقادیا طلرینه سبب عالمده شرور واختلافات مشاهده ایدوب اصل واحددن شیئان متخالفان صادر اولماز مثلا ناردن حرارت وبرودت صادر اولمدیغی کبی دیوب العیاذ بالله الواحد بو ورطه یه دوشمشلر و بعض علما ما نویه نك مذهب باطلنی ردایدوب حاشا صانع عالم ایکی اولسه احتمالات ثلاثه دن خالی اولماز زیرا ایکیسی قادر اولمق وارایکیسی ده عاجز اولمق وار یاخود

ذاهبلر درو بو طائفه یه نصاری اطلاق اولنمسنه باعث عیسی علیه السلام ك (كونوا انصار الله) كلامی اولوب شریعتلری منسوخ اولدقدنصکره اول طائفهٔ ضلالت پیشه یه اسم اولدی و بعضلر طائفهٔ مزبوره نصبران نامنده برقریه یه راهبی اولمشلردر بناء علیه نصاری تسمیه اولنمسنه ذاهب اولمشدر خذلهم الله تعالی ودمرهم واوصلهم لی نار جهنم کذلك مجوس برقاج فرقه اولوب کبو مرثیه وزردشتیه و امثالی وابن حزم رحمة الله علیه مللك اصول وفروعنی وفرقنی علی التفصیل کتاب الملل والنحل نام تألیفنده سردو بیان ایلمشدر

متن

بورساله صغیره ده بومرتبه بیان ایله اکتفا اولندی (ورجح بین مذهبی مانی وغیلان) وسن شول کیمسه سنکه تصفح ملل وشرایع ومذاهب ایدوب مانی مذهبیله غیلان مذهبی میانی ترجیح وتمییز ایلدك ظن ایلدم مزبور مانی بن ماش الثانوی درکه فرقهٔ مانویه نك نسبتی مزبوره اولوب بحرینده ساکن و نبوت مسیح عیسی علیه السلامی مقر ومعترف واساقفهٔ نصاری میانده موقر جمله سنك بزرك وکبیری و نیك خصلت ورهبانك محسودی اولمغله کفره بی مانیدن تبرید ایچون دائما برعیب ونقیصه صدورینه چشم کوش اولمشلردی عاقبت برکون زنایی ارتکابه مطلع وتشهیره اشاعت ایلدکلرنده مانی رسوای عام اولوب میان نصارا ده درجهٔ اعتبار دن ساقط وچرکاب زنا ایله دامن الوده اولدقده شنشنهٔ ذیل عرض وناموسه دامن در میان و بطارقه نك سر راه سدادنه حفر جاه افك وتهمت زنا ایله سنك انداز طعن اولملری مجرد حقد وحسد لرندن ومذهبلری اولان مسیح لاهوتی بی انکارلرینه ورسول شیطان علیه اللعنه دن اخذ شریعت ایتملریله مخالفت ایدوب کدیلری بوضلالتدن تخلیص وراه سدادی ارأت ایلدیکندندر دیووافر هرزه کولك ایلدی واساقفه اسقف جمعی اولوب رؤسا معناسنه یعنی رهبان معناسنه که مفردی راهبدر ومزبور مانی مقدما مجوسی ومذهب مجوسه عارف اولوب وقعهٔ مزبوره ظهورنده دین مسیحی دخی ترك وکندی بردین باطل آخر اختراع وخلقی دعوت وشابور بن اردشیر زمانده مذهبك

علی کرم الله وجهه نك نص جلی ایله امام اولمسنه معتقد در خوارج یدی فرقه اولوب بری محکمه در که عند التحکیم المشهور علی رضی الله عنه اوزرینه خروج ایلدیلر واول وقتده اون ایکی بیك نفر ایدیلر وبهشیه و ازارقه و بخدات واصغریه واباضیه بودخی درت فرقه اولوب حفصیه وزیدیه وحارثیه درودردنجی فرقه‌سی برکیسه عبادت وطاعت ایدوب باری تعالی یه مرادایتمسه جائز در دیرلر وخوارجك یدنجی فرقه‌سی نجاریه اولوب اون فرقه یه مفترق اولمشدر که میمونیه وخمریه وشعیبیه وخادمیه وحنفیه واطرافیه ومعلومیه ومجهولیه وصلبیه وثعالبیه درثعالبیه و درت فرقه اولوب خنسیه ومعبدیه وشیبانیه ومکرمیه درمرجئه بش فرقه اولوب یونسیه وعندیه وغسانیه وثوبانیه وثومنیه درنجاریه اوج فرقه اولوب برغوثیه وزعفرانیه ومستدرکه درجبریه فعل عبدی باری تعالیه اسناد ایدرلر لکن بعضیسی اشعریه کبی عبده کسب اثبات ایدوب جبر متوسطه قائل اولورو بعضیسی جبر خالصه ذاهبدر جهمیه کبی یدنجی فرقه که مشبه در باری تعالی یی مخلوقاته تشبیه ایدرلر وطائفهٔ یهود دخی برقاج فرقه اولوب عنانیه ومو سکانیه و سامریه وربانیه وقرائیه وامثالی واسم یهود رجوع وتوبه معناسنه اولان هوددن مأخوذدر وتهود توبه وعمل صالح معناسنه اولوب حضرت موسی علیه السلام (اناهدنا الیك) یعنی بزسکا رجوع ایلدك دیمه سی بنو اسرائیله یهود تسمیه اولنمسنه باعث اولوب شریعتلری نسخ اولمزدن مقدم مدحی متضمن ایدی و بعدالنسخ اول طائفه یه اسم اولدی قاتلهم الله واد خلهم جهنم وبئس المصیر کذلك نصاری یمش ایکی فرقه اولوب بر فرقه سی ناسوت ولاهوت شخص عیسی علیه السلامده مجتمع اولمشدر دیرلرو بوفرقه‌سی یعقوبیه تسمیه اولنور وبرفرقه‌سی جناب حق بطن مریمه حلول ایدوب عیسی علیه السلام حادث اولوب ابن الله دردیرلر وبوفرقه ملکانیه تسمیه اولنور وبرفرقه سی عیسی علیه السلام شخصی محدث وروحی قدیمدر دیرلر وبوفرقه نسطوریه تسمیه اولنور وبقیهٔ فرقه‌لر دخی ذکر اولنان کفریات امثالنه

لسان ايله اعتراف وقلب ايله تصديق واعتقاد دن عبارت اولوب قول وفعلى مقتضاى اسلام اوزره باري تعالينك قضاوقدرنه ظاهرا وباطنا رضا وتسليم اوزره اولمقدركه كلام قديمده ابرهيم عليه السلام قصه سنده (واسلمت لرب العالمين) وارد اولمشدر وفرق اسلاميه يتمش اوج فرقه اولوب بر فرقه ناجيه و يتمش ايكى فرقه سى غير ناجيه وضاله دركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى قبل الظهور * ستفترق امتى ثلثا وسبعين فرقة كلها فى النار الا واحدة وهى ما انا عليه واصحابى * بيوروب خبر ويرديكى كبى اولمغله معجزة باهره اولمشدر و يتمش ايكى فرقهٔ ضاله نك كارى يدى فرقه در كه معتزله وشيعه وخوارج ومرجئه ونجاريه و جبريه ومشبهه اولوب التمش بش فرقه سى بونلردن منشعبه در و بر فرقه كه ناجيه در اشاعره وسلف محدثين واهل السنه والجماعه اولوب مذهبلرى فرق ضاله بدعتلرندن خالىدر ازجمله معتزله اصحاب واصل بن عطا در كه مجلس حسن بصريدن اعتزال ايلمشدر ومعتزله قدريه ايله دخى ملقبدر بعده اصحاب واصل يكرمى فرقه يه مفترق اولوب هر برى آخرى اكفارايدر واول يكرمى فرقه واصليه وعمرويه وهزيليه ونظاميه واسوديه واسكافيه وجعفريه و بشريه ومرداريه وهشاميه وصالحيه وحابطيه وحديثيه ومعمريه وثماميه وخياطيه وجاحظيه وكعبيه وجبايه وبهشميه در شيعهٔ على كرم الله وجهه حضرتلرينه تابع اولوب بعد رسول الله عليه السلام امامت حضرت على يه منصوص صدر دير لر و بونلر يكرمى ايكى فرقه اولوب بعضيسى بعض آخرى اكفار ايدر و بر فرقه شيعه نك اصولى اوج فرقه اولوب غلاة وزيديه وامامیه در وغلاة اون سكز فرقه اولوب سبائيه وكلابيه وبنانيه وجناحيه ومنصوريه وخطابيه وغرابيه وذميه وهشاميه ودزاريه و يونسيه وشيطانيه وزراميه ومفوضه وبدائيه ونصريه واسحاقيه واسماعيليه در واسماعيليه يه باطنيه وقرامطه وشيعيه و بابكيه ومحمره وخرميه دخى دير لر زيديه دخى اوج فرقه اولوب جارودیه وسليمانيه وتبريه وامامیه

متن

تابعیندن مراد تابعیندر مثلا زهری وامثالی ومسند تسمیه اولنان
حدیث شریف عادل وضابط اولان راوی کندی کبی عادل وضابط دن
روایت ایدوب سندی مرفوعا پیغمبر علیه السلامه متصل اولوب شذوذ
وعلتدن سالم اوله وشذوذینه ثقاتك روایتیدر لکن ناسك روایت ایلدکلرینه
مخالف اولان حدیثه دیرلر ومعتل تسمیه اولنان حدیث شریف
شول حدیثدر که اندہ صحتنه مانع وقادح علل واسبابه مطلع اولنمه
حال بو که ظاهری علالدن سالم اوله وحدیث حسن مخرجی معلوم ومعروف
ورجالی مشتهر اولاندر وبعضیلر عندینده حسن شول حدیث درکه
ضعفه محتمل اولوب انکله عمل صحیح اوله وضعیف شول حدیث
درکه حدیث صحیح ایله حسنك شروطی اندہ مجتمع اولمیه وحدیث
ضعیفك درجاتی متفاوتدر (وبحث ونظر) یعنی هر مسئله ده مباحثه متن
ومناظره ایلدك ظن ایلدم بحث لغتده تفتیش وتفحص وبرشیئی کشف ونظر
چشم ایله مشاهده یه دیرلر واصطلاحده مجهوله تأدی و وصول ایچون
امور معلومه یی ترتیبه دیرلر ومباحثه ومناظره برمعنایه اولوب ایکی
کیسه برشیئك نفس الامرده واقع میدر غیر واقع میدر معلوملری اولمق
ایچون یعنی صواب ظاهر اولمق ایچون محکوم علیه ایله محکوم به
مبانیده واقع اولان نسبت حکمیه یه بصیرت ایله نظر ومباحثه
ایتلرینه تسمیه اولنور ومناظره نك قواعد وآدابنه متکفل اولان
علم آداب البحث تسمیه اولنمش (وتصفح الادیان) وسن شول کیسه سنکه متن
دینلرك شریعتلرینه ومذهبلرینه وهر برنده اولان فرقه لره مثلا
اهل اسلامك فرق مختلفه سنه امعان نظر ایدوب مطلع اولدك ظن
ایلدم وبرشیئك صفحی عرضی اولوب تصفحت الکتاب کتابك صحیفه
لرینی عرض ایدوب نظر ایلدم دیمکدر واسلام ایکی قسم اولوب
برقسمی دون الایمان وبرقسمی فوق الایماندر ودون الایمان اولان
اسلامکه فقط لسان ایله اعتراف دن عبارتدر یعنی برکیسه صورتا مسلم
اولور وبومقوله کیسه معصوم الدم اولوب قتل اولنماز (ولکن قولوا
اسلمنا) آیة کریمه سیله مراد بو نلردر وفوق الایمان اولان اسلام

بر شی اخبار ایلمسی سؤال وطلبدن عبارتدر وبا وضع استفهامیه دلالت ایدن لفظ اسمیده اولور حرفده اولور مثلا اسم اولانلر ماکلمه سیدرکه مالفرس دیلو ماهیت فرسیدن سؤال اولنور وکیف انت ایله حالکیدن سؤال اولنور ومتی تقوم ایله زمان قیامکدن سؤال اولنور وحرف استفهام همزه درکه ازید قائم قیام زیددن سؤال اولنوب هل قام زید دخی دینلور واخبار صدق وکذب متحمل اولان جمله لری اتیاندن عبارتدرکه جملهٔ اسمیه اولور زید قائم کبی وجملهٔ فعلیه اولور قام زید کبی وبو جملهٔ جزئیه یه نحویون مبتدا وخبر ومنطقیون قضیه تسمیه ایدرلر (واهمل وقید وارسل واسند) یعنی اهمال وتقیید وارسال واسناد ایدن سن سن ظن ایلدم اهمل ایله احتمال کی نقطه وشکل ایله مقید اولمیان حروفی مراد ایتمش اوله حتی خلیل حروف مهمله وحروف مقیده بالنقطة والشکل بیانندہ کتاب النقط والشکل نامنده بر کتاب تألیف ایلمشدر واحتمال که مهملدن مرادی مطلق اوله بو تقدیرجه لفظ مطلق ذکر ایتیوب اهمل لفظی اختیار ینه وجه فقرهٔ ثانیه ده ارسل سبحنه رعایت ایچوندر ومطلق شول کلمه درکه برشی ایله مقید اولمیه ومطلق مقابلی مقید اولوب مقید برشی ایله قید ووصف اولنه تکم کلام قدیمده واقعدر که (حرمت علیکم امهاتکم) ایت کریمه سیندن وامهاتکم نسائکم آیتنه وارنجه ام مطلق اولوب (وربائبکم اللاتی فی حجورکم من نسائکم اللاتی دخلتم بهن) آیت کریمه سنده ربائب مدخول بها اولان نسائکم ربائبی اولمقلغله مقید درارسل واسند ایله اصطلاح اصول حدیث شریفه اشارت ایدوب عند المحدثین مرسل تسمیه ایلدکلری کبارتابعینك رسول الله علیه السلام شویله بیوردی وشویله ایشلدی دیو رسول الله علیه السلامك قول وفعلنی ناطق اولان قوللریدرو کبارتابعینك ذکر اولندیغی وجه اوزره اولان قوللری مرسل اولدیغی متفق علیه اولوب صغارتابعینك قال رسول الله صلی الله علیه وسلم کذا وفعل کذا قوللری بعضیلر عندنده مرسل و بعضیلر عندنده منقطع درزیرا صغارتابعینك اکثر روایتی تابعیندن وصغار

حذف یا ایله قبض داخل اولوب مفاعلن اولور وزحاف سبلرك ایکنجی حرفنی حذف ایله یاخود اسکان ایله تغییره دیرلر وقبض خامس ساکنی حذفه دیرلر که مفاعیلنك یاسیدر وقبض بحر طویلده استعمال اولنان زحافندن اولوب قافیه قبض ایله کف میانده واقع اولور وکف جزء دن سابع ساکنی حذفه دیرلر وکف قبضدن اخف واستعمالده اکثردر مثلا مفاعیلنه قبض داخل اولسه مفاعلن اولور وکف داخل اولسه مفاعیل اولوب لام قبض ایله کف میانده واقع اولور وحذف واقع اولدقده مفاعی اولوب فعولنه نقل اولنوب کان نون فی الاصل لام اولمغله قبض ایله کف میانده واقع اولمش اولور وتثنیه آخر کلمه یه بر الف ایله نون مکسوره یاخود ماقبلی مفتوح یا ایله نون مکسوره زیاده ایلمکدن حاصل اولورکه حالت رفعنده زیدان ونصب وجرنده زیدین دینلور وجمع ایکی قسم اولوب بری صحیحدرکه مفرد ینك صیغه سی سالم اوله بو دخی ایکی قسم اولوب بری جمع مذکر درکه حالت رفعنده آخرینه واو ایله نون مفتوحه زیاده اولنوب مثلا زیدون دیرلر وحالت نصب وجرنده یا ایله نون مفتوحه زیاده اولنوب زیدین دیرلر وبری جمع مؤنث اولوب آخرینه الف وتاء زیاده اولنوب رفعی ضمه ایله ونصب وجری کسره ایله در مثلا مسلمات که مسلمك جمعیدر جمعك برقسمنی دخی جمع مکسردرکه مفرد ینك بناسی سالم اولیوب متغیر اوله مثلا رجال رجل جمعی در واصحاب صاحبك جمعیدر (واظهر واضمر واستفهم واخبر) یعنی اظهار واضمار واستفهام واخبار ایلدك ظن ایلدم اضمار کلمه ده ضمیر اتیانده دیرلر مثلا متکلمه وضع اولنان ضمیر انا ومخاطبه وضع اولنان انت وغائبه وضع اولنان هو لفظیدر و بو لفظلره ضمیر تسمیه سنه باعث کلمه نحتنده مستتر ومخفی اولدیغیدر و بارز واشکار اولان الفاظه ضمیر تسمیه اولنمسی توسع و تبعیت طریقی ایله در واظهار لفظ ظاهر واشکار اتیانده دیرلر که ضمائر دن ماعدا الفاظك مجموعی مظهردر ومظهر تسمیه اولنمسنه سبب اشکار و واضح اولمسیدر واستفهام مخاطبدن

ونکره اوله معرفه اولورسه نکره ایله تأویل اولنمق لازمدر ومعنا جهتیله صاحبنك نفسی اوله مثلا جاءنی زید ضاحکا دینلسه زید وضاحك ایکیسی برشخصدر بو دخی احوال حالدندر که اسمی معرفه دن یاخود معرفه حکمنده اولان اسمدن نصکره کلمه یاخود کلام تامدن نصکره کلمه وحال رفاع قسمی اولوب حال مستصحبه وحال سابقه وحال محکیه وحال موطئه وحال مؤکده وحال مؤسسه در (وبنی واعرب ونفی بما واعجب) وسن شول کیمسه سنکه کلمه بی مبنی ومعرب قبلدك وادات نفی وتعجبی وضع ومیانلرینی فرق ایده جك قاعده وضع ایلدك ظن ایلدم مبنی شول کلمه در که اختلاف عوامل ایله آخری متغیر ومختلف اولمیه ومعرب عوامل اختلافیله آخری مختلف اوله وکلمه دن معرب اولان اسمیتده ممکن اولان اسم ایله فعل مضارعدر وما کلمه سنی ایراد دن غرضی کاه نفی ایچون وکاه تعجب ایچون استعمال اولنور نحوده ماهر اولمیان کیمسه ایراد اولندیغی موضعده قنق معناسی مراد اولندیغندن غفلت ایدوب اعرابده خطا وجهلی نمایان ومفتضح اولدیغنه اشارتدر مثلا ما احسن زید دینوب زید مرفوع اولسه مانفی ایچون اولوب ما احسن زیدا دینوب زید منصوب اولسه ما تعجب ایچون اولوب احسن بك فاعلی مایه راجع اولان ضمیر مستکن اولوب فی الاصل تصویر معنا شیء احسن زیدا او اولور ومقدما ذکر اولنمشدر که ابوالاسودك علم نحوی وضع واختراعنده سبب مالفظی اولمشدر (ووصل وقطع وتثنیه وجمع) وسن شول کیمسه سنکه همزه بی وصل ایده جك محلده وصل وقطع ایده جك محلده قطع وکلمه بی تثنیه وجمع ایلدك ظن ایلدم مرادی مواقع همزه وصلی مواقع همزه قطعدن فرق ایلدك دیمکدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك نعت شریفی قصائدندن برنده * وشق له من اسمه ایجله * فذو العرش محمود وهذا محمد * بیتنده اثبات همزه ایله من اسمه قرأت اولنوب نظم زحافدن سالم اولدیغی کبی معنی اسمه وصل همزه ایله دخی قرأت اولنمق جائز اولوب بیت مزبور بحر طویلدن اولمغله جزء ثانی سنه که مفاعیلن در

متن

متن

كتدى وبر پير كه دهر اعضا وقواسنه ضعف واسترخا ويروب بومقوله
سرى كتم وحفظه قادر اوله ميه امور مسلمينه تولى يه نيجه قادر
اولور ديدى وبركون ابو الاسود معاويه رضى الله عنه حضرتلرينه
برسرى تبليغ ايچون تقرب ولب يلب افاده يه اغاز ايلدكده ابو الاسود
بخره مبتلا وكنديده دهان اولمغله معاويه حضرتلرى رايحه سندن
متأذى اولوب يدلريله انفنى قپايوب كلامنى استماع ايدردى همان دم
ابو الاسود معاويه نك اليني بيني سندن چكوب والله سن امير المؤمنين
اولمازسن مادامكه اذايه متحمل اولميه سن زيرا سيد قوم اولان كيمسه
خلقك جور واذاسنه تحمل ايتمليدر ديدى (وبوب الظرف والحال)
وسن شول كيمسه سنكه ظرف وحالى مستقلا برباب ايلدك ظن ايلدم
ظرف ايكى قسم اولوب برى ظرف زمان وبرى ظرف مكاندر وقسميندن
هر برى فجن برشيئه محل قلنسه ظرف تسميه اولنور مثلا اعجبنى الخروج اليوم
دينلسه يوم خروجه محل اولوب ظرف تسميه اولنور اما اعجبنى اليوم
دينلسه يوم ظرف اولماز زيرا اعجاب ايدن يومده واقع اولان شى
اولميوب يومك كندى متعجب اولمغله برشيئه محل اولمادى ايمدى ظرفك
خاصه سندندر كه كنديسنك احوالى بيان اولنميوب كنديده واقع اولان
شيئك احوالى بيان اولنه وفى كلمه سنى تقدير ممكن اوله مثلا مثال اول
اعجبنى الخروج فى اليوم تقديرنده در وابتدا وعاره يعنى كاسه وكوزه
وسبو مثللى قابلره ظرف تسميه ايدن خليلدر وسببى هر برى برشيئه محل
اولمسيدر وحال اصطلاح نحويينده هيئت فاعلى ياخود هيئت مفعولى
ياخود ايكيسنى معا مبين اولان وصفه ديرلر اوله مثال جاء زيد راكبا
اولوب راكبا فاعل اولان زيدك وقت مجيئنده هيئتنى مبين در
ثانى يه مثال ضربت اللص قائما اولوب دوكوب ضرب اولنديغى وقتده
هيئتنى مبيندر ثالثه مثال زيد لقيته راكبين اولوب زاكبين فاعل اولان
تاء متكلمك هيئتيله مفعول اولان هاء عائيه نك هيئتنى مبيندر وحال
ايچون درت وصفدن لابد دركه غالبا منتقله اوله وكاهيجه ثابته اولور
مصدردن مشتق اوله جامد اولورسه مشتق ايله تأويل اولنمق لازمدر

سائره ترجیح ایلدیکمه باعث بودر که هرامر که سزلر مبادرت ومباشرت
ایده سز معلومم اولور که اول خصوص خطای محضدر پس اول امره
عازم ایسه مده رجوع وترك ایده رم وبرامر دنکه سزلر اجتناب ایده سز
اول امرك صواب وخیر محض اولدیغن بیلوب اقدام ومباشرت ایده رم
دیردی وقشیر ابو قبیله اولوب قشیر بن کعب بن ربیعة بن عامر بن صعصعه
بن معاویه بن بکر بن هوازندر و برشخص ابوالاسوده اکر بخیل اولمسك
بوظرافت وعلم وحلم ایله بیهمتا اولوردك دیدکده ابوالاسود اکر بخیل
اولمسم ظرافتك قطعا خیر واطفی اولمازدی دیدی وبرکون
ابوالاسود پیشکاه منزلنده رطبخوار ایکن اعرابدن بری کلوب السلام
علیك دیدکده ابوالاسود سلام وبریله کلمشدر بأس یوقدر دیدی بعده
اعرابی درون منزله دخوله اذن طلب ایلدکده ابوالاسود بیرون منزل
دها وسیع وفسیحدر دیدی بعده اعرابی بن ابن حمامه یم دیدکده
ابوالاسود طیوردن مراد ایلدیکك طیرك اوغلی اول و برزی ترك وآخر
جانبه طیران ایله دیدی بعده اعرابی ابوالاسوده تناول ایلدیکك رطبدن
بکا احسان ایله دیدی ابوالاسود دخی عاجز اولوب اوج رطب وردی
وویرکن بری زمینه ساقط اولوب ابوالاسود زمیندن اخذ وعبار نی
دامنی ایله ازاله ایلدکده اعرابی یا ابا الاسود رطبه آلوده اولان غبار
سنك اباسکدن پاکدر نه حاجت ازاله یه دیدی ابوالاسود دخی ایهام
طریقیله ساقط اولان رطبی اخذ ایلدمکه شیطانه نصیب اولمیه
دیدکده اعرابی یا ابا الاسود مادامکه سنده بورتبه بخل موجوددر ملکه
دخی نصیب اولمدن ضنت ایدرسك دیدی و برکون ابوالاسود معاویه
حضرتلریله تك وتنها مصاحبت ایدرکن ابوالاسود بی اختیار
تضرط ایلیوب یامعاویه بوسری کتم واخفا ایله دیو رجا معاویه
دخی رجاسنه مساعده کوسترووب عمرو بن العاص رضی الله عنه
ایله مروان بن الحکمه قصه یی نقل ایلیوب ایرته سی عمرو بن العاص
یا ابا الاسود تضرطه باعث نه ایدی دیو لطیفه آمیز استعلام ایلدکده
ابوالاسود یا عمرو ریح نوعندن اولوب ضبطی ممکن اولمامغله چکیلوب

حصر ایله بیور ملرینه بناء اول علمه نحو تسمیه اولندی روایت اخراده
معاویه رضی الله عنه زیاده فرزندیکی حضور یمه ارسال ایله دیوب
زیاد فرزندنی ارسال ایلیوب معاویه ابن زیادی غلط کو مشاهده ایتمکله
بنه پدری زیاد طرفنه ارجاع ولحن وغلطنه لوم ایلدکده زیاد فرزندینی
ابو الاسوده ارسال ونحوده بر کتاب تألیف واوغلنه تعلیم ایتمسنی رجا
ایلدی ابو الاسود مساعده ایتیوب رد ایلدکده زیاد فرزندینه ابو الاسودك
کذر کاهنده برمحله جالس وعمدا قرأن کریمدن برآیتی لحن ایله قرأت ایله
دیو تعلیم فرزندنه دخی (ان الله بری من المشرکین ورسوله) آیه شریفه سنی
تلاوت ورسوله یی مجرور قرأت وابو الاسود استماع ایلدکده افصح ناس
اولمغله مضطرب ومتألم وزیاده مرامکه مساعده ایده جك اولدم
دیو ارسال خبرا یلیوب نحوده قواعد عربیه یی مشتمل برمختصر تألیف
وابتداء باب تعجبی سبك بعده سائر اصول نحویه یی ترتیب ایلدی بعده عتبه
نحوده کتب عدیده تألیف بعده عمرو بن العلا وسائرلری سیبویه زمانته
کلمجه یه کتب تألیف اولنوب سیبویه اسلافنه فائق وغالب ونحوك
حقایق ودقائقنه مطلع وواقف اولوب فی الحقیقه علم نحوی سیبویه
خارجه اخراج ایلدی مومی الیه ابو الاسود کرچه عالم وعاقل وشاعر
ایدی لکن غایت بخیل وشیخی ایدی ابو عمرو نقل ایدر که ابو الاسود
بنو اقشیر ایله خمه نشین وبوادیده مقیم ایلوب بنو اقشیر ابو الاسوده
مخالفت وطعن وتشنیع وکیجه لرده تعجیز وتکدیر ایچون سنك انداز
اولورلردی وابو الاسود سز کذشتندن شکایت واظهار ملامت
ایدردی بنه برکیجه بنو اقشیر ابو الاسودی افراط ایله تعجیز ایدوب
صباح اولدقده سز لردن دادوفریاد دیو شکایته اغاز ایلدکده بنو اقشیر
یا ابا الاسود رمی بجاره ده بزم صنعمز یوقدر باری تعالی طرفندندر
دیو سوء مذهبنه تعریض ایلدکلرنده ابو الاسودای قوم کذب ودروغ
ارتکاب ایدر سز اکر می اولنان احجار من طرف الله اولسه بر یسی
خطا ایتیوب اصابت ایدر دیو اطایقه آمیز جواب داده اولدی وبنو
اقشیری تکدیر ایچون یابنی قشیر سز لرله هم صحبت وهمسایه اولمغی سائر

اقسام کثیره یه منقسم اولور مثلا ماضی و مضارع وامر ومتعدی ولازم متعدی دخی برمفعوله وایکی مفعوله واوج مفعوله تعدیه ایدر وتام وناقص ومعلوم ومجهول وافعال قلوب وافعال مقاربه وافعال تعجب وافعال مدح وذم وغیرلر وعلم نحوك مخترع وواضعی ابوالاسود دؤلی درکه اسمی ظالم بن عمرو بن سفیان بصریدرکه افقه بلد واعلم وقتی وقاضی وتابعینك سادات واعیانندن وعلی کرم الله وجهه حضرتلرینك اتباعندن وعمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرندن استماع حدیث ایدوب علی رضی الله عنه حضرتلریله وقعهٔ صفینده معااولوب سکسان یش یاشنده التمش یدی سنه سی بصره ده طاعوندن وفات ایلمشدر ودؤلی ضم دال وفتح همزه یاخود واو ایله دوله منسوب دیمك اولوب دول ابوقبیله در وصفین سجین و زننده شامدن فراتك جانب غربی سنده برموضعك اسمی اولوب علی کرم الله وجهه ایله معاویه رضی الله عنه میاننده واقع اولان وقعهٔ مشهوره اوتوز یدی سنه سی صفرینك غره سنده اولمشدر وصفر ایله تشأم اولنمغه باعث بو وقعه اولمشدر دیرلر ومومی الیه ابوالاسود علم نحوی وضعنه سبب بودرکه برکون دختری یا ابی ما اشد الحر دیوب اشدی مرفوع قرأت ایلدی پدری ابوالاسود دخی ما اشد ده کی مانی استفهامیه یه حمل ایدوب ای دختر بزم شهریمز سائر شهرلردن زیاده حار در دیدکده دخترك مرادی ماء تعجبیه ایله نه پك زیاده حرارت وار در دیمك اولمغله اشد منصوب اولمق ایدی بناء علیه ای پدر بن سنندن استفهام واستعلام ایلدم بلکه اشتداد حرارته تعجبمی بیان واعلام ایلدم دیدکده ابوالاسود مجلس علی کرم الله وجهه یه داخل ودختریله کذشته بی نقل و یاامیر المؤمنین لغهٔ عربیه ضایع ومضمحل اولمغه قریب اولدی دیدکده حضرت علی رضی الله عنه قواعدی مشتمل برکتاب تألیفنه امر ابوالاسود دخی اسم و فعل وحرفك احوالنی متکفل ومبین ومنحصر برکتاب تألیف ایدوب علی رضی الله عنه استحسان ویا ابی الاسود بونحوه یعنی بوجانبه قصد ومیل وقصدیکی بوطرفه

حصر ایله

مضارع وغیر مضارع معتل صحیح زائد وناقص منصرف وغیر منصرف
مفرد ومضاف مدغم ومظهر در وفعل شول کلمه در که کندی نفسنده
حاصل برمعنایه دلالت ایدوب ازمنهٔ ثلاثه دن برینه مقترن اوله وازمنهٔ
ثلاثه زمان ماضی وزمان حال وزمان مستقبل در ومستقبل زوائد اربعه
دن برینی قبول ایدرکه همزه ویا وتا ونون در تو حیدی ابو حفص
اشعری دن روایت ایدرکه زمان حال اثباتی بیمنیدر بلکه زمان ماضی
ومستقبلدن عبارتدر زیرا زمان ماضینك انجامی مستقبلدر پس ماضی
ایله مستقبل میانـده واسطه برزمان فرض وتوهم محال وحال تحصیلی
باطلدر دیدی وابو حفصك بوقولنی رد ایدوب حالی سکا ایضاح ایدن
شی اولدرکه مثلا برشخص الان اداء صلاة ایده یورديمك مراد ایلسك
یصلی دیرسن وکلجکده اداء ایده جکدر دیمك مراد ایلسك کلمه بی
مستقبله تخصیص ایچون سین ادخالیله سیصلی دیرسن ایمدی یصلی کلمه
سنك حاله دلالتی ومعنای استقبالی تضمنی اولوب تنصیص مراد ایچون سین
ادخال وکلده جکـده اداء صلاة ایدردی قصد ایدرسن اکر مضارعك
حاله دلالتی اولسه ادخال سینه محتـاج اولماز دك دیدکلرنده طریق
مکابره یه سالك اولوب اکر بو کلام صحیح اولورسه فلاسفه نك ایکی شی
میانی فصـل ایدن شی شیٔ آخر اولوب کان شیٔ اولك نها یتیله شیٔ
ثانینك بدایتندن مرکب برشی دردیدکاری صحیح اولق لازم کلوردیدکده
ابو حفصه حکمانك بوقولی سنك مقدما مخالفت ایدوب مجاب اولدیغنك
قول کبی اولوب قول اول فلاسفه قولنه موافق ومطابق اولدیغنده دخی
جاهل سن وقول مختاره مخالفتك سببیله (اجهل من هره) مثلنه ماصدق
اولدك زیرا هره دیوار کنارنده کذران ایدرکن ثابت اوله میوب مقابلنده اولان
دیواره انتقال مراد ایلدکده پرتاوایدرز یرا بیلور که ایکی دیوار میانـده
فاصله اولوب یور یسه برنفس ثابت و پایدار اوله مز وکندو بی امساك
ایده میوب زمینه ساقـط اولور ایمدی یا ابا حفص هره نك ذهننه لایح
وآشکار اولدیکه ایکی دیوارك میانی شیٔ آخر دروسن بو دقیقه دن ذهول
ماضی ومستقبل میانـده اوحالی انکار ایلدك دیدیلر وافعـال دخی

اسمایه عارض اولماز واکر اسمدن ذات شی مراد اولنورسه اسم مسمانك
عینی اولور لکن بو مراد خلاف مشهور در وامام رازی اسم مسمانك
غیمیدر یوخسه غیر یمیدر نزا عنده برمعتدبه امر مظفر یاب اولمدم دیو
ذکر ایدر واکر اسمدن صفات مراد اولنورسه شیخ ابو الحسن
الاشعری مذهبیدر صفت اوچ قسمه منقسم اولدیغی کبی اسم اوچ
قسم اولوب یانفس مسمادر یا خود غیر مسما در یا خود نفسیده دکل
غیریده دکلدر دینلور (وصرف وقسم وعدل وقوم) این نباته سجعین متن
بیننده معنای مرادی تحقیق ایده میوب بعض علمای اسلامدن سؤال
ایلدم بوکونه حل وبیان ایلدی دیو بو یله ذکر ایدر که صرف معاوضه دن
برقسم اولوب صرف ده عوضلرك ایکیسی دخی نقد اولورمثلا دیناری
درهمه صرف وعوض ایلدکلری کبی وتقسیمدن مراد اموال مشترکه یی
تقسیم ایتمکدر وقسمتك صرفه مناسبتی کان مال مشترك دینار قلیل
اولوب شرکا میانده تقسیمی متعذر اولمغله دراهمه صرف اولنوب تقسیم
اولنمق ممکن اولمسیدر وتعدیل وتقویمدن مراد کان مال مشترك جواهر
ونقود و بساط و بساتین واثواب اولمغله قیمی اولانلری تقویم و بهالرینی
تعین ایلمسی عدالت اوزره اولوب مجموعی نقدمثابه سنه وضع ومستحقلر
میانده قرعه ایله حکمه حاکم ایله توزیع وتقسیم اولنمقدر بومذکورانك
مجموعی علم فقه مسائلندندر ما ل معنای فقرثین سن شول کیمسه سنکه
صرف وعدالت ایله تقویم وتقسیم ایلدك ظن ایلمدم دیمك اولور
(وصنف الاسماء والافعال) واسم وفعلی تصنیف واختراع ایدن سن سن متن
ظن ایلدم اسم وفعلدن مراد اصطلاح نحویین اوزره اولان اسم
وفعل اولوب اسم شول کلمه در که ازمنهٔ ثلاثه دن برینه مقارن اولمیوب
کندی نفسنده اولیجی معنایه دلالت ایلیه وعلامت اسمیت حرف
جر وحرف ندا وتنوین ولام تعریفك دخولی ومسند الیه اولمقدر
واسم اصل وفعل فرعدر وبعض قدما اسمی اوتوزقسمه تقسیم ایلمشدر که
معرب ومبنی ظاهر ومکنی معرفه ونکره معین ومبهم عربی وعجمی
مذکر ومؤنث مقصور وممدود وعامل وغیر عامل مشتق وغیر مشتق

مضارع

اسمدن تسمیه مراد ایدرلر مثلا برشخص مجهوله اسمك ندر دیو سؤال اولنسه مراد ذات وماهیتدن سؤال اولیوب بلکه ذات اونکله تعبیر اولنان عبارات والفاظدن سؤال مراد اولنور ومراد بو اولدیغنه دلیل (ولله الاسماء الحسنی) آیه کریمه سی * وان لله تعالی تسعة وتسعین اسما من احصاها دخل الجنه * حدیث شریفدر که حاشا اسماء الله ایله ذات باری تعالی مراد اولنمسه تعدد باری لازم کلور و بعض آخر که اسم عین مسمی اولسنه ذاهب اولمشدر مرادی مثلا لفظ زید عین ذات زیددر دیمك دکلدر بلکه اوج معنا نك پری ایله اسم مسمانك عینیدر دیمشدر پری بو در که اسمك وضع اولنمسنه سبب سما معنای اسمایی اسم سببیله تصور وملاحظه ایدوب مسمی غائب اولدقده اسمی مسمی مقامنه اقامت ایتمکدر وچونکه مسمی غایب اولدقده اسم تصور وملاحظه ده مسمی مقامنه قائم اولندی بوطریق ایله اسم مسمانك عینیدر دیمك جائز اولدی معنای ثانی اکثریا اسمده حاصل واسم ایله قائم اولان معنی مسمایه سرایت وتجاوز ایدر مثلا برشیده حیات اولسه اول شیئه حی تسمیه اولنور و بو جهتله اسم مسمایه لازم وغیر منفك اولوب اسم مرتفع وزائل اولسه مسمادہ مرتفع اولور واسم موجود اولسه مسماده موجود اولور زیرا حیاتك جسمدن وجودی یا طل اولدقده اول جسمه حی اطلاق اولنماز وحی اطلاق اولنمدقده جسمده حیات بولنمایوب مسمی مرتفع اولور پس بو جهتله اسم مسمانك عینیدر دیمك جائز اولور که اسمك وجودیله موجود وعدمیله معدوم اولور معنای ثالث بودر که دأب عرب اسم ذکر ایدوب مسمی مرادایتمك اوزره جریان ایلمشدر مثلا پرر جله اشارت ایدوب هذا مسمی بزید یعنی بوشخص زاویادالدن مرکب اولان لفظ زید ایله تسمیه اولنمشدر دیوب بو اسم زیدك اسمیدر دیرلر که زیدی مسمی مقامنه وضع ایتمش اولورلر پس بو جهتله اسم مسمانك عینیدر دیرلر لکن تحقیق بودر که نزاع نزاع لفظیدر زیرا اسمدن مراد اکر لفظ اولورسه مسمانك غیریدر زیرا لفظ اصوات مقطعهٔ غیرقاره دن مرکب اولوب اختلاف امم واعصار ایله مختلف اولمغله کاه متعدد وکاه متحد اولور و بو اختلاف

تحریر وارسال ایلدی وخلیلك کلامندندر که زاهد شول کیمسه در که
موجوداولان نفقه سنی ضایع ایتمدکجه ضایعی طالب اولمیه یعنی قدر
کفایه رزقی موجودایکن زیاده سنی تحصیله ساعی اولمیه و برکیمسه حرامی
ارتکابدن مستغنی اولدیغی حالده استعمال وارتکاب ایده محتاج اولدیغی
وقتده استعمال حرامه حیله جواولماز و برکیمسه نك شرمحض اولدیغنه
دلالت ایدن شی بودر که رضاسیله کندیدن شروفساد ظهور ایده
وبعدالظهوراول فسادك دفع واصلاحنه قادر اولمیه وهرکسکه نفسنك
فسادنی فرق وتمییز ایلیه صلاحنه دخی عالمدر یعنی کندیدن صادر
اولان افعالك قبحنی درك ایدن حسنی دخی درك ایدرلکن مقتضای
جبلیت خبیثه قبیحه یی اختیار ایدرو برقباحتدن تخلیص ایچون قباحت
اخری ارتکابندن اشنع واخش شی یوقدر دیردی و بزمر ادایتسك کتبی
برمرتبه شرح وایضاح ایدردك که قوی وضعیف فهملو وغبی فهم
وتعلمده یکسان ومساوی اولوب هرکس منتفع اولوردی لکن ازکیا
و اغبیا یی فرق وتمییز ایچون وادیٔ متعارف اختیار اولندی دیدی
(وفصل بین الاسم والمسمی) وسن شول کیمسه سنکه اسم ومسمی میانی
فرق وتمییز ایدوب هربری برامر آخر اولدیغنی بیان ایلدك ظن ایلدم اسم
شول شیدرکه ذات شیئه علامت اولوب ذاتدانکله معلوم اوله
واشتقاقی سمودن ارتفاع معناسنه در وذات شی اسم ایله متعارف اولمغله
اسم ذاتك شعار وعلامتیدر واسم لفظنده درت لغت جریان ایدر اسم
اسم سم سم واسمك اصلنده بصریون ایله کوفیون اختلاف ایدوب مذهب
بصریونده سمو ومذهب کوفیونده سمة در ومسمی شول معنادرکه
ازاسنه اسم وضع اولنوب اسم اول معنایه دلالت ایدوب اسم موضوع
ودال ومعنی موضوع له ومدلول در وقدماء قومك معنای اسم ومسماده
مباحث طویله سی اولوب بعضیلر عندنده اسم مسمانك غیریدر
و بوجمهور مذهبیدر و بعضیلر قتنده اسم مسمانك عینیدر و بعضیلر
مذهبنده عینیده دکل غیریده دکل دردیدیلرپس اسم مسمانك غیریدردینلر

متن

اسمدن

اولدی وتاریخ وفاتی یوز التمش سنه سیدر ومومی الیه علم وفضلده یکانه اولدیغی کبی عقل وزهدده دخی بیهمتا اولوب برکون ابن المقفع ایله هم صحبت اولوب طول ودراز مباحثه ومناظره ایدوب خلیله ابن المقفعی نیجه بولدك دیو سؤال ایلدکلرنده علمی عقلندن اکثر مشاهده ایلدم دیوب ابن المقفعدن خلیلی استعلام ایتدکلرنده عقل وذکاسنی علمندن زیاده بولدم دیدی فی الحقیقه خلیلك حدت ذهن ووفرت ذکاسی کورلمه مشدی کذلك زهد وورعده بی مثل اولوب وفات ایدنجه فهم ودانشنه خلل طاری اولمامشدی وابن المقفعك ترجمه سی (وان عبدالحمید باری اقلامك) فقره سی شرحنده ذکر وبیان اولنمشدی وبروقتده سلیمان بن مهلب خلیله بیك دینار ارسال وطرفنه دعوت ایدوب بریدسلیمان دیناری خلیله عرض ودعوتی تبلیغ ایلدکده خلیل نان یابس ایله نمك اکل ایدر دی دیناری قبول ایتیوب مادامکه شومقدار طعامه دست رس اولورم سلیمان ایله کارم یوقدر دیوب صوب سلیمانه راهی اولمادی وبرغنی کیمسه خلیلدن نیجه زمان علم عروض تعلمنه جهد وسعی ایدوب تحصیل وتعلم ایده میوب خلیلی اتعاب ایلدکده یارجل شو بیتی تقطیع ایله دیدی * اذالم تستطع شیئا فدعه * وجاوزه الی ماتستطیع * یعنی فحن برشیئ تحصیله عدم قدرتك ثمایان اولدی اول شیئ ترك ایله وقدرتك اولدیغی شیئه مشغول اول دیمك اولوب شخص معهود متفطن وتعلم عروضدن فارغ اولدی وخلیلك اصدقاسندن بری بیمار اولوب عیاده سنه واردقده خسته نك قباحتی نافهم برادری اولوب خسته یه ای برادر چشم کشا اولکه خلیل زیارتکه کلدی دیدکده خلیل برادرینکی بیمار ایدن سنك نابجا کفتارك اولدیغنده شبهه م قالمدی دیدی وبرکون ثقلا دن بری خلیله حروف مقطعه ایله برمعما تحریر وبو معمایی حل ایلسون دیو ارسال ایلدکده خلیل حل ایدوب بو بیت حاصل اولدی (انا ان لم یکن اهواك فرأسی حراتی) هوا محبت معناسنه وحرفرج معناسنه اولوب خلیله ذیل بیتده (وان هویت ایضا) یعنی محبت ایدرسکده یه دیدیکك کبی اولسون دیو

قرائن ایله بقیهٔ مکتوبی استخراج ایدوب اول مکتوبی اصل واساس
وضع وعلم معمایی اختراع وبرکتاب تألیف ایدوب صنعت مزبوره یه
معما تسمیه ایلدی وابوعبیده نك شاگردی اولان کیسان استخراج
معماده زمانك وحیدی اولوب خلقك تکلمنك خلافنی استماع
واستماعنك خلافنی کتب وکتب ایلدیکنك خلافنی قرأت ایدردی
ونظام اصناف علومده یدطولا صاحبی فرید وممتاز ایکن معمانك
اسهل واخفی استخراجه قادر اولیوب جاحظ علم معمامعتنا ولمغه
صالح برفن دکلدر دیردی بعده خلیل حروف عربیه نك نجم ایله
اتفاقنی استخراج ایدوب عدد حروف یکرمی سکز اولدیغی کبی عدد
منازل قمر دخی یکرمی سکز در دیدی ومنازل مذکوره نك اون دردی
قره فوق الارض مسیر اولوب اون دردی تحت الارض مسیر اولور
وبرکلمه اسم اولدیغی صورتده غایت عدد وحروفی زوائد واصلیه سیله
کواکب سبعهٔ سیاره عددنجه اولوب زیاده اولمازمثلا استخراج لفظی
یدی حرفدن مرکبدر والیوم تنساه حرفلرینه حرف الحاق ایله حرف
تضعیفی زیاده ایدوب عدد حروف زوائد بروج اثنی عشره موافق
اولدیغنی استخراج ایلمشدر ومنازل قمرك اون دردی تحت الارض
مسیر واون دردی فوق الارض مسیر اولدیغی کبی حروفك اون دردی
لام تعریف ایله تضعف اولنوب اون دردی تضعیف اولنمایغنی
استخراج ایلدی یعنی الثاء والتاء والدال والذال والراء والزاء والسین
والشین والصاد والضاد والطاء والظاء والنون واللام تضعیف
ایله قرأت اولنوب باقی اون درت حرف لام تعریف ایله تضعیف اولنماز
وخلیل شطرنجه آلت دخی ضم وحل ورقعهٔ شطرنجی اون خانه یه
طرح ایدوب نیجه زمان استعمال اولنوب ینه ترك اولندی بعده
حسابده برنوع صنعت اختراع ایده یمکه مرأهٔ حمقاء برشی اشتراایتمك مراد
ایلدکده اهل سوق اول مرأهٔ یه خدعه ومکرایله ظلم وغدرایتمك ممکن
اولمیه دیوب ملاحظه وتفکر ایده رك مسجده داخل واشتغال وتأملندن
کندوبی ستون مسجده چارپوب اعضالری زیر زبر اولوب سبب موتی

اولدی

سهل اولور وجه اوزره تنقیح ایلیوب خلیله بعض مرتبه اعتراض ایلمشدی
ازجمله خلیل اجزاء شعریه که انکله اشعار وزن وتقطیع اولنور سکز
جزء ایدوب ایکیسی خماسیه که فعولن ایله فاعلن در واثنی سباعیه که
متفاعلن فاعلاتن مستفعلن متفاعلن مفاعلتن مفعولاتدر لکن
جوهری اجزاء شعریه نك سکز اولمسنی انکار وخلیلك مفعولات جزئی
مستقلا جزء اولمق اوزره تعداد ایلدیکنه اعتراض ایلیوب مفعولات
مفروق الوتد اولان مستفعلن دن منقولدرکه زیرا مستفعلن ایکی سبب
خفیف ایله بروتد مفروقدن مرکب اولوب کذلك مفعولات ایکی سبب
خفیف ایله بروتد مفروقدن مرکبدر ومفعولات اکر سائر اجزا کبی
جزء صحیح ومستقل اولسه فقط مفعولات دن مرکب بربحر اوردی
تتکیم سائر اجزا دن مرکب بحرلر موجوددر بربحر یوقدر که مجموع
اجزاسی مفعولات اوله دیوب اثبات مدعی ایلدی وسبب ایکی حرفلی
اولوب حرف ثانی ساکن اولور سه قد کبی سبب خفیف تسمیه اولنور
واکر ایکیسی دخی متحرك اولور سه لك کبی سبب ثقیل تسمیه اولنور
وسببه برحرف دخی ضم اولنور سه وتد تسمیه اولنوب وتد دخی ایکی
قسم اولوب وحرف اول وحرف ثانی متحرك وحرف ثالث ساکن اولورسه
وتد مجموع تسمیه اولنور علی و بلی کبی واکر حرف اول متحرك
وحرف ثانی ساکن وحرف ثالث متحرك اولورسه وتد مفروق تسمیه اولنور
فعل کبی ایمدی مستفعلن ایکی سبب خفیف و بروتد مفروقدن مرکبدرکه
مس سبب خفیف تف سبب خفیف علن لام ساکنه ایله وتد مفروق
مفعولات دخی بویله درکه مف عولاتدر لکن عند الخلیل مس سبب خفیف
تفع وتد مفروق لن سبب خفیف اولوب مفعولات فاع لاتن دن فرع
اولوب سبب وتد مفروقه متقدم اولمغله لاتن فاع اولور لاتن فاع ایسه
مفعولات وزننده در وخلیلك صنعت معمایی اختراعنه سبب بودرکه یونانلدن
بری لغت یونانیه ایله خلیله برمکتوب ارسال ایدوب خلیل فهمندن
عاجز اولمغله کامل بر آی مطالعه سنه صرف اوقات وفراسته البته
اوائل مکاتیبه بسمله تحریر اولنور دیو ابتدا بسمله یی استخراج بعده

استخراج مراده معين ووسيله در مثلا اعمال معما تقسيم اولى ايله درت قسمه منقسمه در كه تحصيلى وتكميلى وتسهيلى وتذييلى اولوب هر برى اقسام متعدده يه منقسمه اولمغله مجموعى اوتوز يدى قسم اولمشدر وواضع معما عروضى وضع ايدن خليل بن احمد عمر الفراهندى ازدى در كه كنيه سى ابو عبد الرحمن اولوب يوز سنه سى بصره ده تولد ونشو ونما بولوب اوقاتى تحصيل علومه صرف وكتب كثيره تأليف ايلمشدر ازجمله كتاب العين خليلك تأليفى اولوب علم لغتده تأليف اولنا وكتبك اقدم وابتدا سيدر بوندن مقدم علم لغتده كتاب تأليف اولنما مشدر لكن كتاب مزبورى خليل اتمام ايتمك ميسر اولما مشدر زيرا اهل لغتدن جمهور كتاب مذكورك اكثر مواضعنى جرح وقدح ايتديلر بنابرين اقتضا ايدر كه كتاب مزبورى خليل اتمام ايتميه لكن خليلك كبى اول درجه دن عالى در كه اندن صدور ايدن حرفه برفرد انكشت اعتراضى دراز ايليه مكر جمع وتأليفنى آخره سپارش ايدوب خبط وخلل اول شخصدن صادر اولمش اوله واكثر ناس كتاب العين خليلك اولمسنه ذاهب در وبعض علما ليث بن نصر بن سيار خراسانى تأليفى اولمق اوزره قطع وجزم ايتدى وليث برجل صالح اولوب كتابنى ترويج وخلقى مطالعه سنه ترغيب ايچون خليله نسبت ايتدى ديرلر وبراز روايت دخى واردر كه تحريرى باعث تطويل اولمغله ترك اولندى وخليلك مؤلفاتندن برى دخى كتاب النقط والشكل وبرى كتاب النغم وبرى كتاب الشواهد اولوب انفس كتبى عروضدر كه وضع عروضده خليلى بركيمسه سبق ايده مبوب شطرنج وسائر مخترعات كبى علمايى اعجاب ايلمشدر وعلم عروضه خلق توغل واثر خليله اقتفا ومتابعت ايدوب بعضيلر بحر متقارب دن بحر مخبون الاجرأ استخراج ايليوب خبن تسميه ايلديلر وخبن حذف ثانى ساكنه دينوب بحر رجزا خفشك اختراعيدر وبحر مزبوره متدارك ومحدث ومخترع دخى تسميه ايدرلر وفن عروض كيده رك ابو نصر جوهرى يه واصل اولوب جوهرى علم عروضى اختصار وايضاح واخذ وتعليه

سهل

وصورت وجسم ونفس وعقله منحصر در زیرا برمحلده حال اولورسه صورتدر واکر حاله محل اولورسه ماده در واکر حال ومحلدن مرکب اولورسه جسمدر وبومذکوردن بری اولمازسه جوهر مفارقدر وجوهر مفارق جسمه تعلق تدبیر ایله تعلق ایدرسه نفسدر ایکیزسه عقلدر وعرض اکثرقوم عندنده یکرمی برقسم اولوب بعضیلرعندنده یکرمی اوچ قسم در واقسام مزبوره نك اون قسمی احیا یه منحصر ومخصوصدر که حیاة وقدرت وشهوت وقوت وارادت وکراهت واعتقاد وظن ونظر والمدر واون برقسمی احیا وغیراحیا یه شاملدر ازجمله کون که حرکت وسکون واجتماع وافتراقدن عبارتدر حیات صاحبی اولانلرده بولندیغی کبی حیات صاحبی اولمیانلرده دخی بو لنور وتألیف واعتماد وثقل وخفت وبرودت ویبوست ورطوبت ولون ورایحه وطعمدر واعراضك یکرمی اوچ اولمسنه ذاهب اولانلرمذکور یکرمی براقسامه بقا وموتی زیاده ایدوب یکرمی اوچ قسمدر دیدیلر وصحتدن مراد انسانه مخصوص اولان اعتدالك وجودی اولوب سائرحیواناتده کی اعتدال مزاجه صحت اطلاقی انسانه تبعیت ایله استعاره اولنمشدر ومرضدن مراد مزاجك اعتدالدن خروجنه اطلاق اولنور وتمیز ایکی شیئك بینی فصله دیرلر وان زیدونك جوهر وعرض عقیبنده علم طبه متعلق اولان صحت ومرض ذکری مجموع علوم عقلیه دن اولدیغنه اشارتدر یاخود مرادی اشیانك صحت ومرضی مبانی تمیز ایمکدر مثلاحقایق وشکوك وفضائل ورذائل کبی وشکوك رذائلی مرضه تشبیه ایلمسنه باعث بودرکه مرض بدنی تصرف کاملی ادراکدن منع ایلدیکی کبی شکوك ورذائل دخی فضلیتی ادراکه مانع اولور (وفك المعمی) وسن اول کیمسه سنکه معما یی حل وبیان ایلدك ظن ایلدم معمی عمی دن مشتقدر قفن پرشیده التباس اولسه عمی الامر دیرلر وشاعر بربیتك معناسنی آشکار ایتمیوب اخفا ایلسه عمیت معنی البیت دیرلرلغز دخی بو قبیلدندر واصطلاحده معما بر کلامدرکه وجه صحیح اوزره ایما واشارت طریقی ایله اسمادن براسمه دال اوله ومعمانك اصطلاحات کثیره سی وطرق وفیره سی اولوب

متن

تخفیف ایله کمیه دیرلر و بعضیلر اسم تام واخریني مشدد ومنصرف
قیلوب نسبتده تشدید ایله کمیة دیرلر ومنطقیین عندنده اقسام اعراضدن
برعرض اولوب ایکی قسمدر بری کم متصل و بری کم منفصل زیرا اجزاسی
میاننده برحد مشترك اولورسه کم متصلدر اکر حد مشترك اولماز سه
کم منفصلدر وکم منفصل عدد درکم متصل دخی قارالذات اولورسه مقدار
در اکر قارالذات اولمزسه زماندر وکیف اسم مبهم غیر ممکن اولوب
النقاء ساکنین ایچون اخری تحریك اولنوب فتحه اوزرینه مبنیدر راغب
ذکر ایدر که کیف ایله سؤال شول زمان صحیح اولور که بو کیفیتك سببی
نه درونه دکلدر دیمك ممکن اوله مثلا اسود وابیض وصحیح وسقیم کبی
پس باری تعالی ده کیف ایله سؤال اولنمز وکیف بعض حکماعندنده
جسمده حاصله برهیئت قاره وثابته درکه قسمت ونسبت قبول ایلز
مثالی سواد وامثالیدر وقاره قیدیله تعریفدن زمان وعدم قبول قسمت
ایله کم وعدم قبول نسبت ایله سائر اعراض خارج اولور (وناظر فی الجوهر
والعرض ومیز بین الصحة والمرض) وتحقیق سن شول حکیم سنکه متن
جوهر وعرضده مناظره ومباحثه وحقیقتلرینی اظهار وبیان وصحت
ومرض میانی فرق وتمییز وصناعت طبی تحریر ایلدك ظن ایلدم کتب
حکمیه ده ابحاث جوهر وعرض طویل الذیل وصعب المدرك اولوب
علی التفصیل ذکر و بیانه پورساله غیر متحمله اولمغله برنبذه ذکر اولنوب
اکتفا اولنمق مناسب کورلمشدر پس حکمانك جوهر دیدکاری جسمدر
مثلا انسان وفرس وحجر کبی وعرضدن مراد جوهرده حال ووصف اولان
شیدر مثلا سواد وحمرت و بیاض وحرکات مختلفه که قیام وقعود
واضطجاع کبی حاصل جوهر دن ماعدا سنه عرض اطلاق اولنور
وجوهر جسمدر دیو حکم اولنمغه سبب بودر که قوم اختلاف ایدوب بعضی
جسمه وغیره جوهر اطلاق ایلدی مثلا عقل ونفس وجزء لایتجزی
جوهردردیدی وبعض حکما جوهر جسمدر جسم اولیسانه جوهر اطلاق
اولنماز دیدی پس جسمك جوهر اولمسی اتفاقی اولمغله متفق علیه اولان
اختیار اولندی و بعض حکما عندنده جوهر پنج نوع اولوب ماده

وصورت

مغالطه در و بری صدقه اقرب دلالات ایله دلالات ایدرکه
خطابتدر و بری کذبه اقرب دلالات ایله دلالات ایدرکه شعردر
و بری صدقه وکذبه مساوی اولور وجهله دلالت ایدرکه جدلدر
وبعض حکما مبادیٔ برهان بش قسم اولوب بری اولیات و بری
مشاهدات و بری متواترات و بری مجربات و بری حدسیات در دیدی
و بعضلر برهان برجنسدرکه یقینی نتیجه ویردیو تعریف ایلدی و برهان
ایکی قسم اولوب برقسمی انی وقسم دیکری لمی درکه اکر اثردن مؤثره
استدلال اولنورسه برهان انی درمثلا دخاندن ناره استدلال اولندیغی
کبی واکر مؤثردن اثره استدلال اولنورسه برهان لمی در مثلا ناردن
دخانه استدلال اولندیغی کبی وابتدا منطقده تألیف کتاب ایدن
ارسطودر قوانین قانونك جمعی وقانون لفظرومی اولوب اصل قانون
وقاعده وضابطه برمعنایه در واصطلاح منطقیده قانون برصورت
کلیه درکه جزئیاتنك احوالی اول کلیدن معلوم اولور (وحد الماهیة متن
و بین الکیفیة والکمیة) وماهیت اشیایی سن تحدید وتعریف ایدوب
کیفیت وکمیتی تبیین ایلدك ظن ایلدم هرشیئك ماهیتی حقیقتی
وذاتی اولوب ماهیتی ذهنده تصور وملاحظه ونه کونه شیدر معلوم
ایدینوب مفهومنی ذاتیاتی ایله بیان ایلسه تحدید وتعریف اتمش اولور
وحقیقت دیدیکمز ذهنده برصورت کلیه حاصل اولورکه اول شیئك
تشخصندن قطع نظر اولنسه حاصل اولان صورت کلیه اول شیئه
مطابق اولور وتعریف مذکور عند الحکما علمك تعریفیدر زیرا
عند الحکما تعریف علم حصول صورة الشیٔ فی العقل اولوب
عند العقل ایله تفسیر اولنمشدر وعند الحکما علم اوچ قسمدرکه علم ما
یعنی شیئك ذاتنه علم وعلم کیف شیئك کیفیتنه علم وعلم کم شیئك
مقدارینه علمدر وقسم اول که ماهیت وذاته علمدر علم الهی تسمیه
اولندی وقسم ثانی که کیفیات اشیایه علمدر وعلم طبیعی تسمیه اولندی
وقسم ثالث که مقادیر اشیایه علمدر علم ریاضی تسمیه اولندی وکمیت
وکیفیت کم وکیفه نسبت اولنوب کم نحاة عندنده عدد دن عبارت
اولوب بعضلر اسم ناقص وسکون اوزره مبنی قلوب نسبت اولندقده

هوسکار و اباییل ایله کور یشوب برمقدار تحصیل موسیقی ایلدم و برکون
مادر مشفقه م نصحیه اغاز وای فرزند ارجمندم موسیقی هوسکار
اوله حق صنعت دکلدر که برخواننده قبیح الوجه یعنی ریشدار
اوله انك نغماتی استماع اولنمیوب نظردن ساقط ومتاعی کاسد اولوب
رونق واعتباری پنج روز اولور ایمدی بوسودادن فارغ وتحصیل علوم
نافعه یه ساعی اول که فوز وفلاح انده در دیدی بندخی پند مادری
قرطهٔ بناکوش قبول ایدوب تحصیل علومه مشغول و باری تعالینك
عون وعنایتیله علمده خلقك معلومی اولان درجه یه واصل اولدم
دیدکده حسن بن نعمان ای کشی جانم سکا فدا اولسون لطف ایله
برکره دخی نغمه سنج اول دیو نیاز ایلدکده مالك اول بروجهله
ممکن دکلدر زیرا مرادك تکرار استماع و تعلم ومیان ناسده افتخار
کنان اخذته عن مالك بن انس دیمکدر دینجه حسن بیلدیکه مالك
بن انسدر مومی الیه مالکك کلام نصح آمیزی بسیار اولوب
ازجمله برعالم خلقك اسؤله سنده لایله جوابداده اولمسه بین الناس
کلماتی مقبوله اولوروعلم کثرت روایت واخذ ایله دکلدربلکه پرتو ردرکه
باری تعالی مراد ایلدیکی قولینك قلبنه القایدر دیردی و برکون
برشخص مالك حضرتلرندن (الرحمن علی العرش استوی) آیت
کریمه سنك معناسنی سؤال ایلیوب مالك باری تعالینك عرشه استواسی
معقول ومتصور در لکن کیفیتی مجهولدر و بوسؤالی صحیح الاعتقاد
اولان آدم سؤال ایلمز بلکه عقیده سی فاسده اولان سؤال ایدر
دیو جوابداده اولدی رحمة الله علیه (وانك الذی اقام البراهین ووضع
القوانین) تحقیق جمیع دلائلی سن اقامت ایلدك وقوانینی سن وضع ایلدك
ظن ایلدم برهان لغتده حجت ودلیلك بیان وظهورینه دیرلر راغب
ذکر ایدرکه برهان دلیلدن کذبی غیرمحتمل اولوب دائما صادق اولانه
دیرلر وسائر ادله نك بعضیسی صادق و بعضیسی کاذب اولور زیرا ادله
پنج قسم اولوب بری دائما صدقی اقتضا ایدر دلالت ایله دلالت ایدرکه
برهاندر و بری دائما کذبی اقتضا ایدر دلالت ایله دلالت ایدرکه

متن

مغالطه

مستفيد ومنتفع اولدق وسفيانك علمى اول بزه تواضع ايتمكله قطعا
مستفيد اوله مدق ديدى مرويدركه امام يوسف مالك
حضرتلرينك زيارتنه واروب يامالك انسان تارة يخطى وتارة لايصيب
قبيلندندر ديوب امام مالكه تعريض اولدخى لايصيبى يصيب فهم
ايدوب بلى اويله درومشايخمزى دخى اويله مشاهده ايلدك ديدى
وبعض اصحاب مجلس متفطن اولوب خنده ايلديلر وامام ابو يوسف
مجلسدن قالقوب راهى اولدقده مالكك اصحابى ياشيخ ابو يوسف
سكا شومقوله سويلدى ديو تفهيم ايلدكلرنده مالك خجيل وشرمسار
اولوب يارب ابو يوسفك علميله كيمسه منتفع اولمسون ديو بددعا ايليوب
مقبول دركاه خدا اولوب تأليفاتى فى نفس الامر التفات واعتباره
شايان ايكن معتبر اولمامشدر مومى اليه ابو يوسف يعقوب بن ابراهيم بن
حبيب الامام الكوفيدركه زمان هادى ده قاضى اولوب بغدادده
ساكن ايدى وابتدا مذهب ابى حنيفه ده تأليف كتاب ايليوب يوز يكرمى
اوج سنه سى تولدو يوز سكسان ايكى سنه سى وفات ايلمشدر وابن حمدون
تذكره سنده ذكر وبيان ايدركه حسن بن نعمان بركون مدينهٔ منوره نك
محلاتى ميانده نصف نهارده برطرفه راهى اولوردى اتفاق صوقاقلرده
برفرد بولنمايوب تنهار و اولديغندن طبعى اغازه يه ميلان وذويزنك
مابال قومك يارباب حوزا كانتهم غضاب* بيتى ايله نغمه پرداز
اولوركن برروزن كشاد و لحيهٔ حمرا ايله حسن الوجه برشخص نمايان
اولوب حسنه يا فاسق اداء نغماتده قصور وخوابده اولانلرى بيدار
وفحشى اظهار ايلدك ديوب روزنى سدوصوت حزين ولحن لذيذ ايله
نغمات محرقه يه اغاز ايلديكه فى العمر اويله مؤثر براواز كوشزدى
اولميوب برخطوه حركته بى مجال ومتحير اولدقده اول مغنى يه بنى
هلاك ايلدك ديو بوخوب وخوش نغماتى قنده تحصيل ايلدك امان بنى اكاه
ايله ديدكده ينه روزنه كلوب معلومك اولسونكه سنم صباوتى متجاوز
وحدرجوليته رسيده اولدقده خوش اواز اولديغمدن تحصيل موسيقى يه

ایله مشرف ومزین ایده دیوب نبو عباس مالکه عداوت ایدوب
مومی الیه جعفر اخذ انتقام ایلدی دیو نقل ایدرلر و مالك حضرتلرینك
بوتمنی سی عبد الرحمن اموی یه واصل و فرحناك ومسرور اولوب
اهالئ اندلسه مذهب امام مالکی اخذ ایله امرانلردخی امثال
ایتملریله مغاربه با لجمله مذهب مالکده اولمغینه سبب اولمشدر مومی
الیه جعفر بن سلیمان بن علی بن عبدالله بن عباسدرکه والئ مدینهٔ
منوره اولوب یوزفرق یدی سنه سنده وفات ایلمشدر ومالك حضرتلرینك
تولدی سلیمان بن عبد الملك خلافتنده ووفاتلری رشید خلافتنده
یوزیتمش یدی سنه سی اولوب بقیعه دفن اولنمشدر امام شافعی
حضرتلرندن مروی درکه برکون امام مالك خانه سی قپوسنده
خراسان اسبانی ومصر استرانی شول رتبه بسیا رایدیکه اولمقدار
جمعیتی نادر مشاهده ایتمشدم بناء علیه مالکه کثرتندن تعجبمی افاده
ایلدیکمده مجموعی بندن سکا هدیه اولسون دیدکده یاابا عبدالله بزنی
کندیك ایچون اختیار ایله که اقتضا ایتدیکجه راکب اولورسن دیدم
جوابنده برتربه ده که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
اوله اول تربه یی حافر دابه ایله جکنه مدن استحیا ایدرم بیوردیلر وهارون
الرشید مالك حضرتلرینی کلسون کندیدن استماع احادیث شریفه
واخذ علوم نافعه ایده یم دیو دعوت ایلیوب امام مالك اجابت
ایتیوب علمك اولدیغی محله واریلور علم برکیسه مجلسنه کتمز بیوروب
هارون الرشید مالك حضرتلرینك منزلنه واروب وساده یه استناد
ایلدکده مالك یاامیر المؤمنین علم شریفه توقیر واجلال رسول الله
علیه السلامه تعظیم واحترامدر وساده یه استناد ایلیه دیدکده
رشید تعظیم واستنادی ترك وسائر شاکردان کبی پیش مالکده قاعد اولوب
استماع حدیث شریفه شروع ایلدی ورشید مقدما محمد بن سفیان
بن عیینه بن عمران الهلالی الکوفی یی اخذ حدیث شریف ایچون
دعوت وسفیان اجابت وحضور رشیده شاکردکبی ادب ایله قاعد
وتعلیم ایلمشدی بناء علیه رشید مالکه بزسنك علمکه تواضع ایلدیکمزدن

و یوزسکسان طقوزنده سی اللی سکز یاشنده بلدهٔ ریده وفات ایلمشدر رحمة الله علیه وزید بن دآود ذکر ایدرکه مناممده قبر رسول الله صلی الله علیه وسلم منشق اولوب رسول اکرم حضرتلری قاعد واطرافنی صف صف جماعت کثیره احاطه ایلمش مشاهده ایدوب قنی مالك بن انس دیو برندا استماع ایلدم ومالك بن انس حاضر اولوب رسول الله علیه السلامه نزدیك اولدقده مالکه بر قبضه شی احسان و یامالك بوشیئ ناسه تفریق ایله یوردیلر واحسان بیوردقلری شئ مسك اولدیغن بن مشاهده ایلدم دیدی وهب ذکر ایدرکه برمنادی ندا ایدر مشاهده ایلدمکه ای قوم اکاه اولك که امام مالك بن انس ایله ابن ابی ذیدن ماعدا برفرد افتا ایلمسون دیردی ومحمد بن جعفر دن مرویدرکه وقتاکه امام مالك خلقی مذهبنه دعوت واشارت ایلیوب برمقدار کیمسه اجابت وقبول ایلدی بعض مفسدلر مالکه حسد وجعفر بن سلیمان والئ مدینه اولدقده یاجعفر مالك بن انس سندن بیعتی تجویز ایلدی وطلاق مکرهك عدم وقوعنده احنفك روایت ایلدیکی حدیثی اخذ وعمل ایلدی دیو غمز ایلدیلر وجعفر اول حدیث شریفی مجوز دکلدی بناء علیه مالکی احضاروسندن شومقوله قول وفعل صدور ایلمش دیو مواخذه وتیابدن وجودنی تجرید و یتمش سوط ضرب ایلدی وضرب ایدرکن اللرینی زور ایله مد ایتدیروب دوشلرندن بازولری چیقدی جعفر مالك حضرتلرینی بو رتبه تذلیل وتألیم ایلدکده بین الناس وقع واعتباری وعلوشانی برتر ومترقی اولوب ضرب اولنان سوط لرکان مالکه لباس فاخر الباس ایله توقیر واکرام اولنمش مثابه سنده اولدی وبعض روایت سبب ضربی آخر کونه بیان ایدوب امام مالك مغرب زمین حجاجندن اندلس جزیره سنه مالك ومتصرف اولان عبدالرحمن بن معاویهٔ الامویدن سیرت وخلقنی سؤال انلردخی مدح وثنا ایدوب زهد وورعنی بیان ضمنده غداسی نان جوولباسی صوف وکاری جهاد فی سبیل الله در دیدکلرنده مالك حضرتلری باری تعالیدن رجا ایدر مکه بزم حرمزی دخی عبدالرحمن مثالی برخلیفه

اولوب علم فقهده ابتدا كتاب تأليفنه مومى اليه موفق اولمشدر وهر باركه پيغمبر عليه السلامدن حديث شريف نقل وروايت ايتمك مراد ايليه اغتسال وثياب ومجلسنى تعطير تبخير ايدردى ومجلس قرأت حديث شريفده برى رفع صوت ايلسه منع (وبسم الله الرحمن الرحيم ياايها الذين امنوا لا ترفعوا اصواتكم فوق صوت النبى) آيت كريمه سنى تلاوت ايدوب هر كيمسه كه پيغمبر عليه السلامك حديث شريفى قرأت اولنور كن رفع صوت ايلسه كان مجلس شريفلرنده رفع صوت ايتمش اولور ديردى امام شافعى حضرتلرندن مروى در كه محمد بن حسن امام مالك مى اعلمدر يوخسه ابو حنيفه رحمة الله عليه حضرتلرىمى اعلمدر ديو بندن سؤال ايلدكده حق انصافى ادا وجهى اوزره جوابه راضى مبسن ديدم بلى راضيم ديدكده يامحمد سن الله ايچون سويله قرأن كريمه قنغبسى اعلمدر ديدم غالبا صاحبكز امام مالك اعلمدر ديدى باسنت شريفه به قنغبسى اعلمدر ديدم غالبا مالك اعلمدر ديدى ياجماع امته قنغبسى اعلمدر ديدم غالبا مالك اعلمدر ديدكده ايمدى قياسدن غيرى برشى قالمدى وقياس ايله حكم اولنماز الامقدما ذكر اولنان اوچ دليله قياس اولنور بوندنصكره ميانلرى نيچه در معلومك اولسون ديدم بيوردى لكن نفس الامرده اما عظم امام اعظم ابو حنيفه نعمان بن ثابت الكوفى حضرتلرينك جمله يه راجح وفائق اولدىغى بى قيل وقالدر واوصاف جميله سى تحرير و بياندن مستغنيدر عبادات وتقواسى خود بيرون حوصلهٔ تعبير در از جمله اللى بش كره حج شريف وزيارت بيت منيف ايلمشدر رحمة الله عليه ومومى اليه ابو عبد الله محمد بن حسن بن فرقد الشيبانيدركه ابو حنيفه نك صاحبى اولوب پدرى عراقه كلوب امام محمد واسطده تولد وكوفه ده نشوونما بولوب ابو حنيفه دن وثوريدن اخذ علم وامام مالك وابو يوسف وبو عمرو الاوزاعيدن كتب و بغداد ده اقامت ونشر علوم ايلمشدر وامام شافعى مومى اليهدن روايت ايلمشدر وهارون الرشيد مومى اليهى قاضى نصب ايليوب خراسانه معاراهى

ای اوغل فلوجه اهلیلج نافعدرسنك کتور دیکك اهلیلجدن برمقدار ارسال ایله دیدکده مرامنه مساعده ایدوب ارسال ایلدم لکن بن کتم ایتمشکن نه وجهله خبردار اولدیغنه متعجب ومتحیر اولدم دیدی وبعض احبابمی جاحظ مریض ایکن دستنده دوا ایله مملو برقدح مشاهده ایدوب ندر دیوسؤال ایلدکده * اصبحت فی دار البلیات * ادفع افات بافات * بینی ایله جوابداده اولدی مومی الیه جاحظك کلامندندرکه بخل ایله جبن ایکی طبیعتدرکه باری تعالی یه سؤظندن حاصل اولور واساءت ایدن کیمسه یه احسان ایله مقابله تدبیرنده باری تعالی یه مخالفت ایدوب کندینك رحمتنی باری تعالینك رحمتندن زیاده ظن ایلکدر وناسك حدلرینی تجاوز ایتماملری احسان اومیدیله وعقاب خوفیله در پس اساءتلرینه عقاب واحسانلرینه احسان امیدی یاخود بری برطرف اولسه صغیر کبیر ووضیع رفیعه انقیاد ایتیوب نظام عالمه خلل طاری اولور وسکا حسد ایدن کیمسه یه عقاب ایتکه قادر اولورسك مستحق اولدیغی عفو بتك نصفنی عفوایله زیراحسود اولان کیمسه دائما معذبدر وجناب باری انسانی مایوس مسخ ایلدکده ینه برمقدار انسانه مشابهتنی ابقا ایلسدی لکن حالا اولدیغمز زمانی مسخ ایدوب ازمان سابقه یه مشابه یرنی ابقا ایلسدی وهرکس مالك اولدیغی شیئ انفاق واحسان ایتمك ضروری اولمغله تبك سیرت اولا کیمسه دن خیر ونفع صادر اولدیغی کبی بدسیرتدن شروفساد صادر اولور یعنی کل اناء یترشح بمافیه (ومالك بن انس مستفتیك) ومالك بن انس حضرتلری سیندن استفتا ایلسدی ظن ایلدم مومی الیه مالك بن انس بن ابی عامر تیمیدرکه کنیه سی ابوعبدالله اولوب طقسان یدی سنه سی مدینه منوره ده تولد ایدوب امام دارالهجرة و پیشوای امت اولوب شکم مادرده اوچ سنه مکث ایتمك اوزره روایت اولنوب کندولری ولد بطن مادرده اوچ سنه اقامت ایتمك جائزدر و بعضیلر اولمقدار اقامت ایلمشدر بیوروب کندویی مراد ایدردی مومی الیه طویل القامه وشدید البیاض وصاری یه مائل مهیب الشکل وثیاب ومجلسی نظیف و پاك

متن

ایلیوب مسموعم اولدیکـه بنم کبی برطرفی مفلوج ومائل و براقی سائل
ورنك رویی زرد وهائل آدمی کورمکدن نه حاصل دیو ملاقاتمه مساعده
ایلدی وجاریه بنی دفع ایتمـك ایچون کلمات مذکوره یی سردایلدکده
بن الحـاح وابرام ایدوب البتده کورملی بم ملاقی اولمدقچه مندفع اولمام
دیدکده جاریه رجعت وعدم مراجعتمی حکایت ایلیوب جاحظ بو آدم
مسافر تله بصره یه وارمشدم وجاحظ هنوز وفات ایلامشدی زیارتنه
واروب کورشدم دیو احباسنه نقل ایتمك استر دیوب اذن داده اولدی
ومجلسنه داخـل اولدیغمده لطف ایله معامله ایدوب سن کیمسین دیو
سؤال بن دخی اولاد برامکه دن اولدیغم افاده ایلدیکمده عظیم محظوظ
واجدادیمه ثناخوان اولوب سخاوکرملرین ذکرایدوب انلرك زمانده
فقرا ومحتـاجین رفاهتله تعیش ایدرلردی جود وسخـا انلرده ختم
اولمشدر دیدی بن دخی جاحظه صحت وعافیتله دعا وبر ایکی بیت
انشاد ایلمسنی رجا ایلدیکمده بو بیتلری انشاد ایلدی * لئن قدمت
قبلی رجالا فطالما * مشیت علی رسلی وکنت المقدما * ولکن هذا الدهر
نأبی صروفه * فتیرم منقوصا وتنقص مبرما * مأل معنا بروقنده خلق
علم وفضیلتده بکا تقدم ایلسه لر بنم حرکت وسعیم کا لاول سهولت
ووقار ایله اولوب تبدیل حال ایتمدن اول علمـایه تقدم وفضیلتده غالب
اولوردم لکن دنیـا نك احوالی برقرار اولمیوب صروف زمان احوال
ناسی تغییر ایدوب ضعیفی قوی وقوی اولانی ضعیف ایدوب الآن بنی
علیل وپیر ایتمکله فضل وکمالده ناسه تفوقمی ازاله ایلدی دیمك اولوب
رسل کسررا ایله سهولت ووقار معنـاسنه اولوب افعل کذا علی رسلك
علی هینتك ووقارك وعلی سهولة ایله تفسیر اولنـور وهیت سهولت
معناسنه در وزوجی وفات ایدن یاخود مطلقه اولان مرأه که زوج آخر
ایچون کندو یی تزیین واول کیمسه یه مراسله ارسال ایدرا کـه
* مرأة المراسل * دیدکلری بو معنـادن اخذ اولنوب راجزك بو بیتندن
اول معنـا فهم اولنور * یمشی هیبرة بعدمقتل شیخه * مشی المراسل
اوزینت بطلاق * بعـده جاحظی وداع ومجلسندن بیرون اولورکن

ایتمکله برکیسه پیروعلیل اولدی دیه جك محلده عرب فلان اخذ رمیح
ابی سعد ایله بیرلکنندر کایه ایدوب مثل اولمشدر وسائق عنز اولدم دیمك
دخی پیر اولدم دیمکدن کایه در حتی عرب فلان کیسه بیر اولدی دیه
جك محلده ساق العنز دیوب مثل اولمشدر زیرا شوبان رعی ایدرکن سرنی
عصاسنك اوجنه وضع واتکا ایدر وعنز دیشی کچی یه دیرلر وجاحظك
علیل اولمسنه باعث بودرکه برکون ابن داودك طعامنه حاضر وطعامده
شیر وماهی اولوب طبیب ابن بخشیشوع دخی مجلسده حاضر اولمغله
ارباب مجلسه شیر وماهی جمع اولمسی مضر درهر قنغیسنه خواهش زیاده
ایسه انی تناول وآخری اکل ایتمسه کز اصابتدر دیدکده جاحظ طبیبه
معارضه ایدوب جمعنده نه باًس واردر اکرهر برینك برر جهتله مضرتی
آخرك مضرتنه مقابل ومعارض اولوب متساقط اولورلر واکر
مضرتلری جهت واحده ایله اولوب متساوی ایسه کان مضر واحدا کل
اولنمش اولور دیدکده طبیب یاجاحظ بن حسن تعبیر بلم وعلم طبده
توفیق فلسفی جریان ایلز اکر کفتارمك صدقتنه مطلع وشیر وماهی
جمعنده اولان مضرتی تجربه ایتمك مرادایدرایسك اکل ایله دیدی جاحظ
دخی بی پروا ایکیسندن اکل ایلدکده جانب راستنده نقریس وجانب
چپنده فلج عظیم ظهور ایدوب صاحب فراش اولدی واحیا سندن
بری زیارتنه واروب حالنی سؤال ایلدکده جانب یسارمی شرحه شرحه
ایتسه لر خبردار ومتأثر اولمیوب یمینه برمکس قونسه الم ووجعنه طاقت
کتوره مم وجمله دن زیاده شکایتم طقساندندر دیو جواب ویردی
اثنای رامکه دن بری نقل ایدرکه طرف خلیفه دن امارت سند بکا توجیه
وتقلید ووقت مقدره دك ضبط بعده عزل اولندیغمده اوتوز بیك
دیناره مالك اولوب اون بیك دینارینه اهلیلج اشتراو بر سفینه یه راکب
وبصره یه واصل وجاحظك علیل اولدیغندن خبردار ومزاجنی
سؤال ایدوب وفاتندن مقدم برکره یاری کورمك قصد یله خانه سنه
واروب دق باب ایلدم برجاریهٔ حبشیه کلوب مرادمدن استعلام بندخی
غریب الدیارم جاحظی کورمك استرم دیدکده جاریه کلام جاحظه تبلیغ

ورقه یی قرأت ایلیش سك دیدی اول شخص دخی بلی قرأت ایلدم
لکن بو کونه تحریر ایلمکدن بنی رد ایتمك اولی ایدی دیو مؤاخذه ایلدکده
جاحظ ای کشی تحریر ایلدیکیم کلماتك سکا قطعا ضرری یوقدر که بن
برکیمسه یی شفاعت ونا ئل مرام اولمسنی مراد ایلسم بو کونه تحریر
ایدرم واصدقامك معلوملریدر که بو کونه تحریر عادتمدر دیدکده اول
شخص یاجاحظ الله تعالی لعنتی سنك اوزریکه اولسون و باری تعالی
سنك اللریکی ایاقلریکی قطع ایلسون وهزار بلایه کرفتار اوله سسك
دیوب جاحظ ای کشی یورتبه دشنامه نه دن مستحق اولدم دیدکده
اول شخص یاجاحظ بن بی برکیمسه یه شکر وثنا ایتمك مراد ایلسم عادتمدر
دینه بو کونه ادا ایدرم ظاهر نظر ایدوب منأ لم اوله دیوب راهی اولدی
جاحظ برطرفه عزیمتده اصدقاسندن برینك خانه سنه نازل اولوب
صاحب خانه اکرام واطعام ایلیوب لحمه متعلق طعام احضار ایلدکده
جاحظ سببندن سؤال صاحب خانه دخی ای برادر (ان الله یکره البیت
اللحم) حدیث شریفنی استماع ایدلدن بری چندان لحم اکل ایتمز اولدم
دیدی جاحظ دخی ای برادر بیت اللحمدن مراد غیبت ومساوی ایله
لحوم ناس اکل اولنان بیتدر دیدکده صاحب خانه کلام جاحظی قبول
واکل لحمه شروع ایلدی ابن ابی طاهردن مزویدر که برکون
جاحظه مسن وعلیل اولدی دیو خاطرنی سؤال وتطییب ایچون جماعت
ایله زیارتنه واروب دق باب ایلدم جاحظ قطعا جواب ویرمدی
ومشاهده ایلمشدمکه پنجره یه قریب برمحلده همسایه سی ابن حامان ایله
جالس ایدی بنه دق ایلدیکمده پنجره دن یاابن طاهر معلومك اولسونکه
بن الان حوقله یه مشغولم ورمیح ابی سعدی تحمل ایلدم وعنزی
سائقم شمدن صکره بمثله صحبت نیچه قابلدر همسان اول محلدن بکا
سلام ووداع ایله سلام و یروب جمله کزصفاده اوله سز دیدی حوقله یه
مشغولم دیمدن مرادی پیر و مرضم ممتد ومشنداولمغله دائما (لاحوله
ولا قوة الا بالله) دیرم دیمکدر وابوسعدك رمیحنی تحمل ایلدم دیمك
ابوسعد عربدن بر پیر آدم اولوب ابتدا عصابه اتکائی ابوسعد اختراع

حرینه خازنلر اثبات ایلدك لکن سنك مادریکك حرینك نارنه بی نهایه
اشیا القا اولنوب کفایت ایدرمی دیو سؤال اولندقده هل من مزید دیر
دیو جواب ویردی ومومی الیهك لقبی جماز ونامی عمرو بن جماد بن عطا
وکنیه سی ابوعبدالله اولوب نوادر ولطائفده ابونواسه غالبدر
وحباحب بر بخیل کیمسه نك اسمی در که مسافر آتش مشاهده ایدرده بنم
خانه مه کلور خوفیله سم اسبدن خروج ایدن آتش کی ضعیف وقلیل آتش
ایقاد ایدردی بعده بر شبئك قلتدن کنایه ایدوب نار الحباحب
دیرلر مثل مشهور در واهل عربیت ناری اصناف ار بعه یه تقسیم
ایدوب برصنفی که اکل ایدر شرب ایلمز نار دنیادر و برصنفی که شرب ایدر
اکل ایلمز نار شجر اخضر در و برصنفی که اکل وشرب ایدر نار جهنم در
و برصنفی که اکل شرب ایلمز نار موسی علیه السلام در دیدیلر کذلك
تقسیم دیکر ایله درت نوعه تقسیم ایدوب برنوع که نور واحراقی اولور
نار دنیا در و برنوع که نور واحراقی اولماز نار الاشجار در و برنوع که
نوری اولوب احراقی اولمیه نار موسی علیه السلام در و برنوع که نوری
اولیوب احراقی اوله نار جهنم در دیدیلر وحافر دایه سنکه ضرب وقدح
ایلدکده خروج ایدن شراره یه لسان عربده حباحب وزبان فارسیده
بومه دیدکلر ایدر شیخ نظامینك سلطان انبیا معراج شریفه عروج
ایلدکده براق برق رووصفنده * درشب تاریك بأن اتفاق * برق شده
بومهٔ پای براق * دیو انشا ایلدیکی بیتندن ظاهر در بر کیمسه جاحظدن
بردوستنه شفاعت نامه طلب جاحظ دخی تحریر وختم ایدوب ویردکده
اول شخص مجلس جاحظدن بیرون اولوب مهر نامه یی فك وقرأت
ایلیوب بوکونه تحریر ایلش که بعد السلام طرفکزدن شفاعت
اولنان شخص که موصل ورقه در احوالی معلوم اولیوب
سزدن رجایی موجب اوزره مده برحتی بو قدر مجرد ابرا منذن
تخلیص کریبان ایچون برکاغد ویردم اکرمرامنی اسعاف ایدرسك
ممنون وعدم مساعده ایلدیککزدن متألم اولمام دیو تحریرنه مطلع
وجاحظه عودت وجاحظ شخص معهودی مشاهده ایلدکده غالبا

ویره یم دیدکده اکا کلامکده صادق وراست کوسن دیو جواب و یردیدی
جاحظ روایت ایدر که برکون بغداد ده کتاب دیوانك مجتمع اولدیغی
دیوانخانه یه داخل وکتابی البسهٔ فاخره لابس وصورتاهر بریني مأمور
اولدقلری خدمتدن اعلاسنه شایان ظن اولوب هر بری مکلف
ومحتشم وقار وتعظیم وتکبرلری حددن افزون مشاهده ایلدیکمده
آیا ذات وحیثیلری دخی ظاهر لری کبی مکمل ومعمور میدر دیو
هر بریني امتحان ایلدیکمده بازی تعالینك باطل حقنده واما لزبد
فیذهب جفاء بیور دیغی کبی ظاهر لرین نظیف و پاك و باطنلرنی
مشوش وعقل ومعرفتدن خالی بولدم حیف ودریغ اول کاتبلره که
ظواهری نظیفه و بواطنی سخیفه اولوب الرینك تحریر ایلدکلرندن
جاهل ونادان اوله لر وتحصیل وکسب ایلدکلرینی عالمز مقابله سنده
اجرتدر اعتقاد ایده لر دیو دشنام ایلدی وتمام آیت کریمه (فاما الزبد
فیذهب جفاء واما ماینفع الناس فیمکث فی الارض) یعنی اما کف روی
آب وخبث بالای فلز برود برحالتی که مطروح وساقط باشدا ما آنچه سود
رساند مردمانراچون آب صافی یافلزکدا خته بی غش پس بماند در
زمین تابدان منتفع شوند* وبروقتده جاحظ برسیه طواشی اشتر
ایلدی سببندن سؤال ایلدکلرنده زنکی اختبارم لواطه تهمتندن احتراز
ایچون اولوب خصی اختیار ایلدیکم علت معهوده ایله متهم اولمامق
ایچوندر دیو لطیفه آمیز جواب ویردی وجاحظ بصره ده جاز ایله
هم صحبت اولوب جاز یاجاحظ نار لغتده قاج معنایه کلور دیوسؤال
جاحظ دخی نارالشجر که شکوفه دن عبارتدر ونارالحرب که اشتداد
مقاتله دن عبارتدر ونارالحباحب که سم دابه سنکه ضرب ایدوب
ظهور ایدن آتشدن عبارتدر ونارالمعده که حرارت معده دن عبارتدر
ومعروف اولان آتش در دیدکده جاز یاجاحظ نار لرك زیاده حار
وشدیدنی ذکر ایلدك دیدی جاحظ دخی ندر دیو سؤال ایلدکده
مادر یکك کسینك آتشیدر که هرنه مقدار شی رمی والقا اولنسه خازن
وحافظلری زیاده طلب ایدرلر دیدی جاحظ دخی یاجاز مادر یمك

دیدم زن مستوره دخی ای بی‌خبر سن بنم نزوله تکلیف ایده جکیکه
چیقدیغم مر تفع یره برکره چیقسك دنیا نیجه در مشاهده ایدر دیك
دیدی دخی برکون درخانه ده ایستاده واطرافه نکران ایکن برزن
بدید ونزدیکمه کلوب لطف ایله برمصلحتم واردرکه سن بنمله معاراهی
اولدیغمه حصول پذیر اولماز دیدی بندخی مساعده ومعاراهی اولوب
زن مکاره بنی برزرکر یهودینك دکانته کتوروب یهودی یه بنی ارأت
وایشته بوآدم کبی اولسون دیوب سمت آخره راهی اولدقده بن متحیر
اولوب قضیه یی یهودیدن سؤال یهودی دخی بوخاتون مقدم کلوب
بکا برصحیفه یه شیطان علیه اللعنه یی تصویر ایله دیدی بندخی ای خاتون
شیطانی مشاهده ایلدم صورتی معلوم دکلدر سن بکا برصورت
تعیین وارأت ایله که آکا کوره رسم ایده یم دیمشدم شعدی سنی احضار
ایدوب ایشته بویله اولسون دیدی که مراد ایلدیکی صورت شیطانی
تصویر ایده یم دیدی فی الحقیقه جاحظ زشت روی وقبیح المنظر
برآدم ایدی لکن فصاحت و بلاغتی قباحت رو ینك هیبتی ستر ایلمشدی
وجاحظ برکون چارسوده کشت وکذار ایدرکن برمحلده برقصه خوان
جالس وخلق کثیر اطرافنه مجتمع وچشم وکوش اولمشلرکه قصه
پردازی یه اغاز ایده جاحظ قصه خوانه رنك ایچون ای قوم نیچون
تجمع یلمش سز بوآدم صلحادن متورع واشتهاری سومز برعابد وزاهددر
دیدکده هرکسك کلام جاحظ اعتمادی اولمغله پراکنده و پریشان
اولدقلرنده قصه خوان واله وحیران اولوب جاحظ باری تعالی
سنك دخی عاجلا بلاکی ویرسون دیدکده جاحظ خنده کنان سوی
مقصوده روان اولدی وبرکون جاحظه ثقیل وکرانجان برشخص
یاجاحظ سن هزار جواب مسکت بیلورمش سن بکا بر مقدارنی تعلیم
ایله که بعض وقتده اقتضا ایده یوردیدکده جاحظ ای کشی اول جوابلری
آخره تعلیم ممکن دکلدر دیدی لکن شخص ثقیل مجاب اولمیوب ابرام ایلدکده
جاحظ ای کشی نه کونه جواب مسکت استرسن یجه اول شخص
یاجاحظ بکا بر کیسه یازوج القحبه یاثقیل الروح دیرسه بن نه جواب

اجرا ایلمامدن خیرلیدر واکر بندن سکا اساءت واقعه اولدی ایسه
مقابله سنده احسان ایلمك بندن سکا احسان ظهور نده سنك بکا
اساءتك ظهور ایدوب مذمتله مذکور اولمکدن اولی واحسندر یعنی
ابن ابی داود جا حظك اساءتی مقابله سنده کرم وعفو ایلدی
دیو مذکور اولمق احسان مقابله سنده جاحظه غدر وظلم ایلدی دیو کفت
وکو اولمقدن اصو بدر وقدرتك حالنده اخذ انتقامدن عفو اجمل واحسندر
دیدکده ابن ابی داودك شدت غضبی زائل اولوب فیحمك الله یاجاحظ
حسن تعبیر وخوش ادایه موفق سن قباحتکی عفو ایلدم دیوب
کرمایه یه ادخال و ثیاب فاخره اکسا والباس ایدك دیو خدمه یه امر
بعده مجلسنده برکو ستروب اکرام واقبال تام ایله یا اباعثمان کلمات
حکمت آمیز که اغاز ایله دیوب کلامنه چشم وکوش اولدی وجاحظك
سنی طقسانی تجاوز وایکیوز الای بش سنه سنده وفات ایدنجه نبك
بخت ومعزز ومکرم تعیش ایلیوب ابتداء ظهور ندن آخر عمرینه
وارنجه دردفقره مبتلا اولیوب متمول ومالدار ایدی جاحظك حکایات
غریبه واخبار لطیفه سی ونثر طویلی ونظم ضعیفی اولوب ازجمله
اخبارندن بری بودر که برکون احباسندن برینك خانه سنه واروب
دق باب ایلیوب برجاریهٔ سندیه ظهور ومطلبندن سؤال جا حظ
دخی افندیکه جا حظ سنکله کورشمکه کلمش دیو افاده ایله دیدکده
جاریهٔ سندی لثغ زبان ایله جاحد بایده سکا منتظر در دیرم دیدی جاحظ
دخی تکلمه عدم اقتدارنی بیلوب حدقی کلمش سنکله ملاقات طلب
یدر دیو افاده ایله دیدکده جاریه خلقی دیرم دیدی وجاحظ عاجز
اولوب برشی سویله دیوب رجعت ایلدی وجا حظدن منقولدر که
فی العمر بنی ایکی زنك تحجیل ایلدیکی کبی برکیسه تحجیل ایلمامشدر که
برکون برمحلده طعام تناول ایدر دم برسوری زنان جالس اولدیغم
نشیمك مرتفع اولان طرفندن مرور ایدر لردی ومیانلرنده سروقامت
ولاله خد وخوش اندام برزن شوخ چشم مشاهده ومزاح ولطیفه
قصدیله نازنین نزل ایدوب بو محله نازل و بتله اکل ایلسك اولمازمی

مجلسندن قالقوب اعتزال ایدن واصل بن عطانك اصحابی اولانلردر
وجاحظك تفرد ایلدیکی مسائلدن بری بودر که معارف مقتضای طبایع
وضروری اولوب اراده عبادك قطعاً مدخلی یوقدر فقط ارادتی کندی
فعلنه عالم وغیر ساهی اولمسنده جریان ایدر وبنه معرفته فی الحقیقه
فعل عبد اطلاق اولنور وعبادك جمیع افعالی کندویه نسبت اولنمسی
اجسام ایچون طبایع مختلفه وهر طبیعتك کندویه مخصوص اثری
اولوب طبایع مختلفه دن آثار مختلفه صادر اولمغله طبایع صاحبلرینه
اول فعل نسبت اولنور وجائز دکلدر که برکیمسه عاقل ومیز اوله ده
باری تعالی یه معرفتی اولمیه وکفار معاند ایله عارف میانندده رکه
کندی مذهب باطلینه محبت ومیلی وتعصبنه مستغرق اولوب کندی
اعتقادینك بطلانه شاهد اولان مقتضای طبیعت اولان معرفتی
درك وشعوردن عاجز اولور دیردی وبونك امثالی نیچه مذاهب
باطله یه ذاهب اولوب برمقدار قوم مزبوره مسائل مزبوره ده اتباع
ایتدیله اول قومه جاحظیه تسمیه اولنمشدر ومومی الیه جاحظك
ادبیات وکلام وفلسفه ده تألیفات کثیره سی اولوب از جمله
کتاب الحیوان وکتاب الامصار وکتاب البیان والتبیین مومی الیهکدر
وفوائد کثیره یی مشتمل نیچه رسائلی اولوب متداول ایدی علمادر
ومومی الیه جاحظ احمد بن ابی داوده منکسر و مجلسندن منقطع
ووزیر محمد بن عبدالملك بن زیات ایله موانست ومجلسنه ملازمت
ایدوب محمد بن عبدالملك وزارتدن عزل ونحاسدن برتنوره وضع
اولنوب اشد عقوبت ایله قتل اولندقده جاحظ فرار ایلیوب باعث
هر بندن استعلام ایلدکلرنده تنوره وضع اولنانك ثانی سی اولورم
خوفیله فرار ایلدم دیدی لکن فرار ایلدیکی محلدن خبردار واخذ
وثیاب بذله ایله درزنجیر ابن ابی داود حضورینه احضار اولندقده
ابن ابی داود یاجاحظ بن سنی یلدمکه کافر النعم ومعدن مساوی
ومفسد ومضر برکیمسه سن دیدکده یاامیر باری تعالی سنی هرامرده
موفق ومؤید ایلسون غضب ایله کندیکه زجت و یرمه والله سنك
بکا غالب اولوب مرادکی بنده اجرا ایلمك بنم سکا ظفریاب ومرادمی

علوم ومعارفه كوشش ايدك زيرا زمانى سزلرله مذمت ايتملرى
سزلرله زمانى مذمت ايتملرندن خيرلودر يعنى بو زمانده ارباب معارف
وعلمايه رغبت قالمدى ديملرى زمانمزده اهل معارف وعلما قالمدى ديمدن
خيرلودر واوچ نوع كيمسه مجانيندن معدوددركه برى غضبناك اولان
وبرى غيرتكش قسغانج اولان وبرى سرمست اولان ديردى وسهلك
ثعله وعفره نامنده اولان تأليفنده اى قوم حقوقدن اوزريكزه اداسى
واجب اولان حقى خلقه بذل واحسان ايده جكيكز عطيه يه تقديم
ايدك مثلا مديون اولان كيمسه خلقه جود وكرم ايتميوب دينى ادا
ايتمك واجبدر زيرا بر كيمسه هنوز اوزرينه فرض اولانى اداده تكاسل
وبطؤ اوزره اولوب نافله يى تقديم ايلسه اعتقادينك قصور وذهننه
ونقصان رأينه وسوء تدبيرينه شاهد درو بين الناس وقع واعتبارينه
مخل اولوب كرمى سببيله حاصل اولان محمدتى عدم مروت وحميتندن
نشأت ايدن فسادنى دفع وازاله ايلمز ديو تفصيل مقال ايلمشدر
(وعمرو بن بحر مستمليك) وعمرو بن بحر سندن املا طلب ايليوب تأليف متن
ايلديكى كتب معتبره يى سندن تعلم ايلدى ظن ايلدم مومى اليه عمرو بن
بحر بن محبوب ابو عثمان اولوب جاحظ ديمكله معروفدر حدقى ايله
دخى ملقب اولوب جاحظ ايله اشتهارى غالبدر وعلم وفضل وبلاغتده
يكانه وبى همتا وفوائد نفيسه وآثار لطيفه صاحبى اولوب آفاقده نام آور
ومسلم فحول وپيشواى علما اولمغله سائر امم دن امت محمد عليه السلامك
فضل ومزيتى عمر بن الخطاب رضى الله عنهك حسن سياستى وجاحظك
بيان وبلاغتى ايله اولمق اوزره ارباب فضل ودانش اتفاق ايلمشلردر
وبين العلماء معروفدركه ابو حنيفه فقهده وخليل نحوده وجاحظ
تأليف كتبده وابو تمام شعرده مسبوق دكلدر ومومى اليه جاحظ بصره ده
تولد وبغداد ده نشو ونما بولوب شيخ المعتزله اولان نظامدن تحصيل
علوم وكتب فلاسفه يه توغل واكثر مسائلنى ترويج ومذهب طبيعيه يه
ميل وفصاحت وفضل ايله متكلمينه فايق مشايخ معتزله دن اولوب
مسائل عديده ده تفرد ايلمشدر واصل معتزله حسن بصرى حضرتلرينك

مجلسنده

تعالی ابتداسنده نه رتبه اضطراب و تحیر ایراث ایلدیسه شمدی اول رتبه
نشاط بخش اولمشدر دیوب کلامن اتمام ایلدی و شداد الحارثی التونی
اوصاف جمیله ایله وصف ایدوب نظام دخی شیشه یی ذم
وقدح ایلمشدی سهل ایکیسنه مخالفت و آبکینه یی مدح و التونی
ذم ایدوب زجاج مجلا ونورانیدر والتون الدن اله انتقال ایدر برمتاع
بی وفادر وشراب بللورده سائر معادندن احسن و مفرح مشاهده
اولنور وشیشه شراب ایله مملو وسرشار ایکن ندیمکی مشاهده ایلمکه
مانع اولمز ودردست اولمه ده ثقیل وسنکین دکلدر وکرانبها اولمیوب
تملکی آساندر والتونك عربیده اسمی ذهب اولمغله ذهاب کتمك معناسنه
اولوب اسمنده شأمت واردر والتون اکثریا لئیم و خسیس اولنلره کیدوب
اسخیایی ترك ایدر وکندویی حفظ وحراست ایدنلره مکر وآشوب
پیدا ایتمه دن خالی دکلدر وابلیس علیه اللعنه نك انسانی صید ایلدیکی
داملردن بردامدر ولسان عربده التونك براسمی دخی احمر اولوب
(اهلك الرجال الاحمران) مثل اولمشدر کرچه احمراندن مراد لحم
وخمردر لکن لفظ احمر التونه دخی اطلاق اولنور وشیشه خس ولوث
قبول ایلمز ورایحهٔ کریهه مستقر اولمز وهرچند که آب صافی ایله شوییده
اولنه جدید وجید اولور ومعدنیاتده آب صافی یه شیشه دن زیاده مشابه
برشی یوقدر حتی شیشه نك براسمی دخی زبان فارسیده آبخشکدر و بوذکر
اولنان اوصاف عجیبه اولدیغی کبی شیشهٔ یابمق دخی امر عجیبدر
وزبان فارسیده التونه زر دیرلر که لسان عربده زر اترك معناسنه
امردر نتکیم مولانا جامینك بو بیتندن فهم اولنور * زمعنی زر اترك آمد
مقبلی کو برد بو * زامتثال امر زر ودهر ترك بوزرست * یعنی قنی
برمقبل که دویه وامتثال امر زر دنیایی ترك ایتمده وقتك ابوزریدر ومدمت
التونده مولانای مزبور بو بیتی انشا ایلمشدر * کرچه باشد زر خوش
ابراکن زرزکا براست تاج * برسر ابراهیم وزر نعلین پای ازارست *
لفظ ابراهیمك تاجی یعنی ابتداسی ابرالفظی وازرك نعلینی یعنی آخری زر
لفظیدر دیوب ختم کلام ایلدی وسهلك کفتار بند آمیزندندر که تحصیل

واستعدادندن زیاده رتبه سنی ترفیع واعـلا وبنی لایق وسزا اولدیغم
منزلتدن تنزیل وتذلیل ایلدك واول کاتبه اولان ظلمك بکا اولان حیفکدن
اشد وازیددر که مستحق اولدیغی درجه یه واصل اولمغله مجموع ارکان
دولت استکثار ایدوب هزل وسخریه ایدرلر وبنی رتبهٔ دونه تنزیل
ایلدیکـکه مرحمت ایلدیلرذیدکده مأمون خنده کنان قاتلك الله بزی
ضمنا هجو ومذمت ایلدك دیوب بنه مظهر اکرامی ایلدی روایت اخراده
مأمونك سهلی عفو نه باعث برکون ارکان دولت مجلس مأمونه حاضر
وبرخصوصه متعلق مأموندن برکلام مستحسن صادر اولوب سـهل
ایسناده وای قوم امیرالمؤمنینك کلامنی استمـاع وفهم ایدوب تعجب
وتحسین ایلیکز که والله امیرالمؤمنینك اقصر ایامدن برکونده ایشلدیکی
فعله ونقس الامره مطـابق تکلمنه بنومروان مـدت دولتلرنده
اول مقوله قول وفعله موفق اولامشلر دردیدکده سهلك بو تعبیری مأمونی
اعجـاب ایتکله جرمنی عفو وکـالاول التفات واستخدام ایلدی
وسهلك کلامندندر که هنوز حصول پذیر اولمامش نعمته تهنیه ظهور
ایدن مصیبته تعزیه دن اولی در والعیاذ بالله برکیمسه مصیبت زده اولوب
اقرباوتعلقاتی صبرایله مثاب ومأجور اولمدن اقربا وتعلقات مصیبت
رسیده اولوب اول کیمسه صبرایله مأجور اولمق اولی دروکشی هرکلامه
تصدی ایتمزدن مقدم تحمید ایلك لایقدر تکیم برنعمته مستحق اولمازدن
مقدم من طرف الله متنعم اولدیغی زیرا باری تعـالینك قولرینه کرم
واحسانی مستحق اولدقلرندن زیاده در ایمدی هر شبئه شر وعدن
مقدم لایق اولان باری تعالی یه شکر وسپاسدر دیردی وبروقتده سهلك
اصدقا سندن بری برمقدار زمان بیمار بعده شفایاب اولوب سهل اظهار
سروری متضمن برتذکره تحریر ایلدیکده ماکی انکسار وضعف مزاجکز
وبرمرضك ظهوری بعده انکشاف وزوالی رسیده سامعهٔ مخلصی
اولوب ابتدا اشتدادنده بی ازعاج واضطرابی زوالیله حاصل اولهجق
سرورردن مشغول واول صورتنده حیرت والم نهایتنده اولهجق حبور
وشادمانی بی منتهی ایتدیره جك مرتبه یه رسیده اولمش ایدی والحمدلله

تعـالی

وحسن مهرنی فك وقرأت ودر عقب خنده ایلیوب ابو هذیل سبب
خنده دن سؤال حسن دخی مکتوبی اراءت ایلدیکه مکتوب بو ابیاتدر
* ان الضمیر اذا سألتك حاجة * لابی الهذیل خلاف ما ابدی *
فامنعه روح الیاس ثم امددله * حبل الرجا یمخلف الوعد * حتی اذا طالت
شقاوة جده * و عناوه ناجیه بالرد * و ان استطعت له المضرة
فاجتهد * فیما یضر بابلغ الجهد * ما کل معنای ابیات معلومك اولسونکه
ابو هذیل حقنده ظاهرا سندن رجاده اولدیغم خصوصده درونم
خلافنده در ایمدی یأس راحتله مزبوری منع وخلاف وعدایله نیاز
ریسمانی اطاله ایله واکر بوندنصکره ینه ابرام والحاح شقاوتی زحمتی
طول ودراز اولورسه قطعی ردایله جواب ویروا کرابو هذیله ضرره
قادر اولورسك اجرا ایتمده سعی وجهدایله که طرفکدن متضرر اوله
دیمك اولوب ابو هذیل مکتوبه واقف وحیران و نالان اولدقده
حسن بن سهل یا اباهذیل غمناك اولمه که سهل مقتضای طبعی اولان
خباثتی اجرا ایلمش بنم مقتضای سیرتم سکا کرم ایتکدر دیوب احسان
فراوان ایلدی بعده ابو هذیل سهل بن هرونی مؤاخذه وعتاب
ایلدکده سهل خنده کنان یا اباهذیل قی سنك فهم و دانشك
کوردکی که مکتوبمده درونم اظهار ایلدیکمك خلافیدر دیو تحریر
ایلدم اکر درونم سکا خیر اولسه ان الضمیر خلاف ما ابدی یننی تحریر
ایلزدم دیو مغالطه ایلدیکه سهلك بلا غتندن معدود در وسهلك
تعریضات لطیفه یه متعلقه بعض حکایاتی اولوب ازجمله برکون امرأدن
بریله مکالمه اثنا سنده اول امیر سهله کذب ایدرسك دیدکده سهل یا امیر
روی کذاب سکا مقابل اولمز دیوب کذاب سن سك دیمکی تعریض
ایلدی زیرا انسانك و جهی کندویه مقابل دکلدر مرویدرکه بروقتده
سهلدن روکردان ومعرض اولوب آخر کاتبه توجه وسهلك مقامنه
اقامت ایتدیروب بر مقدار زمان مرورنده سهل مجلس مأمونه دخوله
فرجه بولوب یا امیر المؤمنین سن هم بکاوهم اول کاتبه غدر وظلم ایلدك
دیدی مأمون وجهی ندر دیدکده سهل دخی زیرا اول کاتبك استحقاق

واکر برمقدار دخی توقف ایتسه ایدی درهمك نیجه اوصاف جلیله سنی
تعداد ایتکه تشمیر ساق ایلمشدی و وعیل الخزاعی نقل ایدرکه
برکون سهل ایله هم صحبت اولوب مبا نمزده معارف وعلومه متعلق
ابحاث طول ودراز وسهله کرسنکی عارض اولوب یاغلام هات الطعام
دیوب غلام برکاسه شوربه احضار ایلدیکه ایچنده هرم کلمش برخروس
وار ایدی بعده سهل ملعقه یی دردست و خروسك اعضاسنی
تجسس ایدوب سرندن ماعدا اعضاسنی بواوب خروسك سری نیجه
اولدی دیو سؤال غلام دخی رمی ایلدم دیدی نیچون رمی ایلدك دیدی
غلام دخی تناول ایلرسن ظن ایلدم دیدکده سهل غضب ایله نیچون
تناول ایلرظن ایدرسن که والله بن خروسك پالرینی دخی رمی ایدمنه
عداوت ایدرم قنده قالدی که رأسی رمی اولنه زیرا
رأس اعضاء رئیسه دندر و رأس ایله تفاؤل اولنور و حواس
خمسهٔ ظاهره رأسده در وخروس رأسیله اوازه ایدر وسرنده تاج لعلین
لابس اولور که اول تاج ایله تبرك اولنور حتی شاعر * خروسوار سحر
خیز باش تاسروتن * بتاج لعل وقبای چکین بیالایی * دیمشدر وصفوت
چشمانیله * اصفی من عین الدیك * دیو ضرب مثل ایدرلر ودماغی
وجع کلایه نافعدر وأسك استخوانی سائر اعضاسنده اولان استخواندن
نرم ولطیفدر واکرسن تعظم و تکبر ایدوب اکل ایلرسك بونده
اکل ایدر بولنوردی دیو تعریض ایلدی و یاغلام رأس خروس
نوك پرندن وساقلرندن اعلا وخیرلو اولدیغی معلومك دکلمیدر البته
هرنه طرفه القا ایلدکسه پیدا وتحصیل ایله دیدکده غلام رمی ایلدیکیم
محل معلومم دکلدر دیوجه سهل یاغلام بنم معلوممدر که سن خروسك سرینی
شکمکه رمی ایلدك دیدی جاحظ دن مرویدر که بروقتده سهل دن معتزلهٔ
بصره نك شیخی اولان ابوهذیل احمد علاف فقر وفاقه یه ابتلا کاله
رسیده اولدی کرم یوروب حسن بن سهله برشفاعت نامه احسان
ایله که بومضایقه دن خلاصمه اعانت ایده دیو نیاز سهل دخی برمکتوب
تحریر وختم ایدوب ابوهذیله ویردی اول دخی حسن بن سهله ایصال

وحسن

ربع مسکونده نظیری نایاب اولان نسخه لری مالك اولمش ایسه کن
اضاعت ایتمش اولور سن دیدیلر فقط میان کفره دن مطران جمله یه
مخالفت وارسا لشده استعجال و مسارعتی استحسان ایلیوب علوم
عقلیه بر دولت صاحب شریعته داخل اولدی الاشر یعتلرینی
افساد و علماسی میانه اختلاف وخصومت القا ایدوب تفرقه
وعدا وتلرینه باعث اولمشدر دیدکده ملك جزیره به مطرانك رأیی
خوش کلوب مجموعنی ارسال ومأمون بر اقلیمه مالك اولمش قدر مسرور
ومحظوظ اولمشدی چونکه مأمون اول خزینهٔ کتبی سهله تسلیم ایلدی
سهل مطالعه لرینه نیجه زمان توغل وکتب نفیسه تألیف ایلیوب
فضل وکمالنك مزداد اولمسنه واشتهارینه باعث اولدی وسهل افراط
ایله بخیل اولمغله بخلی مدح جود وسخایی ذمی مشتمل بر کتاب تألیف
وحسن بن سهله عطیه اومید یله اهدا ایلیوب حسن بعد المطالعه
یاسهل باری تعالینك مذمت ایلدیکنی مدحت وتقبیح ایلدیکنی تحسین
ایلمش سن والفاظنك فصاحت وصلاحی معنانك قباحت وفسادنی
دفع وازاله ایلمز و بزدن عطیه اومیدنده اولور سن سکا عطیه من
ارسال ایلدیکك کتاب ایله عامل اولوب بخل ایله من اولسون دیو مکتوب
تحریر ایلدی ومومی الیه سهل البخل ناس اولمغله بخله دائر حکایات
عجیبه سی اولوب از جمله جاحظ نقل ایدر که برکون برفقیر سهله کلوب
سندن برنیازم وار درکه عندکده قطعا وقع واعتباری اولمیوب برامر
خسیسدر مساعده کز رجا ایدرم دیدی بعده سهل فقیری استنطاق
فقیر دخی بر درهم احسان بیورك دیو عرض مرام ایلدکده سهل
ای شخص قباحت نافهم بردرهمی تحقیر ایدرسن مع هذا درهمك
باری تعالی یه عصیانی اولمیوب دائما ارض الله ده اطاعت اوزره
حرکت ایدر و بردرهم اون درهمك عشر یدر واون درهم یوز درهمك
و یوز درهم بیك درهمك و بیك درهم برمسلمك دینی عشر یدر معلومك
اولدیمی که تحقیر ایلدیکك بر درهم ینه منتهی ومجموع خزاین بردرهم
بردرهمه ضم اولمغله مجتمع اولور دیدکده فقیر مأیوسا چیقوب کیندی

وحیدی اولوب کتب متقدمینه معارض نیچه کتب نفیسه تألیف وتدوین ایلیوب کمال فضلنه بناء اهل اسلامك بزرجمهری تسمیه اولنمشدی وبزرجمهری باوزانك ضمیله بزرج ومهردن مرکب اولوب بزرج بزرکك معربی اولومعناسنه ومهر محبت معناسنه اولوب اصلنده بزرجمهر وصف ترکیبی اولمغله اولومحتملی معناسنه در بعده نوشیروان وزراسندن برینه علم خاص اولدی که مزبور وزیر بختکان نامنده بردیك فروشك فرزندی اولوب حکمت وزکاسنه بناء پانزده ساله ایکن نوشیروان استوزار ایلمشدی ومزبورك کلمات حکمت آمیزی بسیار ومشهور اولوب ازجله ثمرة القناعة الراحة التواضع المحبة مومی الیهك کلامندندر ومدت وزارتی پرویزك زمانته دك متمادی اولوب پرویز تخت نشین اولدقده محوسبنی ترك وتنصر ایتدیکی ایچون پرویز قتل ایلدی ومومی الیه سهلك مصنفا تندن بری کتاب کلیله ودمنه نظیره ثعله وعفره نامنده پرتألیف جلیل درکه حیرت ده فضلا والان متداول ایدی علمادر حتی قاضیئ فاضل کتاب مزبور مدخنده برر ساله تألیف واثنای وصفنده هرکیسه که سهل بن هارونك رتبهٔ فضلنی یلمك مراد ایده بوکتابی مطالعه ایلسونکه سحرا فریبدر دیو ثنا ایلمشدر ومومی الیه سهل نظم ونثرده ممتاز ومسلم اولوب مقدما فضل بن سهله منتسب و منتمی ومتخصص ایدی بعده مأمون خلیفه مجلسنه داخل ومأمون فضیلت باهره سنه مطلع وبلاغت وعقل وفهمی مأمونی اعجاب ایتمکله حکمته یعنی فلسفه کتابخانه سنه کاتب تعیین ایلدی ومأمونك کتب مزبوره یه مالك اولمسنه سبب جزیرهٔ صقلیه یاخود قبرس کفره سی ایله محاربه یی متارکه یه تبدیل ومیانلرنده صلح منعقد اولدقده مأمون مالك اولدیغی کتب فلسفه یی طرفنده ارسال ایدك دیو تکلیف وکفرهٔ صقلیه کتابی اولمغله قطعا کتب فلسفه یه التفات ایتمیوب مأمون کتب مزبوره یی طلب ایلدکده ملك نصاری بطانهٔ دولت وصاحب رأی اولان کفره یی جمع واستشاره ایلدکده جمله سی یك رأی ویك زبان اولوب ارسالی مناسب دکلدرکه

ابن ظاهر اون التی سنه برآی خلیفه اولدقده نصکره مستعصم بن مستنصر
خلیفه اولوب یدی سنه خلافتدن صکره التیوز اللی التی سنه سی
هلاکو ظهور و مستعصمی قتل ایدوب دولت عباسیه منقرض اولمشدر
وهلاکونك ظهور وخروجنه سبب بودر که مستعصم بالله خلا فتنده
خواجه نصیرطوسی علم هیئتده برکتاب جلیل القدر تألیف ومستعصمك
استادی اولان ابن حاجبه عرض وابن حاجب جواهر کلماتی
رشتهٔ نظره کشیده ایدوب بر تألیف کامیاب اولدیغنه مطلع اولدقده
اکر بو کتاب شهر تیات اولورسه بزل درجهٔ اعتبار دن ساقط اولورز
دیو خوف وحسد ایتمکله کتابی دجلهٔ بغداده رمی والقا ایدوب العجبنی
طرنبه دیدی و بو کتاب غیرمفید اولوب انجق طرنبیله ذوقیاب اولورز
دیمك مراد ایلدی ونصیره بلده سنی سؤال نصیر دخی طوسی اولدیغن
اعلام ایلدکده قنی بو یونوزك دیو تکدیر ایلدی زیرا طوسیلر مجلسنده
کا ومذکور اولسه منفعل اولورلر بعده نصیر بو یونوزم شهرده قالدی
واروب احضار ایده یم دیوب انفعال تام ایله رجعت واسطرلابه
مراجعت ایدوب طوالع ملوکی تفقد وما وراء النهرده جنکیز خان
نسلندن هلاکونام بر پادشاهك طالعنی سعید وقوی استخراج اکا انتساب
وهلاکو یی تحریك وبغداده هجوم ایتدیروب بعد الظفر ابن حاجبی دست
کردن بسته احضار ایلدکرنده نصیر ابن حاجبه سلام خوان اولوب
معذور اوله بو یتوزی هنوز کتوره بلدم دیوب ابن حاجبی قتل ایتدیروب
کتابی انداخته ایلدیکی محله ابن حاجبك سر نی رمی ایدوب العجبنی
طرنبه دیدی * وسهل بن هارون مدون کلامك * وسهل بن هارون سنك
بلاغت وفصاحتی مشتمل اولان کلامکی جمع وتألیف ایلدی ظن ایلدم
مومی الیه سهل بن هارون بن ابی عمرو راهبون اهل نیسابوردن اولوب انشو
ونماسی بصره ده اولمغله بصری اولمق اوزره شهر تشعاردر ومذهب
شعوبیه دن اولوب شعوبیه برفرقه در که عربه بغض وعداوت وتعصب
اوزره وفرسه طرفدار اولوب عربی فرسه ترجیح وتقدیم ایلرلر ومومی
الیه بلاغت وفصاحت وحکمتده زمانك فریدی وعصرینك یکانه

متن

آی خلافتدن صکره دورتیوز یکرمی ایکی سنه سی ذی الحجه سنده
سکسان التی یاشنده وفات ایلدی بعده قائم بامر الله عبدالله بن قادر
بالله دن بیعت اولنوب قرق درت سنه سکز آی خلافتدن صکره
درتیوز التمش بدی شعبانده یتمش التی یاشنده وفات ایلدی بعده
مقتدی بالله عبدالله بن محمد بن قائم جدی وفات ایلدیکی کون خلیفه
اولوب اون طقوز سنه بش آی خلافتدن صکره درتیوز سکسان
بدی محرمنده سکسان اوچ یاشنده وفات ایلدی بعده مستظهر
بالله احمد بن مقتدی پدری وفاتی کونی خلیفه اولوب یکرمی التی
سنه خلافتدن صکره بشیوز اون برسنه سی قرق درت یاشنده وفات
ایلدی بعده مسترشد فضل بن مستظهردن بیعت اولنوب اون یدی
سنه خلافتدن صکره بشیوز یکرمی طقوز سنه سی قرق اوچ یاشنده
قتل اولندی بعده راشد بالله منصور بن مسترشد پدری قتل اولندیغی
کون خلیفه اولوب برسنه خلافتدن صکره خلع اولنوب بشیوز
اوتوز ایکی سنه سنده وفات ایلدی بعده مقتفی لامر الله محمد بن
مستظهر دن برادرزاده سی خلع اولندیغی کون بیعت اولنوب یکرمی
بش سنه خلافت ایدوب بشیوز اللی بش سنه سی التمش التی یاشنده
وفات ایلدی بعده مستنجد بالله یوسف بن مقتفی پدری وفات ایلدیکی
کون خلیفه اولوب اون برسنه خلافتدن صکره بشیوز التمش التی
سنه سی قرق سکز یاشنده وفات ایلدی بعده مستضی بنور الله بن
مستنجد پدری وفات ایلدیکی کون خلیفه اولوب طقوز سنه خلافتدن
صکره بشیوز یتمش بش سنه سی قرق ایکی یاشنده وفات ایلدی
ومومی الیه طرفندن صلاح الدین بن ایوب مصری وجانزوشامی
ضبط ایدوب مومی الیه اسمنه خطبه قرأت ایتدرمشدر بعده ناصر
احمد بن مستضی پدرینك وفاتی کونی خلیفه اولوب قرق بدی سنه
خلافتدن صکره التیوز یکرمی ایکی سنه سی التمش طقوز یاشنده
وفات ایلدی بعده ظاهر بن ناصر خلیفه اولوب اون بدی سنه
خلافتدن صکره التیوز قرق ایکی سنه سی وفات ایلدی بعده مستنصر

ایلدی وخلفاء عباسیه میانده متقی ومستقیم ایدی بعده علی مکتفی بن معتضد پدری وفات ایلدیکی کون خلیفه اولوب ایکی سنه التی آی خلافتد نصکره ایکیبوز طقسان سنه سی ذی القعده سنده اوتوز بر یاشنده وفات ایلدی بعده مقتدر جعفر بن معتضد برادر ینك وفاتی کونی خلیفه اولوب یکرمی درت سنه اون بر بچق آی خلافتد نصکره اوجیوز یکرمی سنه سی شوالنده اوتوز سکز یاشنده قتل اولندی ومومی الیه خلفادن بیعت اولنان صبیانك ابتدا سیدر بعده قاهر محمد بن معتضد برادری قتل اولندیغی کون خلیفه اولوب بر سنه التی آی خلافتد نصکره اوجیوز یکرمی ایکی سنه سی جمادی الاولیسنده خلع وچشمانی میل ایله نابینا اولنوب اوچیوز اوتوز طقوز سنه سی اللی ایکی یاشنده وفات ایلدی بعده راضی محمد بن مقتدر دن عمی قاهر خلع اولندیغی کون بیعت اولنوب التی سنه اون ای خلافتدن صکره اوچیوز یکرمی طقوز سنه سی ربیع الاولنده اوتوز ایکی یاشنده وفات ایلدی بعده متقی ابراهیم بن مقتدر دن عمی راضی وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب اوچ سنه اون آی خلافتدن صکره اوچیوز اوتوز اوچ سنه سی صفرنده خلع وچشمانی اعدام واوچیوز اللی یدی سنه سنده التمش یاشنده وفات ایلدی بعده مستکفی عبدالله بن مکتفی دن متقی خلع اولندیغی کون بیعت اولنوب برسنه درت آی خلافتدن صکره اوچیوز اوتوز درت جمادی الاخره سنده خلع اولنوب اوچ یوز سکز سنه سی قرق التی یاشنده وفات ایلدی بعده فضل مطیع بن مقتدر مستکفینك خلعی کونی خلیفه اولوب یکرمی طقوز سنه درت آی خلافتدن صکره اوچیوز التمش اوچ سنه سی ذی القعده سنده التمش بش یاشنده وفات ایلدی بعده عبدالکریم طایع بن مطیع پدرینك خلعی کونی خلیفه اولوب اون یدی سنه طقوز آی خلافتدن صکره اوچیوز سکسان برسنه سی نفسنی خلع اوچیوز طقسان اوچ سنه سنده وفات ایلدی بعده قادر بالله احمد بن امیر اسحق بن مقتدر دن اوچ یوز سکسان برسنه سی رمضانده بیعت اولنوب قرق برسنه اوچ

هارون الرشید درت سنه یدی ای خلیفه اولوب خلع بعده یوز طقسان
سکز سنه سی محرمنده یکرمی طقوز یاشنده قتل اولندی وتولدی رصافه
بغداد ده در بعده برادری عبدالله مأمون امین قتل اولندیغی کون
خلیفه اولوب یکرمی سنه بش ای خلافتده نصکره قرق سکز یاشنده
ایکی یوز اون سکز رجبنده ارض رمده وفات ایلدی بعده برادری معتصم
محمد سکز سنه سکز آی خلیفه اولوب قرق سکز یاشنده ایکیوز یکرمی
یدی سنه سی ربیع الاولنده وفات ایلدی بعده واثق بن معتصم
بش سنه طقوز آی خلیفه اولوب اوتوز التی یاشنده ایکیوز اوتوز ایکی
سنه سی ذی الحجه سنده وفات ایلیوب جعفر متوکل بن معتصم اون
درت سنه طقوز آی خلیفه اولوب فرزندی منتصر ایکی یوز قرق
یدی سنه سی شوالنده قرق بر یاشنده ایکن قتل ایلدی بعده مومی الیه
محمد منتصر پدرنی قتل ایلدیکی کوندن التی آی تمام منه دك خلیفه اولوب
ایکیوز قرق سکز سنه سی ربیع الاخرنده یکرمی درت یاشنده وفات
ایلدی بعده مستعین احمد بن محمد معتصم اوچ سنه طقوز آی
خلافتده نصکره ایکیوز اللی سنه سی محرمنده کندی خلافتنی ترك
ایدوب بنه اول سنه ده اوتوز بر یاشنده قتل اولندی بعده محمد معتز
بن متوکل مستعینك خلعی کونی خلیفه اولوب اوچ سنه یدی آی
حلولنده ایکی یوز اللی بش شعباننده نفسنی خلع واول سنه ده یکرمی
اوچ یاشنده وفات ایلدی بعده محمد مهتدی بن واثق اون برآی خلیفه
اولوب ایکیوز اللی التی سنه سی رجبنك اون دردنجی ثلثاکونی قتل
اولندی وسنی اوتوز طقوز سنه اولوب عادل وداد کر ایدی بعده
معتمد علی الله احمد بن متوکل عم زاده سی مهتدی وفات ایلدیکی کون
خلیفه اولوب یکرمی اوچ سنه خلافتده نصکره اللی یاشنده ایکیوز
یتمش سنه سی وفات ایلدی ومومی الیه تصرفاتدن حجر ومنع اولنان
خلفانك ابتدا سیدر بعده احمد المعتضد بن الموفق عمی معتمد وفات
ایلدیکی کون خلیفه اولوب طقوز سنه طقوز آی خلافتده نصکره
ایکی یوز سکسان طقوز جمادی الاخره سنده قرق التی یاشنده وفات

بزی ینه دارامنده عرض ودین و بدنلر بمز سالم اولدیغی حالده جمع
ایدوب کالا ول الفت وصحبت ایده یوز وماذلك علی الله بعزیز فانه
رب العالمین وارحم الراحمین * دیوب اتمام ایلدی وخلفاء عباسیه
هجرتدن یوز یکرمی طقوز سنه سنده ظهور والتیوز قرق سنه سنده هلاکو
ظهور یله منقرض اولوب مدت خلافتلری بشیوز اون اوچ سنه در
وسبب ظهورلری ابومسلم خراسانی اولوب هنوز مروانیان منقرض
اولمزدن مقدم محمد بن علی بن عبد الله بن عباس خلیفه و بعد
وفاته اوغلی ابراهیم خلیفه اولوب مروان حمار ابراهیمی حبس
ایلدکده ابراهیم کندویه تابع اولان قومه برادری سفاحدن بیعت
وانباعلرینه وصیت وکندی خراسانده وفات ایلدکده خلق عبد الله بن
محمد ابو العباس سفاحه اتباع ایدوب سفاح برادری منصور ایله
ابومسلم اعانتیله مروانیانی مضمحل وخلافتده مستقل اولوب ابتدا
دولت عباسیه سفاحدن معدود وعدد خلفا اوتوز یدی اولوب سفاح
قتل مروانده عسکره یوزاوتوز ایکی سنه سی ربیع الاولینك اون دردنجی
کونی خلیفه اولوب درت سنه سکزای خلافتدنصکره یوزاوتوزالتی
سنه سی محرمنده وفات ایلدی بعده برادری جعفر منصور دن سفاحك
وفاتی کونی بیعت اولنوب یکرمی ایکی سنه خلافتدنصکره التمش
اوچ یاشنده یوزاللی سکزسنه سی ذی الحجه سنده مکهٔ مکرمه یه قریب
برمحلده محرما وفات ایلدی ومومی الیه بانیٔ بغداد اولوب ارض بلقاده
حمیمه نام موضعده طقسان بش سنه سی تولد ایلمشدر بعده محمد مهدی
ابن منصور دن بیعت اولنوب اون سنه برآی و برکون خلافتدنصکره
یوز التمش طقوز محرمنده قرق ایکی یحق یاشنده وفات ایلدی بعده
موسی الهادی بن مهدی برسنه بریحق آی خلیفه اولوب یکرمی
درت یاشنده یوز یتمش سنه سی ربیع الاولنده وفات ایدوب یرینه برادری
هرون الرشید یکرمی اوچ سنه اون طقوز کون خلیفه
اولوب قرق بش یاشنده یوز طقسان اوچ سنه سی جمادی الاخر سنده
وفات ایلدی ومومی الیه بلدهٔ ریده تولد ایلمشدر بعده محمد امین بن

مکتوبی توصیه ایدوب موصل مکتوبك مرامنه مساعده یزم اوزیمزه
نه رتبه لازم ایسه سزه دخی لازملیدر براسعاف مرامنه مراعات
ایلدك که بزدن مراجعتی جنابکزه ایصال ایلدیکی مکتوب ایدیکه
سزدن رجایه بزی اهل اعتقادیله طلب ایلشدر ایمدی سزدخی
اعتقادنی تصدیق ومرامی حصول پذیر اولسنه همت پور یلورسه
کرم ایتمش اولورسز دیو تحریر ایلدی واسوده ارسال ایلدیکی
مکتوبده بنوعباسك ظهور وهجوملرندن کایه ایدوب یااسود برمقدار
صبر ایله حتی سیل زمینه ملاصق و مضمحل اولوب علامت ظلمتی
باری تعالی محو وافنا ایلیه دیو تحریر ایلدی وعباسیان ایله مروان
محاربه ده عاجز ومنهزم اولدقده معمدا لحمید اهل وعیالنه برمکتوب
ارسال ایلدیکه ماکی بودربعداداء الحمد معلومکز اولسونکه باری تعالی
دنیایی غم وشادیی مشتمل خلق ایدوب هرکیمسه که آسوده وامین
اوله دنیادن شاکر اولوب ستایش ایدروشول کیمسه یه که غم والم مستولی
اوله دنیایی مذمت واحوالندن شکایت بلکه کمال غضبندن
کندویه مضمر ایکن نظام عالمك پریشان اولمسنی تمنی ایدرمقدما دنیا بزه
برمقدار توجه واقبال ایدوب لذائذیله متلذذ ونفایسندن ذوقیاب ایلشدی
لکن شمدی اسب سرکش وجموح کبی اورکوب لجام زمامی الدن
کیدوب دیلدیکی طرفه شتاب وبزی زمینه انداخته ایدوب عذب روشیرینی
ملح وتلخه وملایم واطیبی خشین وسرده متبدل ومنقلب اولوب بزی
دارودیاردن دوروا قرباواصدقادن مهجور ایدوب خانه لریمز صاحبلرندن
خالی ودرونلری وحوش وطیور ایله مالی اولوب بوفرقت نامه یی تحریر
ایدرم حال بو که فلك بزی سزدن بنه بعاد وجدا ایتمکده ترقی اوزره
ایدی اکر بو بلیه ومصیبت متمادی اولور سیه سزك و بزم آخر وقمز
اولوب مواصلت رو زرستاخیزه قالور واکر من طرف الله وسعمزدن
خارج ظفر ایله مظفر اولورسق اسیر وفقر ذلی ایله ذلیل وحقیر اولدیغمز
حالده وطنمزه رجعت وسزلره مواصلت میسر اولور ومرادایلدیکی
ذلیلی عزیزوعزیزی ذلیل ایدن باری تعالی دن زیادمز اولدر که سزلره

ديد كده ابن المقفع تعبيره موفق اولمبوب سكوت سنى خطايه واقع اولدن
حفظ وحراست ايدر وسكا حسن ايراث ايدر نيجه نادم اولور سك
ديدى مرادى * المكثار كحاطب الليل * مكثير البته خطا ايدر ديمك
ايدى لكن سفيان حمق وجهلنه تعريض فهم ايدوب قتل ايلدى
روايت اخراده سبب قتلى برمكتوب تحرير يدر وسفاحك برادرى
ابو منصور مروانيا نك بزاره غلبه وتفوقى اوج كيسه ايله در كه برى كاتبى
عبد الحميد و برى حجاج بن يوسف و برى مؤذن بعلبكى در ديردى
و بركون عبد الحميده سنك بلاغت و فصاحتده كمالكه باعث نه اولدى
ديو سؤال اولندقده اصلعك يعنى على كرم الله وجهه حضرتلرينك
كلام بلاغت اشتمالرينه توغل وحفظ ايلديكمدر ديو جواب ايداده
اولدى وعبد الحميده برادر يكه مى زياده محبت ايدرسك صديقكه مى
ديديلر عبد الحميد دخى صديق ودوست اولورسه برادريمه محبت ايده زم
ديدى عبد الحميد خلقه نصيحت اثناسنده اى قوم كتابه احترام ايدك زيرا
بارى تعالى رزقكزى ايدى كتابده اجرا ايلشدر وقلم برشجره در كه الفاظ
ثمره و باريدر ديردى وابراهيم جبله نك خطى ردى وكريه اولوب عبد الحميد
يا ابراهيم قلمكى در ازوائلى تراش وجانب يمينى زياده اولور وجهله محرف
قطع ايله ديو تعليم وفى الحقيقه ابراهيمك خطى حسن ومقبول اولدى
وفقره مقدمه ده ابن زيدونك * وعبد الحميد بارى اقلامك * ايله بو قصيده
اشارت ايدر و بروقتده هشامك سر ياسندن مقوله برجاريه سى وفات
ايدوب عبد الحميد مروان لسانندن برتعزيه نامه تحرير ايلشدر كه
مفهومى بارى تعالى امير المؤمنينى برقرينه و انيسه نك اجل مسمادن
اولان مدت تمامنه دك وصلتيله متمتع وذوقياب ايلشدى چونكه من طرف الله
اول انيسه موهوبه عاريتيك مدتى تمام اولدى مقتضاى عاريت اوزره
استرداد وقبض اولنوب مقابله سنده بارى تعالى امير المؤمنينه مواصلتى
شكر فى اتيان ومفارقتنده صبر ايلكز سبيله قريبا اتدن انفس واعلا سنى
احسان وشكر وصبر ايله اجر جزيل اعطا ايدر و الحمد لله رب العالمين
انا لله وانا اليه راجعون * ديوب ختم ايلدى واحباسندن برينه موصل

یولکه جان باش فدا ایدوب معا هلاك اولنجه دشمنله مقاتله ایده رز
دیوب مقاتله یه انماز وعاقبت ابو مسلم مروانی قتل ودولتی ضبط
ایلیوب عبدالحمید یار قدیمی ومحب صادق اولان ابن المقفعك جزیره ده
خانه سنه فرار واختفا ایلیوب بعض غمزخبردار وغمزوابومسلم طرفندن
آدملر تعیین وعلی الغفله خانهٔ ابن مقفعه هجوم وایکیسنی معا اخذ
وعبد الحمید قنغیکز در دیو سؤال ایلدکلرنده ابن المقفع عبدالحمیدی
تخلیص ایچون نفسنی فدا ایدوب عبدالحمید بنم دیدی عبدالحمید دخی
ابن المقفع بنم خلاصم ایچون نفسنی فدا ایلدی عبدالحمید بنم دیدکده
عسکلر بحیروایکیسنی دخی احضار عبدالحمیدی بیلورآدملره اراءت ایدوب
عبدالحمید متعین اولدقده ابن المقفعی آزادوعبد الحمیدی ابو مسلمك
عباسیه دن نصب کردهسی اولان سفاح حضورینه احضار اولدخی
عسسانه تسلیم وقتل ایله دیوار ایلدکده سرنه قزمش طاسلروضع ایدرك
قتل ایلدیلروتاریخ وفاتی یوزاوتوزایکی سنه سیدره ومی الیه ابو مسلمك اسمی
عبدالرحمن یاخود ابراهیم اولوب علی روایهٔ بزرجمهر نسلندن وعلی روایهٔ
اسفندیار نسلندن برنوجوان در که * ان الله تعالی یبعث لهذه الامة
علی رأس کل مأیة من یجدد لها دینها) حدیث شریفنه مظهر اولوب
هجرتك یوزنجی سنه سی اصفهان ناحیه سنده برقریه ده تولد بعده
بصره ده نشوونما واون طقوز یاشنده ایکن برخصوص ایچون اخذ
وکوفه زندانه حبس ویکرمی یاشنده اطلاق اولنوب ابراهیم عباسی
مجلسنه داخل وآخرکار خلق بیعت عباسیانه دعوت ایتمشدر
ومزبور ابن المقفعك اسمی عبد الله وکنیه سی ابو محمد وفصیح وبلیغ
وکاتب مشهور ورسائل بدیعه صاحبی اولوب اهل فارسدن ومجوسی
بعده شرف اسلام ایله مشرف اولوب مصنفات کثیره وتألیفات
وفیره صاحبی در ازجمله درة الیتیمه وکلیله ودمنه مومی الیهك مؤلفاتندن
اولوب روایت اخراده کلیله ودمنه یی زبان فارسیدن لسان عربی یه
نقل ایلمشدر ویوزفرق ایکی سنه سی بصره والسی سفیان قتل ایلمشدر
وسبب قتلی برکون سفیان یا ابن المقفع قطعا سکوتمه نام داولدم

بیعت بنی عباسه دعوت وعباسیه یه امداد و امیه یی افنا ایلمك
قصد یله اوزرلرینه هجوم ایلدکده عبد الحمید بامروان ابو مسلمه
طرفکدن برمفصل نامه تحریر ایده یمکه اکر قرأت ایدرسه طرفدار یمز
اولوب عباسیه دن رجوع ایدر واشکری میانه اختلاف واقع وتدبیری
باطل اولوب دولتك پایدار اولمسنه تکفل ایدرم والعیاذ بالله التفات
وقرأت ایلمزسه بزم ایچون موت وهلاکدن غیری یه احتمال یوقدر
زیرا ابومسلم صاحب خروجدر هرنه طرفه توجه ایدرسه نصرتقرین
اولور دیوب طویل الذیل برمکتوب تحریر ایلدیکه کبر همتدن
برشتره تحمیل وارسال اولندی وقتاکه نامه ابومسلمه واصل اولدی قطعا
التفات ونظر ایتیوب اتش اماده واحراق ایتدیروب متکبرانه وغالبانه
معامله ایله بویتی تحریر وارسال ایلدی *محی السیف اسطار البلاغة
وانتحی * علیك لیوث الغاب من کل جانب * یعنی سیف بلاغت
سطرلرینی محووافنا ایلیوب هرطرفدن سنك اوزریکه مبشه وغاب
شیرلری میل وهجوم ایلدی دیمك اولور فی الحقیقه ابومسلم عباسیه
ایله مروان اوزرینه هجوم ودفعات ایله مروان منهزم
اولوب کمال اضطرابه ندن یا عبد الحمید سنك ادب
ومعرفتك سبیله خلق سکا محتاجدر بناء علیه نافذ الکلمسن ومعرفتك
خلق ایچاب ایتمکله سکا حسن ظن واعتماد ایلشلردر ایمدی دشمندك
اماتخواه اولوب عذروظلمی بکا اسناد و بندن شکایت ایلیوب ابومسلمی
مصالحه یه ارضا ایلمکه سعی ایله مأمولدر که حیاتمده بکا نافع
ووفا تمدنصکره اولاد وعیالمه مفید اوله دیدکده عبد الحمید بویتی
انشادا ایلدی *اسروفاء ثم اظهر بغدده *فمن لی بعذر یوسع الناس ظاهره
مالی فرض ایده یمکه سکا صداقت ووفامی کتم واخفا وغدری اظهار
ایتمشم بزم چون خلقه کیم اشاعت عذر ایدر که خلق ظاهرینه فریفته
اولوب اعتماد ایلیه یا امیر المؤمنین بکا امر ایلدیکك خصوص ظهور
ایده جك ایکی امرك سکا خیر اوسی و بکا افیحدر همان چاره سی
باری تعالی دشمنمزی اوزرمزدن دفع ایدنجه صبر ایدرز یاخود سنك

بن یحیی سنك قلملریکی تراش ایدردی ظن ایلدم دیمك اولوب مومی الیه
عبدالحمید بن یحیی بن سعید العامریدرکه فن کتابتده یکانه وافصح
کتاب و بلیغ وادیب ایدی وکتابت عبدالحمیددن ظهور وابن العمید ده
ختم اولوب ابتدای زماندن کندی وقتنه کلنجه نظیری مشاهده
اولنمامشدی واوائل حالنده کوفه ده معلم صبیان اولوب معرفتی
واسطه سیله مروان جعدی یه خلیفه اولمازدن مقدم انتساب وسائرندن
منقطع ومروانه منحصر و ندیم ومصاحب اولوب مروانه خلافت
توجه ایلدکده مروان واتباعی سجدهٔ شکر ایلیوب عبدالحمید سجده
ایلمدکده مروان سببنده سؤال عبدالحمید دخی نیجه سجده ایده یمکه
بروقتده سنکله هم صحبت اولوب ملاطفه اولنوردی شمدی
سن اوج اعلایه پرواز ومرتبهٔ رفیعه ایله سرافراز اولدك بن ایسه
کالاول پس پایه ودون رتبه قالدم دیدکده مروان یا عبدالحمید
سندخی بنمله پرواز ودرجهٔ علیایه واصل اولورسن دیدی عبدالحمید
دخی اویله ایسه سجدهٔ شکر لازم اولدی دیوب سجده ایلدی مومی
الیه مروانه مروان جعدی دیدکارینه سبب بودرکه جعد بن
درهم مومی الیهك معلم واستادی اولوب هر امرده جعده اتباع
ایلدیکندن مروان جعدی تسمیه اولنمشدر ومزبوره مروان حمار
دخی دیرلر زیرا محاربه ده ثبات ومتانتی وارایدی ومومی الیه آخر خلفاء
بنی امیه در ومروان مدت خلافتنده عبدالحمیدی خدمت کتابتده
استخدام واکرام تام ایلدی وابتداء مکاتیبه دیباجه وتحمیدی
عبدالحمید اختراع ایلیوب اقتضای حال اوزره مکاتبی کاه ایجاز وکاه
اطناب مفرط ایله اطناب وتطویل ایدردی ایجاز ایلدیکی ازجمله
عمالدن بری مروانه برعبد زنکی اهدا ومروان استقلال واستحقار
وعبدالحمیده مفید وموجز برمکتوب تحریرینه امر ایلدکده عبدالحمید
لسان مرواندن زنکی طرفمزه واصل اولدی اکرسیاهدن شر ومکروه
برلونه وواحددن اقل برعدده ظفریاب اولمق ممکن اولیدی انی اهدا
ایدردك دیمك مضموننده تحریر ایلدی وابومسلم خراسانی ظهور وخلقی

زنج دخی ایکی قسم اولوب بری بین الناس زیل دیمکله معروفدر عرب
اختراع ایلشدر برقسمی دخی اوج تللی برساز در که عجم پیدا ایلدی
وتارلری اولان ساز لره پرده تعبیر اولنان بندلر وضع اولنوب هر پرده
برمقام اجرا ایلد یلر ابتدا عربده عود ایله الحان فرسی اجرا ایدن
نضر بن حارث بن کلده در که حیره یه راهی وکسرایه تقرب وضرب
عودی الحان عجم اوزره تعلم بعده مکهٔ مکرمه یه کلوب اهالی مکه یه
تعلیم ایلدی بعده اسلامده ابتدا الحان عجم ایله تغنی ایدن سعید بن
مسجح اولمق اوزره روایت اولنمشدر روایت اخراده شامت ایله معروف
اولان طویسدر ه ابن مسجح الحان فرسی تعلمنه باعث بودر که
عبدالله بن زبیر حضرتلری بناء کعبه یه دهن وضعف کلمکله تجدید
وترفیع ایلدیکی وقتده عمله نك بعضی اهل فرسدن اولوب الحان عجمله
نغمه پرداز اولدقلرنده ابن مسجح عربی نغمه ایله اجرای موسیقی
ایدردی بعده شامه راهی والحان رومی تعلم بعده فارسه راهی
والحان عجمی وضرب عودی تعلم ایدوب بوسبب ایله میان عربده
الحان عجم منتشر اولدی منقولدر که ظهور موسیقی بطلمیوسدن
اولوب اسحق بن ابراهیم موصلی ده ختم اولمشدر مومی الیه اسحق
بن ابراهیم بن ماهان بن بهمن که ابن ندیم الموصلی دیمکله معروفدر پدری
عجم وموصلده توطن ایتمکله موصلی دیمکله مشتهر اولوب فقیه وشاعر
واخبار شعرایه واقف وعلم کلام وحدیث شریفده ماهر اولوب علم
حدیثی سفیان بن عیینه ومالك بن انسدن اخذ وعلم ادبی اصمعیدن
وابو عبیده دن تعلم ایدوب علم موسیقیده فرید وخوش صحبت
برآدم ایدی حتی اکر اسحقك الحانه توغل واشتهاری اولمسه زمانده
عفت وصداقت ودیانت وحمیت وامانت وفقاهتده بی نظیر اولوب
قضایه اولی واحق ایدی دیو جمیع دهات اتفاق ایلشلر ومو تندن ایکی
سنه مقدم عمی طاری اولوب سکسان بش یاشنده ایکی یوز اوتوز بش
سنه سی وفات ایلشدر (وان عبدالحمید بن یحیی باری اقلامك) متن
بری یونمق وتراش ایتمك معناسنه اولوب ماکل معنای فقره وعبدالحمید

منور وشعله دار اولور وابو سلیمان منطقیدن بر شخصك منظر
وقریندن طبیعت متنفر ومبغض ایکن الحان لطیفه ونغمات لذیذه
اجراسنه اغازیا خود تحریك اوتار وضرب نقرات دف ایله ولوله
انداز اولسه اول آن طبیعت شخص مکرر به المنظرك تقربنه میل
ومنادمت ومقارنتنه طالب اولور طبیعتك موسیقی یه احتیاجی نه وجهله
درکه حتی متنفر اولدیغی شخصه بورتبه میلان ایده دیو سؤال
اولندقده ابو سلیمان موسیقی یه میل فی الحقیقه نفسکدر زیرا طبیعت
نفسدن برمرتبه دوندر بحن نفس نغمات لطیفه ونقرات ظریفه
استماع ایلسه متلذذ اولوب طبیعت دخی قبول صالحه ومستعده
ونفسه منقاده اولدقده نفس کندوده موجود اولان موسیقی یی
طبیعته اعطا ایدوب طبیعتك کسب وتلذذی نفس واسطه سیله
اولوب موسیقی طبع مستعده شرف ویردیکی اجلدن واسطه ایله
میل وتحصیلنه رغبت ایدر دیو جواب ویردی وفقره مزبوره
اوتار وانقاردن مراد طنبور وششتار وکمان وسائر آلات مطربه در
مرویدرکه ابتدا آلت مطربه ملك بن متوشلخ ایچون پدری سرینی
کبی ایجاد اولنوب بربط یعنی قبوز یاخود عود تسمیه اولندی لکن
بوروایت ضعیفه اولوب روایت صحیحه ده موجد آلات مطربه
بطلمیوس در بعضیلر بوروایتی دخی انکار ایدوب حکماء فرسدن
فیثاغورث اخراعیدر دیدی وبربط باب النجات ایله تفسیر اولنوب معناسی
باب جنت صیرلندن اخذ اولنمشدر دیمك اولور وبربط چهار اوتار
اوزرینه وضع اولنوب هربری طبایع انسانیه دن بریسنه مقابل
ومحاذیدرکه تار زیر رقیق اولوب سودا مقابلی وتار دوم دم مقابلی
وتار سوم بلغم مقابلی وتار چهارم که اوتار ارابعه نك غلیظی اولوب
بم تسمیه اولنمشدر صفرا مقابلی در وهرچندکه چهار اوتارك صدالری
معتدل وسیراهنك اوله نفس انسانی ایله مجانست پیدا ایدوب طبیعت
مائل وطریناك اولوب نفس طبیعت ایله یك لخت اولور ودخی لوبالبن
لمك دفی اختراع ایلیوب مزماری عرب ایجاد وصبخ که فارسیسی زنجدر

اشرف منطق الحاندر زیرا نفوس جمیع اوازه دن زیاده نغماتدن
طربناك ومتلذذ اولورنفوسك دخی اشرفی موسیقیدن زیاده متأثر
ومتلذذ اولانیدردیردی وموسیقی لفظ یونانی اولوب ایکی کلمهٔ یونانیه دن
مرکبدرکه موسی وقی در وموسی نغمات معناسنه وقی موزون
وملتذ معناسنه اولوب موسیقی نغمات ملتذه ومؤذونه دیمك اولور
وصناعت موسیقی اشرف صناعاتدر زیرا معرفت مجسطی وعلم حساب
ومعرفت اوقلیدس وعلم نجوم وعلم طب معرفت موسیقی یه موقوفدر
وموضوعات موسیقی جواهر روحانی او لمغله مستمعانه تأثیر ایدر اما
سائر صناعاتك موضوعاتی اجسام طبیعی اولوب نفوس ایله علاقه سی
اولمامغله تأثیر ایتمز پس موسیقی اشرف صناعات اولمش اولورروایت
صحیحه ده واضع موسیقی حکماء الهیدرحتی فیثاغورث زیاده ریاضتکش
ومحقق ومجاهد برحکیم اولوب ریاضت ایله برتبه یه رسیده اولدیکه
تلامذه سنه بنم حرکات افلاکدن چندین نغمات خیالمده متمکن اولدی
دیوب قواعد موسیقی وضع ایلمدی بعده افلاطون وارسطو وبطلمیوس
موسیقیدن کندی مخترعاتلرین قواعد فیثا غورثه ضم وزیاده ایلیوب
صنعت موسیقی مشتهر اولدی وحکماء مزبوره نك استخراج موسیقیدن
غرضلری لهو ولعب اولمیوب مراد لری عالم قدسه استیناس ارواح
وتألیف نفوس ایدی حتی آلات موسیقی بی صوامع ومعابدلرینه وضع ایدوب
اول محاذره تخصیص ایلمشلردی وافلاطون (من سمع الغنا بکمال ادا به
مات طربا) دیمشدر وصنعت موسیقی حکماء یوناندن فرسه انلردن دخی
حکماء عربه انتقال ایلمشدر منقولدرکه نغمات زیانك تکلمه عدم
قدرتندن بقیه اواز اولوب طبیعت الحان ایله بلا تقطیع ترجیع
طریقیله ادا ایلدیکی صدا اولمغله استماعیله نفوس انسانیه منبسط
اولورو ترجیع اوازی حلقومده الحان ایله دوراید رمکله نغمات حصولنه
دیرلر وافلاطوندن مرویدرکه هرکیمسه که محزون اوله طرب انگیز
اولان اصوات حسنه استماع ایلسون زیرا نفس حزن آلوده اوسه
نوری منخمد ومنطفی اولوب نغمات طرببخشی استماع ایلدکده

وتأليف وهيولى يه متصل اولميانه تعلق ايدن ربو بيتدر ديو تفصيل ايلمشدر وبركون برشخص ربيعة الرقينك بو بيتنى انشاد ايدردى * اوقبل للعباس يا ابن محمد * قل لا وانت مخلد ماقانها * مألى ياعباس اكر بخل ايدوب سائلى لا كلمه سيله رد ايدرسك دنياده مخلد وباقى اولورسن دينلسه خلود دن بجوب ردسائله ايلمز ديمك اولوب مزبور كندى استماع ايلدكده انسانك اوزرينه واجب دكلدركه هرطلب اولنان شيئه مساعده ايدوب نعم ديسه بلكه كاهيجه رد ولا ايله استثنا ايلمك مناسبدر ديوب بو بيتى انشاد ايلدى * هجرت فى القول لا الا لعارضة * تكون اولى بلافى اللفظ من نعم * مألى كلامدن لاكلمه سنى ترك ايلدم مكر مقتضى اوله اول وقتده كلمهٔ لايى ايراد ايلمك نعم كلمه سندن اولى در يعنى هرشيئه مساعده ممكن دكلدركاهيجه ردايله جواب اقتضا ايدر ديمك اولور (وان صناعة الالحان اختراعك وتأليف الاوتار والانقار توليدك وابتداعك) صناعت پيشه معناسنه والحان لحنك جمعى ولحن حسن صوتله آوازه ايتمك معناسنه واختراع پيدا ايتمك معناسنه واوتار وترك جمعى اولوب زه معناسنه وانقار نقرك جمعى اولوب نقرالات مطربه يى اوفورمكه ديرلر وتوليد طوغرتمق يعنى ايجاد معناسنه ابتداع شى بديع اختراع معناسنه اولوب ماكل فقرات نغمات ومقامات سنك اختراع وايجادك وآلات طرب سنك حداث بديعك ظن ايلدم ديمك اولور والحان قواعد هندسه ايله وضع واختراع اولنوب بعضيلر الحانى قواعد عروض ايله وضع اولنمسنى زعم ايليوب خاتمة المحققين اسحق موصلى قول اخيرى ردايدوب علم موسيقى يه عدم اطلاع علريله حمل ايلمشدر وواضع موسيقيده اختلاف اولنوب بعضيلر واضعى بطلميوس در ديديلر وبعضيلر غيرى اولمسنه ذاهب اولمشلردر لكن قول اصح بودركه صنعت موسيقى قديمه وتعاليم فلسفهٔ اولى دن موجود در ومشهور اولان مخترع موسيقى بطلميوس اولوب ابتدا اوضاع والقاب موسيقيى مشتمل كتاب اللحون الثمانيه اسميله مسمى كتابى تأليف ايلمشدر وبطلميوس

متن

اولندقده واوراق نشر اولندقده فناوهلاك قبول ايتمده سائر اشيا دن اسرع وازيددر ودرهم مرغ كبي او لوب يدكده اولدقجه ملككدر وطيران ايلدكده غيرك اولور ومتملسك بو پيتلرى معلومك اولسونكه * قليل المال تصلحه فيبقى * ولايبقى الكثير مع الفساد * لحفظ المال خير من فناه * وسيرفى البلاد بغير زاد * مألى مالك قليل اولسه اعمال ومحافظه ايله ملككده باقى اولور اما اعمال ايتيوب صرف واسراف ايلسك نه مقدار بسيار ايسه ده تلف وافنا ايدوب فقير اولورسك ايمدى حفظ مال فناوهلاكندن فقير اولوب تحصيل ايچون سياحت بلدان ايتمدن خيراولوردرديمك اولور وبربيت معلومدركه اول بيتى اشتماع ومضمونيله عامل اولوب تحصيل مال قصديله يوزيمك آدم تاركدار وديار اولوب غربت وكربت اختيارايلدى واول بيت بودر* قسر فى بلاد الله والتمس الغنى * تعش رئيسا اوتموت فتعذرا * يعنى بارى تعاليتك بلده لرينى كشت وكذار ايليوب مالدار اولمغى التماس ايله كه ماله دسترس اولورسك غنا ورفاهيت ايله تعيش ايدرسن ياخود مالدار اوله ميوب وفات ايدرسك معذور اولمش اولورسك كه سعى ايلدك لكن پسيار مقدر دكل ايمش ديرلر ايمدى اى فرزند مال ايچون دور بلاد ايدنلردن اولمدن حذرايله ديدى وشطرنج بازنجله مناسب مثل اولوب جفن بركيسه طعام اكل ايدركن برلقمه يى در دهان وبرينى دردست وبرينى اوكنده اماده ايدوب برينى دخى طبقده نشانلسه اول كيسه يه ظرفاى عجم (فلان كس شطرنج بازاست) ديرلرخوش علف دخى بومعنايه در ومومى اليه كندى فلسفه اوج علمدن عبارتدر اولى علم رياضيدركه تعليمده اول وطبعده اوسطدر ايكنجى علم طبيعياتدركه طبعده اسفلدر اوچنجى علم ربوبيتدركه طبعده جمله دن اعلادر وعلم فلسفه علوم ثلاثه يه منقسم اولمسنه باعث معلوماتك اوج قسم اولمسيدر زيرا معلوم محسوس اولمق وار اولمامق وار ايمدى ذوات هيولى كه محسوساتدندركه تعلق ايدن طبيعيدر وهيولى يه متصل اولانه تعلق ايدن علوم رياضيات كه علم عدد وهندسه وتنجيم

عشق محبتکمیدر دیمك اولوب یعقوب استماع و تحسین ایدوب تمام
تقسیم فلسفی ایله تقسیم ایلدی دیدی و یعقوب کندی برجاریه‌یه
دلداده اولوب برکون جاریه به * انی اری فرط الاعتیاصات
من المتوقعات علی طالب المودات مؤدیات بعدم المعقولات * دیدی
ویعقوب ریش رازصاحبی اولوب جاریه کلمات یعقوبی استماع وروینه
نظر اندازاولوب تخطئه و تحمیق ایچون * ان اللحی المستر خیات علی
صدور اهل الرکاکات محتاجات الی المواسی الحالقات * دیدی یعنی
یعقوب کندی بن وصاله منتظره لردن محبت طالبی اولا نلرله زیاده
امیرش واختلاطی نامعقول افعال قبیحه ارتکابنه مؤدی اولور
ملاحظه وظن ایده رم دیدکده جاریه تحقیق عقلنده نقصان
اولانلرك سینه لری اوزرینه مسترخی وارسال اولنان ریشلری حلق
وتراش ایدیجی اوسترمیه محتاجدردیدی ومومی الیه یعقوبك بخله دائر
کلامندندر که شرف بخللدندر که سائله ردایله جواب و یروب لادیدکده
بخیلك سری برهوی ومرفوع اولور اماجو مردلك نعم دیوب مرام
سائله مساعده ایلدکده سری اسفل وزمین طرفنه مائل اولور واستماع
موسیقی مرض برسام حاد در زیرا انسان نغمات لطیفه استماعیله
طربناك اولوب بذل مال ده اسراف ایدوب فقیر اولور وفقره ابتلاسندن
غمناك وعلیل اولوب هلاك اولور دیردی عمرو بن میمونden مرویدرکه
برکون یعقوب کندی ایله خانه سنده طعام اکل ایدرکن همسایه لردن
بری کلوب بن اول شخصی طعامه دعوت ایلدم اولدنی والله هنوزدفع
کرسنکی ایلمشدم دیدی یعقوب بلکی تناوله رغبت ایده احتمالی ایله ذات
باری تعالی یه یمیندن عالی برشی یوقدر اکر بوندنصکره تناول ایدرسه کافر
اولوردیدی وکندی فرزندینه نصح ایدوب ای فرزندارجمند دسترس
اولدیغك مالی حفظ ده خلق ایله شطرنج باز معامله سی ایله معامله ایله که
کندی آلاتی حفظ خصمك آلاتنی اخذه جدوجهد ایدرزیرا برمال که سندن
آخره تجاوز ایده بردنی سکا واصل اولماز ودراهم ودنانیر ملککده ایکن
محموم اولوب صرف ایلدکده وفات ایدر ودینار کسر و پریشان

روی حاتمی غبارا حسان ایله سترایلدی دیو مؤاخذه ایلدکده بو تمام
برمقدار زمان تفکر ایدوب بو بیتلری انشاد ایلدی * لاتنکر واضر بی
له من دونه) مثلا شرود فی الندی والباس * فالله قد ضرب الاقل لنوره *
مثلا من المشکاة والنبراس * یعنی ای قوم سخا وشجاعتده ممدوحمدن
دون اولا نلره تشبیه وایراد ومثل ایلدیکمی انکار ایلیکز زیرا باری تعالی
اقل وادنا اولان مشکاة ومصباح ایله منور اولدقلرینه بناء ضرب مثل
ایلیوب * الله نور السموات والارض مثل نوره کمشکاة فیها
مصباح * یوردی دیدی و بو بیتلر اصل قصیده سنده اولیوب فوری
انشاد ایلدیکنه هرکس تحسین ایلدیلر (کل صعلوك جواد)
امثالدن اولوب معناسی هر کیمسه نك که سرمایهٔ بسیاری موجود اولمیه
مالك اولدیغی مال اندك شمارك تلف اولمسی اول کیمسه یه اسانتر در
دیمکدر پس ملوکه نظر ایله صعالیکدن معدود اولمق مدح اولور کان
اد خار ماله رغبت ایتیوب برطرف فدن مستحقلره بذل واحسان ایتمکله
خزینه سنده مال فراوان بولنمز دیمك اولور وابو تمام جائزه قصیده
اولمق اوزره برناحیه والیلکی طلب ایلیوب حاضر بالمجلس اولا نلر
بو تمام شاعر مقوله سی هوا یی برشخصدر والی اولمغه شایان دکلدر
دیو تما نعت ایلدکلرنده یعقوب کندی بلی والیلکه لایق دکلدر
لکن عمری نهایته رسیده اولمغه چوق زمان قالمامشدر زیرا حدت طبع وفرط
زکا صاحبی اولانلرك ذهنی قلبلرینه دائما ضعف ویرمده در خصوصا
ابو تمامده بعض مرتبه علایم موت مشاهده ایلدم تو جیه ولابتده
یأس یوقدر دیدی فی الحقیقه برمقدار زمان مرورنده ابو تمام وفات ایلدی
وبرکون برکیمسه * وفی اربع منی حلت منك اربع * فما انا ادری ایها
هاج لی کربی * جمالك فی عینی ام الذکر فی فمی * ام النطق فی سمعی
ام الحب فی قلبی * بیتلرینی انشاد ایدر یعنی محبوبنه خطاب ایدوب
سندن درت شی بندن درت شیئه حلول ایلیوب کرب وعشقمی قنغیسی
تحریك ایدر معلوم دکلدر ایاچشمده اولان جالکمیدر یوخسه
دهانمده ذکرکیدر یاخود کوشمده کی تکلمك میدر یوخسه قلبمده کی

کرب بن معاویه بن جله بن عدی بن ربیعه بن معاویة الاکرمین
بن الحرث الاصغرین بن معاویه بن حرث الاکبرین بن معویه بن نور
بن مرقع بن کنده بن غفر بن عدی بن الحرث بن مره بن ادد بن
زید بن یشجب بن عریب بن مهد بن کهلان بن سنان بن یشجب بن
یعرب بن قحطان ابی یوسف الکندی درکه لغة اسلامیه ده وفنون
حکمت یونانیه وفارسیه وهندیه ده متبحر واحکام نجوم وسائر علومده
یکانه ایدی وعلم ادبه اشتغال وانقان ایلیوب مجموع فلسفه یی تحصیل
ایله صاحب کمال ومشهور افاق اولمسی بغداد ده اولمشدر وکتب
اوائلك غوامض ومشکلاتی حل وبیان ایدوب مذهب ارسطویه
ذاهب واول وادی یه سالك وهرفنده کتب کثیره تصنیف ونیجه ارباب
استعداده علوم حکمیه تعلیم ایدوب هر وجهله اثار وفوائدی بسیار
ومنتشر اولوب دولت معتصم کندینك ذات واثاری ایله افتخار
ومباهات ایدردی وکتاب العقل الانسی وکتاب الجوامع الفکریه
وکتاب الفلسفیة الاولی مومی الیه یعقوب کندینك مؤلفات جلیله
سندندر ومومی الیهك اخبار حسنه سی ونوادر غریبه سی وار درلکن
کال مرتبه بخل وضنته مبتلا ایدی ازجمله اخبار حسنه سندن بری
بودرکه برکون احمد بن معتصمك مجلسنده جالس ایکن ابو تمام طائی
کلوب مشهور اولان قصیده سنیه سنی انشاد ایدوب * اقدام عمرو
فی سماحة حاتم * فی حلم احنف فی زکاء ایاس * بیتنه
واصل اولدقده یعقوب کندی یا ابا تمام ممدوحك اولان فرزند
امیر المؤمنین خلقك مالنی غارت وفقرایه بذل وانعام ایدن
صعالیك عربه تشبیه ایلدیککدن ماعدا حربه اقدام وصولتده عمروه
وسماحتده حاتمه وحلمده احنفه وزکاده ایاسه تشبیه وتسویه ایلدك
شعراء زمانه ایسه ممدوحلرینی اسلافه ترجیح ایدوب سنك کبی تسویه
ایلرز مسموعك اولمدیمی ابودلفی اثنای مدحده * رجل ابرعلی شجاعة
عامر * بأساوغیرفی محیاحاتم * دیمشدر یعنی ممدوحم اولان کیمسه شجاعت
وحربده شدت واقدام جهتیله عامره غالب اولوب سخا وکرمده

ایسك جنازه صاحبنه و اروب تعزیه ایله واکر مدار معاش اوله جق
پرشیئك اولمیوب فقردن مضطرب ایسك همسایه که تعزیه ایله زیرا
سنك مصیبتك اندن اکثر واشد اولوب خانه کده ماتم وماً تم زیاده
اولمش اولور ابوالعیناذ کرایدر که برکون نظامه *اذاهم الندیم له بلحظ
تمشت فی مفاصله الکلوم *بیتنی انشاد ایتدیکمده نظام ایمدی اول
محبوبك مصاحبی نابینا اولمق لازمدر که متضرر اولمیه دیدی کلوم
ضم کاف ایله یاره لر معناسنه ومفردی کلم اولوب معنای بیت
فحن ول محبوبه ندیم مصاحب اولان کیمسه طرف چشم ایله نکاه
ایلمك مرادایلسه فرط حسنندن اول کیمسه نك مفصللرنده جراحت
ویاره لر پیدا اولور دیمکدر (وجعلت للکندی زسما استخرج به
الدقایق) وکندی یه برسم واثر وضع وتحریر ایلدك که اول رسم
ایله حقائق ودقایق استخراج ایلدی ظن ایلدم مومی ایله یعقوب بن
اسحق بن الصباح الکندی درکه اشعث بن قیس اولادندن اولوب
زمانده فیلسوف اسلام دیمکله معروف ایدی و پدری اسحق ایام
مهدی ورشید ده کوفه واول حوالیده اولان بلدان والیلرندن بری
وجدی اشعث رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
اصحاب کرامندن ومقدما جمیع کندیه ملك اولمشدی قیس دخی
کنده دن برملك عظیم الشان اولوب اعشی بن قیس مزبور قصائد
نفیسه ایله مدح وثنا ایلمشدی ومومی الیه کندی علماء متبحریندن اولوب
فلسفیات ومنطقیات وحسابیات وکریات وموسیقیات ونجومیات
وهندسیات وفلکیات وطبیات واحکامیات وجدلیات و نفسیات
وسیاسیات واحداثیات وابعادیات وتقدسیات وانواعیات ده ایکیوز
یکرمی بر تألیفی وار درکه بعضی کتب وبعضی رسائلدر وفیلسوف
لغت یونانده محب علم معناسنه در زیرا فیل محب معنا سنه وسوف علم
معنا سنه در وترکیب اولنوب فلسفه فیلسوف لفظندن مشتق
اولمشدر ومومی الیه کندینك نسبی مضبوط اولوب یعقوب بن اسحق
بن صباح بن عمران بن اسمعیل بن محمد بن اشعث بن قیس بن معدی

متن

ایله عامل اولمغی اختیار ایلدم زیرا سرایم طرفندن کذار ایدرکن کندویی پریشان حال وفقر وفاقه یه ابتلا ایله بی مجال مشاهده ایلدم وبو طرفده کلوب ترك دار ودیار وعیال ایلمك کمال مرتبه اضطراب وافتقارندن اولدیغنی ملاحظه ایلدم ایمدی اکرا هوازده اقامت مراد ایدرسه برایکی آی مکث واقامت ایلسون مأمولدرکه باقی قلان عمرنده کندونك تعیشنه مدار اوله جق شی ظهور ایده واکرعلی جناح الاستعجال وطننه رجعت مراد ایدرسه بواوتوز التونی اخذ ودیارنه عودت ایلسون وبومقدار عطیه کرچه قلیلدر لکن کندی قبول عذره اهل واحقدر دیدی دیو تبلیغ کلام ودیناری اخذ ووطنه رجعتی اختیار ایلیوب ظهور ایدن امور غریبه یه متحیر اولدم بری بوکه فی العمر اوتوز التونه دفعة مالك اولمامشدم ایکنجی غریبده طول ودراز مکث اقتضا ایلدی اوچنجی طیره ونحوست باطل اولدیغنه مطلع اولدم دیدی ونظام ایکیوز یکرمی سنه سنده اوتوز التی یاشنده وفات ایلمشدر ومز بورك اشعار لطیفه وکلام مرغوبی اولوب ازجمله طلبه سنی علمه تحریص ایچون علم برشیدرکه طالب اولان کیمسه یه کندندن برمقدار نی اعطا ایلز ما دامکه طالب علم کندینك مجموعنی علمه ویرمیه طالب علم اولان کشی کندینك مجموعنی علمه ویردیکی صورتده دخی علم بعضنی ویرمك احتمالی باقیدر یعنی علم شریفه طالب اولان کیمسه بالجمله اوقاتی تحصیل علمه صرف ایتمکه محتاجدرکه حتی برمقدار علم تحصیل ایلیه بوصورتده دخی برمقدار علم تحصیلی متیقن دکلدرکه هزار کیمسه عمرنی تحصیل علمه صرف ایدر وینه خائب ومحروم اولور بلکه جهل مرکب او لمقلغله نتیجه پذیر اولور دیر دی بودخی کلام نظامدندر که بروقتده آمالی تفکر وکرم پیشه لرك کرم واحسانلریله کوکلمزی اکلندیرر دك شمدی دنیاده اسخیا وجومردہ انقراض کلمك سبیله تفکر آمال هموم وغمومه منقلب ومبتدل اولدی بودخی کلام نظامدر که همسایه کده جنازه واقع اولسه اکر تعیشه کفایت ایدر شیئه مالك

اولیوب دفع کرسنکی ایچون کل وخاکسترا کل ایلدم واوزرمده برجبه
و بر پیراهن اولوب پیراهنی بیع و اهواز طرفنه راهی اولمغه عزیمت
ایلدم واهوازه دخی راهی اولمق کمال حیرتمدن ایدی زیرا اهوازده آشنامدن
برکیسه موجود دکل ایدی پس روبراه اولوب سا حلده برسفینه یه
راکب وبحری عبور ایتمك مراد ایلدم سفینه دن نام و نشان
اولما مغله تطیر وتشاؤم ایدوب برمقدار زمان انتظار دنصکره
برسفینه یه دسترس اولدمکه باشی قیجی شکسته وخراب پنه تطیر
ایلیوب ناچار راکب اولوب ناخدایه نامنی سؤال ایلدم دیودردیوب
نام شیطان اولمغله انکله دخی تطیرایلیوب اهواز جانبنه لنگرانداز
اولوب لوازم ضروریه مم اولان لحاف و پستر کهنه می خانه دك تحمیل
ایچون برحماله ندا ایلد یکمده یکچشم برحمال توجه ایلدکده پنه
تطیر ایدوب اول ناحیه ده کاوله دخی یاب تحمیل اولنمق دأب
اولمغله برکاو طلب ایلدم بوینوزی شکست برکاو احضار ایلدیلر اکا
دخی تشاؤم وخواه ناخواه پلاسلری تحمیل وخانه واصل وبرحجره
خرابه یه داخل واحوال پریشا نمده متحیر وبونحوست که بنده واردر
همان وطنه رجوع ایتمکدن اولی بوقدر لکن وطنه رجوع ایلسم
پنه کل وخاکستر اکل ایتمك اقتضا ایدر بودخی امر مشکل دیو تفکر
ایدرکن برکیسه درحجره یی قرع ودق ایلدکده نفسمه مقدما ظهور
ایدن طیره وشئامتلرك نتیجه وآخری ایشته بودر زیرا غالبا دشمندر
یاخود سلطان طرفندن بنی احضاره کلمش برآدمدر ملاحظه سیله
مضطرب اولوب جواب ویرمدم لکن درحجره یی شکست ایده جك
رتبه دقه اغاز ایلدکده الحکم لله دیوب کیمی طلب ایدرسن دیو
درون حجره دن ندا ایلدم اول شخص دخی سنی استرم طشره کل
دیدی بن کیم دیدم سن ابراهیم بن سیار نظام سن دیدکده بالضروره
درحجره یی کشاد ومرادندن سؤال ایلدیکمده ابراهیم بن عبد العزیز
کاتب سکا سلام ایدوب اکرچه میانمزده منازعات ومخالفات سبق
ایلمشدر جمله سنی برطرف ومقتضای اخلاق حمیده وسیرت حسنه

ملاقی اولدقلرنده ابوهذیل صالحی متألم و پریشان حال مشاهده ایدوب تعریضانه یاصالح مذهبکزده ناس نباتات کبیدر اویله اولدقده فرزندیکك موتنه بورتبه جزع وفزع ایتمکه وجه یوقدر دیدکده صالح یااباهذیل فرزندیمك موتنه غمناك دکلم بلکه کتاب الشکوکی قرأت ایتمدن وفات ایلدیکنه متألم اولورم دیدی ابوهذیل دخی کتاب الشکوك نه مقوله کتابدر دیوب صالح کتاب الشکوك کندی تصنیغم اولوب هرکیمسه که قرأت ومطالعه ایلیه بولندیغی حالده شك ایدوب اول حالك عدمنی توهم ایدر دیدکده نظام یاصالح تألیف ایلدیکك کتاب ایله عامل اولوب اوغلکك موتنده شك ایدوب حیاتده اولمسنی وهم ایله وکتاب الشکوکی تعلیم ایلدیککده شك ایدوب تعلیم ایلمکی توهم ایله دیوب صالحی تخجیل واسکات ایلدی (وسوفسطائیه دیدکلری اقوام مذاهب باطله صاحبی اولانلردن برقچ فرقه اولوب برینه عندیه دیرلرکه حقایق اشیانك اصلی اولمیوب اعتقاداته تابعدر یعنی هرنه کونا اعتقاد اولنورسه اویله اولورو برینه عنادیه دیرلرکه مجرد عناد ایله خارجده برشی موجود دکلدر دیودعوی ایدرلر وبرفرقه سنه لادریه دیرلرکه محسوسات وبدیهیات ونظریات مجموعنده توقف ایدوب برطرفه حکم ایتمزلر ومعلومم دکلدر دیرلر وبرکیمسه مثلا برمسئله ده خطا وغلط ایلسه اول کیمسه یه دخی سوفسطائی دیرلر زیرا زبان یو ناندہ سوف علم معناسنه وسطا غلط معناسنه اولوب سوفسطا علم غلط معناسنه اولوروسوفسطائیه نك بعضیلری اشیایه حقیقت وماهیت اثبات ایتمزلر واسنبعاد اولنان اشیایی تقریب ایدرلر وبیدار اولان کیمسنك حالی خفته ونائم اولانك حالی کیدر دیرلر وجاحظ ذکر ایدرکه برکون نظام ایله طبره ونحوسته متعلق مباحثه ومذاکره اولنوب واقع وغیر واقع میدر دیو استعلام ایلدیکمده نظام یاجاحظ برقتده شول رتبه فقر وفاقه یه مبتلا اولدمکه دفع جوع ایتمکه بردرهمه مالك اولمیوب ایا برکیمسه بنی اطعام وسیر ایدرمی دیو کوشش ایلدم اولدخی میسر

باسق منتها ها ناضر اعلاهادیدی یعنی نخله نك میوه سی شیرین وقدی
بالاو باسقدر وذر وه سی سرسز وخضرا وحسندر دیدکده خلیل
یاغلام ذم ایله دیوب نظام صعبة المرتقی بعیدة المجتنی مخوفة بالاردی
یعنی نخله نك ارتقا وصعودی مشکل وصعب میوه سی بعید وصعود
ایدن کیمسه ساقط اولمدن خوف ایدر دیدکده خلیل آفرین خوان
اولوب ای فرزند سنك بندن تعلم احتیاجکدن بنم سندن تعلمه
احتیاجم ازیدواکثر در دیو تعلیمه مساعده ایلمدکده نظام معتزله
بصریینك شیخی اولان ابوهذیل العلافدن تحصیل کما لاته اشتغال
وعلم کلام وسائر علوم حکمیه ده کامل ومعتصم بالله زمانینده بین الناس
علم وفضل ایله مشتهر وصاحب مذهب اولوب نظامه خلق کثیر
اتباع ایلدی ومعتزله نك اصل مذهبلری بودرکه برکیمسه باری تعالی
یه شی در دیسه کافر اولورونظام استادی ابوهذیل ایله هزار بارمناظره
ومباحثه واکثرنده استادنه غلبه ایدوب الزام واحفام ایدردی حتی
بعض کیمسه استادکله نیچه مباحثه ایده بیلورسن دیدکده مباحثه
ایدرم وشطرنج بازخصمنه غالب اولدقده بررخ طرح ایلدیکی کبی عقلمدن
بررخ طرح ایدوب اویله مباحثه ایدرم دیو تفاخر کنان جوابداده
اولدی ونظامك شاگردا نتك اعلم و افضلی اولان جاحظدن
مرویدرکه برکون ابواسحق نظام استادی ابوهذیله یا اباهذیل
سزلرباری تعالی جسم اولمق لازم کلور دیو خوفکزدن جوهر اولمسنی
انکار ایدرسزحال بوکه جوهر اولمدیغی تقدیر ده عرض اولمق
لازم کلور جوهر ایسه عرضدن اضعفدر دیوسؤال ایلیوب ابوهذیل
اول وقتده پیرونظامه جوابدن عاجز اولمغله روی نظامه توکردی
ونظام خنده کنان باری تعالی اول پیرك یوزنی قبیح ایلسون دکه
مدعاسنه دلیلی برزاق اوله دیدی مرویدرکه مذهب سوفسطائیه
یه ذاهب اولان صالح بن عبد القدوسك برفرزندی وفات ایدوب
ابوهذیل تعزیه قصدیله صالحه واروب اول وقتده نظام حدیث
السن وابوهذیلك تلمذی اولمغله خادمی صورتنده معاراهی وصالحه

کبی یعنی معادن و نبـاتات وانسان وسائر حیوانا تی یردن خلق ایدوب آدم علیه السلامی قیامته دك نسلندن ظهور ایدن وایده جك اولادی ایله معـا خلق ایلدی لکن جمیع موجوداتك دفعهٔ عدم ظهور ینـه باعث بر برنده مندرج ومکمون اولوب هر شیٔ وقت مقدورنده ظهور ایلمسیدر مثلا حالا تولد ایتمین زیدك موجود اولمسنه ذاهبدر پس مذهب نظامده معادن و نبـاتات و حیواناتدخی بونك کبیدر وفلاسفه دن یومذهبه ذاهب اولا نلره اهل کمون دیرلر ومذهب نظامده انسـان ایچون قران کریمك مثلنی اتیان ممکن و قوت بشر تحتنده اولوب باری تعـالی اذهان انسانی قرآنك مثلنی اتیاندن صرف ایتمك اوزره در و یومذهب باطـله مذهب صرفه دیرلر ونظامك مذاهب باطله سی کتب کلامیه ده مذکور اولمغله بومختصرده بو مقداری ایله اکتفا اولندی وفقرهٔ مذکوره ده ابن زیدونك حقایق دیوذکر ایلدیکی بومسائل باطله دن ماعدا مسائل حقه ومستحسنه در که کتب کلامیه ده مذکوره در و نظامده طفل اندك سال ایکن فطنت وذکا وحدت عقل ودها آشکار وهویدا اولوب برکون پدری نظامی خلیل بن احمده تعلیم هاوم ایچون کتوروب خلیل عقل نظامی امتحـان قصدیله دستنه بر ابکینه الوب یاغلام بو زجاجه یی وصف ایله دیدی نظـام دخی مدح ایله می بوخسه ذم ایله می وصف ایده یم دیدکده خلیل مدحله وصف ایله دیوب نظام یاشیخ زجاجه آب ایله لبریز ایکن درونته ساقط اولان خار وخاشاکی طشره سندن کوسترروجور واذایی قبول ایلز وماوراسنده اولانی سترایلمز دیدی بعده خلیل یاغلام مذمت ایله دیوب نظـام شبشه انکساری اسانلق ایله قبول ایدوب جبر والتئامی بروجهله قبول ایلمز دیدی ونمیمه ده زجاج ایله ضرب مثل اولنور فـلان اتم من الزجاج دیرلر کـه اظهار شرده زجا جدن اشددر دیمکـدر زیرا زجاج جوهر لطیف اولمغـله درونده اولانی کتم ایتیوب اظهـار ایدر بعـده خلیل خانه سـنده مغروس اولان درخت خرما یی ارأت ایدوب یاغلام بونخله یی مدح ایله دیدی نظام دخی هی حلو جنـاها

اولوب پیدا اولنمغه محتاجدر دیوب طرف شاهدن جست وجو وآخر کار
عطارمعهود دن بر التونه اشترا اولنوب مزبور خراسانی اجرای
صنعت شبشه بازی ایدوب عمل زرخالص العیار ظهورنده پادشاه بغداد
ممنون وتکرار عمله امر ایلدکده خراسانی طبرنك احضار اولنور سه
بی نهایه خزائن جمع ایدرم دیوب هرچند که تدارکنده تکابو اولندی
بردرهمی پیدا اولنمغه امکان اولمدقده خراسانده بسیاردر لکن هرکسك
معلومی دکلدر اذن پیورلورسه بن بنده قتی وافرا حضار ایدرم دیو دهان باز
اولمغله پادشاه اون بیك التون ویروب نیجه زمان ایصال طبرنکه انتظاری
سبیله بغدادیان الدانجیلغه وخرسانیان الدادیجیلغه نسبت اولنمغله شیخ
نظامی بو بیتده اشعار ایلمشدر * ازان دمکه اهل خراسان کنند * بغدادیان
بازی اسان کنند * وفتاحی نیسابوری کیمیانك باطل اولدیغنی بو بیتده
تلمیح ایلمشدر * کیمیای خواهی زراعت کن که خوش گفت انکه
گفت * زرع ثلثا نش زراست ثلث دیگرهم زراست (وانك متن
استخرجت للنظام اصلا ادرك به الحقایق) وسن نظامه برقاعده تعلیم
واستخراج ایلدك که اول ضابط ایله حقایق اشیایه عالم اولدی ظن
ایلدم ومومی الیهك اسمی ابراهیم بن سیار بن هانئ بصریدر که
کنیه سی ابواسحق واشتهاری نظام اولوب ائمهٔ معتزلهنك کبارندن
وعلومده ماهر ویکانه وتدقیق وتحقیقده فائق وبی همتا ایدی لکن
افراط تدقیق ایله مطالعهٔ کتب فلاسفه بی اکثار وطبیعیین والهیین
مسلکنه سالك وکلامله رندن برمقدارمسائل استنباط واستخراج وکلام
معتزلهیه خلط ومزج ومذهبنده تفرد ومذهب اعتزاله ذاهب
ومعتزله دن معدود اولمغله طعن وتشنیع اولنمشدروعلوم فلسفه بی
گلام معتزله یه خلط ایمگله سائر معتزله یه برقاچ مسئله ده
مخالفت ایلمشدر ازجمله مذهب نظامده باری تعالی شروره قدرت ایله
موصوف اولمیوب سائرمعتزله باری تعالی شره قادردر لکن کندیدن شر
صادر اولماز دیرلر ونظام مذهبنده جوهر اعراضدن مرکبدروباری
تعالی موجودانی دفعهٔ واحده خلق وایجاد ایلدی الآن اولدقلری

صرعه ابتلاسنی اقتضا ایدر ومومی الیه ابو معشر ایکیوز یدمش ایکی
سنه سی وفات ایدوب سبب وفاتی مرض مزبوردر روایت اخرا ده
برامر عظیمی قبل الظهور استخراج وخلقه اشاعت ایلد یکه شیوعندن
فتنه دن خوف او لنمغله مستعین بالله خلیفه غضب وضرب شدید
ایله ضرب ایدوب متأثراولوب وفات ایلدی وحالت نزعده اصبت فعوقبت
دیدی وابو معشر مدمن خمر ایدی (واطلعت جابر بن حیان علی
سر الکیمیا) اطلاع واقف قلمغه دیرلر یقال اطلعتك علی سری
یعنی جابر بن حیانی سر کیمیایه سن واقف قلدك ظن ایلدم کیمیا
معربة الاسم وباطلة المعنی اولوب یعقوب کندی بطلانته بررساله
بدیعه تألیف وابطال دعوی المدعین لصنعة الذهب والفضه تسمیه
وایکی مقاله یه تقسیم ایدوب کیمیانك متعذر ومحال اولدیغنی ذکر وبیان
ایلدی وابو بکر رازینك ابطال رساله کندی ایچون بررساله سی
موجوده درلکن مفید دکلدر وابو عثمان جاحظ کتاب الحیوانده
فأره نك خاکدن خلق اولندیغنی بیان اثناسنده کیمیایه متعلق برمقدار
کلام سرد وذکر ایلیوب ابطال وتحقیقنه تعرض ایلمامشدر وصحیح
ومشهور اولان کیمیانك صحت وحقیقتی اولیوب باطلدر ومومی الیه
جابر بن حیان حقنده معتمد علیه اولان کتابده ترجمهٔ صحیحه سنه ظفر
بولنمامشدر وبودلیلدر که اکثرناس جابرك تألیفنك اصلی اولیوب موضوع
ومصنع براسم بی مسمی اولوب فن کیمیاده مصنف اولانلر اختراع
ایلدکلرینه ذاهب اولمشلردر مذهب صحیح دخی بودر که کیمیانك
صحتنه ذاهب اولانلر جابر بن حیان جعفر صادق زعانده ظهوروتعلم
وعلم کیمیاده کتب کثیره تألیف ایدوب کتابلرنده سیدم شویله بیوردی
سیدمدن شو مقوله استماع ایلدم دیو نقل وذکر ایلدیکی سیددن
مرادی جعفر صادق حضرتلریدر دیر وشیخ نظامی اسکندر
نامه سنده کیمیایه متعلق برحکایه سرد ایدر که مألی برخراسانی بیك
التونی براده وکل سرخ ایله آمیخته ایدوب برعطاره بر دیناره بیع
وکیماکر لکنی اشاعت وبغداد پادشاهنه تقرب وجزء اعظمی طبرنك

مبتن

اولدم ديوذكر ايدر وابومعشردن منقولدر كه بروقتده اطراف بلادى
سيا حتى اثنا سنده ملوك عجمدن برينه تقرب وانتساب ايليوب اول
ملكك اتباع واكا بردولتلندن برندن برجرم صدور ومملك ترتيب جزا
قصد ايلدكده شخص مجرم فرار واختفا ايليوب ابو معشرك نجوم
ورمل وسائر علوم غريبه ده مهارتى اولوب شاهه اختفا ايلديكيم
محلى خبر وبرر خوفيله برطشت كبيرى خون ايله لبريز ووسطنه زردن برهاون
وضع وهاونك اوزرنده جالس اولدى فى الحقيقه مملك شخص فارك
اختفا ايلديكى محلى ابومعشردن سؤال اول دخى مقدور علمنى
اجرى واعمال بعده متحيرانه معامله ايله تفكر وتعجب وملك سبب
تعجبدن استخبار ايليوب ابومعشر يامالك اول شخصك حالا ساكن
ومختفى اولديغى محل كبى برموضع فى العمرنه مشاهده ونه استماع ايلدم
كه خوندن يردر يانك وسطنده التوندن بركوهك و فرازنده
جالس اولمش استخراج ايلدم ديدى وملك دسترس اولدن مأيوس
وجرمنى عفوايلدم هرنه طرفده ايسه خدمتمه كلسون ديو اشاعت
اول شخص دخى اعتماد وخدمت ملكه كلوب اختفاايلديكى محلدن
استعلام اول دخى بيان ايلدكده ملك ارباب دولت شخص مختفينك
تدارك ايلديكى حيله يه وابومعشرك اصابت واستخراجنه هزار تحسين
وتعجب ايلديلر وابو معشرك بوكونه حكايانى بسيار وكتب تواريخده
مذكوردر وهرعلمده يكانه وماهرايكن مرض صرعه مبتلا اولوب هرآيده
قرعملى اولدقده ظهورايدر دى وكندى مولدنه عالم اوليوب مقدار
عمر واحوالنه متعلقه برمسئله اعمال ومنجم زيادى سائل ومسئولك
طبيعتلرى اول مسئله ده مجتمع اولدقده دلالت صحيحه اولور ديوسؤال
ابومعشردن دخى عملنى اجرى ايدوب اول مسئله نك طالعى سنبله چيقوب
وقرمقابلهٔ شمسده برج عقرب ومريخ برج داودن قره ناظر استخراج
اولنوب بوصورت صرعه ايجاب ايلديكنه واقف اولدق و بوندن
منفهم اولان بودر كه برمولود طالعى سنبله اوله واول وقتده قرمقابلهٔ
شمسده برج عقربده ومريخ برج داوده قره ناظر اوله اول مولودك مرض

علوم فلسفه يه مشتغلدر ديو طعن و تسنيع وتعيير وحلقى اغرا ايدوب يعقوبى تعجيز وتكدير ايلدى وكندى عاجز اولمغله ابو معشرك شرنى اوزرندن دفعه دسيسه وعلم حساب وهندسه دن برمقدار مسائل مرغوبه و نفيسه يى ابو معشره تعليم ايدوب ابو معشر متلذذ وذوقياب وكندى مسامحه وتعليمدن فارغ اولدقده ابو معشر هزار شوق ورغبت اظهاريله تحصيل علوم رياضيه يه طالب وحساب وهندسه وهيئى تعلم وتكميلدنصكره علم نجومه اشتغال وتحصيل وماهر واهل زمانندن غالب وفائق اولوب يعقوب كندى يه زياندرازلغى ترك ايلدى مرويدركه ابو معشر علم نجومه اشتغال ايلدكده سنى فرق يدى يه واصل اولمشدى وعلم نجومده تحصيل مهارتدنصكره وكتب نفيسه تأليف ايلمشدر ازجمله كتاب الالوف وكتاب المدخل وكتاب المذاكرات ابو معشرك تأليفاتندندر ونجومده استخراج ايلديكى احكامده عجيب اصابتلرى وغريب حكايتلرى اولوب كتاب المذاكراتده بركون معتمدك برادرى موفقك مجلسنه داخل اولدم شمله وزمانندك نجومده استاذى اولان زيادى دخى حاضرايدى موفق زيادى يه توجه ايدوب اى استاد مشكل كشاى ضمائر شناس درونمده پرشى اضمار ايلدم سندن كشف و بيانى استرم ديدى زيادى دخى امير حضرتلرى برامر جليل ورفيعك فقدانى اضمار ايلمش ديدكده موفق كذب ايدوب وخطا ايلدك ديوب شيله دن سؤال شمله دخى زياديك جوابنه قريب جواب ويروب انى دخى تكذيب و تخطئه و بى استطاق بن دخى يا امير اضمار ونيت ايلديكك الله جل شانه حضرتلريدر ديدم وموفق اصابتمى تحسين وسبب استخرا جدن سؤال ايلدى بندخى يا امير اضمار ايلديكك وقتده رأس حمل زروه فلكده بولينوب رأس حملك فعلى مرئى ومشاهد ونفسى غير مرئيدر بناء عليه ملاحظه ايدوب بارى تعالينك افعالى مشاهده ومرئى وذات شريفى غير مشاهد اولوب هرعزت وسلطنت صاحبنك فوقنده غالب مطلق اولمغله اضمار ايلديكك بارى تعالى اولديغنه استدلال ايلدم ديوب جوابداده

سكر لر خدمت ايدر وقلبه رك وشرايين خدمت ايدروكبده سائر
عروق خدمت ايدر وبيضه لر ظرف منى در پس مخدوم اولان
اعضايه رئيسه خادم اولانلره مرؤسه ديديلر وخادم ومخدوم اولميان
اعضا كه قسم ثالثدر انلر استخوان وغضاريف يعنى كموك اوجنده
اولان يومشق استخوان وكيرك ولحم وشحم كبى واعضانك قوى صاحبى
اولان معده كلا كبددروداء ايدانه داخل اولان مرضدر اولدخى اوج
جنسدر برى فساد مزاج و برى متصل اولانلرك متفرق و پريشان اولمسى
و برى مرض مشتركدر ودواشول شيدركه انكله بدنده اولان صحت حفظ
اولنور يا خود زائل اولان صحتى جلب ايدركه مدارى حذاقتدرو غايت
مشكلدر حتى بقراط ذكر ايدركه طبيب حاذق سم قاتلى حذاقتله
دواء نافع ايدر و طبيب جاهل دوايى سم قاتل ايدر مثلا بركيسه نك
بدننه افراط ايله حرارت مستولى اولسه طبيب جاهل صندلى سحق
وكل كبى دقيق ايدوب اول كيسه نك بدننه طلاء ثخين وغليظ
ايله طلايدوب اجزاء دقيقه منافس ومسامات بدنه داخل اولوب سد
ايدر وعليلك حرارتى نافذ اولهميوب مشتده اولوز اما طبيب حاذق عود
هندوبى برمقدار سحق و بدن مريضه رقيق طلايدوب عوددهاولان
رطوبت وحرارت بدنه واصل اولوب مسامات مسدود اولما مغله
خارج بدنه حرارتى رد واخراج ايدر پس عودك حرارتى طبيب حاذقك
تدبيرى ايله بدنده اولان حرارتى دفع وازاله ايدر (وانك نهجت لابى
معشر طريق القضا) نهج طريق اشكارقلمق معناسنه درىعنى تحقيق
ابومعشره طريق قضايى سن آشكار ايلدك ظن ايلدم قضادن
مرادى حكم منجمينددر مثلا تأثير كواكب وسائر احكام نجوميه در
وقضانك حكم منجمين معنا سنه استعمالى بومصراعدن فهم اولنور
يقضون بالامر عنها وهى غافلة يعنى برامر ايله كواكب بدن حكم
ايدرلر حال بوكه كواكب اولى امردن غافللر در مومى اليه ابومعشرك
اسمى جعفر بن محمد بن عمر البلخيدر كه مقدما بغداده اصحاب حديثدن
اولوب زمانتك فيلسوفى اولان يعقوب بن اسحق بن صباح الكندى

متن

قلدك فى العلاج وسئلك عن المزاج) و بقراط وجالينوس مداوانده
سكاتقليد ومتابعت ايليوب مزاجك كيفيتى سندن استعلام ايلديلر
ظن ايلدم علاج ومعالجه لغتده مغالبه معناسنه اولوب علم طبه علاج
تسميه ايلديلر كه طبيب علم طب ايله مرضه غالب اولور يقراطدن
منقولدر كه جسدده معالجه پنج قسم اولوب ودردسره غرغره ايله
ودردمعده يه قى ايله واسفل معده يه اسهال ايله ولحم و پوست ميانده
اولان امراضه خوى واسالهٔ خون ايله مداوات اولنورو بو معالجات
اصولى يعنى اسطقسات اربعه وطبايع واخلاط وقوى وارواحى
معرفته موقوفدر ومزاج لغتده شرابى آخرشى ايله آلوده وخلط ايمكه
دينوب اطبا طبايعك بدن انسانده تساوى و اخلاطنه تسميه ايلديلر
ومزاج طقوز قسمدر كه برى معتدل وسكزى غير معتدل اولوب
دردى مفرده در كه حار و بارد ورطب و يابسدر كذلك اخلاط درت
اولوب دم ومرهٔ صفرا ومرهٔ سودا و بلغمدر ودم حار ورطب ومرهٔ سودا
بارده و يابسه ومرهٔ صفرا حاره و يابسه و بلغم باردورطبدر ومزاج ابدان
اسباب وعلاماتك افسامندن فهم وتشخيص اولنوب ابدا نك غير ينك
مزاجى تجربه وقياس ايله معلوم اولور (واستو صفك تركب الاعضاء
واستشارك فى الدواء) استيصاف برنسنه يى وصف ايتمكى طلب ايتمك
معناسنه اولوب استو صف الطبيب لدوائى ديرلر بكا معالجه ايده جكى
شيدن سؤال ايلديككده يعنى حالينوس سندن اعضا نك تركيبى وصفنى
طلب ومرضى معالجه ده سنكله استشاره ايلدى ظن ايلدم اعضا
ذكرى ايله علم تشريحه اشارت ايدر كه جالينوس علم مزبوره سعى بليغ
ايله اتقان واحكام ايدوب مباحات ايده رك كتبنده حكايات غريبه ذكر
و بيان ايلمشدر واعضا عند الاطبا ايكى قسم اولوب برى بسيط و برى
مركبدر بسيط استخوان و پى يعنى عصب وركدر ومركب سرودسنلر
و پالر در وتقسيم ديكر ايله اعضا اوچ قسم اولوب برى اعضاء رئيسه
و برى مرؤسه و برى غير رئيسه و غير مرؤسه در اعضاء
رئيسه درتدر كه دماغ وقلب وجكر وبيضتين در زيرا دماغه پى يعنى

متن

وصقلیه که حالا سلطانیه تسمیه اولنان بلده یه وصولنده وفات ایلیوب
قبری سلطانیه ده در وعلم طبده اون التی کتاب تألیف ایدوب سکسن
یاشنده وفات ایلمشدر وجالینوسدن مرویدر که برکون سرراهم
بربستانه منتهی اولوب صاحب بستان اولان پیر بردرخت غرس ونشان
ایدردی نه کونا شجر در دیو سؤال ایلدم پیر دخی بوغرس ایلدیکیم
بردرختدر که ثمروبارندن هم بن وهم سن انتفاع ایدرز دیوب سبیندن
سؤال ایلدیکمده مشمشدر بارور اولدقده خلقه بارنی بیع و بهاسیله
تعیش ایدرم خلق دخی اکل وامراضه مبتلا وسندن مدوات طلب
ایدوب سندخی اموال ناسی اخذ وانتفاع ایدرسك دیو جوابداده
اولدی بنه جالینوسدن مرویدر که چونکه علم تشریحده کمال تحصیل
وجمیع اعضای انسانیه یه مطلع اولدم برکیسه طعامه اشتهاسنك
نقصان وعدم هضمندن تشکی ایلیوب کردنه ادویه وضع ایلدم
واول شخصده اشتهای تامه پیدا اولدی زیراقصبهٔ کردنه مجاور
وملاصق اولان ایکی عضوك شعبه لری فم معده یه منتهی اولوب
معده انلردن انتفاع ایدرو بروقتده اول شخصك کردنده خنازیر تسمیه
اولنان قرحه لر ظهور وطبیب قطع ایله تدبیر ایدوب کرجه قرحه لر
مندفع اولمش لکن اول عضولره ضعف طاری او لمغله اشتهاسنه
نقصان ترتب ایلمش چونکه اوزرینه دوا وضع ایلدم قوت ویروب
اشتهاسی تام اولدی دیدی وکلام جالینوسدندر که انسان سراج
ضعیف کبی وطبایع اربعه ریاح مختلفه کبیدرکه بناء علیه ضوئی بردوام دکلدر
وبرکیسه بردر همه حالك اولسه نصفنی نرجسه صرف ایلسون زیرا
رایحهٔ رزینی دماغه قوت ویرر ودماغ قوی اولدقده عقل سلیم ومستقیم
اولور جالینوس زماننده برکشتی کیروارایدی که دائما مغلوب اولوردی
عاقبت اول صنعتی ترك وعلم طبه هوس کر اولدقده جالینوس مزاح
قصدیله صنعت طبده دخی فارغ اولدیغك صنعت کبی مغلوب
اولورسك دیدی وانسان کندویه مضر اولان طعامدن اجتنابدن
زیاده ناقه اولان غذانی اکل وتناول ایتمکه محتاجدر دیدی * وکلاهما

دعوی ده صادق اولان کیمسه اثبات و بیانه قادر اولورز براهر قرنك
ابتدای ظهوری زماننده برکیسه کندودن خارق عاده اولان اشیانك
صدورنه ادعی واثبات و بیانه قادر اولوب اثبات ایدرو بومدعینك هر قرن
ابتداسنده ظهورینه باعث روی زمین فساد وشقاوتله مالی اولوب
برمصلح وراه سداده رهبر برکیسه دن لابد اولغله ظهورودعواده اولوب
دعواسنی بیان واثبات ایلدکده خلق ادعاسی صحیح اولدیغنی مشاهده
ایلیوب اتباع وانقیاد ایدرحاصلی قانون قدیم بودرکه مدعی دعواسنی
اثبات ایلیه وعیسی علیه السلام دعوا ایلیوب اثبات مدعی ایلدی
ایمدی اتباع لازم او لدی دیوب لوازم سفریه آماده وزیارت
شریفه لرینه قصد ایدوب محمل بند عزیمت اولوب قبل الوصول اثناء
طریقده تنیس بحیره سی کنارنده عرمانام بلده یه وصولنده وفات ایلدی
وحالا قبری اول بلده ده در ومرضی مشتد اولدقده تلامذه سی مداوایه
جالینوسی ترغیب ایلدکارنده (اذا نزل قدر الرب بطل حذر المربوب
ونعم الدواء الاجل) یعنی باری تعالینك قضا وقدری نازل اولدقده
قولك حذر واحترازی فائده مند اولماز واجل وموت نه ایو کوزل
علاجدر دیوب اسهالدن وفات ایلدی وارسطو مرض سلدن
وافلاطون برسامدن و بقراط فلجدن هلاك اولدیلر اما ابوالحسن علی
ابن الحسنو المسعودی روایتی اوزره جالینوس زمان مسیح علیه السلامدن
یکیوز سنه صکره واسکندر دن بشیوز سنه دن متجاوز صکره تولد
ایلمشدر ابن جلجل روایتنده جالینوسك بلادی قسطنطینیه نك جانب
شرقیسنده بلاد اسیادن فرغمیش نامنده بر بلده دندر کدنام دیکری
فرغمین درو جالینوس ملوك رومیه قیاصره تسمیه اولنوب التنجی قیصر
اولان تبره زماننده ظهور ایلیوب اون یدی یاشنده علوم طب وفلسفه یی
تکمیل و یکرمی یاشنده زمانك وحید وفریدی اولمشدر وجالینوسه
آخر دولت قیصر ده بیت المقدسده مسیح ظهور ایدوب ابراء اکمه
وابرص ایدردیو خبرو یردکارنده کندویی مشاهده ایده مدم باری
اصحابندن بقیه اولانی مشاهده ایده یم دیو بیت المقدسه توجه

وصفلیه

معهوده به مبتلا اولوب بر کون بر دیوار قربنده بر غلام روزکار
دست رس وکندویه درکار اولمغه هوس و بیك نیاز ایله رغبت ودردنه
مد درس اولمه سنه ارضا ایدوب غلامه قوام تام کلمش ایکن سوراخ
دیورادن بردراجه پرواز و طیران ایلدکده غلام نوهوس خوفناك
وسست اندام اولوب فتور کلی کلمکله فرار ایلدکده جالینوس حیف
وافسوس ایله آه سرد چکوب دراجه نك عدو جانی وانقراض
نسلنه دامن درمیان وساعی اولوب مرضایه حمیه و مداوات ایله
امر ایلدکجه دراجه اکل ایتملرینه حث وترغیب وسائر حیوانات
لحومندن منع وترهیب ایدوب برآز مدتده دراجه اول حوالیده نایاب اولور
وعزیز کباردن ابتداء ظهوری عزیز مصر اولان زوج زلیخاده در
وابو جهل مأبون اولوب علتی تقاضا ایلدکده بر حجر مستطیل
ادخالی ایله مهما امکن دردنه دوا وکمال حرصندن لات وعزایه یمین
ایدوب البته بن سنی ذوعروق صلبه برایره اعلاق ایدرم دیردی ومومی الیه
جالینوسك وفاتی مبعث عیسی ابن مریم علیه السلامدنصکره در
لکن رؤیت ودیدار شریفلری میسر اولمامشدر وعیسی نامی اولوب
مسیح لغة عبریده مسیحا اولور مبارك معناسنه لقبیدر ومریم امة الله
وکنیزك خدا معناسنه در مرویدر که جالینوسه عیسی علیه السلامك
خلقی ودینه دعوت بیوردقلری واحیاء موتا وخلق طیر وابراء اکمه وابرص
ایلدکلری خبری رسیده اولدقده تلامذه سنه بوکونه تقریر ایلدیکه
شول کیمسه که طبیعت بشرینك حصول بذیر اولمسنده مستقل
اولمق ممکن دکل ایکن اول شیئك حصولنی دعوی ایلسه یعنی کندیدن
خارق عادت اولان اشیانك ظهورنی مدعی اولسه ایکیدن خالی
دکلدر بو دعوادن مقدم سفهی معلوم اولمق وار اولمامق وار
اکر قبل الدعوی سفهی معلوم ایسه اعتبار والتفات اولنماز واکر
اول کیمسه دن بروجهله سفه وقوعی احتمالی یوغیسه دعواسنه بیان
طلب اولنور که ماوراء مقتضای طبیعتده اولان اشیانك حصولنی

طبایع کیاه ونباتاتی سنك رأی وظنك دقتیله بیلوب فهم ایلدی ظن ایلدم مومی الیه جالینوس مشاهیر حکمانك آخری ومعلمینك خاتمه سی اولوب جالینوسدن صکره ظهور ایدن حکمانك مجموعی مزبورك رتبه سندن دون ایدی ومزبور خاتمة المعلمین تسمیه اولنمغه سبب بودرکه کندی تعلم علوم حکمیه ایدوب برطبیب حاذق ظهور ایلدکده صناعت طبی اقوال باطلهٔ سوفسطائیین افساد ومحاسنی محو وافنا ایتمش مشاهده ایدوب علم طبی اصلاح وتنقیحه مباشرت واقوال سوفسطائیه یی ابطال وتزییف ومذاهب بقراطه تابع اولا نلرك اقوالنی تأیید وتقریر وعلم طبی ملخص ایدوب خواص نباتاته اطلاع قصدیله سیاحت وهر برینی تجربه وبربرینه قیاس وامتزاج وخواص وطبیعتلرینه واقف وعالم اولوب اعضاء انسانیه یی شرح وعلم تشریحی اختراع وکتب نفیسه تألیف ایلدیکه الی یومنا هذا اطبا استفاده ایدوب فرعلرینه جالینوسك کلامنی اصول وقواعد معتده ایلمشلردر سوفسطائیه دیدکلری قوم مذاهب باطله صاحبی اولانلردن برقچ فرقه درکه ازجمله برینه عندیه دیرلرکه حقایق اشیانك اصلی اولمیوب اعتقاداتنه تابعدر یعنی هرنه کونه اولنورسه اویله اولور دیرلر وبرینه عنادیه دیرلرکه مجرد عنادایله خارجده برشی موجوددکلدر دیو دعوا ایدرلر وبرفرقه سنه لاادریه دیرلرکه محسوسات وبدیهیات ونظریات مجموعنده توقف ایدوب برطرفه حکم ایتمزلر وبیلورز دیرلر وبرکیسه مثلا برمسئله ده خطا وغلط ایلسه اول کیسه یه دخی سوفسطائی دیرلر زیرا زبان یونانده سوف علم معناسنه وسطا غلط معناسنه اولوب سوفسطا غلط علم دیمك اولور ومؤلفاتندن اشهری کتب ستهدرکه اسکندرانیلر شرح ایلمشلردر وجالینوس ارض یونانده مدینهٔ ذرغاموسدن زمان بقراطدن التیوز التمش بش سنه دنصکره ظهور ایلیوب جالینوس فاعل العجایب معناسنه دروغا لبا زبان یونانیدر وجالینوس علت

تهدیده انجامیده اولوب یابقراط سنی قتل بعده زوجه کی شهزاده یه
تسلیم ایده رم دیدکده بقراط ای ملك ملوکه عادل وداد کر دینلمز
مادامکه خلقده ایلدیکنی کندی نفسنده اجرا ایتمیه شهزاده نك
دلداده اولدیغی زن اکر تسری ایلدیکك جواریدن زیاده علاقه
ومحبت ایلدیکك جاریه اولسه مساعده ایدرمیدك که بکا تطلیق ایله
تهدید ایدرسن دیدکده ملك متفطن واحواله وقف اولوب یابقراط
عقلك علم ومعرفتکدن اتم واکملدر دیو تحسین وافرین واول
جاریه یی شهزاده یه احسان ایلیوب مواصلت حاصله وشفایاب اولدی
وبو افسانهٔ عجیبه دن منفهم اولورکه پدرك موطوءسی دینلرنده
فرزنده نکاح اولنمق جائز اوله روایت اخراده شهزاده عشقدن خلاص
وپدری موطوءسنه تقرب واقع اولمامق ایچون لیلهٔ زفافده بقراط
جاریه یه مسهل حارنوش ایتدیروب اثری ظهور ایلدکده شهزاده یه
معشوقه که سن خدمت ایله دیو امر شهزاد دخی صباحه دك جاریه یه
خدمت واستکراه ایلیوب صباح جاریه هلاك اولوب شهزاده نك
حرارت عشقی منطفی وزائل اولدی بقراطك کلامندندر که مضر
اولان طعامی قلیل استعمال ایتمك نافع اولانی کثیر استعمال ایتمدن
خیرلودر وبقراطه کشی نه مقدار جماع وقربان ایلمك مناسبدر دیو
سؤال اولندقده سنه ده برکره واکر صبر ایده مزسه ایده برکره واکر صبر
ایده مزسه هفته ده برکره دیو جواب ویروب اکر صبر ایده مزسه دیو سؤال
اولندقده منی انسانك روحیدر نه زمان مراد ایدرسه اخراج ایلسون
دیدی وغدانك خیر ونافعی زیاده سحری اکل اولنانیدر وعشانك خیر
لوسی شمس غروب ایتمیوب ضوئی متمکن وباقی ایکن اکل اولنانیدر که حتی
وقت نوم داخل اولمامش اوله وموتی سهل واسان اعتقاد وملاحظه
ایدك زیرا مرارت موت جوف موتده در دیدی وبقراط مرض موتنده
محتضر اولدقده ای قوم بندن استفاده ایدك که برکیمسه کثیر النوم والعرق
وطبیعتی ملایم اولوب قبض اوزره اولمسه طول عمرنه دلالت ایدر دیدی
وجالینوس عرف طبایع الحشایش بدقة حدسك وجالینوس ابن ماسحا

ودرونده ملال معاینه ایلدکده بلدی که شهزاده عشق وابتلا یه
کرفتار ودام هوایه فتاده وناچار درپس شهزاده مقرب ودائما خدمتنده
اولان خدمه دن کیمسه دلداده در دیو استعلام انلردخی معلومی
دکلدر دیو اعلام ایلدکلرنده بقراط تفرس ایچون انحراف مزاجدن
مقدم سرایدن بیرون وبرطرفه راهی اولدیکی دیوسؤال خدمه دخی
قطعا سرایدن بیرون اولدی دیو جوابداده اولد یلر بعده بقراط
شهزاده نك پدرینه ای ملك رئیس طواشی بنم امریمه امتثال ایلك ایچون
امر اولنمیه ایدك دیدکده ملك دخی رئیس طواشی یه بقراطك
امرینه انقیاد ایله دیوب بقراط حرمسرای شاهیده موجوده
جواریندن مجموعی یروز وشهزاده مواجهه سندن کلوب کچسونلر
دیو امر رئیس طواشی دخی جواریی ایرازو بر بر کچمکه اغاز ایلدکلرنده
بقراط شهزاده نك نبضنه انکشتنی وضع واطلاعه منتظر اولوب
معشوقهٔ شهزاده اولان جاریه عبوروشهزاده مشاهده ایندکده اندامی
لرزان ونبضی متغیرومضطرب وحرارتی مشتده اولوب بقراطك
معلومی اولدیکه شهزاده پدرینك مرغوبه ومقبوله سی اولان جاریه یه
دلربوده ومرضه دوا انجق مواصلت ایله اولور مواصلت ایسه امر
محال اولمغله ضروری برحیله ملاحظه ومجلس شاهه داخل وای ملك
فرزندك برمحبوبه یه دلداده اولمش که مواصلتی غایت صعبدر دیدی
ملك دخی استفسار ایلیوب بقراط ای ملك دادکر شهزاده بنم زوجه مه
عاشق اولمش دیدکده ملك یابقراط اویله ایسه امر سهلدر همان
زوجه کی ترك وتطلیق ایله شهزاده یه تزویج ایده لم وبدلنه جواریمدن
خواهشکر اولدیغك جاریه یی سکا احسان ایده لم دیدی بقراط دخی ای
ملك کیمی مشاهده ایلدك که برکیمسه یه زوجه کی تطلیق ایله دیو تکلیف ایده
خصوصا سن برملك عادل اوله سن روحم مثابه سنده اولان زوجه می
تطلیقه تکلیف ایده سن عدل وداد که لایقمیدر دیدکده ملك یا بقراط بنم
فرزندم افنای وجود ایتمدن سن زوجکی ترك ایتمك اسهلدر البته
ترك ایله دیو ابرام بقراط دخی مخالفت وعاقبت منازعه سیف ایله

ارکان امزنه وکون وفساد وصحت ومرض نه کونه اولور کیفیتنی برهان
اقامتیله اثبات و بیان واجناس امراضی براهیندن استنباط واستخراج
وهر برینه مداوات نه کونه ممکندر تجربه و عیان ایلمشدر و بیمارستانی
بقراط ایجاد واحداث ایلیوب کندی خانه سنه قریب مرضا
ایچون منفرد ومخصوص بیمارخانه بنیاد ومرضایه خدمه تعیین ایدوب
اول بیمارستانه اخشیدوکن تسمیه ایلدیکه معناسی مجمع المرضی
دیمکدر و بقراط ملوکه تقرب وانتسابدن اجتناب ایدردی حتی ملك
فرس یونانك برناحیه سنده عاملی اولان کیمسه یه مکتوب تحریر ایدوب
بوطرفده عظیم وباء ظهور ایلدی بقراطی طرفزه ارسال ایده سن
واجرت طریق یوزقنطار سیم روایت اخراده یوزقنطار التون ویروب
هرسنه اول مقدار مال کندویه طرفزدن احسان اولنمسنه تکفل
ایده سن دیوب ملك یونان اولار. کیمسه یه دخی بقراطی طرفزه ارسال
ایده سن وعامله اعانت ایده سن که بقراط بوطرفه کلورسه سنکله
یدی سنه مصافات ومصالحه اولورز و بومکتوب ارسال ایلدی وعامل
هرچندکه مال معجلی بقراطه عرض ومؤجلی ایفاده تکفل وملك یونان
سعی بلیغ ایلدی کارکر اولمیوب اجابت ایلدی اهالئ یونان اکر بقراط
فرسه راهی اولورسه مجمع وفرسه راهی و بقراط یولینه جان وسری
فدا وهلاك اولنجه مقابله ایدرز دیدیلر و بقراط طریق حیله یه عالم
وصاحب فراست ومؤلفات کثیره واخبار مستحسنه صاحبی اولوب
ازجمله ملوکدن برینك فرزندی پدرینك تسری ایلدیکی جوار یدن
برینه تعشق وکوندن کونه علت عشقی مشتده ودرونه تأثیر ایتمکله
ضعیف ونحیف ورنك ورویی زردو وجودی نالی مثال اولوب پدری
مضطرب ومتألم واحوالنه واقف اولمدن عاجزاولمغله بقراطی هزار
نیاز ایله دعوت وشهزاده یی ارأت بقراط دخی نبضکیر اولوب
تشخیص مرضه کوشش وامراضدن برمرض مشاهده ایده میوب حال
شهزاده یه واقف انجق فراست ایله ممکن اولور دیو حکایات عشقه
اغاز وشهزاده نك نبض ولوننده تغیر وانفعال ووجودنده لرزش

الحركه اولوب بركون بر كيجه ده ايكى كره دور ايدر ديودعوى ايدر لكن بودعواده ابن بكير تفرد ايدوب حكمادن برفرد مزبوره اتباع يلمشدر وعلم هيئتده مذكور اولان افلاك وحركات وقسرى وسائرى براهين هندسه ايله مثبت ومستدل اولوب ابن بكيرك دعواسنه برهان اولديغى دخى معلوم دكلدر بطلميوسك كلامندندر كه انسانه احسن اولان اشتها ايلديكندن كف نفس وصبر ايلكدر وبوندن اعلا واحسنى كندويه لازم ومالابدمنه اولان اشيادن ماعداسنه اشتهادخى ايليه وعاقله لايق اولان هركون مرآته نظراندازاولوب اكركندويى حسن الوجه مشاهده ايدرسه افعال قبيحه دن اجتناب ايلسونكه حسن اولانه قبيح ايله شأن وعيب ويرمك مناسب دكلدر واكركندويى قبيح مشاهده ايدرسه بنه افعال قبيحه ارتكابى مناسب دكلدر كه ايكى قبيح ميانى جمع ايتمش اولور *ياحسن الوجه توقى الحنا *لاتبدلن الزين بالشين * ويافبيح الوجه كن محسنا * لاتجمعن بين قبيحين * وبقراط علم العلل والاعراض بلطف حسك * وبقراط انسانه اصابت ايدن علتاره سنك حسن وتشخيصنك لطافت ودقتيله عالم ومطلع اولدى ظن ايلدم مزبور بقراط بن ابراقليس دركه اسكندر دن يوز سنه مقدم ملك يهمن بن اسفنديار زمانتده ظهور ايليوب مسكنى قبرهايعنى حص اولوب اسقيلينوس اول طبا وبقراط برروايتده طبيب هفتم وسقراط وافلاطوندن متقدم اولوب علم طبه اهتمام وتوغل واسقيلينوس وصيلنه بناء غربا واجانبه تلقين اولنيوب فقط اولادنه منحصرانلردخى قلت وتكاسل وتهاونلرندن وكتب تدوين ايتمدكلرندن علم طب مضمحل ومندرس اولمغله قريب اولمش مشاهده ايمكله غريب وقريب ديميوب جميع ناسه تعليم ونشرايليوب اطبايه مشهور اولان عهد ايله عهد ووصيت ايلدى وبقراط مانك الصحه معنا سنه درجالينوس بعض تأليفاتنده ذكر ايدركه بقراطك علمى طبه منحصر اولميوب علم نجومده دخى زمانندكندويه مماثل ومدانى بركيسه موجود دكل ايدى وبقراط ابدان حيوانات مركب اولديغى

متن

اولنمشدر كره دخی بویله‌در وساعات زمانیه اولدر كه عددی دائما
اون ایكی اولوب مقداری مختلف ومتفاوت اولور مثلا اون درجه
واون اوچ درجه واون یدی درجه اولوب فصول اربعه‌ده لیل ونهار
ساعت زمانیه ایله منجملر وارباب علم روحانی استعمال ایدرلر وساعت
مستویه اولدر كه عددی مختلف و مقداری غیر مختلف ودائما اون
بش درجه اولوب فصول اربعه ده شب وروزك زیاده ونقصان قبولی
بوساعت اعتباریله اولوب حالا معروف ناس اولان بوساعتدر وزعم
بطلمیوس عدد افلاك طقوز اولوب اول واصغری زمینه قریب اولان
فلك قمردر ایكنجی فلك قمری حاوی ومحیط اولان فلك عطاردو بعده
فلك زهره بعده فلك شمس بعده فلك مریخ بعده فلك مشتری بعده
فلك زحل اولوب سكزنجی فلك ثوابتدر كه اهل شرع كرسی تسمیه
ایدرلر وبو سكز فلكی محیط اولان فلكه فلك اعظم وفلك اطلس وفلك
الافلاك دیرلر كه اهل شرعك عرش تسمیه ایلدكلری در كه جمیع
افلاكه حاكم وجمله سندن اعظم وهر برفلكك حركت طبیعیه‌سی غربدن
شرقه اولوب فلك اطلس مجموعنی یكرمی درت ساعت مستویه ده
حركت قسریه ایله شرقدن غربه تحریك واداره ایدر بناء علیه فلك
اطلسه قسری دخی تسمیه ایدرلر وافلاك ثمانیه ده تأثیری اولوب
كندیده افلاكك تأثیری اولمامغله اثیر دخی دیرلر و فلك اطلسك
افلاك ثمانیه‌یی شرقدن غربه اداره ایدوب افلاك غربدن شرقه
حركت ودور ایلملرینی جریان بحر ایله سفینه جاری اولوركن راكب سفینه
اولان شخصك باشدن قچه مشی وحركتنه تشبیه ایلدیلر و بروج اثنی
عشرك هیئتی خطوط ایله منقش اولان قارپوز كبی اولوب ایكی
طرفنده مجمع خطوط اولان نقطه‌لر قطبین اولوب بری قطب
شمالی و بری قطب جنوبی در وخطوطدن هر ایكی خطك میانی
بر برج اولوب هر برج اوتوز درجه‌یه منقسمدر ابو حیان توحیدی ذكر
ایدر كه ابن بكیر بطلمیوسه مخالفت ایدوب مادون فلك قمر ایكی فلك
دخی اولمسنه ذاهب وجزر ومد بو ایكی فلكك اثریدر و بو فلكلر سریع

ثانی یکرمی طقوز سنه ملك اولوب ملك یونان مقدما ذکر اولنان
قلاربطره یه انتقال ایلمشدر بطلمیوس حکیم اولوب سبب ملکی
بو درکه وقتا که ملك یونان اولان بطلمیوس ضایع مرد اولدی
اولاد واقربا سندن مملکته صالح ولایق برکیمسه سی قالما مغله
اهالئ یونان صلاح ایله معروف برشخصی ملك ایتمك مراد
ایلدکارنده مزبور بطلمیوس استحسان ایتیوب اول شخصی کثیر
الخصومه برآدم اولوب اکر خصومتنده ظالم ایسه ظلم ملوکه مناسب
دکلدر واکر مظلوم ایسه مظلوم اولمغلغی ضعفندن نشأت
ایدر ضعیف آدم ملك اولمق خود بروجهله مناسب دکلدر
دیدکده اهالئ بطلمیوس بوامر مسندن احق واولی کیمسه اولمدیوب
سریر آرای مملکت ایلدیلر لکن محققین مورخین بطلمیوس مزبور
حکمدن اولوب ملك اولمسی خلاف واقع اولمسنه ذاهب اولمشلردر
وانقراض ملوك یونا نیاندنصکره ملوك رومدن ارطیوس نامنده برملك
زمانده ظهور وعلوم حکمیه یه اشتغال ایله مشتهر اولوب مملکتده
علاقه سی یوقدر حتی مزبور بطلمیوس کتاب مجسطیده بخت نصر
تاریخندن سکز یوز سکسن سنه سنده اسکندریه ده شمسی رصد ایلدم
دیو ذکر ایدرکه بخت نصر زمانندن قتل دارایه وارنجه درت یوز یکرمی
طقوز سنه مرور وقتل دارادن ملوك یونان یدندن ملك زائل واوغسطس
نصر فنه داخل اولنجه ایکیوز سکسن سنه مرور واوغسطس
غلبه سندن انطیوسوك مملکتی ضبط ونصر فنه کلنجه یوز یتمش سنه
مرور ایدوب مذکور بطلمیوس کتاب مجسطیده ذکر ایلدیکنه موافق
ومطابق اولور دیو ملك اولما مستی استدلال ایلدیلر و بطلمیوس
اضطرلابی ابتدا هیئت فلك اوزره کری الشکل وضع ایدوب کره
شمعدن اولمغله کفین ایله یاصوب بردائره حاصله اولور وجه اوزره
پرداخته ایلدی واصطرلاب لغة یونانیه ده میزان الشمس معنا سنه
اولوب معرفت مقدار ساعات زمانیه ومستویه ومعرفت اخذ رصد
ومعرفت مطالع کواکب وسائر احکام فلکیه یه اطلاع ایچون وضع

اولنمشدر

مأمون تعجب ايدوب اكر ارسطو حياتده اولسه بوندن برترجواب
ويرمزدى ديدى مرويدركه بعد زمان بوا سؤله وجوبه بى كتب
ارسطوده مذكور بولديلر * وبطلميوس سوى الاصطرلاب بتدبيرك
وصور الكرة على تقديرك * وبطلميوس اصطرلابى سنك رأى وتدبيركاه
ايجاد وكره بى تعينكله فرض واختراع ايلدى ظن ايلدم
مومى اليه بطلميوس قلودى ديركه كتاب مجسطئ كبيرى تأليف
وجغرافيا واصطرلابى اختراع وسكز لحن ونغمه بيانده بر كتاب
ترتيب ايدوب بونلردن ماعدا نيجه مؤلفاتى اولوب علوم فلكيه ده
اولان اقوال حكمانك شرح وعلم هندسه بى قوتدن فعله اخراج
ايليوب ظهورى ملك ابرحدن ايكيوز سكسن سنه صكره ملوك
رومدن ملك اندر ماسيوس وملك انطنيوس زمانده دروانك
اكثرى مومى اليه بطلميوس ملوك يونانك اسكندر دنصكره اوچيجيسى
اولسنه ذاهب او لمشدر وكسرى ملوك عجمك لقبى اولديغى كبى
بطلميوس ملوك يونانك لقبى اولوب بطالسه اون اوچ نفر ملك
ايدى كه وفات اسكندردنصكره يونانه ملك اولمشلردر ومدت ملكارى
ايكيوز يتمش بش سنه اولوب ابتدا بطلميوس سلسوين لاغوش سرير
آرى ملك اولمشدر ومعناى بطلميوس اسد الحرب ديمكدر ومز بورك
مدت ملكى يكرمى سنه در بعده فيلوفوس كه معناسى محب برادر
ديمكدر مدت ملكى اوتوز سكز سنه اولوب زمانده تورات زبان
عبريدن زبان يونانه ترجمه اولنمشدر بعده اوراحيطش ملك اولوب
مدت ملكى يكرمى بش سنه در بعده فيلو بطول اون يدى سنه
ملك اولوب معناسى محب پدر ديمكدر بعده اقتفيوس يكرمى دورت
سنه ملك اولمشدر بعده فيلو مطون اوتوز بش سنه ملك اولوب
معناسى محب مادر ديمكدر بعده اوراحيطش ثانى يكرمى طقوز
سنه ملك اولدى بعده شوطير اوستهٔ اون سنه ملك اولدى بعده
شيدير نطبس طقوز سنه ملك اولدى بعده اسكندروس اوچ سنه
ملك اولدى بعده فيلودفوش سكز سنه ملك اولدى بعده بطلميوس

سکا اولان احسان وکرمی مقابله سنده شکر ایتمه ده قصور
وسهو ایلمکدندر وهر چند که برشیئه مباشرتك برامر خطیرده
خطایه واقع اولمه که سبب اوله دنیادن ارتحال مقرر اولدیغنی
تفکر ایله که خطا ایتمکدن سنی حفظ ایدر بودخی کلام ارسطودندر که
هرشیئك صنعتی وار در عقلك صنعتی نیك وبدی فرق وتمیز در دیدی
وبرکیمسه یی سمین وفربه مشاهده ایدوب ما اشده عنایتك برفع
سوز حبسك یعنی نه بك همت وزحمت چکرسن برسورك رفعنه که
سنی حبس ایدر دیدی کان سمن حقه وصوله مانع اولوب پرهیز
وریاضت ایله هزال تحصیل ایتملیدر که تصفیهٔ درون ایلیه دیمك
اولور واکر برکیمسه نك سکا محبت ومودتی اولدیغنی بلمك مراد
ایدرسك قلبکدن سؤال ایله زیرا قلب برشاهد درکه رشوت قبول ایلمز
شاعر دخی بومعنایی بربیتده بسلیوب دیمشدر (سلوا عن مودات
الرجال قلوبکم * فتلك شهود لم تقبل الرشا) وشول کیمسه نك که وجودنه
فنا وهلاك مستولی وعارض اوله جغی معلومی اوله اول کیمسه یه مصائب
سهل اولوب ابتلادن متکدر اولماز دیردی وارسطونك بو مقوله
نصایح آمیز کلمات وکفتاری سبیار اولوب اکثرنی متنبی اشعارنده
استعمال ایلیوب حاتمی مجموعنی جمع وبررساله ده سرد ایلمشدر
عبدالله بن طاهر ذکر ایدرکه مأمون خلیفه خوابده برکیمسه یی
مجلس حکمایه جالس مشاهده ونه مقوله شخص اولدیغندن استعلام
اول کیمسه دخی ارسطویم دیو اعلام ایلدکده مأمون ای حکیم
ذوفنون احسن کلام ندر دیو سؤال ارسطو دخی حسن کلام اولدرکه
جمیع اصحاب عقول ورای عندنده پسندیده ومستحسن اوله دیدکده
مأمون بوندنصکره احسنی ندر دیو سؤال ارسطو دخی سامعی استحسان
ایلیه دیدی ینه مأمون بوندنصکره احسنی ندر دیو سؤال ارسطو
دخی متکلم عاقبتندن خشیت ایتمیه دیوب جواب ویروب مأمون
تکرار بوندنصکره ندر دیو سؤال ایلدکده ارسطو بونلردن ماعدا
کلام نهیق حمار ایله یکسان وبرابردر دیو جوابداده اولدی وبورؤیادن

اسکندر دنصکره چوق وقت مرور ایتیوب ارسطو دخی وفات
ایلیوب نحاسدن یاخود خشبدن تابوت کبی برصندوقه وضع وجزیرهٔ
صقلیه ده برمحله افریخته اولنوب اهالیٔ صقلیه براعظیم
مشاوره سیچون وفنون حکمیه یی تعلیم ایچون صندوق معهود
اطرافنه مجتمع اولوب عقللری زکی وفکرلری صحیح ورأیلری سدید
اولوردی وقلت نزول باران وقتنده استسقا ایدوب باران نازل اولوردی
وفات ارسطو بطلمیوس لاغوسك ابتداء ملکنده درو صقلیه بحر
مغرب جزائرندن انهار واشجار وثمار ومزارع وجبالی مشتمل برجزیرهٔ
کبیردر وبروقتده ارسطو اسکندره برنصیحت نامه تحریر وارسال
ایلدی که مألی بودر ای ملك هفت کشور مکر وخدیعهٔ اهوادن دائما
احتراز اوزره اول یعنی هوا که تابع اولمه اگرچه تبعیت هواده فائده
ملاحظه ایدرسکده زیرا کاهیجه انسان امورنده بصیرت اوزره
اولوب اصابت ایلدم ظن ایدر حال بوکه هواسی عقلنه غلبه ایدوب
ورطهٔ عظیمه یه وتهلکهٔ کبیره یه واقع اولور وسیاست وتدبیر مملکتده
حدت وشدت وعجله ایتیوب غفلته باعث بطو وتأنی بی ترك ایله که اعتدال
اوزره حرکت ایتمش اولهسك وشیئ مثلی ایله مزح وخلط ایله یعنی برینه
طبیعت وخصلتده متخالف اولان اشخاصی برخصوصه مباشر ایله
وهرکسی مناسبیله وقدرتی مرتبه سی خدمتده استخدام ایلیوب
خدمات شریفه یی اسافل وادانی یه خدمات وضیعه وخسیسه یی
اعالی واشرافه سپارش ایله که دولتك منتظم وبردوام اوله وحقه
بنده وقول اول که حقه بنده اولان حردر ودائما قصد وهمتك خلقه
احسان اولسون یعنی کرم ولطفه لایق وسزا اولانلره اکرام ایله وتوبیخ
وتأدیبه مستحق اولانلره تأدیب ایله که مستحقلره عقوبت احساندر
ونفسکه پندکر وناصح اول که نفسکه سندن اعلم کیسه یوقدر وبرامرده
متحیر ومضطرب اولورسك سکا دولت ورفیق احسان ایدن یاری
تعالی یه تضرع وابتهال ایله که امرکی تسهیل وتیسیر ایدر وهرجندکه
برشیئك حصولی فوت اوله متنقظ ومتنبه اول که باری تعالینك

وتلقينده قطعا قصورم يو قدر لكن قصور قابل طرفنده درديوب
شاكر دانه توجه و يامعشر التلامذه قنفكردر كه ملك زاده يه تعليم
ايلديكيم حكمتى وكالة كلوب قرأت ايليه ديدكده ارسطو تقدم ومجلس
قرأت حكمته جالس وافلاطونك ملك زاده بطاقورسه تعليم ايلديكى
حكمتى بلا تعليم تقرير وقرات ايلدكده افلاطون ياملك بو بر يتيم
طفلدر كه قرأت ايلديكى حكمت سنك فرزندیكه تعليم ايلديكيم
حكمتدر فطنت وجهديله حفظ وتعلم ايلش بنم نيل وحرمان حكمتده
قطعا مدخلم يوقدر ديوب ارباب مجلس متفرق ومنصرف اولديلر
ويوندنصكره افلاطون ارسطونك حدت فهم وزكاسنه غبطه ايدوب
ارسطو ايله افتخار واعتنا ايدوب بوقضيه دنصكره يكرمى سنه دن
زياده خدمت افلاطونده اولوب تعلم علم ايلدى وافلاطون ارسطويه
كمال مرتبه تعظيم وتوقير ايدردى حتى مجلس افاده يه جالس اولوب ارسطو
حاضر اولمازدن مقدم شاكردانى تعليمه شروع ايتمك مراد ايلسه
افلاطون صبر ايدركز ناس مجتمع اولسون ياخود عقل حاضر اولسون
ديوب ارسطونك قدوم وحضورنى مرادوكنجه توقف ايدردى
وارسطو افلاطونك جميع علومنى اخذ وتعلم ايلبوب برقاج مسئله ده
افلاطونه مخالفت ايدوب حيا تنده بنم افلاطونه محبتم كمال اوزره در
لكن حقى دخى سورم ديوب افلاطون وفات ايلدكدنصكره افلاطونه
محبتدن حقه محبت واتباع اولى واليقدر ديردى بعده ارسطو علم منطقى
وضع واصولنى ترتيب ايليوب چونكه انسانك سائر حيواناتدن امتياز
وشرفى منطق ايله درهر قتقبسى علم منطقده اكمل وابلغ ايسه
انسانيته احق وكندى نفسنك حقيقت وماهيتنه اوصل واعلمدر
ديردى وارسطونك منطق وسائر علوم حكمت وفلسفه ده مصنفات
كثيره سى اولوب بين العلما مشهور ومعروفدر وفيلقوس فرزندى
اسكندرى تربيه ايچون ارسطويه ويروب علوم حكميه تعليم واخلاقنى
تهذيب ايليوب اسكندر سر برآراى ملك اولدقده جميع امور مملكتده

راى

افلاطون اوبله ایسه خیری دخی پلمز دیدی یعنی انسان قتنده امور
متمیزه اولملیدر که اموری تمییز ایلدکدنصکره فعل صوابی اختیار ایده
پس بر کیمسه صاحب تمییز اولمیه افعالندن اختیاری باطل اولور
وقچن بر کیمسه نك اختیاری باطله اوله اول کیمسه نك فعلنده خطا ایدوب
جاه مهلکه یه فتاده اولمسندن خوف اولنور دیدی ومومی الیه ارسطو
طالیس بن بیقوماخس که معلم اول دیمکله معروفدر وسبب تسمیه
بودر که نحو وعروض وضع اولندیغی کبی ارسطو تعالیم منطقیه یی
وضع وقوتدن فعله اخراج ایلمشدر وارسطو کامل الفضل معناسنه
اولوب غالبا سریانیدر وافلاطونك ارسطویه میل ومحبت وجمیع علومی
تعلیم وتفهیم ایلمسنه باعث بودر که پدری بیقوماخس ارسطو هنوز
طفل ایکن افلاطونه تربیه وتعلیم علم ایچون تسلیم وزمان یسیر مرورنده
بیقوماخس وفات ایدوب ارسطو خدمت افلاطونده یتیم فالمغله
افلاطون ترحم وتعلیم علومده اهتمام ایلمشدی واول وقتك ملکی
اولان روقسطالیسك بطقورس نامنده برفرزندینه تعلم علم ایچون
برمکتب بنا وبطاقورسی افلاطونه تسلیم وتعلیم علم ایتمسنه امر
افلاطون دخی تعلیمه مباشرت واهتمام ایلدی لکن بطاقورس
بطیء الفهم وعبی اولوب افلاطون ملك زاده بطاقورسه جهد واهتمام
ایله تعلیم ایدرکن ارسطو فطانت وزکا وحذاقت صاحبی برطفل
اولمغله وراء پرده دن استماع واخذ وحفظ ایدوب حکمت وادآبده
کمال مرتبه مهارت وممارسه تحصیل ایلیوب روز عیدده معلم
خانه انواع جواهر وزر زیور ایله تزیین وملك زاده بطارقوس البسهٔ
فاخره لابس وسرینه تاج زرین وضع وملك وارکان دولت واهالی
مملکت حاضر اولوب افلاطون ایله ملك زاده مجلس قرأت حکمته
جالس وحضار مجلس قرأت ملك زاده یه چشم وکوش اولدقده ملك
زاده تعلم ایلدیکی حکمتدن ترکلمه تکلمه قادر اولمیوب عجز تامی اشکار
اولدقده افلاطون منفعل ومتحیر اولوب اعتذار کتان یاملك تعلیم

افلاطون دخی بلی مقتضای طبیعتم بودر لکن نفسمه غالب اولدیغمدن
ضبط ایدرم دیدی و کفتار افلاطون دندر که باری تعالی برقولنه
احسان ایلدیکی علم و حکمت مقداری رزقنی تنقیص ایدر دیوب
سببندن سؤال اولندقده زیرا حکمت غذاء نفس ناطقه ومال حظ
نفس شهوانیه اولوب نفس ناطقه حکمت ایله تحصیل کمال
ایلیوب نفس شهوانیه یه غالب اولور ومال ایله حکمت متغایران وضدان
اولمغله الضدان لا یجتمعان قاعده سی جریان ایدر دیو جوابداده
بو دخی کلام افلاطونه حکمت شعارندندر که بر کیمسه تعییر وتعییب
اولنه جق فعلی اشلدکدنصکره خلقك تعییب ومذمتنه رنجیده
وغضبناك اولمق لایق دکلدر زیرا اول کیمسه فعل قبیحه مباشرت ایله
کندویه قذف ودشنام ایتمش اولوب خلقك تعییر وتعییبی کسب یدی
اولمش اولور وعقول ناس نوك قلملرنده مجتمع اولوب هر کسك رتبهٔ عقل
وانشی تحریر وترقیمندن منفهم اولور دیردی و افلاطوندن انسان
دشمنندن نه کونا اخذ انتقام ایدر دیو سؤال اولندقده تحصیل کمالات
ایله نفس ناطقه سنك شرف ورتبه سنی زیاده ایتمك ایله اخذ ایدر دیو
جوابداده اولدی وکلام حکمت امیزندندر که پادشاه بحر کبی وسائر
ناس انهار کبی اولوب انهارك بحردن استمداد واخذ آب ایلیوب
بحر عذب وشیرین اولورسه انهار دخی شیرین وبحر دخی تلخ ومالح
اولورسه انهار دخی تلخ ومالح اولدیغی کبی پادشاه نه طبیعتده
اولورسه ناس دخی اول طبیعتده و اول پادشاهك خلقیله متخلق
اولور دیردی و بر کیمسه که اطفال وکودکان تربیه وتعلیمنه مشغول
اوله افراط ایله تضییق ومؤاخذه ایتمیوب اطفاله اعتذار ایده جکلری
مرتبه محل ترك ایدوب مساعده ایلیه که کثرت توبیخ وتضییقدن ترك
ادبه مضطر اولمیه لر و بوندن اقبح برشیء یوقدر که حفظ صحت بدن
ایچون لذیذ ونفیس طعاملردن حمیه اولنه نفوس ناطقه یی تصفیه ایله فوز
وفلاح تحصیلی ایچون قبایحدن اجتناب وامتناع اولنمیه دیردی
وافلاطونه بر کیمسه یی مدح ایتمك زعمیله فلان کیمسه شری بلمز دیدکلرنده

كرسئ تدريسه مربع نشين اولدقده قوت رياضت ايله قلبدن
قلبه افاده واستفاده اولنوب بو مجلس مجلس اشراقيان دركفت وكوصعمز
مضمونيله عمل وكاهى اثناى مشى وحركتنده طلبه سنه كفت وكوايله
تدريس ايدنلره مشائيون ديرلردى مرويدركه افلاطون علم حكمت
تعلم ايدن ابناى ملوك ايچون معلم خانه لر بنيادينه ملوكه امر انلر
دخى مذهب ومزين وانواع صور ايله مصور مكتبلر بنا ايليوب شول
رتبه مطبوع ومستحسن ايجاد اولندى كه طبايع كودكان دكل زهاد
ورع معتاد دخى تماشاسنده فاتح الفاه اولوب بالضروره نفسى ميلان
ايدر دى بعده افلاطون اول مكتبلرده اطفاله تعليم علوم ايليوب
هرچند كه برطفل حكمتى حفظ و ياد داشت ايليه يوم عيد ده اركان
دولت وعلما وحكما جمع و برمجلس مهيب وعالى ترتيب اولنوب حافظ
حكمت اولان طفل سرنه تاج وضع والبسهٔ فاخره لابس و برمحل
رفيعه صعود و ياد داشتى اولان حكمتى از برعلى رؤس الاشهاد قرأت
ايليوب افلاطون اول طفله حكيم تسميه ايدردى و بوكونا حركت وترتيب
مجرد كودكانى علم وحكمت تعلمنه حث وترغيب واشتغال ايله نفس ناطقه سنى
تكميل وتشريف قصد يله ايدى و بو اثناده شاكرد ندن ارسطاليس
تعلم وظهور ايدر كه تفصيلى قريباذكر و بيان اولنور وافلاطون ايچون
آراو مذاهب اولوب ارسطو تعلم واخذ ايليوب بعضيسنده افلاطونه
اتباع ايلامشدر ازجمله حدوث عالم مسئله سنده مخالفت ايدوب قدمنه
ذاهب اولمشدر و افلاطونك فراست وحكمتى تجربه قصد يله انسان
صورتلرى تصوير واراءت ايدرلردى وافلاطون هر برينه بوصورتده
اولان انسانك طبع وخلقى شومقوله وذكاوغباوتى وفسق وصلاحى وعلم
وجهلى و افعال واطوارى شومقوله اولوردبو خبر ويردى حتى
بركون افلاطونك كندينى تصوير وارأت ايلدكارنده بوصورت صاحبنك
خلق وسيرتى وعقل وعلمى شويله و بويله در ديو تفصيلدنصكره زنايه
راغب وحريص اولور ديد كده يافلاطون سنك صور تكدر ديديلر

روایت اولنورکه برکافر مرداولدقده باری تعالی جل شانه اول کافره
قبرنده طقسان طقوز تنین تسلیط ایدوب روز رستا خیزه دك اول
کافری لسع ایدرلرکه اول تنینلردن بری اکر روی زمینه برکره نفخ
ایلسه بردخی نبات وکیاه نابت اولمزدی والحمدلله علی دین الاسلام
ومزبور اسقیلینوس کلامندندرکه الصنیعة عند الکفور اضاعة للنعمة
یعنی علم وصنعتی منکر اولان کیمسه یه تعلیم ایتمك نعمتی اضاعتدر
والمتعبد بغیر معرفة کحمار الطاحون یمشی ولایبرح ولا یعرف ما هو
فاعل یعنی علم ومعرفتدن بی بهره وجاهل اولوب عبادت ایدن کیمسه
خرآسیاب کبیدرکه دائما مشی ودوری ترك ایتمیوب ینه کندی فعلندن
غافل اولوب نه مقوله فاعلدر بلمز پس کشی کندو بی ورطهٔ جهلندن
تخلیصه سعی ایتمك لازمدر * وافلاطون اورد علی ارسطالیس مانقل
عنك * وافلاطون شاکردی ارسطالیسه سندن اخذ ونقل اولنان علومی
ایراد ایلدی ظن ایلدم مومی الیه افلاطون بن ارسطس الهی درکه
آخر حکماء متقدمین ووحدانیت باری تعالی یه معترف عابد وریاضتکش
برمرد کامل واردشیر اول زماننده پانهادهٔ سرای وجود اولوب سقراطدن
تلمذه ایدوب سقراط مسموما وفات ایلدکده مقام سقراطه قائم وکرسی سنه
جالس اولدی ومقام تعلیمه جالس اولمازدن مقدم وسقراطدن اخذ علوم
ایلدکدنصکره طیماوس حکیمدن اخذ بعده مصر قاهره یه راهی واصحاب
فیثاغورس وغیریدن تعلم علوم الهیه یه علوم طبیعیه وریاضیه یی
ضم والحاق ایلمشدر وافلاطون مشهور اولان مشائیندن بری اولوب
رأی افلاطون اوزره سعی معتدل وحرکت خفیفه بدنده اولان فضلاتی
تحلیل ایدوب ریاضت تامه تحصیل اولنور لکن طبقات حکماده مذکور
درکه افلاطون سقراط ایله شرکت اوزره فیثاغورسدن علوم حکمیه
اخذ وتعلم ایلیوب علماء یونان میاننده اشتهاری وفات سقراطدنصکره
اولمق اوزره در وافلاطون شریف النسب وبیت علمدن اولوب
وفاتی اسکندرك تولدی سنه سیدر وافلاطون صادق القول معناسنه
اولوب غالبا سریانیدر وسقراط مزین الحکمه معناسنه در وافلاطون

متن

کرسیٔ

مردرکی وعاقل وصاحب فراست پیر اولوب عصایه انکا ایتمکه محتاج
اوله حق زمانه دکین تعلم وتجربه ایتمه لیدرکه طبیب حاذق اولوب
تدبیرنده خطا ایله یوجه مسلمانك هلاکنه سبب اولمیه مرویدرکه
اول عضا خطمیدن اولوب اکه دلالت ایدرکه خطمی ایله نیچه امراضی
دفع وازاله ایدردی وشاخلری اصناف طب پسیار اولوب تفتن وممارستی
فطنت ودهاد تفکره مدت مدیده اشتغاله محتاج اولدیغنه دلالت
ایدر واول عضا تنین دیمکله معروف اولان مارك صورتی تصویر
المشدی که مار مذکورده برقیچ خاصه موجوده درکه از جمله حدت
بصری اولوب کثیر السحر اولدیغی کبی اطبا دخی هرشیئه دقت واهتمام
وخواب وراحتی ترك ایتمك لازم اولدیغنه اشارت قصد ایلمش ثانیا مار
مذکور شیخوخه تسمیه اولنان جلد ندن چیقوب تبدیل جلد ایلدیکی
کبی طبیب حاذق ایچون مداوات ایله شول رتبه قوت وصحت تحصیل
ایلیه که کویا شیخوخت دن کندوسی تجرید ایدوب شاب وبرنا کبی اولمق
ممکن اولمسنه اشارتدر ثالثا مار مذکور طویل العمر اولوب سنین کثیره
تعیش ایلدیکی کبی طبیب حاذق تدبیر وحفظ صحتله طول ودراز
معمر اولمق ممکن اولدیغنه اشارت ایلمش ومولی الید اسقیلینوس طقسان
سنه معمر اولمشدر وتنین برحیه درکه درخت منتها کبی طویل وعریض
وتخین اولوب ابومرداس ایله مکنادر قزوینی نقل ایدرکه تنینك چشمانی
بزرك ومدور وخوفی رنك ودهانی غار مثال وشکمی واسع ونابلری دمردن
نیزه مثال اولوب انسان وسائر حیواناتی اکل وبلع ایتمکله حیوانات بریه
وبحریه اول ماردن هراسان درحتی شر وفسادی روی زمینده زیاده
اولدقده باری تعالی امر ایدوب ورای بحره القا اولنوب انده دخی
فساد ندن حیوانات متضجره اولدقده امر باری تعالی ایله بر ملك
یأجوج ومأجوج اولدیغی محله رمی والقا ایدر ومار مزبورك قامتی
شول مرتبه دراز اولورکه سرندن یدمه ورنجه برفرسخ مسافه اولور
وماهی مثال پرتری اولوب سری انسان سری کبی وکوشلری مستدیر
وبزرك اولور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن

واقربالرنده غیریلره تعلیم ایتممه لرینه عهد و وصیت ایلمشدی
که علم طب بر علم شریف اولوب اجانبه وقدر ومرتبه سنی
بلمز نادانه تجاوز ایتمیه واول وقتده علم طبده کتاب تألیف اولنمیوب
صدراعن صدر تعلیم وتعلم اولنوردی ونیجه زمان بوحال اوزره
اولوب اسقیلینوس سلسله سندن اون التنجی بطنده ظهور ایدن
ابقراط قلمه آلوب کتب وتصنیف ایلدی طبقات حکماده ابوقاسم
قرطبی ذکرایدرکه مورخین بقراطی اسقیلینوس اولادندن اولمق اوزره
ذکرایدرلر لکن مرادلری اسقیلینوس ثانی ایسه جائزدر واکر
اسقیلینوس اول ایسه ممکن دکلدر زیرا جم غفیر اتفاق ایلمشلردرکه جمیع
نسللر طوفان ایله منقطع اولوب اولاد نوح علیه السلامك فقط اوچ
اولاد قالمشدرکه سام وحام ویافث در اسقیلینوس زمانی ایله بقراط
زمانی مبانی برقاچ بیك سنه اولدیغی اکر صحیح ایسه اسقیلینوس
زمانی قبل الطوفان اولوب نسلی منقطع اولمش اولور و برفرد
اسقیلینوسه نسبت اولنمق جائز اولماز مکر عموم طوفان انکار اولنه که
بعض طائفه ذاهب اولمشدر روایت اخراده روم وفرسده علم طبی
ابتدا تکلم ایلیان بیلینوس اولوب کندی رحلت دار بقا ایلدکده اون
ایکی بیك شاکردی موجود ایدی لکن بوروایت مقدما ذکر اولنان روایته
وطبقات حکماده مذکور اولانه مخالفدر مکر حضرت موسی علیه السلامدن
نصکره ظهور ایدن بلینوس ثانی وله هیکل اسقیلینوسده جمیع صنایعك
صورتلری نقش ورسم اولندیغی کبی اسقیلینوسك کندی صورتی نقش
وتصویر اولنوب جالینوس ذکر وبیان ایدرکه اول هیکلده اسقیلینوسك
صورتی برمرد ریشدار وایستاده وقائم مجموع ثیابنی تشمیر ایدوب
دامندرمیان تصویر ایلمش که اطبا هر وقتده حاضر واماده ومرضانك
مداواسنه مقدام واسایش وراحتی تارك اولمق لازم اولدیغنه دلالت
ایلیه ودستنده معوجه شعب واشاخلری بسیار بر عصا تصویر ایلمش
علم طب سهولت ایله وزمان قلیلده تحصیل اولنمق ممکن اولمیوب

تأنیث وتعریفنده بناء غیر منصرفدر واسماء بلدانك مجموعی غیر منصرفدر الامنی وشام و واسط وعراق ودابق وفلح وهجر تذکیر اولنمقله منصرفدر ودابق قراء حلبدن برقریه نك اسمیدر وفلح بصره یه قریب برموضعك اسمیدر وهجر یمنده بر بلده نك اسمیدر مرویدرکه چونکه بلینوس هرمسدن جمیع علومی تحصیل وتکمیل ایلدی خصوصا علم طبده کامل اولوب تدبیر ایلدیکی مرضا شفا یاب اولوردی وسائر علومده دخی برتبه یه واصل اولدیکه خلق متحیر وهر بری برمعنا و یروب بورتبه علم سحر فریب طوق بشردن خارجدر ایاملکمیدر دیو ملك اولمسنه ذاهب وکیمی بوعلم معجزصادر اولماز الانبیدن صادراولور دیو پیغمبر اولمسنه ذاهب اولدی وبعضیلر یقینا ملك اولمسنی اعتقاد ایدوب پدر ومادر سز روحانی تولد ایلیوب باری تعالی بلینوسی نوزدن برعمود اوزرینه رفع وانده اظهار ایلدی دیدی واقلیدس مزبور بلینوسه نسبت اولنوب مومی الیه بلینوس برهیکل رفیع احداث و بنیاد وعلم طبی اول هیکله وضع ایلمشدی حتی جالینوس بروقتده بکا برمرض قتال عارض اولوب هیکل اسقلینوس تسمیه اولنان بیته راهی وزیارت ایلدم دیو برتألیفنده ذکر وبیان ایدرمرویدرکه هیکل اسقلینوس مدینهٔ رومیه ده اولوب درونده خواص حرکات نجومیه ایله ساخته برصورت موجوده درکه زیارت ایدن خلقه اسانلریله تکلم ایدردی زیرا بلینوس کواکب سیاره دن برکوکبك روحانیتی اول صورته تسخیر وربط ایلمشدی جالینوسدن منقولدرکه باری تعالی جل شانهٔ اسقلینوسه وحی ایدوب اسقلینوس بنم سکا انسان تسمیه ایلمدن ملك تسمیه ایلدم اولی واقرب یعنی ملکیتك طرفی غالبدر بیوردی بناء علیه اسقلینوس میان بوناندہ عظیم الشان اولوب قلت نزول بارنده ناس قبرینه مجتمع اولوب استسقا ایدرلردی ودائما کیجه لرده قبرنده کامل هزار قندیل فروزان ایدرلردی واسقلینوسك کندندنصکره ایکی فرزندی قالمشدیکه انلردخی پدری کبی علم طبده ماهر وکاملر اولوب پدرلری بلینوس علم طبی اولاد

وزیاده ایلك عادتلری ایدی و بعضیلر مزبور اسقلینوسك استادی اولان هرمس طوفان نوحدن صکره ظهور ایتمسنه ذاهب اولمشلردر ومزبور بلینوس هرمسك ارضی جهار قسم وهرقسمنه برر ملك تعیین ایلدیکی ملوکدن بریدر ملوك ار بعه‌ٔ نك مجموعی هرمسدن تعلم ایلمشلر درلکن بلینوس جمله دن زیاده تعلم ایدوب اعلملری ایدی وکتاب مترجمده مزبورك نامی بلینوس وعلمی متزاید اولدیغنه اسقلینوس اولمق اوزره درلکن طبقات حکمادده اسقلینوس روایت اخراده اسقلا بیوس وبرروایتده اسقلا یا دس اولوب توجیه هرمس ایله ربع ارض معموره یه ملك اولوب بعدالطوفان ربع مزبوره یونانیون متصرف اولمشلردر وباری تعالی هرمسی ارضدن سمایه رفع ایدوب بلینوس خبردار ومحزون اولوب برکت هرمسدن روی زمین محروم اولدی دیو تأسف وهیکل عبادتنده هرمسك صورتنی وسمایه رفع اولنمسی صورتنی تصویر ایدوب هر بارکه هیکل مزبوره داخل اوله صورت هرمسه تعظیم واجلال وحضورنده آداب وخضوع ایله جالس اولوردی حتی بت پرستلرك پرستشنه بلینوسك بو فعلی باعث اولمشدر دیومذکوردر وزهرناك اولان حیواناتی مفصلا مبین وناطق اولان کتابك مؤلفی یعقوب الکندی دن مرویدر که مومی الیه هرمس طبیب وفیلسوف وطبایع ادویه یه عالم وصاحب تجربه اولوب جمیع بلاد وامصار وکوه ودشت وبیابانی سیاحت ایتمش بومرد کامل ونصب مداین وطبایعنه واهالسنك طبایعنه ومداوالرینه عالم اولوب اندلسده موجود اولان طلسمات کهسودا نیهٔ نحاس وغیری لرینك صاحب ومخترعیدر بلینوس هرمسك شاکردی اولوب هرمس ایله معا سیاحت ایدوب اقلیم هنددن خروج وفارسه داخل اولدقلرنده بلینوسی کندی خلیفه سی اولمق اوزره شهر بابلده ترك اولدخی اقامت ومرضایه مداوات وعلوم فلکیه وسائرینی نشره مداومت ایلدی و بابل محراقدن برموضعك اسمی اولوب سحروافسون بابله نسبت اولنور اخفشدن مرویدر که بابل اوج حرفدن زیاده دن مرکب اولوب

رهـادر و ادریس ارضی درت قسمه تقسیم وهر برقسمنده بر ملك
وضع ونصب ایلدی که خلقی شریعت ادریس ایله مشرع ایده لر
وخلقی اوچ صنف ایلدی که بری کهنـه و بری ملوك و بری رعیه در
ور وی زمینـده مدت اقامتی سکسن ایکی سـنه اولوب خیـاطت
ثیـاب ابتدا ادریس علیه السلام دن صادر اولوب لابس ثیاب اولمشدر
ومومی الیه هرمسه هرمس الهرامسه دیرلر کـه هرمس نامی ایله نام آور
اولان ابتـدا مزبور در ونوح علیـه السلام دعاسیله طوفان ظهور
ایده جکنی اخبـار وخلقی تخویف ایلیوب استخراج ایلدی که آبدن
یاخود اتشدن زمینه برآفت سماویه نازله اوله جقدر بنـاء علیه مقری
اولان مصر قاهره ده اهراملری وترابدن برقاج مدینه لر بنا ایلدی که
اهرا ملر آبدن اولان آفت ایچون وترابدن مدینه لر ناردن محـافظه ایچون
اوله وطوفان نوح علیـه السلام ظهورنده علوم وسائر صنایع مندرس
ومضمحل اولمسون ایچون سنکدن انیهٔ عظیمه ایجاد ایلدیکـه مداین
برابی دیمکلـه مشهوردر و برباة اخمیم دیمکله معروف اولان جبلی بنا
واحداث ایدوب مجموع علوم وصنایعـك صورتنی و پیشـه کارلرك
صورتلرینی نقش ورسم وهر علـم و پیشـه تحصیلی نه وجهـله در
رسم و بیـان ایلدیکه طوفان کتب وکارستـان وارباینی افنا واهلاك
ایلدکده بعد زمان خلـق برایـده مرسوم ومنقوش اولانلره نظر
واستفـاده ایدوب علوم وصنایع مندرس اولیـوب باقی اولق قصد
ایلدی واخمیم سعید وسطنده برشهر عظیم در که ذوالنون مصری
حضرتلری اول شهرده تولد ایلشدر و زعم صابئه ده نبوت هرمسدن
صکره بلینوسه انتقـال ایلیوب مومی الیه بلینوس علوم واسراری
هرمسدن اخذ وتعلیم ایلشدر وعلوم ومعرفتی زیاده اولدیغه تعظیما
نامی اولان لفظ بلینوسه حرفلرزیاده وضم ایدوب اسقلیتوس تسمیـه
ایلدیلر ارسطوطالیس دخی بوقبیلدندر که مقدما نامی ارسطو اولوب
علـم وکمالی متزاید اولدقجه حروف ضم اولنمغـله ارسطو طالیس
اولمشدر وعـلم ومعرفت زیاده اولدقجـه اصل اسمـه حروف ضم

ابو حنیفه میانـده اختلاف اولوب امامین مذهبنده صابئـه عبدهٔ اوثان ونجوم اولوب امام اعظم مذهبنده طائفـهٔ مزبوره نك اوثانه پرستشلری اولمیوب مسلمانانك کعبه یه تعظیملری کبی نجومـه تعظیم ایدرلر بویله اولدقده کتابی اولمش اولور امامذهب امامینده کتابی اولمیوب مشرکون دیرلرابو معشردن مرویدرکه افلاك وکواکب وعناصر وحرکات افلاك ونجومده ابتـدا تکلم ومذکورانه متعلقـه مباحث ومسائل ذکر وبیـان ایدن امزبور هرمس اولوب جدی کیومرث یعنی آدم علیه السلام مزبوره تعلیم ساعات لیل ونهار ایلمشدر وابتدا هیاکلی یعنی عبادتکاهلری هرمس ایجاد وبنا واول عبادتکاهلرده باری تعالی یه تحمید وتهلیل وتمجید ایلمشلردروعلم طبی هرمس اختراع ایدوب دقایق وحقایقنـه مطلع اولوب اهل زمانـه کندی لغتلری اوزره اشیـاء علویه وسفلیه متعلقه کتب موزونه تألیف ایدوب علوم ولکیه هرمسدن منتشر وشایع اولمشدر وهرمسك مولدنده اختلاف اولنوب بعضیلرمصرده و بعضیلر منفده تولد ایلدی دیرلر وهرمس زبان یونانیه ده ارمیس اولوب تعریب اولنمشدر وارمیسك معنـاسی عطارد دیمکدر وبعض آخرهرمسك اسمی زبان یونانیـده هنوخ و بعد التعریب اخنوخ اولوب کتاب کریمده باری تعالی ادریس تسمیه ایلمشدروهرمس ملعنك اسمی غوثاذیمون یاخوداغثاذیمون المصریدر ومذبورکیم اولدیغنی بیـان ایلمامشلردر لکن انبیـاء یونا نیدن بریدر دیدیلر ومزبوره لورین ثانی وهرمسه لورین ثالث تسمیـه ایدرلر وغوثاذیمون جدیله سعیددیمکدر وبعضیلر ادریس بابلده تولد وظهور ایدوب ابتـدا شیث بن آدم علیهما السلامدن تعـلم ایلدی که شیث ادریسك جدینـك جدیدر زیرا ادریس بن سارد بن مهلائیل قینان ابن انوش بن شیث علیـه السلامدر شهرستانی روایتنـده اغثاذیمون شیث علیـه السلامدر وزمان ادریسده خلق ایتمش ایکی زبان ایله تکلم ایدوب باری تعـالی ادریسه مجموعنی تعلیم ایلدی وزمان ادریس علیه السـلامده یوزسکسن سکز بلده بنـا اولنوب اصغری بلـدهٔ

رها

مهلب یگرمی سنه دن صکره غدر وخیانت بیمچون ممکن دکلدر دیوب اجابت ایلدی لکن حجاجه برمکتوب ارسال ایلدیکه مألی یاحجاج اهل عراق ابن اشعث ایله سنك اوزریکه مقاتله قصدیله هجوم ایلمدیلر واهل عراق فرازدن شبیه جریان ایدن سیلاب کبی پیشنه کلن شی حائل ومانع اوله میوب قرارکاهنه واصل اولنجه جریان ایدر واهل عراق ابتدا محاربه لرنده شدت وصولت صاحبی اولوب بیم جان اولمیوب مقاتله لرینه اقدام ایده نی کوه آهنین دخی اولورسه کرد وغبارکبی هوایه ویررلر زیرا مزبورلرك زنان وپسرانلرینه کمال مرتبه میل ومحبتلری اولوب قبل الوصول غیرت وحمیتلرندن جان وتن فدا ایدوب برشی انلری عیاللرینه وصولدن جاجز ومانع اوله مز ایمدی اول قومه مقابل اولمیوب ره کذارلر ندن برطرفه صاویلوب عیاللرینه عود ووصول وزنان لرینه ملاقی واولادلرینی مشاهده ایدوب دفع تحسر اولدقده هرکس ابن اشعثی ترك وخانه لرینه متفرق وپریشان اولدقدن صکره مراد ایلد ککیله محاربه ومقاتله ایله که باری تعالی سکا ظفر ونصرت احسان ایده دیو انمام ایلیوب حجاج مفهوم مکتوبه مطلع اولدقده حیف ابن مروی یه که مرادینی حمایه اولیوب عم زاده سنی بنم قهر وغلبه مدن صون وحفظ ایتمکدر دیوب پند مهلبی اصغا ایلدی وفی الحقیقه مهلبك مرادی اهالئ عراقی شر حجاجدن محافظه اولوب بوکونه مکیده ایله حجاجی اغفال ایدی ومهلب شاعر بلیغ اولوب بو قطعه انکدر * انا اذا انشات قومالنا نعم * قالت لنا انفس ازدیة عودوا * لایوجد الجود الاعند ذی کرم * والمال عندلئام الناس موجود *

متن (وان هرمس اعطی بلینوس ما اخذ منك) وهرمس ستدن اخذوتعلم ایلدیکی علوم حکمیه یی بلینوسه تعلیم وافاده ایلدی ظن ایلدم مومی الیه هرمس اکثر صابئة نبی مرسل وادریس علیه السلام اولمق اوزره زعم ایدوب کواکب سبعهٔ سیاره وبروج اثنی عشره تعظیملری وکواکب مذکوره وبروجه ذبایح ایله تقرب قصدلری وسائر اعتقادات باطله لری زعم فاسده لرنده شریعتلریدر مومی الیه هرمسه نسبت وکندوزه یغمبر اتخاذ ایلمسلردر وصابئه تفسیر نده اما مین ایله امام اعظم

اولدی و برکون مهلب بصره ده برطرفه راهی اولور کن برشخص ناسه خطاب ایدوب ای قوم دناءت دنیایی بوندن فهم ایدك که مهلب کبی یکچشم حقیر المنظر کیمسه عبد اولسه قیمتی یوزدرهمدن زیاده اولمازدی یاوری بخت ایله بویله عظیم الشان اولدی دیو تحقیر ایلدیکنی مهلب استماع و اول شخصی احضار و یوزدرهم احسان ایدوب ای کشی اکر بنی یوز درهمدن زیاده ایله تقویم ایتمش اولسك بندنی سکا زیاده احسان ایدردم دیو لطف ایله معامله ایلدی مهلبك کرملرندن ری دخی بودرکه وقتاکه قطری بی منهزم و پریشان ایلدی برکیمسه بو بیتلری حضورامهلبده انشاد ایلدی *امسی العباد لعمری لاغیاثه لهم * الا المهلب بعد الله والمطر * هذا یجود ویحمی عن دیارهم * وذایعیش به الانعام والشجر *مألی بقاءاللهه اقرارم حقیچون عباد الله معین وظهیر سز اخشامشدی الا باری تعالیدن ماعدا خلقك معینی مهلب و باران ایدی که مهلب جود وکرم ودیار لرینی حفظ وحمایه یدردی و باران سیبیله مواشی چراکاهلرده ودرختان ریان وتازه اولوب انعبش و نشوونما تحصیل ایدرلردی دیمك اولوب مهلبك پسندیده سی اولمغله یکرمی یك درهم احسان شعرو بویله کرکدرد یواستحسان ایلدی ومهلبك پسندیده ارباب دهاودانش اولان کفتارندندر که تعجب ایدرم شول کیمسه یه که بندکانی مالی ایله اشترا ایدوب احرارك افضال واحسانیله خریدار اولمازلردی دی وفرزندینه پند ایدوب ای پسر برکره برکیمسه سنك زیارتکه کلوب بعده دعوای حقوق ایله تقاضا ایلسه دعوا سنده راست کودر وسنك چون اول شخصك خاطرنه مراعات لازمدر دیردی و برکون مجلس مهلبده ثیابك فاخرور دیسی مذاکره وهر بری برکونه مدح وذم ایلدکلرنده مهلب یاقوم ثیابك احسن وفاخری اولدرکه برکیمسه غیره احسان واول شخصك اکشنده مشاهده ایلیه دیدی مرویدرکه عبدالرحمن بن الاشعث حجاج اوزرینه خروج وقتانده مباشرت ایلدکده مهلب خراسانده اولمغله ابن الاشعث حجاجی خلع وازاله یه امداد ینه کلدکن دیو مهلبی دعوت ایلدکده

برشیئ بلا فصل شکست ایتمك معناسنه وضلع استخوان پهلومعناسنه وشزرغضب ایله نظرمعناسنه ومریره عزم معنا سنه وشزرمریره ای استحکم عزمه دیرلر فخم فرموده وقالن معنا سنه وضرع ضعیف معناسنه در حاضر بالمجلس اولا نلردن بری ایستاده اولوب یاامیر باری تعالی سنی اصلاح ایلسون کان بن استماع ایدردم که قطری مهلبه لقیطلك انشاد ایلدیکنی سویلردی دیوب ابیات مذکوره یی انشاد ایلدکده حجاج مسرور اولوب اول شخصه انعام ایلدی ومرادی مهلبك دشمنی دخی قوت وشجاعت و اقدامنی وامارته سزا اولدیغنی اعتراف ایدر دی دیمك ایدی مرویدر که مهلب ازارقه ایله محاربه ایدرکن مشاهده ایلدیکی عجایبدن سؤال اولندقد مهلبی اعجاب ایدر ظهورات بسیارایدی لکن اعجب واغربی هربارکه عسکر اسلام ازارقه دن برکروهه هجوم وایچلرندن برینی نیزه ایله طعن وضرب ایده لر حالت نزعده ضرب ایدن مسلم اوزرینه قتلیچون هجوم (وعجلت الیك رب لترضی) آیهٔ کریمه سنی قرأت ایده رك مرد اولور دی دیو نقل ایلدی ومهلبك ازارقه ایله مقاتله سی اون طقوز سنه متمادی اولوب عاقبت مجموعنی قتل وروی زمینی فتنه وفساد لرندن تطهیر ایلیوب اول سنه ده وفات ایلدی مهلبك اخبار مستحسنه سی بسیار اولوب ازجمله غزو اتدن برندن منصورا عودت وقرار کاهنه واصل اولدقده برزن فقیره سر راهنده ایستاده اولوب یا مهلب اکر بوغزوه دن سالما ومنصور اعودت ایدرسك برکون صائم اولوب سندن برجاریه و بیك درهم طلب ایتمکه نذر ایلش ایدم لله الحمد منصور اعودت ایلدك دیدکده مهلب خنده کنان برجاریه و بیك درهم احسان ایدوب ای خاتون نذرکه وفاایلدك لکن بعدالیوم بویله نذر ایلمه که هرکس نذرکه وفاایلز دیدی و برکون برکیسه یامهلب سندن برکوجك رجام وار درمساعده ایله دیدی مهلب دخی چونکه رجالك کوچك و حقیر درکوجك و پس پایه کیسه دن طلب ایله زیرا بزم کبی امیرکیردن حاجت عظیمه رجا اولنور دیو جواب داده

تحصيل ايتمك معناسنه اولوب اجل برنسنه نك مدتى معناسنه وكتاب حكم وقدر معناسنه ودابر بقيهٔ قوم معناسنه در مأل معناى مكتوب حمد وسپاس اول بارى تعالى يه اولسونكه فقدان وزوال كفر وضلالتده اسلامه معين وكافى اولوب قوللرينك شكرى منقطع اولمدقه مزيد نعمتى منقطع اولمديغى حكمى ظاهر واشكار اولدى بعد ازين دشمنمزايله برلرايكى حال مختلف اوزره اولوب دشمندن بزى مسرور ايدن محزون ايدندن كثير وبزدن دشمنى محزون ايدن مسرور ايدندن اكثر وزياده ايدى حال بوكه كثرت وشوكت وتمكن واقدامليرينك اشتدادى برمرتبه رسيده واشكار اولمشدى كه شابهٔ ونور سيده اولان زنانمز خوفناك وهراسان وشيرخواره اطفال وكوركانمز وهمناك ولرزان اولوب دائما مقاتله لرينه اقدام وفرصته ديده دوزونكران وامكانى وقتنده دشمنلرينمزدن فرصتياب اولوب بربرينمزى مشاهده ومقاتله ايدهرك حتى انعدام واضمحلاللرى زمانى كلوب حمد اولسون الله تعالى يه كه اول قوم ظالم وغدارك بقيه سى دخى قتل اولنوب مجموعى ظعمهٔ شمشير اولدى ديمك اولوب حجاج مكتوبى قرأت وجواپنده مهلبه صدتحسين وآفرينى وهر بلا ومشقته تحمل ايلديكنى مشتمل برمكتوب تحرير ودرونده فرزندلرندن برينى استخلاف وكندى حجاج طرفنه كلمسنى امر امهلب دخى امتثال وعراقه كلوب حجاج استقبال وكندى سرير ينك برطرفنه اجلاس واكرام واعزاز وبى نهايه تحف كرانبها اهدا واحسان ايلدكده نصكره يااهل عراق والله سزمهلبك عبدى سزديدى ومهلبه توجه ايدوب مهلب والله سن لقيط شاعرك ديديكى كبى سك ديوب بوابياتى انشاد ايلدى * وقلدوا امركم لله درکم * رحب الذراع بامر الحق مطلعا * لايطعم النوم الا رثيما بعثه * هم يكاد حشاه يقصم الضلعا * حتى استمر على شزر مريرته * مستحكم الرأى لافخما ولاضرعا * رحب وسعت معناسنه وذراع وبازو معناسنه اولوب اصل ذراع بسط يد معناسنه اولمغله بونده مراد يد واسع ودراز ديمك اولور ومطلع قوى معناسنه اولوب عرب هو مطلع بهذا الامر ومطلعدر ديرلر وزيث مقدار معناسنه وبغث استيقاظ معناسنه وحشا امعا معناسنه وقصم

اتباع ایدرمی دیو تجربه ایچون تکالیف شاقه ایله جور واذی ایدوب
اول کیسه دخی جفاکزه تحمل ایلیوب اتباع عزیمتدن رجوع ایلسه
اول ایکی شخصك ایمان وکفرنده نه درسز دیو سؤال ایلدکده بعض
ازارقه اثنای راهده وفات ایدن اهل جنت در وحین تجربه ده جفامزه
تحمل ایتمین کافر در مکرینه جفامزه راضی اوله دیو جواب ویروب
بعض آخر ایکیسی دخی کافرلر درمادامکه کلوب محبت وجوریمزه تحمل
ایلمیه لرمسلمان اولمزلر دیو جواب داده اولوب میان ازارقه ده
مخالفت عظیمه ظهور وقطری اتباعیله اصطخر جانبنه راهی مهلب
دخی صالح بن مخارق ایله قطرینك اوزرینه هجوم ومقاتله ایله اکثرینی
قتل و برمقداری منهزم وپریشان اولدقده مهلب برفیح ایام اسایش
وآرام بعده عبد ربه اوزرینه هجوم ونیچه ایام محاربه و وقایع
کثیره دنصکره برمصافده عبد ربه قتل اولنوب لشکرازارقه پراکنده
وپریشان وهربری بربلده یه فرار واهل اسلام ظفریاب اولدقده
بر اخذوقتل وافنا ایلیوب روی زمین شروفسادلرندن تطهیر اولندقده
مهلب حجاجه فتحی ناطق برمکتوب تحریر ایلدیکه بودر * الحمدلله
الکافی بالاسلام فقد ماسواه بان حکم ان لا ینقطع المزید منه حتی
ینقطع الشکر من عباده امابعد فقد کنا نحن وعدونا علی حالین
مختلفین یسرنامنهم اکثرمایسوءناو یسؤهم منا اکثرمایسرهم علی اشتداد
شوکتهم فقدکان علن امرهم حتی ارتاعت الفتاة وتوهم به الرضیع
فانتهزت منهم الفرصة فی وقت امکانها وادنیت السواد حتی تعارفت
الوجوه فلم یزل کذلك حتی بلغ الکتاب اجله فقطع دابر القوم الذی
ظلموا والحمدلله رب العالمین * علن امرهم امر لری اشکار اولدی
معناسنه وروع خوف وفزع معناسنه اولوب رعت فلانا و روعته
فارتاع دیرلروفتاة شابه معناسنه در پس ارتاعت الفتاة کنج عورتلر
خوف وفزع ایلدی معناسنه اولور وانتهاز فرصت بولمق معناسنه
اغتنام فرصت کیدر وادنا برنسنه یی قریب قلمق معناسنه اولوب
سوادشخص معناسنه در وتعارف وجوه بربرنی مشاهده ایله معارفه

جوابدا ده و قطری مصلحت عامه ایچون برآدمی قتل ایتمه یأس
اولمد یغندن ماعدا امام برا مرده ناسه نفع ملاحظه ایدوب رأیله
عمل ایلسه جائز اولوب رعیه ایچون امامی مؤاخذه یو قدر دیوب رد
جواب ایلدکده عبد ربه بنی رعایادن عد ایلدی حال بوکه بن حشمت
ومکنت روأسای قومدن برآدم دیو برطرفه راهی اولدقده عبد
ربه یه ازارقه دن لشکر فرا وان تبعیت ومعا مطیه سوار اولد قلرندن
مهلب آگاه ومسرور و پردسیسه دخی تفکر ایدوب برنصرانی یه امیر
ازارقه اولان قطری یه واروب سجده ایله اکرسنی نهی ومنع ایدرسه
بن سکاسجده ایلدم دیو افاده ایله دیو تنبیه نصرانی دخی قطری یه
سجده وقطری سجده انجق باری تعالی یه اولور دیو نهی ایدوب
نصرانی بن سکاسجده ایلدم دیدکده خوارجدن بری قطری یه بو
شخص من دون الله سکاسجده ایلدی وکتاب الله ده (انکم وما تعبدون
من دون الله حصب جهنم انتم لها واردون) آیة کریمه سی وارد
اولمشدر دیدی معنای نظم کریم ای کفار قریش وغیری تحقیق
سز الله تعالینك غیری اولان اوثان وابلیسدن عبادت و پرستش
ایلدیکگز حصب جهنمدر یعنی جهنمه رمی والقا اولنوب انکله لهب
و یالکی متزاید اولان شی سکز وسزلر البته جهنمه داخل اولور سز
دیمك اولوب قطری خارجی یه جواب و یرمك زعمیله آیة کریمه ده
مخاطب اولان نصاری درکه عیسی بن مریمه عبادت ایتلر یله کفار
معاقب اولدی وعیسی علیه السلامه قطعاضرر ترتیب ایلمدی دیدکده
اول خارجی سجده ایدن نصرانی یه هجوم وقتل ایلیوب قطری خارجی
یه عتاب ایله بی جرم ذمی قتل ایلدك دیو ترتیب جزا مراد ومیانلرنده
اختلاف متزاید وهر بری برکونه ژاژ خای اولوب مهلب خبردار
واعوانندن برشخصه کید ومکر تعلیم وازارقه یه ارسال اوشخص
دخی واروب ای قوم ایکی کیسه سزك دینکز له متدین اولمق قصدیله
طرفکزه توجه وعزیمت واثنای راهده بری وفات وبری کلوب واصل
اولدقده سز آیامذهبمزی قبول وثابت قدم اولوب ازدل وجان بزه

وحرکت ایله دیو امر ایدرسك رأیك صواب اولوب ظفر یاب اولورایسه م
سن نیك نام ومشکور اولوب العیاذ بالله امر برعکس ولشکر مسلمانان دست
خوار جده هلاك ومغلوب اولورسه بن بدنام ومذموم اولورم ایمدی هر کیمی
مراد ایدرسك مکالمه نصب وارسال وبنی عزل ایله والسلام دیو
ختم کلام وحجاجك آدمی ایله ارسال ایلدی چونکه مهلب ایله ازارقه
میانده محاربه متمادی اولدی وازارقه نك اتفاق واتحادلرین وقتاله اقدام
وثباتلرینی مهلب مشاهده ایلدی بو قوم خباثت شعارك حرب وقتال
ایله شر وفساد لرندن روی زمینی تطهیر ممکن اولمیوب ظفر یاب اولمغه
راه مکر وخدعه یه راهی اولمقدن غیری چاره مز یوقدر اتفاق واتحادلرینی
اختلاف وتفرقه یه تبدیل ایچون بر حیله ملاحظه ایلیوب میان
ازارقه دن ایزان نامنده برآهنکر اولوب ازارقه یه مسموم پیکانلر پرداخته
ایدوب عسکر مهلبه رمی ایدرلر دی آبزنه خطابا برمکتوب تحریر
واتیاعندن برینه بیك درهم ایله مکتوبی ارسال وتسلیم ولشکر ازارقه
میانده صره درهم ایله مکتوبی القا وکندیکی شرلرندن حفظ ایدوب
سر رشته وبرمدن عودت ایله دیو توصیه اول شخص مأمور اولدیغی
وجهه اوزره ادای خدمت ورجعت ایدوب ازارقه دن بری مکتوب
وصره یی بولوب امیرلری اولان قطری یه ایصال ایلدی اولدخی
مکتوبه نظر ایلدی که مفهومی بودر بعد السلام یابزن ارسال
ایلدیکك پیکانلر طرفه واصل اولوب ینه برمقدار پیکان ارسالیچون
سکا بیك درهم ارسال ایلدم برکون مقدم پیکانلری طرفه ایصال
ایده سن غایت محظوظ اولورم والسلام چونکه قطری احواله واقف
اولدی اهنکری احضار ومکتوب وصره یی اراءت اهنکر دخی بو قضیه
دن خبردار دکلم دیو انکار ایلدکده قطری غضب ایدوب اهنکری قتل
ایلدی وکبار ازارقه دن عبد ربه نامنده برملعون قطری یه کلوب اهنکرك
خیانت وصداقتی متبین اولمزدن مقدم قتلنه مبادرت بیمعنی معامله در دیو
مؤاخذه قطری دخی دراهم ومکتوب ماده نك وقوعنه دلالت ایدر
دیدکده عبدربه نه کونه دلالت ایدر جائز دکلمیدر که مکر دشمن اوله دیو

کذب ود روغ ایدر سز دیوب صباح اولدقده فی الحقیقه مصعب
قتل وعبدالملك عراقی ضبط ایلدیکی شایع ومهلبیلرك معلومی اولدقده
مهلب خلقی عبد الملکدن بیعته دعوت وناس انقیاد وقبول ایلیوب
ازارقه زبان طعنی دراز ایدوب مهلب طرفنه ای طائفه دونکی کون
عبدالملکدن تبری ودشنام ایدر دیکز بو کون بیعت وخلافتی قبول
ایلدیکز حال بو که عبدالملك امامکز اولان مصعبی قتل ایلدی بونلریك
قنغبسی مهدی وقنغبسی ضالدر دیو هزل آمیز ندا ایلدیلر مهلب
طرفندن دخی مصعبدن راضی وشاکر ایدك عبد الملکدن دخی راضی
وشاکر اولورز زیرا ایکیسی دخی امور مسلمینده اهتمام وتقید ایدرلر
دیو جواب داده اولدقلرنده ازارقه والله اویله دکلدر لکن سزلر دنیایه
طالب وراغب بر جماعت سز دیوملعنت جبلیه لرین اظهار
واجرا ایلدیلر بعده عبد الملك حجاجی والئ عراق نصب وتعیین
ومهلبه امدادواعانته امر حجاج دخی تشمیر ساق اهتمام ومهلبه
پی در پی اعانت ایله کمال مرتبه معین اولمغله مهلب ممنون وحجاجی
مدح وثنا ایلیوب حقا که عراقه مرد کامل والی اولدی دیدی مهلبك
ازارقه ایله محاربه سی معتادی اولمغله حجاج مهلبه مکتوب تحریر وازارقه
ایله مدت مدیده محاربه یی بسط واطاله ایلدك مجرد تکاسل وتسامح
یاخود عجز وعدم قدرتکدن ناشی در دیو مؤاخذه ایلدکده مهلب
حجاجك رسولنی یرقاج کون یانده مکث واقامت ایتدیروب ازارقه نك
قوت ومکنت ومحاربه ده ثباتلرینی وکندینك سعی واهتمام واقدامنی
ارائت بعده حجاجه جواب مکتوبی یو کونه تحریر ایلدیکه برخصوصه
شاهد ومباشر اولانك معاینه ایدوب مطلع اولدیغنه غایب مطلع
وواقف اولمق نیچه ممکندر که (شنیدن کی بود مانند دیدن) واکرسن بنی
بوطائفهٔ کراهی کندی رأی وتدبیرم ایله قتل وفسادلرینی روی
زمیندن رفع وازاله یه تعیین ایلدکسه فرصتلرینه دیده دوز وفتنده
قتالرینه مباشرت واستیصال ایله مضمحل وپریشان ایتمکه کوشش ایدرم
واکر جه بن حاضروسن غائب سك لکن بنم رأی وتدبیرم ایله عمل

وحرکت

متضرر اولورز دیوب هر برینه نوازش بعده ای قوم هر بریکز اوزسنك
آلوب عسکر دشمن اقامت ایلدیکی محله واروبا وزرلرینه علی الغفله
هجوم وسنك انداز اولوب مقاتله یه اغاز ایده لم که الان دشمنك
برمقدار اسب سواری عسکر پریشان قفاسنده وبقیه سی غلبه ایلدك
دیو اسایش وخوف دشمندن امین وغافلدر بعون الله تعالی نصرت
قرین اولورز دیوب سوی ازارقه یه راهی واوج یك فدایی مردیکسر
هجوم واز ارقه نك چهرلرینه سنك انداز وزخمدار بعده نیامدن تیغ
جانکداز کشیده وهر برینی قتل ودونیه ایدوب ازارقه نیه دوش
اولدقلرین بیلیوب زمان یسیرده امیر ازارقه اولان ابن الماخوری
قتل واشکرین پراکنده وپریشان ایلیوب اموال وبساط واسلحه سنی
نهب وغارت ایدوب ازارقه دن خلاص اولانلر کرمان واصفهانه
فرار ایلدیلر بعده ولایت عراق مصعب بن زبیره توجیه اولنوب مهلب
مصعب طرفنه راهی ومختار بن ابوعبیده ایله مقاتله وقتل ایلیوب
مصعبی عراقده ترك ومحاربهٔ ازارقه یه عودت وهر بار غلبه ایله مقاتله
ایدرکن ینه احتیاط وشرلرندن احتراز اوزره اولوب مدة
مدیده حرب وقتالدن صکره دی اولمش ایدی وامیر عراق مصعب قتل
اولنوب عبدالملك بن مروان مملکته استیلا وضبط ایدوب بووقعه دن
مهلب واتباعی بی خبر ایکن خوارج خبردار واشکر مهلبه ای قوم
مصعب بن زبیر حقنده نه دیرسز دیو ندا مهلب طرفندن دخی امام
هدادر ودنیا وآخرتده دلیل ورهنمادر دیو جواب داده اولدقلرنده
یاقوم عبدالملك حقنده نه دیرسز دیو سؤال وملهب طرفندن عبدالملك
ابن لعیندر دینجه ازارقه اویله ایسه سزلر عبدالملکدن دنیا وآخرتده
بری سزدیوب قوم مهلب بلی بری یوز وعبدالملکه عداوتمز سزه اولان
عداوتمز کبیدر دیدکلرنده ای قوم آکاه اولك که امامکز مصعبی
عبدالملك بن مروان قتل ایلدی وسزلر بو کون عبدالملکدن تبریهٔ
ذمت وبدرینه لعنت ایلدیکز یارین عبدالملکی امام اتخاذ وبیعت
ایدرسز دیوب مهلب طرفندن ازارقه یه ای باری تعالی نك دشمنلری

ایله ترك مسامحه وکسل ایلیوب عیون وجاهلری ضبط ومحافظه ایچون
حارس وحافظلر تعیین دائما لشکری صف کشیدهٔ قتال وکرد علماره مجتمع وبی
خواب وراحت عازم استیصال اولملریله هرجند که ازارقه مهلب اوزرینه
هجوم قصد ایده رلر لشکر مهلبی آگاه ومحاربه یه اماده بولوب
حصن حصین کبی هرطرفی متین ومستحکم مشاهده ایدوب ظفردن
مأیوس اولورلردی و برکون مهلب دشمنه عرض کالا واظهار قوت
وشوکت قصد یله کندی وعسکری ثیاب فاخره لابس وکجیل اسبلری تزیین
وآلات حرب واسلحهٔ نفیسه یه مستغرق اولوب صف صف آلای
کوسترد کده خوارج دخی احسن البسه رخت وسلاح ایله کندیلری
تزیین وممتاز اسبلره سوار اولوب آلای کوسترد یلر وحشمت وزینتلری
مهلبه غالب ایدی زیرا خوارج کرمان ایله اهواز میانده اولان قرا
وبلدانی نهب وغارت ایدوب اموال کثیره یه ظفریاب ومالك
اولمشلردی اول کون صباحدن اخشام اولنجه مقاتلهٔ شدید
ازارقهٔ ضلالت پیشه اقدام وجان وباشلرین فداقصد یله هجوم وجنك
مشتد وممتادی وآخر کار زار لشکر مهلبه ادبار وانهزام روغموده
اولدقده مهلب رخشنده مهماز وشتابان عسکر پریشانی سبق وتجاوز
وبرپشته یه صعود ووصوت اعلا ایله ای قوم نره یه فرار ایدرسز اولدیغم
محله کلوك دیو ندا ودعوت ایلدکده عسکر جسته جسته مهلبك
اولدیغی پشته یه تجمع واوج بیك مقداری عسکر مجتمع ومهلب
ولمقداره راضی وسپاس وحمد باری ایدوب ای قوم لشکر بسیار
اکثرلریند مغرور اولمغله باری تعالی انلرك درونلرینه جبن وخوف
القا ایدوب منهزم وپریشان اولورلر وعسکرانك شمار باری تعالی یه
تضرع ونیاز ایله انلره نصرت احسان ایدوب دشمنه غالب وظفریاب
اولورلر ایمدی باری تعالینك بقا سنه اقرارم حقیچون سزك فیهٔ
قلیله وشرذمهٔ یسیره اولدیغکزدن ممنون اولدم سزلر فرسان مصر
واهل نصر سز وبو منهزم اولان قومدن سزدن ماعداسی لازم
دکلدر کلمسونلر زیرا کلورلرسه سودمند اولمیوب بلکه بزه اختلاطلرندن

اولمز الا مهلب اعانيله اولور همان مهلبدن استمداد واستعانت ايدكله بو مصيبت اوزريكزدن مندفع اوله ديو پنداهالئ بصره دخى مهلبدن استمداد ايلدكلرده مهلب اى قوم اميرالمؤمنين عبدالله بن زبير طرفندن ضبط خراسانه مأمور وتأخير ايلديكم حالده اميرالمؤمنينك امرينه مخالفت ايتمش اولورم ديو مراملرينه مساعده ايلمدكده اهالئ بصره احنف تدبيرى ايله عبدالله بن زبير حضرتلرى طرفندن اولمق اوزره يامهلب بوندن اقدم حسن بن عبدالله ازارقه نك طغيان وخروجلرين وجيوش مسلمانانى پريشان وقتالى اكثار ايله اسايش وراحتلرين ازاله ايلدكلرين خصوصا اهالئ بصره بى كمال مرتبه تجهيز وتكدير ايلدكلرين طرفنه اعلام ايلمشدى ايمدى مكتوبم وصولنده خراسانى ضبطدن بو اشرارى مسلمانان اوزرندن رفع وازاله احق واصوب اولمغله خراسانه ذهابى تأخير واول ملاعينه دن انتقام ومسلمانانى خلاص وشرارئ شرلرين اهل اسلام اوزرندن دفع واطفا بعده مأمور اولديغك جانبه عطف عنان ايليه سك مضمونده رمكتوب ساخته وپرداخته ايدوب مهلبه ايصال مهلب دخى مفهوم مكتوبه مطلع اولوب اى قوم كرچه خليفه دن مقاتله وازارقه يه مأذون اولدم لكن ازارقه دن اخذ ايلديكم غنايم بنم اولوب زادوذخيره مى بيت المالدن وبروب سزلرك فرسان وپياده كانكزدن مراد ايلديكم عسكرى انتخاب وبنمله معاربه يه راهى اولمق شرطيله مقاتلهٔ ازارقه يه شروع ايدرم ديدكده اهالئ بصره رضا داده وطلب ايلديكى ذخايرى بيت المالدن تعيين ايلديلر لكن اهالى مزبوره دن بنو امسمعدن برطائفه رضا ويرميوب مهلب اول طائفه يه بغض وعداوت ايدوب خوارج طرفنه راهى ومقاتله يه اغاز وشول رتبه اقدام ومقاتله ايلديكه خوارج كندولره مقاومت ايدر آدم اولديغنه هنوز مطلع اولديلر اهالئ بصره نك ساخته مكتوبى قصه سى عبدالله بن زبيره واصل اولوب فى الحقيقه برصنعت مستحسنه اولمغله مساعده ومسامحه ايلدى بعده مهلب مقاتلهٔ خوارجده حزم واحتياط ايله عمل ورأى وتدبير ومطاوله

اهالئ بصره ربیع بن عمرو واز ارقه یه عبدالله بن الماخور امیر وسر عسکر اولوب ربیع دخی قتل اولندقده حجاج بن رباب اولدخی قتل اولنوب حارثه بن بدر امیر اولدقده میان عسکرده ندا ایله ای قوم ثابت قدم اولوب دشمنله مقاتله یه اقدام ایدیك اکر باری تعالینك عونیله نصر تقرین اولورسق مال غنائمدن عرب اولانلره ایکی حصه ومعتق اولانلره بر حصه زیاده تقسیم ایده رم دیو محاربه یه حث وترغیب عسکر دخی صرف مقدور ایله حرب وقتاله اقدام ایدوب ایکی طرفدن شول رتبه عسکر قتل اولندی که سوار اولدقلری اسبلر لاشه لراوزرنده مشی و حرکت ایدرلردی وازارقه یه کمال مرتبه ضعف طریان وانهزاملری بدید ونمایان اولوب فراره متوجهلر ایکن جانب بمامدن عسکر فراوان کلوب ازارقه یه امداد واعانت ایدوب اهالئ بصره دخی بی تاب وتوان اولمغله طاقت کتوره میوب انهزام رونما اولدقده امیرلری اولان حارثه فرار وقومنه بو بیتی انشاد ایلدی * کرنبو اودولبوا * وحیث شئتم فاذهبوا * یعنی جنکدن تجنب ایدوب دونك ونه طرفه استرسکز ذاهب وراهی اولك دیمك اولمغله عسکر بصره منهزم وخوارج درقفه ورسیده اولدقلرینی قتل ایده رك اهالئ بصره نك سرر اهلری برنهر انجامیده اولدقده خواه ونخواه کندیلرین نهره القا واکثری غرق وهلاك اولوب اهالئ بصره دن اول نهرده هلاك اولنلرینك اکثری قبیلهٔ ازددن اولمغله ازارقه دن بر ملعون بو بیتی انشاد ایلدی * یری من جاء ینظر فی دجیل * شیوخ الازد طافیة لحاها * یعنی کلوب نظر ایدن ازد قبیله سی پیرلرینك ریشلرینی یوزر مشاهده ایدر و بوهزیمتدن اهالئ بصره مضطرب و پریشان حال وخوارجدن درونلرنده خوف ورعب جایکیر اولوب متحیر وناچار ایکن عبدالله بن زبیر طرفندن مهلب خراسانی ضبطه محمل بند ومطیه سوار اولوب بصره معبری اولمغله رکون کلوب صره یه نازل اولدقده احنف اعیان اهل بصره یه مژده کنان والله مقتضای باوریٔ بختدر که بو اضطراب وعجز اثناسنده مهلب کبی برشجیع ومدبر امیر کله که سزلرایچون ازارقه دن اخذ انتقام ممکن

اولمز

ومصر اولانلردن روی زمینی خالی ایله که نوح علیه السلام (رب لاتذر
علی الارض من الکافرین دیارا) بیوردی دیوشوهر ینك خبث وملعنتی
تأیید وتأکید ایلدکده نافع توابعیله سل سیف ایدوب قتال مسلمانانه
مبادرت ورجال ونسوان وصبیاندن مذهبی منکر و اسلامده ثابت قدم
اولنلری قتله مشغول وهر بر بلده یه که واصل اوله اهالیسی انکار ایدرلرسه
قتل واتباع ایدرلرسه اوزر لرینه جبایت وخراج وضع ایدوب قوت
ومکنتی وجور وظلم وملعنتی روز بروز مترقی اولوب طرفدن بلدانه
ضابط و عاملر تعیین وارسال ایلیوب بصره یه توجه وقریب اولدقده
اهالیٔ بصره خوفناك ودفعنه چاره جو واحنف بن قیس مجلسنه مجتمع
و پریشانی احوالدن تشکی وخوارجك توجهی بصره یه اولوب برایکی
مرحله نزدیك اولدقلرین اعلام واندفاعلرینه رأی وتدبیر استعلام
ایلد کلرنده احنف نادره دان صاحب اذعان بوکونه جوابداده
اولدی که ای قوم طائفهٔ خوارج اکرم سزك بلده کزه توجه وهجوم
سزدخی غیرت اسلامیه یه مراعی اولیوب سرفرو ایدرسه کز بوندن
اقدم داخل اولدیغی بلدانده رتبه اجرای ملعنت وجور ایلدی
ایسه بصره ده دخی مقتضای خبث طبعنی اجرا ایده جکی امر
مقرردرایمدی لایق ناموس اسلام بودرکه اتفاق واتحاد وتجمع ایدوب
ریاسته اهل برکیسه یی رئیس اتخاذ وخوارج بصره یه کلمزدن مقدم
سرراهن آلوب مقاتله ودین ومال وعیالکزی دست تطاول دشمندن
محافظه یه سعی وکوشش ایده سز دیدکده احنفك پندی ناسه تأثیر
وبونك اوزرینه فاتحه خوان اون بیك مسلم مسلح تجمع وشجعان
عربدن مسلم بن عنبس امیر وسرعسکر نصب اولنوب بصره دن
بیرون وسمت دشمنه توجه وذولات دیمکله معروف موضعه وصوللرنده
نافع بن ازرق التیموز خارجی ایله رومون وعسکر بصره یه هجوم
ومقاتلهٔ شدیده اولنوب اثنای معرکه ده سپهسالار بصره اولان
مسلم بن عنبس ایله رئیس خوارج اولان نافع قتل اولنوب ایکی طرفك
رئیسلری معرکهٔ واحده ده قتل اولنمسنه خلق تعجب ایلدی بعده

ایدك دیوب مشرکون مانی اخذ وکندو بی ازاد ایلد کلرنده مدینهٔ
منوره یه کلدی و باری تعالی قوللرینه رأفت ایدیجیدر که بو مقوله شرایه
ارشاد ایدر وجهاد تکلیف وثواب غزاة وشهدایی تعریض واحسان
ایدر (وتجیبی حمیردن برقبیله اولوب مراد قبیله سنه حلفادر وابن ملجم
قبیلهٔ تجو یدندر وتجیب کنده دن بر بطندر که تجیب بن کندة بن ثوردر
و بو تقدیر اوزره ابن ملجم تجو بی اقتضا ایدر وفردوسی *هر انکس که
دردلش عیبیست *ازودرجهان زار ترازارکیست *نباشد جزاز بی
بی پدردشمنش *که یزدان بسوز دباتش تنش *قطعدسنی مزبور ابن
ملجم حقنده انشاد ایلمشدر و بی پدر امثالدن اولوب برکیمسه
حقنده ولد الزنا در دیو قیل وقال اولسه *فلان کس بی پدرست *
دیرلر و بو طائفهٔ خبائث شعاره هرکیم مذاهب باطله لرنده اتباع ایتمیه
اکفار ودمنی استحلال ایدرلردی وکندیلرله معامسلمانی قتل ایتمکه
اعانت وامداد ایتمیلری دخی اکفار ایدوب بزدن دکلدر دیرلر وهرکیمسه
که مرتکب کبیره اوله کافر اولوب سائر کفره ایله مخلد فی النار اولوردیو
حکم وکفر ابلیس ایله استدلال ایدرلردی که ابلیس وحدانیت باری یه
مقر وسائر اعتقاداتی معترف ایکن فقط حضرت آدمه سجده ایله امر
اولندقده عدم امتثالی کبیره اولمغله مخلد فی النار اولمسنه باعث اولدی
دیوب بونك امثالی نیجه مذاهب سیئه و باطله یه ذاهب اولمشلردر
خالد بن خداشدن مرویدرکه یوما فیوما خوارج متزاید ومیا نلرنده
مذاهب باطله متکثره اولمغله اختلافات کثیره ظهور ایدوب رئیس
ازارقه اولان نافع بن ازرق اهوازده مجمع ناس اولان چارسوده کندی
مذهب باطلنی خلقه عرض ودعوت وکندی مذهبنده منشکك
اولدیغنی محرملرینه اظهار ایدوب برکون زوجهٔ ملعونه سی
تشککندن اکاه اولوب یا نافع اکر ایمانی تارك اولدکسه بو مذهبدن
رجوع وخلقی دعوتدن فراغت ایله واکر کافر ایکن بو مذهبه ذاهب
اولمغله ایمانه کلدکسه سکا اتباع ایتمیوب اسلام دعواسنده اولان کافرلری
زنان وکودکانه وارنجه قتل عام ایله که مذاهب باطله یی قبول ایده لر

ابن الازرق الخارجی علیه مایستحق مزبور نافع ایله بصره واهوزا
وسائر بلدان فارسدن ظهور وخروج وروز بروز عظمت وقوت
وجمعیتلری مزداد ومدن وامصاره تغلب وضبط وتملك ایدوب
ظلم وتعدیلری اول حواليده شایع ومنتشر اولوب مزبور نافعك مذاهب
باطله واعتقادات قبیحه سنی کندویه تابع اولان قوم بد سرشت
وبداعتقاد هروجهله مزبوره اتباع ایلمشلردی ازجمله حاشا ثم حاشا
علی کرم الله وجهه حضرتلرینی تحکیم مشهور سببیله اکفار
ایدوب (ومن الناس من یعجبك قوله فی الحیوة الدنیا ویشهد الله
علی مافی قلبه وهو الد الخصام) آیه کریمه سی علی کرم الله وجهه
حقنده نازل اولدی اعتقاد ایدر لردی معنای نظم کریم یامحمد ناسدن
بعضدر که امور دنیاده واسباب معاشده وسکا محبت ادعاسنده واظهار
ایمانده قولی سنی اعجاب ایدر وقلبنده اولان قولنه موافق ومطابقدر
دیو یمین ایدوب باری تعالی بی اشهاد ایدر حال بوکه اول کیمسه مسلمینه
شدید العداوتدر وآیة مذکوره برروایتده اخنس بن سریق ثقفی حقنده
نازل اولمشدر که مزبور اخنس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك مجلس شریفلرینه ملازم ومدعی اسلام اولوب حسن المنظر
وحلو المنطق برمنافق ایدی روایت اخراده جمیع منافقین حقنده نازل
اولمشدر ومذکور خوارج (ومن الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضاة الله
والله رؤف بالعباد) آیه کریمه سی علی کرم الله وجهه
حضرتلرینك قتلنه تجاسر ایدن عبد الرحمن بن ملجم تجینك
حقنده نازل اولدی اعتقاد ایدر لردی معنای نظم کریم ناسدن بعضدر که
جهاد ده نفسنی بذل ایدر یاخود امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایتمه ده
نفسنی فدا ایدوب قتل اولنور وآیة مذکوره صهیب بن سنان رومی
حقنده نازل اولمشدر که مومی الیه صهیب بن سنانی مشرکون اخذ
ومرتد اولمسیچون تعذیب ایلد کلرنده صهیب رضی الله عنه بن شیخ
کبیر اولوب سز کله معا اولسم سزه نفع وفائده م اولمادیغی کبی علیهکزده
اولدیغمده دخی ضررم یوقدر ایمدی سبیلمی تخلیه وجمیع مالمی اخذ

واعانت ايلمز وكذوب اولان كيمسه دن استمداد ايلمه كه كذوب دور و بعيد
اولان اموری تقريب ايدوب حصولی نزديك وقريب اولانی ابعاد
ايدر واحقدن استمداد ايلمه كه سنك فائده مند اولمه كی مراد ايدب
نامعقول امره مباشرت ايله مقضی رورخندار اولمكه باعث اولور وقتيبه
ركون مزبله طرفندن مرور واستخوان وسائر اوث معاينه ايدوب
برشيئك كه آخر وانجامی بوبحله رمی والقا اولنمق اقتضا ايده اول شيئی
خلقدن دريغ وامساك ايدن كيمسه بخيلدر يعنی برشئ يوقدركه
محافظه اولنوب خلقدن دريغ اولنه همان وسع مرتبه سنی كرم
واحسان ايتمليدر زيرا انجامی مزبله يه رسيده اولوردی *والمهلب
اوهن شوكة الازارقة يجدك * ومهلب ازارقه ديمك ايله معروف اولان
خوارجك شوكت وعظمتنه سنك سعی واهتمامكله ضعف وفتور
ويردی مومی اليه مهلب بن ابی صفره دركه اسمی ظالم بن سراقه بن
صبح الازدی العتكی البصری دركه امرانك بزرك وشجيع وسخی وجواد
مشهوری اولوب دولت آل ابوسفيانده نشو ونما بولوب عبدالله بن
زبير خلافتنده مصعب بن زبير بصره واليسی اولوب مهلبی طرفندن
توكيل وبصره يی ضبط ايدوب بعده عبدالله بن زبير مهلبی خراسانه
والی نصب وتعيين ايدوب خراسانده والی ايكن خوارج ايله محاربه
ومقاتله وجهاج زماننده وفات ايدنجه خوارج ايله مقاتله سی مستمر
ومتمادی اولمشدر وعتك عربدن برحيك اسمی اولوب نسبت اولدقده
عتكی ديرلر وازد بوندن مقدم بيان اولنمشدی ومهلب سمرقنده ده
اثنای مقاتله ده مجروح العين اولوب يكچشم ايدی ومهلب زمانده
كانجه ركاب خشيدن پرداخته اولنوب مهلب آهندن اختراع وايجاد
ايلدی ومعلوم اوله كه احنفك سيادت وشرف تحصيلی ومراتب عليايه
وصولی حلم ايله ومالك بن مسمعك عشيرتنه محبت ايله وقتيبه نك
ذكا ودهايله اولوب مهلب شجاعت وسخاوت ودهاوعشيرتنه
محبت ايله تحصيل سيادت ايلمشدر وازارقه ديمكله معروف اولان قوم
ضلالت پيشه خوارجدن سالك مذاهب باطله اولان نافع بن عبدالله

مثن

اولوب بری یاره دن عاری اولان کیمسه معناسنه در وجنی جنایتدن
مأخوذ اولوب جنایت صوج ایتمك معناسنه در وتنکیل بر کیمسه یه
عقوبت ایدوب خلقه عبرت ایتمك معناسنه در وعلو غلبه قلمغه دیرلر یعنی
یزیدی مقتضی یوغیکن خراساندن عزل وسنی نصب ایدنلر جهللرینه
بناء ایلدیلر البته متضرر اولورلر مراد ایتمکله قتیبه غضب وعتاب
ایدوب والله بن سنکله بر بلده ده ساکن اولمام دیوب شخص مزبوری
دیار آخره نفی واجلا ایلدی وقتیبه برغزاسنده ازد قبیله سندن
بر شخصده جلد شتردن اطرافی ریزه ریزه اولوب محاربه ده طعن
دشمنه ممانعته مفید اولمیه جق رتبه سپر کهنه مشاهده ایدوب
یاازدی ابن ربیعه نك سپری سنك سپرکدن خیرلودر دیدی که ابن
ربیعه برکون محبوبه سی خرکاهندن برقج زنی کندویه ستره وورالرندن
خفیة بیرون اولوب زنان کان کندویه رقبانك نکاه انداز اولمسندن
سپر مثابه سنده اولوب کندویی ستر وحفظ ایلدکلرینه بناء بو بیتی
انشاد ایلمشدی قتیبه نك مرادی بو بیته اشارت ایدی * فکان مجنی
دون من کنت اتقی * ثلاث شخوص کاعبات ومعصر * مجن کسر میم ایله
قلقان وسپر معناسنه وکاعب دختر نورسیده معناسنه اولوب معصر
ضم میم وکسر صاد ایله هنوز بالغه اولان دختر معناسنه در یعنی بنم
ورالرنده تستر واختفا ایلیوب سپر اتخاذ ایلدیکم زنان اوچ نفر نورسیده
دوشیزه ایدی دیوب دخترلری سپر مثابه سنه وضع ایلدی وقتیبه
ازدی یه بو کونه لطیفه ایلدکده ازدی یاامیر بو سپر سنك نقل
ایلدیکك سپردن زیاده حفظ وحراست ایدردی یعنی انلرده نیزه توقف
ایتمیوب بنم سپرمدن زیاده سهولت ایله کذر ایدر دیوب محل معهودك
وصفندن کنایه ایلدی وازدیمندن برحی اولوب ازد بن غوث بن نبت
بن مالك بن کهلان بن سبا در وقتیبه نك کفتار پند آمیزندندر که
بر کیمسه دن مرامك اولوب ینه اول کیمسه دن مرام ومراجعتی اولوب
تحصیلنه کوششی اولان شخصدن استمداد واستعانه ایلمه که کندی
مرامنی تحصیله سعی اوزره ایکن ترك وسنك حصول مراد که امداد

سکز جزءه تقسیم ایتملری جائز در ایمدی فذ ایچون برسهم توءم ایچون
ایکی سهم رقیب ایچون اوج سهم حلس ایچون دورت سهم نافس
ایچون بش سهم مسیل ایچون التی سهم معلی ایچون یدی سهم اولوب
ثلثهٔ باقیه که عفل دیرلر انلر بی بهره اولوب قچن مقامره مراد ایتسه لر
نسیئهٔ برجزور اشتراء وذبح وتقسیم معهود ایله تقسیم وقداح عشره بی
ربابه تسمیه اولنان خریطه یه وضع و بر معتمد علیه کیمسه یه تسلیم
اولنوب اول کیمسه قداحی خریطه ده تقلیب وتحریك بعده یدنی
خریطه یه ادخال ومقامرلردن بریچون برقدح اخراج ایدوب بعده
برینه دخی ثم وثم اخراج وهر کیمسه یه که برقدح اخراج ایده اکر
ذوات انصبادن ایسه قدحه ده مرسوم اولدیغی اوزره نصیبنی اخذ
ایدر واکر اخراج ایلدیکی قدح بی بهره اولان قداحدن ایسه جزوردن
حصه اخذ ایتمیوب ثمن جزوری تماما غارم اولور وذوات انصبادن
برقدح برینك نیتنه اخراج اولنوب اقسام عشره دن دخی لحم
بولنماسه مثلا ابتدا قدح معلی چیقوب صاحبی یدی نصیب المش
بعده رقیب چیقوب اوج نصیب المش بولینوب جزوردن برشی
باقی قالمدیغی صورتده نصیبلی قدح چیقن کیمسه نه غانم ونه
غارم اولور کذلك ابتدا قدح معلی چیقسه یدی جزء آلوب بعده
مسیل چیقسه که نصیبی التی در انجق بقیه اولان جزئی اخذ ایدر
حاصلی میسر اوج قسم اولوب برقسمی فائز اولانلر و برقسمی محروم
بلاغرم اولانلر و برقسمی محروم وغارم اولانلردر بوصورتلر روایت
جمهوره کوره دراما روایت اصمعی یه کوره جزور یکرمی سکز قسمه
تقسیم اولنسه اصحاب میسر ایکی قسم اولوب بری غارم و بری
غانمدرکه (حن قدح لیس منها) فقره سی شرحنده تفصیل
اولنور (وقتیبه ابتدا خراسانه والی وداخل اولدقده شعرای خراساندن
بری مواجه قتیبه ده بو بیتلری انشاد ایلدی * شد العصاب علی البری
وماجنی * حتی یکون لغیره تنکیلا * والجهل فی بعض الامور وان علا
* مستخرج للجاهلین عقولا * وشد العصاب عصابه باغلدی معناسنه

کوشك وضعیف اولدی بخن معددن برقبیله اول قدحی نجربه وامتحان
ایلسه یعنی اول قدح ایله قارملاعبه ایلسه اول قدحك صاحبی قارملاعبه
سنی ایدوب حصه ونصیب اخذ ایتمك صددنده اولانلردن مقدم اخذ
ایده جکی لحم ایچون آتش اماده ایدردی یعنی کندی سهمنی مدح ایدر که
عادت عرب اوزره میسر دیمکله معروف اولان لعب که قاردن برنوعدر
هرنه زمان قدحله ملاعبه ایلسه لر سائر ملاعبلره غالب وفائز اولورلر
وکثرت ملاعبه دن قدحم محکم ایکن ضعیف اولدی وبومرتبه دائما
بوقدح ایله بین الملاعبین اقتسام اولنان لحمی اخذ ایلدیکمه تعجب اولنور
ویقینا لحمی اخذ ایده جکم معلومم اولوب ملاعبه یه شروع عدن مقدم
اخذ ایده جکم لحمی طنجه آتش اماده ایده رم دیمکدر دیوب تفصیلدن
صکره قتیبه نقل ایدر که ابن مقبل بوقدحی یتمش کره قارده فائز وغالب
ولحمی اخذ ایتمکله قدح ابن مقبل ایله ضرب مثل اولندی کان عبد الملك
حجاجه قدح ابن مقبل سن دیمکدن مرادی اومورکده جمله یه فائق
وفائز اولوب هرنه کونه امره مباشرت ایدرسك اتمام واکمال ایدوب
بین الامثال ممتاز ومسلم اولدك دیمك اولور * معلوم اوله که میسر دیدکلری
قاردر وياسر مقامر معناسنه اولوب میسر قارك قداحی اولوب قدح سهمه
دیرلر وقداح میسر اون عدد سهم ویدیسی ایچون نصیب وحظ
اولوب هر برقدح اوزرنده نصیبی مقدارنجه خطوط وعلامات رسم
اولنمشدر واوچ قدح ایچون نصیب وحظ اولیوب علامات خطوط
رسم اولنمامشدر وبو اقداحه اقلام وازلام دخی تسمیه اولنور اوزرینه
خطوط رسم اولنان حظ ونصیب صاحبی اولان قداحی الوب اسملری
فذ توأم رقیب حلس نافس مسبل معلی در وعفل وبی بهره اولان
اوچ قدحك اسملری سفیح منیح وغد در وذبح ونحر اولنان جزور
روایت جمهور ده عدد قداحه کوره اون جزءه تقسیم اولنوب اصمعی
روایتنده عدد خطوط قداح اوزره یکرمی سکز جزءه تقسیم اولنور
زیرا قداح سبعه ده رسم اولنان خطوط جمع اولنسه یکرمی سکز اولور
وتوفیق روایتین ممکندر که بعض عرب اون جزءه و بعضی یکرمی

بوكا عد قتيبه دن سليمانه در والله سكا بر مكر وخديعه ايدرمكه دفع وازاله سندن عاجز وفرو مانده اولورسن ديمك اولوب سليمان قتيبه دن بووضع نامأمولى مشاهده ايليوب قوت وشوكتى واجراسنه قدرتى معلومى اولمغله قتيبه يه ولايت خراسانى ابقا وتجديد ونفيس خلعتلر ارسال اولنمسنه امر ايدوب اوزرنده خراسانى مقرر ايلدى بعده چوق زمان مرور ايتيوب يزيد خلافت سليمانده اتباعندن بطانه ومقرب اولانلر عصيان وقتيبه يى قتل ايلد كلرنده اهالئ شرق قتيبه نك وفات وهلاكنه ماتم وكريه وزارى ايلديلر وعجملردن برشخص تباع قتيبه يه ملامتكنان اى قوم عرب قتيبه يى قتل وحيف ايلديكز ازالله اكر ميانمزده حتف انفه وفات ايتمش اولسه برتابوته وضع وانواع اجواهر ايله ترصيع واحترام ودشمنلريمز له محاربه ايلد يكمزده يبش لشكرده كتوروب نصرت وظفره جسديله تبرك وتفأول ايدردك ديدى وقتيبه نك كثرت عقل وعلم وفصاحتنه دلالت ايدر اخبار كثيره سى اولوب و جمله بر وقتنده قتيبه يه حجاج برمكتوب ارسال وياقتيبه تحت نكاحنده اولان قطن هلالينك دختر نى بى جرم تطليق ايلدم سن يزوج ايله ديو تحرير ايليوب جوابنده يا اميرسنزك هرسوز اولديغكز مطيعه يه سوز اولمق اقبح امور دندر ديو تحرير وارسال ايدوب حجاج پسند و حيف مادر قتيبه يه پورتبه عاقل وكامل اولان كيمسه ايچون خلق بكانيجه ملامت ايدر ديدى ومادر قتيبه يه حيفدن مرادى باهلى اولديغن اشعاردر و بروقتده عبدالملك حجاجه ارسال ايلديكى مكتوبنده (انت قدح ابن مقبل) ديو تحرير ايليوب حجاج بو كلامدن عبدالملكك مرادنى فهم ايده مبوب قتيبه يه عرض ومرادى حل وبيان ايله ديو مراجعت وقتيبه دخى روايت شعره اعلم اولمغله ياحجاج ابن مقبلك برقدحى اولوب نعت ووصف ايتمك مراد ايليوب بو بيتلرى انشاد ايلشدر * غدا وهو مجدول فراح كانه * من المس و التقليب بالكف افطح * اذا امتحنته من معد قبيلة * غدا ربه قبل المفيضين تقدح * مأل معنا مقدما اول قدح محكم وقوى ايدى شمدى كثرت استعمال ايله

تسلیم ایدوب شو مکتو بی ابتدا سلیمانه ایصال ایله اکر بعد القراءه یزیده ویرسه بو کاغدی تسلیم ایله و بعد القراءه بکاشتم ودشنام ایدرسه بو کاغدی اعطا ایله دیو توصیه وارسال رسول دخی مجلس سلیمانه داخل وسپارشی اوزره کاغدك برینی تسلیم سلیمان دخی بعد القراءه یزید ابن مهلبه اراءت ایلدی واول کاغدده یا امیر المؤمنین بن سکا وآبا واجداد کزه صداقت ایله بو قدرسنه خدمت ومأمور اولدیغم اومورده استقامت وهر وجهله سزلره اطاعت ونیجه بلایا ومحن ودرد ومشقت اختیار ایدوب دولتکزه امکدار لرندن وبرخدمتده تقصیرات ایتمیوب هرنه خدمته مأمور اولدیسم مرادیکزه اوزره تکمیل وعرض ودولتی صیانت ایدرکن بنی عزل انصافیدر دیو تحریر اولنمشدی بعده ایلچی ایکنجی کاغدی ویروب سلیمان قراءت وقتیبه یه شتم ودشنام ایلدی واول کاغدده یاسلیمان عجیب وغریبدرکه سن ابن رحمه یه اعتماد واسرارکی افشا وایداع ایدوب مکر وخدیعه سندن امین اولور سن که پدری اولان مهلب تسری ایلدیکی جواری یه فعل قبیح ارتکاب ایتمسندن امین اولنمزدی ایمدی یزید کبی ولد الزنانك پدری اول مقوله امر کریهه تجاسر ایدر احتمالنی ویروب زنانی محافظه ایدرکن سکا خیاتی اولی ایکن بنم کبی صدا قتکاری عزل واول مقوله بد سرشتی نصب ایتمك مرادایده سن دیو تحریر اولنمشدی بعده ایلچی ورقهٔ سیومی دست سلیمانه صونوب آنی دخی قراءت ایلدیکده اول کاغده بغی وعصیان صورتی کوسترتوب (من قتیبة الی سلیمان اما بعد والله لاوثق لك آخیة لایزعجها المهر الارن) تحریر اولنمشدی اوثق اشدوار بط معناسنه اولوب آخیة مد ایله حبل قطعه سنك ایکی طرفنه برطاش ربط وبندوطاش ایله طرفلرینی زمینه دفن ومحکم ایدوب عروسی یعنی ایلکی روی زمینده آشکارقالوب دابه ربط ایدرلر ونزع برنسنه بی برندن قوپارمغه دیرلر ومهر ضم میم ایله طای معناسنه اولوب ارن نشاطلو وقوتلویه دیرلر یعنی سکا برایلك ربط وبند ایدرمکه اول ایلکی نشاط وقوت صاحبی اولان طای قوپاره مز ومعنای لازمیسی

ملايمته شروع ايدوب اميريكزك بندن مطلب ومرادى نه در
اعلام ايدك ديدكده مردان عرب اى ملك اميريمز حلف بالله ايلدى كه
سنك حكومتكاهك خاكنى چكنيوب كردن ملوكه خاتم ومهر ضرب وجزيه
وضع ايتمدكجه عودت ورجعت ايتميه ديو افادهٔ مرام ايلدكلرنده ملك
صين اى مردان سهولت ايله قتيبه يمينده بار اولوب بزلر متضرر الممق
ممكندر ديوب التون صحيفه لره خاك وضع ايتديروب
شهزادكاندن برقچ نوجوان ايله خاك وضع اولنان صحايفى قتيبه يه
ارسال ويمينده حانث اولمامق ايچون صحيفه لرده اولان خاكه پاى
كوب وشهزادكانك كردنلرينه ختم زن اولوب مراد ايلديكى مقدار
جزيه وضع ايلسون ديو نياز قتيبه دخى مساعده ومال فروان وضع
واخذ ايدوب سمت آخر غزاسنه عطف عنان وهر توجه ايلديكى
طرفده ملوك امانخواه وتسليم خزاين وارسال تحف كرانبها ايله عرض
اطاعت ايلديلر وقتيبه ماوراء النهر ممالكنى بالجمله فتح ايتمكله صيت
وصداسى آفاقه منتشر اولوب معبد مفتى قتيبه نك مشرقده فتح ايلديكى
يدى قلعه كه هر برينك فتحى ملوك ماضيه يه متيسر اولميوب متين
ومستحكم اولديغندن ماعدا تنكنا وصعب الوصول محللرده اولمغله
قلاع معهوده يه تقرب اصعب ايكن فتحللرى قتيبه يه متيسر اولديغنه
حسد ومعارضه قصديله يدى صوت اختراع ايلديكه هر برى برمشكل
مقامده وتعلم وفهمنده استادلر عاجز اولوب حيرتده موسيقى شناسان
اولمغله اول صوتلره مدن معبد تسميه ايلدى وقتيبه جانب مشرقده
اوج سنه امير وهيبت وعظمت ودهشتى شرق وغربه منتشر وامتثال
واقراننه هر وجهله فائق اولوب خلافت سليمان بن عبدالملكه
انتقال ايلدكده سليمان يزيد بن مهلبى والئ خراسان وقتيبه يى عزل
مراد ايلديكى قتيبه نك رسيدهٔ كوشى اولوب سليمانك خلعنه سعى
وكوشش ايلمشدر وجاحظدن مرويدركه وقتاكه قتيبه نك سليمان
بن عبدالملك كندويى خراساندن عزل ويزيدى نصب ايتمك مراد
ايلديكى معلومى اولدى سليمانه اوج مكتوب تحرير وبر معتمد عليه آدمه

کرده *بیتنی انشاد ایلدکده نهالی شرمنده وسر افکنده اولوب کندی بعده قتیبه صین وکاشغره توجه وغزا ایلدکده ملك صین قتیبه یه ایلچی ارسال وطرفکزدن برقچ آدم کوندروب دین وعادتکزی مزبور لردن استعلام ایده یم دیو التماس قتیبه دخی اشراف قبائلدن هیئت وجمال صاحبی ده مردان دوان جنك انتخاب وارسال انلردخی مجلس ملك صینه البسهٔ فاخره واطیفه ایله داخل اوندقلرنده ملك صین قطعا مکالمه والتفات واحوال قتیبه دن استنطاق ایتمیوب مجلس سکوت ایله رسیده انجام اولوب ایکنجی کون اول دلاوران شجاعت پیشه جبه وجوشن ایله الات رزمه مستغرق اولوب هر بری برشیر غرنده کبی جوش وخروش ایده رك مجلس ملك صینه کیروب اظهار مهابت ایلدکلرنده ملك صین دونکی لباسلرینی تبدیلارندن استعلام اول مردان صلابت رهین دخی ای ملك دونکی کون لابس اولدیغمز جامه لراحبا واصدقامزله همیزم و صحبت اولدیغمز وقتده لابس اولدیغمز لباس اولوب بوجامه لری کارزار کونتده دشمنه مقابل وجان وتی فداوخون دشمنی ریزان ایلدیکمز کونده لابس اولورز دیودلیرانه جواب ویردکلرنده ملك لاف وکذاف ایله تخویف قصد ایدوب ای قوم رئیسکز اولان شخصه افاده ایدك که بوآن تختکا همدن قالقوب سمت آخره راهی اولسون زیرا عسکر ینك قلت وضعفی معلومم اولدی اکرامریمه مخالفت ایدرسه برمقدارعسکرارسال ومجموعنی طعمهٔ شمشیر ایدوب نام ونشانلرین روی زمیندن رفع ایدرم دیدکده اول مردان شجاعت پیشه لرای ملك بوکفتار بی معنی وسخن نایجابی نیجه تکلم ایدرسن که امیر مز قتیبه نك لشکرانجم شمارینك برطرفی سنك تختکا هکه رسیده وطرف آخری شام زیتونلغنده اولوب نیجه زماندرکه ضبطکه داخل قرا وقصباتی تخریب وپریشان ایده رك تختکا هکه واصل اولنجه سن دفع ومقاتله سنه قادر اولیوب خوفندن قلعه که تحصن ایلدك ایمدی اکاه اولکه امیرمز قتیبه بو محله سنی طلب ایده رك کلمشدر وبونیتندن انی برشی رجوع ایتدرمز دیدکلرنده ملك صین

اولور دیو جواب داده اولدی زیرا پدر فرزندك پدر و مادرندن پری بداصل
وفرومایه اولسه اول فرزنده همچین دیرلر بعده قتیبه ظرافت جاریه یی
پسند ایدوب حجاجه ارسال اولدخی فراش ملکه لایقدر ولید بن عبد
الملکه اهدا ایدوب یزید بن ولید بوجاریه دن تولد ایلمشدی وسمرقند
ولایت ماوراء النهرك پای تختی و شمرکندك معربی و مرکب براسم
اولوب بری شمر و بری کنددر واصحاب تواریخ اختلاف ایدوب بعضیلر
ملوك یمندن شمر بن اقرنبش عسکرانجم شمار ایله ارض عراقه داخل
وصین وفارس وخراسان وسجستان خطه سنه متوجه ونیجه بلاد
وقلاعی فتح و صغدی تخریب ایلدکده شمرکندتسمیه بعده تعریب
اولنوب سمرقنداستعمال اولندی دیدی وبعضیلرروایت مذکوره خلاف
واقع اولوب صحیحی بودرکه اسکندرك شمرنامنده برجاریه سی مریضه
اولدقده اطبانازا لهٔ مرضه تبدیل هوا لازمدر دیوب سغدك هواسنی
مدح ووصف ایتدکلری ایچون شمری محل مزبوره ارسال ایلیوب شمر
صحتیاب اولدقده اسکندرانده برشهر بنیاد ایلدی وکندلسان ترکیده
قریه معناسنه اولوب شمرایچون بنا اولندیغندن شمرکندیعنی شمر
قریه سی تسمیه ایلدیلر دیدی مرویدرکه سمرقندك جاق وسطنده
برمقام جنت آساوار درکه ایکی کرمیانده واقع اولمغله نامنه
بین الطاقین دیرلرواول موضعده رشاهجوی روان واطرافنده نشیمنلر
اولوب هروقت عصرده شعرای سمرقند جمعیت ومشاعره
ایدرلردی یانه برکون بروجه معتاده مجتمع ومشاعره ایدرکن سمرقندی
شاعره وظریفه برنکارخوشرفتارواریدی که نهالی دیمکله شهرتشعار
ایدی اسب تازه سوار واول جای فرحفزادن کذار و جمعیت
شعرایه دوچار اولدقده عنان کشیده اولوب ای یاران صفا بوشب
خاطره پر مضمون کلوب بکر اولق زعمیله بو بیتده بشلدم دیوب *
هلال نیست که براوج چرخ جاکرده * فلك بکشتن من تیغ برهوا کرده
* یعنی انشادایلدکده شعرادن مشفقینك طبعی هزله جسبان اولمغله
بالبدیهه * منار نیست که پهلو بی طاق جاکرده * زمین بکادن توکبر هو

غنیمته دست رسیده اولمامشدی و پیکندده زرخالصدن برصنم اخذ
واذا یه ایتدیروب بیك کره بیك واللی بیك مثقال التون حاصل اولدی
بعده سجستانه راهی ومحاصره ایدوب ملك قتیبه دن امانخواه
مصالحه یه رغبت قتیبه دخی مساعده ایدوب خوارزمه توجه ایلدکده
خوارزم ملکینك برادرندن خوفی اولمغله سرا قتیبه یه نامه ارسال
و برادرنی قتیبه اخذ اتمك شرطیله برمقدار مال اوزرینه عقد
صلحه اظهار رغبت ایلیوب قتیبه مصالحه یه راضی و برادرنی اخذ
واسیر ایلدی بعده سمرقنده توجه وراهی اولوب نیجه زمان محاصره
ومقاتله واخرکار قوم سمرقند مصالحه یه راغب اولدقده قتیبه هر
سنه بیك کره بیك وایکییوز بیك دیناره معجلا اوتوز بیك رأس غلام
وجاریه که ایچلرنده پیر وعلیل وعاجز اولمیوب جنك آور وعسکری مقوله
سی سمرقنددن بیرون اولوب ومساجد بنا ومنبرلر وضع اولنوب سمرقنده
داخل وطعام چاشته یی تناول بعده سمت آخره راهی اولمق شرطیله
مصالحه یه راضی اولورم دیدی ملك سمرقند دخی تعیین اولنان اموال
واسیرلری قتیبه یه ارسال قتیبه دخی اخذ وضبط ایدوب ای قوم شمدی ذلیل
وحقیر اولدیکز زیرا اولاد و برادرلریکز حالا ملکمه داخل واسیرم اولدی
دیوب سمرقنده برجامع بنا ومنبر وضع ایتدیروب عسکری اولانلری
بیرون سمرقنده اخراج وکندی یلان کارزاردن برمقدار عسکر منتخب
ایله سمرقنده داخل و بنا ایلدیکی جامعده اداء صلاتدنصکره برخطبه
قرأت بعده طعام چاشته یی اکل ایدوب ای اهل سمرقند اکاه اولك که
بن بعد الیوم سمرقندی ترك ایتمیوب تصرف واقامت ایدرم بکا بدل صلح
تسلیم ایلدیکلکز مالی ینه سیزه رد واعطا ایدرم دیوب صنملری هدم
واحراق واتشکده لری تخریب واعدام ایلدی حتی قتیبه یی اهالئ
سمرقنده غدر ایلدی دیو تعییر وتعییب ایدرلر و سمرقندده یزدجرد
دخترلرندن بردختر اسیر وحسن وجمال صاحبه سی اولمغله استحسان
وظریفه ونادره دان اولدیغن امتحان قصدیله بو جاریه دن حاصل
اولان فرزند هجین اولور دیدکده جاریه بلی پدری طرفندن هجین

بوان که ولایت فارسده در وجله سندن فرحفزاسی سغددر بعده
قتیبه کندی اتباعندن بندار نامنده برعجمی جاسوسی دشمن طرفنه
تجسس ایچون ارسال ایلیوب اهل بخاری برطریق ایله بندارك قتیبه
طرفندن جاسوس اولدیغنه واقف اولوب یابندار اکر قتیبه بی خدعه
ایله تخویف واوزر یمزدن دفع ایدرسك سکاشومقدارمال احسان
وقتیبه وغیریدن سنی مستغنی ایدرز دیوب وعدلری کذب اولدیغنی
تأکید ایچون برمقدارمال معجل انعام واتمام مرامه رجاایلدکلرنده
بندار بو برامرسهلدرهمان احسان اولنجق مالی اماده ایدك دیو جانب
قتیبه یه رجعت و یاامیر مجلسی تخلیه ایله که واقف اولدیغم سکا تبلیغ
ایده یم دیدی قتیبه دخی مجلسندن ضرار الضبی دن ماعداسنی اخراج
وبندار دن احوالی استقصا ایلدکده بندار یاامیر حجاج ولایت
عراقدن عزل وآخر کیمسه نصب اولنوب سنك حجاجه اختصاص
وانتمك اولمغله والیء جدید عسکر فراوان ایله اوز ریکه کلمك اوزره
ایمش مقاومت ممکن دکلدر همان بر آن مقدم بو محلدن مرو جانبنه
قالقوب فرار ایتمدن اسلمی یوقدر باقی سز اعلم سز دیدکده قتیبه ضراره
سوملعون قتل ایله دیو امر ضرار دخی اول آن قتل ایلدکده قتیبه یاضرار
اکر بندارك تکلم ایلدیکی افسانهٔ فسو نسازینی اتمام محاربه دن مقدم
برفرده افشاایدرسن والله سنی اشدعقوبتله قتل ایدرم زیرا بو مقوله
خبرموحش لشکرك ضعف وفتوروتفرقه سنه باعث اولور دیوب صباح
اولدقده لشکر قتیبه کردعلمله تجمع ومحاربه یه اماده ومتهیء اولوب
بندارك مقتول اولدیغندن خبردار اولدقلرنده قتیبه بنداره حیف وظلم
ایلدی زیرا مسلمانانه ناصح ونافع برآدم ایدی دیو قیل وقال ایلدیلر
قتیبه دخی ای قوم عندمده مکروحیله سی نمایان اولمغله ترتیب جزا
ایلدم دیوب ینه دشمنله محاربه یه اقدام وعاقبت باری تعالی قتیبه یه
نصرت وظفر احسان دوشمنی هزم وپریشان وتحصین ایلدکلری
تنکنا لری ضبط وسغدی اخذ بعده پیکنده توجه وعنوة فتح ایدوب
شول رتبه اموال وخزائنه ظفریاب اولدیکه بر بلده ده اولمقدار

نواحیسی سرکشی قتیبه یه عدم طاعتلرنده نیجه زمان بلخده
اقامت واول قوم کردنکشان ایله حرب وقتال واموال واشیالرین نهب
وغارت وکندیلرین سبی واسترقاق ایدوب هرنه طرفه توجه ایلدی
ایسه ظفرقرین اولدی واول محاربه لرك برنده برامکه نك جدی اولان
برمکك زوجه سنی اسیر وقتیبه نك برادری عبدالله بن مسلم تملك وتقرب
ایلیوب زن مزبوره عبدالله بن مسلمدن حامل وخالد برمکی تولد ایلدی
روایت اخراده سبی اولندیغی وقتده برمکدن خالده حامل ایدی
بعده قتیبه بخارا ده نهر قریب رأس بادیه ده واقع اولان مداین
بخارادن مدینة التجار دیمکله معروف اولان پیکنده هجوم وغزا
قصد ایلدکده اهالئ پیکند بخارا ایله سمرقند میانده واقع
صغد تام بکدنك راهی ضیق وتنك ودشمنی منع ودفع اسهلدر دیو
صغده فرار وتجمع واطراف واکنافدن عسکر بیشمار تدارك
وسر راهلری ضبط وحفظ وقتیبه دن تحصن ایدوب قتیبه طرفندن
برفرد مرور وعبور ایده میوب عسکر یله قتیبه کامل برای بادیه نشین
ودشمنه ظفردن عاجز وتحیرندن سر بزمین متفکر اولوب توقفی طاقتکداز
وبو خبر موحش حجاجه رسیده اولدخی مسلمانان ایله المناك ومحزون
وخلقه قتیبه نك نصرتنه دعا سپارش وامصار وبلدانه دعا ایچون
آدملری ارسال وتوصیه ایلدی وقتیبه کرچه برآی بادیه نشین اولدی
لکن برکون بستر نشین استراحت اولمیوب هرکون امید ظفر ایله
دشمن اوزرینه هجوم ودربندلر واروب مهما امکن مقاتله ومحاربه
ایدردی وبخاراماواء النهر قواعدندن کثیر البساتین وطراوت آب
وهوایه قرین بر لطیف مملکت اولوب پیکند بخارا مداینندن در
وصغد معرب اولوب فارسیسی سغد درکه بخارا توابعندن
اولوب مدبر وامور دیده پیرلر اول بلدیه نسبت اولنوب پیر سغدی
دیرلر تکه عربده نجده نسبت اولنوب شیخ نجدی دیرلر وروی
زمینده دورت تفرجکاه ممدوح جهانیاندرکه بری سغد وبری غوطهٔ
دمشق وبری نهر ایله ابله بصره یه قریب بر شهر در وبری شعب

مسرور ایدن قبیلدن دکلدر بلکه شاعرك یوقولنه اشارت ایدر قبیلدندر دیو بیتی انشاد ایلدی (فالقت عصاها واستقر بها النوی) کما قر عینا بالایاب المسافر) مرویدر که ابو العباس سفاحدن بیعت اولندقده ایستاده وخطبه یه شروع ایلدکده دستندن عصاسی ساقط اولوب خلق تطیر ایلدی وبرشخص عصایی زمیندن اخذ وغبارنی مسح وید سفاحه تسلیم ایدوب بیت مزبوری انشاد ایلدی ونوی فتح نون وقصر الف ایله توجه اولنان جانب معنا سنه اولوب مآل معنی خلیفه عصاسنی رمی والقا ایلیوب اقامت ایچون بوجانب مستقر ومتعین اولدی مسافرك وطننه رجوع ایله قریر العین وفرحناك اولدیغی کبی دیمك اولوب قتیبه دخی سقوط عصا ولایت خراسانده مستقر اولمه دلالت ایدر دیمش اولدی قد القی عصاه مثل اولوب قحن برکیسه سفردن یاخود آخر برکاردن فارغ ومستقر اولسه ضرب اولنور و بومعنای زبان فارسیده جامه نهاد انجا ایله ادا ومثل اولق اوزره استعمال ایدرلر که جامینك بو بیتندن فهم اولنور * شد داق مرقع کرد باده وشادیم * آخر بسر کوی مغان جامه نهادیم * بعده قتیبه ماوراء النهر غزا سنه عازم ولشکر فراوان جمع وعسکره برخطبهٔ جلیله قرأت بعده نهری عبور وبلخ ایله مرو میانده اولان طلقانه واصل اولدقده ملوکك هدیه لریله ایلچیلری استقبال واظهار انقیاد ایلیوب ملوك ترکدن طخارستان ملکنك ایلچیلری کلوب تختکاهنك مفتاحنی وهدیهٔ وفیره سنی عرض وفرمانبر ومطیع اولدیغنی ناطق نامه سنی تسلیم ایلیوب قتیبه ملك مذکورك اطاعتنی قبول ومصافات اوزره اولمغه وعد وقرار ویردی وبلخ خراساندن بر بلده در که اطرافی ترنج و سائر فواکه بستانلری اولوب ملوك فرسدن مهراسب دختری بنا ایلیوب بله تسمیه اولندی بعده تعریب اولنوب بلخ دینلدی وطالقان خراساندن برقصبه در وخراسانه سینهٔ زمین تعبیر اولنور که هلالی برقصیده سنده بو بیتی انشاد ایلمشدر * خراسان سنیهٔ روی زمین * از بهران آمد که جان آمد در * یعنی عبید الله خان آمد وبلخك بعض

يزيد بن مهلب اولديغى بى شك و بى مرادر ديدكده عبيد يا امير
يزيد بن مهلبى افناو اعدام ايله ديو وهمنه تقويه و يروب حجاج
شعديكى حادثه خرا ساندن عزلنه سعى ايده رم عزله اقدام و بر وجهله
ظفر ياب اولدقده عبد الملك بن مروانه مذمت يزيدى حاوى مكتوب
ارسال و يزيدك آل زبيره ميل و محبتى اولوب دولت مروانيه يه خللدن
خالى دكلدر ديو اعلام ايليوب عبد الملك جوابنده يزيدك آل زبيره
مبلى حقوق قديمه يه رعايت و وفاسنك مقتضاسى اولوب آل مهلبك
آل زبيره وفاسى آل زبيرك بزه وفاسنى تحصيل ودعوت ايدر ديدكده
حجاج تكرار يزيد وآل مهلبك دولته سوء قصدى وغدر وخيانتى
افاده ايله عبد الملكى تخويف وهزار ترهات تحرير ايليوب
عبد الملك يا حجاج چونكه يزيدك خلافنده بورتبه اكثار وعزلنه
اقدام وحقنده شايان اولميان افعالى اخبار ايلدك يرينه والى اولمغه
سزا برآدم سوق واعلام ايله كه منصب ايده لم ديو جوابداده اولدقده
حجاج كنديتك قتيبه يه ميل و محبتى اولديغنه عبد الملك مطلع اولمامق
ايچون راهد سيسه يه سالك ووالى اولمغه عدم صلاحيتى نمايان اولان
مجاعه بن سعدى سوق واعلام عبد الملك دخى مجاعه نك رأى وعقلنى
تسفيه وولايته عدم اهليتنى بيان و برعاقل و مدبر امير تدارك كنه امر
ومرامنه مساعده ايلدكده حجاج قتيبه يى سوق ووالئ خراسان
نصب ايله سنى استيذان عبد الملك دخى اذن داده اولوب حجاج
يزيد بن مهلبك عزل خبرندن آگاه اولسنى مناسب كورميوب برمكتوب
ارسال و يايزيد برامر مهم ظهور ايدوب عجالة طرفمه كلمك اقتضا
ايتمكله مكتوبم وصولنده برادريكى قائم مقام وكندك برآن مقدم
بوطرفه كله سك ديو افادهٔ مرام ايليوب يزيد خراسان حجاج
طرفنه محمل بند حركت اولدقده قتيبه خراسان جانبنه راهى وواصل
اولوب منبره صعود ايدركن دستندن عصاسى ساقط واهالئ خراسان
سقوط عصادن تطيروتشاؤم ايليواب قتيبه مطلع و عصايى دردست
ايدوب اى قوم دستمدن عصانك سقوطى دوستلريمى محزون ودشمنلريمى

والیٔ خراسان اولوب روز بروز نام آور وعظمت ومکنتی میان ناسده منتشر وبرتر واثار ومناقبی خلقك وردزبانی اولوب برامیر عادل پیشه وداد کر در دیو هرکس مدح وثنا وستایش ودعا ایلدکلرنده حجاج حقدوحسد ایدوب عزل ایتدرمکه بهانه جوی وفرصت بین اولوب هزار کونه وضع حیال خدعه ایله کفاری عبد الملکه تأثیر وعاقبت قتیبه خراسانه والی نصب ایتدردی وحجاجك مزبور یزیده حسدی تقویه وتأیید ونار ملعنتك اشتعالنه باعث بودر که بروقتده حجاج زیارت عبد الملکه راهی وحکومتکاهی اولان عراقه عودت ایلدیوب اثنای طریقده بردیره نازل واول دیرده علوم غریبه یه ازجمله جفر ونجومه عالم وکامل بر راهب مشاهده وراهبدن بزم احوا لمزی استخراج ایلدکی دیو سؤال راهب بلی معلو ممدر دیو سرد مقال ایلدکده حجاج یاراهب عبد الملك حقنده استخرا جك نه کونا در دیو استنطاق وراهب یوزماندہ خلافتی استخراج اولنمشدر دیوب حجاج عبد الملکه نصکره خلیفه کیم اولور دیدی راهب ولیدنامنده برکیمسه اولور دیوب حجاج کندی احوالین استعلام وراهب امارتندن خبر ویروب یندنصکره والیٔ عراق کیمدر دیوب راهب یزید نامنده برکیمسه اولوردیدی تکرارحجاج بزیدك والیٔ عراق اولمسی حیامدمیدر یوخسه مماتم وقتنده میدر دیوسؤال راهب دخی معلومم دکلدر دیو حیاتنده اولمغی ایهام طریقیله جواب داده اولدقده حجاج منکدر ومقامنه قائم اوله حق یزید بن مهلب اولمق اعتقادیله سر فرو بردهٔ تفکرودأب عرب اوزره خاك فارشدر مغه مشغول واخبار راهبدن محزون وملول اولدقده مجلسنده عبیدبن یونس موجود اولوب تحیر واضطرابن معاینه وخیال وسیندن سؤال حجاج دخی یاعبید اهل کتب بندنصکره حکومتکاهمه یزیدنامنده برشخص والی اوله جقدر دیو خبرویردی بندخی تفکر ویزید نامی ایله نامدار برقاچ شخصی درخاطر ایلدمکه بری یزید بن کبشه بری دخی یزیدبن حصین وبری یزیدبن دینار در لکن بونلر امارة ولایته اهل اولمدقلری اشکاره اولمغله

اظلم یاخود ظالمدر دیمك اولور زیرا اظلم ظالم معناسنه مستعملدر حرم حرامك تقدیرنده اولوب اسکه کنارکس معناسنه در وغیاغب غبغبك جمعی اولوب غبغب صغرك اکاکی التنده صار قن دری معناسنه اولوب ثیران ثورك جمعیدر وقدامه نك قتیبه یه سلولی محاربیدن باهلی رسالت ایله کلمش دیمسندن تحقیر لازم کلمسنه سبب بودرکه سلول هوازندن برقبیله درکه بنوامر بن صعصعه بن معاویه بن بکر بن هوازن وسلول مادرلرینك اسمی اولوب قبیلهٔ مذکور مادرلری اولان مرأمیه نسبت اولنمغله میان عربده مذموم ودناءت ایله معروف اولمشدر کذلك باهله قیس غیلاندن برقبیله اولوب اصلنده باهله همداندن بر زنك اسمی واول زن معن بن اعصر بن سعد بن قیس غیلانك زوجه سی اولوب معنك اولادی مزبوره باهله یه نسبت اولنوب قبیلهٔ باهله تسمیه اولندقده زنه منسوب اولمغله دنائت ایله معروفه اولدی ومحارب فهردن برقبیله در که قریشدن برقبیله اولوب فهر بن مالك بن النضر بن کنانه در مرویدر که قتیبه برکون برجفا کار وتند خو بر اعرابی ایله مزاح قصد ایدوب یااعرابی بنم کبی امیر وباهلی اولمق سنی مسرور ایدرمی دیدی اعرابی بدخودنخی لاوالله بومقوله قبیلهٔ دنیه دن اولمغی قبول ایتم دیدی بعده قتیبه یاخلیفه لك ایله قبول ایدرمیسك دیدی اعرابی خلیفه لك ایله دکل شرقدن غربه دلك دنیاضبطوز برقبضهٔ تصرفه المق شرطیله دخی باهلی اولمغی قبول وارتکاب ایلم دیدکده قتیبه یااعرابی اکر باهله دن اولورسك اهل جنت اولورسك دیسه لر قبول ایدرمیسك دیدکده اعرابی سر فرازاندیشه اولوب برمقدار تفکر دنصکره بنم باهلی اولدیغمی اهل جنت بلمك شرطیله قبول ایدرم دیوب قتیبه خنده وقهقهه ایلدی ومومی الیه قتیبه حجاجه منتمی ومنتسب اولان امرانك اکبر واشرفیدر حتی حجاج عبدالملك بن مروانه مکتوب ارسال وقتیبه یی تعریف وتوصیف وولایت خراسانی توجیه وتقلید ایتدرمشدر وقتیبه یه خراسانی توجیه ایتدرمسنه باعث بودر که یزید بن مهلب پدری مهلبدنصکره

ایلیوب قتیبه نك احیاسندن ودائما قتیبه یه ناز ایله معامله وافراط ایله
ملاطفه ایدن قدامه بن جعفر سلولی باب قتیبه ده مشاهده ایدوب
مجلس قتیبه یه داخل ویاامیر درسرایکده الأم وادنی برعرب مشاهده
ایلدم دیدی قتیبه دخی نه مقوله کیمسه دیو سؤال ایلدکده قدامه بن
سلولی محاربیدن رسالت ایله باهلی یه کلمش دیو قتیبه یی تحقیر ایلدکده
قتیبه تبسم غیظ وغضب ایله تبسم ومرداس اسمری یه توجه والتفات
ایدوب شعرا قیشری انشاد ایله دیدکده مرداس قصدنی فهم وقدامه
یه تعریض مشتمل اولان شعرا قیشردن بو بیتی انشاد ایلدی * قلت
قم صلی فصلی قاعدا * یتغشاه سماد یر السکر * سماد یر شول ضعیف
بصره دیرلر که سرخوشلق واویخو غلبه ایلدیکی وقتده عارض اولور
وتغشی تغطی واور تمك معناسنه اولوب مأل معناقالق اداء صلاة ایله
دیدم اوشخص سکردن نشأت ایدن ضعف بصر احاطه وستر
ایدوب سرسام اولدیغی حالده قاعدا اداء صلاة ایلدی دیمك اولوب
قدامه نك وجهی متغیر ومنفعل اولدقده قتیبه هذه بتلك والبادی اظلم
دیدی و یومثلك قائلی فرزدق اولوب جریره تکلم ایلمشدرسببی بودر که
برکون فرزدق مجلس قومده شعرانشاد ایدرکن جریر بن الخطفی راحله سنه
سوار اولوب اولطرفدن راهی اولوردی وفرزدق ایله معارفه سی
اولمغله فرزدق بوسوار کیمدردیو استعلام قومی دخی جریر بن خطفی
دیو شهرتشعارا ولان شاعر بودر دیدکلرنده فرزدق میان قومندن
برشاب سبك پایه یاغلام جریرك سرراهن آلوب بو بیتی انشاد وبزدن
سلام ایله دیدی که بیت بودر * مافی حرمك اسکة معروفة * للناظرین
ومالة شفتان * غلام دخی واروب جریره بیت فرزدقی انشاد ایلدکده
جریر بزدن دخی تبلیغ سلام و بو بیتی انشاد ایله دیدی که بیت بودر
لکن حرامك ذوشفاه جه * مخضرة کغاغب الثیران * غلام دخی
رجعت و بیت جریری فرزدقه قرأت ایلدکده فرزدق هذه بتلك
والبادی اظلم دیوب کلامی مثل اولدی یعنی بنم قالم جریرك قاله سنه
مستحقدر یاخود مقاله مقاله سی بدل ومقابلدر وابتدا تکدیر ایدن

ونماسی دولت مروانیه ده اولوب کندویه نیچه امارات وولایات
تفویض وتقلید اولنوب فتوحات عظیمه یه موفق اولمغله عوشانی
متزاید و پرتر اولمشدی وامارانی متوالی اولوب پرقچ کره ماوراء النهری
عبوروکفار ایله حروب کثیره وغنایم وفیره اخذ ایلمشدی ونهردن مراد
آب جیحون اولوب قزلباش ایله اوزبك دیارنی فصل ایدوب جیحونك
وراسنه ماوراء النهر دیرلرکاه اولورکه اول نهره آب آمودیرلر زیرا جیحون
آمو نامنده برصحرادن مرور ایدر ونهرمزبوره جیحون دیدکاری
رودکینك بو بیتندن فهم اولنور * آب جیحون وشکر فیهای او *
خنك مارامیان آیدهمی * واول صحرایه آمو تسمیه اولندیغی مشار
الیهك بو بیتندن ظاهردر * ریك امو ودر شتهای او * زیرپا چون
ترنیان آیدهمی * وصحرای اموغایت ریکستان وابی قلیلدر وجیحونه
وارنجه صحرای مزبوره یه صحرای شتردخی دیرلر وماوراء النهره
توران تسمیه اولنوب سبی فریدونك تورنامنده برفرزندی پادشاه
اولوب ماوراء النهره حکومت ایتمشیدی واقلیم عجمه ایران تسمیه
اولنوب سبی ایرج اولادندن ایران نامنده برفرزندی حکومت ایتمشیدی
وساحل جیحون دن بغداده کلنجه عراق عجم واندن برو سنه بغداد
ومملکت عربه عراق عرب تسمیه اولنوب عراقینه فضولینك بوقطعه
سنده اشارت واردر * من زاقلیم عرب خیرتی ازملك عجم * هردو
کشتیم در اظهار سخن کام طلب * یافتیم از دوکرم بیشه مرادول
خویش * اوزراز شاه عجم من نظر ازشاه عرب شاه عربدن مرادی
علی کرم الله وجهه در وقطعهٔ مزبوره مبنی علی الحکایه در و مومی
الیه قتیبه شجیع و سخی و حسن الخلق دینك سیرت و حلیم وعاقل
وذکی اولوب برعیب ایله معیوب اولمیوب فقط قبیلهٔ باهله دن اولمسی
ایله معیوب ایدی واحباء واصدقاسی مزاح ولطیفه ایله باهلی اولدیغن
تعریض قتیبه دخی فرط حلمندن تحمل ایدوب اظهارکور ایلمزدی
ابوعبیده دن مرویدرکه برکون قتیبه نك بلدهٔ ری ده عاملی اولان
معلی المحاربی قبیلهٔ سلولدن برشخص ایله قتیبه یه مکتوب ارسال

اتمام ایدوب نازل اولدی بعده فاتح ماوراء النهر اولان قتیبه بن مسلمه یه
مکتوب تحریر ایلدیکده ما آلی یا امیر وستمی ملاحظه ایلیوب رسیده
بنجاه اولمش بولدم سن دخی بنمله هم سن و برکیسه برطرفه اللی
سنه راهی اولوب طی منازل ایلسه ابتده مطلوبی اولان محله واصل
اولور پس اللی سنه معمر اولان کیسه یه آخرت قریبدر دیدی وحجاج
بیمار ومحتضر اولدقده یارب بکامغفرت ایله زیرا جمیع ناس زعم ایدرلر که
سن حجاج قولکه مغفرت ایلمیه سن دیوب طقسان بش سنه سی بنا
ایلدیکی و اسط شهرنده وفات ایدوب هرکس وفاتنه مسرور اولمغله
اول کونه عروس العراق تسمیه ایلدیلر وفاتندن پرفردا کاه اولیوب قصر
حجاجه برجاریه صعود واواز بلندایله کریه کنان ای قوم آکاه اولك که
فقرایه اطعام وسرلری قطع ایدن حجاج وفات ایلدی دیو فریاد ایلیوب
هرکس خبردار اولوب دفن اولندی و بعض کیسه قبرحجاجدن زنجیر
صداسنی استماع ایدوب حجاجك کا تی یاحجاج باری تعالی سکارحمت
ایلسونکه حیات ومماتکده قرأت قرآنی ترك ایتمدك دیوب ناس خنده
ایلدیلر واهالیٔ شامدن برشخص قبرحجاجه واروب یارب بزی شفاعت
حجاجدن محروم ایلمه دیو دعا ایلدکده شخص دیکر حالا حجاج
دوزخده دردیو حلف بالطلاق ایلیوب وقوع طلاقده قیل وقال اولمغله
طاوسدن استفسار اولندقده طاوس باری تعالی مراد ایلدیکی قولنه
مغفرت ایلرظنم بودرکه اول شخصك زوجه سی مطلقه اولدی دیو
افتا ایلدی بعده حسن بصری حضرتلرندن استفتا اولندقده
ای آدم وار زوجکله معاملهٔ زوجیت ایله که طلاق واقع دکلدر زیرا
اکر حجاج بو مقدار جور وظلم وملعنتی ارتکاب ایتدکده نصکره یتمه
دوزخ مکان اولمدی ایسه سنکله زوجه که دخی ارتکاب زنا ضرر
ویرمز یعنی مقتضای شریعت اوزره حجاج اهل جهنمدر وسنك
طلاقك واقع دکلدر دیمك اولور وقتیبه فتح ماوراء النهر بسعدك
وقتیبه ماوراء النهر سنك یمن وبرکتك سببیله فتح ایلدی ظن ایلدم
مومی الیه قتیبة بن مسلم بن عمرو الباهلیدرکه کنیه سی ابو صالح ونشو

تعالی آدمی یدقدرته خلق وایجاد وملائکه سنی سجده وجنتنی اباحه
ایلیوب شجره منهی عنهایه تقربی سبیله بهشتدن اخراج ایلدی حال
بوکه حضرت آدم عندالله ابن الزبیردن اکرم ایدی وجنت حرمت
جهتیله مکه دن اعظمدر دیدی و برکون منبره صعود ایدوب (ایها الناس
من اعیی داؤه فعندی دواؤه ومن ثقل علیه رأسه وضعت عنه ثقله
ان للشیطان طیفا وللسلطان سیفا ومن وضعه ذنبه رفعه صلبه
ومن لم تسعه العافیة لم تضق عنه الهلکه) دیوب نازل اولدی یعنی شول
کیمسه که مرضی آنی عاجز قیلسه یاخود مرضندن عاجز اولسه علاجی
بنده در وشول کیمسه نك که رأسی کندی یه ثقیل وکران اولسه اول
کیمسه دن ثقلنی وضع یعنی قتل ایده رم وتحقیق شیطانك مکری
وسلطانك سیفی وار در یعنی مکر شیطان ایله طریق مستقیمدن عدول
ایده نی قتل ایدرم وشول کیمسه یی که کناهی وضع ایده یعنی کناه کار اولسه
صلب وبردار ایتمك کیمسه یی رفع ایدر وشول کیمسه یه که عافیته
صیغمیه یعنی عافیتنه شاکر ومغتنم اولمیه هلاك وموت اندن ضیق وتنك
اولمز یعنی نعمت وعافیتدن محروم اولوب هلاك اولور دیمك اولور
وبروقتده حجاج بیمار اولوب میان ناسده وفاتی مشتهر وکندویه
یوکذب واصل اولدقده برسریره جالس واتباعی سریری دوشلرینه
تحمل ومنبره صعود ایدوب ای قوم آکاه اولك که اهل عراق اهل نفاقدر
واهل عراقك انفلرینه شیطان نفخ ایلمش بناء علیه حجاج وفات
ایلدی دیو دروغ وکذب ایلدیلر فرض ایده لم که حجاج وفات ایلدی
نه ضرر ترتب ایدر والله خیر رجا اولنماز الا بعد الموت رجا اولنور وکلام
قدیمده مذکور درکه دنیا ده مخلوقاتدن خسیس وذلیل وحقیر اولان
ابلیس علیه اللعنه دن غیری برفردك مخلد و باقی اولمسنه رب العالمینك
اذنی یوقدر حتی حضرت سلیمان علیه السلام باری تعالیدن
(رب هب لی ملکا لاینبغی لاحد من بعدی) دیوب رجا ایلیوب باری
جل شانه احسان بعده کان لم یکن مضمحل واعدام ایلدی الله تعالی دن
امیر المؤمنین وجمیع مسلمین و بنم ایچون استغفار ایده رم دیو خطبه یی

ایدرم و والله سزدن و بزدن باقی اولنلر ایچون دخی موت قریبدر
وبرثو بکه جدید اوله البته کهنه اولمسی امر مقرر در قریبا ارض بزی
کندویه چکوب کوشتلریمزی اکل وخونلریمزی نوش ایدر نتکه بز
ارضدن میوه‌لر اکل وآب خوشکوار نوش ایلدك دیدی روایت خراده
حجاج منامده کوزلرینك ایکیسنی دخی چقاردیلر کوروب چون صباح
اولدی اوغلی وفات ایدوب برادرزاده سی محمدك خبر وفاتی دخی کلدکده
(حجاج ضغث علی ابالة) دیوب بو بیتی انشاد ایلدی (بیت) * ان الرزیة
لارزیة مثلها * فقدان مثل محمد ومحمد * وحجاجك بو کلامی مثل
اولوب قچن برکیمسه مصیبت رسیده ایکن بر مصیبت ایله دخی مبتلا
اولسه ضرب اولنور ومعنای بیت مثل مصیبة علی مصیبة و بیته علی
بیته در وضغث آغوش رستهٔ کیاه معناسنه اولوب اباله برقوجاق هیزم
معناسنه در ورزیه مصیبت معناسه در بعضیلر اباله یی مخفف استعمال
ایدوب بو بیتی انشاد ایلمشدر * لی کل یوم من ذوله ضغث یزید علی
اباله * وذوأ له ذئب معناسنه در و برکون ینه منبره صعود ایدب
ای قوم باری تعالی بزه اعمال صالحه ایله امر ورزق ومالمزه تکفل ایلدی
نه اولیدی تحصیل رزقه امر وعمل صالحه تکفل ایده ایدی و ای قوم
والله دنیاده بوکونه کلنجه امارت ولایت ایله کذران ایدن اوقاتمدن
محظوظ دکلم زیرا اقتضاء وزارت جور وظلم اولوب ارتکابم اراتمله
دکلدر وشمدن صکره باقی اولان عمرم برآبك آب دیکره مشابهتی نه رتبه
ایسه کذشته اولان اوقاتمه اول مرتبه مشابه ومعادلدر دیدی وچونکه
حجاج عبدالله بن زبیر رضی الله تعالی حضرتلرینی قتل ایلدی مکهٔ
مکرمه اهالیسنك کریه وفریاد وفغانندن مضطرب ومتزلزل اولوب
حجاج منبره صعود وای قوم اکاه اولك که ابن زبیر بوامتك کبار
واخیارندندر حتی کباردن اولمغله خلافته رغبت ومنازعه ایله
طاعت اللهی ترك وحرم اللهه استناد ایلدی یعنی حرم اللهده
بولنان امین در اعتقاد ایلدی لکن اکر عصاته برشی مانع وحافظ اولمق
ممکن اولسه احترام بهشت آدم علیه السلامی حفظ ایدردی زیرا باری

تعالی

بو آدمك عادتيدر حتى بركون شدت ايله كنديدن برعطسه ظهور ايلديكه
شدتندن برديشى چقدى ديو شهادت ايلدكده حجاجك خنده خلاف
مشربى اولوب قهقها ايده جك اشيايه تبسم ايتمز ايكن شول رتبه
خنده وقهقها ايلديكه ظهرنه مستلقى اولدى وحجاجك رتبهٔ فصاحت
وبلاغتى كتب تواريخده مذكور وبين الناس متداول اولان دير الجماجمده
قرأت ايلديكى خطبه ومكاتيب معروفه ومنابرده وعظ ونصايحى
مشتمل اولان خطبه لرندن منفهم اولديغى ارباب فهم ودانشه معلوم
واشكار درحتى مالك بن دينار والله كاهيجه حجاج منبرده اهل عراقه
كندى افعالينك حسننى واهل عرقك افعال قبيحه لرينى بلاغت
وفصاحت وحسن تعبير ايله ادا وبيان ايلدكده ظن ايدرمكه اهل
عراق ظلمه وحجاج مظلومدر ديو نقل ايلدى وحسن بصرى
حضرتلرندن منقولدر كه بركون حجاج منبره صعود ايدوب اى قوم اكر بركيمسه
عمرندن برساعتى ما خلق لهك غيرى يه يعنى عبادتى الله دن غيرى يه صرف
ايلسه اول كيمسه ايچون آخر عمرنه دك متحسر وغمناك اولمق لايقدر
ديو وعظى درونمى محترق ايلوب متأثر اولدم بيور ديلر وبركون منبره
صعود ايدوب اى قوم نفسكزى مناهيدن منع وزجر ايله مشغول اولوب
مقتضاسنجه عملدن احتراز ايدك زيرا نفسكزه مساعده وطلب ايلديكنى
اعطا ايدرسكز نفسدن اسئل وهوا وهوسه خواهشكر برشئ اولماز
وهرجند كه مساعسده ايتميوب هوادن منع ايده سز نفسدن زياده
ممنوع ومنزجر اولور برشئ دخى اولماز وبارى تعالى شول كيمسه يه رحمت
ايلسونكه نفسيچون بررسن وزمام اتخاذ ايدوب رسن ايله نفسنى بارى
تعالينك طاعتنه چكوب زمام ايله الله تعالى يه عصياندن چويروب منع
ايده ومشاهده ايلدمكه آخرتده عذاب اللهه صبر ايتمدن دنياده محارمى
ارتكاب ايتمدن صبر اسهل واهوندر ديدى وبركون حجاجه برادرى
محمد ايله اوغلى محمدك وفاتلرينى اعلام ايلدكلرنده منبره صعود ايدوب
اى قوم آكاه اولك كه محمدلر بركونده وفات ايلمشلر وبن استرم كه محمدلر بنمله معا
دنياده معمر اوله نتكه انلرين ثواب آخرته نائل اولملرين رجا ومأمول

هرلئمی که احسان وکرم کرده ومست * بفسون سخن آور ابکرم بازارد * وبرکون حجاجك حضورینه عبدالرحمن بن اشعث اتباعندن برجماعت احضاروقتل اولنمارینه امر ایلدکده میانلرندن بری یاامیر بنم سنك اوزرکده حقم واردر بنی آزاد ایله دیدی حجاج دخی سبیندن استعلام و اول شخص یاامیر ابن الاشعث مجلسنده برآدم سکاشتم ودشنام و بن رد ودفع ایلمشدم دیدکده حجاج شاهد کیمدر دیدی اول شخص دخی محبوسلردن برینه اشارت و بوشاهد در دیدکده اول کیمسه دخی بلی بن حاضر بالمجلس ایدم قولی صدق وراستدر دیوشهادت ایلیوب حجاج شاهده توجه و بو آدم بزم طرفدار یمز اولدیغی کبی سنك دخی طرفدارلغمزه مانع نه ایدی دیوموٴاخذه ایلیوب اول شخص یاامیر سکاعداوت و بغضم مانع اولدی دیدکده حجاج اتباعنه بوشخصی آزاد ایدك که اوزرمده حقی ثابت اولدی واول شهادت ایدن کیمسه بی ازاد ایدك که طرفدارم اولان آدمی بویله مصیبت رسیده اولدیغی وقتده تصدیق واعانت ایلدی دیوب ایکیسنك دخی جرمنی عفووآزادایلدی وبرکون احمد بن یوسفه یااحمد سنك امرکده تفکر وملاحظه ایلیوب خونکی ومالکی کندیمه حلال بولدم سنی قتل وما لکی اخذ ایدرم دیدکده احمد یاامیر بو خصوصده اغرب واعجب اولان امر بودرکه تفکر وتأملدنصکره بنم دم ومالمی حلال اعتقاد ایده سك دیدکده حجاج خنده کنان عفو ایلدی وبرکون ندماسندن بریله یستر نشین استراحت ایکن نوم غلبه وبرمقدار خوابه واروب ندیمنه بی اختیار عطسه عارض اولدی وحجاج هراسان بیدار وخشمناك اولوب مرادك بنی بیدار و تکدیر ایتمك ایدی دیدی ندیم دخی یاامیرواللهٔ افراط عطسه عادتمدر ودفعی مقدورم دکلدر دیوعذر کنان عفو رجاسنده اولوب حجاج عادتك اولدیغن اثبات ایدرسك فبها والاسنی قتل ایدرم دیدی ندیم دخی مجلس حجاجدن برون واحیاسندن برینه ماجرایی نقل واستمداد ایلیوب اول شخص بن شهادت ایدرم دیوب مجلس حجاجه داخل و یاامیر بوریته عطسه

بو مرغ بکا بر لشکر رسیده اوله یو ر وسن اول عسکرك امیر وسرداری سنك دیو خبر و یردی دیر ایکن عسکر کلوب پیش حجاجده زمین پوس اولدقلرنده اعرابی حجاج اولدیغن اذعان ایدوب رنك رویی متغیر و پریشان حال اولدی و حجاج اتباعنه اعرابی معاسرایمه احضار ایدك دیو امر ورجعت ایدوب ایرته صباح اولدقده پیش حجاجه خوان نعمت کشیده وارکان دولت حضورینه تجمع وجاشنه یی تناوله شروع ایلدکلرنده حجاج اعرابی یی کندو ایله اکل طعامه دعوت ایدوب اعرابی مجلس حجاجه داخل اولدقده السلام علیك ایها الامیر دیدی حجاج دخی یا اعرابی بن سنك رد سلام ایلدیکك کبی رد ایلهم وعلیك السلام دیوب یا اعرابی طعام تناول ایدر مسسك دیدی اعرابی دخی یا امیر طعام سنکدر اکر اجازت ویررسك اکل ایده‌رم دیدی وحجاج اذن داده واعرابی سفره‌یه جالس اولوب تناوله اغاز ایچون بسمله خوان اولدقدنصکره ان شاء الله اکل طعامدنصکره ظهور ایده جك شئ خیر در دیدکده حجاج خنده ایله ارباب مجلسه هیچ یلورمیسز دونکی کون بواعرابی ایله بنم میانمده کذشته ندر دیدکده اعرابی اصلح الله الامیر دونکی کون سنکله بنم میانمده بکن سری یوکون افشا ایتمك سزا میدر دیوکتم رجا ایلدی بعده حجاج یا اعرابی ایکی کاردن برینی اختیار ایله یابنم یانمده اقامت ایله که سنی خواص ندمامدن ایده‌یم یاخود سنی عبدالملك بن مروان حضورینه ارسال وحقنده تکلم ایلدیکك کلماتی اعلام ایله سکا هرنه مراد ایدرسه‌انی ایشله سون دیدکده اعرابی یاامیر غیری صورت دخی اولمق ممکندر دیدی حجاج دخی صورت دیکر دن سؤال ایدوب اعرابی یاامیر صورت دیکر اولدرکه بنی آزاد وسلامتله کندی دیارمه عودت ایدوب من بعد نه‌سن بنی کوره سك ونه بن سنی کوره‌یم دیدکده حجاج خنده وقهقهها ایدوب اعرابی یه بیك دینار احسان ودیارینه ارجاع ایلدی * مرد باید که بلطف سخن وحسن خطاب * طبع ارباب ستم رازستم بازآرد *

ایلدی و برکون حجاج شکار کاهده لشکرندن جدا ونك وتنها بر پشته یه
رسیده اولوب بر اعرابی مشاهده ایلدی که پشته نك برطرفنده نشسته
وخرقه سندن جنبندکان دوشیروب قتل ایدردی وشتر لری اطرافنده
چرایندیه حجاجی معاینه ایلدکارنده رمیده و پریشان اولدیلر واعرابی
شتر لرینك رمیده اولمسندن خشمناك سر براورده اولوب کیمدر اول
کیمسه که درخشان جامه لره بو بیابانده کلوب بنم شتر لریمی اورکندی
الله تعالینك لعنتی اوزرینه اولسون دیدکده حجاج سکوت ایله معامله و پیش
اعرابی یه کلوب السلام علیك یااعرابی دیدی اعرابی دخی غضبندن
لاعلیك السلام ولا رحمة الله ولا برکاته ایله ردسلام ایلدکده حجاج
ملاطفه ایله یااعرابی تشنه یم بکا برمقدار آب ویردیدی اعرابی دخی خشمناك
اسبکدن نازل اولوب ذلت وخوراق ایله کل صوایج زیرا بن سنك رفیقك
وخدمتکارك دکلم دیدی حجاج دخی اسبندن نازل وابی نوش ایلیوب
ای اعرابی آدمیلرك بهتر بنی کیمدر دیو سؤال اعرابی دخی سنك رغمکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم در دیدی تکرار حجاج یااعرابی
امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه حقنده نه دیرسك دیدکده اعرابی انك
علوشان وبزرکوار لغندن وصف ومدحی بنم دهانمه صغمز دیو جواب
داده اولوب حجاج یااعرابی عبدالملك بن مروان حقنده نه دیرسك
دیو سؤال ایلیوب اعرابی قطعا تکلم ایلیوب سکوت ایلدکده حجاج
یااعرابی سندن جواب استرم البته سویله دیدکده اعرابی برید مرد
ونامعقول کیمسه در دیدی حجاج نه سبیله دیو تفتیش ایلیوب
اعرابی عبد الملکدن برخطا صدور ایلدی که مشرقدن
مغربه وارنجه اول خطا ایله عالم پر اولدی دیدی حجاج
دخی اول خطا سی ندر دیو سؤال ایلیوب اعرابی خطاسی اولدرکه
حجاج دیدکاری فاسق وفاجری مسلمانان اوزرینه مسلط وحواله
ایلدی دیدکده حجاج سکوت ایلدی و اول اثناده برقوش اوچوب
فریاد ایلدی واعرابی حجاجه نظر انداز اولوب سن کیمسك دیدی
حجاج دخی نه غریب سؤال ایدرسك یااعرابی دیدکده اعرابی

واروب شیخ مزبوری مشاهده ونه جرم ایله محبوس اولدك دیوسؤال
ایلدکده شیخ حضرت نوحك فرزندی جرمی ایله محبوس اولدم یاامیر
الله تعالی سنی اصلاح ایلسون دیو جواب داده اولوب حجاج خنده
کنان ازاد ایلدی و بر وقتده حجاج برطرفه راهی اولمق مراد ومنبره
صعود ایلیوب ای قوم اگاه اولك که عزیمت سفر ایلدم وفرزندم محمد
طرفدن اوزریکزه خلیفه تعیین وعبد صالحك وصینك خلافی ایله
وصیت ایلدمکه محسن ومطیع اولانلریکزدن احسانی قبول ایتیوب
مسیئ ومخالف اولانلریکزه ترتیب عقوبت وجزا ایلیه ومعلو ممدرکه
سزلر اوغلمه محبت ومودت ایتیوب عاقبتی خیر اولسون دیو بددعا
ایدرسز بن دخی سزه اوغلمدن اظلم برخلیفه یه مبتلا اولهسز دیو بددعا
ایدرم دیدی واهالئ کوفه دن برکیسه حجاجدن خوف وظلمدن
امین اولمق ایچون برقریه یه فرار و برکلبی سایهٔ چاهده خواب وراحت
ایله اسایش ایدر مشاهده ایدوب تضجر واضطرابندن نه اولیدی
شوکلب بن اولوب جورحجاجدن خائف وتارك دار ودیار اولمیایدم
دیوب راهی اولدی وحسب الاقتضارجعت وینه اول محلدن کذار
ایلیوب کلب مقتولی معاینه ایلدکده سبب قتلنی اهالیدن سؤال انلردخی
شمدی حجاج طرفندن کلبلری قتله مباشر کلوب قتل ایلدیلر دیوجواب
داده اولد قلرنده عموم جور حجاجه تعجب ایلیوب راهی اولدی
وحجاجك بعض مرتبه حلمی اولوب برکون تك وتنهایبرون کوفه ده
کشت وکذار ایدرکن برشخصه دوچار اولوب امیریکز حجاج حقنده
نه درسك دیواستنطاق اول شخص دخی اهالئ کوفه ثمود نسلندن
اولمسنی زعم ایدرلر لکن شرمحض اولدیغنه سؤسیرتی وافعال قبیحه سی
دلالت ایدر باری تعالینك لعنتی اوزرینه اولسون دیدکده حجاج بنی
بیلور میسك دیدی اول شخص دخی بلم دیوب بن حجاجم دینجه اول
کیسه یا حجاج سن بنی بیلورمیسن دیدی حجاج بلم دیدکده بن عنقای
بنی عامر دن اولوب هرآیده اوچ کون مجنون اولورم و بوکون زیاده مجنون
اولدیغم کوندر دیو اعتذار ایلیوب حجاج خنده کنان جرمنی عفو

حجاج محبس طرفندن كذار ايدر كن محبوسلر حجاجدن استغاثه
واطلاقلرين نياز ايله زارى وفريادايلدكلرنده حجاج (قال اخسؤا فيها
ولاتكلمون) آية كريمه سنى قراءت ايلدى آية مذكوره اهل جهنم حقنده
نازل اولمشدر كه اهل جهنم (ربنا اخرجنا منها فان عدنا فانا ظالمون)
ديوب بارى تعاليدن جهنمدن خروجلرين رجا ايلدكلرنده بارى تعالى
(اخسؤا فيها ولاتكلمون) بيوردى يعنى سكوت هوان وذل ايله
ساكت اولك رفع عذابى تكلم ايلميك ديمكدر ابو عمرو بن العلا نقل ايدر كه
بركون قرأن عظيم الشان تلاوت ايدوب (الامن اغترف غرفة) آيتنده
غرفه يى فتح غين ايله قراءت ايلدم وحجاج قرأة حفصى ترجيح ايليوب
ضم غين ايله قرأتى اختيار ايلمشدى بنم قرأتم سمعنه واصل واحضاريمه
آدم تعيين ايلدى بندخى خبردار اولوب صنعاده بر وادى يه فرار
ونيجه زمان باديه ده اختفا وقرار ايليوب بركون براعرابى برينه حجاج
وفات ايلدى ديو مژده ايلدكده اول اعرابى * ربما تجزع النفوس
من الامر لها فرجة كحل العقال * بيتنى انشاد ايلدكده ايكى شيدن
فرحناك اولدم كه برى حجاجك هلاكى وبرى فرجه نك فاسنى مفتوح
قرأت ايدوب بنم غرفة قرأتمه اعرابىء فصيحك قرأتى شاهد اولمسيدر
لكن قنغيسنه زياده فرحناك اولدم معلومم دكلدر ديدى معناى كاهيجه
كه نفوس انسانيه برشيدن متضجر وبى صبر اولور اول شيدن نفوس
ايچون فرجه وخلاص واردر مثالى شترك پالرين حركت ايتمسون ايچون
بند وربط ايدرلر والبته ينه بندلرى حل وكشاد ايدرلر ديمك اولور
وبركون حجاج سورهٔ هود قراءت ايدوب (انه عمل غير صالح) آية
كريمه سنه كلدكده اسم اولوب عمل ميدر يوخسه فعل اولوب عمل
ميدر ديو اشتباه ومشايخ قرادن برينى احضار ايدك سؤال ايده يم ديو
خدمه سنه امر انلر دخى برشيخ احضار ايلدكلرنده حجاج مجلسندن
قائم اولمش بولنوب اتباع شيخك قدومنى افاده ايده مدكلرندن محبس
معهوده حبس ايلديلر وحجاج شيخى دعوتندن ذهول ايدوب التى
آى بى جرم محبوس قالوب بركون حجاج محبوساتى تفتيش ايچون زندانه

اونی صغرته مائل و پارنده سیه خطوط اولوب نام الاعضادر و بغله ده
سائر حیوانات کبی شیرظهور ایدوب تولد ایدن کره نوش ایلدیکنی خلق
مشاهده ایلدی دیو نقل ایلد کلرنده بغله منقطع النسلدر دیو انکار
ایلدیکنی دمیری ذکر و بیان ایدر برکون مجلس حجاجه امام حسین رضی
الله عنه حضرتلرینی شهید ایدن شخص داخل اولوب حجاج حضرت
حسینی قتل ایدن سنمی سن دیو استعلام اول شخص دخی بلی یا امیر دیو
اعلام وحجاج کیفیت قتلدن سؤال ایلیوب اول ملعون یا امیر ابتدا نیزه
طعن بعده سیف ایله جرح وضرب ورأس شریفلرینی قطعه آخر
کیمسه بی توکیل ایلدم دیدکده حجاج اما والله لا یجتمعان فی الجنة دیدی
وبو مقوله کلام غیر ظاهر المرادی تکلمدن غرضی حسین رضی الله عنه
حضرتلرینک طرفدار وغیرتکشلری اولان اهل عراق وعدوی
بدخواهلری اولان اهل شامی خدعه ایله ارضا ایدی فی الحقیقه اهالئ
عراق مجلس حجاجدن چیقوب حجاج کلامنده صادق در که ابن رسول
صلی الله علیه وسلم بهشتده قاتلی ایله جمع اولمازز یرا قاتل ابن رسول
اولانک مرجعی دوزخدر دیوب فرحناک اولدیلر واهل شام حجاج
کلامنده صادق در که عصای مسلمین شق وامیر المؤمنینه مخالفت ایلین
قاتلی ایله جنتده جمع اولمازلر زیرا قاتلی طاعة الله ده بولنمغله اهل جنتدر
دیو راضی اولدیلر لعنة الله علی الظالمین شق فلان عصا المسلمین امثالدن
فتن برکیمسه نک جماعت مسلمانانی تفریق و پریشان ایلیوب نظاملرینه
خلل ویرسه ضرب اولنور وحجاجک جور وظلمی وبی کناه کیمسه نک
خونلرینی سفك ویریزان ایلمسی شول درجه یه واصل اولدی که مسلمیندن
بی جرم یوز یکدن زیاده آدم قتل ایلیوب آخر قتلی سعید بن جبیر رضی
الله عنه حضرتلریدر وحجاج وفات ایلدکده محبسنده بی جرم یکرمی
یکدن زیاده مسلم محبوس بولندی ومحبسی سقف وظله دن خالی
اولوب صیف وشتادن محبوسان حرارت شمسدن وشدت شتادن وبرق
وباراندن متأذی ومتألم اولدقلرندن ماعدا مسزاحی دخی بوغیدی
وکثرت زحامدن خلق بر بری اوسنده ساکن اولور لردی و برکون

ایلش و برقنده مساجد دن برینه برباب عبد الملك بنا و برباب حجاج
بنا ایدوب برمدت مرورنده عبد الملك بنا ایلدیکی بابه صاعقه
نازله وهدم وخراب ایلیوب عبد الملك متألم اولوب حجاجه حسد
ایلدیکی حجاجه واصل اولدقده برمکتوب تحریر ودرونده یاامیر
المؤمنین سنکله بنم مثلم آدم علیه السلام ایکی فرزندی مثلی کبیدر که
بردقربان ذبح ایدوب برینك قربانی مقبول وآتش نازل اولوب اخذ
ایلدی وآخرك مقبول اولمیوب مذبحده حالی اوزره قالدی دیو
تحریر ایلدکده عبد الملك عقل وزکاسنی تحسین ایلدی و برکون
مجلس عبد الملکه دخولی اسباب عشرت آماده اولدیغی وقته
مصادفه ایدوب عبد الملك حجاجه شرب تکلیف ایلیوب حجاج
یاامیر المؤمنین بنی عفو بیورك زیرا بن خلق شرب دن نهی ومنع ایدرم
وخلقی زجر ایلدیکیم فعلی ارتکاب ایتمکی کریه ایتمده هود
علیه السلامه اتباع ایدرمکه * ومااریدان اخالفکم الی ما انهیکم
عنه * دیدی معنای نظم کریمنی مراد ایتمکه سزی نهی ومنع ایلدیکم فعل
مکروهی ایشلیم اکر سزی نهی ایلدیکم فعل صواب اولسه ایشلیوب
اعراض ایلزدم قنده قالدی که سزی نهی ومنع ایدم دیمك اولور بعده
عبد الملك یاحجاج بوخمر دکلدر نبیذ رمانیدر طعامه اشتهاو باهه
قوت ویروب زیاده ایدر دیدکده حجاج یاامیر المؤمنین طعامه اشتهایی
زیاده ایدر بیوردیکز والله حالا بنده اولان اشتهایه الی آخر العمر راضی
اولوب زیاده سی مطلبم دکلدر و باهی زیاده ایدر بیور دیکز والله
هرایده برکره قربانه اقتدار کافیدر دیوجواب داده اولوب دفع
ایلدی و برکون خلقك کندی یه اطاعت وانقیادی نه رتبه یه بالغ
اولدیغن تجربه وامتحان ایچون منبره صعود ایدوب ای قوم الآن
حجاج کافردر دیدکده هرکس سرفرو برده اولوب جواب و یرمدکلرنده
اول کلامنه ذیل وتتمه ایدوب لات وعزایه وبغلهٔ شهبایه ویوم ارجایه
دیوب اکال ایلدی حجاجك بغلهٔ شهبایی منکر اولمسنك سببی بودرکه
برکون حجاجه ابو برده نك مالك اولدیغی بغلهٔ شهبا برکره تولد ایلدی که

وپدر ومادر جهتیله سید وشرف سلك دیدکده حجاج تجار دن
مال فراوان استقراض واهالیٔ حرمینه بذل واحسان ایلدی وعراقه
والی اولدقده هرکون بیك عدد خوان کشیده وهر خوانده اون آدم
جالس واطعمهٔ متنوعه احضار ایتدیروب خلق طعام تناول ایدرایکن
کندی پرسریره جالس وخدمه دوشلرینه الوب سفره سفره دورایدوب
ای اهل شام نانلری پاره پاره ایدیکز که سماط کزه تکرار کتورمسونلر
دیردی وهرروز خلقی ایکی دفعه طعامه دعوت ایچون آدملر ارسال
ایدوب برمقدار زمان مرورنده اون بیك آدمی کونده ایکی کره دعوتده
صعوبت اولدیغن ملاحظه ایدوب ای قوم طرفمدن سزی طعامه
دعوته رسول شمس اولوب طلوع ایلدکده کلوب جاشته یی اکل
وغروب ایتدکده شبانه یی اکل ایدك دیو تنبیه انلردخی بلا دعوة
قوشلق واخشام طعامنه حاضر اولوب تناول ایدرلردی و یرکون
نعمت خوارلری استقلال ایدوب ایا قوم اکل طعامه نه سبیله اندك
وقلیل حاضر اولدیلر دیو قلتندن استعلام ایلدکده میان قومدن
بری ایستاده اولوب یاامیر سنك کرم واحسانك خلقی سیر ایدوب
رفاهیت ایله خانه لرنده تعیشلری مائده یه حضورلرینه مانع اولدی
دیدکده حجاج محظوظ اولوب بارك الله یارجل جالس اول وراحت
ایله دیدی ودهاوز کاسنه شاهد قاتل مصعب بن زبیراولان عبدالله
بن طیان نقل ایدر که برکون باب حجاجده واقف ایدم قوشلق وقتی
اولمغله جمیع اتباعی خفته وحجاج تك وتنها اولدیغم محله فجاءة کلنجه
فرصت غنیمت در دیو حجاجی قتل واخذ انتقام ایتمکی ملاحظه
وقتلنه اماده اولدیغمده بکا نظر وعزیمتمی تفرس ایدوب یا عبدالله
کاتبم یزیدبن ابی مسلمی کوردکمی دیدی بندخی کورمدم یاامیر دیمجه
یاعبدالله سکاری ولایتنی توجیه ومنشورنی یزیده وبردم وار اخذایله
دیدی بندخی طمعمدن عزیمتمدن فارغ اولوب یزیده راهی ومنشورنی
طلب ایلدم یزید خبیر وآگاه دکلم دیدکده معلوم اولدیکه حجاج
قصدمی تفرس وبندن تخلیص نفسی ایچون بو دسیسه یی تدارك

وجماعت کزدن خروجه اعتراف بعده توبه ایدوب تجدید ایمان
ایدرسك اطاعتك مقبولدر والاقتل ایدرم دیوب تکلیفنی قبول ایتمیلری
قتل ایدردی وبو اثناده بنوا خشعمدن بر پیر بیعته کلوب حجاج پیره
دخی کفری اقرار بعده اسلامی قبول ایله تکلیف ایلدکده پیر خشعمی
یاامیر سکسان سنه ریم اولان باری تعالی یه عبادت ایدوبده بر قتل
ایچون اکر کفری اقرار ایتسم پشیمان دتی ونامرد برعبد اولمازم والله
عمرمدن ظماء حمار مقداری وقتم قالمدی شبان روز موته منتظر
ومترقبم دیدکده حجاج قتل پیره امر ایدوب قتل ایلدیلر وظماء تشنکی
وصوسزلق معناسنه اولوب (مابقی منه الا قدر ظماء الحمار) مثل
مشهور درزیرا حمارك آبه صبری سائر حیوانات ندن اندك وقلیل
اولوب صوسزلرك اقصریدر وابوعبیدر وابن اوزره مثل مذکورك
قائلی مروان ابن الحکمدر که ابو مسلم وقعه سنده نفدعمری فلم یبق
الاقدر ظماء الحمار دیوب عسکریله لشکر دشمنه هجوم وهلاك
اولنجه مقاتله ایلدی ونفد دوکمك معناسنه دربعده مجلس حجاجه
بر پیر دخی احضار ایلدکلرنده حجاج بو پیردخی کفرنی اقرار ایتمز
ملاحظه وتکلیف اقرار کفر ایلدکده پیر یاامیرسن حیله ایله بکا
اقرار کفر ایتدرمك استرسك حیله وخدعه یه احتیاج یوقدر بن
نفسمی سندن اعلا بیلورم که بنم نفسم فرعون وهامان اکفر دردیدکده
حجاج خنده کنان آزاد ایلدی وحجاجده خصال حمیده دن برقاچ
خصلت موجود اواوب زمانده اول خصال ایله ناسدن ممتاز ایدی
وخصال مذکوره کرم ودها وجود وفصاحت واحیانا حلمدراز جمله
کرمی نه رتبه ده اولدیغی بوحکایه دن معلوم اولور که مکهٔ مکرمه یه
داخل اولدقده اهالیسنه اون بیك دینار بخش واحسان ایدوب
آی قوم کثرت نوائب ومصائب سببیله مالمه نقصان ترتب ایلدی
یوخسه سزه کرم واحسانی زیاده ایدردم عذرمی قبول ایدك
دیدکده اهالیدن بری یاامیر بزدن هرکیم سنك عذرکی قبول ایدرسه یاری
تعالی اول کیمسه نك عذرنی قبول ایلسون زیرا سن مکه ومدینه امیری سك

خطبه ایلدکده اهالیٔ کوفه خوف وخشیتلرندن لرزان و بعضبسی حجاجی تحجیرایچون اللرنده اماده ایلدیکی سنکلری ساقط وکندی حیران اولوب حجاجك مهابت وعظمتی درونلرینه تأثیر ایلدی بعده حجاج اهل کوفه نك خونلرین ریزان وحکومتن اجرا ایله احوالن پریشان ایدوب قاسم بن سلام باری تعالی اهل کوفه یی قتل ایلسون قنی بو نلرك قبیله وعشیرت ومبارز وجنك آورلری وقنی تجبر وعتولری که علی کرم الله وجهه حضرتلرینی وحسین رضی الله عنهی طعن وجرح ونیجه کبار ومختارلری قتل ایدوب حجاج کبی ذمیم الصوره برملعونك قتلندن عاجز اولدیلر حال بوکه قتلندن کنایه اون ایکی فارس ایله کلوب اهل کوفه یه ایکی یوز بیك فرسان و پیاده کان اولورلرکن همان بوقومك جبن وخوفلری علی کرم الله وجهه حضرتلرینك (اللهم سلط علیهم الغلام الثقفی) کلام شریفلرینك صادق اولدیغیدر دیو اهل کوفه یه ملامت ایلدی بعده حجاج عراقده قائم واهالیسنی ترهیب وتخویف وغدر وسفك دماء رضبط وتسلط ایدوب عراقی قبضهٔ تصرفه آلوب تهدیدنی ایقاع ایلدکده عبدالرحمن بن اشعث اهل عراق ایله حجاج اوزرینه خروج وهجوم عبدالملك دنی اهالیٔ شام ایله حجاجه اعانت وامداد وابن الاشعث ایله حجاج میانده حرب وقتال مستمر ومتمادی التی سکسن کره مصاف ورزم واقع واخر کارزار حجاج دیرالجماجم نام موضعده ابن الاشعثه غالب ولشکر عراق منهزم وپریشان اولوب عسکر حجاج پریشان اولان عسکرك قفاسنه دوشوب قتل عام مراد ایلدکلرنده حجاج لشکرینه حاللرینه قبوك که پریشان ومتفرق اولسونلر دیو ندا ودرپی اولمدن منع ایدوب ایکیوز بیك عراق عسکرندن بقیهٔ السیف اولانلر پریشان اولدیلر بعده حجاج منادیلرندا ایتدیروب ابن الاشعث عسکرندن هرکیم کلوب بکا اطاعت ایدرسه جرمنی عفو ایدوب ضرر مدن امین اولور دیوب کوفه یه داخل اولدقده منهزم اولان لشکر کلوب حجاجدن بیعته اغاز ایلدکده هر مبایعه سنه کلانه ای شخص اکر کفر که اقرار

اسدك قتللرينه امر ايلدكده بنى وهب ابن حارثدن عصيه نامنده
برمرأه حارثه ابيت اللعن ايله ستايشدن صكره ياحارث بنوا اسد بنم
خاللرمدر بكاهبه وعفو ايله ديو نياز ايلدكده حارث ياعصيه بنواسد
سنك عبيدك اولسون اعتاق ايله ديو عصيه نك مسئولنه مساعده
ايلدكده بنوا اسدياحارث بزلر سندن امان اولمدجه امين اولمه يوز ديو
كندیدن امان طلب ايلدكلرنده حارث امارهٔ امان اولمق اوزره هر
برينك يدنه برر عصا و يردى بنوا اسد دخى عصالر يله تهامه يه توجه
وانده حارث وفات ايدنجه اقامت ايليوب بعده بنواكنانه بنى اسدى
مكه دن اخراج وعبدالعصا تسميه ايلديلر (وانا الغلام الثقفى) على كرم
الله وجهه نك اهل عراقه (اللهم سلط عليهم الغلام الثقفى) ديو بددعا
بيورديقلرينه تلميح واشار تدر (لااعد الا وفيت) وعديمه وفا يدرم
معناسنه اولوب (لااخلق الافريت) برشئ ايشلمم اولااول شئ اصلاح
ايدرم يعنى افعالم عجبدر ديمك اولور وسزك مثلكز بارى تعالينك
(ضرب الله مثلا) آيهٔ كريمه سى كبيدر معناى نظم كريم الله
تعالى هرقوم كه انعام ايدوب اول نعمت سببيله متكبر و بارى تعالينك
احسان ايلديكى نعمته كافر اوله بارى تعالى اول قوم حقنده ضرب
مثل ايدوب اول اهل قريه يى خوف وازعاج ايتيوب رزق وقوتلرى وسعت
اوزره هر طرفده كلوردى تكبرلرى سببيله بارى تعالى نك نعمتلرينه
كافر اولدقلرنده بارى تعالى اول قومه جوع وخوف لباسنى اذاقه
يعنى جوع وخوفه مبتلا ايلدى ديمك اولور (شاهت الوجوه) يعنى
يوزلريكز قبيح اولسون زيرا سز قوم مذكور كبى سز ايمدى اختلافى
ونفاقى ترك واجتماع واتحاد ايله قلب واحد اوزره مستقيم اولينك
بارى تعالى يه قسم ايدرمكه ارجاف يعنى كذب ودروغ اولان خبرلرى
ترك وحق قبول وانصافه اقبال ايدوب شويله اولدى و بومقوله امر
قبيح ظهور ايلدى ديو قيل وقالدن فارغ اولنك تحقيق سزى اويله
قتل ايدرمكه زنا نكزى شوهر سزطول واولاد يكز يتيم قالور والله سزك
خونلريكزريشكزله دفنكزميانيده لمعان ايدرمشاهده ايده يورم ديو انمام

لكانى انظر الى الدماء تترقرق بين اللحى والغلاصم * اهل شقاق
اهل فساد وفتنه واختلاف واهل نفاق معناسنه در مساوى الاخلاق
اخلاق رديه وقبيحه معناسنه اولوب سلمه شجردر وعصب شاخلرينى
اصل شجره يه الصاق وحبل ايله شد وبند ودفعة قطع ايتمكه ديرلركه
(عصب فلان عصب السلمه) مثل اولوب بخيل اولان كيمسه يى مالنى
استخراج ايچون تضيق وكره ايتمده ضرب اولنور حتى كميت ديمشدر
(ولاسمراتى يليقهن عاضد ولاسلماتى بخيلة تعصب) ولحو عصانك
قشرنى صويمغه ديرلر يعنى مالكزدن سزى تجريد ايدرم ديمك اولور
(واوضعتم فى الضلالة) ضلالت سببيله خسران وضرره مبتلا اولديكز
ديمك اولور (ياعبيد العصا) مثل اولوب نفعى ضررلرنده وعزتى
اهانتلرنده اولان ذليللر حقنده ضرب اولنور اى حقير ذليللر ديمك اولور
ومثل مذكور ابتدا بنوا اسد حقنده تكلم اولنمشدر سببى بودركه
معاويه بن عمروك بر فرزندى اداء حج ايچون مكهٔ مكرمه يه راهى واثناء
طريقده مفقود اولوب بنى اسددن حبال بن نصر بن غاضره نامنده
برشخص قتل ايلدى ديو اتهام وحارثه اعلام اولندقده بنوا اسد
تهامه ده اولمغله حارث اخدثار ايچون تهامه يه محمل بند عزيمت
اولوب بنو اسد شرذمهٔ قليله وضعيفه اولمغله تهامه ده اختفا ايليوب
حارث اكاه اولدقده بنوا اسد هر كيمك منزلنده بولنورسه صاحب
منزلى قتل ايدرم دمى هدردر ديو ندا ايتدردكده بنوا اسد تخليص
نفسدن عاجز اولوب حبالك جدى غاضره قبيلهٔ حارثدن اولمغله حارثه
صاحبكزى قتل ايدن حبال بن نصر بن غاضره دراكر اخدثار ايچون قتل
ايدرسكز كندى قومكزدن برآدم قتل ايتمش اولورسز واكر عفو ايدرسكز
سز اعلم سز ديو جواب داده اولمغله اتفاق واختفا ايلدكلرى منازلدن حبال
ايله خروج وحارثه اخوانلرين عرض ايدوب ياحارث قاتل ابن معاويه حبالدر
ديو حبالى تسليم ايلدكلرنده حبال بنوا اسدك غاضره قبيله سى حارثدندر
قتل ايدرسه كندى قومندن برينى قتل وعفو ايدرسه كندى قومندن
برينى عفو ايتمش اولور ديدكلرينى اخبار ايلدكده حارث حبالى عفوو بنو

طقوز سنه خليفه اولوب يوز يكرمى بش سنه سى ربيع الآخرنده رصافهٔ شامده وفات ايلمشدر مدت عمرى اللى اوج سنه در بعده وليد بن يزيد بن عبد الملكدن عمى هشام وفات ايلديكى كون بيعت اولنوب برسنه اوچ آى خليفه اولوب يوز يكرمى التى سنه سى جمادى الاخره سنده قتل اولنوب دمشقه دفن اولندى مدت عمرى قرق ايكى سنه در بعده يزيد بن وليد بن عبد الملكدن عم زاده سى وليد قتل اولندقدن كون بيعت اولنوب بش اى ايكى كون خليفه و يوز يكرمى التى سنه سى وفات ايدوب مدت عمرى قرق سنه در بعده ابراهيم بن وليد بن عبد الملكدن برادرى يزيد وفات ايلديكى شهر ذى الحجه ده بيعت اولنوب يمش كون ياخود دورت آى خليفه اولوب روايت اولى يه كوره يوز يكرمى بدى سنه سى صفرنده نفسنى خلافتدن خلع ايلدى و يوز اوتوز ايكى سنه سى وفات ايلمشدر بعده مروان بن محمد بن مروان اولدن ابراهيم كندو يى خلع ايلديكى كون بيعت اولنوب بش سنه برآى مرو رنده ارض مصردن ناحيهٔ ابو صيرده يوز اوتوز ايكى ذى الحجه سنده ابو مسلم خراسانى اعانتيله عباسيه يدنده قتل اولندى آخر خلفاء امويه در مدت عمرى اللى طقوز سنه درچونكه عبد الملك حجاجى والئ عراق ايلدى ارذال واوباشى جمع وعراقه محمل بندعزيمت وكوفه يه داخل ومنبره صعود و بوخطبه يى قراءت ايلدى * ياأهل العراق وياأهل الشقاق والنفاق ومساوى الاخلاق والله لاعصبنكم عصب السلمه ولالحونكم لحو العصا فطال ماأوضعتم فى الضلالة ونمتم فى الجهالة ياعبيد العصاانا الغلام الثقفى لاأعد الاوفيت ولااخلق الافريت انما مثلكم كما قال الله تعالى ضرب الله مثلا قرية كانت آمنة مطمئنة يأتيها رزقها رغدا من كل مكان فكفرت بانعم الله فاذاقها الله لباس الجوع والخوف بما كانو يصنعون شاهت الوجوه فانكم اشباه ذلك فاستوثقوا واستقيموا اقسم بالله لتدعن الارجاف ولتقبلن على الانصاف ولتنزعن عن القيل والقال وكان وكان والهن ومالهن اولاهبرنكم بهذا السيف هبرا بدع النساء ايامى والولدان يتامى والله

لكانى

اولندی ومدت عمری یکرمی اوچ سنه در و بو اثناده عبدالله بن الزبیر رضی الله عنه دن مکهٔ مکرمه ده آلتمش دررت سنه سی رجبی نك طقوزنجی کونی بیعت اولنوب طقوز سنه دن برمقدار ناقص خلیفه اولمشدر صورت قتلی مقدماذکر اولنمشدی بعده مروان بن حکم بن ابی عاص بن امیه دن التمش دت سنه سی شاهده بیعت اولنوب اون اون آی خلیفه اولوب التمش بش محرمنك بشنجی کونی وفات ایلدی مومی الیه مروان هجرت نبویه نك ایکنجی سنه سی مکهٔ مکرمه ده تولد ایلیوب پدری حکم ایله طفل ایکن طائفه راهی اولمغله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی مشاهده ایلمشدر بعده مومی الیه عبدالملك بن مروان بن حکمدن پدری وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب یکرمی برسنه اون بش آی خلیفه اولوب یدی سنه و یدی آی قتل ابن زبیردن مقدم واون اوچ سنه بش آی اون بش کون قتل ابن زبیردن صکره خلیفه اولوب سکسان التی سنه سی وفات ایدوب دمشقه دفن اولندی عمری التمش سنه در بعده ولیدبن عبدالملکدن پدرینك وفاتی کونی بیعت اولنوب طقوز سنه سکز ای اولوب طقسان التی سنه سی جمادی الاخره سی منتصفنده وفات ایدوب دمشقه دفن اولندی مدت عمری قرق سکز سنه در بعده سلیمان بن عبدالملك بن مروان دن پدی وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب ایکی سنه سکز آی خلیفه اولوب طقسان طقوز سنه سی صفرنده وفات ایلدی ومدت عمری قرق بش سنه در بعده عمر بن عبدالعزیز بن مروان بن حکمدن عم زاده سی سلیمان وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب ایکی سنه بش آی خلیفه اولوب یوزبر سنه سی رجبنده وفات ایلیوب ارض حمصده دیر سمعان نام محله دفن اولنون قبری زیارت اولنور ومدت عمری اوتوز طقوز سنه در بعده یزیدبن عبدالملکدن عم زاده سی عمروفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب دورت سنه بر آی خلیفه اولوب یوز بش سنه سی حرانده وفات ایلمشدر مدت عمری یکرمی طقوز سنه در بعده هشام بن عبدالملکدن برادری زید وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب اون

نصب وتعیین ایلدم دیدمکه سکا اکرام واومورنده اتباع ونصیحتکله
متنصح اوله امدی حجاجدن منفك اوله که سنك صحبتکده تأثیر بلیغ
ومقارنتکده خیر کثیر واردر دیدی بندنی حجاج ایله عراقه راهی
اولوب مقدما ایلدیکی اکرامك اضعافی ایله توقیر واکرام ایلدی
وعبد الملك بن مروانك مکارم اخلاق صاحبی اولوب حقه معترف
ومنقاد وامورنده خلقه لطف ایله معامله ایلدیکنی بنم بووقعه مدن
استدلال ایلدم دیدی اصحاب تاریخدن حجاجك والی عراق اولمسی
سببنده اقوال مختلفه سی اولوب بری بوحکایه در مومی الیه عبد الملك
خلفاء امویه نك بشنجی خلیفه سی اولوب ظهور دولت امویه نك قرق
سنه سیدر ومجموع خلفاسی اون درت ومدت خلافتلری طقسان
سنه وانقراضلری یوز اوتوز ایکی سنه سی ودار الخلافتلری شام اولوب
مصر وسائر بلداندهعاملری ضبط وتصرف ایدوب اول خلیفه لری
معاویه رضی الله عنه در ومومی الیه معاویه بن ابی سفیان اولوب ابو سفیانك
اسمی صخر بن حرب بن امیه در ومعاویه رضی الله عنه دن قرق
سنه سی ذی الحجه سنده بیت المقدسده بیعت اولنوب اون طقوز
سنه اوج آی خلیفه اولوب التمش سنه سی رجبنده دار بقایه انتقال
ایلیوب دمشقه دفن اولندی وسنی سکسان یدی سنه یه بالغ اولمشدی
ومقدما شامده یکرمی سنه امیر اولوب ودرت سنه سی عمر رضی الله
عنه زماننده اون ایکی سنه سی عثمان رضی الله عنه زماننده اولوب
دورت سنه سی تغلبا ایدی بعده یزید بن معاویه دن پدری وفات
ایلدیکی کون بیعت اولنوب اوچ سنه طقوز آی خلیفه اولوب التمش
دورت سنه سی ربیع الاولی نك اون دردنجی کونی وفات ایلیوب دمشقه
دفن اولندی عمری اوتوز طقوز سنه طقوز آی اولوب ایام خلافتنده
امام حسین رضی الله عنه حضرتلری کوفه یه راهی اولدی بعده معاویه
بن یزید دن پدری قضاء نحب ایلدیکی کون بیعت اولنوب قرق کون
یاخود طقسان کون خلیفه اولوب قرق روایتنه کوره التمش دورت
سنه سی ربیع الاخرینك بشنجی کونی وفات ایدوب دمشقه دفن

اولندی

بی شك سن حاسد ومفتری وکاذب سن دیو عتاب ایلدکده اول آن مجلسندن قالقوب کمال حیرت وخوفدن باصره‌سی ضعف وخلل طاری اولوب پرشی کورمز اولدم وهزار مشقت وتکلف ایله ایرون پرده یه براز ایدرکن ورامدن برخادم بنی ایقاف وحاجبه بر آدمی ضبط وخروجدن منع ایله دیو تنبیه وحجاجه حضور عبد الملکه دخوله اذن ویرلوب داخل وقتجه زمان مکث ایلدکده معلوم اولدی که بنم کفت وگویمی مذاکره وترتیب جزامی مشاوره ایدرلر بعده خادم کلوب بنی دخی مجلس عبد الملکه دعوت وپرده یی کشاد بن دخی دخوله عزیمت ایلدیکمده حجاجه بیرون اولورمصادفه ایلدم همان دم بنمله معانقه وحبیتمی تقبیل وملاطفه ایدوب باری تعالی سنك اعمال صالحه کمکافات وجزا ایلسون والله اکر بنمله همصحبت اولوب بندن مفارقت ایتمزایسك قدرومنزلتکی برتر وعالی وجمیع خلقی خاك پایکه رومالیده ایتدیررم دیدکده بنی هرزل وسخریه ایدر ملاحظه ومجلس عبد الملکه داخل اولدیغمده کالاول اکرام وکندویه قریب محله اجلاس ایدوب یاابن طلحه بکا ایلدیکك نصح وپندی حجاجه یاخود آخر کیمسه یه اعلام ایلدکی دیدی بندخی والله یاامیر المؤمنین برفرده سویلدم حجاجك بکا اولان اکرام واحترامنی برکیمسه دن کورمدم اکر بن حقدن عدول ایدوب برکیمسه یی حمایه ایلك لازم کلسه حجاجی حمایه وحقدن دروغ وکذب ارتکاب وسکا مدح وثنا ایدردم لکن رضاء الله تعالی ورعایة لحق النبی علیه السلام وحمایة للمسلمین کلمات حقی تکلم ایلدم دیدم عبد الملك دخی یاابن طلحه صادق القول اولدیغکده بی ریب وکمان اولوب عفت ودیانتکی جزم ایلدم اکردنیایه میل وطمعك وحجاجدن تحصیل کام املق اولسه مدح وستایش ایدردك امدی سنك پندکله عمل وحجاجی ولایت حرمین شریفیندن عزل ایلیوب حجاجه ابراهیم سکا ولایت حرمینی استقلال واستصغار ایلدی ومملکت عراقك اوموری معظمه وضبط وربطی سنك کبی برمدبر صاحب قوت آدمه محتاج اولمغله سنی والی عراق

اولان اولدر كه جميع حوايج وامور اوزرينه بر امرك اتياننى تقديم
وترجيح ايده سن كه اول امرده بارى تعالينك رضاسنى ورسول اكرم
عليه السلامك حقنى ادا وجماعت مسلمينه خير ونصيحت اول امرى
اجراده اوله ديدى عبد الملك دخى يا ابرهيم اول امرى بيان ايله ديدكده
يا امير مجلسى سنكله بندن غيريدن تخليه ايله كه افاده ايده يم ديوب
عبد الملك ابو محمددن دخى كتم ايدرميسك ديدى بلى اندن دخى
اخفاسى لازمدر ديوب عبد الملك حجاجه وسائر ارباب مجلسه خروج
ايله امر واشارت وابرهيمه تكلمه مساعده وكلامنه چشم وكوش اولدقده
ابرهيم نقل ايدر كه چونكه مجلس اغياردن خالى اولدى حق كولكه
مبادرت ايدوب يا امير المؤمنين سن حجاجه ولايت تفويض ايتدك حال
بوكه ظالم وجفاكار وسفاك وغدار وحقدن عدول ايديجى وباطله
ميال ومتهمك وخلقى كريه عد ايلدكلرى افعاله اقدام وحمل ايتدريجى
وطورلرندن اخراج ايديجى برشخص اولوب بويله ظالمك دست
جفاپيشه سنه حرمين الشريفين ولايتنى تسليم وتقليد ايليوب ابناء
انصار ومهاجرين تحت قهرنده قالوب دائما عنف ايله معامله وتحقير
وتذليل واهل شامى اوزرلرينه تسليط وجور ظلملريله تعجيز ايدوب
اقامت حقدن عاطل وازالهٔ باطلدن متكاسل وجود ظلمى حددن افزون
وحيف وغدرى تحملدن بيرون اولوركن سنى عذاب اللهدن نه شى تخليص
ايدرسن كه بو فعل قبيحه متجاسر ومصر اولدك يارين روز
رستاخيزده محمد المصطفى صلى الله عليه وسلمله حضور رب العالمينده
قائم ومرافعه اولدقده والله عقاب اللهدن سنى برشى تخليص ايده مز
امدى بونلرى ملاحظه وكنديكى تخليصه چاره جو اولوب فوز ونجاة
تحصيل ايده جك بركاره مباشرت ايله اكر قادر اوله مزسك خلافتى
ترك ايله ديو كلمات حقه يى سرد وتعداد ايدركن عبد الملك بر يالينه اتكا
ايلمشدى حيرت واضطرابندن طوغريلوب جالس اولدى وابرهيمه
غضبناك اولوب كذب ودروغ ارتكاب ايلدك وحجاجك حسن ظن
ايله بزه تعريف وتوصيف ايلديكى اشيادن برينى سنده مشاهده ايلمدم

منوره ده مهاجرینلدن تولد ایدن مرّ بوردر ومادری اسماء بنت ابی بکر الصدیق رضی الله عنه اولوب التمش درت سنه سی اهالی حجاز ویمن وعراق وخراسان مومی الیهك اطاعتنه اجتماع وخلافتنی قبول واتباع ایدوب یتمش ایکی سنه سی جمادی الاولی سنك اون اوچنجی ثلثاکونی حجاج شهید ایلمشدر بعده ینه عبد الملك جانبنه مطیه سوار اولوب کبار علماء عاملیندن ابراهیم بن طلحه بن عبد الله التیمی حضرتلرینی معاعبد الملکه کتورمشدرکه مومی الیه قریشدن حسیب وعالم وزاهد ومهیب برمرد کامل وفاضل اولمغله تبرکا حجاج استصحاب ایلیوب مومی الیه ابرهیمه جمیع امرده مطیع ومنقاد ومسخر اولوب قطعا مخالفت ایده مزدی وتیم قبیلهٔ قریشدن اولوب ابوبکر الصدیق رضی الله عنه حضرتلرینك قبیله سیدر تیم بن مره بن کعب بن لؤی بن غالب بن فهر بن مالك بن نضردرکذلك تیم غالب بن فهر قریشدندرکه بونلره بنوا الادرم دیرلرچونکه حجاج ابرهیم ایله عبد الملك تخنکا هنه واصل ومجلسنه داخل اولمغه مأذون اولدی عبد الملکه اجلال وتوقیردن صکره یاامیر المؤمنین سکا اهل حجاز دن برکیسه ایله کلدمکه کمال مروت ودیانت وحسن مذهب وزهد وورع ایله متصف وقرابت رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم ایله متشرف اولوب هر وجهله واجب الاکرامدردیوتعریف عبد الملك دخی اول آدمك نامی ندر دیوسؤال ایلیوب حجاج ابرهیم بن طلحهٔ التیمی دریاامیر المؤمنین اقران وامثالنه اولان اکرامکزی ابرهیم حقنده دخی بیدریغ بیورمکزنیاز ایدرم دیدکده عبد الملك یاحجاج اوزریمزه اداسی واجب اولان حقی تذکیر وقریبه رحم وصله یی ادا ایتمکه دلیل اولدك دیوب ابرهیمی مجلسنه دعوت وتزدیکنه اجلاس واحترام ایدوب یاابرهیم ابومحمد حجاج یزه سنك اوصاف جمیله کی تعداد ومحاسن عدیده کی ذکر ویاد ایلیوب سکامیل ومحبت ایلدم امدی هرنه کونه مرامك وار ایسه کتم ایتیوب بندن طلب ایله کهمجموعنه مساعده ایتمکی منت بیلورم دیدکده ابرهیم یاامیر المؤمنین سکالازم

وتباله نام بلده یه والی نصب ایلدی وحجاجك ابتدا ولایتی تباله اولوب اتباع وخدامنه نظام ویروب محمل بند عزیمت وتباله یه قریب اولدقده اتباعندن تباله یه نه مقدار مرحله باقی قالدی دیو استعلام اتباع دخی شوتلك وراسنده دردیو برکوچك دپه نك وراسنده اولدیغنی اعلام ایلد کلرنده حجاج بر بلده که بومقوله تل ورا سنده اولوب مشاهده سنه تل مانع اوله اول بلده دن نه خبر مأمولدر دیو اول محلدن عبدالملك طرفنه رجعت ومنصبی قبول ایتیوب استحقار ایلد کده (اهون من تباله علی الحجاج) دیو مثل اولدی که برکیسه که کندو یه احسان اولنان امری استحقار ایلسه بومثل ضرب اولنور واهون احقر معناسنه اولوب تباله یمنده بر بلدهٔ صغیره در وبردره ده واقع اولمشدر بعده حجاج خدمت عبدالملکه ملازم اولوب عبدالملك مصعب بن زبیر مقاتله سندن فارغ وشامه رجعت ایلیوب امراء دولتنه حجاز ده دعوای خلافت ایدن عبدالله بن زبیر ایله مقاتله یه قنغیکز مباشرت ایدرسز دیو خطاب ایلدکده ایستاده اولوب یاامیرالمؤمنین ابن زبیر ایله مقاتله یه بنی تعیین ایله که منامده ابن زبیری قتل ایلدم عینی ظهور ایدر دیو بوفعل قبیحه مباشرت طلب ایلدکده عبدالملك حجاجی تعیین وجیش کثیر ایله مقاتلهٔ ابن زبیر قصد یله محمل بند عزیمت ومکهٔ مکرمه یه واصل وبیت الله اوزرینه منجنیق وضع وافعال قبیحه ارتکاب وآخر کار عبدالله بن زبیری رضی الله عنه قتل وعبدالملکه اعلام اولدخی خلافت منازع ومعارضدن خلاص اولدی دیو مسرور واجتهاد حجاجه پسند ومقابله سنده مکهٔ مکرمه ومدینهٔ منوره وطائف ولایتلرینی حجاجه تقلید ایلیوب حجاج اهالیٔ حرمین الشریفینی تحقیر وتذلیل وتعجیز وتکدیر ایلدی بعده عبدالملکه مکتوب ارسال ایدوب یاامیرالمؤمنین حجازی شمالمله ضبط ایدوب یمینم خالیه قالدی یعنی دست چپ ایله حجازه مسلط اولوب دست راستمی اعمال ایلدم دیو ولایت عراقه تعریض ایلدی موسی الیهك کنیه سی ابو بکر واسمی عبدالله بن زبیر بن عوام اولوب مدینهٔ

منوره

بو آن خيمه كزى رفع وحركت ايدك ديو مؤاخذه كونه محل بندا ولمزينه
امر ايلدكده مزبور اتباع روحك مقر بلرندن اولمغله حجاجى هزل
وسخريه ايله لاف كولك ايله واسبكدن نازل اولوب طعام تناول
وسكوت ايله ديدكلرنده حجاج غضبناك و سل سيف اولوب خيمه نك
اطنابلرين دونيم وخيمه اوزرينه ساقط اولوب برطرفندن اشعال نار
وخيمه وثياب وآلاتلرينى احراق ايليوب اتباع روح هزار تعب ومشقت
ايله جانلرين تخليص و روحه تشكى ايلدكلرنده عبد الملك احواله
واقف و بحاجى حضورينه احضار وروحك اتباعنه بوفعل قبيحى
اشلين كيمدر ديو مؤاخذه ايلدكده بحاج يا امير المؤمنين سن بزى
بو خدمته تعيين واهتمام وتقييد ايله امر ايلدك بزدخى مأمور
اولديغمز وجه اوزره حركت واجتهاد ايلدك ومقرب اتباعه
بو معامله مزدن سائر عسكر عبرت اخذ وامر يكزه مخالفتدن
هراسان اولوب امتثال ايدرلر امير المؤمنين اكر ترحم ايدرسه احراق
اولنان اشبارك عوضنى احسان ايدر و بن اوزريمه لازم اولان خدمتى
ادا ايتمش اولورم ديدكده عبد الملك تعجب كنان ياروح سنك شرطك
صاحب قوت وعقل اولوب ضبط وربطك طريقنه عالمردرينه
حجاجى مأمور اولديغى خدمتده ابقا واكرام ايله ديو تنبيه ايلدى
چونكه دشمن طرفنه واصل و بلدهء قرقيسايى محاصره ايلديلر
محاربه ومحاصره لرى مقتضاسى اولوب عبد الملكه وعسكره كلال كلمك
ايله عبد الملك زفر بن حارث طرفنه رجا بن حيوتى برقاج آدم ايله
مصالحه ومسالمه ايچون ارسال ايليوب حجاج دخى رجا ايله معا
راهى وزفره ملاقى اولمرى اداء صلوة وقتنه مصادفه ايتمكله زفر
جماعت ايله صلوته شروع رجاء دخى جماعته داخل ومعا اداء صلوة
ايليوب حجاج منفردا نماز كذار اولوب سببندن سؤال اولندقده
امير المؤمنين اوزرينه خروج و بغى وعناد ايدن منافق ايله اداء صلوة
ايتمم ديو جواب ويرديكى سمع عبد الملك بن مروانه رسيده اولدقده
حجاجه تعجبى برتر ومحبت وعلاقه سى مزايد اولوب قدرنى عالى

سلیم بن عمرو دیرلر که حالا مصرده قاضی وواعظ در دیدکده حجاج
الله تعالی سنی مغفرت ایلسون ای پدر سن ابن ابی عقیل اولوب
کنده دن یاخود تحبیبدن بو مقوله بر شخصه قیام ایدر سنك دیدی
پدری دخی یاحجاج مأمون وملاحظه م بویله در که بوسلیم وامثالی اولان
علما وعاملین برکت وحرمتنه خلق مغفور اولور دیدکده والله
ای پدر خلقی افساد وامیرالمؤمنین اوزرینه تجمع وهجوم وفتنه وفسادی
ایقاظ ایتدرمز الابوسلیم وامثال واشباهی ایتدیرورز زیرا بونلر منبره
صعود وجهله واحداث ناس کردواطرافنه مجتمع وکلامنه چشم
وکوش اولوب اول واعظلردخی سیرت ابی بکر وعمر رضی الله
عنهما یی نقل وامیر المؤمنین احوالندن بحث واعتراض ایدوب
خلقی امیر المؤمنین اوزرینه اخراج وفتنه ایقاظ ایدرلر والله اکر
امیر المؤمنین بکا مساعده وبومقوله اشخاصك جزاسنی تفویض
وسپارش ایلسه اشد عقوبتله قتل ایدردم دیدکده پدری یوسف
والله یاحجاج ظنم بودر که باری تعالی سنی شقی خلق ایلش دیدی
وحجاجك افعالندن ابتدا عبد الملکی اعجاب ایدن بودر که حجاج
مقدما ذکر اولندیغی کبی نائب ووزیر عبدالملك اولان روح بن زنباعه
انتساب ورؤسای عسکرندن بری اولوب بروقتده قرقیساده والی
اولان زفر بن حارث عبد الملکه عصیان وعبدالملك زفر ایله مقاتله
قصد وجزیره طرفنه توجه ایلدکده روح وعبدالملك بزمطیه سوار
ورو براه اولدقده نصکره منزلده برفرد قالمیوب هرکس بزمله معا
قالقوب بطؤ اوزره حرکت وبزدن متأخر اولمسونلر دیو رؤسای
عسکردن برمقدار شرط دمدار تعیین ایدوب بری دخی حجاج اولوب
هرمرحله ده عسکرك کیروقالمامسنه تقید واهتمام ایدرلردی برکون
ینه عبدالملك وروح مطیه سوار اولوب تعیین اولنان شرط اوزره
برفرد کیرو قالمسون ایچون خیمه لر تفتیش ایدرلر کن حجاج روحك
خواص اتباعندن برجماعتی خیمه لرنده طعام تناول ایدرلر مشاهده
ایدوب سلطان وعسکر راهی اولوب سزلر هنوز طعام اکل ایدرمز

مصرا عنی قرأت ایله دیدی کعب دخی ای امیر و الله ازا رقه ایله
اولان محاربه مزی و بزی مهلبك مهلکه و خطرناك محللره کتوروب
نجاتی تمنی وجان شیرینی خلاصه کوشش ایدوب کمال اضطرا بمزدن
حجام و یاحائك اولوب بو یله هولناك موضعده بولنمیه ایدك دیو پریشان
حال اولدیغمزی مشاهده ایلمش اولسك بزه ترحم ایدردك دیو اعتذار
کونه اژرخای اولدقده حجاج یا کعب بو مقوله کلمات غیر مرضیه بو طه
سکا قطعا سود مند اولمزدی لکن عبد الملك بن مروانك رجاسی
رد اولنماز بو آن مهلبك طرفنه راهی اولوب بعد الیوم حد ناشناسلغه
تائب اول دیوب مجلسندن اخراج ایلدی و بعض رواة بوذکر اولنان
اقوالی انکار واراجیف شمر اولمسنه ذاهب اولوب حجاجك پدری
یوسف جلیل القدر وصاحب منزلت برکیمسه اولمغله حجاج تاروح
بن زباعه بعده عبد الملکه انتساب ایدنجه پدرینك حجر تربیه سنده
اولوب روح وعبد الملکه انتسابدن صکره منصبدن منصبه انتقال
ایله رتبه ومنزلتی برتر وعالی وعاقبت عراقه والی اولدقده عظیم شانی
متزاید ودولت و اقبالی متراقی اولمشدر دیدی وحجاجك ابتدا
شهامت وجوردن مشاهده اولنان بودرکه وقتا که پدری یوسف
عبد الملك بن مروان زیارتنی قصد وفرزندی حجاجی معا الوب
مصردن خروج و بیرون مصرده حسب الاقتضا برمحلده مربع نشین
اولمش ایکن سلیم بن عمر والقاضی یوسف طرفنه توجه ایلدکده
اعلم بلدو اورع ناس ومتقی اولمغله یوسف ایستاده وقائم وسلامنه
منتظر قاضی سلیم دخی سلام داده واحوالندن استعلام ایلدکده
یوسف یاقاضی عبد الملك زیارتنه عزیمت ایلدم اکر مرادك وارایسه
تبلیغ ایده یم دیدکده قاضی یا یوسف رجا ایدرمکه عبد الملکدن بنم
قضادن عزلمی نیاز وسعی ایده سك دیدی یوسف دخی یاسلیم والله
استرمکه قضاة مسلمینك جمله سی سنك کبی اوله قنده قالدی کهسنك
عزلکی رجا ایدم دیوب بر برینی وداع ایلدکارنده حجاج ای پدر بوآدم
کیدر که سن احتراماقیام ایلدك دیدی پدری دخی ای حجاج بو کا

ایدر حتی رغفان المعلم امثالدن اولوب برقوم میانده اختلاف علو وعظم ودنائده تفاوت فاحش اولسه رغفان المعلم وابل الصدقه دیوضرب مثل ایدرلر بعده حجاج دباغ اولوب دباغ اولمسنه دلیل کعب الاسقری ایله اولان حکایه سیدر که حجاج والی ایکن مهلب بن ابی صفره نك خوارجدن ازارقه دیمکله معروف طائفه ایله قتال ومحاربه سی مدت مدیده منقطع اولمدقده حجاج مهلبه طائفهٔ مزبوره ایله بوقدر زمان اطالهٔ قتال ایتمك مجرد تکاسل وتسامحدر یاخود عجز وعدم قدرتکدندر والا یومرتبه تطویل محاربه یه باعث یوقدر دیوموأخذه یی مشتمل مکتوب ارسال ایلدکده مهلب سفیر حجاجه خطاب ایدوب حجاجه تبلیغ وافاده ایلدکده برمحلده شاهد وحاضر اولان غایب اولانك مطلع اولمدیغنه مطلع ووا قف اولور حجاج احوالمزه عدم وقوفندن بوکونا موأخذه ایدر دیدی وعسکر مهلبدن کعب الاسقری ایستاده وبوقطعه یی انشاد ایلدی *ان ابن یوسف غره من غزوتکم *خفض المقام بجانب الامصار* لوشاهد الصفین حین تلا فیا *ضاقت علیه رحیبة الاقطار *ورای معاودة الدباغ غنیمة *ایام کان مخالف الاقتار *مأل معنی تحقیق سزك غزا ومحاربه کزدن حجاجی بلدان اطرافنده خصب ورخایله اسایشی مغرور ایلیوب مقاتله ده تکاسل ایلدیکزدیوموأخذه ایدر اکر ایکی صف برینه ملاقی اولدیغی وقتده مشاهده ایلسه اقطار ارضك وسعتی حجاجه تنك وتار اولوب فقروفاقه یه مبتلا اولدیغی یامدهٔ دباغه واروب دباغت صنعتنده اولغی غنیمت بیلوردی دیمك اولوب ابیات حجاجه واصل وکعبه غضب ومهلبه کعبی طرفمه ارسال ایده سك دیومکتوب ارسال ایلیوب مهلب احوالی کعبه افاده وکیجه خفیهٔ کعبی ظلم حجاجدن تخلیص ایچون عبدالملك بن مروان طرفنه ارسال عبدالملك دخی کعبی استنطاق وایاتی انشاد ایتدردکده متعجب ومنبسط اولوب حجاجه رجانامه تحریر وضرری اصابت ایتمك ایچون اوزرینه قسم وکعبی مکتوب ایله حجاجه ارسال وحضور حجاجه داخل اولدقده یاکعب ورای معاودة الدباغ غنیمة

مصراعنی

متن

*وجوابه لعمر وقد سأله عن ابيهما كان ينفر وقع عن اشارتك *وعمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرى هرم بن خطبه دن علقمه ايله عامر بن طفيلك حسب وشرافتنده قنغسى غالب ايدى ديوسؤال يوردقلرنده هرمك جوابى سنك اشارت وتعليمكله اولدى ظن ايلدم هرم بن خطبه كه تفصيل اوزره علقمه ايله عامر بن طفيل ميانده اولان محاكمه سى ذكر وبيان اولنمشدى بركون عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينك هرمه محبتى اولغله يا اباعمرو علقمه وعامر ميانده فى نفس الامر شرف وفضل نيجه ايدى وقنغى طرفده فضل وشرف زياده ايدى ديو سؤال يور دقلرنده هرم يا اميرالمؤمنين اكر بوآن دخى برنى آخره ترجيح وفضلى بيان ايلسم ايكى قبيله ميانده حرب وقتال وفتنه وفساد ظهور ايدر ديو جواب و بروب هرمك جوابى عمر رضى الله عنه حضرتلرينى اعجاب ايتمكله ياهرم عربك سنى حكم نصب وتعيين ايلدكلرى حق وصواب در يوردىلر* وان الحجاج تقلد ولاية العراق يجدك* جد فتح جيم ايله بخت وسعادت معناسنه اولوب مأل فقره وحجاج ولايت عراقى سنك بخت وسعادتك تحصيل ايلدى ظن ايلدم مومى اليه حجاج بن يوسف بن ابى عقيل الثقفى در وثقيف هوازندن ابو قبيله اولوب اسمى دخى ثقفى در ونسبت اولندقده ينه ثقفى ديرلر ومومى اليه حجاج سفاك وخونريز اولوب قرق سنه سى تولد وطائفده نشو ونما بولوب بعض رواة عنفوان عمرنده معلم صبيان وناحى كليب اولمسنى زعم و بوقضيه ايله استشهاد ايدر * اينسى كليب زمان الهزال *وتعليمه سورة الكوثر*رغيف له فلكة مايرى*وآخر كالقمر الازهر* مأل معنى آيا كليب زمان فقر وفاقه بى وكودكانه سورهٔ كوثرى تعليم ايلديكى زمانى ناسى اولورمى كه اول وقتده صبيانك كندو يه اعطا ايلديكى نان صغير وكبيرده مختلف اولوب بعضيسى نمايان اولمبه جق مرتبه صغير و بعضى قرميز كبى تمام ومسندير اولوب كليبك تعيشى اول مختلف نانلره منحصر ايدى ديمك اولور زيرا صبيانك بيوتى صغر وكبر وفقر وغناده مختلف اولوب هر صبى قدرتى مرتبه استادلرينه نان كتورر لر واستاد انكله تعيش

حضرتلرینه کلوب یا محمد اکر اسلامی قبول ایدرسم بنم ایچون نه واردر
دیدکده رسول الله علیه السلام حضرتلری یا عامر اسلامی قبول
ایدرسن سائر مسلمانه عائد ونافع اولان سکا دخی عائد ونافع
وانلره مضر اولان سکا دخی مضر اولور بیور دقلرنده عامر خبائث
شعار بن بوکه راضی اولمام سندن صکره امر بکا تفویض اولنمغی استرم
دیدکده پیغمبر علیه السلام حضرتلری یا عامر خلافت سکا وقومکه
مبسر دکلدر بیور دقلرنده عامر صحرا وبادیه حکومتی بکا تسلیم
اولنوب درون مدینهٔ منوره یا محمد سنك ضبط و تصرفکده اولسون
دیدکده پیغمبر علیه السلام حضرتلری یا عامر سنی فرسانك رئیسی
وسرداری ایده یم بیور دقلرنده عامر ملعون بن حالا سردار فرسانم
یا محمد والله عربك فرسان و پیادکانی ایله مدینه یی مالامال وهر نخله یه
بر آسب ربط وبند ایتدیره یم دیوب مجلس شریفلرندن بیرون ووطنه
رجعت ایلدی و پیغمبر علیه السلام حضرتلری عامره واربده بد دعا
بیوروب عامر اثنای طریقده مطعون وبی طاقت اولوب بنو سلولدن برمرأه نك
منزلنه نازل وزبانی منتفخ و پستان شاه کبی دهانندن بیرون اولوب هزار
درد وعذاب ایله مرد اولدقده اتباعی دفن واطراف قبرینه میللر
وضع و بر برینه پیوسته ومتصل ایدوب حمایه وحفظ ایله برقاچ یوز ذراع
مکانی تربه ایلدیلر مرویدر که بعد زمان اولادندن بری کلوب پدریمك
قبرنی تضییق ایلمشلر دیدی وسلول هوازندن برقبیلهٔ رذیله اولوب
فی الحقیقه بنو عمره بن صعصعه بن معاویه بن بکر بن هوازندر
مادرلرینك اسمی سلول واکه نسبت اولنوب رذالت ودناءت کسب
ایلیوب بنو سلول دینلدی حتی عامر ملعون سلولی برمرأه نك منزلنده
فتادهٔ چاه عذاب وغدهٔ اجل کبی کردن نده طاعون ظهور ایتکله
(غدهٔ کغدة البعیر وموت فی بیت سلولیه) دیه رك مرد اولدی ار بد ملعون
دخی وطننه واصل اولمزدن مقدم صاعقه اصابت ایدوب مرداولدی
وصحاح جوهریده مزبور اربدی عامر بن طفیلك عمی ربیعه نك
قرزندی اولوب لبید بن ربیعه نك برادری اولمق اوزره مذکوردر

وجوابه

اولمسندن کنایه ایلدکده عامر غضبناك اولوب یا علقمه سنکله شرافت وسیادتك نه مناسبتی واردر والله پدر یمك حبوه نامنده اولان اسبی پدرکدن اشهردر وعنهب نامنده شتری اعتبار واشتهارده سندن ازیدواعلادر دیدکده علقمه یا عامر اسب وشترایله افتخار اولنماز واسبی برکیمسه دن عاریت اخذ ایدوب شتری ناقه لرینه جکمك ایچون قبیلهٔ کلبدن برعربدن استعاره بعده غلبه وغصب ایله غدر ایلدی لکن استرسك منافره ایده لم دیدی عامر دخی استرم دیدکده علقمه یا عامر والله بن محسن ومتقی یم وسن فاسق وفاجرسن وبن عهده وفا ایدرم سن غدار وعهد شکن سن بنمله نجه منافره ایده بیلورسن دیدی عامر دخی والله علقمه بن سندن زیاده تك وتنها بوادیده کشت وکذار وجملر ذبح وناسه اباحه واطعام وعسکر فراوانه هجوم ومقاتله ایدرم دیوب حسب وشرف وشجاعت وسخاوصداقتده منافره وهرقنق سی راجح وغالب اولورسه نصب ایلدکلری کیمسه یه یوزشتر ویرمك اوزره معاهده وقبول ایدوب علقمه بنواخالد عسکریله وعامر بنوا مالك عسکریله مطیه سوار اولوب عامر بن طفیل عمی عامر بن مالکه واروب ای عم منافره ده بکا اعانت ایله دیو نیاز عامر ملاعب الاسنه دخی یا عامر بنی ترك ایله ونه حالك وارایسه کوردیدکده عامر بن طفیل سن عمم سن البتده باعث افتخار اوله جق برشی احسان ایله دیو الحاح ونیاز ایلیوب عامر بن مالك ابن طفیله نعلارینی اعطا ویا عامر بو نعلارایله مباهات وافتخارایله بن بو نعلارله قرق کره ربع غنایم اخذ ایلدم دیدی وعلقمه وعامر عسکریله ابی سفیا بن حرب جانبنه عطف عنان وابی سفیانی حکم نصب ایدوب حسب وشرفده هرقنق سنی ترجیح ایدرسه ایکیسی دخی راضی وغالب اولان ابی سفیانه یوز نافه ویرمك اوزره حضورنده عرض مرام ایلدکلرنده ابی سفیان میانلرنده خصومت ومقاتله ظهور ایدرملاحظه سیله منافره لرینی کریه عدایدوب حکومتی قبول ایلدکده هرم بن حطیه بن سیار طرفنه محمل بند عزیمت وداخل مجلس هرم اولدقلرنده هرم میانکزده حکومت ایدرم لکن هنوز حکم وقضامه راضی اولمکزه اعتماد وثیقه م یوقدر وثوق

متن

ایلدی وچوق زمان مرور ایتیوب حارث وفات ایلدی رضی الله عنه * وان احتیال هرم لعلقمه وعامر حتی رضیا کان عن اشارتك * وهرمك حیله ایله علقمه وعامری ارضا ایلمسی سنك اشارت وتعلیمکله اولدی ظن ایلدم مومی الیه هرم بن حطیه بن سیار الفزاریدر که حکام عربدن بر حکیم اولوب سادات واشراف عرب میانده قضا وحکومت ایدوب قضاء وحکومتی قبول اولنوب بعض منافرك آخر اوزرینه فضل وشرفله حکومتی رد اولنمزدی ومنافره ایکی کیسه میانده حسب وفضل ایله محاکمه معناسنه اولوب منافره محاکمه ونفر غلبه معناسنه درکه نافره ای حاکمه ونفره ای غلبه دیرلر حاصلی ایکی شخص حسب ونسب میانده منافره ومنازعه ظهوروهر بری حسب وشرف ومال ورياست ده رجحان ادعا ایلسه هرم حکم نصب اولنوب هرقنی سنی آخره ترجیح ایدرسه حسب وشرفده اول غالب وآخر مغلوب اولوردی ونفر غلبه معناسنه اولدیغی اعشاك عامر بن طفیلی مدح وعلقمه یه ترجیح ایلدیکی بیتدن فهم اولنور * قد قلت شعری فیضی فیکما * واعترف النافر والمنفور * پس نافر غالب ومنفور مغلوب معناسنه در وفزاره ابوغطفاندن ابوحی اولوب فزارة بن ذبیان بن بغیض بن ریث بن غطفاندر ومومی الیه علقمه بن علاثه بن عوف بن الاحوص بن مالك بن جعفر بن کلابدر واحوصك نامی ربیعه اولوب چشمانی صغیر اولمغله احوص تسمیه اولندی ومومی الیه علقمه بنو صعصعه نك سادا تندن شاعر وفارس برمرد دلیر ایدی ومومی الیه عامر بن طفیل بن مالك بن جعفر بن کلاب بنوصعصعه دن اولوب قومنك ساداتندن شاعر وفارس بر بها در ملعون وعلقمه ایله عم زاده لرومیانلرنده منافره وحسب وشرفده منازعه ظهور بنه باعث ابوعبیده روایتی اوزره بودرکه برکون علقمه قاعد اولدیغی حالده تبول ایدرکن عامر بن طفیل مشاهده ایدوب هیچ بروقتده بوکون کور دیکم کبی برشخصك عورتی قبیح کورمدم دیو علقمه یی تکدیر علقمه دخی یاعامر معاینه ایلدیکك همسایه سنه تقرب وزنا ایلزدیو عامره تعریض وکندینك شریف وسید

اولمسندن

علقمه یه بنی ترجیح ایله اکر ترجیح بروجهله ممکن دکلدر دیرسك یاری
ایکیمزی تسویه ایله دیو فریاد ونیاز ایلدکده هرم یاعامر خیمه که
واروب استراحت ایله سنی مغلوب اولمدن تخلیصه کوریم برچاره
ملاحظه ایده یلورمیم دیوب عامر خیمه سنه رجعت وهرمك
علقمه بی تفضیل ایده جکنه جزم ایدوب متألم واحوالنده متفکر
اولدی ناصیه بین العربان جبین اوزره اولان موی کهطره درعبد مملوکی
ازادمراد ایلدکلرنده قطع ایدرلر بعده هرم علقمه بی سرا دعوت
و یاعلقمه والله بن سنده فضل وشرفدن برشی بلمم که عامر ایله منافره
واول فضل ایله عامره تفاخر ایده سن عامر سنك عم زادهك و پدری
پدرکله برادران وایکیسنك پدری مالك اولوب عامرك غنا وثروتی
وحسن وجمالی سندن زیاده و برتردر سن عامره نه وجهله راجح
وغالب اولورم ظن ایدرسن دیدکده عقلمه یاهرم الله ایچون بکا
مرحمت ایلیوب عامری ترجیح ایلمه جمیع مالم فدا اولسون باری
تسویه ایله دیدکده هرم یاعلقمه برکره دخی تفکر وملاحظه
ایده یم وار راحتده اول دیو دفع وکندی فرزندزینی وبرادرزینی
مجلسنه احضار ایلیوب ای قوم بن یارین علقمه وعامر میانده
محاکمه ومقاوله ایده رم سزلر بر مقدار شتر وکوسفند آماده وفصل
وحکم ایلدیکم ساعت برفرقه کزبش اون شتر وکوسفند ذبح وعسکر
علقمه یه توزیع وبرفرقه کزبش اون کوسفند شتر ذبح وعسکر عامره
توزیع ایدیکز دیو امر وسپارش ایدوب سحری مجلس حکومته جالس
وعلقمه وعامری دعوت انلر دخی عسکریله حاضر وهرکس حکومت
هرمه منتظر اولدقده عامرك عم زاده سی لبید ایستاده اولوب * یاهرم
ابن الاکرمین منصبا * انك قدولیت حکما معجبا * فاحکم وصوب
رأی من تصوبا * دیو انشاد ایلدی صوب قل له اصبت دیمکدر مألی
ای والد و والده سی رتبه ومنزلات جهتندن اکرم اولنلرك اوغلی هرم
تحقیق سن اعجاب ایدر حکمه حکم و والی نصب وتعیین اولندك امدی
حکم ایله ورأی صواب اولان کیمسه یه اصابت ایلدك دیو افاده ایله دیمك

واعتماد حاصل اوله جق شی ویریکز که سزلردن امین اولوب حکومت
ایدم وفلان کون کلکز منافره اولنسون دیو دفع مجلس ایدوب علقمه
وعامر مجلس هرمدن بیرون و برر محله نازل وعسکر علقمه خیمه
وخرکاهلر وضع تعیش ایچون شترلر ذبح وطبخ وعسکری اطعام اولنوب
یوم موعوده منتظر اولدیلر وعامر بن طفیل بنومالك عسکرنی سلاح
وآلات ایله اسب سوار برمحله جمع وبی خواب وراحت ایستاده اولدقلرنده
بنوغنی دن برعرب یاعامر بنومالکی اسب سوار ومسلح بومحله جمع
ایتمدن مرادك علقمه نك عسکری بنوالاحوصه اکر تفاخر ایچون
ایسه انلر خیمه وخرکاهلر وضع وشترو کوسفندلر ذبح وسماطلر کشیده
ایدوب اظهار حشمت ایده یورلر وسنك عسکر یکی اطعام ایده جك
برشبهك یوقدر احتشام بومیدر دیدکده عامر بنی عمندن ایکی شخصه
علقمه طرفنه واروب قبه وخرکاه ودیك وجمال وسائر اسباب احتشامی
نه مقداردر احصاوتعداد ایدیکزدیو امر وارسال انلردخی حشمت علقمه یه
نظر اندازومطلع وعامره تعداد وبیان ایلدیلر عامردخی یابنی مالك بوکون
حسب جهتیله مفاخره واظهار حشمت کونیدر بنوالاحوص نه کونا اظهار
حشمت ایلدیلرسه سزدخی مقابله واظهار حشمت ایدیکز دیو تنبیه بنوا
مالك دخی امرنه امتثال وقدرتلری مرتبه اظهار حشمت ایلیوب یوم موعوده
منتظر اولدیلر برقاچ کون مرور ایتدکده هرم خفیه عامری دعوت ونصحه
اغاز ایدوب یا عامر سنکیچون سکا وقومکه خیراو برر أی مشاهده
وملاحظه ایلمشدم وسنی بوکونلرده منزلکاهکه رجعت ومنافره دن
فرار ایدرظن ایدردم زیراسن برکیمسه ایله منافره وتفاخر ایتمك استرسنکه
سن وقومك اول کیمسه نك اباواجدادی ایله افتخار ایدرسزسنده نه کونه
شرف وفضل موجود در که علقمه ده موجوددر اولیوب سن غالب واول
مغلوب اوله دیدکده عامر الله ایچون سندن مرحمت طلب وسؤال
ایدرمکه بنی علقمه یه تفضیل ایده سن والله اکر علقمه بی بکا ترجیح
وتفضیل ایدرسك اندنصکره بنم ایچون فلاح وحیات متصوردکلدر
ایشته ناصیه‌م قطع وبریده ایله ومجموع مالمی اخذوضبط ایله همان

ایلدیلر لکن براعانتك اولمزمی بیوردقلرنده علقمه معاذ الله بزلر
حضرت عمره اطاعت وانقیاد اوزره اولوب امرینه امتثال ونهیندن
اجتناب ایدوب مخالفت ایتمیوز دیوب وداع ایلدی چونکه صباح اولدی
علقمه عمر رضی الله عنه مجلسنه داخل وخالد مجلسده حاضر اولوب
حضرت عمر یا علقمه بو کیجه خالد ایله مکالمه ایدن سنمی سن بیوردقلرنده
یا خالد سنمی تبلیغ ایلدك دیو مؤاخذه خالد دخی والله یا علقمه بوشب
بن سکا مصادفه ایلدم وسنی بوساعت مشاهده ایلدم دیدکده علقمه
مصادفه ایلدیکی عمر رضی الله عنه اولوب خالد ظن وغلط ایلدیکنه
متفطن اولوب یا امیر المؤمنین خیردن غیری بندن برشی استماع بیوردیکزمی
می دیو اعتذار کنان عفوخواه اولدقده عمر رضی الله عنه خیردن
غیری شی استماع ایلمدم دیوتصدیق ونواحیٔ شامدن حورانه والی
نصب وتعیین بیوردیلر وشاعر مشهور حطیئه علقمه یی برقصیده
ایله مدح وزیارتی قصدیله حورانه محمل بند وقبل الوصول علقمه
رضی الله عنه دار بقایه ارتحال ایلیوب حطیئه بوقطعه یی انشاد ایلدی
* لعمری لنعم المرء من آل جعفر * بحوران امسی غیبته الجنادل *
وما کان بینی لولقیتك سالما * وبین الغنی الا لیال قلائل * مأل معنا
باری تعالیك بقاسنه اقرارم حقیچون ال جعفردن نه کوزل وایو
کیمسه ایدی اول کیمسه که حورانده بیوك طاشلر کندو یی تغییب ونابدید
ایلدیکی حالده کیجه ادی اول کیمسه یه ملاقی اولیدم بمثله غنا ورفاهیت
بینده لیالیٔ قلیله دن غیری برشی قالمزدی وحطیئه حورانه
علقمه نك وفاتندنصکره وصولنده علقمه مالینك برشمهنی کندویه وصیت
ایلمش بولوب اخذ ومسرورا عودت ایلدی ومن بور عامر بن طفیل
شاعر وشجعان عربدن مقدام برشخص ایدی حتی ابو عبیدنقل ایدرکه
عکاظیلر اتفاقی اوزره فرسان عرب ك ممتاز وفایق اوج شخص اولوب
بری فارس تمیم عیینة بن حارث بن شهاب ثعلبی که صیاد الفوارسدرو بری
فارس ربیعه بسطام بن قیسدرو بری فارس قیس من بور عامر بن طفیلدر
که عم زاده سی زید بن قیس ایله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم

اولور بعده هرم ایستاده اولوب یا بنی جعفر چونکه بنم حکومتمه راضی اولوب حضورمه محاکمه ایتمك ایچون حاضر اولدیکز (والله انکما کرکبتی البعیر تقعان معا علی الارض) یعنی سزك ایکیکز برشتر زانولری کبیدرکه دفعهٔ زمینه واقع ونازل اولور وهر بریکز ده موجود اولان شرف آخرده دخی موجوددر ایکیکز دخی سید وکریم قوم سزدیدکده بنوهرم آماده ایلدکلری شتر وکوسفندلری نحر وعسکره تقسیم ایدوب ایکی عم زاده لر میاننده فضل ومزیت اثبات و برنی آخره ترجیح ایتمکی کریه عدا ایلدیکه میانلرنده عداوت متاکده وقتال وحروب ظهوریله فتنه وفساده باعث اوله وعلقمه وعامر راضی وممنون اولوب منزللرینه رجعت ایلدیلر انکما کرکبتی البعیر مثل اولوب ایکی شخص میاننده مساوات بولندقده ضرب وایراد اولنور روایت اخراده هرم (انما کفرجی السیف) یعنی سزلر برسیفك حدتی وکسکنلکی کبی سزدیدی زیرا رکبتی بعیرکبی سزدیمش اولسه ایدی قنغیز صاغ دزی وقنغیز صول دزیدر دیوینه نزاع ایدرلردی روایت اخراده هرم میانلرنده محاکمه ایتمیوب سرا تخویف ایله اکتفا وعلقمه وعامر منزللرینه بلا مباحثه رجعت ایلدیلر واعشی هرم بینلرنده محاکمه وعامری علقمه یه ترجیح ایلدی زعمیله قصائد کثیره انشاد ایلمشدر ومومی الیه علقمه برکره پیغمبر علیه السلام حضرتلرینك مجلس شریفلرینه داخل واسلامی قبول وبرکره عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضورینه داخل اولوب مسلماوفات ایلمشدر رضی الله عنه وعلقمه نك عمر رضی الله عنه حضرتلریله برحکایهٔ ظریفه سی وار درکه علقمه خالد رضی الله عنهمك صدیقی اولوب خالد عمر بن الخطابه شبیه ایدی برکیجه علقمه عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه مصادفه وخالد ظن ایدوب مقدما تفصیل اولندیغی وجه اوزره عمر رضی الله عنه خالده مالك بن نویره بی قتل وزوجه سنی تزوج ایلدیکندن غضب وجیش الشام ریاستندن عزل ایلمشدی علقمه حضرت عمره خالدا ولمق زعمیله یا خالد سنی ریاستدن عزل ایلدیلر می دیو سؤال حضرت عمر دخی نعم عزل

لكن بن سنده بو نلرى مشاهده ايلدم ديدى بن نه معنايه مشاهده ايلدك ديدم دخترد خى ياحارث قبيلهٔ عبس ايله قبيلهٔ ذبيان بربرينى قتل وافنا ايدركن سنده هيچ عار وناموس بوقيدر كه بمثله معامله ٔ زوجيت وذوق وصفا ايتمك مراد ايده سن ديدى بن دخى اى دختر معلوم مدر لكن چاره ندر ديدم دختر دخى چاره سى واروب ايكى قوم ميانه داخل وهرنه يوزدن ممكن اولورسه عقد مصالحه ايله بعده كل بندن كامياب اول ديدكده والله بو دختر عقل وهمت صاحبه سى اولديغنده شبهه م قالمدى ديدم بعده حارث بمثله عبس وذبيان طرفنه راهى وميانلرينه كيروب ايكى طرفدن مقتول اولنلرى حساب وبربرينه تقاص وفضله سى اولان قومه حارث كندى مالندن اوچ يك شتر ديت وغرامت ويروب اصلاح ذات البين ايله شر وفسادى رفع وازاله ايلدى وحارث رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك زمان سعادت نشانلرينه دك معمر وشرف مجلسلرنده مشرف واسلامى قبول ايليوب پيغمبر عليه السلام حارثك قومنى دينه دعوت ايچون حارث ايله انصاردن بر كيمسه يى ارسال بيوروب بنوثعلبه دن بر مشرك انصارى يى قتل وشهيد ايدوب بوخبر موحش رسول اكرم عليه السلامه رسيده اولدقده حسانه بو بيتلرى انشاد ايله ديو بيوردىلر

*ياحار من يغدر بذمة جار * فيكم فان محمدا لايغدر *واما نة المرى حيث لقيته * مثل الزجاجة صدعها لايجبر * حارك سررا ايله مرخم حارث اولوب مره اجداد نبى عليه السلام دن مره بن كعب بن لوى بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن كنانه بن جزيمه بن مدركه بن الياس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان در مآل معناى بيتين اى حارث سزده كيدركه جار وحمايه سى التزامنده اولنه غدر ايليه تحقيق محمد عليه الصلوة والسلام حضرتلرى بر كيمسه يه غدر ايلز ومرى نك امانتنه سن ملاقى اولوب اهلاك ايلدك كه امانت برآ بكينه كيدر كه انكسارى جبر والتيام قبول ايلز ديمك اولور چونكه حارث بو بيتلرى استماع ايلدى متألم اولوب اعتذار كنان رسول الله عليه السلام طرفنه مقتولك ديتنى بمش شتر ارسال وپيغمبر عليه السلام حضرتلرى قبول

بدعا ایلدی و بر کیسه نك ولدی یاخود مالی یاخود برعزیز شیئی ضایع وتلف اولسه اخلف الله علیه دیرلر که باری تعالی اول کیسه یه عوض احسان ایلسون دیمك اولور بعده اوس دختر ینه تحسین وآفرین دیوب حضور یمزه پروز وحارثه هلیبه بنت اوسی سکاتر ویج ایلدم دیدی حارثه دخی تزوج وقبول ایلدم دیوب برخیمهٔ لطیفه تهیئه وتخلیه واول کیجه حارثی نجلتکاهه ادخال حارث دخی هزارشوق وغرام ایله دخترك باع وصلندن میوه چین اولمغه دامن درمیان اولدقده دختر یاحارث پدر وبرادران جوارنده بومقوله حرکت خلاف عقل ونامو سدر دیومانعت ایلیوب حارث اول آن خیمه دن بیرون وقصهٔ بکانقل (والحرکة مع البرکه) دیورحلته امر ومحمل بندودختر هودج سوار اولوب وطنه عزیمت اولندی لکن حارث قبیله سنه وصوله توقف ایتیوب اثنای طریقده دفع ارزو طمعیله بکایاخارجه سن راهی اول یزرمقدار ارخای عنان ایده لم دیوتأخیر وراهدن برطرفه چیقوب بن رو براه اولمش ایدم زمان اند کتربنده ینه یوله کیروب قفامدن رسیده اولدقده یاحارث بودفعه نائل مرام اولمش سکدر دیدم والله ممکن اولمدی وقتاکه تقرب مراد ایلدم دختر عدم مساعده ایله بن جاریهٔ جلیبه ودایهٔ مسببه دکلم که اثنای طریقده قضاء وطر ایلیه سك منزلکه واروب قومکه اشتر وکوسفندلر ذبح وضیافت ترتیب وامثال واقرانمه اولان سوری اجرا ایله بعده کلزاروصلمدن کل چین ولعل حیات بخشمدن ریان وکامبین اول دیو منع ایلدی دیدکده والله یاحارث بودختر دن عقل وکیاست فهم اولنوب برمرد نجیب ظهور ایدر دیدم وطی مراحل ایده رك بلا دیمزه واصل وقوم وقبیله یه ضیافت عظمی ترتیب مراسم سوری ونجلتکاهه داخل واول آن ینه بیرون اولدقده سببندن سؤال حارث دخی متحیرانه ای خارجه چونکه دخترك بزمنه داخل وای دختر مرادك اوزره ترتیب سور وقومه ضیافت ایلدم شمدنصکره بهانه برطرفدر دیدیکمده دختر یاحارث سنی بکاسیادت وشرف وعقل ایله توصیف ایلشلردی

لکن

قبول ورجعت ایدردیو تعلیم اوس دخی در پی حارثه شتاب ورسیده اولمغه
اقدام وارجاعنه اهتمام ایدوب کندی خارجه نقل ایدرکه اوسك
بوکونه وضع کستاخی ایتمسندن حارث منفعل و بکادخی غضبناك
وسرعتله طی راه ایدر دی اثنای راهده ورامه نظر انداز اولوب
اوسی شتاب ایله کلور مشاهده ایلیوب تفطن ایلدمکه اوسك کلیشی
خیرلو در همماندم یاحارث اوس طرفمزه متوجه دوان اولوب کله یور
دیدم حارث کمال غضبندن اصغا ایلدی حاصلی اوس بزه رسیده
اولوب یاحارث برمقدار توقف ایله سکا افاده ایده جکم سوزواردر
دیدی حارث دخی لجام کشیده وکلام اوسه منتظر وامادهٔ اولدقده
اوس زنك تعلیمی اوزره اعتذار ودخترمی هزار شوقله سکا عقد
ونکاح ایده رم دیو وعد حارث دخی منزل اوس جانبنه عطف عنان
وخرکاهنه نازل اوس دخی درون منزله داخل اولوب زنده
دخترلرین احضاره امرود دختر بزرکه سنی سید عرب اولان حارث بن
عوفه نکاح ایتمك مرادایده رم راضیه اولورمی سك دیدکده دختر ای
پدر بکا مناسب دکلدر زیرا بنم حسن وجمالمده نقصان وخوی
وسرشتمده بدلك وار درحارث بنم عم زادم دکل که رحم وقرابتمه
رعایت ایدوب بدروی وسبئی الخلق اولدیغمه تحمل ایده و بنی دیار
آخره کتوره جکدر سنك همسایك دکل که سندن حجاب واستحیا
ایده همان ادنی برشی بهانه و بنی تطلیق ایدوب امثالم مبا ننده نجیل
وشرمند اولورم دیومساعده ایلدکده بارك الله فیك ای دختر دیدی
واندن کوچك دخترنه توجه اکادخی عرض اول دخی دختر بزرکك
جوابنه قریب جواب ویروب اوس دختر کوچکی دعوت وافادهٔ مرام
ایلدکده سز بلور سکز دیدی اوس دخی ای دختر سندن بزرك اولان
همشیره لریکه عرض وافاده ایلدم انلر مساعده ایتیوب ابا وامتناع
ایلدیلر دیدی ودختر کوچك ای پدر بنم حسن وجمالم کاملده وصنعت
ومعرفتم تمام وطرفیندن نسبه وحسیبیم اکر بنی تطلیق ایدر سه
لااخلف الله علیه یعنی باری تعالی حارثه عوض احسان ایلسون دیو

تطيب وتعطير ايدرلردى وميانلرنده افراط ايله قتال واقع ومقتوللرى بسيار اولوب منشمك عطرى ايله تشاؤم اولنوب (اشأم من عطر منشم) ديو شر عظيمه ضرب مثل اولندى (بينهم عطر منشم) دخى مثلدر بويت دخى زهير بن ابى سلمانك اولمق اوزره مرويدر * تدار كتما عبسا وقد تل عرشها * وذبيان اذ زلت باقدامها النعل * تل عرشه ديمك زال قوام امره معناسنه اولوب مثلدر وبو مصالحه ده كرچه هرمك مدخلى واردر لكن اولا وآخرا حارث بن عوف همتيله اولوب ديتلرى احسان وايكى قوم مياتى ارضاء واصلاح ايلمشدر وسبب بودركه بركون حارث بن عوف خارجة بن سنانه ياخارجه تاهل وتزوج مراد ايدرم بكا مناسبه بردوشيزه معلوم مكميدر ديو استعلام خارجه دخى بنى طى دن اوس بن حارث بن لامك دخترانى تعريف وسوق ايدوب حارث اسب سوار وخارجه ايله اوس جانبنه توجه واوسك منزلنه واصل واوسى معاينه وسلام داده اولوب اوس عليك السلام ياحارث ديوب حال وخاطرين سؤالندن صكره سبب قدومندن استعلام حارث دخى سنك دخترانكدن برينى تزوج ومرادك اولمق ارزوسيله كلدم ديدكده اوس غضب وعتاب ايله بنم دخترم يوقدر ديوب منزلنه داخل حارث ملول ومحزون منزلكاهنه رجعت ايلدى لكن اوسك قبيلهٔ عبسدن عاقله برزنى اولوب اوسى متعبس مشاهده وسيندن استقصا اوس دخى شرفاى عربدن حارث بن عوف كلوب بندن دخترطبيله وضع كوستاخى وبنى اغضاب ايلدى ديدكده زن اوسى تعبير واى شوهرتندخو دخترىمى سيدعربه تزويج ايتميوب كيمكله چفت ايتسك كركدر ديو پنده اغازاوسى معامله سندن پشيمان ايلدكده اوس اى زن نادره دان كلامك حقدر لكن امر فوت اولدى شمدنصكره چاره ندر ديدى زن دخى چاره سى اسبكه سوار وحارثه درپى ورسيده اولوب ياحارث بكا ملاقاتك حال غضبمه مصادفه ايليوب سكا وضع ناسزا ايلدم عفو ومنزلمزه عودت ايله مطلبكه مساعده ايده‌رم ديو اعتذار ايله چونكه كريم قومدر عذرك

قبول

وبو حذف قليل وغير مستعملدر وقبض خامس ساكنى حذفه ديرلر
مفاعلى دن يادر وسبب ايكى حرفلى كلمه اولوب ايكى قسمدر خفيف
قدكبى وثقيل لك كبى تفصيلى انشاء الله آتيده كلور بعده قبيلتين
ميانده ايام حروب وقتال متمادى اولوب اعظم قتالارينك برى مقدما
ذكر اولنان يوم الهبأه در وبو قتاله باعث داحس اولمغله (اشأم من
داحس) ديو شأمتده ضرب مثل اولنور وايكى قوم ميانده خصومت
متمادى اولسه وقع بينهم حرب داحس وغبراء ديرلر وقتاكه قتال متمادى
ورجال هلاك اولدى قبس قتالدن ملول وحيرتزده اولوب خاللرى
طرفنه راهى وربيع بن زياد وفات ايدوب قبيلتين دن عظما واشراف
قالميوب ايكى طرفدن نيچه دلاوران وبهادران قتل اولنوب عجزنمايان
اولدى حارث بن عوف مرى ايله هرم بن سنان المرى قبيلتين ميانه
داخل مصالحه ومسالمه لرينه تشمير ساق اهتمام وحمالات تسميه
اولنان ديتلرى حارث تحمل واعطا ايلدى مزبور هرم زهير بن ابى
سلمان شاعرك محب وصديقيدروهرمك پدرى سنان بن ابى حارثه
بن عوف بن سعد بن ذبياندر كه بنى مره دندر وحارث بن عوف بن ابى
حارثه بن مره بن شيبه بن غيظ بن مره اولوب صاحب حمالات
ديمكله معروفدر وبو مصالحه حقنده مزبور زهير بن ابى سلمى بو بابتى
انشاد ايلشدر * تدارك تماعبسا وذبيان بعدما * تفانوا ودقوا بينهم
عطر منشم * ماكل معناى بيت حارث ايله هرمه خطاب ايدوب قبيلهٔ
عبس ايله قبيلهٔ ذبيان فنابولوب مضمحل وميانلرنده منشم نام مرأه
نك عطرى دق وسحق اولندقدن صكره يعنى قبيلتين ميانده شول
رتبه قتلى بسيار اولدى كه كان عطر منشم ايله كنديلرين تعطير
ايلشلردى بوندن صكره سز قبيلتينى تدارك وميانلرينى جمع واصلاح
ايلديكز ديمكله اولور اصمعيدن منقولدر كه منشم مكهٔ مكرمه ده
ساكن عطاره بر زن اولوب هرچند كه بنو خزاعه كه قبيله از ددن
برحى در وبنو جرهم كه يمندن برحى اولوب اسمعيل عليه السلام
اصهاريدر بو نلر مقابله قصد ايده لر منشمك عطرى ايله كنديلرين

كلنجه محاربه يه مداخله ايتميوب عزلت ايلشدى لكن برادر زاده سى مالك قتل اولنمه يغنه كمال مرتبه متألم اولمغله اوندخى قبيله امداد وذيبانيان ايله مقاتله يه اغازايدوب بو بيتلرى انشاد ايلدى * من كان مسرورا بمقتل مالك * فليأت نسوتنا بوجه نهار * يجد النساء حواسرا يندبنه * بالصبح قبل تبلج الاسحار * افبعد مقتل مالك بن زهير * ترجوا النساء عواقب الاطهار * مأل معنای ابيات مالك قتل اولنمسندن مسرور اولنلر كلسونلر برم زنلريمزى بياض نهارده مشاهده ايلسونلر كه تبلج اسحاردن مقدم نقاب دريده سينه چاك وكاسفة الوجوه ندب نوحه وفرياد ايدرمعاينه ايدرلر آيامالك بن زهيرك قتلندن صكره بزم زنانمز حيضدن طاهره اولدقلرنده شوهرلريله معاملهٔ زوجيتى رجا ومأمول ايدرلرمى ايتمسونلرز يرا بزمالك بن زهيرك افتراقيله ماتمزده اولدقدن صكره ذوق وراحت ايتمك احتمال دكلدر ديمك اولور تبلج سحر سحرك ضيادار ومشرق اولمسندن عبادرت اولوب زنلريمزى ندب ونوحه ايدر مشاهده ايدرلر ديمكدن مرادى دأب عرب بو درکه برقبيله دن برشخص قبيلهٔ آخر دن برينى قتل ايلسه مقتولك قبيله سى قاتلى قتل ايله اخذ ثار ايتميجه زنلرى نوحه يه مباشرت ايتمز پس بيت مزبوده كلسونلر زنلريمزى نوحه يدر مشاهد ايلسونلر ديمكله بزدخى مالكى قتل ايده نى قتل ايلدك ديمك اولور وبيت ثانيده بالصبح طلوع قبل تبلج الاسحار مصراعنه اعتراض اولنمشدر صبح طلوع فجردن صكره ظهور ايدر مصراعدن ايسه مستفاد اولان صبح طلوع فجردن مقدم اولمقدر وبو اعتراضك منعى دخى ممكن اولوب بوكونه جواب ويرلديكه صبحدن مراد مقتول اولان مالكك اوصافندن واضح اولان حق اوله يعنى زمان قبل طلوع الفجر مالكك اوصاف جميله سنى تعداد وندبه ايلدكارى صبح كبى واضح ونمايان در ديمكله ايكنجى بيت ثانى ايله عروضيون عروض بحر طويله ضربنه داخل اولديغى كبى حذف داخل اولمسنه استدلال ايدرلر وحذفدن مراد مقبوضه اولان مفاعلى دن سبيك زوالى در

وكوزندیكر معلوم اولدی سبق بكا تسلیم ایله دیوب حذیفه خدعه مز
معلوم اولمش دیو ممانعت ایده میوب یوزنا قه یی قبسه تسلیم ایلدی
بعده حذیفه نك قومندن برجماعت حذیفه یی تعییر و مواخذه
وسنك اسبك سابق ایكن قبسه جمال موعودی تسلیم وكندیكه
بین القوم نقیصه وشأن اثبات ایلدك دیوب حذیفه یه فعلندن
ندامت كلوب بر فرقه دخی تسلیه بخش اولوب كشی به اعطا ایلدیكندن
رجوع ایلمك عیب اولدیغندن ما عدا برفتنهٔ عظیمه یه بادی اولور
وقبس سكا برامر شریف ومكرمتده غالب اولدی كه متألم وغمناك اوله سن
اسب اسبی سبق و كذر ایتمكله سنك ذاتكه قطعا نقیصه و قبسه
شرف كلمز دیو دفع فتنه ایچون عاقلانه خیلی نصح و پند ایلدیلر
لكن تأثیر ایتیوب اوغلی مالكی قبسدن ناقه لری استر دادایچون ارسال
مالك دخی قبسه واروب پدرم حذیفه ناقه لری طلب ایدر زیرا بزم
غیراسابقه ایكن سنك اوكدیل اخذایتمك وضع بی معنید ردیو
مواخذه قبس عدم مساعده اظهار ومالك غضب ایله قبسك عرضنی
هتك وناسزا كفتاره اغاز وشتم ودشنام ایلدكده قبس مضطرب
والمناك اولوب نیزه سی دودست ومالكه ضرب وطعن وقتل ایلیوب
قبیلهٔ قبس اولان عبس ایله قبیلهٔ حذیفه اولان ذبیان تجمع ودفع
شروفساد ایچون حذیفه یه دیت مالكی ادا حذیفه دخی اخذ وفتنه
مندفع اولدقده حذیفه نك قومندن مفسد وشریر لرحذیفه یه هزار
مالایعنی كلام ایله زاژ خای اولوب حذیفه مصالحه یه نادم وقبس ایله
مقاتله یه شروع قصد قبس دخی قوم واتباعیله مطیه سوار وتبدیل
منزل وفرسان عربانك بهادر و جنك آور لرین جمع ومحاربه یه
منتظر اولدقده حمل وحذیفه قبیله لری اولان ذبیان ایله قبس
اوزرینه هجوم وحروب وقتال نیجه سنین وشهور متمادی وعاقبت
قبسك برادری مالك بن زهیر قتل اولنوب قبس ومالكك عمی اولان
ربیع بن زیاد كه قبسك مكهٔ مكرمه ده اشترا ایلدیكی زرهی غصب
و قبسك ترك دیار ایتمسنه باعث اولمشدی مالك قتل اولندیغی وقته

یالکز بن دکلم بندن غیرینك اسبنه مباحثه ایدك زیرا ذیبانیان ظالم وغدار بر قومدر دیو مدافعه واول کیمسه لر ابرام و بز حذیفه دن مأذون اولوب بوقول اوزره قرار و برلدی دیدکلرنده والله بنو ذبیان بزم اوزریمزه آتش شروفتنه اشعال ایدر دیو خواه ناخواه مباحثه ایدن شخصلر حذیفه یه واروب یاحذیفه اسبلری تجربه ایده لم لکن بوآدملره او نرناقهٔ سمین چوقدر بر مقدار تنزیل ایده لم دیدی حذیفه دخی عنادوتنقیصه رضاداده اولبوب قبس اغضاب قیس دخی یاحذیفه اکر اسبك اسمی سبق ایدرسه اون بش ناقه و یره یم دیوب حذیفه اکرسنك اسبك اسمی سبق ایدرسه یکرمی ناقه و یره یم دیوب بر بر ینه رغما زیاده وآخر کار یوز ناقه و یرمکه قول وقرار و برامین کیمسه یه ناقه لری ایداع ومسابقه اولنه جق محلی یوز غلوه یعنی یوز اوق منزلی که هر بر منزل دورت یوزکز اولق اوزره مسافه تعیین واسبلری محل معهوده ارسال وایکی عرب بهادری سوار و بر بر جانب قبیله یه شتاب وتازی یه اقدام ایلدیلر لکن سید قوم اولان حذیفه نك برادری جمل بر شبه کریه المنظر پرداخته ایدروب قومندن برقاچ شخصه اسبلریك کذر ایده جکلری راهه قریب برکمینده مترصد وقبسك اسبی داحس حذیفه نك اسبی غبرا یی سبق ایلمش مشاهده ایدر سکز داحسك سیر راهنه شبهی وضع وایخاف ورمیده ایدوب شتابنه مانع وغبرا داحسی سبق وتجاوز وداحس بروجهله غبرایه رسیده اولق احتمالی برطرف اولنجه ممانعتدن صکره سبیلن تخلیه ایدك دیوتنبیه وارسال ایلمشدی چونکه داحس غبرایی سبق فاحش ایله سبق وکین کاهه واصل اولدی مترصد اولان عربان داحسی اراءت شبه ایله رمیده وکیری توجه ایلدکده عربان شتابدن منع وغبرا کلوب داحسی سبق و بعید اولدقده داحسه مساعده اولنوب قبیله یه ابتداغبرا بعده داحس کلدی لکن اوکدل امانت وضع اولنان شخص حیله یه واقف اولوب قبس وامانت اولان ناقه لری حفظ ایدن کیمسه یاحذیفه داحس سبق ایلدی

وکوز

خاك آلوب جلوانك رحمنه دستنى ادخال ورحمده اولان آب ذوالعقال
ايله خاكى آلوده بعده اخراج ايدوب كان رحمى ولددن تخليه ايلدى
لكن سود منداولميوب جلوادن پدرى ذوالعقال كبى بر كرهٔ بى نظير
تولد ايليوب پدرندن قطعا فرق و تميز اولنماز دى چونكه جلوى
صاحبى قراوش كره يه مالك اولدى نامنى داحس تسميه ايلدى زيرا
دحس ادخال البدين وافساد معناسنه اولوب حوط اللرينى ادخال
وافساد ايلديكنه بناء داحس ديديلر و بعد زمان قيس بن زهير
بنى يربوعه هجوم ومالرين نهب وغارت و بعضبسنى سبى و استرقاق
ايدوب حين محاربه ده براسبه بنى درعمدن ايكى مرناسوار ومجموع
اسبانى سبق وكذارو برجانبه فرارايدر لركن قيس مشاهده وفرط
شتابنه تعجب واول ايكى شخصه ندا ايدوب سز لردن اسير ايلديكم
اشخاصى ازاد ايده يم اكر بو اسبى بكا ويرر سكز ديدى انلر دخى
راضى واول اسب كه داحس ايدى قيسه تسليم ايليوب قيس بو سبيله
داحسه مالك اولمشدى و بنى يربوع مردن بره بطن اولوب يربوع بن
قيظ بن مره بن عوف بن سعد بن ذبيانلر وقيس ذبيانيلرى اعجاب ورئيس
ذبيانيان اولان حذيفه نك غبرانامنده براسبى اولوب ذبيانيلر دن
ايكى كيسه منازعه و برى اكر بو اسبلر مسابقه اولنسه غبرا داحسى
سبق ايدر و برى داحس غبرايى سبق ايدر ديو معارضه وهر قنغى
سنك مدعاسى ظهورايدرسه آخردن اون ناقه اخذايتمك اوزره مباحثه
ومقاوله ايلديلر روايت اخراده داحس وغبراقبسك و حطار وحنفاء
حذيفه نك اولوب دوردى بردن مسابقه وجرى اولندى بر روايتده
داحس وغبرا قبسك اولوب فقط ايكيسى مسابقه اولندى لكن
روايت اولى كه داحس قبسك وغبراحذيفه نك اولمق اوزره در
صحيحه در بعده اول ايكى شخص مباحثه لرين حذيفه يه اعلام
حذيفه دخى رضا داده و قيسه كلوب افاده ايلد كلرنده قيس راضى
وليوب بن بومقامده غريب الديار ومسافر مقوله سيم واسب صاحبى

قبسدن غصب ایلیوب قبس غضبندن کندی یه متعلق اولان قوم
وو اتباع واموالی ایله ترك دیار واقرباسی اولان قبیلهٔ ذبیان طرفنه
عطف عنان وذبیانیه نك سید وشریفی اولان جعل بن بدر بن
حصین و برادری حذیفه بن بدر قدوم قبسدن منتدا واکرام واعزاز
ایله جوار لرنده برجای فرجغزا کوستروب قبس قرار ایلدی وقیسك
عریان میانندہ معتبر وکحیل تسمیه ایلدکاری اسباتی بسیار اولوب
ازجله داحس نامنده براسب تك آوری وار ایدی که وثب وتازیده
بی نظیر وجلوه وحرکتده عدیم المثل اولوب داحس اسمیله مسمی
اولمغه باعث بنو یربوعدن قراوش نامنده برشخصك جلوی دیرلر
برمادیانی اولوب بنه قبیلهٔ مزبوزه دن حوط نامنده برکیسه نك
ذوالعقال دیمکله نام آور براسبی اولوب قطعامادیانه چکمیوب بر
فردك چکمسنه دخی راضی اولمامغله وبر طرفه راهی واسب خیمه
کاهده قالسه قوم واتباعنه محافظه سنه تنبیه اکید ایدردی اتفاقا
برکون مزبور لر دأب عریان اوزره کیاه تدارکنه برچراکاه طرفنه
راهی وحوطك ایکی دخترى اولوب پدری راهی اولدقده ذوالعقالی
رسنی ایله کزدرر لر ایکن قراوشك جلوی نامنده اولان مادیانی اسبی
مشاهده وشتاب ایله نزدیك اسبه کلوب اشتهاسندن تبول اسب
دخی هیجان ایله مادیانه هجوم ایلدکده خیمه کاهده موجود اولان
برنایان عرب خنده وقهقهه ودخترلر استحیا ایدوب فرط حیارندن
ضبط وربطه عدم اقتدار لرندن اسبه کشادواسب دخی قضاوطر
ودفع آرزو ایلدی بعده حوط چرکاهدن منزلنه رجعت واسبك
چشمانندہ نظر ودقت ایلیوب حذاقت وفراست ایله قضیه معلومی
وحوط غایت تندخو وتنك حوصله اولوب غضبناك وبنو یربوعی
جمع ومواخذه وذوالعقالك آبی اضاعت اولندیغنه رضام یوقدر
سزلردن طلب ایدرم دیدکده بنو یربوع دفع فتنه ایچون بزم یوقضیه
ده مدخلمز یوقدر ایشته جلوی نه حالك وار ایسه کوزدیو تبرئهٔ
ذمت ایلدکلرنده حوط جلوانك چارپانی ربط وبند ودستنه برمقدار

اوله الوب نوش ايده جك محلده استشمام وكاسه بى زمينه چاربوب
پاره پاره ايليوب ياهند مارسيه نه طرفه راهى اولدى ديدى بندخى
مار كورمدم ديدم كذب و دروغ ايدر سن ديونى مواخذه ايلدى
ديدكده سدوس خيانت زنه دخى واقف ونكهبانلرى خوابه وارنجه
برطرفده توقف بعده اسب سوار وشتابان باركاه حارثه وارروب * اتاك
المرجفون برجم ظن * على دهش وجئتك بالقين * مأل معناى بيت
دهشت وخوفلرندن توقف ايده مبوب حقيقة حاله واقف دكل ايكن
عجله وسرعت ايله سكا كلوب ظن ايله واقف اولدقلرى كلمات مظنونه
بى افاده ايلديلر وبن كركى كبى احواله واقف ويقينا مطلع اولوب كلدم
ديمك اولوب مشاهده واستماع ايلد يكنى تبليغ ايليوب سدوس نقل
ايدركن حارث كمال غضب وغضبندن بيهوش اولوب زمينه دن مرار
ديدكارى نباتى جيده واكل ايدر دى وچونكه سدوسك كلامى رسيد
انجام اولدى حارث كندويه كلوب كور ديكه قتى وافر مراره
اكل ايلش بناء عليه اكل المرار دعكله شهر تياب اولدى بعده ابن
هبوله اوزرينه هجوم ومقاتله وغلبه وهزم وپريشان ونهب اموال
وكركى كبى دشمندن اخذ انتقام ايدوب عمرى آخر اولنجه قبيلهٔ بكر
وتغلبه ملك اولدى * واحمالات بين عبس وذبيان استدت الى
كفالتك * وقبيله عبس ايله قبيلهٔ ذبيان مباننده واقع اولان قتالك
ديت وغرامتلرينى قواده سنك كفالتكله اسنادوحمل ايليوب ميانلرينى
مصالحه يه سعى واهتمام ايدوب سنك مباشرتكله مسالمه حصول
بذير اولدى ظن ايلدم حالات جمع حاله اولوب حاله بركيسه نك
برقوم ايچون ديت غرامتدن تحمل ايتديكى ماله دير لر ومقدما وقبس
بن زهير انما استعان بدهاتك فقره سنده قبيلهٔ عبس ايله قبيلهٔ ذبيان
مباننده حروب كثيره واقع ومعتادى اولديغى ذكر وبيان اولنمشدى
اول حروبك اصل ومنشئى بودركه قبيلهٔ عبس اشراف ندن اولان
مزبور قيس بن زهير مكهٔ مكرمه ده بى مثل وبى همتا پرزره اشترا
وقبيله سنه كلوب سيد بنى عبس اولان عمى ربيع بن زيادمشاهده

متن

ودآمن خیمه یه داخل وابن هبوله نك تکلمنی استماع ایده جك مرتبه
نزدیك ونکهبانلرخلالنده ایستاده وآشنایی معامله ایله برینك دوشنه
دستنی وضع ایلیوب کندو بی نکهبانلردن اراءت ایلدکده بلمسنه
تاریکئ شب مانع اولوب اول کیسه سدوسه کیم سن دیدی سدوس دخی
فلان نکهبانم دیوب ابن هبوله طرفنه چشم وکوش اولدقده کوردیکه
ابن هبوله حارثك زنی هندی مجلسنه احضار ودراغوش وتقبیل
وملاعبه ایدوب بعده یاهندز وجك حارث یاشمدی نه حالده در وحقنده
نه ملاحظه ایدرسن دیدکده هند یقینا معلومدرکه سنی اخذ انتقام
ایچون طلبدن فارغ اولیوب شامه هجوم وملون ومنقش قصرلریکی
تخریب واموالکی غارت ایدر واویله مشاهده ایدر مکه حالاشبان
فارسلریله نیزه بازی ایده رك سنك اوزریکه کلمده دروحارث شترمرار
خوارکبی قوت وحدت صاحبی اولوب دشمنلکندن احتراز اولمایدر
دیو ابن هبوله یه جوابداده اولدی بناء علیه حارث اکل المرارایله تلقیب
اولندی وسدوس استماع واحواله واقف اولوب رجعت ایلدی روایت
اخراده ابن هبوله هنده حارثه محبتك نه رتبه در دیوسؤال هند دخی
حارثه اولان بغض وعداوتم برکیسه یه یوقدر وحارث کبی خفته وبیدار
وایکن صاحب فراست وحزم برفردی مشاهده ایلدم وفراسته
متعلقه حکایاتی بسیار اولوب ازجله هرچند که خفته اولمق مراد
ایده بکا برکاسه شیرصافی آماده وپسترینه قریب برمحله وضع ایله
دیو امر بن دخی مأمور اولدیغم وجه اوزره اداء خدمت ایدردم بنه
برکون خوابانیده اولوب عادت معهوده اوزره برکاسه شیر سیر
اماده وبرطرفنه وضع وکندم حارثه قریب برکوشه ده قرار وبیدار
اولمسنه انتظار اوزره ایکن برمار سیه اژدرمثال کاسه یه توجه
وشیردن نوش وزهرنی بقیهٔ شیره قئ وبرطرفه راهی اولدقده
ان شاء الله حارث بیدار وشیر زهرناکی نوش بندخی چکدیکم غمی
فراموش ایدرم دیو فرحناك ومنتظر ایکن حارث بیدار اولوب یا هند
قنی شیر دیدی بندخی فی الحال کاسه یی صوندم که نوش ایدوب هلاك

لبلری آچیلوب مرتفع وغایت قوت وحدت کسب ایدوب باکرانه
تحمل ایدر ولقب مزبور ایله ملقب اولمسنه سبب بودر که ملوك شامدن
زیادبن هبوله فرصتدن مترصد اولوب حارث بن عمرو خیمه اندازاولدیغی محلده
اموال واشیاونسا وضعفایی ترك وجنك آور عسکر ایله بحرین نام بلده یه
راهی واشیا ونسوان اولدیغی منزلده رزمه قادر بر فرد موجود
اولمدقده ابن هبوله اخذ انتقامه فرصتی غنیمت عد ایدوب
لشکریله هجوم واموال واشیایی نهب وغارت وزنانی سبی
واسترقاق وملك حارثك زوجه سی اولان هند بنت ظالمی دخی اسیر
ایدوب بومصیبت عظیمه ظهوری حارثه واصل اولوب بولندیغی
منزلدن مطیه سوار وابن هبوله ایله مقاتله یه عزیمت وشتاب ایلدی
لکن حالاابن هبوله نه طرفده در احوالنه کونه اولدی دیواستعلام
ایچون سدوس بن سنان ایله خلیع بن وهبی ارسال انلردخی کندی
منزللری طرفنه شتاب وابن هبوله یی خیمه کاهلرنده بولوب اخشام
اولنجه برمحلده توقف واختفا بعده میان عسکر ابن هبوله یه داخل
وابن هبوله اولدیغی محله واصل واموال واشیالرینی نهب وتقسیم
ایلمشلر وبر وجهله حارث طرفندن هجوم ایدرخوفی اولمیوب هرکس
عالمنده اولوب دأب عرب اوزره مرباعه یعنی خیمه کاه حارثه آتش ایقاد
ایتدیروب منادیلرند ایتدردی که هرکیمسه که بر یوك هیزم کتوروب
بومر بعده ایقاد اولنان آتشه القا ایدرسه براوجلك خرما احسان
ایدرم دیوب هرکس بر یوك هیزم کتوروب حارثك جاسوسلری
سدوس وخلیع دخی هیزم القاوتمری اخذ ایتدیلر وآتشکدهٔ نمرود
مثال شعلهٔ آتش کرهٔ ناره رسیده وپیوسته اولوب اظهار سرور
ایلدیلرزیرا هرجند که طائفهٔ عربان اخذ غنایم وفیره وخصمنه غلبه
ایده ایقاد نارایله اظهار سرور ایدرلر چونکه جاسوس حارث اولان
خلیع احوال دشمنه برمقدار واقف اولدی بورتبه وقوف کفایت
ایدر دیوب حارثه رجعت وشتاب ایلدی لکن سدوس بومقدار اطلاعه
مانع اولمیوب ابن هبوله نك احوال وا وضاعنه کمال مرتبه اطلاعه کوشش

نوش می ایدنلر حمقی اقچه سیله اشتری وکندی رأسلرینه ادخال وثیاب
فاخره لرین قیء ایله تلویث ایدرلر دیردی مومی الیه اللی یدی سنه سنده
ارتحال دار بقا ایلمشدر رحمة الله علیه * وان الصلح بین بکر وتغلب
انما تم برسالتك * وقبیلهٔ بکر ایله قبیلهٔ تغلب میاننده اتفاق وصلح
سنك رسالت ومباشرتکله واقع وتمام اولدی ظن ایلدم بکر و تغلب
بنو وائلدن بر قبیله در که ایکی سنك اشرفی اولان کلیبی جساس قتل
وفرار ایلدکده کلیبك برادری مهلهل قبیلهٔ جساس ایله محاربه نری
ایکی قبیله فنا بولنجه متمادی وعظمای قبیلتین قتل اولنوب مهلهل
حربدن فارغ ومتضجر وخاللری قبیله سنه راهی اولوب حروبه بادی
بسوس اولمغله بو حروبه حرب البسوس تسمیه ایلدکلری مقدما ذکر
اولنمشدر چونکه اشراف وسادات قبیلتین قتل اولنوب ایکی طرفه
دخی کمال مرتبه ضعف طاری اولدی تعب قبیلتین مصالحه یه رغبت
وکنده ملکی وشاعری امرء القیسك جدی اولان حارث بن عمرو بن معاویه
الکندی یه احواللرندن شکایت ایدوب سفها وادانیمز امرا وشرفامزه
غلبه وقوی ضعیفی افنا واهلاك ایلدی بزه عنایت ومرحمت ایدوب
اوزریمزه بر ملك تعیین ایلیه سز که قویلریمزدن اخذ انتقام ومظالمی
رفع ودفع وقبیلتین میاننده متمادی اولان مخاصمه وقتالی مصالحه
ومسالمه یه تبدیل ایلیه بز دخی اول ملکه شتر وکوسفندلر ویروب اکرام
وامرینه رام اولورز لکن قبیله لریمزدن اولمسونکه بعض قبیله راضی
اولوب انقیاد و بعض مخالفت وعناد ایدوب حرب وقتالك عدم
انقطاعنه باعث اولور دیو رجا ایلدکلرنده حارث بن عمرو مراجعتلرینه
مساعده و بالذات کندی مصالحه یه مباشر وطرفلرندن رسالت
ومیانلرین اصلاح وقبیلتینه کندی ملك اولوب بنی غساندن اولان
ملوك شام ایله محاربه ومقاتله یه قبیلتینی اشغال ایلیوب میانلرندن
مخاصمه مرتفع و برطرف اولدی مومی الیه حارث بن عمرو بر ملك جلیل
القدر رفیع الشان وعظیم الهمه اولوب اکل المرار دیمکله شهرت
شعار ایدی ومرار ضم میم ایله بر آجی نباتدر که شتر اکل ایلدکد

متن

لبلری

سقطات احنفدن معدوددر *ثوی قدح عن قومه طول ما ثوی *فلما
انبهم قال قوموا تاجدوا * ثوی مکانده اقامت معناسنه اولوب تناجد
مقاتله معناسنه درمأل معنای بیت عمرو قومنه رئیس ووالی اولدیغی
مدته خمر توقف ومحللنده یعنی خمده اقامت ایلمش ایدی و بو کونه
تعجیز ومنعد نصکره یوم قتالده قومنه کلوب دشمن ایله مقاتله ومحاربه
ایدیکز دیو امر واقدام ایدر دیمك اولوب عمرو جوابنده یا احنف بزلر
وسزلر اول وقتده رأی جاهلیتده اولوب فضیلت وسیادت جاهل
وناداندن اولنلر ایچون اولوب خونلریکزی ریزان وزنانکزی سبی واسترقاق
ایلمش ایدك شمدی لله الحمد دار اسلامده اولوب فضل وشرف حلیم
اولنلر ایچوندر همان باری تعالی سزی وبزی مغفرت ایلیه دیوب
احنفه غلبه ایلدکده ریاست عمروه متعین اولوب بو بیتلری انشا
وانشاد ایلدی *ولمادعتنی للریاسة منقری * لدی مجلس اضحی
به النجم بادیا * شددت لها ازری وقد کنت قبلها *لامثالها
قدما اشد ازاریا * ازر قوت معناسنه اولوب آیتده * اشددبه ازری *
وارد اولوب اشددظهری ایله تفسیر اولنمشدر وفلان کیسه یه
معاونت ایلدم دیه جك یرده آزرت فلانا دیرلر وقدم کسر قاف وسکون
دال ایله قدمدن اسم اولوب اسم زمان قلنمشدر مأل معنای بینین وقتا که
قبیلهٔ منقر بنی ریاست ایچون انکله نجم ضیادار ومنور اولور مجلسه
دعوت ایلدی بن اول ریاست ایچون ظهر می شد قوة وقدرتمی اول
ریاسته زیاده ایلدم که بو ریاستك امثالنه خیلی زماندن بروشدازارودامن
درمیان ایدوب اجرای ریاسته تقید واهتمام ایدردم دیمك اولور
ومومی الیه عمروك کلام پند آمیزندن که حلمی ایله جهلنی ردودفع
ایدن کیسه خلقك اشجعیدر زیرا جهلدن برتردشمن اولماز وخیری
مبالغه ایله ذم وقدح ایدردی حتی زمان جاهلیتده دخی تحریم وقومنی
شربدن منع ایدردی تکیم مقدما ذکر اولنان احنفك بیتندن منفهم
اولور وزمان جاهلیتده خیری منع ایدوب ای قوم نه اولیدی عقل اشتری
اولنمق اولیدی زیرا هیچ عقلدن انفس وطیب برشی یوقدرو عجبدر که

* ان من البيان لسحرا * يوردیلرو بو حدیث شریفی صاحب مشارق
علی کرم الله وجهه روایت ایتمك اوزره بخاریدن نقل وذکر ایدر
لکن بخاری نك تخریجی عبدالله بن عمرو روایت ایتمك اوزره در ومعنای
شریفنده قوم اختلاف ایدوب بعضیلر مدح مراد در زیرا بیان
منطق فصیح ایله ضمیرنده اولانی اظهار وتفهیم اولوب فهمه سحر
اطلاق اولنور که حدة تأثیری اولوب قلب سامع سریعا قبول ومیل
وسحردن متعجب اولدیغی کبی بیاندن دخی متعجب اولمغله سحر
مشابه سنده دریاخود مثلنی اتیانده عجز نمایان اولمغله سحره مشابه اولور
وقوم متفقدر که حتی صورة باطلده تصویر واراءت وباطلی صورة حقده
تصویر واراءت اعلای درجهٔ بلاغت وفصاحتدر وبعضیلر مرادذمدر
زیرا سحر قلب التون کبی ظاهری باطننه مخالف اولور باطلی حق صورتنده
اراءت ایتمکدن عبارتدر وبیان کثرت کلام ونفاق معناسنه درزیرا
پیغمبر یمز علیه السلام حضرتلری * الحیاء والحی شعبتان من الایمان
والبذاء والبیان شعبتان من النفاق * یوردیلردیوب بو حدیث شریف
مدلولی ایله ذم اولمسنه ذاهب اولدیلر عی بیانك ضدیدر یعنی تکلمه
عدم قدرت معناسنه اولوب بذاء حیانك ضدی وفحش معناسنه اولوب
فلان بذاء اللساندر دیرلر لکن صحیحی قول اولدر زیرا قول ثانیسنك
مبناسی بیان نفاق معناسنه اولمقدر بو محلده ایسه خلاف ظاهردر
وزبرقانك اسمی حصین اولوب عمامه سی زرد رنك اولمغله زبرقان
تسمیه ایلدیلر وزبرقان محضر موندن اولوب محضرم جاهلیتده
واسلامده انشاد شعرا یدنه دیرلر وحسان بن ثابت ولبید بن ربیعه ونابغهٔ
بنی جعده دخی محضرموندندر یاخود محضرم تسمیه اولنمغه باعث
کفردن منقطع واسلامه متصل اولمریدر یاخود نزول قرآن کریم
ایله شعرلری رواجدن قالوب اعتبارلری ساقط وقاصر اولدیغیدر
عتبی ذکر ایدر که احنف بن قیس ایله مومی الیه عمرو بن الاهتم عمر بن
الخطاب رضی الله عنه حضرتلری مجلسنه حاضر اولوب حضرت
عمر مزبورله ریاست ولایت توجیهی ایچون اختیار وامتحان بیوردقده
بنو تمیم دخی مجتمع وحاضر بالمجلس اولوب احنف بو بیتی انشاد ایلدیکه

عليهم حضرا تدن ابتدا هجرت ايدنلردن وعشره مبشره دندر رضى الله عنهم اجمعين * وعمرو بن الاهتم انما سحر بيانك * وعمرو بن اهتم سنك بيانكله سحر ايلدى ظن ايلدم يعنى منطق فصيحك ومعانى بى عبارات بليغه وتعبيرات فصيحه ايله اظهار وتدقيق ايليوب سحر مشابه سنده برمعنايى نيجه الفاظ لطيفه ايله ادا ايلدى ديمك اولور مومى اليه عمرو بن سنان الاهتم ابن سمى تميمى منقرى اولوب سنانك ميان عربانده يوم الكلاب ديمكله معروف اولان رزمده ثنيه سى يعنى اوك ديشى منكسر اولوب هتم كسر ثنية معناسنه اولمغله اهتم ايله تلقيب اولنمشدر ومنقر تميمدن ابو حى اولوب منقر بن عبيد بن حرب بن عمرو بن كعب بن سعد بن زيد مناة بن تميم دروموى اليه عمرو بنو تميمك زمان جاهليت و اسلامده كبار و سادات وخطبا وشعرا سندن بليغ القول و فصيح الكلام وسخن سنج ونادره دان اولديغندن ماعدا حسن وجمال صاحبى اولمغله مكحل تسميه ايلشلردى ومزبور عمرو ايله زبرقان بن بدر الفزارى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك مجلس شريفلرينه داخل وشرف اسلام ايله مشرف اولمشلر در رسول الله عليه السلام ايكيسنه دخى اكرام بيوررلر ايدى و بركون عمرو زبرقانك احوالندن سؤال بيور دقلرنده عمرو يارسول الله زبرقان قومى ميانده مطاع ونافذ الكلم وتكلمه قادر وكندويه استناد وانتساب ايدن قومى حفظ وحمايه ايدر ديو وصف ايلدكده زبرقان بو رتبه ثنايه قانع اولميوب يارسول الله عمرو بنم خصال حميده مدن بوذكر ايلديكندن برتر خصالم واقفدر لكن بكا حسد ايليوب كتم ايلدى ديدكده عمرو والله يارسول الله زبرقان قليل المروه وضيق المبرك يعنى قليل المال ولئيم الحال واحمق الوالد اولوب مقدما فقير الحال وغنا وثروتى قريب العهد برآدمدر ووالله مدح وثناسنده كاذب اوليوب ذم وقدحنده صادقم و بن برآدمم كه زبرقاندن راضى ايكن معلومم اولانك احسنى ايله مدح ايلدم وشمدى غضبناك اولوب معلومم اولانك اقبحيله مذمت ايلدم ديدكده رسول الله صلى الله عليه و سلم حضرتلرى

یعنی دنیایه محبت ومیلی ترك ایدك کرچه دنیایه کلوب مجتمع اولدیکز
لکن دنیادن غیری شی ایچون خلق اولندیکز تحقیق بر آدم وفات
ایلدکده ناس نه مقدار مال ترك ایلدی دیو سئوال ایدر وملائکهٔ کرام
پدرلریکز عندالله مقبول اوله جق نه مقدار عمل ایله کلدی دیرلر امدی
بعض مالکزی وجوه خیره صرف ایله یکز که دار قراریکزده سزه فائده
مند اوله وجمیع مالکزی ورثه یه ترك ایلمه یکز که سزه فقط وزری
عائد اولور وسحبان طلحة الطلحات دیمکله معروف اولان طلحة بن
عبدالله التیمی مدحنده بو بیتلری انشا ایلمشدر * یاطلحة اکرم
من بها حسبا واعطاهم لتالد * منك العطا فاعطنی وعلی
مدحك فی المشاهد * بهاء حسن معناسنه وحسب کشینك مفاخر
آباسنده عد ایلدیکی شرف معناسنه در و بعضیلر انسانك حسبی دینی
در دیدی و بعضیلر مالی در دیدی وابن سکیت حسب وکرم انسانك
کندی نفسندن حاصل صفتلر در وآباسنده شرف اولمق لازم دکلدر
وشرف و مجد پدری طرفندن سرایت ایدر دیدی وتالد مال قدیم
واصلی اولوب صاحبی یاننده وجوده کله که طارینك نقیضیدر مآل معنای
بیتین ای حسب وکرم ومال صاحبی اولنلرك زیاده حسنی وکریمی
اولوب کندی ملکنده تولد وظهور ایدن مالی زیاده اعطا و انعام
ایدیجی طلح سکا لایق اولان اعطا واحساندر سن اعطا ایله بکا دخی
لازم اولان عندالناس سنك مدحکدر بن دخی مشاهده سنی مدح
وثنا ایدرم دیمك اولور وطلحه یه بو بیتلری انشاد ایلدکده یاسحبان
بندن هرنه طلب ایدرسن احسان ایدرم دیدی سحبان دخی فرس ورد ایله
فلان قصری احسان ایله دیدکده طلحه حیف سکا یاسحبان که
بندن کرمی کندك قدر وهمتکه کوره طلب ایلدك اکرینم همت ومنزلتمه
کوره طلب ایلمش اولسك سکا فرسلریمك وقصرلریمك مجموعنی احسان
ایدردم دیوب مطلبی اولان فرس وقصری اعطا ایلدی وفرس ورد اشقر
ایله کمیت میامنده برلون ایله ملون فرسدر ومومی الیه طلحه الطلحاته طلحه
الخیر وطلحه الفیاض دخی تسمه اولنوب صحابهٔ کرام رضوان الله تعالی

معاویه دخی بو مجلس مجلس امیر المؤمنیندر عصایی نیلرسن عبیدر دیدکلرنده سحبان موسی علیه السلام رب العالمینك مخاطبی اولدیغی خالده عصاسی دستنده ایدی اول وقتده موسی علیه السلام عصایی نیلردی دیدکده معاویه رضی الله عنه خنده کنان برعصا کتورك بیور دیلر اتباع دخی برآخر عصا کتوروب دست سحبانه صوندیلر وسحبان پایی ایله چار پوب کندی عصامی استرم دیدی وعاقبت کندی عصا سنی احضار ایلدکلرنده الوب قراءت خطبه یه ایستاده و صلاة ظهردن وقت صلاة عصره قریب اولنجه تکلم ایدوب وعظی متمادی اولدی واثنای وعظده کندیدن تنحنح وسعال وتردد وتوقف وانفعال ظهور ایتیوب هرنه کونا نصحه شروع ایلدی ایسه اتمام واکمال ایدوب بوذکر اولنان حالت کندیدن زائل اولمادی عاقبت معاویه رضی الله عنه کفایت ایدر دیمك ایچون دستی ایله اشارت سحبان دخی کلامی قطع ایله دیو اشارت ایلیوب معاویه رضی الله عنه ای سحبان وقت صلاة فوت اولیور دیدکده سحبان صلاة ایشته امامکده در بزحالا صلاة وتحمید و وعد وعیده یز دیوب معاویه رضی الله عنه یاسحبان سن اخطب عرب سن نظیرك یوقدر دیو ثنا سحبان دخی عجم وانس وجنك دخی اخطبی یم دیو مباهات واعتنا ایلدی وسحبانك خطبهٔ بلیغه سندن بری بو در * ان الدنیا دار بلاغ والآخرة دار القرار ایها الناس فخذوا من دارممرکم لدار مقرکم ولاتهتکوا استارکم عند من لاتخفی علیه اسرارکم واخرجوا من الدنیا قلوبکم قبل ان تخرج منها ابدانکم ففیها حییتم ولغیرها خلقتم ان الرجل اذا هلك قال الناس ماترك وقالت الملائکة ماقدم لله اباؤکم قدموا بعضا یکون لکم ولا تخلفوا کلا فیکون علیکم * یعنی ای قوم چونکه دنیا دار بلاغ وممر وآخرة دار قرار در دار ممر کزده دار قرار کزده فائده لی عمل تحصیل ایدوب اسرار یکز خفی وپنهان اولمیان باری تعالی حضورنده عرض وناموسکز پرده سنی هتك ودریده ایتیوب دنیادن ابدان واجسادیکز خروج اتمزدن مقدم قلبکزی اخراج

ادعاو طلب ومدعی علیه انکار ایلدکده مدعی تأکید مدعی ایدوب حتی مالی
سکا فلان شجره التنده وبرمشدم دیدی ومدعی علیه انکارنه مصر اولدقده
ایاس مدعی یه مالی تسلیم ایلدیکك درخت سایه سنه وار واندہ برمقدار
توقف وملاحظه ایله بلکه حقیقت حال خاطر یکه کله دیوب مدعی
امتثال ودرخت جانبنه راهی ومرور ایدرکن مدعی علیهه اچه یی تسلیم
ایلدیکی درخته واصل اولدیمی دیوسئوال ایلدی مدعی علیه هنوز
واصل اولمدی دید کده قم باعد والله انك خائن دیو بالضروره مالی
اقرار ایتدیروب تحصیل ایلدی وایاسك سنی طقسان التی سنه یه بالغ
اولوب یوزیکرمی برسنه سی دار بقایه ارتحال ایلمشدر وفات ایلدیکی سنه
منامنده پدرم معاویه ایله براسبه سوار ومسابقه قصد ایدوب بر بریمزی
سبق وتجاوز ایده مدك دیو نقل ایلمشدی فی الحقیقه پدری دخی طقسان
التی یاشنده وفات ایلمشدر * سحبان انما تکلم بلسانك * وسحبان متن
فصاحت و بلاغتده شهر تشعار اولمسی سنك زبان ملاحت نشانکله
تکلم ایلدیکی سبب ایله ایدی ظن ایلدم مومی الیه سحبان زفر بن
زفر بن ایاس الوائلیدر که فصاحت و بلاغتله موصوف وخطابتده
یکه تاز میدان اعجاز و بیان اولمغله معروف اولوب مومی الیه ایله
(افصح من سحبان) دیوب ضرب مثل اولنور دی زمان جاهلیتده
ظهور ووقت اسلامه رسیده واسلامی قبول وهجرة مصطفوی علیه
السلامك اللی دور دنجی سنه سی ارتحال دار بقا ایلمشدر اصمعیدن
مرویدرکه قیحان سحبان خطبه قراءت ایلیه عرقریز وخو یکرده
اولوب تکلم ایلدیکی کلماتی تکرار واعاده ایلیوب بلاتوقف و تلعثم
عبارات سلیسه و تعبیرات لطیفه ایله اتمام خطبه ایدنجه ایستاده
اولوب فارغ اولنجه جلسهٔ یسیره دخی ایلزدی و بروقتده
خراسان کاربانی ایله معاویه رضی الله عنه جانبنه محمل بند عزیمت
اولوب معاویه رضی الله عنه قدوم سحبانی دن خبردار و مجلسنه احضار
وکلمات بلاغت آمیزنی استماع قصد ایدوب تکلمنه امر سحبان دخی
تکلمه اقتدار یمه وسیله اولان عصامی کتورك دیو عصاسنی طلب اتباع

معاویه

فراست وظنی والده مدن تعلم واستفاده ایلدم دیو مادرنی هر بار
ستایش ایدردی فی الحقیقه مومی الیها خراسانیه اولوب قومی میانده
فراست وحدت طبع وزکاء مفرط ایله مشهوره ایدی ومومی الیه ایاسك
زکن وفراسته متعلقه اخبار کثیره سنی وافسانهٔ عجیبه سنی مشتمل
بر کتاب تألیف اولنوب زکن الایاس تسمیه اولنمشدر ازان جمله ایاسك
نوادرز کیتدن بری بودرکه بر طرفدن نباح کلب استماع ایدوب
بوکلب شفیر بئرده مر بوطدر دیوب تجسس اولدقده دیدیکی کبی
بولنوب سبب تفرسندن سئوال اولندقده نباحی دائما برطرفدن استماع
اولندیغندن مر بوط اولدیغن و نباحی صداو یر دیکندن فم چاهه
مر بوط اولدیغن تفرس ایلدم دیدی بری دخی بودرکه برعلف
زارده برکاو اعتلاف ایدردی ایاس بو کاویك چشمه دیو نظر
اولندقده فی الحقیقه اعور بولدیلر وتفرسی وجهندن سئوال ایلدیلر
اعتلافی جهة واحده دن اولدیغندن فهم ایلدم دیدی بر دخی بودر
که برمقدار قوم برمحله تجمع ورطب اکل وچکردکن متفرق و پریشان
رمی والقا وذباب بر طرفه رمی اولنان نواله تجمع وطرف آخره رمی
اولنان نواله التفات ایتمز لردی ایاس مشاهده ایدوب مکسلرك تجمع
ایتمدکلری طرفده حیه واردر دیو تعیین ایلدیکی محل حفر اولندقده
حیه ظهو ایلیوب تفرسندن سئوال ایلدکلرنده ذبابك عدم تجمعی
رایحهٔ سمی استشمام ایلدکلرندن اولمغله تفرس ایلدم دیدی بری
دخی بودرکه برخروسه نکاه ایدوب بوخروسه هرم کلمش دیوب
سبب تفرسندن سئوال اولندقده حبوباته ظفر یاب اولدقده تنقر ایدوب
تقرقر ایلمیور اکرشاب اولسه هم تنقر وهم ماکیان مجتمع اولسون
ایچون تقرقر ایدردی دیدی بردخی بودرکه برکون ایاس برمسجده
برجاریه مشاهده ایلدی که دسنده پوشیده لی برطبق وار بوطبقده
جرادوار دردیدی فی الواقع اویله مشاهده وتفرسندن سئوال ایلدکلرنده
طبق دسنده خفیف مشاهده ایلدم دیدی بری دخی بودر
که مجلس ایاسه ایکی شخص ترافعه کلوب بری آخردن برمقدار مال

شریفلری یوزسنه یه قریب اولوب برفرد مشاهده ایده مدیکنی ملاحظه
وتأمل ایدوب انس حضرتلرینه نه طرفده مشاهده ایلدیکز دیو
استعلام انس رضی الله عنه دخی تعیین جهت وخلق ینه اولطرفه
امر ار نظر ایلیوب رؤیت هلالدن عاجز اولد قلرنده اياس انس
حضرتلرینه نزدیك ودقت امعان ایله وجه شرفلرینه نظر ایدوب
حاجبلرندن برموی سفید اور پروب چشمی مقابلنده ایستاده اولمش
کوردی ومو بی صغایوب وانس حضرتلرینه بر دخی نظر ایله
دیوب انس حضرتلری هرچندکه جهت مزبوره یه نظر انداز اولدی
برشی معاینه ایده مدی و برکون اياسه سنده برقیچ عیب موجود در
اولا ذمیم الشکل سن ثانیا کلامك سنی اعجاب ایدر ثالثا قضا وحکمده
عجولسن دیدکلرنده اياس ذمامت شکلده مدخلم اولمیوب من قبل الله
در وکلامی معجب اولدیغم سزلر بنم کلامه تعجب اتمز مبسز دیدکده
جمله سی عظیم تعجب ایده رز دیدیلر اياس دخی چونکه بندن صادر
اولان کلامه سزلر تعجب ایدر سز اول کلامه بنم عجیم اولی والیقدر
وحکمده عجله ایدر سن دیو مواخذه ایلدیکز شوانکشتلرك عددی
نه مقدار دیوب دستی اراءت قوم بلا توقف بشدر دیدیلر اياس دخی
باقوم جوبده نیچون عجله ایدر سز بر برانکشتلری عدوتعداد
ایله سکز مناسبدر دیدی قوم معاینه اولنان شیده توقف وملاحظه یه
نه احتیاج دیدکلرنده اياس ای قوم بن دخی معلوم ومشاهدم اولان
حکمده نیچه توقف ایده یم دیوب قومی اسکات وافهام ایلدی وشهر
واسطه داخل اولدیغی کون ای قوم واسط بوکون سزلردن خیار
وشرار اولنلر معلومم اولوب تفتیش واختباره حاجت قالمدی دیدکده
قوم واسط سبیندن استعلام اياس دخی بنله بو بلده یه داخل اولان
قوم ایکی صنف اولوب برصنفی خیار ایدی که انلرله سزدن الفت
وصحبت ایدنلر قومیکز خیاری وبرصنفی شرار ایدی که انلرله اختلاط
ومعاشرت ایدنلر قومکز شرار و بد سرشت اولدقلری معلومم اولدی
دیوب اهالی واسط فراست ایاسه سایاش خوان اولدیلر و اياس

دیوامر وحواله ایلدکده ایاس امات وضع اولنان کیمسه یه توجه ونه مقدار
زمان در سکا ایداع ایده لی دیوا استعلام مودع دخی اون سنه مرور ایلدی
دیوزمان ایداعی تعیین وخصم اقرار واياس کبسه لك مهرنی فك وازاله
ودرهملری نشر وسکه لرینه نظر واراءت ایلیوب بعضی التی سنه لك
و بعضی بش سنه لك و بعضی دخی اقل معاینه اولندقده ایاس ای کشی
ایداع اولنه لی اون سنه در دیو اقرار ایلش ایدك وتاریخ دراهم بش التی
سنه لك اولدیغن سن و حضار مجلس معاینه ایلدیلر جوابك ندر
دیدکده مودع بالضروره خیانتی اقرار ایلیوب مالی تحصیل ایلدیلر
وبرکون ایاس مجهولی برشخصه نکاه وبوشخص غریب الدیار وشهر
واسطدن ومعلم مکتب اولوب پرغلامی فرار ایلش دیوخبرویردی
وتفتیش اولنوب اخبار ایلدیکی کبی ظهور ایلیوب ایاسك شخص معهود
معلومی دکل ایکن احوالنه وقوفی امر غریب اولمغله تفرسندن استعلام
اولندقده ایاس کوردمکه سوق وبازارده مشی وحرکت ایدر ایکن
اطراف واماکنه دقتله نکران اولور بلدمکه غریب الدیاردر ولباسنده
خاك سرخ نشانه سی دلالت ایدر که واسطی اوله وصبیانه راست
کلدکده التفات وسلام و یروب رجاله سلام داده اولمزدی بلدمکه
معلم صبیاندر وهیبت وشوکت صاحبی اولنلره التفات ایتمیوب البسهٔ
خلقه وکهنه لابس اولوب زی فقراده اولنلره امعان نظر ایدردی بناء علیه
عبد آبق تفتیش ایلدیکی معلومم اولدی دیوب هرکس فراسنه
تحسین ایلدیلر وبرکون حاکم بلد حکم ابن ایوب ایاسه سن خارجی
ومنافق سك البته سندن برکفیل استرم دیو تعجیز ایلدی ایاس یاامیر سن
کفیل اول زیرا سندن زیاده بنی یلوب احوالمه عارف برشخص معلومم
دکلدر دیدی حکم دخی سنی بلمم زیرا سن اهل عراقدن و بن اهل شامدنم
دیدکده ایاس یاامیر چونکه بنی بلمزسك شمدی حقمده ایلدیکك شهادت
نه ایدی دیوب تخجیل ایلدی و برسنه رؤیت هلال رمضان ایچون خلق
تعهد واهتمام ایدوب برفرد معاینه ایده میوب انس بن مالك رضی الله
عنه حضرتلری بن مشاهده ایلدم دیو حضور ایاسده خبرویردکده

ايدوب يا اياس چونكه بونكته يه مطلع اولدك قضايه سن احق واولاسك
ديوب اياسه تقليد قضا ايلدى ونيجه زمان قاضى اولوب بعده فرار ايلدى
وتوجيه قضا اولندقده حسن بصرى حضرتلرى اياسه كلوب اثناى
مصاحبتده اياس كريه كنان يا اباسعيد بكا تفاندن بالغ وواصل اولديكه
قضاة اوج نوع اولوب برنوعى هواسنه ميل تبعيت ايله حكم ايدر اول
قاضى اهل نار در وبر نوعى هواسنه تبعيت ايلمز لكن اجتهادنده
خطا ايدر اول دخى اهل ناردر وبرنوعى اجتهادنده مصيب اولور
اول قاضى اهل جنتدر ديدكده حسن بصرى حضرتلرى يا اياس
بارى تعالينك داود عليه السلام قصه سنده بيان وحكم بوردىغنده
بونقل ايلديكك كلامى رد ايدر شى واردرز يرا * ففهمناها سليمان
وكلا آتيناه حكما وعلما * آية كريمه سنده بارى تعالى حضرت سليمانه
حمد ايلدى داود عليه السلامى ذم المدى ديو تسليه بخش اولدى
قاضى بيضاوى ذكر ايدر كه داود عليه السلامك زمانده برسورى
كوسفندبر كيمسه تسليه نك سرزه وطرى ورسيده اولمامش مزرعه سنه بر كيجه
كيروب خراب واتلاف ايلدكده داود عليه السلام حضورنده صاحب
كوسفند ايله مرافعه اولدقده داود عليه السلام غنمى حرث صاحبنه
حكم بيوردقلرنده سليمان عليه السلام هنوز اون بر ياشنده ايدى
ايكى طرفه اوفق وانسب اولان بودر كه غنملر حرث صاحبنه تسليم
اولنه حتى لبن واولادوصوفندن انتفاع ايده وحرث يعنى مزرعه
ارباب غنمه تسليم اولنه كه انلردخى زرعى تربيه ومحافظه ايدوب حالت
اولاسنه عود ومعمورا اولدقده بنه غنملر صاحبنه تسليم وحرث صاحبنه رد
اولنه ديوب بوكونه حكم ايلديلر مدائنيدن مرويدر كه برشخص بر كيمسه يه
بر كيسه ايله ممهور برمقدار دينار امانت وايداع ومدت مديده غيبوبت
وامين اوله حق شخص خيانت ايدوب مهرنى فك ايتيوب كيسه نك
برطرفندن التونلرى اخراج وبدلى برمقدار دراهم وضع ومال صاحبى
بعد زمان كلوب وديعه سنى طلب اولدخى كيسه يى مهريله تسليم
وصاحب مال دانيردرهمه تبديل اولندىغن معاينه ومنازعه وابى هبيره
حضورينه احضار ابوهبيره دخى اياسه ترافع ايتديروب قطع نزاع ايده

سن نقل ایله دیوب ایاس یاغیلان سکا اهل جنت واهل جهنم وملائکه وشیطـان وعرب وعجمك کلاملرینی نقل ایده بمکه اهل جنب جنته دخو للری وقتنده (الحمد لله الذی هدانا لهذا وما کنا لنهتدی لولاان هدانا الله) دیرلر و اهل جهنم حین دخو للرنده (ربنا غلبت علینا شقوتنا وکنا قوما ضالین) دیرلر وملائکه (لاعلم لنا الاما علمتنا) دیرلر وشیطان (رب بما اغویتنی) دیروعرب *لایمنعك الطیر شیئا اردته * فقد خطت الاقلام ما کنت لاقیا* دیر یعنی مراد ایلدیکك شیدن سنی طیر منع ایلز تحقیق سنك ملاقی اولدیغك خیروشردن هرنه ایسه کتب وتحریر اولنوب سرنوشتك ظهور ایدر تطیر وتشأم جائز دکلدر وعجم کویند که (سنك لعل شود درمقام صبرآری شود ولیك بخون جکر شود) دیدکده ایاسك معلوماتی غیلانی اعجاب ایلدی وایاسه توجیه قضا اولنمغه سبب بودر که عمر بن عبدالعزیز اهالئ شامدن بصره یه برشخص ارسال وایاس ایله قاسم بن ربیعة الحوشبی بی برمجلسه جمع واستحقاق و استعداد لرینی امتحان واختبار ایلیوب هر قنغی سی اولی وار جح ایسه اکا توجیه قضا و تعیین وامضا اولنسون دیو امر شامی دخی ایاس وقاسمی جمع واختیار ایلیوب توجیه قضا اولنه جغنی معلوملری اولدقده ایکیسی دخی ایا و امتناع و هربری او زرندن دفع اتمك قصدنده او لوب ایاس پاشامی بنی و قاسمی بو بلده نك افقهی اولان حسن بصری وابن سیرندن سؤال ایله دیدی قاسم دخی کندو یی ترجیح ایده جکلرینی بیلوب پاشامی بزلری سؤاله حاجت یوقدر والله ایاس بندن افضل وقضایه اعلمدر واکر بن صادق اولوب ارتکاب کذب ودروغ ایتمز سم بوقولمده دخی صادق او لوب ایاسه توجیه قضا اقتضا ایدر اکر بن کاذب ایسم کاذبه تقلید قضا جائز اولیوب بنه ایاسه تقلید اولنمق لازم کلوردیدکده ایاس پاشامی سن بو آدمی شفیر جهنمه کتوروب اقامت ایتدردك اول دخی بریمین کاذب ایله کندو یی نار جهنمدن تخلیص ایلدی زیرا یمین کاذبه اقدامندن استغفار ایله مغفور ونار دوزخدن رهایاب اولمش اولور دیدی وشامی ایاسی ترجیح

آخر او لنجه سندن بر کلمهٔ حقه صادره اولمیه جغی معلومم اولدی
هرنه که تکلم ایدرسك دروغ دیدکده اباس (اشهد ان لااله الا الله)
دیوب قاضی یی اسکات وتخجیل قاضی دخی قالقوب عبد الملکه واروب
وکذشته یی نقل ایدوب عبد الملك یاقاضی اول صبی نك مرامنه مساعده
وامر نی اتمام وشامدن برطرفه ذهابنه امر ایله که خلق افساد
و برفتنه ایقاظ ایدوب متضرر اولورزدیدی قاضی دخی مأمورا ولدیغی
وجهه اوزره حرکت وعمل ایلدی روایت اخراده ذکاسنه دلالت ایدن
موادك ابتدا سی بودر که اباس صباوتی عالمنده معلم خانه ده تعلم علوم
ایدرکن برکون کفرهٔ ضلالت پیشه مکتبه قریب برمحله تجمع واهل
اسلامی هزل کونه خنده کنان مسلمانان بهشتیده طعمهٔ متنوعه اکل
ایدوب بدن انسانده منهضم اولانك فضله سنی استفراغ ایتمك
یوقدر زعم ایدرلر دیو غائط مراد ایدوب هرزه کولك ایلدکلرنده
اباس استادنه یامعلم اکل اولنان طعامك اکثری بدن انساندن جزء
اولوب منهضم اولمسی مسلم اصحاب عقول دکلیدر دیدی معلم
دخی بلی مسلمدر دیدی ایمدی اکثرا طعمه بدنه سریان ایلدیکی مسلم
اولدقده باقی سنی دخی باری تعالی بدن انساندن جزء ایدوب هضم
ایتدرمکه قادر دردیوب کفرهٔ یدفعال ملزم وساکت ومعلمی اباسك
بالبدیهه جواب مسکت تدارکنه متعجب اولدی مرویدر که اباس
اداء حج شریف قصدیله بردفعه دخی شامه واروب محمل سوار اولمق
مراد ومکاری یه کندی کبی برر فیق وعدیل تدارکنه امر ایدوب
مکاری تدارك وموسم حجده محمل بند عزیمت واوج کون طی مراحل
ایدوب رفیقی ایله قطعا مکالمه ایلدیلر ودوردنجی کون اباس عدیلنه
یاعبد الله اسمك ندر دیو فتح کلام اول دخی غیلا ندر دیدکده
غیلان القدری میسك بلی غیلان القدری یم دیوب غیلان دخی نام
اباسی سؤال اول دخی افاده وغیلان اباس ابووائله میسك دیوب اباس
بلی ابووائله یم دیدکده اباس یاغیلان بن سکامی بعض حکایات نقل
ایده یم بو خسه سن بکا می نقل ایدرسك دیدی غیلانی دخی یااباس

اولدقده قیسه شهامت نفس وعلو جناب وناموس تقاضا ایدوب عزیمتدن رجوع وکدایان مثال اباحه اولنان طعامدن سیر اولوب ارتکاب مذلت ایلدن موت اهوندر ملاحظ سبله رفیقنه ای یاره موافق سن عزیمتکدن رجوع ایتیوب دفع کرسنکی ومرادیکه نائل اولوبن برمقدار بوملحده توقف ایدرم دیوب رفیقی دفع آرزویه توجه وقیس رجعت وبردرخت سایه سنده اقامت وبرك درختدن تناول ایده رك فرط جوعدن وفات ایلدی * واياس بن معاویه انما استضاء بمصباح ذکائك * واياسك فراست وذکاسی سنك رشد وفطنتك سراجندن ضیادار اولدی یعنی اياس رشد وذکایی سنك عقل نادره دانکدن استفاده ایلدی ظن ایلدم موی الیه اياس بن معاویه بن مرة المزنی در که بصره ده قاضی اولوب کنیه سی ابوزایله در وذکاوفراست واجوبهٔ بدیعه ومسکته ایله معروف اولمغله (ازکن من اياس) دینوب ضرب مثل اولنورز کن تفرس وظن معناسنه در وشاعر (زکنت من امرهم علی مثل الذی زکنوا) دیمشدر وبعضلر اذکی من اياس دیرلر حتی ابوتمام عبدالملك ابن مروان حقنده برقصیده سنده (اقدام عمرو فی سماحة حاتم * فی حلم احنف فی ذکاء اياس * بیتنده ذکا لفظنی اختیار ایلمشدر حارثه بن عایشه دن روایت ایدر که اياسك ابتدا ذکا وفطنتنه شاهد اولوب معروف بالذکاء اولمسنه باعث بودر که اياس حدیث السن ایکن شامه واروب بر پیرسال خرد وناتوان پرمرده شخص ایله مخاصمه وعبدالملك بن مروان طرفندن نصبکرده اولان قاضی حضورنده ترافع ایچون احضار ایلیوب خصمی اولان پیرك قاضی ایله معارفه سی اولمغله حمایه وتخلیص مراد واياسه استحیا ایتمز می سنکه حدیث السن ایکن بومقوله کبیر السن پیرو ناتوان ادمی تعجیز ایدرسك دیدی اياس دخی یاقاضی بن حق طلب ایده رم حق ایسه بوآدمدن اکبر وبزرکدر دیدکده قاضی جوابدن عاجز ومکابره ایله اسکت یاصبی دیوسکوت ایله امر ایلدی اياس دخی بن سکوت ایلدیکمده دعوامی کیم اداوافاده ایدردیدی قاضی غضب ایدوب یاصبی بومجلس

متن

ایتمیه سزکه مرا دیکز حاصل اوله وکندیکزه برشخصه سید ورئیس
ایلیه سزکه کافهٔ ناس استحسان واستصواب ایلیه ورئیس اتخاذ
ایلیه یکزه انقیاد اوزره اوله سزکه باعث آسودکیدر و برشخصه کرم
واحسان مرادیکز اولدقده طلب اتمزدن مقدم اعطا واحسان
ایدیکزکه جبر خاطر قبل السؤال احسندر ومنع وزجری مرادیکز اولان
شخصی قبل اللیج والالحاح منع ودفع ایدیکز ومهما نکزه رغبت
واحترام ایدوب تکدیرندن احتراز اوزره اوله سز و برشی ایچون
طرفیندن مباحثه اولنوب بنم سوزم اولورسه فلان مقدار دینار وسنك
سوزك اولورسه شومقدار دینار ویردیو برشیئك حصول وعدم
حصولی میانده معانده ایتمیه سزکه بن بثو ذیبان ایله فرسلریمز
مسابقه سنده برمقدار مال اوزرینه مباحثه ایتمك سبیله فرق سنه
محاربه ومقاتله مزه باعث و برادرم مالکدن ونیچه بها درلردن جدا
اولدم و پدرم زهیرك قبیله سنی واتباع واعوانمزی خراب و پریشان
ایتمکه سبب اولوب عاقبت هباء نام موضعده حذیفه و حمل و و رقا
عاجز وفرومانده و بزمله مقاومته اقتدارلری مفقود ایکن غدر وقتل
ایلدم واول عار ناموس سبیله ترك دار و دیار وغربت اختیار ایلدم
دیو ختم کلام وعمان نام بلده یه راهی وعمری آخر اولنجه انده
اقامت وارام ایلدی نمر ابوقبیله اولوب نمر بن قاسط بن هنب بن اقصی
ابن عمرو بن جدیله بن اسد بن ربیعه در روایت اخرا ده قیس
بنو اسد دن برشخص ایله تبدیل قیافت واختیار غربت وسیاحت
ایدوب صحرا و بواد یده کیاه سبز وخشك ایله تعیش واوقاتکذار وطی
مراحل و برکون سرراهلری عرباندن برقومك خیمه انداز اولدقلری
محله رسیده و جوع وکرسنکیدن بی تاب وتوان اولوب اتفاقی اول
قومك ضیافت وسماط کشیده اولوب آیندکانه اباحهٔ طعام ایلدکلری
وقته مصادفه ایتمکله اطعمه نك رایحه سی قیسك مشامنه واصل
واشتها متقاضی اولوب رفیقیله استشاره واول خیمه کاهه توجه ودفع
کرسنکی وتحصیل قوته خواهشکر وراهی وضیافت کاهه قریب

روامیدر قنی عفو وحلم وامان یاقیس دکده برادری حمل کتفینی میاننه
برمشت سخت ضرب ایدوب (اتق مأثور القول) دیوب مثل اولدی
یعنی سن دشمنه برکلام تکلم خضوع وخشوع ایله نیاز ایدرسن
وخصم عفو وکلامکی قبول ایتمیوب سنی قتل ایدر واول کلام مشهور
وسندن صکره باقی قالوب سنی ضعف وعجزه نسبت ایدوب مذمتله
یاد ایدرلر دیمك اولور مثل مزبور ناسك سندن برکلام مذلل استماع وانکله
تحدث ایتملرینی نهی مقامنده ضرب اولنور فی الحقیقه قیس ترحم
ایتمیوب اوجنی دخی قتل وبنو زبیانی پراکنده وپریشان وقتللرنده
اکثار ایدوب حذیفه وحملی قتلنه نادم وپشیمان اولوب چندا بیات
ایله مرثیه لرین انشاد ایلدی ومقتولنه مرثیه انشاد ایلمك ابتدا قیس دن
صدور ایلمشدر وهباء بلاد غطفاندن برموضعك اسمی اولوب قیسك
ذبیانیان ایله قتال شدیدی اول موضعده واقع اولمغله یوم الهباء
مشهور ومعروفدر چونکه قیس وذبیانیان میاننده حروب متمادی
وطرفینه ملال وکلال عارض اولدی قیس کندی قومنه ذبیانیه یه
مراجعت ومیانمزدن بوشر وفسادك اندفاعنه سعی ومبادرت
ومصالحه یه اظهار رغبت ایدیکز دیو امر ایلدکده قومی یاقیس سندخی
معاراهی اولورسك بزحاضرر والا سن سزه مباشرت ایتمیوز دیدیلر قیس
دخی ای قوم والله بنم ذبیانیه نك یوزلرینه نکاه ایده جك حالم
قالمدی حجاب ایدرم زیرا هر برینك پدر وبرادر وفرزندلرینی قتل ایلدم
دیوب تك وتنها برطرفه توجه وقبیلهٔ نمر بن قاسطه واصل وکندینك
قیس بن زهیر اولدیغن اعلام وکرم وسرد روزکاری چشیده ایدوب
غنا تأدیب وفقر تذلیل ایلیوب نیك وبدفهم ایدر برزن ایله چفت
اولمسین اقتراح نبو نمر دخی مرادی اوزره برزنی تزویج وقیس نیجه
زمان انده اسایش واقامت بعده سمت آخره توجه عزیمت ایلدکده
ای قوم سزك مصاهرت والفت وصحبت جهتیله اوزرمده حقیکز
اولمغله مقابله سنده سزه برقچ کلمهٔ حکمت آمیز تلقین وافاده ایده یمکه
اول کلمه لری دستور العمل ایلیه سز اولا اموریکزده تأنی ایدوب عجله

ای قوم قیس اوزرینه هجوم اولنه غلبه اولندیغی صورتده دخی
بیچه مزك خونی سفك اولنوب مرغ جانی لانهٔ تندن سمت عدمه
پرواز ایتمسی امر مقرردر لکن جمال واتوق وسائر اموالی اخذ وضبط اولنسه
قبیلهٔ قیس بی برك ونوا اولوب بزمله مقاتله دکل تعیشه اقتدارلری
اولمیوب کیمی اسیر بند و بلا و کیمی هلاك اولور دیوب مواشی وا موال
اوزرینه هجوم وهر بری قدرتی مرتبه شترا موال اخذ وغنایمی
جای سلامته ایصال قصدیله متفرق و پریشان اولوب ذیبا نیا ندن
اون شخص بر پرده اولمیوب طمعلرندن هر بری پرسمته توجه ایلدکده
قیس بن زهیرای قوم دشمنزی غنایم متفرق و پریشان واشغال
ایلدی عطف لجام واخذ انتقام هنکامیدر قفارندن رسیده وعلی
الغفله قتاله مبادرت وسفك دماء ذیبا نیانه مباشرت ایدوب ذیبانیلر
مال غنیمتی محافظ قیدیله مقاتله دن عاجزواکثر مقتول وبقیه سی
امانخواه اولوب اول اثناده حذیفه وحمل وورقا بن بلال فرار ایدوب
حذیفه نك فرسنك حزامی مسترخی اولوب اسبدن نازل وحزامی
مستحکم واسنبك پالرنده حتف واعو جاج یعنی شاهین اللی اولوب
حنفاء دیمکله مشهوره اولمغله اثر فرسه دشمن متابعت ایله یزه ظفر
یاب اولورخوفیله زیرپای اسبه طاشلر ربط وینه راکب وسوی
سلامته رسیده اولمق امیدیله شتاب وهباء نام موضعده اولان چاهه
قریب برمحله نازل کندیلری بی تاب وتوان اولمغله زین ولجام لرین
الوب اسبلر برطرفده وکندیلر برطرفده اسایش ایلدیلر چونکه قیس
دشمنی هزم و پریشان وحذیفه وحملی تجسس وفرارلرینه واقف
اولدی آیانه جانیه فرار ایلدیلردیو تفتش وحذیفه نك فرسی حنفاء نك
اثرینه ظفریاب اولمغه اهتمام وعاقبت نائل بکام اولوب بش نفردلاور
اثرینه تابع و هباءده اوجنی بی فروطاقت فتادهٔ خاك اولمش معاینه
ایلدکده شداد بن معاویه ایله قرداشی اسبلرینه توجه ومحافظ وقیس
ایکی مرد دلیرایله حذیفه وحمل وورقایه هجوم ایلدکلرنده حذیفه
یا بنی عبس یزلر بوخالده ایکن اوزریمزه هجوم وقتالمزه مباشرت

واقع اولمغله یوم الشعب دیمکله معروفدر که قبس برکوهه صعود
شترلری عقال ایله ربط و بند وکامل ده روز بر قطره آب ویرمیوب
شترلر تسنکیدن بی صبر وسکون اولد قلرنده دامن کوهده ماء جاری
اولوب اون کوند نصکره بنوذ بیان دخی قبسك اولدیغی کوهه صعود
وقبس قتل ایتمك ارز وسیله کوهك ضیق اولان طریقنه واصل
اولدقلرنده قبس تشنه اولان شترلرك مهارلرین چوزوب وهر برشترك
دمنه بر مسلح عرب بهادری یاپشوب فراز کوهدن آیدن ریان اولق
آرزو وسیله دامن کوهه شتاب وهرنیه راست کلورلرسه پایمال ایدوب
چیکنرلر ایکن ذیبا نیانه مصادفه واوزرلرینه هجوم و پایمال وحاللرین
پریشان ایلیوب شترلره درپی اولان بهادرلر دخی تیغ آتشبارایله دونمه
وقتل ایدوب ذیبا نیانی سهو لتله پراکنده و پریشان ایلدیلر مرویدر که
چونکه بدرك فرزندلری حمل وحذیفه ایله قبس میانده مشهور اولان
حروب متمادی وحمل وحذیفه قبسدن اخذ انتقامدن عاجز اولدیلر
سائر قبائلدن استمداد ولشکر بی پایان جمع وتدارك ایدوب قبس
اوزرینه قتل عام ایتمکه عازم اولدقلرندن قبس خبردار اولوب وفرت
وکثرتلرینه بناء الحرب خدعة مضمونی ایله عامل وقومنه ای قوم
سزلره هرنه کونه امر ایدرسم امتثال وطاعت ایدرسکز فبها والا بوآن
تیغ جانستانه دوشوب کندیمی اهلاك ایدرم دیدکده جمیعا قومی سمعا
وطاعه دیو کمال انقیاد واتباع کوستردیلر قبس دخی مواشی واثقال
وسائر امواللرینی وحرب وزرمدن عاجز اولان ضعفا وزنانی میانلرندن
افراز واخراج وعسکری کریده ایدوب نصف الیده اموال ومواشی
وعجزه یی قالدیروب برطرفه روبراه کندی دخی منتخب دلیران جنك
ازموده ایله درپی وصباحه دك طی بادیه وصباح اولد قده لشکر
دشمن خلال کوهلردن بروز وظهور ایلدکده قبس اموال ومواشی
وعجزه یی ترك وجانب اخره توجه ودشمندن فرار صورتنی اظهار
ایلدکده دشمن قفادن رسیده واموال ومواشی جماندن خالی ومحاربه
ومبارزدن عاری اولدیغنی مشاهده ایدوب حذیفه وحمل عسکرلرینه

شروع ایلدی وشماسك اغتسال ایلدیکی محله نزدیك بنوغنی دن رباح
بن الاشل خیمه انداز وزوجه سیله تفرج کنان اسایش اوزره ایکن
شماس خیلیجه خوش اندام سیه جرده نوجوان موزون خرام اولغله
زن رباح حدت ودقتله شماسه نگران و پسندیده سی اولوب برزمان
تماشاسیله داله وحیران اولدوقده شوهری رباح احواله مطلع وشماس
طرفندن رایحهٔ مسك دخی استشمام اولنغله ناموس وغیرتی هیجان
وغضبندن شماسه برخدنك جانستان رمی واهلاك ونعمانك کرمی اولان
برخرج مسك وعنبر وثیاب فاخره سنی اخذ وزننه تسلیم ولاشهٔ شماسی
برطرفه دفن وستر ایدوب اثری نابدید اولوب پدری زهیرك قدوم شماسه
انتظاری متمادی ونعمان طرفندن رو براه واثنای راهده نابود اولدیغی
معلومی وباعث فغان وفریادی اولوب الم واضطرابی حددن افزون وصبر
وتحملی طاقتدن بیرون اولمغله قیس تسلیه بخش اولوب ای پدر عالی
مقدار شمد نصکره خصمدن طلب ثار ود شمنی پیلوب اخذ انتقام ایله
دفع عار ایتمکدن غیری چاره وتدارك اولماز ان شاء الله برادرم شماسك قاتلنی
بولوب اخذ انتقام ایدرز دیوب قبیله لرندن برزن دلهٔ محتاله تدارك واول سنه
قحط وغلا اولمغله برمقدار لحم قدید و یروب نه کونه حرکت مناسب ایسه زنه
تعلیم زن دخی عامر وغنی قبیله لرینه راهی ودخترمی شوهره و یرمك
استرم هر قنغیکزده مسك وعطر وثیاب فاخره وار ایسه لحم قدید ایله مبادله
ایدرم دیو خرکاهلری دور ایده رك بنوغنی ده رباحك خرکاهنه واصله
ومرادنی زن رباحه دخی افاده ایلیوب زن رباح ای مادر مطلبك اولان
اشیابنده موجوده در اکر کتم واخفاسنه تعهد ایدرسك مرامکه نائل
اولورسن دیدکده پیره زن برفردی اکاه اتمکه عهد ومیثاق اولدخی
اعتماد وشماسك متاعنی پیره زنه اعطا ولحم قدیدی اخذ وشماسی
نه وجهله قتل ایلدیلر سه بیان و پیره زن قبیلهٔ زهیره عودت وقبسه
احوالی اعلام وثیابی اراءت ایلدکده قیس قبیله سندن منتخب بهادران
ایله قبیلهٔ غنی اوزرینه هجوم وقتل نفوس وغارت اموال ایلدی
مرویدرکه قیس بن زهیر بنو ذبیان ایله محاربه لرینك بری کوه طریقنده

واقع

قیس بن زهیری دعوت وای قیس نادره دان و نکته شناس برامر مشکل
یوقدرکه جنابکزه عرض اولنده حل عقده اشکال ایتمیه سز بوکون
شو مقوله پر امر عجیب ظهور ایلدی دیو تفصیل و متوارئی حجاب
اولان معانی سنی استعلام ایلدکده قیس (وضح الصبح لذی عینین)
دیدی یعنی ایکی چشم صاحبنه بیاض نهارنه کونه اشکار ایسه بو
اشارتلردن مراد اویله هویدا در قیسك بوکلامی برشیئك وضوحنده مثل
اولدی بعده بربیانه اغاز ایدوب اول شخص رفیله یه امیر ایمش که
اول قبیله علی الغفله اوزریکزه هجوم وغارت صدنده اولوب شخص
معهودی ازادمراد ایلدکلرنده جائزکه ازاده سزه واقف وقبیلهٔ احوصی
اکاه ایدر دیو قصدیمزی اشاعت واعلان ایتمه دیو تحلیف وازاد ایلمشلر
بناء علیه سزه لسان ایله تبلیغ ممکن اولمیوب اول صرهٔ خالك ایله
اوزریکزه کله جك قبیله نك کثرت ووفرتنه اشارت وحنظله ایله
قبیلهٔ حنظله اولدقلرینه اشارت وشوکه ایله شوکت وهیبتلرینه
اشارت وشیر اکرحلو و شیرین ایسه قریبا هجو ملرینه وحامض
وترش ایسه بعدمسافه یه اشارت ایلمش دیدکده احوص مقاتله یه حاضر
وآماده اولوب قیسك تفصیل وتحقیق اوزره دشمن ظهور ایلدی
مرویدرکه نعمان بن المنذر قیسك پدری زهیره آدم ارسال ودخترنی
زوج طلب وفرزندلرینك بریله طرفنه ارسال رجاسنده اولوب زهیر
شماس نامنده بر فرزندی ایله دخترنی ارسال ونعمانه وصولنده اکرام
فراوان وجائزه سنی اعطا واحسان ایدوب شماس پدری زهیرطرفنه
رجعته عزیمت ایلدکده نعمان محافظه وسلامتله قبیله سنه ایصال
ایچون بر فاج عرب بهادری تعیین ایتمك مراد ایلدی شماس مردانه
حرکت ایله تك وتنها راهی اولمغی اختیار ونعمانك رأینه مخالفت
نعمان دخی سلامتله دیوب شماس یالکز مطیه سوار وعزیمت دارودیار
ومیاه بنی غنی دن پرآب خوشکوار کنارنه واصل و برمقدار اسایش
واستراحت ایچون اسبندن لب جویه نازل واکل وشرب واسایشدن
صکره تاب وحرارتی ازاله قصدیله ثیابدن تجرد واغتسال ایله تبرده

بر قبیله در وعصیه سلیمدن بر بطندروعامر بن مالك قومی کبار لك
زعمی اوزره برادرزاده سی عامر بن طفیل ایله بنوجعفر دن علقمة بن
علاثه میانده منافره ومخاصمه ظهور ایلدکده عامر بن طفیل عمی عامر
ابو برا بن مالکدن حین مخاصمه ده تفاخر معتادلری اولمغله باعث افتخار
اوله جق برشی طلب ورجاعامر ابو برا دخی کندی نعلرینی وبروب بونلرله
افتخار ایده که بن بونعللر له قرق کره اخذ غنایم ایلدم دیدی لکن
ابو برا بومخاصمه یه راضی دکل ایدی وعدم رضاسنه بو بیتی شاهددر
* امران اسب بنی شریح * ولا والله افعل ماحییت (وقیس بن
زهیر انما استعان بدهائك * وقیس بن زهیر هر امرده سنك زکاء
فطنتکدن اعانت طلب ایدوب استعاق مرامنه سنك زکاو دهاك متن
امداد ایلدی ظن ایلدم مومی الیه قیس بن زهیر بن جذیمه العبسی
درکه کندی قبیله سی اولان عبس ایله ذبیان قبیله سی میانده فرسلر
مسابقه سی ایچون قرق سنه حروب وقتال واقع اولمشدر تفصیلی
ان شاءالله تعالی والحالات بین عبس وذبیان فقره سنده ذکر اولنور
وعبس قیسدن ابو قبیله اولوب عبس بن بغیض بن ریث بن
غطفان بن سعد بن قیس عیلاندر وذبیان ذلك ضم وکسر یله
قیسدن ابو قبیله اولوب ذبیان بن بغیض بن ریث بن غطفان بن
سعد بن قیس عیلاندر ومذکور قیس عربانك فرسان وشعراسندن
اولوب دهاوفراست ایله شهرتشعار اولمغله برکیسه زیاده ذکاودها
صاحبی اولسه ادهی من قیس دیوب مرّ بور ایله ضرب مثل
اولنور ودخی فراسنده دلیل اولمق اوزره مدایی ذکر ایدرکه برکون
برعرب اخوص قبیله سی قرار کاهی جانبه توجه وقوم اخوص
مشاهده ایده جك مرتبه قریب اولدقده ناقه سندن نازل وبر
درخته ربط وبند وبر مقدار شیر ناقه اراءت بعده شاخ درخته
بر مقدار حنظله آویزه وبرصره خاك وبرصره شوك یعنی خارغیلان
جمع وارائت ایدوب ناقه سنه سواروقبیله سی طرفنه راهی اولدقده
قوم اخوص بواوضاع نادره برابره تعجب وبر معنا وبره مدکلرندن

اخذ شدید ایله اخذ وقتل واهلاك ایله زیرا اول قوم الله تعالی یه ورسولنه
عصیان ایلدیلر بعده اون بش کیجه بوکونه بدعا یورد قلرنده (لیس لك
من الامر شیء او یتوب علیهم او یعذبهم فانهم ظالمون) آیت کریمه سی
نازل اولدی نظم کریمك معنای شریفی یا محمد بو امردن سکا فائده
برنسنه یوقدر زیرا الله تعالی انلرك امرلرینه مالکدر مراد ایدر سه
اهلاك ایدر ومراد ایدر سه جنك محلندن منهزم ایدر واسلامی قبول
ایدرلر سه اوزرلرینه توبه واکر کفره مصر اولورلرسه نار جهنم ایله
عذاب ایدر زیرا انلر علی التحقیق ستمکارلر در ستملری سببیله معذب
اولورلر دیمك اولور بعده ابو براعامر نجد طرفندن کلوب برادر زاده سی
عامر بن طفیلك بو قباحت وشناعتنی استماع ایلیوب برادر زاده م
بنی تحقیر ایلدی دیوب جانب قبیله یه راهی وعامر بن طفیله ملاقی
وقتل ایتمك قصدیله برنیزه ضرب وطعن ایلدی لکن شیخ فانی و پیر
ضعیف اولمغله نیزه تأثیر ایتمدی وعربان ابن طفیلی قتل ایلدی زعمیله
غری وفریاد ایلدکارنده ابن طفیل ای قوم باس یوقدر تأثیر ایلدی
و بو معامله یی عم عامره هبه ایلدم دیدی روایت اخراده طعن نیزه
ایدن ابو براعامرك فرزندی ربیعه ایدی بعده ابو براکندی قومنه عطف
عنان وای قوم سزکله بو محلدن ارتحال و پیغمبر علیه السلامك خاکپاینه
رومال اولوب مقتول اولان اصحاب کرام حضرتلرینك خونینی بوغدار
مشرکوندن قتال ایله اخذ ودمارینی سفك ایده لم دیدکده قوم اطاعت
ایتمدیلر وابو براعامره برادرزاده لرندن بری یاابالبرا قومك سنك معتوه
وبی عقل اولمکه ذاهب اولوب امریکه انقیاد ایتمدیلر دیدکده
ابو برابرادرزاده سی لبیدی دعوت وکندینك مغنیه جاریه سنی احضار
وجاریه تغنی وکندی شرب خمر ایدوب یالبید اکر قومك دیدکلری کبی
عمك ابو برا معتوه اولدی ایسه ذهاب عقللرندن منبه اهوندر دیوب
شرب خمری اکثار ایدوب هلاك اولدی و بنو عامر ایله بنو جعفر ابو برا
عامری مسلما وفات ایتمسنی زعم ایلدیلر لکن خلاف واقعدر ورسول
اکرم علیه السلامك وقعهٔ مذکوره ده بددعا یورد قلری ذکوان سلیمدن

بعده بنو عامر بنی سلیم قبائلندن استمداد واستعانت انلردخی اعانت ایچون
ابن طفیل ملعونك قبیله سنه تجمع ایلدکلرنده ابن طفیل والله بالکز
حرامی قتیله قناعت ایتیوب مجموعنی قتل ایدرم دیوب اثر حرامدن
تجسس ایده رك اصحاب کرامك نازل اولدقلری بئرمعونه یه کلوب
اصحابه ملاقی ومقاتله زینه هجوم واقدام ایدوب منذر بن عمرودن
ماعدا سنی شهید ایلدکلرنده ابن طفیل ملعون منذره اکر بزدن امان طلب
ایدرسك سکا امان ویره لوم دیدی منذردخی امان ویرمکزی قبول ایتمم
حتی حرامك مقتول وشهید اولدیغی محله وارمینجه دیوب مقتل حرامه
وصوللرنده ینه امان ویرمدن رجوع ومنذره هجوم منذر دخی کفره ایله
مقاتله ایدرك شهید اولدی واول وقتده حارث بن صمه ایله عمرو بن
امیه شترلری رعیده بولنوب اصحاب کرام رضی الله عنهم حضرتلرینك
شهید اولدقلری بئرمعونه اطرافنده مرغانك پرواز وتجمعلرینی مشاهده
وضرر دشمندن خوف ایدوب ای واه والله اصحابمز قتلی اولندی دیو
برتل اوزرینه چیقوب اصحاب رضوان الله علیهم حضراتنی مقتول
واسیلری صاحبسز ایستاده معاینه ایلدکلرنده حالاری دیکرکون اولوب
مشرکون دخی بونلری کوروب هجوم حارث رضی الله عنه دخی تیغن
نیامدن کشیده وایکی مشرك قتل بعده شهید اولدقده عمرو بن امیه
بلامقاتله اسیر اولوب عامر بن طفیل ملعون یا عمرو مادرم اوزرینه
بررقبه اعتاقی لازم اولمشدی سنی والده مدن ازاد واعتاق ایلدم دیوب
عادتلری اوزره ناصیه سنی یعنی طره سنی قطع وسبیلن نخلیه ایلیوب
بوخبر وحش که محاربه بئرمعونه دیمکله معروفدر رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك سامعهٔ شریفلرینه رسیده اولوب بوفعل قبیح
ابو براعامر کدر وبن بورأی کریه عد ایلمشدم پیوروب بوخبر دهشت
امیزك وصولی اخشامنك صباحنده اداء فرض پیور مغه شروع
ورکعت ثانیه سنده سمع الله لمن حمده دیوب (اللهم اشدد وطأتك
علی مضر اللهم علیك ببنی ذکوان وعصیته فانهم عصوا الله ورسوله *
دیو قتلهٔ اصحاب کرامه بددعا ایلدیلر یعنی یا الله قتلهٔ اصحابی

وقومی اولان بنوجعفر مسلم اولدیغی حالده وفات ایلدی زعم ایدرلر
واسلامی قبولنه دلیل خالدبن عبداللهك روایتیدر که بر وقتده
عامر بن مالك ابو براملاعب الاسنه رسول الله علیه السلام حضرتلرینه
ایکی فرس وایکی شتر هدیه کتوروب رسول الله علیه السلام حضرتلری
اکر مشرکك هدیه سنی قبول ایتمك لازم کلسه سنك هدیه کی قبول ایدردم
بوروب هدیه یی رد وعامره عرض اسلام بیوردقلرنده عامر اسلامی
قبول ایتمیوب یامحمد بن سنك امریکی شریف وحسن مشاهده ایدرم
لکن قومم بوحوالیده در اکر اصحابکدن برجماعت ارسال وانلری دخی
اسلامه دعوت بیورسکز امیدوارمکه اجابت ایده لر بعده بن دخی اجابت
ایدرم دیدکده رسول الله علیه السلام حضرتلری یاعامر ارسال ایده جکم
اصحابم اهل نجددن متضرر اولورلر دیو خوف ایدرم بیوردیلر
وعامر اهل نجددن بن انلری محافظه ایدرم خوف بیورمکز دیو صیانت
اصحاب کرامه تعهد ایلدکده رسول اکرم علیه السلام انصاردن
قرق نفر روایت اخراده یمش نفر صحابی ارسال وجمله یه رئیس وسردار
منذر بن عمروی تعیین بیوروب اصحاب کرام مأمور اولدقلری طرفه
راهی ومیاه بنی سلیمدن بئرمعونه نام بئراولدیغی محله نازل وجمال ودوابی
علف زاره ارسال وحارث بن صمه ایله عمرو بن امیه یی محافظه ایچون
تعیین ومکتوب رسول الله علیه السلامی حرام بن ملحانه ویروب
قبیله عامره ارسال وحرام مکتوب رسول الله علیه السلامی بنوعامره
تبلیغ وایصال ایلدکده قوم ضلالت پیشه مکتوب شریفی قراءت
ایتمیوب من بور عامر ملاعب الاسنه نك برادرزاده سی عامر بن طفیل
ملعون حرامه هجوم وقتل ایلیوب بنوعامر اهل نجده مدد رس اولمدی
ایچون صبحه واستنصار واهل نجد عامر ملاعب الاسنه ایله سبق ایدن
معاهده لرینه وفاء اجابت ونصرت ایتمدیلر زیرا اول وقتده عامر نجده
راهی ورسول الله علیه السلام نك اصحاب کرامی بنم حفظ وحمایتمده در
انلره سرزدن برفرد تعرض ایلسون دیو تبلیغ اهل نجددخی عامر ابو برانك
حمایه سنده اولنلره بزدن تعرض ایدریو قدر دیو عهد ایلشلردی

بعبارته بو محله تحریر اولندی که اشکال برطرف وترجمه مزبوره مهما امکن
تخطئه دن رهایاب اوله (والتذکیر والتأنیث یعتبران مع الجمع بحال مفرده
فان کان مفرده مذکرا انث عدده وان کان مؤنثا ذکر فلذلك تقول
ثلاثة اصطبلات جمع اصطبل بقطع الهمزة المکسورة وثلاث حمامات
جمع حمام بتشدید المیم بالتاء فیهما اعتبارا بالاصطبل والحمام فانهما
مذکران ولاتقل ثلاث بترکها اعتبارا بالجمع خلافا للبغدادیین والکسائی
ونقل الشارح وغیره ان کلام العرب علی خلاف ذلك وتقول ثلاث سحابات
بترك التاء اعتبارا بالسحابة فانها مؤنثه) ومومی الیه ابو برابن مالك
عربانك کیاربدن وفارس میدان شجاعت ونیزه کذاری صحرای جسارت
اولوب زمانینده عدیم المثل و بی همتا اولمق اوزره مشهوردر وملاعب
الاسنه لقبیله تلقب اولمسنه باعث اوس بن حجرك بو بیتدر * یلا عب
اطراف الاسنة عامر * فراح له حظ الکتایب اجمع * مأل معنا عامر اطراف
نیزه بی شویله استعمال ایدرکه جمیع عسکرك نصیبلری عامر دکیدر
یعنی نیزه بازیده اول رتبه ماهر درکه عساکرك مجموعنك نیزه دار لغنه مقابل
اولوب عامرك میدانده برکیسه ملاعبهٔ سنان و رمحه قادر اوله مزدیمك
او اور روایت اخراده لقب مذکورایله تلقیبنه سبب حسان بن نمیره
عامری برمحاربه ده مشاهده ایلدی که فرسان عرب اطراف عامری
احاطه و هرجانبدن هجوم ومقاتله ایدرلردی وعامر یالکز جمله یه
مقابله ونیزه سیله ملاعبه ایدوب جواب ویررردی بناء علیه حسان
ماهذا الاملاعب الاسنة دیوب لقب اولدی وبر روایتده حروبدن
برنده برادری عامری ترك وفرار ایلدکده تعییب اولنوب برادری ذمنده
انشاد اولنان بیت ملاعب الاسنه لقبیله ملقب اولمسنه سبب اولمشدرکه
اول بیت بودر * فررت واسلمت ابن امك عامرا * یلاعب اطراف الوشیج
المزعزع * اسلمت خذلت معناسنه یعنی عون ونصرتی ترك ایلدك دیمك
او لوب وشیج ستون نیزه ومزعزع متحرك معناسنه ستونك صفتدر
ومومی الیه عامر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
زیارت شریفه سنه کلمشدر لکن اسلامی قبول ایتمك میسر اولمدی

وبی باك زن ایله الفت وصحبتـه مشغول ایکن خثعمدن شبل بن قلاده وانس بن مدرك سلیكك بو غدر وخیانتندن خبردار واسبلرینه سوار وسلیك اولدیغی محله شتاب ایدوب سلیكه سنكستان وثب وشتاب روجهله ممكن اولمیان برکوه فرازنده مصادفه ایدوب سلیك غافل ایكن اوزرینه هجوم واخذ و قتل ایلدیلر واول اثناده سلیك بر قطعه بی انشاد ایلدی * من مبلغ قومی انی مقتول * یارب قرن قد ترکت مجدول * وربزوج قد نکحت عطبول * ورب عان قد فککت مکبول * مجدول طعن وضرب اولنوب زمینه القاورمی اولنانه دیرلر وعطبول عینك ضمیله مرأة حسنایه دیرلر وکبل بند سخت معناسنه اسیره مکبول دیرلر وخثعم ابو قبیله اولوب یمنیدر * وعامر بن مالك انما لاعب الاسنة بیدیك * وعامر سنان نیزه بی سنك دستکله واعانتکله ملاعبه ایدوب صنعت نیزه بازیده امتیاز ومهارتی سنك امدادکله اولدی ظن ایلدم مومی الیه عامر بن مالك بن جعفر بنوصعصعه دن اولوب ملاعب الاسنه دیمکله میان فرسان عربده مشهور ومعروف ایدی وصعصعه ابو قبیله در که صعصعة بن معاویة بن بکر بن هوازندر واسنه سنانك جمعی اولوب دمرن معناسنه در یعنی عامر نیزه بازی ونیزه کذاریده مشار الیه بالبنان ایدی دیمك اولور وکنیه سی ابو براومادرینك کنیه سی ام البنین اولوب زنان عربان میانده نجیبه ونیك خصلت اولمق اوزره معروفه در ومومی الیهانك کنیه سی ام البنین اولمغه باعث مالك بن جعفر دن بش فرزند تولد ایلیوب بری ابو براعامر وبری ابو عامر طفیل وبری ابولبید ربیعه وبری نزار وبری معاویه اولوب لبید مجلس نعمانده مادری ام البنین ایله افتخار ایدوب نحن بنوام البنین الاربعه دیو انشاد وشعر ایلمشدر لکن اربعه لفظی قاعدهٔ نحواوزره اربع اقتضا ایدرکن ضرورت شعر سببیله اربعه واقع اولمشدر دیو شارح رسالهٔ ابن نباته تصریح ایلمشدر لکن ابن نباته نك بو قولی غالبا بغدادیین وکسائی مذهبلرینی ترجیحه مبنیدر والامذهب جمهورکه مذهب مختاردر بلاضروره اربعه اقتضا ایلمسی کتب نحویه ده تصریح اولنمشدر حتی خالد الازهری

متن

وشتاب ایده میوب مأمولدر که برمقدار زمان یته درقفا واسق اخذ ایدرز
دیوب تکرار سرعت وشتاب ایله برمحله رسیده اولدیلرکه سلیك اول محلده
آرام وقبول ایلیوب آثار کثیره القا ایلمش پس معلوملری اولدیکه
سلیکه برو جهله رسیده اولمق ممکن دکلدر برمقدار شتم ودشنام ایدوب
بومقوله شخص کورلمشدر الله بلاسنی ویرسون دیوب رجعت ایلدیلر
بعده سلیك قبیله سنه واروب قبیلهٔ بکرك هجوم وغارت قصدنده
اولدیغنی وسرکذشتنی نقل وتقریر ایلدکده رئیس قوم اولان عمرو
ابن جندب وعمرو بن سعد قبیلهٔ بکر ایله میانمز مسافهٔ بعیده در دیو
عدم اعتماد وسلیکی تکذیب وکندی صفالرنده غافلانه اسایش اوزره ایکن
قبیلهٔ بکر کلوب اموال ومواشیلرینی نهب وغارت ایلدی وسلیك
کندوبی تکذیب یولرینه متألم اولوب بوقطعه بی انشاد ایلدی *
یکذبنی العمران عمرو بن جندب * وعمرو بن سعد والمکذب اکذب *
ثکلتهما ان لم اکن قدرایتها * کرادیس تهدیها الی الحی موکب *
کردوس خیلدن قطعهٔ عظیمه وکرادیس جمعی اولوب خیلدن فرقه لر
معناسنه در وموکب فرسان قوم معناسنه در اصمعیدن منقولدرکه برکون
قبیلهٔ خثعمدن برعرب زنی ایله برطرفه راهی واثنای راهده سلیکه
مصادفه وسلیك عربی اسیر عرب دخی خلاصه سعی وامانخواه اولوب
اکر بنی آزاد ایدرسك سکا شومقدار مال ویریم دیدکده سلیك راضی
اولورم لکن زوجه کی رهن وضع وقبیلهٔ خثعمدن برفرده بندن شکایت
ایتمیه چکیکه حلف بالله ایله دیوب خثعمی برفردی آکاه ایتمکه یمین
وزوجه سنی رهن وضع ومال احضار ایچون قبیله سنه راهی اولدقده
سلیك زوجهٔ خثعمی یه خیانت وقربان وعربك عودتنه منتظر اولدی
وعربك زنی سلیك ایله مالوفه اولوب بنده اغاز وای سلیك خثعمیلردن
حذر اوزره اول وخوف ایله که سکا حاضر رلری اضابت ایتمك محتملدر
دیدکده سلیك * وماخثعم الا لیأم اذ له * الی الذل والاسحاق نمی وتنمی *
یعنی خثعم کیمدرکه بن انلردن خوف ایدم خثعم ذلیل وحقیر برقوم اولوب
اصل ونسبلری ذلت وفقره منتمی ومنتسبدر دیوب مغرورانه حرکت

بین ازوادی * هل تنظران قلیلا ریث غفلتهم * ام تعدوان فان لربح للعادی * مأل معنا ای رفیقلرم اکاه اولك که بووادیده حی وقبیله یوقدر فقط سرقه وکندیمزه زادایده جکمز جملار میانده شو بانلر واردرامدی شو بانلری اغفال ایچون برمقدار بطؤاوزره حرکتمی ایدرسز بوخسه شترلری اخذوشتابمی ایدرسز زیراغلبه وظفر عجالهٔ شترلری اخذ وفرار ایدن کیمسه ایچوندر دیدکده رفیقلری شترلره هجوم واکثرینی سورروب فرارایلدیلر وقبیله اکاه ودرقفا اولنجه دزدان جای سلامته رسیده اولدیلرمرادینمدن ابوقبیله اولوب مراد بن مالك بن زید کهلان بن سبادر ومقدما نامی نجابر اولوب تمرد ایتمکله مراد تسمیه اولندی وریث قدر ومقدار معنا سنه اولوب ربح قوت وغلبه معنا سنه در ابوعبیده قبیلهٔ بکر بن وائل بنی تمیمه هجوم وغارت قصدیله جاسوسلرتعیین انلردخی تجسس ایدرکن سلیك جواسیسه مصادفه ایلیوب جاسوسلرسلیك بزی قبیلهٔ تمیمه غمز واعلام ایدرچاره سی سلیکی اخذوحبس ایتمکدر دیوب ایکی اسب سوار بهادری سلیکه توجه واخذمراد ایلدکده سلیك عرضلرینی فهم وادراك وپیش اسب سواراندن غزال وش برتاب انلردخی اسیلره مهمازودرقفاشتاب ایلیوب سلیك طرفة العینده دیده دن نهان ونیجه فرسخ متباعداولوب رسیده اولمق احتمالی برطرف اولدیغی فارسلرنمایان اولدقده سلیك اکرچه نهارده شتاب ایدرکن تاریکی شب باصمره سنه خلل وروب کیجه سرعت حرکتنه مانع اولورانشاءالله درقفا اولوب ترك ایتمك بوکیجه اخذایده رزدیو اخشامه دك قفاشدن شتابان واخشام اولدقده ینه صباحه دك بی ارام روان اولدیلرو صباح اولدقده سلیکك اثرنی مشاهده ایلدیلرکه بردرخت بیخنه طولاشوب لغزیده وکانی شکست وبرباره سی قالمش بلدیلرکه سلیکك مرادی، ای قوم وازکچك بنی اخذ ممکن دکلدرکه بومحلده پای لغزیده اولوب برمقدار مکث ایلمشدم ینه رسیده اوله مدیکز دیمکدردیوب رجعت مرادایلدیلربعده بلکه بومحلده پای لغزیده وارامی اخشامدن اولوب شب دیجورده فرارایتمده سرعت

تکدیر ایلدکده سلیك خفته ایکن برالینی کایم برده دن اخراج
واول شخص بطش شدیدایله شول رتبه اخذومسك ایلدی که شخص
مزبور اضطراب وتضییقدن تضرط ایلدکده سلیك خنده کان
اضرطاوانت الاعلی دیوب مثل اولدی یعنی سن قائم وایستاده وبن راقد
وخفته ایکن نیچون بنله مقاومته قادراولیوب اظهار عجزایله بوکونه
قباحت ایلدك دیمك اولوب لجن برکیمسه نك حالندن شکایتی ایجاب
ایدرشی بوغیکن احوالندن شکایت ایلسه بومثل ضرب وایراد اولنور
وسلیك بعدالغلبه اول شخصك احوالندن استعلام ایلیوب برمرد بی نوا
وفقیراولوب اهل وعیالنه مدارمعاش پیدا ودفع ضرورت ایتمك ارزوسیله
اختیار غربت وبرشی تدارك ایتمدکجه دیارنه رجعت ایتمك اوزره عهد
وعزیمت ایلدیکنی اعلام ایلدکده سلیك اول شخصی کندویه رفیق
وباداش وبرجانبه توجه وراهی واثنای راهده برمرد اوباش دخی
تصادف ایدوب اولدخی همدرد وهمحال اولمغله انی دخی استرفاق
وطی بیابان ایدرك مراد قبیله سی خیمه انداز اقامت اولدیغی محله
قریب برمرعاده مواشی وحیواناتلرینه دوچار اولدقلرنده اول ایکی شخص
بی نوا غارت وبغمایه مبادرت مراد ایلدیلر لکن سلیك دزد عتیق هزار
نجربه اولمغله رضاداده اولیوب سزلر بومحلده توقف وآرام ایدك
بن شو باتلره واروب قبیلهٔ مرادبومحله قریبدر بعیده بیدراستفسارایدیم
اکرقریب ایسه بنه بومحله عودت ایدرم واکر بعید ایسه شو باتلر
اولدیغی مکاندن سزه نه کونه اشارت واعلام ایدرسم سز اکا کوره
حرکت ایده سزدیوتنبیه وشو باتلرطرفنه راهی واستعلام وقبیلهٔ مرادك
بعید اولوب بونلر مواشی بی سرقه وغارت ایتمه لر شو باتلر فریاد
وقبیله بی اکاه وفرسان قبیله بونلره درپی وشتاب ایتمك لازم کلسه بروجهله
قفالرندن رسیده اولمق احتمالی اولدیغنه واقف اولدقده ای شو باتلر
سزه موال خوان اولسم محظوظ اولور می سزدیدی شو باتلر دخی
ممنون اولورزقرأت ایله دیوب سلیك رفیقلری جانبنه توجه وآواز بلندایله
بو بیتلری انشادایلدی * یاصاحبی الارحی بالوادی * الاعبید قیاء

و یارب اکر بن ضعیف اخلق اولمش اولسم عبد مملوك اولوردم
واکرزن خلق اولنسم ایدی امه وجاریه اولوردم و یارب توجه ایلدیکم
طرفدن محروم و بی بهره اولمدن سکا صغندم وخلقدن خوف وخشیتم
یوقدر دیردی قطاة ترکیده بغرتلق تسمیه اولنان مرغدرومضر
ابو قبیله اولوب مضر بن نزار بن معد بن عدنانلدر وربیعه برقاج قبیله
اولوب بری برادر مضرمز بوردرکه ربیعة الفرس دیرلر ووجه تسمیه
پدرلری وفات ایلدکده ترکه سنی حین تقسیمده برینه التون و بر یاوب
نامی مضر اولدی و برینه خیل ودواب و بر یلوب نامی ربیعه اولدی
وربیعه‌نك بری دخی ربیعة بن مالك بن زید مناة بن تمیم اولوب بوکه
ربیعة الکبری دیرلر ولقبی ربیعة الجوع در و بری ربیعه بن حنظله
بن مالك در بوکا ربیعة الوسطی دیرلر بری دخی هوازندن ابوحی اولوب
ربیعة بن عامر بن صعصعه درکه مادرلرینك اسمی مجدا ولمغله اکا نسبت
اولنوب بنو مجد دیرلر مرویدرکه سلیك بروقتده فقر وفاقه یه مبتلا
وقطعا مدار معاش اولور برشئی قالمیوب تحصیل کفاف نفس قصدیله
برجانبه ماشیا راهی وآیندکاندن برینك شترین سرفه ایله دفع
ضرورت ایتمك اولور دیو تمنی ایده رك غروب شمس وقتی سرراهی
برصحرایه رسیده اولوب شدت شتا وشب دراز واول کیجه مقمرة مهتاب
اولمغله اول صحرا کارنده ارام قصدیله برده سنه صاریلوب خفته اولدی
وبرمقدار وقت مرورنده برشخص بدید ونمایان وسلیکك اوزرینه
هجوم واسیرم سن کندیکی بکا تسلیم ایله دیوندا سلیك دخی کلیم برده سندن
سر بر برده اولوب * اللیل طویل وانت مقمر * دیوب سلیکك بوقولی
مثل اولدی یعنی سن بندن کف ید ایدوب بنی ترك وتأنی ایدرسك
بندن زیاده قابل انتفاع برکیسه یه دست رس اولورسن دیمك اولمغله
طلب حاجتده تأنی ایله امر واستعجالدن نهی مقامنده ضرب اولنان
امثالدندر واقر الهلال دیرلر او چنجی کیجه ده هلال قرا ولدی معناسنه
واوزریمزه آی طوغدی دیه جك یرده اقرنا دیرلر بعده اول شخص
مجاب اولیوب سلیکی اورسلیوب تعجیز و یاخیبت اسیرم سن انقیاد ایله دیو

متن

عهد مأموندہ ایکیوز اون بش سنه سی وفات ایلمشدر * والسلیك بن السلکه انما عدا علی رجلیك * وسلیك بن السلکه سنك پارکله عدو وشتاب ایدردی ظن ایلدم مومی الیه سلیك بن عمرو بن بزی السعدی در که قبیلهٔ تمیمدن آل مقاعسك بری اولوب سلکه مادر بنك اسمیدر ومقاعس لقب اولوب اسمی حارث بن عمرو بن کعب بن سعد بن زید مناة بن تمیمدر وسلیك جاهلیٔ قدیم وعربك اصوص وصعالیکندن شتاب وعدوده مشارالیه بالبنان اولنلردن اولوب بر روایتده لقبی مقانب درو سرعت سیر وعدوایله معروف اولدیغی بو ایاتدن مستفاددر * شهر الصیام وان عظمت حرمته * شهر طویل بطیٔ السیر والحرکه * یمشی رویدا فاماحین یطلبنا * فلا السلیك یدانیه والسلکه * پس سلیك عدو وشتابده ممتاز ومشهور اولمغله برشیئك سرعت حرکتنی بیان مراد اولندقده اعدی من سلیك دنیلوب مثل اولمشدر وصعلوك فقیر معناسنه اولوب صعالیك عرب دیدکلری دزدان غارتکران درکه قحط وغلا زمانلرده فقرایی برمحله جمع وناسدن نهب وغارت ایلدیکی اموال ایله ارزاق واطعام ایدرلر ومن بورسلیك صعالیکك مشاهیرندن اولوب شتابده برفرد کندویه یتشمدیکندن ماعدا اسب سوار دخی کرد پانی مشاهده ایده مزدی ابن شهاب ذکرایدرکه من بورسلیك وقت سرما وشتاده بیضهٔ شترمرغلری آب باران ایله ملان وصحراو بیاباندہ برمحله دفن ایدوب صیف وکرماوقتی حرارتدن پی تاب ودفع عطش ونشئکی یه محتاج اولدقده بلا تردد وتأمل اول بیضه لری دفن ایلدیکی محلدن اخراج ایلیوب قطعا خطا ایتمدیکندن سلیك حقنده (ادل من قطاة) مثانی ضرب ایدرلردی ولبس قطا مثل قطی دخی مثل اولوب اکابر اصاغر کبی دکلدر دیمکدر وفرسان عرب صیفده غارتدن فارغ اولدقلرنده سلیك پیاده غارتکر واقتضا ایلدیکجه بیضه لرله دفن ایلدیکی ایدن دفع تشنکی ایدردی وقبیلهٔ مضره اغاره ایتیوب یمنلری اغاره ایدوب اندن انتفاع ایتمز سد قبیلهٔ ربیعه یه اغاره ایدردی وهرچندکه برطرفه غارتکر اولمق قصد ایلیه یارب مراد ایلدیکك قولکه مراد ایلدیکك مالی آماده واحسان ایدر سز

انك شاعر * معناسی چاکرم اولان جروالله اسیر ایلدیکم وقتده بکا مال
کتوروسنی شاعر اولدیغك مغرور ایلیسون دیرم دیمك اولوب جوابنده
خطیئهٔ بوابیاتی انشاد ایلدی * ان لم یکن مالی بآت فانه * سیأتی ثنائی زیدا
ابن مهلهل * فاتیتناغدرا ولکن * لقیتنا غداة التقینا فی المضیق باخیل *
تفادی جاة الخیل من وقع رمحه * تفادی ضعاف الطیر من وقع اجدل *
مأل معناسی اگرچه کلوب واصل اوله جق مالم یوق لکن قریبا
زیدبن مهلهله مدح وثنام واصل اولور وسن بزه غدر اعطا ایلدك
یعنی سندن مقدور اولدیغی ولکن اخیل نام ضیق وتنك موضعده برصباح
وقتی سنکله متلاقی ومقابل اولدیغی وسن بزه ملاقی یعنی غلبه و بزی مردانه
اسیر ایلدیك وعسکری حمایه ایدیجی بهادرلرسنك طعن نیزه کدن ضعیف
قوشلرباز یدن احترازوانزوا ایلدکلری کبی احترازوانزوا ایدرلردیمك اولوب
زیدالخیل ابیات مذکوره دن محظوظ وحطیئه بی ازاد و برمقدار مال
احسان ایدوب حطیئهٔ قبیله سنه کلوب قومی میانده زیدالخیلك کرم
واحسانله شاکر وشجاعت وانعامنی ذاکر اولمغله وقتکذار اولدی
وجروال حطیئه‌نك اسمیدر و برکون قبیلهٔ طی فزاره قبیله سندن بربطن
اولان بنی بدری غارت ویغما وقبیلهٔ فزاره حیت وغیر تلرندن طیدن
برشعبه اولان بنولام قبیله سنی وزیدالخیلی هجوایتدرمك ایچون شعرای
عربه مراجعت وشعراخوفلرندن اجتناب ایلدکلرنده فزاره حطیئهٔ دن
هجولرینی استدعا اولدقجه ابا وامتناع ایدنجه یوزناقه احسان ایله یم دیو
حطیئه‌یه الحاح حطیئهٔ دخی پسك ناقهٔ ذوات اللبن احسان ایله سکز
هجوایلم دیوب بو بیتی انشاد ایلدی * کیف الهجاء وماتنفك صالحة *
من آل لام مظهر الغیب تأتینی * مأل هجو نیجه ممکندر حال بو که
غیابمدن آل لامدن جائزه وکرم منفك اولمیوب طرفه واصل اولور یعنی
دائما بکا کرم واحسانلری اولوب ممنون لطفلری ایکن نیجه ممکندر که
بن زیدی وبنی لامی هجو ایلیم واصمعینك اسمی عبدالملك بن قریب
وکنیه سی ابوسعید ونسبهٔ جدی اولان اصمعه اولوب فضل وکمال ایله
آفاقده مشهورلغوی ومفسر ومحدث وسائرعلومده امام ومقتدی ایدی

والا سنکله مقاتله ایدوب هلاك اولورسم شتزاری سن اخذ ایدرسن دیده اوشخص دخی ای مرد بی نوا معلومم اولدیکه سر قدده معدورسن لکن برهدف وضع و مرادایلدیکك طرفی تعیین ایله که سکا انداز یده ایده جکم تبری ارامت ایده یم دیدی بندخی برهدف نشانیده و برمحلنی اشارت ایلدم اول آن برتیر انداخته ایلدی که تعیین ایلدیکم محلك چاق وسطنه ضرب ایدوب پر آخر محل دخی تعیین ایله دیدی بندخی اشارت اکا دخی برتیر اندازنده و بنه اصابت ایلدکده معلومم اولدی که محاربه ایلسم اول آن بنی قتل ایدر همان دم تیر وکانی زمینه القا واسترحام ایلدم اول مرد دخی تیر وکان وسیفمی الوب بکا شتر نره سوار اول دیو امر ایدوب ای دردمند اخشام سنی الیان واطعام ایدن کیسه یم وسن بنی خوابه واردی ظن ایلدك لکن سندن خبردار اولوب اغماض عین وتنا وم ایلشیدم شمدی بکا ظنك نیجه در دیدی بندخی سکا حسن ظنم اولوب آثار شجاعت وسخا مشاهده ایلدم دیدیکمده ای درد مند بوشب بنی بی خواب وراحت ایدوب اتعاب ایلشدك باری تعالی بنی سکا غالب ومظفر ایلدی نه کونه ترتیب جزا ایده یم دیدی بندخی امان ومعذر تخواه ایاسن زید الخیل میسن دیدم بلی زید الخیلم دیدکده یا زید سنی بهادر وسخی برمرد اولق اوزره استماع ایلدم جرمی عفو ایله دیو استعفا ایلدیکمده لطف ایله معامله ایدوب خوفنماك اولمه و بوراکب اولدیغك شتری سکا هبه ایلدم ناقه یی دخی هبه ایدردم لکن همشیره مکدر غله برقاج کون مکث ایله برطرفه غارتکر وسکا رناقه تدارك ایلیه یم دیدی فی الحقیقه برقاج کون مرورنده ملح نام موضعده بنی نمیره هجوم وغارت وبرناقه اخذ وبکا تسلیم وبانمه پرهبر تعیین وحیره یه سلامت ایله بنی ابصال ایلدی دیو شجاعت وسخای زیدی تفصیل ایلدی اصمعیدن مرویدرکه زید الخیل کعب بن زهیر ایله شاعر خطیه یی اثنای محاربه ده اسیر ایدوب کعبك قومی زیده برمقدار مال فدا وکعبی تخلیص ایلیوب خطیهٔ اظهار فقر وزیددن بلا مال نفسنی ازاد ایلسین نیاز زید دخی بو بیتی انشاد ایلدی * اقول لعبدی جر وال اذا سرته * ابتنی ولا یغررك

بن اصول ایله الوب مجموعنی نوش و پیرك برطرفنه قدحی وضع ایلیوب
غلام کلوب کاسه یی تهی مشاهده وافندیسنه مژده کتان پیر تماما شیری
نوش ایلمش دیدی اولدخی مسرور اولوب یاغلام فلان ناقه یی دخی
دوشیده ایله دیوب عبد اتی دخی صاغوب کاسه یی پیره صوندی و پیر
برایکی قطره سنی شرب ایدوب غلام قدحی اخذ ایلدی بعده اول اسب
سوار یاغلام برکوسفند ذبح و پخته ایله دیوامر اولدخی ادای خدمت
وافندیسی حضورینه کوسفند پخته یی احضار و برمقدارنی پیره ارسال
بقیه یی غلاملرایله اکل وتناول ایدوب برمقدار وقت گذرانده جمله سی
خوابه واروب عالم اغیاردن خالی اولدقده ایاکرکی کبی خفته اولدیلرمی دیو
برمقدار توقف ونگران اولوب فی الحقیقه علایم خواب هر برندن مشاهده
واستماع اولنوب مبرك جماله سوسمار مثال توجه وشترزك رستن جوزوب
سوار اولدیغمده برشیر ماده دخی تابع ودر پی اولوب بشتابان جای سلامته
رسیده اولمق ارزوسیله صباحه دك طی بیابان ایلدم چونکه نیراعظم
ایله روی زمین منور اولدی لله الحمد بو آنه کلنجه اغیار احوالمدن بی خبردر
دیرکن سر راهمده براسب سوار هویدا و برهزن بی امان رونما اولوب
یاکیم ارله دیو امعان نظر وتکرار نگر ایلیوب کور دمکه احشامکی
مرددلیر واول دراز قامت بی نظیر در پس بهرچند که تخلص اکتسابم
ایچون حیل وتدبر و برطرفه شتاب وفرار ایتمکه خدعه یه تأمل وتفکر ایلدم
بروجهله امکانمه ظفر یاب اولمه یوب همان دم شترزایله ماده یی چوکردوب
میانلرنده تیروکانم در دست ایدوب رزم ومقاتله یه آماده وتلف جان
وتنه رضادادە اولدیغمده اول مرد شجیع بکا نزدیك اولیوب ایستاده
اولدیغی محلدن ای دردمند شترزك مهارلرینی کردنلرینه وضع وطرفه
ارسال ایله دیدکده غیرت مدار اولوب ای مرد نامدار بو شترلری بندن
لاف ایله اخذ بیرون حوصلهٔ امکاندر زیرا عیالم بی زاد وذخیره اولوب
حلف وسوگند ایلدم که مدار تعبش تدارك ایتمدکجه خیره یه داخل
وعیالمه واصل اولمه یم چونکه بوشترلره دست رسیده اولدم یمنده
حائث اولمه دن خلاص اولدم بنی حالمه ترك ایله که عیالمه ملاقی اولمه یم

واشیاسنی قبیله سی طرفنه ارسال وزیدك زوجه سی متروکه اولمغله سوار
اولدیغی راحله سنی زیددن خالی مشاهده ایلدکده الم وغمدن احراق
ایلیوب مکتوب رسول الله علیه السلام دخی محترق و بوخبر موحش
رسیده سامعهٔ سعادت پناه اولدقده ویل لبنی بنهان یوردیلر صلی الله
علیه وسلم ویل وای دیمك اولور وجمعنده بردهنك اسمیدر وکلمهٔ ویل
وعید وتهدید مقامنده استعمال اولنور وبنهان بن عمرو ابو قبیله در
شیبانی بنوعامر شیخلرینك برندن نقل ایدرکه برسنه قبیله مزده قحط
وغلاظهور ایدوب مواشیسی هلاك واموالمزتلف وتعیش اصعب
من خرط القتاد اولوب قبیله مزدن برشخص اولاد وعیالی ایله حیره یه
محمل بند وراهی وحیره ده عیالنی برمحله اسکان وجوار ملك اولمغله
تعیش میسر در دیو تسلیه بخش ومدار معاش تحصیلنه برطرفه توجه
وعیالنه قدرکفایه زاد وذخیره یه تدارك ایتدکجه عودت ایتمامکه حلف
بالله وعزیمتنه ساعی اوله رق هفت روزطی بیابان ایدوب بعدالعصر
سرراهی برمبرك شتره منتهی وقربنده برخرکاه مشاهده ایلدکده البته
بوخرکاهك برصاحبی وبوآرامکاه شترك شترلری اولمق بی اشتباهدر
دیوب دزدانه حرکت ایله خرکاهك دامنندن درونه نگاه وبرپیرسال
خرده ومحنت زده نك وتنهاسر بجیب تحیر ستون خرکاهه اتکا ایلمش
مشاهده ایدوب انجام کار نیه منجر اولور دیو خرکاهك برطرفنده کوشه
نشین اتزوا وتحصیل کامه چشم کشا اولوب شمس غروب وبرمقدار
زمان دخی کذرانمده مهیب شکل درازقامت براسب سوار نمایان اولدی که
دیدهٔ بشرمثلنی مشاهده اتمامشدی وپیش اسبنده پیاده روایکی
چاکری ایله خرکاهه متوجه اولدی وقفاسندن بو زعدد ناقهٔ شیردار
وبرفل کوهتن کلوب ارامکاهلرینه چوکدیلر اما اول اسب سوار درون
خرکاهه نازل اولیوب بیرونده برمحله نازل وغلامردن برینه فلان ناقه یی
احلاب ایله دیوامر عبد دخی برقدح بزرکه ناقه یی دوشیده وحلب
وخرکاهده اولان پیرونا توانك دسنه وبروب رجعت ایلدکده پیر
برمقدارنی نوش وقدحی زمینه وضع وبنده کندو بی فراموش ایلدکده

افاده ایلدکلرنده زید الخیل دکل بلکه زید الخیر سن وحمد اول خدایه که سنی بو مجلسه سهولتله احضار وقبلکی قبول اسلامه توفیق وخیلبسنی راغب ایلدی پیوروب یازیدهر شخص که غیابنده بکا تعریف وتوصیف ایلدیلر معاینه ایلدیکمده وصفلرندن دون مشاهده ایلدم لکن سنی وصف ایلدکلرندن زیاده وبرتر مشاهده ایلدم پیوردیلر روایت اخراده سنده ایکی خصلت موجوده که الله تعالی ورسول الله اول خصلتلری سوردی وقار وبری حلمدر پیوردیلر صلی الله تعالی علیه وسلم عزی عین مهملهلك ضمی ایله غطفانك خشبدن برداخته ایدوب پرمنش ایلدکلری صمغلك نامیدر بعده زید الخیر مجلس شریفلرندن بیرون اولدقده رسول اکرم علیه السلام حضرتلری (ای رجل من سلم من اطام المدینة) یعنی کیمدر اول رجل که حصون مدینه دن سلامتله راهی اوله پیوردیلر وزید الخیری حمی اخذ وهفت روز مکث بعده حماسی مشتمل اولدقده رفقاسنه بنی بلا وقیددن تبعید ایدلك زیرا قبس ایله میانمزده زمان جاهلیتده محاربات کثیره واقع اولمغله عداوتمز قدیمه در ووالله عزم اولدقجه مسلم ایله مقاتله ومحاربه ایتمیدیم دیوب مدینه دن خروج وداخل حرمده فرده نام چشمه ساره نزول ایدوب حماسی مترنم اولوب بو قطعه یی انشاد ایلدی * امر تحمل صحبتی لمشارق غدوة * واترك فی بیت بفردة منجد * فلیت اللواتی عدتنی لم یعدننی * ولیت اللواتی غبن عنی عودنی * یعنی آیابنم مصاحب ورفیقم صباح وقتنده شرق جانبنه راهی اولوبده بن فرده نام موضعده تنها برخانه ده محنت وکدر ایله ترك اولنورمیم ونه اولیدی شول اسباب که بنم بو محلده اقامتمه باعث اولدی اولمایدی وشول اقرباوقومم که بندن غائب وجدا اولدیلر عودت ایدوب ملا فی اولیدق دیمك اولور ورسول الله علیه السلام حضرتلری طی دن فدك نام موضعده ساکن بنهان قبیله سنه برمکتوب تحریر وایصال ایچون زید الخیره تسلیم پیوردیلر چونکه زیدك حماسی مشتمل هفت روز فرده ده مکث بعده دار بقایه ارتحال ایلیوب قبیصة بن الاسود یدی کون زید ایچون نوحه وفریاد ایتدیروب بعده یانده موجوده اولان اموال

ونبی محترم صلی الله علیه وسلم حضرتلری زید الخیر تسمیه بیورمشلردر وسببی بودرکه بکار عربك بعضی سنك فرسی بر و بعضی سنك ایکی اولوب زیدك بش اون اسبی وارایدی که کندی شعرای عربدن اولمغله برقاچنی شعرنده ذکر ایدر ازجمله مذکور اولان فرسلرهطال وکامل ودول ولاحقدر بناءعلیه بین العربان زید الخیله تسمیه اولنمشدی بعده حضور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه اسلامی قبول ایایوب رسول الله صلی الله علیه وسلم زید الخیر تسمیه بیوردیلر وزید اسب سوار اولمده ممتاز اولدیغی کبی شعرو معرفتده دخی مسلم اولوب غایت جسیم وطویل القامه اولمغله مقبل الظعن دخی تسمیه ایدرلردی وسبی ظعن زنان عربك محفه کبی راکبه اولدقلری هودجك اسمی اولوب شتره تحمیل اولنوب هودج سوار اولان زنه زمینه دن محاذی ومقابل اولوب مکالمه ایتمکله مقبل الظعن دیدیلر واسبه سوار اولدقده حماره سوار اولمش کبی بارلری زمینه رسیده اولمغه قریب اولوردی وعربدن درارقامت اولانلر اوج شخص اولوب بری ابوزید الطائی و بری ابن جذل الطعان و بری مومی الیه زید الخیردر وزید الخیرك اسلام ایله مشرف اولدیغن ابوعمر الشیبانی بوکونه ذکر وبیان ایدرکه برکون زید الخیل وذرین سدوس و برقاچ عرب بهادری مدینهٔ منوره یه کلوب رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مسجد شریفده خطبه قرأت بیوردقلری وقتده مصادف ایتمکله باب مسجد شریفه مطیدلرین ربط وداخل اولدقلرنده حضرت رسول الله یونلری مشاهده بیوروب (انی اجیرکم من العزی وحارث ومتاع من کل ضار غیر نفاع ومن الخیل الاسود الذی تعبدونه من دون الله) یعنی ای قوم تحقیق بن سزی عزادن وعزا مثلی اولان صملردن حفظ ایدرم وهرهضرغیرنافع اولاندن منع وزجر ایدرم وشول خیل اسوددکه باری تعالی یه عبادتی ترك واکا عبادت و پرستش ایلدیکزاندن منع ایدیجی یم بیوردقلرنده زید الخیل ایستادهاولوب * اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله * دیوب مسلمان اولدقده پیغمبر علیه السلام کیم اولدیغن وناصی سؤال اولدقده زید الخیل اولدیغن خاکای سعادتلرینه

افاده

دیو ملامت ایلدیکمده غلام سبحان الله سکا برشی خوش کله و بن اول
شیئه مالك اولهم واکر بخل ایدم میان عربده سیرت قبیحه ومذمومه ایله
متصف اولمش اولورم دیدی بعده یاحاتم مقابله سنده اول غلامه
سن نه کرم ایلدك دیدیلر حاتم اوج یوز شتر سرخ مو و بشیوز کوسفند
احسان ایلدم دیدکده امدی یاحاتم سن اندن زیاده کریم ایمش سن
دیدکلرنده حاتم بنم کرمله انك کرمتك مناسبتی یوقدر که غلام هرنه یه
مالك ایسه انی احسان ایلدی و بن مالك اولدیغم مال بسیار دن اندك
وقلیلنی ویردم دیدی * چون کدایی که نیم نان دارد * بتمامی دهدز
خانهٔ خویش * بیشترزان بود که شاه جهان * بدهد نیمی ازخزانهٔ
خویش * حاتمك افسانه وحکایه سی بسیار وجمله سنی ایراد تطویله
باعث اولدیغندن ماعدا مشهوره اولغله بومرتبه نقل ایله اکتفا
اولنمشدر وحاتمك مادری عتبه بنت عفیف مالدار وخلقه کرمده
افراط ایتمکله برادرلری اتلاف مال ایتمه دیو پند ایدوب عتبه اصغا
ایتمدیکنه بناء برسنه مزبوره بی تصرفدن حجر ومنع وقدر کفایه طعام
وکسوه تعیین ایلدیلر بعده متأدبه اولدی ملاحظه سیله برکاه ناقه تسلیم
و بوسوریدن انتفاع ایله دیو مساعده ایلدکارنده هوازندن برفقیره
زن کلوب جرو سؤال عتبه دخی کلهٔ ناقه بی احسان ایدوب والله
بن برسنه فقرچکوب زحمت ومشقتنی بیلورم و یمین ایلدم که سائلدن
برشی دریغ ایتیم دیدی حوازم قریشدن برقبیله درکه ابوقبیله حوازم
بن منصور بن عکرمه بن حفصه بن قیس غیلاندر وحاتم قول شعرادن
اولوب بو بیتلر حاتمکدر * اعاذل ان المال غیر مخلد * وان الغنی عاریة
فتزود * وکم من جواد یفسد اللوم جوده * وسادة قد ذکرنه الفقر فی غد *
وکم لئیم اباء فاکف جودهم * ملام ومن ایدیهم خلقت یدی *
(وزید بن مهلهل انمارکب بفخذیك * وزید بن مهلهل سنك سر ینلرك
ایله اسب سوار اولدی ظن ایلدم یعنی زید فارسلکی سنك قوت
واعانتکله اجرا ایدردی مومی الیه زید بن مهلهل بن زید الطائی درکه
فارس الخیل و بهادر اولق اوزره نام آور پدر لاور اولوب رسول اکرم

متن

مرأه اولیدی یعنی اصل زاده ومالدار اولوب بومقوله فرومایه و فقیره اولمایدی بعده زن حاتمه بزم قصددن مراد یمز عروقندن بر ینی قطعدر که سیلان ایدن دمی جمع واکل ایده رز دیو افاده مرام ایلدی وعنزه ربیعه دن ابو حی اولوب عنز بن اسد بن ربیعه بن نزاردر ابن المدینی روایت ایدر که بنو اسد ایله بنو قیسدن برجماعت نعمان بن منذر زیارتنه عازم وراهی واثنای طریقده حاتمه ملاقی اولوب یاحاتم برقوم جانبندن کلورز که سنك مدحت وستایشکده اکثار ومکارم اخلاقکی تعداد وتذکار ایدرلر وسکا هدیه ارسال ایلدیلر دیدیلر حاتم نه کونه هدیه دیوب اسدیون اشعار نابغه دن برمقدار شعر انشاد بعده یاحاتم سندن بر جامز وار درلکن افاده یه شرم ایده رز دیدیلر حاتم دخی افاده مرام لابأسدر افاده ایدك دیدکده رفقاسندن برینك دابه سی مفقود وضایع اولمغله بر دابه احسان ایلسك ممنون اولورز دیدیلر حاتم دخی کندی سوار اولدیغی فرسی ویروب کره فرس مادریله معا راهی اولور خوفیله جاریه ربط وبند ایلشکن کره فرس بندی کسسته وپی مادیانه شتاب ایلیوب جاریه دخی طابی اخذ ورد ایچون درپی اولدقده حاتم یاقوم سزلره درپی اولنلر سزکدر دیدی اسدیون دخی فرس دکری وجاریه یی اخذ ایلدیلر وحاتمه کندکدن کریم وجوصرد کیسه معاینه ایلدکی دیو سؤال ایلدکلرنده بلی مشاهده ایلدم بروقتده بر یتیم غلامك منزلنه نازل اولدم که اون عدد کوسفنده مالك ایدی فی الحال برینی ذبح وطبخ وحضورمه احضار ایلدی بن تناوله آغاز وبرطرف دن تلذذ ایدوب والله بوپاره سی طبعمه غایت خوش کلدی دیدم غلام منزلدن بیرون وبرد برر کوسفندلری ذبح وبنم متلذذ اولدیغم طرفلرنی طبخ واحضار ایلدی وبن بوحالدن اکاه دکل ایدم چونکه سوار وراهی اولمق ایچون بیرون اولدم بیرون خانه ده خون بسیار ریخته اولمش مشاهده ایلیوب بومقدار خون ریزان اولمسنه سبب ندر دیو استعلام ایلدیکمده صاحب خانه اولان غلام مالك اولدیغی کوسفندانی ذبح ایلدی دیدیلر بندخی غلامه نیچون بومقوله فعل بی معنی یه اقدام ایلدك

جوعدن فریادم وزاری ایدوب جوعلرنی دفع ومدرمق برنان پاره
وجدانیه عدم اقتدار یمزدن شوهرم حاتم عبدالله وعدیی وبن سقانه بی
دروغ وفریب ایله خفته ایتمکی سعی ونصف اللیله وارنجه کریه وفریاددن
فارغ ولیوب بعده نائم اولدیلر بن وحاتم برمقدار اسایش ایچون
بردطرقده خفته اولوب حاتم بنله مصاحبت وتکلم مرادوبن تناوم ایدوب
جواب ویرمدم والم وکدردن بی خواب متفکر برمقدار وقت مرور
وکیجه نك ثلث اخیری اولمغه قریب اولدقده برشخص خرکاهك
پرده سنی کشاد وداخل اولوب شوهرم کیمسك دیوسؤال اول شخص
دخی همسایه کز فلانه یم دیوب بی وقت مجیئدن استعلام همسایه دخی
اولادم کرسنکیدن رتبهٔ تلف نفسه قریب وکریه وفریادلری بنی بیزار
ایتمکله سندن کرم وعنایت طلبنه کلدم دیدی شوهرم حاتم دخی بوآن
فرزندانکی کتور دیوامر وکیندی بیرون بن دخی قالقوب یاحاتم بونه کونه
معامله درکه حالا فرزندانمز وبزلر برنان پاره یه محتاج بلکه هلاکه مشرف
ایکن همسایه مز اولادنی احضار ایدوب نه اطعام ایده جك سن دیدکده
سن بلرسن ساکنه اول دیوب کیندی راکب اولدیغی اسپی ذبح وجلدنی
سلخ وکوشتنی اماده ایدوب همسایه مز اولان زن دخی معصوملرینك
ایکیسنی اغوشنه الوب دوردی فریادایدرك پیش روکلنجه بزم اولادیمز
دخی پیدا وفغان کنان بریره مجتمع ولحم طبخ اولنوب اول حوالیده اولان
خرکاهلر صحابنه برمقدارنی توزیع وباقیسنی بزم ایچون احضار
وبزاولادمزله تابکاو سیر اولنجه اکل وتناول ایدرکن حاتم خرکاهك
برطرفنه جالس وتناول مزه نکران اولوب برلقمه اکل ایلمدی حال بوکه
بزدن زیاده کرسنه ایدی وصباح اولدقده زمین اوزره سبك استخوانلرندن
غیری برشی مشاهده ایلمدم دیونقل ایلدی ابن اعرابی ذکر
ایدرکه بروقتده حاتم قبیلهٔ عنزه یه اسیر اولوب زنان قبیله دن
بری یاحاتم شوناقی فصد ایله دیو امرحاتم دخی ذبح ونحر ایلدکده
زن غضبناك وحاتمی ضرب واطم ایدوب حاتم اوذات سوار اطمنی
دیوب مثل اولدی یعنی نه اولادی بنی ضرب ایدن بریله زك صاحبدسی

بو جاریه‌نك سبیلنی تخلیه ایدیکز زیرا بو جاریه‌نك والدی مکارم اخلاقی
سوردی و باری تعالی مکارم اخلاقی سور بیوردیلر دیوب نقل بیوردیلر
وعدی بن حاتم رسول اکرم علیه السلامه یا رسول الله پدرم حاتم مساکین
وفقرایی اطعام ورقابی اعتاق ایدردی ایا بو افعال حسنه‌دن مأجور
اولورمی دیو سؤال رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخی
(ان اباك رام امرا فادرکه) یعنی سنك والدك مذکور ومشهور اولمق
قصد ومراد ایلیوب مرادنه نائل اولدی بیوردیلر وحاتمك ابتدا سخا
وکرمندن ظهور ایدن بودرکه پدری حاتمی شتر وکوسفندلر رعی ایتمکه
تعیین اولدخی رعی ایدرکن شعرای عربدن برجماعتکه ایچلرنده
عبید بن الابرص وبشر بن ابی حازم ونابغة الذبیانی اولوب نعمان
بن منذر زیارتنه عزیمتلری اثناسنده حاتمك مرعاسندن کذر وحاتمه
بزه اکل ایده جك شیئك وارمیدر دیو طعام سؤال ایلدیلر وحاتم
بو اشخاصك کیملر اولدیغنه عالم دکل ایکن ای قوم شتر وکوسفندلری
مشاهده دنصکره اکله صالح شیدن سؤال اولنورمی نازل اولك سزه
برضیافت ایده‌یم دیدی شعرا دخی نازل وحاتم هر برینه بر رکوسفند
وشتر ذبح ونحر ایتدکدنصکره ناملرینی سؤال انلردخی اعلام ایدوب
حاتم لحوم شتر وکوسفندی میانلرنده تقسیم واعطا ایدوب پدرینه رجعت
وکذشتنی نقل وحکایت ایلیوب پدری حاتم بونا معقول کاره اقدامه باعث
ندر دیو مؤاخذه ایلدکده ای پدر مجموع دنیانك سخا ومحدنی طوق کبوتر کبی
سنك کردنکه قلاده ایلدم که اطعام ایلدیکم مهمانلر شعرای نعمان
ایمش دیو افاده پدری دخی محظوظ اولوب اویله اولسه لابأس دردیدی
(نقلدها طوق الحمامة) مثل اولوب نعمتی لازم وباقی اولور وجهله
نقلد ایلدی دیه جك یرده ضرب اولنور وحاتمك زوجه سندن مرویدرکه
برسنه افراط قحط ومأکولات نایاب ومنعدم ومزروعات وسائر سبز وکیاه
عزیز ونادر اولدیغندن هرکس نفسی نفسی دیوب مادر ومرضعه
ارضاعده اولادنه ضنت وبخل ایدردی ووالله بن برشب سرد ودرازده
کرسنکیدن بی تاب وتوان ایکن اولادم عبدالله وعدی وسفیانه افراط

زمان جاهليتده اسخيادن ظهور ايدن اوچ شخصك بريدر واول
اوچ شخص مزبور حاتم وهرم بن سنان وكعب بن مامه اولوب سخاوتده
جمله سنك اشهري حاتمدر وحاتم مولود نبي عليه السلامه يتشوب
قبل المبعث وفات ايلمشدر مرويدر كه علي بن ابي طالب كرم الله وجهه
حضرتلرى ناملك اكثرى نه عجب خيرلو عملى ترك ايدوب اعمال صالحه يه
رغبت ايتمزلر وعجبدر كه بر شخصه برمسلم برادرى حصول مرامى ايچون
مراجعت واستعانت ايلدكده كندو يى عمل خيره اهل كورميوب
اول مسلمانك حصول مرامنه سعى واعانت ايلمزا كرچه ثواب رجاسنده
اولميه وعقاب الله دن خوف ايتميه نه لايق اولان مكارم اخلاقه سعى
وكوششده اوله زيرا حسن خلق وبر مسلمانك حصول مرامنه سعى
طريق فوزو فلاحه رسيده اولسنه دليلدر بيوردقلرى ومجلس شريفلرنده
حاضر اولنلردن برى يا اميرالمؤمنين تقرير بيوردقدكز كلامى رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن استماع بيوردقكزمى دبو
سؤال ايلدكده على رضى الله عنه بلى استماع ايلدم وقتاكه قبيلهٔ طى دن
اسيراولنلرى كتوردقلرده برجاريه مشاهده ايلدمكه ايلرى سوادده مائل
وكردانى درازواندام واعضاسى متناسب وحسن وجمالده بى همتا اولوب
حسنى بنى اعجاب وپيغمبرصلى الله عليه وسلمدن طلب ايتمكه عازم اولوب
برى چهره كشاده كلدكده فصاحت وبلاغتى حسن وجمالنى اوندردى
وبوكونه كلامه آغاز ايلدى كه يامحمد اكر بنى آزاد ايتمكى روا كورسوب
قبائل عربى بكاشماتت ايتدرمزسكز كرم بيورمش اولورسن زيرا
بن برقومك سيد وشريفنك دخترى يمكه پدرم اسيرلرى آزاد وكرسنه
وجايعى سيرواشباع وعريانى وفقرايى الباس وخلقه تواضع ايدوب
صاحب حاجتى ردايتميوب مرامنى اسعاف ايدردى يعنى حاتم طائى نك
دخترى يم ديدكده حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم ياجاريه
(هذه صفة المؤمن ولوكان ابوك مسلما لترحمنا عليه خلوا عنها فان اباها
يحب مكارم الاخلاق والله يحب مكارم الاخلاق) بيوردى يعنى ياجاريه
بواوصاف اخلاق مؤمندر اكر پدرك مسلم اولايدى بزاكا ترحم ايدردك

نابجا كوينده اولوب يا ابابحر شرفهٔ مسجدده مشى وحركته قادر
اولورميسك ديدكده احنف اى برادر پير وناتوان اولدم قادر دكلم ديوب
بو قطعه يى انشاد ايلدى * كأين ترى من صامت لك معجب * زيادته
اونقصه فى التكلم * لسان الفتى نصف ونصف فؤاده * فلم يبق الا صورة
اللحم والدم * معناسى ساكتلردن چوق ساكت مشاهده ايدرسك كه زياده
سكوتى ياخود كلام بى معنى سى سنى عجبه كتورر انسانك نصفى زبان
وتكلمى ونصف آخرى عقلى اولوب شخص مزبور نيجه زمان ساكت
اولمغله انسانيتدن نصفى مفقود وتكلم ايلدكده ژاژ خواى اولمسى
عقلينك فقداننه دليل اولمغله انسانيته متعلق لحم ودمدن ماعدا برشى
قالمدى ديمك اولور و بو قطعه يى بعضيلر احنفك اولمق اوزره روايت
ايدوب بعضلر احنفك شعرندن اعلادر احنف مجرد تمثل طريقيله انشاد
ايلدى ديديلر ومومى اليه احنف التمش طقوز سنه سى كوفه ده دار بقايه
ارتحال ايدوب مصعب بن زبير ماشيا براز ارايله جنازه سنه حاضر اولدى
وكبار جنازه سنه امرادن بو كونه ابتدا حاضر اولان مصعبدر واحنفى
قبره وضع ايلدكلرنده برزن سر لحدده ايستاده اولوب اى كفنه لف
ووضع اولنان نه عجب خيرلو اعمال صاحبى ايدك بزى سنك افترا قكه
مبتلا ايدن بارى تعالى دن نياز ايدرمكه قبريكى توسيع و يوم حشرده
عنايت وكرم ايليه دنياده اعمال صالحه يه موفق وممدوح كافهٔ انام اولدك
آخرته دخى شهيد ومرحوم اولديغك حالده ارتحال ايلدك وحياتكده
ناسه نافع اولمكله بين الناس مرغوب ايدن الله تعالى بزه وسكا رحمت ايلسون
ديوب ختم كلام ايلدى و بو قطعه اشعار احنفدندر * لوندى سروى بمال
كثير * لجدت او كنت له باذلا * فان المرؤة لا تستطاع * اذا لم يكن لها
فاضلا (وحاتما انما جاد بوفرك ولقى الاضياف ببشرك * وحاتم سنك مالك
ايله خلقه كرم وجود ايدردى و بشاشت وجهكله خنده ومهمانلره ملاقى
اولوردى ظن ايلدم وحاتم لسان عربيده حاء مهمله وكسر تا ايله اولوب
زبان فارسى وتركيده خاء معجمه وفتح تا ايله قرأت اولنور ومومى اليه حاتم
بن عبد الله بن سعد الطائى وكنيه سى ابو سفان وابو عدى اولوب

متن

برمقدار ناقه سی اولوب عیالی تعیش ومهمانی انکله اطعام ایدر دی
لکن آلات حربی موجود دکل ایدی دیدی سقطات احنف بو مقدار
ضبط اولنمشدر بوندن صکره دخی بعض نوادر وحکایاتی نقل اولنمق
مناسب اولمغله شروع اولندی برکون احنف برخیاطه برثوب وبروب
درزی خیاطنده مساعده ونیجه زمان معاطله ایله اوقات کثیره مرور ایدوب
ثوبی درزیدن اله مدقده فرزندنی درزی یه کتورب ای خیاط اکر بن
وفات ایدرسم ثوبی بو معصومه تسلیم ایله دیدی واحنفدن کلامی
پندامیزندندر که برذوق ولذت که انجامی ندامتی مقتضی اوله اول ذوقده
خیرو برکت یوقدر وزاهد اولان کیسه فقیر ومحتاج اولماز واعتذار ایدن
کیسه نك عذرنی قبول ایتمك لازمدر وقطع رحمدن اقبح برشی یوقدر
وانصاف وعدالتی ابتدا کندی نفسکدن اجرا بعده آخرده اجرا ایله
وبر کیسه یه اساءت وضرر ایتمکه نفع واحسان ایتمکی تقدیم ایله ومعلومك
اولسونکه دنیاده سنکیجون برعمل خیر ایله تحصیل عقبا وآخرت ایتمکه
قدرت واردی ومالدار ایسك انفاق واحسان ایدوب سندن غیری یه
خازن وحافظ اولوب مالك کندیکدن صکره قالمسنه سعی ایتمه وحسود
یجون راحت یوقدر وکذوب ایچون مروت یوقدر وشول کیسه یه
تعجب ایدرمکه ایکی کره مخرج بولدن خروج ایتدکدن صکره ینه تکبر
وغرور ایدردیدی وهرشی که مرام ومطلبم اولدی تخلف ایلمدی دیوب
سیندن سؤال ایلدکرنده زیرا امر محال تحصیلنه هوسکر اولمدم دیدی
وبرشخص یا احنف مروت نه کونه اولور بکا تعلیم ایله دیدی احنف
دخی اخلاق فسیحه ووسیعه یه ملازمت واخلاق ردیه وقبیحه دن
کف نفس واجتناب عین مروتدر واکاه اول که برحکمت دخی تعلیم
ایده یم اقبح قبایح ولدر که منفعتسز مذموم اوله حق امر قبیحی ارتکاب
ایده سن که قطعا سنکا فائده سی اولمیه دیدی وبروقتده میان خلقده
محبت ومودت خالص وحقیقی ایدی شمدی صوری وجعلی مودت دخی
قالمدی دیدی ومومی الیه احنفك مجلسنه برشخص ملازم ودائما سائك
وصامت اولوب افراط سکوتی احنفی انجاب ایدردی برکون

یوردقلرنده احنف یاامیرالمؤمنین شول قلوب که بزانکله جنابکزه بغض
ایلمشدك الآن ایکی جنبز میانده وشول سیفلرکه انکله مقاتله ایلمشدك
عاتقلریمزاوزره آویخته اولنمشدراکرمرادشر یفکز اولورسه حلمکزله
تکدیر مزی عفو بیوررسز دیدکده معاویه رضی الله عنه عفو ایلدم
یوردی و بعض خصوصده که احنف موأخذه وتعیب اولنمشدر بری
بودرکه چونکه زبیر بن العوام رضی الله عنه یوم الجمله قتالدن فارغ
ودیارنه راهی اولدی قبیلهٔ بنی تمیم اولدیغی محلدن مرورایدوب برشخص
احنفه زبیرشمدی بوطرفدن مرورایلدی دیدکده احنف نشلیه لم
ایکی قومی بربرینه دوشروب عداوت وبومرتبه قتال وحربه سبب
اولدی شمدی تخلیص نفس ایچون میانلرندن چیقوب دیارنه راهی اولمق
استردیدی وابن جرموز زبیرك قفاسندن رسیده وقتل ایلدکده زبیری
بوکلامیله احنف قتل ایلدی وابن جرموز رأی احنف ایله قتل ایلدی
دیدیلر بری دخی بودرکه حسن بن علی رضی الله عنهما حضرتلری
احنفه مکتوب ارسال وکندویه امداد واعانت طلب ایلدکده حسنی
امتحان وتجربه ایلیوب تدبیر وسیاست مملکتی وصیانت مالی ومکیدهٔ
حرب وقتالی کندولرده بولمدم دیوب اعانت ایلدی و بری دخی جاریه سی
زبایه اطاعت وانقیادیدرحتی احنفدن زبایه بورتبه انقیاد ایتمکه
باعث نه اولدیدیوسؤال اولندقده نیچه انقیاد ایتیم که هرروز وشب زبایه
محتاجم دیدی و بری دخی بودرکه برکون برعرب احنفی ضرب احنف
دخی سبب ضربدن سؤال ایلدی عرب برکیسه بکا اکرقبیلهٔ تمیمدن
رئیس وسیدنی ضرب ایدرسك سکا شومقدار درهم احسان ایده یم
دیمشدی بناءعلیه بوقباحته اقدام ایلدم دیدکده احنف امیرقوم بن دکلم
حارثه بن قدامه در دیدی عرب دخی کلام احنفه فریفته اولوب
حارثه یی ضرب ولطم ایلیوب حارثه عربك دستنی قطع وبریده ایلدی
وخلق عربك دستنی حقیقتده احنف قطع ایلدی دیدیلر و برکون
عمرو بن الاهم احنفه هزل ومزاح قصدیله برآدم ارسال واول شخص
یااحنف پدرك مالدارمیدی دیوسؤال واحنف غرضنی فهم ایدوب

برمقدار

اندن اعراض وترك ايلدم تكيم بكا متعلق او لوب سكا لازم اولميان
خصوصى سنك ترك ايدوب التفات ايتديكك كبى ديو جواب ويردى
وبركون برشخص بدكو احنف غضبناك اولوب سكا بركون شتم ايدرمكه
قبريكه سنكله معا داخل اولور ديدى احنف دخى منفعل اولوب
والله بنم قبرمه داخل اولماز بلكه سنك قبريكه داخل اولور ديدكى
يه برى احنفه بورتبه وشرفى نه كونه كسب ايلدك ديدى احنف دخى
خلقك استحسان ايلديكى افعالى ترك ايتمكله تحصيل ايلدم مثلا آب
خوشكوار نوش ايتمكى قبيح عد ايلسه لر عمرم اولدقجه آب صافى نوش
ايتمزدم ديدى وبركون احنف بر بلده كه تعيش واكتساب ممكن اولميه
اول بلده يه نازل اولدن محظوظ اولمام اكرچه قومى بنى البان واطعام
ايدرلرسه دخى ديدكده يا ابا بحر حزم واحتياط دخى بودكلميدر ديديلر
احنف بلى بودر ديدى واحنفك بوكلامى * لاتلبثوا بدار معجزة *
حديث شريفنى اشعار ايدر يعنى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم
حضرتلرى اكتساب وتعيشدن عاجز اولديغكز بلده ده اقامت ايلمكز
بيوردقلرينه تلميحدر واحنف عادت قبيحه يى سوءم ديردى و برقتده
احنف اهل عراق ايله معاويه رضى الله عنه زيارتنه واروب پرده دار
اهالئ عراقه امير المؤمنين هركس كندويه متعلق اولان اموري عرض
واعلام ايلسون آخر طرفدن وكالت ايله غير يلرك مراملرينه تعرض
ايلسون ديو تنبيه ايلديكن افاده ايليوب اهالئ عراق مجلس معاويه يه
داخل اولدقلرنده احنف اكرامير المؤمنين هركس آخر طرفدن وكالة
عرض مرام ايتسون ديو تنبيه بيورمسه ايدى عراقه پرداهيه نزول
وبرنائبه وبرمصيبت ظهور ايلدى كه اول نائبه سببيله جميع ناس
امير المؤمنينك عراقه كلمسنه محتاج اولدى ديو اعلام ايدردم ديدكده معاويه
حضرتلرى بنم تنبيهم حاضر اولنلر بر يند عرض مرامده وكالت
ايتسون ديوايدى يا احنف سن حاضره وغائبه وكالت ايلدك بيور ديلر
وبركون معاويه رضى الله عنه يا احنف خاطر كده ميدر على كرم الله وجهه
حضرتلرينه طرفدار اولوب بنمله صفين نام موضعده محاربه ايلديكز

ومحمد بن عبدالله بن صيغون بورصافه دندر و بری رصافهٔ واسطدر که حسن بن عبدالمجيدك مولديدر و بری رصافهٔ بصره درکه محمد بن عبدالله بن احمد وابوالقاسم حسن بن علينك مولديدر و بری افريقيه ده در وقلعهٔ اسما عيلیه رصافه ديرلر وحجازده عين الرصافه ديرلر برعين ماواردر واحنفك حكايات غريبه والفاظ محكمه وعجيبه سی بسيار و بی نهايه اولوب از جمله بعض خدمه سندن مرويدر که احنف شب تابسحر نماز كذاراولوب اثنای نمازده فروزنده اولان شمعك شعله سنه انكشتنی وضع ونفسنه خطاب ايدوب ای نفس افعال واطوار كله حسن اول وفلان كون سندن فلان خصوص صادراولغه نه شی باعث اولمشدی ديونفسنی توبيخ وايقاظ ايدردی و بركون برشخص درد دندانه ابتلاسندن تشكی ايلدكده احنف اوتوزسنه در كه بوندن راحتم زائل ومنعدم اولوب برفرده شكايت وفقداننده حكايت ايلدم ديدی و بركون عمر بن الخطاب رضی الله عنه يا احنف اطعمه دن زياده متلذذ اولديغك طعام ندر بيوردیلر احنف دخی تو وكاة يعنی قيمق ومنتردن متلذذ اولورم ديوب حضرت عمر رضی الله عنه احنفك زبد وكاته تخصيص محبت ايلديكی فی الحقيقه محبتدن اولميوب بلكه قيمق ومنترك بسيار اولمسی خصب ورخاو وفرت مزروعات وقتنده اولوب عباد قحط وغلا زحمتنی چكميه جكلرينه علامت ونشان اولديغندن اظهار محبت ايلدی بيوردیلر و بركون برید زبان شخص احنفی تك وتنها بولوب شتوم غليظ ايله شتم ودشنام واحنف سكوت ايله معامله واول محلدن قالقوب قومی اولديغی مكانه توجه ايليوب شخص معهود دخی درپی اولدقده احنف ای كشی شتومدن بقيه وارايسه بوملده اتمام ايله زيرا قومم ميانده اتمام ايدرسك سكا ضرر لری اصابت ايدر ديدی بركون برشخص احنفه بوسيادت وشرفی و بوقدر مزاتی نه سبب ايله كسب وتحصيل ايلدك حال بوكه قومكك شريف وسيدی دكل ايدك ديوسؤال ايلدكده احنف وظيفهم اوليوب اوزريمه لازم اولميان امری ترك ايله مثلا سنك خصوصك اولانی تفحص ايتمك بكا لازم اولميوب

ظفر و نصرته توفیق طلب و نیاز بعده تبدیل لباس ایدوب آیا عسکرم
حقمده نه کونه قیـل وقال ایدر دیو جست وجو ایچون میان لشکرده
ملول و محزون کشت و کذا ایدر کن کوردیکه برعبد آسیابان ال دکرمنی ایله
کندم طحن ایدر و یانده رفیق اولان عبده عجبدرکه امیر یمز مسلمانان
ایله بویله برتکناده خیمه انداز اولوب دشمن اطرافنی احاطه ایتمکله
برطرفدن تنکی ٔ مکان و برطرفدن تضییق دشمن طاقدکداز اولدی دیدی
رفیق دخی ای برادر بو بلیه دن رهایه برچاره ملاحظه ایدر میسـك
دیو چاره جو اولدقده چاره سی بومنزلدن میشه زار برفرسخ مسافه در
بوآن کوس رحیله طره زن وعسکریله قالقوب میشـه زاره خیمه انداز
اولدقده ظهر عسکر پیشه کلوب دشمن احاطه دن عاجز اولمغله فقط
مواجهه مزدن اولدقده عسکریمزه پریشانلق عارض اولمیوب حرب
ورزمه مباشرت ایلسه امید وارمکه عون باری تعالی ایله محاربه سهل
اولوب مظفر اوله بوزدیدکده احنف استماع وسجده ٔ شکری ادا اورحیلدر
دیو عسکری اکاه و ندا و محمل بند حرکت اولوب اول میشه زار پیشنه
سحر وقتی رسیده و میشه بی ظهر عسکره آلوب نازل اولدی بوطرفدن
لشکر عجم دخی احنف اوزرینه هجوم قصد ایدوب هرطرفی میشه زار
اولمغـله فقط برطرفدن فرجه بولوب جیش احنف خوف و رعب
القا ایتمك ایچون چار طبله یکسر طره اوروب هجوم احنف دخی عسکریله
اسب سوار و کندی علمی اخذ و دشمنه حمله و طبلك بر بنی شق و در یده
و طبل زنی قتل و بقیه طبلزنلر خوفلرندن پریشان اولوب لشکر عجم صدای
صلا استماع ایلدکده پیش اشکر منهزم اولدی ظنیـله مدبرا فرار
و احنف عسکریله قفای دشمنه شتاب و هجوم و بی نهـایه عجم قتل
وسفـك دماء ایدوب منصور و مظفر اولدی دیو شمس غروب ایدنجه
خالد هشامه احوال احنفی نقل و بیان ایلدی ورصافه مواضع متعدده نك
اسمی اولوب بری رصافهٔ شامدرکه ابو منیع عبـدالله بن زیاد و حجاج
بورصافه دندر ورصافه بغداددده برمحله درکه محمد بن بکار و جعفر
ابن محمد علی بورصافه دندر و بری اندلسده درکه یوسف بن مسعود

ایکبسنی نقل ایده‌یم ومساعده پوریطورسه اوج سیرت حمیده سن نقل
و بیان ایده‌یم واکرمرادیکز اولورسه اخشامه‌دك خصال ممدوحه‌سنی
ذکرایدوب صائم اولدیغکزدن ذهول ووقت کذار اولمسز دیدم
هشام دخی بر بنی بیان ایله دیدکده فی العمر احنف کبی نفسنه سلطان
و غالب برفرد معاینه ایلدیکمدن ماعدا کوشزدم دخی دکلدرکه افعال
ممدوحه‌یه نفسنی اقدام وهوای نفسنه متابعتدن اجتناب ایدوب افعال
مذمومه دن منع وزجرایدردی وهیچ ایهام قبیحی اولدیغنه مطلع
اولمیوب حاصلی خلفادن غیریده نظیرین مشاهده ایلمدم دیدم هشام
دخی پسندایدوب فی الحقیقه بوخصلت سیادته کافیدر لکن بر بنی دخی
نقل ایله دیدی ممکندرکه برکشی نفسنه غالب اولوب افعال قبیحه دن
عدایلدیکی اشبادن نفسنی منع وکف ایلیه لکن محاسن وقبایحی فرق وتمیز
ایده میوب نفسنه سلطنت وغلبه سنی نفس الامر مطابق اولور وجه
اوزره اجرا ایدمز احنف ایسه صاحب بصیرت وتمیز اولوب نفسی
اوزره سلطنتنی محاسنه اقدام وقبایحدن اجتناب ایتکله اعمال ایدردی
دیدم هشام استحسان وخصلت نخستینه بوخصلت تکمله درکه نیك وبد
تمیز اولمدیکه مجرد نفسنه سلطنت وغلبه سودمند اولمز بر بنی دخی نقل ایله
دیدکده ممکندر برکیمسه نفسنه غالب ونیك وبدی ممیز وصاحب بصیرت
اوله لکن اجرایه قدرت ومکنتی اولمامغله خصال حمیده ایله موصوف
اولمسنه مانع اولوب شهرتیاب اوله مز احنف ایسه مال وجاه واشکر
صاحبی اولوب کندیده موجوده اولان خصال ممدوحه‌یی اجرا ایدوب
مشهور آفاق اولدی دیدم هشام محظوظ اولوب بودخی مقدم نقل
ایلد کاریکك تتمه سیدر لکن صومدن بنی اشغال ایده جك خصلتنی
دخی بیان ایله دیدی بن دخی نقله آغازایدوب ایام سالفه‌ده واقع اولان
افسانه سندندرکه بروقتده فتح خراسان قصدیله عسکرینه نظام
ویروب محمل بند وراهی اولوب تنك وضیق برمحله خیمه انداز وملك
عجم لشکرانجم شمارایله احنفی احاطه ومضیق ایدوب احنف کمال
اضطرابندن صلوة عشایی ادا ودرکاه خدایه تضرع وابتهال ایله

حضرتلری (احذر المنافق العالم) یعنی عالم اولان منافقدن حذر ایدیکز بیوردیلر اول صفت مذمومه دن ساحهٔ ذمتك بری وخوف ایلدیکمدن عاری مشاهده ایلدم بیوروب جازهٔ سنی احسان وسبیلن تخلیه ایلدی بعده احنف عمر رضی الله عنه حضرتلرینك زیارت شریفلرندن وفات ایدنجه منقطع اولیوب ملاقاتلریله تحصیل شرف ایدردی ومومی الیه احنف عقل وحلمی سبیله شول رتبه تحصیل عز وسیادت ایلمشدیکه امر ایلدکده یوز بیك اسب سوار تیغ زن دلاور مجتمع وفرمانبری اولورلردی وامراء انصار امور مهمه لرنده احنفدن استعانت اولدخی اعانت ایدردی واحنفك زراء نامنده محبوبه برجاریه سی اولوب کمال محبتندن هرامرده زراءیه مطیع ومنقاد اولمغله احنف بردشمن ایله محاربه قصد ایلسه عرب (قد غضب زراء) دیوب مثل اولمشدر واثنای مقاتله ده احنفك غضبندن کنایه ایدرلردی واحنف قیس بن عاصمك اخلاق حمیده صاحبی اولدیغنی وصف اثنا سنده شاکردان استاد لرندن علم تعلم ایلدیکی کبی بر قیسدن حلم تعلم ایلدك دیردی وحلم وصبرده قیس شول درجه یه واصل اولمشدیکه برکون قیس احتبا ایدوب ندمایله مکالمه ایدرکن اوغلنی مقتولا وعمزاده سنی قیدو بندایله مجلسنه ادخال ونقل ماجری ایدوب عمزاده‌ك اوغلکی قتل ایلدی دیدیلر قیس کلامنی قطع ایتیوب احتبایی بوزمادی وکلامی رسیدهٔ انجام اولدقده اوغللرندن برینه ای فرزند عمزاده مزی اطلاق وبرادریکی دفن ایلیوب مقتولك والده سنه یوز ناقه ویرزیا غریبه در بلکه انکله مسلیه اولهدیدی وصول طرفنه اتکا ایدوب بو بیتی انشاد ایلدی * انی امرؤ لا یعتری خلقی دنس یفنده * * ولا افن من منفرقی بیت مکرمه * خالدبن صفوان حکایت ایدرکه بر وقتده رصافه ده هشام بن عبدالملك مجلسنده ایدم بکا خطاب ایدوب یا خالد احنفی نوجهله کندیکزه ترجیح ورئیس وسید قوم ایلیوب اتباع وانقیاد ایلدیکز دیو سؤال ایلدی واول کون خمیس اولمغله هشام صائم ایدی بن دخی جوابه تصدی ایدوب امر یکزاولورسه برحکایه سین نقل ایده یمکه انجق اول سیرتی سیادتنه کافی وباعث اوله وامر ایدرسکز

يعنى اكر صخرك پارنده اعوجاج اولمسه اى قوم سزك اولاديكزده يونك مثل ونظيرى اولمازدى عبد الملك بن عمير دن منقولدركه بروقتده احنف مصعب بن زبير ايله كوفه يه كلدى احنفدن قبيح الشكل برفرد مشاهده ايتمدم نهايت نحيف وصغير الرأس ومتراكب الاسنان يعنى دشلرى بربرى اوستنه وچشمانى منفتح وكشاده وتكلم مرادايلسه ابتدا امرده صعوبت ايله تكلم ايدر دى كرچه لكين دكلدى لكن لكنه مشابه ايدى شعبى ذكر ايدركه بروقتده بصره قافله سيله ابوموسى الاشعرى عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينه كاوب اهالئ بصره ايله احنف بن قيس دخى موجود وحضرت عمرك مجلس شريفنه داخل وهر كس كندى امور مهمه سنى عرض واعلام ايليوب احنف صف نعاله اولغله نوبت كندى يه كلد كده ابتدا اداى حمد وصلوة بعده حضرت عمره خطاب ايدوب يا اميرالمؤمنين حالا اهل مصر فرعون واتباع فرعون منزللرينه نازل واهل شام منازل قيصره نازل واهل كوفه منازل كسرايه نازل اولوب انهار لطيفه وعذبه ساحلنده بنا ايلديكى قصرلرده مرتبع نشين واشجار ميوه دارلرى بسيار وملتفه باغلرده ذوق وصفا ايله آسوده آيين اولوب عين البقر والبعير كبى اثمار كوناكون سله لره وضع ومتغيرا ولمدن خانه لرينه احضار وتناول ايدرلر اما اهالئ بصره شورستان مواصعده ساكن ومأمالح ايله دفع تشنكى ايدوب ساكن اولدقلرى موضعك برطرفى آبى تلخ ومالح اولان نهرلر وطرف آخرى كياه وسبزه دن خالى مفازه وبيابان وبروسحابلرى باراندن تهى اولوب كردن شترمرغ كبى نحيف ورقيق اولور ايمدى خسيس ودنى اولانلرينزى رفيع وعالى وفقير وبى نوالرينزى توانكر وغنى وكيلرينزى تعديل ودرهملرينزى تكميل ايدوب برنهر شيرين حلو عذب اجرا ايله ديدكده عمر رضى الله عنه اى اهل بصره سزلر بونك كبى تكلمدن عاجز مسنز والله بواحنف جمله دن سيددر بو مقوله كلماتى احنفدن استماع ايتمدن زائل اولمام بيوروب احنفى باننده برسنه ابقا وحبس بيوروب بعده يا احنف عملك بنى اعجاب ايتمكله سنى تجربه وامتحان ايلدم زيرا رسول الله عليه السلام

متن

واصل اولدقده وفات ایلدی * والاحنف انما احتبی فی بردتك * واحنف سنك عباكه بورینوردی ظن ایلدم برده چاركوشه برعبادر كه عرب استعمال ایدر واحنفك نامی ضحاك روایت اخراده صخر بن قیس بن معاویه بن حصین السعدی وكنیه سی ابو بحر اولوب حلم وسیادت وشرافتده احنف ایله ضرب مثل اولنوب احلم من احنف واسود من احنف دیرلر كه اسود اجل معناسنه در واحنف رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك زمان سعادت نشانلرینه یتشوب اسلامی قبول ایلمشدر لكن رؤیت دیدار شرفیله مشرف اولمیوب تابعیندندر و پیغمبر صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه برکیسه احنفك محاسنی نقل ایدوب اخلاقی رسیدهٔ سامعهٔ شریفه لری اولدقده دعا ایلدكلرینی بوكونه سرد و بیان ایلرلر كه عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری زمان سعادتلرنده احنف مكهٔ مكرمه یه كلوب بیت شریفی طواف اتناسنده آشنای قدیمندن بری مصادفه ایدوب یا احنف بنی بلدكی دیدكده بلی بیلورم دینجه ای احنف سنی امر جلیل القدر ایله تبشیر ایده یم معلوم مكمیدر كه بروقتده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بنی سنك قومك اولان بنوسعدی اسلامه دعوت ایتمك ایچون ارسال بیوردقلرنده هر چند كه امر بیوردقلری اوزره اسلامه دعوت ایدردم اعراض وعناد ایدرلردی وسن ای قوم كراه بوكیسه سزی خیر وحقه دعوت ایده یورو بوكیسه دن استماع ایتمدم الا كلام حسن وخیر استماع ایلدم دیمش ایدك بن دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه كلوب سنك قومكی اسلامه حث و ترغیب ایلدیكمی اعلام ایلدیكمده رسول اكرم حضرتلری اللهم اغفر للاحنف بیوردیلر دیو ختم كلام ایلدی ومومی الیه صخر بن قیس احنف تسمیه اولنمسنه سبب حنف لغتده كج پا وانكشتلری بر برینه ناظر ومعوج اولمغه دینوب صخرك پالری كج ومعوج اولغله احنف دیدیلر حتی صخر طفل ایكن كاهیجه مادری رقص ایتدیروب رقصندن مسرور اولدیغندن والله لولا احنف * فی رجله ما كان فی فتیانكم مثله) یعنی انشاد ایلدی

یهودلردن سموءل بن عادیادر که وفاده مزبورایله ضرب مثل اولنوب اوفی من سموءل دیرلر وسببی بودر که چونکه امرؤالقیس بن حجر الکندی نك پدری کنده ملکی ایکن قتل اولندی امرؤالقیس فرار وملك روم جانبنه استمداد واستعانت قصدیله راهی ومحمل بند وسر راهی تیمانام موضعده سموءلك قله سنه واصل اولوب رجعتده اخذ ایتمك اوزره سموءله یوز زره و برمقدار آلات حرب امانت وایداع وروم طرفنه راهی اولدقده حارث بن ظالم بر روایتده حارث بن ابی شمر الغسانی امرؤالقیسك ایداعنی استماع وسموءلدن اخذ قصدیله هجوم وطلب سموءل دخی و یرمکدن ابا وامتناع وقلعه سنه تحصن ایلدکده حارث سموءلك برفرزندنه ظفریاب اولوب ای سموءل امرء القیسك امانتلرینی بکا تسلیم ایله والا فرزندنکی قتل ایدرم دیوندا سموءل دخی بنم ایچون نقض عهد احتمالی برطرفدر قتل ایلسك دخی و برمم دیدکده حارث سموءلك مشاهده ایده جکی محلده فرزندنی میانه وارنجه دوپاره وقتل ایلبوب راهی اولدی بعده امرء القیس تیمایه واصل اولمزدن مقدم فوت اولوب سموءل ودیعهٔ امرء القیس برفرده و برمیوب مرادا ولنجه حفظ ایلدی وصورت هلاك امرء القیس بوکونه روایت اولندی که وقتا که پدرینك قاتللرندن اخذ انتقام ایچون قیصردن استمداد وقیصر التماسنه مساعده ایدوب بر مقدار عسکر و یروب امرء القیس رجعت واخذ انتقامه نیت ایلدی بعض اصحاب غرض قیصری سوء عاقبت وفتنه ایله تخویف ایتملریله قیصر برحله تسمیم وامرء القیسه ارسال ایلدیکه واصل اولدیغی ساعت لابس اوله وصورت اکرامده اولغله امرء القیس لابس اولوب عاقبت سبب هلاکی اولدی ولهذا ظاهرا مستحسن اولوب ضمنده اثر قبیح اولان نسنه یه حلهٔ امرء القیس دیو ضرب مثل ایدرلر وچون وجودنده قرحه لر پیدا ومرضی مشتد اولدی بوابیاتی انشاد ایلدی

* وبدلت قرحا داميا بعده صحة * وبدلت بالنعماء والخير ابوسا *
ولوان نومايشترى لاشتريته * قليلا كتغميض القطا حيث عرسا *
فلوانها نفس يموت صحيحة * ولكنها نفس تساقط انفسا * وانفره يه

يشكردن خاللرى جانبنه راهى وعمرى آخر اولنجه مزبور رحمايه سنده وفتكذار اولدى لكن وفاتنده اختلاف اولنوب بعضيلر حتف انفه فوت اولمسنه ذاهب اولدى وبعضيلر مهلهل مسن وپير اولوب ايكى غلامى ايله برطرفه سفر ايدوب غلا ملرمهلهلدن متضجر ومتاذى اولملريله سنر راهلرى اغبـاردن خالى برمفازه يه رسيده اولدقده غلاملرمهلهلك راكب اولديغى شترى اناخه ومهلهلى قتل ايتمك مراد ايلدكلرنده مهلهل راكب اولديغى شترك سمرينه سكين ايله ذكرى آتى بيتى نقش ايلدى ديدى روايت اخراده عبدلره وصيت ايدوب چونكه بنى قتل ايدرسز بارى شو بيتى اولاد وعيالمه قرأت ايدك ديدى * من مبلغ الحيين ان مهلهلا * لله درگا ودرابيكما * بعده غلاملرمهلهلى قتل وقبيله يه عود ومهلهل حتف انفه وفات و بو بيتى انشاد ايلدى ديو موت مهلهلـدن خبر ويردكلرنده مهلهلك فرزندان واقرباسى مهلهل بوكونه بيت بى معنى انشاد ايلمز ديو تفكر وتعجب ايدركن فرزندلرندن برى بومصراعلرك هر برى بر بيتدن اولوب پدر يمزك مرادى بودر ديوب * من مبلغ الحيين ان مهلهلـا * امسى قتيلا فى الغلاة مجدلا * لله در گا ودرابيكمـا * لايبرح العبدان حتى يقتلا * ديو قرأت وعبدلرى ضرب ايدوب عبدلر قتل ايلدك ديو اعتراف ايلدكلرنده ايكيسنى دخى قتل ايلديلر مآل معناى بينين كيمدر اول كيمسـه كه قبيله لريمه تبليغ وايصال ايليـه كه تحقيق مهلهل صحرادە مقتول ومستلق اولديغى حالده اخشاملدى اى فرزندلرم سزك وپدر يمزك نه عجب خيراو عملدر كه عبدلر خلاص وترك اولنيوب قتل اولنه ديمك اولور ومجدل طعن وضرب اولنوب زمينه القا اولنانه ديرلر كه طعنه فجدله اى القاه فى الارض فانجدل هواى سقط ايله تفسـير اولنمشدر ومهلهلك شعرى اعلاى طبقـات قدمادن اولوب بوابيات انكدر * بكره قلو بنا يال بكر * نعاديكم بمرهفة النصال * لهالدن من الهامات جون * وان كانت تعادى بالصقال * ونبكى حين تذكركم عليكم * ونقتلكم كانالاينـالى * والسموءل انمارفى عن عهـدك * وسموءل سنك عهدكـه وفاايلدى ظن ايلدم مزبور سموءل يثرب

متن

ارسال ايدوب يا مهلهل خالم ابو بجير سكا سلام ايدوب ديديكه معلومكدر كه بن حربدن عزلت ايدوب قومه امداد واعانت ايلدم زيرا قوم سزه ظلم ايلمشلردى ومياننكزى تخليه ايدوب برطرفه معاونت ايلامشدم والان برادرك كليبك انتقامنى الوب نيجه مرد دلير قتل ايلدك بوحرب وقتال نيجيه دك قبيله كى خراب وقومكى اهلاك ايلدك ديو بجير تبليغ نصح ايلدكده مهلهل دسنده اولان نيزه يى خواهر زادهسى حارثه حواله وخالك كيمدر ديو قتلنه هجوم ايلدكده امرء القيس بن ابان التغلبى يامهلهل صبر وتأنى ايله زيرا بوغلامك قومى محاربه مزدن عزلت ايلمشلردر والله اكرسن بوغلامى قتل ايدرسن خالك كيمدر ديو سؤال ايتمنلر دخى قتل اولنور ديو بند ايلدى لكن مهلهل اصغا ايتيوب نيزه ايله غلامى جرح وقتل ايدوب (بؤ يشسع نعل كلب) ديدى يعنى بوغلامك خون ودمى كليبك نعلنك نصفه سنه برابر ومقابلدر ديدى مثل مزبور برشيئك برشيدن افراط ايله وضيع ودنى اولوب كلى بعضنه معادل وبرابر اولماز ديه جك محلده ضرب اولنور وغلام حالت نزعده ايكن اكر قومم بنو بكر بنم قتلمه راضى اولورلرسه بندخى راضى اولورم ديوب قضاء نحب ايلدى وبوقصه حارثه نقل اولنوب حارث بوغلام وباء كليبى اولاد واثلدن نه كوزل دفع ايلمش قتل اولندىغنه راضى اولورز ديدكده قوم ياحارث مهلهل اول غلام سفيرى قتل ايدوب بؤ يشسع نعل كليب ديمش ديدكارنده حارث غضبناك اولوب قوم وقبيله سيله مهلهله هجوم ومقاتله يه آغاز ايدوب قبيلهٔ بكر وتغلب مياننده مدت مديده حروب وقتال متمادى وبيوسته واشراف واعيان قبيلتين تلف وهلاك اولوب جساسك برادرى همام وسائرى قتل اولنوب ايكى قبيله مضمحل اولمق رتبه سنه رسيده اولدقده حارث بن عوف المرى قبيلتين مياننده مسالمه ومصالحه يه سعى واقدام وعاقبت عقد صلح ومصافات ايلدى ان شاء الله تعالى تفصيلى * وان الصلح بين بكر وتغلب ثم برسالتك * فقره سنده ذكر وبيان اولنور بعده مهلهل اعوان وانصارنده جدا وتك وتهانى

قاتله یعنی کشی قاتلنی قتل ایتکله ظلم ایتمش اولماز یاخود برادری
همامی تسلیم ایله قتل ایده لم یاخود نفسکی بونلردن بزه فدا ایله والا
محاربهٔ عظیمه ایدوب سنی وقوم واولادکی فنا واهلاك ایده رز دیدیلر
ومرة جوابه تصدی ایتیوب سکوت ایله معامله ایلدکده وجوه قبیلهٔ
تغلب یامره حقیر وذلیل اولان کیمسه کبی سکوت ایلمه جواب ویر
دیدکلرنده مره ای قوم جساس نوجوان بر بهادر مرد درخوف ایدوب
اسبنه سوار و برطرفه فرار ایلدی نه جانبه راهی اولدی معلوم دکلدر
اماهمام ابوعشیرت اخو عشیرت اولوب سزلره تسلیم ایلمسم اولاد
واقربا سی اوزرینه هجوم وهمامی جانئ آخرایچون قود وقصاص
ایتدردك دیو تجهیز وتکدیر ایدرلر اما بنمله فدا طلب ایدرسکز شمدیکی
حالده رضام ایله موتی استرم زیرا خیال وجنك آور بهادر لر اسبه
سوار ورزمکاهده دلوه وجولان ایتکه محتاجدرکه ابتدا میدانه
بن کیروب نیجه مبارزه دنصکره قتل اولنم یوسود اولدن فارغ اولوب
همامدن غیری اولادمدن برینی ویره یم قتل ایدك یاخود سزه بیك
عدد ناقه احسان ایدوب جساسدن فدا ایده یم دیدکده وجوه بکر
غضبناك اولوب بزسکا واولادیکه ذیل اولق ایچون وناقه طلب واحسان
اولنمق ایچون کلمدك دیو متفرق ومهلهله افاده اولدخی حرب ورزمه
تشمیر ساق ومقاتله یه آماده و شروع و آغاز ایدوب میانلرنده
حرب وقتال نیجه زمان متمادی و قبیلهٔ بکردن مقتول بسیار اولوب
قبیلهٔ جساسك عین الاعیانی ایکن محاربه یه قارشمایوب عزلت
واثروا اختیار ایدن حارث بن مالك حضورینه قبیلهٔ بکر واروب
یاحارث قبیله مزك مردان و بهادرلری تلف وهلاك اولدی بزه امداد
واعانت ایله دیونیاز ایلدکلرنده حارث (لاناقة لی فیها ولاجل)
دیوب حارثك بوکلامی مثل اولدی یعنی بنم بومحاربه ده علاقه م
یوقدر نه حالکز وار ایسه کورك دیمك اولور تکرار قوم حارثه واروب
ابرام وقبیله مز خراب وقومز هلاك اولدی غیرت وناموس وقتیدر
دیدکلرنده حارث فرزندی بجری بروایتده خواهرزاده سنی مهلهله

مهلهلك نديم وصديق وانيس وجليسي اولوب بر برينك اسرارنه محرم
ودائما همزم وهمدم اولمغله معاهده ايلمشلردر كه ميانلرنده بر سر مخفي
ومكتوم اولميوب بر برينه كشف وافشا ايده اول كون دخي همام ايله مهلهل
همصحبت ايكن همامك مادري كلوب كوشنه برادرك جساس كليبي قتل
وفرار ايلدي ديو تبشير كونه تبليغ وقعه ايدوب رجعت ايلدكده مهلهل
مادرك نه اعلام ايلدي ديو استعلام اولدخي كتم واخفا ايليوب مهلهل
ياهمام ميانمزده جريان ايدن عهد ومياقدن رجوعمي ايلدك يوخسه
ذهولمي ايلدك كه بندن كتم ايدرسك ديدي همام دخي يامهلهل
برادرم جساس برادرك كليبي قتل وفرار ايلمش بناء عليه تكلمده توقف
ايلدم ديدكده مهلهل ياهمام * است اخبك اضيق من ذلك *
يعني سنك برادر يكك كليبي قتله قدرتي يوقدر واكر واقع ايسه بن سنك
برادرك جساسي اندن زياده عقوبتله اهلاك ايدرم ديوب همام سكوت ايله
معامله ايلدي واسباب بزم وعشرت اماده واحضار اولنوب شرب خمره
اغاز ايلديلر لكن همام مهلهلدن هراسان وكيفيت باده ايله بني قتل
ايدرديو وجودي لرزان اولوب معتادندن نقصان شرب ايدوب مهلهل
كمال الم وغصبندن زياده جه نوش ونشوه دار وبيهوش اولدقده همام
فرصتي غنيمت بيلوب قبيله سنه فرار ايليوب قومني خيل ومواشيلرين
جمع وخيمه وخركاهلرين رفع وآخر مكانه نقل ايتمك اوزره عزيمتلرين
مشاهده ايدوب همام دخي معاجاي سلامته رسيده اولمق آرزوسيله
محمل بنداولوب كتديلر بعده مهلهله صحو كلوب وكليبك قتل
اولندينى جمله قومك معلومي اولدقده وجوه قبيله تغلب مجتمع وحضور
مهلهله حاضر اولوب يامهلهل برادركي جساس قتل ايلدي لكن قتال
وحربه مجله ايله ابتدا وجوه قوم اولانلرمز پدري مره يه واروب
ميانمزي احسن وجه اوزره توفيق ايتمكه سعي ايلسونلرنه كونه صورت
پذيراولورسه اكه كوره حركت اولنسون ديوب اعيان قبيله مره يه واروب
برمقدار مكالمه بعده امرلرينى اعظام ايدوب يامره برقاج امر ميانده
مخبرسك يازه جساسي تسليم ايله قتل وقود اولنسون كه لم يظلم من قتل

قاتله

جساسه مصادفه وقتل ایلدی روایت اخراده جساسك خواهرزاده سی
هجرس بن کلیب پدری قتل اولندقده طفل نارسیده اولوب مادر وخالاری
تربیه سنده رسیدهٔ سن تمیز و برمرد دلیر وخونریز ظهور ایدوب پدری
کلیبی کندی خالی جساس قتل ایلدیکنه مطلع واسبنه سوار ونیزه
وسیفنی اخذوقومی مجلسنه عطف لجام واول مجلسده جساسی مشاهده
ایدوب ای قوم آگاه اولك که نیزم ودمرنلری حقیجون وسیفم وسیفمك
دشمنی زخمدار واهلاك ایلدیکی حقیجون واسبم وکوشلری حقیجون
بر کیسه پدرینك قاتلنی عفو وترك ایلز دیوب جساسه هجوم و برنیزهٔ
جانکداز طعن وقتل ایلبوب عمارى قبیله سنه متوجه و راهی اولدی
* ومهلهلا انما طلب ثاره بهمتك * ومهلهل کلیبك قاتلندن اخذ
انتقام ایمکی سنك همتکاه طلب ایلدی ظن ایلدم ثارا خذ انتقام معناسنه در
مثلا بر کیسه نك اقارینلدن برینی قتل ایلسه لر اول کیسه قاتلی قتل ایمکله
اخذ انتقام ایمش اولور مومی الیه مهلهل بن ربیعه بن الحارث ومذکور
کلیبك برادری عدی اولوب مهلهل لقبیله تلقیب اولنمغه باعث * لماتوغل
فی الکراع هجینهم * هلهلت اثارما لکا وصنبلا * یعنی انشاد ایلشدر یعنی
چونکه اول قومك هجین وضعیفی جماعت وجبشه توغل وهجوم وغلبه
ایلدی بن دخی مالکی یاخود صنبلی قتل ایله اخذ انتقام ایمکه قصد اهتمام
ایدرم یاخود مهلهل ایله تلقیبه سبب ابتدا اشعاری تدقیق وترقیق
وتلطیف ایلین عدی اولمغله مهلهل دیدیلرکه لغتده هلهل رقیق
وخفیفه دخی دیرلر ومزبور مهلهل امرء القیسك خالی اولوب جودهٔ
شعر امرؤالقیس بن حجره مهلهلدن انتقال ایلدی لکن صحاح جوهریده
کلیبك برادری اولان امرء القیس بن ربیعه بن وائله مهلهل ایله تلقیب
اولنوب سببی ابتدا شعری تدقیق ایدن امرء القیس اولدیغیدر یاخود
لماتوغل فی الکراع هجینهم یعنی انشاد ایلیدر دیوب مهلهل
امرء القیس اولمق اوزره تصریح ایلشدر ومهلهلك اکثر اوقاتی
معاشرت زنان ایله کذاران ایلدیکندن برادری کلیب زار النساء دیردی
وقتاکه کلیبی جساس قتل وفرار ایلدی جساسك برادری همام بن مر

متن

تجمع ودفن ایلدیلر وجساس کلیبی قتل ایلدیکی ساعت قبیله سنه عطف عنان وتزدیك اولدقده جساسك خواهری فضله برادرنی مشاهده وپدرینه برادرم جساس کلیور لکن غالبا مصیبت رسیده اولمش زیرا زانولرین کشف وکشاده ایدوب خلخ للری معاینه اولنور و برادرم برامر عظیم وداهیهٔ کبیره ظهور ایتمدیکجه زانولرین کشف واراءت ایلز دیرکن جساس کلوب اسبندن نازل و پدری ای جکر کوشم سنده انفعال وانقباض مشاهده ایلدم اباسیبی نه اوله دیو استعلام جساس دخی ای پدر والا قدر بوکون بندن برکار صادر اولدی اول کار نیجه زمان وائل شیخلرینی اشغال واتعاب ایده جکدر دیدکده پدری ای جساس کلیبی قتل می ایلدك دیدی جساس دخی بلی کلیبی افعال قبیحه سنه بناء قتل ایلدم دیدی و پدری ملول ومحزون اولوب ای جساس نه اولدی بو فعل نا مناسبه مبادرتدن مقدم سن برادرلرك هلاك اولمش اولیدیکرز یرابنم فریاد وفغان ایله کریان واولاد وائل بثله تشأم ایتملرینه مؤدی اولور بر فعل قبیحدر دیدی بعده جساس کلیبك زنی اولان خواهری فضله نکاه ایدوب بوقطعه یی انشاد ایلدی * انی قدجنیت علیك حربا * تغص الشیخ بالماء القراح * فذکره متی مایصح عنها * فتی لاخرغیر صاح * خواهری فضله دخی جساسی تطییب ایچون بو بیت ایله جواب ویردی ان تك قدجنیت علی حربا * فلاراه ولارث السلاح * بعده جساس اسبنه سوار و برطرفه فرار ایلدی وقبیلتین میانده حرب البسوس دیمکله مشهور اولان محاربه ومقاتله ظهور ایدوب نیجه زمان منقطعه اولمدی حتی برروایتده قرق سنه میانلرنده قتال متمادی اولدی و بومقاتلهٔ خوانمان خرابه باعث و بادی بسوس اولمغله اشام من بسوس مثل سائر اولمشدر که تشأم اولنان شی حقنده ضرب اولنور و برکیسه نام اولمسی عسیر اولان شیٔ طلبده اولسه اول شبثه نیل ووصول سهولتله اولماز مشقهٔ عظیمه یی ارتکاب ایدر نصکره حاصل اولوردیه جك یرده دون مرامك حرب البسوس دیرلر و جساسك صورت قتلنده اختلاف اولنوب برروایتده جساس فرار ایدب برمقدار زمان مرور ایلدکدنصکره ابونویره طریق شامده

حمایه وحراست ایلدیکی مرعایه واروب آب وکیاهندن اکل وشرب
ایلدی وکلیب اول حال اوزره ناقه‌یی مرعاده مشاهده وغضبنـدن
کائن دردست وناقه‌یی پستانلرندن ضرب وجرح ایدوب ناقهٔ زخمدار
صاحبه‌سی بسوس خرکاهنه رجعت ایدوب بسوس ناقه سنی مجروح
وزخمدار و پستانلرندن خون شیرآلود ریزان وروان اولور مشـاهده
ایلدکده غریو وفریاد وصوت اعلایله فغان وداد یوب زار وکریان
اولورخواهرزاده سی جساس شترك زخمدار اولدیغندن آکاه وخاله تسنه
تسلیه بخش ومعاناله وآه ایدوب ای خالهٔ المم اوزره اوله که والله یارین
بن برشتر بزرك قتل ایده یمکه زخمی سنك ناقدك زخمنـدن اشد وازید
اوله دیوب شتر ایله کلیبی مرادایلدی وصباح اولدقده جساسك قبیله سی
مواشیلرینی اسقاواروا ایچون شبیب نام نهره واردقلرنده کلیب غضبندن
منع ودفع ایلیوب اهالئ قبیله احص نامنده اولان نهره توجه وارومراد
ایدوب کلیب اول نهردن دخی منع وطرد ایدوب سرزه پرقطره آب ویرمم
دیوب اهالی مأیوسانهرك سیلان ایله منتهی اولدیغی اسفل وادی یه
واروب مواشیلرینی اروا وکندیلری دفع تشنکی ایلدیلر وجساس کلیبك
بوملعننه دخی واقف اولدقده اسبه سوار وکلیب جانبنه شتاب ولب
جویده کلیبی تك وتنها بولوب یاکلیب اقربا ومتعلقـاتمی جریان ایدن
نهر عظیمدن منع وتشنکیدن هلاك اوله جق رتبه تحجیر وتکدیردن مرادك
ندر دیومؤاخذه کلیب دخی قبیله کی منعمه باعث بزم حیوناتمز وکندیمز
هنوز سقی اولنوب ریان اولمامشلردی بزدنصکره سیراب اولملرینه مانع
دکلم دیدکده جساس یاکلیب قبیله مزی نهردن منعـك دونکی کون
خالته‌مك ناقه سی شرابی بیوجه قتل ایلمك کبیدر دیوب رخشنی کلیبه
سوروب برنیزهٔ جانستان ضرب وطعن وکلیب زمینه اسبنـدن ساقط
وغلطان اولوب حرارت زخم ایله امان یاجساس بکا برقطره آب احسان
ایله دیدکده جساس * هیهات تجاوزت الاحص شبیبا * دیوب
جساسك بوکلامی مثل اولدی یعنی نهر الاحص ایله نهر شبیبی تجاوز
وکذرایلیوب فعلنك جزاسنی بولدك دیدی بعده کلیب هلاك اولوب قومی

کنده کیروب قاعد اولدقلری کبی مرویدرکه قچن کلیب برمرعادن
مرور ایلسه اول مرعایه برکلب انکی القا ایدردی که بر آدمی مشاهده
ایلدکجه نباحه باشلیوب کلیبك خوفندن برکیمسه اول مرعاده رعی
مواشی ایده مزدی بناء علیه کلیب وائل دیوب اول کلبی وائله مضاف
ایدرلردی وائل ایسه برملکك اسمی اولوب کنایهٔ مزبوره ایله استعماللری
غالب ومشتهر اولمغله کلیبك اسمی ظن اولندی مرویدرکه برکون کلیبك
سرراهی برچراکاهه رسیده اولدیکه قنبره دیدکلری مرغ که ترکیده
طویغاردیرلر اول چراکاهده لانه برداخت اولوب یمرطه سی اوستنده قرار
وکلیبی مشاهده وبیضه لرینی پر وبالیله ستر وخوفندن فریاده آغاز
ایلدکده قنبره یه خطاب ایدوب امین اول سن بنم ذمتمده سن کیمسه دن
خوف ایتمه دیوب بو بیتی انشاد ایلدی * یالك من قنبره بمعمر * خلالك
الجوفبیضی واصفری * وانقری ماشئت ان تقری * بو بیتدنصکره
برفرد اول مرعایه دواب ومواشی سنی ارسال ایدوب رعی ایتدرمکه تجاسر
ایده مدی مصرعلرك مألی ای کیمسه لر بو کیاه وآبی بسیار اولان صحراده
قنبره دن نه استرسز یعنی قنبره یی تعجیز وبی حضور ایتمیکز وای قنبره
بو فضای واسع سنك ایچون خالی وتنهادر همان بیضه لر تولد ایله
وخوش صدا ایله فریاد ایله ومراد کجه بو چراکاهده حبوب ودانه لر
دوشیروب اکل وتناول ایله دیمك اولوب خلالك الجوفبیضی واصفری
مصراعی امرنده منازع اولمیوب مستقل ومتمکن اولان کیمسه حقنده
ضرب اولنور مثلدر وفقرهٔ مزبوره ده مذکور اولان جساس بن مره
بن ذهل الشیبانیدرکه خواهری کلیبك زنی اولوب قبیلهٔ تغلبدن
برحی اولان بنوجشم ایله قبیلهٔ بکردن برحی اولان بنوشیبان که کلیب
وجساسك قبیله لریدر برمحله خیمه وخرکاهلرین وضع ومختلط ساکن
اولورلردی برکون جساسك بنوسعددن خاله سی اولان بسوس کندی
فرزندی ایله بنی مره قبیله سنه کلوب جساسه مهمان وخرکاهنده
براز زمان اسایش وارام ایدوب شراب نامنده برناقه سی کوچکی ایله معا
اولوب ناقهٔ بسوس اولان شراب ریسمانن کسسته وکلیبك جمللریله

ایدن ذله‌یه اعتراف وعذرخواه اولدی لکن براض التفات وترحم ایتمیوب
قتل وخون عروه‌یی ریزان ایدوب مرامنه واصل وفرار ایدوب
جای سلامته داخل اولدی وعرب فتکة البراض ایله ضرب مثل ایلدی
افتك من براض دخی مثلدر وفاتك جری وجسور معناسنه اولوب فتك
بر شخص مغرور وغافل ایکن خصمی اول شخص مغروری بنده کرفتار
وقتل ایتمك معناسنه در بعده مقدما ذکر اولندیغی وجه اوزره عروه‌نك
قتلی سببیله حرب الفجار تسمیه اولنان حروب عظیمه میان عربده جریان
ایلدی * وکلیب بن ربیعة انما حمی المرعی بعزتك وجساسا
انما قتله بانفتك * وکلیب ربیعه جراکاه ومرعایی سنك عز وشرفك
اعانتیله حفظ وحمایه ایلدی وجساس کلیبی سنك ناموس وعار غیرتك
سببیله قتل ایلدی ظن ایلدم مزبور کلیب بن ربیعه بن سنان الوائلیدر که
اعز من حمی الکلیب دیو محافظه وحمایه سنك بی مثل ونایاب اولمسیله
ضرب مثل اولنمشدر ووائل بن قاسط بن هنب بن قصی بن دعمی بن هنسب
بن جذیله بن اسد بن ربیعة بن نذار معد بن عدنانك ایکی فرزندی که
برینه بکر وبرینه تغلب تسمیه اولنوب ایکیسی دخی ابو قبیله اولوب
کلیب قبیلتینك عین الاعیانی ورئیس مشار الیه بالبنانی اولمغله لشکر یمنی
پراکنده وپریشان وقبیلهٔ معده دخی هجوم ومعد کلیبه اطاعت وانقیاد
وملکلرینك برمقدارنی تسلیم وسرنه تاج الباس ایلیوب برمقدار زمان
مرورنده کلیبك تکبر وغروری برتر ومتزاید وقبیلهٔ معده اعتماد واستناد
ایله قومنه ظلم وتعدی وبغی وعتو ایدوب جوری شول رتبه‌یه رسیده
اولدی که چراکاه وچشمه سارلری حمایه وضبط وخلقی رعی مواشی
وشربدن منع ایدوب اول حوالیده مواشیلرینی کلیبك مواشی سیله رعی
واروا ایده مز اولدیلر وچرکاهلرده کلیبدن غیری برفرد اشعال نار
وچراغ ایده میوب ودأب عرب محبیا جالس اولمق اوزره ایکن مجلس
کلیبده برفرد احتبا ایده مز ایدی ومجلسنده بلا اذن تکلمه تصدی واغاز
ایتملرندن دخی منع ایلمشدی احتبا قعوددن برنوعدر که ردایی ظهرنه الوب
فخذینی شکمنه الصاق ایدوب جالس اولمغه دیرلر بعض درویشان

متن

ناحیه سنده سوق عکاظ تسمیه اولنان بازره اعراب شهر ذی القعده دن
قدوم حجاجه دکین مجتمع واطراف واکنافدن قوافل تجار امتعهٔ متنوعه ایله
کلوب هرکون دادستده اولنوب شعرای عرب قصاید لطیفه انشاد
وبربرینه عرض معارف ایله تفاخر ایدوب موسم حجده ادای حج شریف
ایدرلردی وملك عرب اولان نعمان بن المنذر هرسنه اشراف عربدن
برشیخ جانبنه برقافله متاع آماده وسوق عکاظه بیع اولنمق اوزره ارسال
وتمثیله سختیان طائف وسائر کندیلره لازم اولان اشیایی اشترا ایتدرمك
عادتی اولمغله بنه موسم سوق عکاظ کلدکده متاعی آماده وجمله تحمیل
ایدوب ندماء مجلسنه ای قوم بومتاعی قنغکز محلنه ایصال ایده بیلور دیدی
براض دخی بن کنانه یه دك ایصال ایده بیلورم دیدکده نعمان بنی کنانه یه
ایصال کافی دکلدر مراد اهل نجد ونهانه یه ایصال ایتدرمکدر دیوب
عروة الرحال اول وقتده قریشدن ابوقبیله اولان هوازن بن منصور
بن عکرمه بن حفصه بن قیس عیلانه راحل وحمایه سنده اولمغله انلره
مغرور وبی پروا متجاسر اولوب براضه اشارت ایله بوکلمبی ایصال
ایده جکدر بن اهل شیحه واهل نجددن قیصومه وتهامه یه ایصال ایده رم
دیوب براضه تحقیرایله معامله براض دخی یاعروه اعلای بنی کنانه یه
ایصال ایده بیلور مسك دیدی عروة دخی اعلای بنی کنانه یه دکل
جمیع ناسه جری وایصال ایده رم دیدی بعده نعمان متاع آماده بی
عروه یه تسلیم اولدخی بادیه پیماا اولوب عازم راه اولدقده براضی کلب
دیو تحقیرایلدیکی کران کلوب اخذانتقام ایچون عروه یه در پی اولدی
وفی الحقیقه براض غایت عیار وجسور وفاتك بی رحم وغبور وعروه
ابوقبیله اولان غطفان بن سعدبن قیس عیلاندن اولان قومی اول
حوالیده اولوب انلره استناد واستظهارایله دشمندن بی باك وبی تحاشی
ومغرور اولوب اواره نام موضعه نائل وشرب خمرایله سرکردان
ومغنیه جاریه سی طربخش وخواب غفلت هجوم ایدوب هجوم دشمندن
غافل اولدقده براض فرصت یاب وعروه نك بزمنه داخل ومشت وپایله
پیدا وعروه رسیدن بلادن خبردار وامان خواه وکندیدن صدور ایدن

متن

کلال کلیوب فرحنساك عودت ایدر دی دیوا وصاف جیله سن نقل
و بیان ایلدی * وعروة بن جعفر انما رحل الیك * وعروة بن جعفر که
طوائف ملوکه رحلت ایله معرفدر سکا رحلت ایلدی ظن ایلدم ومی الیه
عروة بنی عامر دن ابن عتبة بن جعفر بن صعصعه اولوب اهل بیت
عروة جعفره نسبت اولنوب جعفر بون دیمکله معروف اولدقلرندن
ابن زیدون عروة بن جعفر اولمق اوزره ذکر ایلدی ومومی الیهك ملوك
طوائف طرفنه ارتحال وذهابی بسیار اولمغله عروة الرحال دیمکله
شهرت شعار اولمشدر ومومی الیه عقل ودانش صاحبی اولوب زمان
جاهلیتده ملوکه ردف اولمشدر ومیان عربده رأی وتدبیر وشهامت ایله
معروف اولمغله اوصاف جیله سنده مبالغات اولنوب نقل اولندی که
بروقتده عروة معاویة بن الجون الکندی یه راحل وراهی ومعاویه عندنده
عظیم وقع واعتباری اولوب معاویه بنوحنظله بی جمع وبنی عامر دن
برقوم اوزرینه هجوم ومحاربه لر ایچون محمل بندوعروة الرحالی استصحاب
و بنوعامرك مسکنلرینه برمرحله قریب اولدقلرنده عروه یامعاویه
سنکله اولان حق صحبت ومرافقتم مقابله سنده رجا ایدرمکه بکا اذن
داده اول قومم اولان بنوعامره یورمحلدن صیحه وندا ایله ایخاف واندار
ایدیم دیواستیذان معاویه دخی تبلیغ نیجه ممکن اولور دیو تعجیلکنا ن
اذن ویردکده عروه اوج کره صوة اعلا ایله ای قوم اکاه اولك دیو
صیحه وفریاد ووهاد ووادی اعانتیله عروه‌نك صوتی رسیدهٔ کوش
بنی عامر اولوب قتال ومحاربه یه مستعد وامادهٔ اولدیلر ومیان عربده
حرب الفجار دیمکله معروف اولان حرب وقتال ظهورینه باعث عروه بی
براض بن قبسك قتل ایلمسیدر وبحار ایام عربدن برقومدر که
زمان جاهلیتده قبیلهٔ قریش وکنانه بهادرلری ایله قیس عیلان قبیله سی
میانده دورت دفعه محاربه واقع وقیس عیلان مغلوب ومنهزم اولوب
بو حروب وقتال اشهر حرم اولان شهر ذی القعده وذی الحجه ومحرم
ورجبده واقع اولوب فسق ارتکاب ایتمیلرینه بناء قریش حزب الفجار
تسمیه ایلدی وبراضك عروه‌بی قتل ایلمسنه سبب بودر که مکهٔ مکرمه

اولورم وسببی بو درکه برادرم مالك امری ایله صباحه دك نار ایقاد
اولنوردی برطرفدن مهمان بنی ارزو ایدرسه تاریك شب مانع وجایکاهمه
واصل اولمه دیوب آخر محله نازل وغیریلرك مهمانی اولمیوب بن مسافردن
محروم اولم خوفیله آتشی جایکاهنه علامت وقدوم مسافره نکران
اولوردی وهرچند که بر مهمان برادرمده بیتوتت ایده اول شب صباحه دك
بیدار ومسافرك توقیر واکرامنه مشغول وخدمتنه مقدم ومهمانه
هوادار اولوردی که برقومه مسافهٔ بعیده دن اقرباسندن برکیمسه
کلوب ملاقی اولسه اول قومه نه رتبه سرور حاصل اولورسه برادرم مالکه
مهمان کلدکده اول رتبه بلکه دخی زیاده فرح وحبور حاصل اولوردی
دیو تفصیل ایلدکده عمر بن الخطاب رضی الله عنه یا متمم هرنه مقدار
مرثیه ایدرسك سزا ایمش بیوردیلر وینه برکون عمر بن الخطاب
رضی الله عنه متممه برادرك مالکك حکایاتندن یاد واشتدیکك وار ایسه
نقل ایله دیو امر بیوروب متمم بروقتده قبائل عربدن برقبیلهٔ عظیمه یه
اسیر اولمشدم وتخلیص کریبانه چاره جو اولوب آیانه کونه رهایاب اولورم
دیو تفکرده ایکن برادرم مالك اسب سوار وسیف صارمی در بغل
وسنانی برکتف علی الغفله محبوس اولدیغم قبیله یه هجوم وقبیله نك
فرسان ودلاورانی ایستاده ومالکه متوجه ونیکرانیده اولدیغندن
ماعدا شکاف خرکاهلردن زنان دخی باش کوستروب نکاه انداز
اولمشلر ایکن برادرم مالك برینه التفات ایتمیوب اول کروه نبوهدن
بنی اخذ وبندلرم کشاد واسبنه ارداف وکلدیکی جانبه عطف عنان
ایدوب قبیله دن برفرد مالکه مقابل ورهکزارنه مانع ومبارزه سنه
اقدام ایده مدی دیدکده عمر رضی الله عنه یا متمم انجق شرف بودر
بیوردی ینه برکون عمر رضی الله عنه یا متمم شجاعت وجراءتدن برادرك
سنکله نیجه ایدی بیوردیلر متمم دخی والله برادرم مالك شول رتبه شجیع
وصاحب قوت ایدی که شب تاریکده برزورمند شتره سوار وبراسب
صبارفتاری یاننه الوب ثیاب حرب ورزمی لابس ونیزهٔ کرانی دردست
وجبال ووهاد میاننده صباحه دك تجسس دشمن ایدوب کندویه

عمر رضی الله عنه حضرتلرینه موافقت بیوردقلرنده ابو بکر رضی الله
عنه حضرتلری خالدا صلاح واجرای سیاست قصد ایدوب خطا
ایلدی و بن اول کیمسه دکلم که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
غمدوغلافدن اخراج ایلدیکی سیفی اغماد وغلافه وضع ایده م یعنی
مشروعی اجراده تسامح ایتم بیوردیلرو بو وقعه دنصکره عمر بن الخطاب
حضرتلری خالده عداوت بیوروب زمان سعادتلرنده ریاست جیش
اسلامدن عزل ایدوب ز مانمده خالدی برخدمتده استخدام ایلم دیو
حلف ایلدیلر و متمم بن نویره دائما برادری مالك قتنده قرار وانك کرمیله
تعیش ایلدیکندن قتل اولندقده زیاده محزون اولمغله قصائد کثیره ایله
مرثیه ایلدی ومالك قتل اولندقده نصکره مسجد رسول الله علیه السلامه
حاضر وصلاة صبحی ابو بکر رضی الله عنه خلفنده ادا ایتدکده نصکره
کاننه انکا و بو بیتی انشاد ایلدی * نعم القتیل اذا الریاح تنا وحت *
خلف البیوت قتلت یاابن الازور * بعده ابو بکر رضی الله عنه
حضرتلرینه اشارت ایدوب * ادعوت بالله ثم غدرته * اوهودعاك یذمة
لم یغدر * دیدکده ابو بکر رضی الله عنه حضرتلری والله انی نه دعوت
ایلدم ونه غدرایلدم بیوردیلر بعده متمم قصیده یی اتمام وکمانی اوسننه
دوشوب کربه به اغاز ایلدی وشول مرتبه بکا ایلدی که یك چشم ایکن
کور عیتندن دخی اشك باران مثال سیلان ایلدکده عمر بن الخطاب
حضرتلری نزدینه واروب اکر برادرم زید ایچون مالکه انشاد ایلدیکك
مرثیه کبی قصیده انشاد ایلسك محظوظ اولوردم بیورد قلرنده مقدما
ذکر اولندیغی وجه اوزره جواب بعده زید ایچون دخی برمرثیه انشاد
ایلدی لکن مالکه اولان مرثیه لر کبی حسن وجید انشاد ایلیوب سیندن
سؤال اولندقده والله برادرم مالکه اولان آنس حزنم زیده اولاندن زیاده در
دیدی بعده عمر بن الخطاب رضی الله عنه برادرنه افراط حزنی سیندن
سؤال بیوروب متمم والله یاعمر خالا بنم ایچون کیجه لرده خواب وراحت
بوقدر زیرا برطرفدن اشتعال نار مشاهده ایتسم برادرم مالکك نار ی
خاطرمه خطور ایدوب حزنمدن تسلیم روح ایده جك رتبه مضطرب

عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری استماع بیوروب یا متمم برادرك
مالکه انشاد ایلدیکك مرثیه کی بنم برادرم زیدایچون دخی مرثیه
انشاد ایلسك محظوظ اولوردم بیوردقلرنده متمم والله اکر بنم برادرم
مالك سزك برادریکز زیدك واصل اولدیغی درجه یه بالغ اولدیغی معلوم
اولسه نه محزون اولوردم ونه مرثیه انشاد ایدردم دیو جواب داده اولمسی
دخی مالکك ارتدادنه دلالت ایدردیدیلر اما خالد حضرتلرینه طعن
واعتراض ایدنلر بوکونه بیان ایلدیلر که وقتا که مالکی خالد حضوریته
احضار وخالد حضرتلری مالکك ارتدادنه ذاهب و قتل اولنمسنه
امر ایلدی مالك فریاد ایدوب یا خالد حالا مسلم وموحد اولوب دینمی
تبدیل وتغییر ایلدم دیدی ومالکك بوکلامنی قتاده وعبدالله بن عمر رضی
الله عنهم حضرتلری استماع ایلمشلر ایکن بنه خالد اصغا ایلیوب قتلنه
امر ایلدکده مالکك زنی لیلی بنت سنان که حسن وجمالده بی مثل
وبدل ایدی نقاب دریده وکریبان چاك وکبسوان پریشان صوت
اعلا ایله کریه وزاری کنان مالکك اوستونه دوشوب بیهوش وحیران
اولدقده مالك ای زن بنی سك قتل ایلدك دیدی مرادی خالد سنك
حسن وجمالکی مشاهده وتزوجکه رغبت ایدوب قتله مبادرت ایلدی
دیمك ایدی بعده ضرار الازدی قتل ایلیوب سر مقطوعنی سه پایه
اوزرینه وضع وآتش طرفنه روکشته ایلدکده اتباع مالکدن برزن غیرت
رهین ای قوم روی مالکی آتشدن برکشته ایدك که والله مالك کندویه
النجا ایدنلره ومجاور وهمسایه اولانلره اکرام وعیبلرندن اغماض عین
ایله معامله ایدوب هروجهله زیرحمایه سنده اولورلردی ورزم وقتالده
شجیع وبهادر ومسافری اولدیغی کیجه اطعامنه مشغول اولوب کندی
سیر اولمازدی وقتال وغارت کیجه سی خفته اولیوب بیدار اولورلردی
دیو مدح وثنا ایلدی وبووقعهٔ غریبه عمر بن الخطاب رضی الله عنه
حضرتلرینك سامعهٔ شریفه لرینه بالغ اولدقده خالد بر مسلمانی قتل
وزنایه اقدام ایلدی خالدی رجم ایله دیو ابو بکر رضی الله عنه
حضرتلرینی علیهنه تحریض وحث بیوروب علی کرم الله وجهه دخی

شرب ایدردی وملك برطرفه محاربه قصدیله یاخود آخر وجهله راهی
اولسه ردف ملك مقامنه جالس اولوب مال غنیمتدن ربع اخذایدر وراجز
بویتی بنویر بوع حقنده انشادایلشدر * ومن ینافر آل یربوع یخب
* المجلس الایمن والردف النجب * ومومی الیه مالك یربوعی رسول الله
صلی الله علیه وسلم زمان سعادتلرنده شرف اسلام ایله مشرف اولوب
قومی اولان بنویربوعدن صدقات اخذنه تعیین وارسال بیورمشلردی
چونکه پیغمبر علیه السلام حضرتلری دارعقبایه ارتحال بیوردیلر
مالك بن نویره ایصال صدقاتی تأخیرایلدی برروایتده مرتد اولدی
وخلیفهٔ رسول الله اولان ابو بکر رضی الله عنه حضرتلری خالد بن ولید
رضی الله تعالی عنه حضرتلرینی مرتد اولنلری قتل واهلاك ایتمکه
امرو بوادیه ارسال بیوروب هرقومه که واصل اولورسك منتظر اول
اکر اذان خوان اولدقلرینی استماع ایدرسك اول قومدن کف ید ایدوب
تعرض ایله وشول قومدن بعدالانتظار بانك اذان استماع ایتمیه سك
اول قومی قتل واهلاك ایله بیوردیلر خالد حضرتلری دخی تفتیش
وتفحص ایده رك وهاد و بطایح طرفنه واروب مالك بن نویره بی اتباع
واشیاعیله بولوب اولدیغی وجه اوزره برمقدار زمان اذانه منتظر واثرما
استماع ایتیوب مقاتله یه اغاز واثنای محاربه ده مالکی اخذ وحضور خالده
احضار ایلدکلرنده خالد ضرار بن الازوره امر اولدقده مالکی قتل ایلدی
ومالکك قتل اولنمسی خصوصنده اختلاف اولنوب بعضیلر خالد
حضرتلری قتل مالکده مصیب در دیدی و بعضیلر طعن واعتراض
ایلدی پس اصابت ایتدی دیو طرفدار اولان مالك مرتد اولمشیدی
وارتدادنه دلیل بودر که وقتاکه مالك اخذ وحضور خالده احضار
اولندی خالده خطاب ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلمدن کایه ایله
یاخالد سنك صاحبك شویله دیمشیدی وسنك صاحبك وفات ایلدی
دیدکده خالد رضی الله عنه یاعدوالله رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری سنك دخی صاحبك دکلمیدی دیوب قتل ایلدی دیدیلر
ومالك بن نویره نك برادری متمم مالك ایچون مرثیه انشاد ایدرکن

وقصیر زباء بی احاطه وحکر یز کاهلری ضبط ایدوب زباء فراره
بی مجال اولمغله قتل واخذ انتقام ایلدی واول وقتده غارلرك طریقنی
دشمن ضبط وزباء فرار ایده میجه * عسی الغویر ابؤسا * دیو زباءنك
کلامی مثل سائراولوب هرشیدن که شر ظهورایتمدن توقع وخوف اولنه
بومثل ضرب وایراد اولنور وزباء قصه سی مبعث عیسی علیه السلامدن
صکره در وابؤس بؤسك جمعی اولوب بؤس عذاب وشدت معناسنه در
وسیبویه وابو علی البصری مذهبلرنده ابؤسا عسی نك خبریدر
وعندالکوفین محذوف یکون نك خبری اولوب تقدیر کلام عسی الغویر
ان یکون ابؤسادر وعندالاصمعی محذوف اولان یصیر نك خبریدر
وعندالبعض مفعول به اولوب تقدیری عسی الغویر یأتی بابؤس اولوب
نوسعاجاء حذف اولنمشدر وعندابن هشام یوذکر اولنانلرك جمله سندن
احسنی مفعول مطلق اولوب تقدیری * بأس ابؤسادر که فطفق مسحا
قبیلندن اولوب تقدیری یمسح مسحادر وغویر غارلك تصغیریدر
ومعنای مثل * لعل الشر یأتی من قبل الغویر * یعنی اوله که غویر طرفندن
شر کلمه دیمکدر فی الحقیقه مقدما ذکر اولندیغی کبی اول طرفدن شر
عظیم ظهور ایدوب زباء نك کلامی مثل اولدی * وان مالك بن نویرة
انماردف لك * هرزل کونه ابن عبدوسی ملوك جاهلیت مقامنده اقامت
ایلیوب ومالك بن نویره سکاردیف اولدی ظن ایلدم دیدی مزبور مالك
بن نویره بن شداد الیربوعی التمیمیدرکه عربك فرسان وشجعا سندن
اولوب ذوالخمارنامنده اولان اسب مشهورلك صاحبیدر واسب مذکوره
کثرت شعری سبیله جعول لقبیله ملقب ایلمشلردی وزمان جاهلیتده
ایام دولت آل منذرده ردافت بنویربوعه متعین ومخصوص ایدی
زیرا بنویربوع دائما ملوك حیره اوزرینه هجوم وغارت ایدوب ملوك حیره
مقاومتدن عاجز اولمغله ردافت بنویربوعه متعین اولمق اوزره مصالحه
ومصافات انلردن اهل عراق غارتدن فارغ اولمشلردی ومعنای ردافت
بودرکه ردف دیدکلری شخص ملك جالس سریرینه اولدقده جانب
راستده ملکه جالس اولوب ملك شرب ایلدیکده بعده جمله دن مقدم ردف

متن

تخت نشین اولدقده نهرفرات اوزرینه بر برینه مقابل ایکی قلعهٔ
مستحکمه بنا وقلعه‌لر میاننده لغم ایدوب دشمندن کریز ایچون
سردابلر پیدا وکندو یی دائما محافظه ایدوب رجالدن اجتناب اوزره
ازواجدن منقطعه عذر ودوشیزه اولوب تدبیر امور مملکت ونظام
احوال رعیت ایله وقت کذار ایدی جذیمه دخی نیجه زمان زباء طرفندن
اغماض عین وتسامح وتراخی کوستروب تعرضدن کوتاه دست اولوب
اخذ انتقام قصدیله تزوجنی طلب وآدملر ارسال وتقربنی نیاز وسؤال
ایلدی زباء دخی صورتا رضاداده وصید وشکارنه شباك خدعه اماده
وکندی مملکتنه دعوت وقدوم تشریفنه اظهار رغبت جذیمه دخی
مقتلنه قدم نهاده اولمغه وعد واجابت ایدوب فقرهٔ متقدمه ده ذکر
اولندیغی وجه اوزره قتل ایلدی واول وقتده که قصیر جذیمه نك
عصانامنده اولان اسبنه سوار وبلاد جذیمه یه فرار ایلمشدی زبائی قتل
واهلاکنده هزار مکر وحیله تصور وخیال وعاقبت انفنی قطع وبریده
ووجودنی ضرب وسبنه سنی دریده ایدوب زباء طرفنه راهی وزباء یه
التجا وجذیمه نك خواهرزاده سی عمرو بن عدی بنی تهمت نفاق وتجسس
ایله اتهام وغضب وقتلمی مراد ایدوب احبابم عفو رجاسنده اولدقلرنده
بینمی قطع وضرب ایلدی بن دخی ملجاء وپناه اتخاذ وخاکپایکده قول
وکهف امانکده خوف دشمندن آسوده اولمغه کلدم باقی امرسنکدر دیو
تبصیص کلبی ایلدکده زباء اعتماد ویاره‌لرینه تیمار ایتدیروب قصیر ایله
الفت واختلاط قصیر دخی زبایه وادئی تجارت وکسب اموالی تعلیم
وتحریض زباء دخی مائل وهوسکار ومحظوظ اولوب قصیر زباء طرفندن
نیجه زمان کسب وتجارت ایلیوب کرکی کبی زبایه تقرب وقلعه لری
میاننده بنا ایلدیکی لغم وغارلرك مدخل ومخرج ومعبرنی مشاهده وکریز
وفرار ایدجك محللره مطلع اولوب ینه برکون تجارت نیتیله برطرفه
راهی وعمروك بهادرلرندن برمقدار مبارز انتخاب وسلاح والاتلریله
برر صندوقه وضع واشترلره تحمیل ومال تجارت کتوردم دیو زبانك
قلعه سنه ادخال وعلی الغفله مبارزلری صندوقه لرندن اخراج

ایچون سر چه دن برقصر مملوس بنا ایتدردی که برکیسه عروج
مراد ایلسه پای لغزیده اولور دی وابکینه دن بریت بنا ایلمشدی که
هرکورن سیلان ایدر آب صافی ظن ایدردی حتی بلقیس مشاهده ایلدکده
دامن دریان وساقلری آشکار ونمایان اولوب خفیفجه مولدن غیری
برشی معاینه اولمدی وسلیمان علیه السلام وزیرینه بلقیسك تختنی احضار
ایتدیروب بلقیسه اراءت ایلدکلرنده مدهوش وحیران اولوب اسلامی
قبول ایلدی بعده سلیمان علیه السلام تزوج ایتمك مراد وشیاطینه
امر ایدوب حمام ونوره ایجاد اولندیکه اووقته کانجه معروف دکل ایدی
وساقلره نوره طلا اولنوب مولد زائل اولدقده تزوج بیوردیلر بعده
بلقیس سلیمان علیه السلامدن ینه ملکنه رجعت نیازنده اولوب سلیمان
علیه السلام شیاطینه امر وآن واحده ده ایصال ایلدیلر وجنلر
بلقیس ایچون دنیاده مثلی کیاب برقاج قلعه بنا واحداث ایلدیلرکه
بری عمدان و بری بینون قلعه لر یدر وسلیمان علیه السلام هرآیده برکره
ریحه امر و بلقیسك زیارتنه کیدردی و بلقیسك مملکتی وفات ایدنجه
باقی قالوب بعد وفاتهاز زائل و پریشان اولمشدر وفقره مزبوره ده مذکور
اولان زباء بنت ملیح بن البراد رکه پدری ملیح حضرموته ملك اولوب
جذیمة الابرش مملکته هجوم وملیحی قتل وزبابی شامه طردونی زباء دخی
همت کثیره صاحبه سی برزن مردانه اطوار اولمغله جذیمه دن اخذ
انتقام ایچون رومه لاحقه وواصله اولدی وزباء اهالی جرهمیدن
عمالیقی اولوب مادری رومی ایدی لکن زباء عربی تکلم ایدردی ابن کلبی
روایت ایدرکه زباءنك اسمی فارعه اولوب عصری زنانی میانده حسن
وجمال ایله ممتاز و بی همتا اولوب رفتار ایتدیکه کبسوی معتبری زمینه
رسیده وروی زمین ستبل زاره شبیه اولوب بخن پریشان ایلسه مجموع
وجودنی ستر ودیده دن نهان ایدردی وزیب لغتده طول شعر معناسنه
اولمغله زباء تسمیه ایلدیلر چونکه رومه واصل اولدی عالی همت اولمغله
اموال کثیره صرف وجمع اشکر فراوان ایدوب ملك مورونی اولان
حضرموته متوجه وزور بازوایله دست جذیمه دن اخذ وضبط ایدوب

تخت

ومدت ملکی یدی آی اولوب پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك
بورانك ملکه اولدیغی رسیدهٔ سامعهٔ شریفه‌لری اولدقده برقومك که
امور ومصالحنه مرأه تولی ایلیه اول قوم ایچون فلاح یوقدر بیوردیلر
مرویدرکه خراسان صاحبی فیروز بن رستم بورانی تزوج ایچون آدم
ارسال وبوران رضا ویروب لکن ملکه اولان زنه سائر زنان کبی آشکاره
نکاح عیب ایراث ایدر بر شب طرفه کلسون نائل بکام ایدم دیوب فیروز
هزار شوق ایله سراپردهٔ بورانه داخل اولدقده قتل ایدوب فیروزك
پدری رستم خبردار وعسکریله کلوب بورانی قتل ایلدی روایت اخراده
بو وقعه اردمی دخت ایله اولمشدر * و بلقیس غایرت الزباء علیك *
یعنی قواده‌نك مدح وثناسندن بلقیس زباءدن سنی قصقندی ظن ایلدم
کان زباءنك دخی ابن عبدوسه محبتی اولمغله بلقیس غیرتکش اولدی
بلقیس بنت حارث بن سبادرکه پدری حارث هدهاد دیمکله مشهوردر
و بعضیلر بلقیس بنت سیصیبان اولوب کتاب کریمده مذکور اولان بلاد
سباءده ملکه ایدی دیدی وابن عباسدن مرویدرکه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرندن سباء رجل میدر یوخسه مرأه میدر
یوخسه اسم ارض میدر دیو سؤال اولندقده سباء رجلدر واون اولادی
اولوب التیسی یمنده ساکن دردی شامده ساکن اولوب یمنی‌لرك اسمی
مدحج وکنده وانمار وازد واشعریون وحمیر اولوب شامیلرك اسمی فلخم
وجذام وعامله وغساندر بیوردیلر وسباء عامهٔ قبائل یمنك جدی اولوب
سباء بن یشجب بن یعرب بن قحطاندر و بلقیس حسن وجمالده بی نظیر
وبیهمتا اولوب ابوینندن بری جن اولمق اوزره مرویدر وابن کلبی روایت
ایدرکه بلقیسك پدری عظمای ملوکدن اولوب جمیع اولادی یمنده
ملك اولمشلردر چونکه بلقیسك پدری شوکت وعظمت صاحبی
برملك ایدی اعتقادنه کوره اطراف واکناف زماننده کندی‌یه کفو ومماثل
زن نایاب اولمغله جندن ریحانه بنت السکن نامنده برزن تزوج ایلیوب
بلقیس ریحانه‌دن تولد ایلمشدر و بلقیسه بلقمه دخی دیرلر مرویدرکه
بلقیسك طپوقلری سم دابه مثال اولدیغندن سلیمان علیه السلام بلقیس

متن

ومصرع ثانی امثالدن اولوب ظرفای عجم کیمسه کیمسه ایچون اولمز
واولمش اردنجه اولمش یوقدر دیه جك محلده استعمال ایدرلر وجمال
شیرین ومال زیبده وعرش بلقیس وفرش پوران وملك زباء وعبادة
رابعة العدویه وفخر خندف وشعر خنسا ایله ضرب مثل اولنور وخندف
الیاس بن مضرك زوجه سی اولوب اسمی لیلی بنت عمران بن الحاف
بن قضاعه در واولاد الیاس مزبوره خندفه نسبت اولنوب مادر پدر
مرویدر که خسرو پرویزه زمان دولتنده بش نادره روزکار نصیب
اولدیکه بری دزدرست افشاردر که حکما حکمت ایله یرالتون طوپ پرداخته
وموم کبی ملایم ایدوب هرچندکه پرویز دسنه اله مراد ایلدیکی صورتی
اول التون طوپده دوزردی تکیم شیخ نظامی دیمشدر * ملك رازدست
افشاردرمشت * کزافشردن پرون میرفت ازانگشت * وبری عاجدن
پرنجه درکه حرمسراده فرزندی تولد وظهور ایلدکده انگشت درهم
اولوب حرمدن مژده رسانه محتاج اولمازدی وبری برکاسه درکه ایچنده
اولان آبی نوش ایلدکده اول آن تنه لبریز اولوردی وبری بارپده نامنده
اولان مطربدرکه اوچیوز النمش التی مقام ونوا اختراع ایلمشدر وبری
کنج بادآوردرکه خسرو قیصرك ملکنه هجوم قصد ایلیوب قیصر
اباو اجدادندن موروث اولان خزاینی تلف اولور خوفندن برکشتی
عظیمه وضع وبرجزیره به حفظا ایچون ارسال ایلدکده باد مخالف کشتی یی
جانب خسروه سوق وخسرو بالجمله خزاین قیصره مالك اولمغله
اول خزاینه کنج بادآور دیدیلر تکیم نظامی دیمشدر * زخاکش راه
راکنج روان بود * مکرخود کنج بادآوردان بود * وفقره مزبوره ده
مذکوره اولان پوران مذکور پرویزبن هرمزك دختری وترك وفرس
میانسده نشأت وظهور ایدن زنانك احسن واجملی اولوب شهریار
بن پرویزدنصکره مملکت فرسه ملکه اولوب نیچه قناطیر وجسور بنا
وتعمیر وبلاد ممالکی ضبط واحاطه ایدوب اموره موفق ومظفر اولمق
رجالك زوری بازومکر وحیله سیله دکلدر بلکه باری تعالیتك عون وعنایت
وقدرتیله اولوب زنان دخی قدرة الله ایله هرامره موفقه اوله بیلوردیدی

کفت مارا حاجتی هست * هوامی کرم سیراست آن طرفرا * فراخیها
بود آب وعلف را * کرم سیر صیحق یرلره اطلاق اولنور تنکیم سرد
سیر یایلاقه دیرلر ونیچه زمان خسرو پرویز شیرین ایله عیش ونوش ایله
شادکام وذوق وصفاایدوب شیرینکام اولوب بروقتده پرویزك فرزندی
شیرویه اساءت وعسکر جمع ایدوب قتل پدره اقدام ومبادرت ایلیوب
اریکه نشین مملکت اولدقده شیرینه محبت وکندی یه زن ایتمکه صرف
قدرت شیرین دخی هر چند که کشی پدری فراشنه داخل اولمق خلاف
عقل ودیندر دیو ممانعت ایلدیسه سودمند اولیوب عاقبت شیرویه طریق
مکر وخدعه یه سالك وشیرینی تهمت زنا ایله متهم ایلیوب شیرین عاجزه
وخواه ناخواه اوج شرط ایله شیرویه بی شوهر لکه قبول ایدیجك اولدی
بری پرویزی قتل ایدن اشخاصی یکا تسلیم ایله قتل ایدیم و بری منبره
صعود ایدوب بکا اسناد ایلدیکك چرکاب زنا ایله دامنم آلوده دکل ایکن
افترا ایلدیکك خلقه اعلام و پدرك پرویزك قبرینی کشاد وز یارتمه اذن داده
اول که پرویزده ذی قیمت برامانم واردرانی اخذ ایدم بعده سکا کندیمی
تسلیم ایدرم دیدکده شیرویه بیك جان ایله راضی وقاتل پرویز اولانلری
تسلیم شیرین دخی جمله سنی قتل بعده شیرویه زنا اسنادی کذب ودروغ
اولدیغنی ناسه اشاعت وتفهیم ایدوب شیرینی برفاج آدم ایله قبر پرویزی
کشاده ارسال شیرین دخی قبره کیروب پرویزی دراغوش و برزمان کریه
وزاری ایله بیهوش بعده آماده ایلدیکی زهرناك فصی مص ایدنجه
جان شیرینن سپرده درکاه خدا ایلیوب شیرینه مباشر اولان اشخاص
توقف وانتظاردن بی تاب ومیت ایله مصاحبت نیچه یه دك دیوشیرینه
ندا ایلدیلر اما طرف شیرینندن قطعا صدا کلیوب عاجز اولدقلرنده قبره
کیروب شیرین پرویزی دراغوش ایدر مشاهده ایلدیلر وتکرار خروجنه
امر وندا ایدوب اسماعی ممکن اولمدقده قبره داخل وشیرینی قالدیروب
شیرویه یه کتورمك مراد ایلدیلر کوردیلر که شیرین وفات ایلمش حتی نظامی
پرویزایچون شیرین کندو بی اهلاك ایلدیکنی مشعر بو بیتی انشاد ایلمشدر
* بخیر شیرین که در خاکی درشتست * کشی از بهر کس خود رانه کشتست

دجله‌نك برصيغ يرينه رمى والقا ايدوب شيرين خوفندن قعر آبده
اختفا وهلاك اولدى ظن ايلسون ديو حركت ايتميوب شخص معهود
خدمت مأموره‌يى ادا وتمام ايلدم ظنيله افندى سنه رجعت ايلدى
شيرين دخى آيدن بروز برطرفه توجه وراهى ونهايه راهى بر ديره
متناهى اولوب ديره داخل وترهب ورهبان شيرينه اكرام وبرجاى
مناسب تعيين واسكان ايلديلر وبرمدت مرور ونيجه زمان عبور ايدب
هرمزمرد وپرويز تخت نشين اولوب قيصر روم تبريك ملك ايچون
پرويزه ايلجى ارسال ايدوب ديرمز بورممر اولمغله ايلجى ديره نازل اولدقده
شيرينده پرويزك برخاتمى يادكار ايدى ايلجى يه ويروب اكر خاتمى
پرويزه ايصال ايدرسك ممنون اولوب سكا اكرام ايدر ديو توصيه ايلجى
دخى خاتمى پرويزه ويروب كيفيتندن سؤال وشيرينك محلندن خبردار
ايلدكده فرحناك وبى صبر وقرار اولوب شيرينى احضاره آدملر ارسال
وكتوردوب زر وزيوره غرق وفراشنه ادخال ايدوب دفع تحسر ايلدى
وشيرين ظرافت وتغنى وحسن وجمالده عديم المثل وبى همتا اولمغله
سائر زناننه رئيس وسراى امورنى اكا تفويض وشيريندن غيرى يه ميل
ومحبت ايتمامكه عهد وميثاق ايدوب عراقده حلوان ايله خافقين
ميانده واقع مشهور افاق اولان قصرى بنا ايتديروب قصر شيرين
دينمكله شهرتياب اولدى لكن شيخ نظامى خسرو شيرين نام كتابنده
صورت حكايه‌يى بوكونه بيان ايدركه شيرين ارمن ملكه سى اولان
مهين بانونك برادرزاده سى وحجر تربيه سنده اولوب شادور نام نقاش
بهزاد دست حين سياحتنده شيرينى مشاهده وتصوير وخسروه
ارأت وحسن وجمالنى نقل وتفصيل خسرو دخى تعشق وتحصيلنه
چاره جو وشادوردن التماس ايدوب شادور خسروى تصوير وتكرار
شيرين جانبنه واروب صورت خسروى شيرينه اراءت اولدخى خسرو
پرويزه مبتلا اولوب بوتقريب ايله خسرو مهين بانو ايله كورشوب
مهين بانو خسروى برباغ موضع فرح فزايه دعوت ايلديكنى چندين
ابيات ايله ادا ايدركه بونلردر * مهين بانو زمن پرسيد وبرجست * بخسرو

كفت

عسکر بی حساب جذیمه بی استقبال ایلیوب اطوار عسکردن مرادلری
نمایان وسوء قصدلری آشکار وعیان اولد قده جذیمه قصیره توجه
وتخلیص نفسنه چاره جو وتدبیر ورأی ندردیو استمداد ونکاپو ایلد کده
قصیر * ترکت الرأی بیقة * دیدی قصیرك بوکلامی مثل اولمشدر
(بیقة جزم الامر) دخی مثل اولوب بقه ده امر قطع اولنوب تمام اولدی
دیمکدر وبقه شامده برموضعك اسمیدر بعده قصیر جذیمه نك عصا
نامنده براسب صبارفتارنه شوارا تخلیص نفس ایدوب سوی سلامته
رسیده وقرار ایلدی وجذیمه بی لشکرز یاده اخذوحضور زیاده احضار
ایلدکلرنده جذیمه نك ایکی دستنده اولان عرقلر ینی قطع ایتدیروب
خون جذیمه تماماریزان اولوب هلاك اولدی ومدت ملکی التمش سنه در
متن * وشیرین نافست بوران فیك * وشیرین سکا عاشق اولوب بوران
ایله معارضه ومنافسه ایلدیلر یعنی ایکیسی دخی سکا دلداده اولوب
میانلرنده منافسه ظهور ایلدی ظن ایلدم مزبوره شیرین نوشروان
فرزندی هرمزك فرزندی خسرو پرویزك زنید رکه بردر نافسفته یتیم
اولوب اعیان مداینه دن برینك حجر وتربیه سنده اولمغله پرویز دخی
هنوز طفل نارسیده ایکن اول کیسه نك داخل حرمسرایی وشیرین
ایله هم سن وهمطبع اولدیغندن دائما ملاعبه وملاطفه ایدوب نیك
وبدی فرق ایده جك رتبه یه رسیده بر برینه عاشق ودلربوده اولوب
میانلرنده نازونیاز جریان وطرف چشم ایله اشارت وغمزه لری صاحب
خانه فطنه نمایان اولدقده مقرب اولان اتباعندن برینه تنبیه وسپارش
ایلدیکه شیرینی دجله یه اغراق واهلاك ایده اول شخص دخی افندیسنك
امری اوزره شیرینی دجله کنارنه کتوروب القا ایتمك مرادایتدی شیرین دخی
فریاد ونیاز ایدوب بنی اهلاك ایتمدن سکا نه فائده کرم ایدوب بنی ازاد ایله
دیدی لکن شخص متمرد بن سنی دجله یه القا ایتمکه یمین ایلدم وافندیمه
مخالفته اقتدارم یوقدر دیومساعده ایتمدکده شیرین باری بنی دجله نك
برقریق محلنه القا ایله که خلاص ممکن اولورسه غیبوبت ودیار آخره
سیاحت ایدرم دیونیاز خدمتکاردخی بورتبه رخصته راضی اولوب

ضیق اولمش دیمك کمال سرورندن مالك ایله عقیله مراد یکز هرنه ایسه سویلیك مجازات ایده یم دیوب انلردخی جذیمه یه ندیم اولمق رجا ایلدیلر جذیمه دخی رجالرینه مساعده وایکیسنی فرق سنه ندیم بزمی ومحرم رازی ایلیوب مالك وعقیل برمجلسده تکلم ایلدکلرینی مجلس آخرده تکلم واعاده ایتمدیلر وندیملرله طول صحبتدن کایه ایله ضرب مثل اولنوب کندمانی جذیمه دیرلر حتی متمم بن نویره کندی برادری مالك مرثیه سنه * وکاکنت مانی جذیمة حقبة * من الدهر حتی قیل لن یتصدعا * فلما تفرقنا کانی ومالکا * لطول افتراق لم نبت لیلة معا * دیو انشاد ایدوب ندمانی ایله مالك وعقیلی مراد ایلدی دیو روایت اولنوب بعضیلر مرادی فرقداندر دیدی وتصدع تفرق معناسنه در مرویدر که بر کیجه جذیمه زیاده سکران اولوب مالك وعقیلی قتل وسحری صحوه کلدکده نادم و پشیمان اولوب مزبورلره تربه بنا ایلدی بعده جذیمه روم ایله فرس میانی حاجز اولان ارض کوفه ده مسکن ازاسنده حضر تسمیه اولنان بلده ده ملوك طوایفدن معدوده اولان ملکهٔ زباء بی تزوج قصدوطلب ایلدکده زباء رضاداده وجذیمه یی دعوت وکندی مملکتنده ز فاف ایتمسنی نیاز جذیمه دخی ارکان دولتیله استشاره ایدوب هرکس زباء مملکتنه راهی ودعوته اجابت وخاطرزباء رعایت اولنمسنی مناسب کوروب اتباعندن قصیر بن سعد اللخمی دور بین وعاقبت اندیش برعاقل ولبیب کیمسه اولمغله جمله یه مخالفت ایدوب خلاف عادتدر که رجال زنان طرفنه راهی اوله زیرا عروسان خانهٔ شوهره کلهکلمشدر دیدی لکن جذیمه اصغا وکلامنه اعتبار ایتمیوب محمل بنسد عزیمت وبقه نام منزله رسیده واول کون اندهاقامت وتکرار اتباعیله استشاره وهرکس عقول قاصرلرینه کوره برکلمات بی معناسویلیوب سوزقصیره کلدکده ای جذیمه بورأی ناصوابدن رجوع وتختکاهکه عودت ایله که خونك چهره کذن سیلان ایدیبورکندیکی مهلکه یه القایده یورمك دیوب نصیحت آمیز کیجه کلمات سردایلدی اما جذیمه یه تأثیر ایتمیوب بنه زباء جانبنه عطف عنان وتختکاه زبایه قریب اولدقده زباء طرفنده آلات حربه مستغرق

عسکر

دوشیرن فم ودهاننه تفریق واکل ایلدی جذیمه دخی محظوظ
ومسرور اولوب عمروی دراغوش وکردانـنـه بر مرصع طوق
وضع ایلدی واول وقته کلنجه عرب طوق لابس اولمیوب ابتـدا
عمروده مشاهده اولندی * وهدا جنائی وخیاره فیه * مثالدن اولوب
بر کیمسه بر خدمتده کندی نفسنه فائده ملاحظه ایتمیوب مجموع تحصیل
ایلدیکی مالی کتورب افندی سنه تسلیم ایلسه بو مثل ایراد اولنور و بعد
زمان عمرو صحراده کشت وکذار ایدرکن جنلر قاپوب نابدید ونا پیداه
اولدقده جذیمه المنـاك وغمناك اولوب افاقی جست وجو ایتـدیروب
اثر ونشـانندن خبردار اوله میوب مأیوس اولدی و بونك اوزرینـه
نیجه زمان مرور ایدوب قضا عهدن فارجك ایکی فرزندی که برینه
مالك و برینه عقیل دیرلردی جذیمه زیارتنی ارزو وشام طرفندن بادیه
پیما وجذیمـه یه برمقدار هدیهٔ نفیسه ایله شد رحل ایدوب کلورلرکن
اثنای راهده برشخص عجیب الشـکل بدید ونمایان اولدی که کرچه
نوجوان اماناخنـلری چنکال وجعد وطره لری فتیله فتیـله وکندی
عریان براعجوبهٔ زمانکـه رؤیتندن غوله دهشت ودیوه وحشت
کلوردی مالك وعقیل خوفلرندن سن کیمسك دیو حالندن استخبار ونام
ونشـانندن استفسار ایلدکلرنده جذیمه نك همشیره زاده سی عمروم
دیوب جنلر صید وشکار وهزاردرد ومحنته کرفتار اولدیغنی نقل ایلدی
مالك وعقیل دخی سرکذشـتنه حیران وجذیمه یه بوندن اعلا و برتر
برکذار وارمغان اولماز دیو ناخنلرین بریده وو جود وکاکللرین شست
وشوی ولباس فاخر الباس وروایح طیبه ایله تعطیر ایلیوب جذیمه یه
ایصال جذیمه دخی شاد وخندان اولوب کردنی طوقدن بزرك وغلیظ
مشاهده ایلدکده * شب عمرو من الطوق * دیوب جذیمه نك بو کلامی
مثل باقی قالدی روایت اخراده کبر عمرو من الطوق یا خود جل عمرو
من الطوق دیوب مثل اولدی وطوق کردن بند معناسنه در قچن بر کیمسه
نیجه زمان دوستانندن برینی کورمسه حین ملاقاتده مرورا زمان کثیره دن
کنایه ایله بو مثلی ایراد ایدر یعنی عمرو شاب وتوانا اولوب طوق کردننه

فرار ایدوب نه جانبه کتدیکی بدید ونمایان اولدقده جذیمه غضبندن
بوقطعه یی انشاد وخواهری رقاشه ارسال ایلدی * خبر بنی وانت
لاتکذبینی * ایحر زنیت ام بهجین * ام بعبد وانت اهل لعبد *
ام بدون فانت اهل لدون * یعنی ای خواهر بنی خبردار ایله ودروغ
وکذب ارتکاب ایلمه که حرحسیب ونسیب ایله می زنا ایلدك
یوخسه فرومایه وبداصل ولئیم ایله می زنا ارتکاب ایلدك یوخسه عبد
ایله می که سن اکا سزا ولایق سن یاخود عبد دن ادنا ایله می زنا
ایلدك که اکا دخی سزاسن دیدکده رقاش ای برادر حاشاکه زنایی
ارتکاب ایلمش اولهم بلکه بنده ن اذنسز ستك امرکله امرای عربلاندن
برامیره عقد نکاح ایلدیلر دیو جواب داده اولدقده جذیمه رقاشدن
کف یدوند ماسنی طرد وابعاد وفرقدینی کندویه ندیم اتخاذ ایلدی
ورقاش عدیدن حامل وبرپسر تولد ونامنی عمر ونسمیه وکهواره
اغوشده پرورش وتربیه ایدوب عمرو رسیده سن تمیز اولدقده البسهٔ
فخره ایله تزیین وروایح طیبه ایله وجودنی تعطیر وحضور جذیمه یه
احضار ایلدکده خواهر زاده سنی مشاهده وعظیم محبت وعلاقه
ایلبوب کندی اولادی ایله معا تربیه اولنمسنی ومجلسندن منفك
اولمامسنی مراد ایدنجه رقاش رضا ویروب برمقدار وقت کذران
ایتدکده لطافت هوا وجودت ربیع وبهار سببیله جذیمه دشت
وصحرا تفرجی قصد وپر فرحبخش باغه نقل وحرکت وبرازمار
اهل واتباعیله انده مکث واقامت ایدوب اولادجذیمه عمرو ایله برطرفه
کشت وکذار وسیر صحرا ولاله زار وتفرجکنان بعض محللرده منتزاجتنا
ایدرلردی وهرچند که منترك اعلاسنه ظفریاب اولهلر جذیمه نك
اولادی اکل وتناول وعمرو همیانه وضع وحفظ ایدردی وتمام سیر
اولدقلرنده جذیمه طرفنه عطف عنان وجذیمه یه ثناخوان اولهرق
عمرو مجلسنه داخل واجتنا ایلدیکی منتزلری جذیمه یه اهدا وبو بیتی
انشاد ایلدی * هذا جنائی وخیاره فیه * وکل جان یده الی فیه *
یعنی بنم دوشردیکم منترك اعلا ومختاری بوهمیانده در وهر منتز

فارغ اولمغه عهد وميثاق ايدرسك بنه صمنلرى سكا ارسال ايده رز والاصمنلردن مأيوس اول دبديلر وجذيمه پريشان حال اولوب مقاتله دن فارغ اولورم لكن صمنلرى وعدى بن نضرى طرفه ارسال وعدى انيس وجليسم اولوب باغده اقامت ايتمكه راضى اولورسكز فبها والامقاتله دن فارغ اولمام ديو جواب وبروب اياد دخى رضا داده وصمنلرله عدى بن نضرى ارسال ايلديلر مومى اليه عدى طرفاى عربدن خوش لهجه وصاحب جمال برمحبوب اولوب آل نضردن ظهور ايدن ملوك متربور عديه نسبت اولنور چونكه جذيمه عدبى اخذ ايلدى اياد ايله سينه صاف وتختكاهنه عودت وعدى كندويه نديم وهمبزم وساقى مجلس خاص وعبش ونوشه اغاز وفرح وشادى ايله نواساز اولديلر جذيمه نك پر خواهر دوشيزه سى وارايدى يكه نامى رقاش وحسن وجمال ولهجهٔ كفتارده عديم المثل وبى نظير اولوب عدى دخى حسن وبها وظرف وادب صاحبى اولمغله رقاش عدى يه وعدى رقاشه دلداده وبربرينه ذردبده نكاه ايله عرض محبت واشتياق ايدرك بركون رقاش عدى بى تنها بولوب برادرم مست وسركردان اولدقده تزوجمى طلب ونيا ز ايلسك مأمولدر كه كيفيت باده ايله رضا داده اوله ديوب عدى فرصت خواه وعبش ونوش معتادى وارباب بزم بشقه بروادى طرح ايدوب بخار باده دماغه رسيده اولدقده عدى جذيمه يه عرض مرامه اقدام ورقاشى بى تحاشى طلب وابرام جذيمه دخى سرمست اولمغله رضا داده اولدى عدى تأخير اتيوب ارباب مجلسى اشهاد ورقاشى عقد ونكاح واول كيجه نجلتكاهه داخل وكام دلنه نائل وسحرى مجلس جذيمه يه البسهٔ فاخره ايله كبروب جذيمه البسهٔ جديده مشاهده وسيبندن سؤال عدى دخى بو كيجه نجلتكاه رقاشه داخل اولوب دامادلق لباسى اولديغن افاده ايلدكده جذيمه كيمدن مأذون اولدك ديدى عدى دخى ملك حضرتلرى اذن وبروب ارباب بزم شاهد عدلدر ديدكده جذيمه واله وحيران والم وغضبندن بيهوش وبى توان اولوب سرفرو برده تفكر اولدقده عدى فعل نامناسبه نادم وپشيمان وتلف نفس خوفيله

ملاحظه سیله جذیمة الابرش دیمکله شهرت شعار اولوب رأی وتدبیر صاحبی وعقل ودها ایله معروف کثیر الهمه برملك نام اورایدی مرو بدر که مومی الیه ابرش لقبندن متألم اولمغله یاجذیمة لابرش دیو کندی یه ندا ایدرلردی وعربدن بعضیسی افتخار ایدردی حتی راجز جذیمه بی مدح قصدیله بو بیتی انشاد ایلمشدر * ابرص فیاض الیدین اکلف * والابرص ادری بالهی واعرف * فیاض وهاب وجواد معناسنه وکلف وجهده ظهور ایدن حمره که سواد وحمره مباینده اولان لون معناسنه ولهوه عطیه معناسنه لهی جمعیدر وملوکدن ابتدا زمانده شمع ایجاد ومجلسنده افروخته اولان جذیمة الابرشدر ومومی الیهه ندیم الفرقدین دیرلر زیرا هرچند که می نوش ایلیه برقدح نوش وایکی قدح فرقدان ایچون املا وصوب هوایه می افشان اولوب بر فردی ندیم انخاذ ایتمزدی وفرقدانی کندی یه ندیم انخاذنه بعضیلر بوکونه زعم ایدرلر که جذیمه تکهن ایدوب ضریبان نامنده ایکی صنم انخاذ ایلیوب صمغلردن استشفا وبردشمنله محاربه ایلسه صمغلری رزمگاهه احضار واعداسنه منصور اولوردی یته برکون حجاز جانبندن ایاد قبیله سندن برکروه انبوه خروج وبصره ایله کوفه مبانیه متنشر وحیره حوالیسنده تمکن وتوطن وعین اباغ نام محلده اجتماع ایلدکلرنده جذیمه ایادی قتل وپریشان قصدیله حرکت وایاده قریب برمحله خیمه انداز وصمغلری برمحل محفوظه وضع ونکهبانلر تعیین واول کیجه اندہ اسایش ایلیوب ایاد کندولردن برقاچ شخص انتخاب وجذیمه طرفنه ارسال وصمغلرك نکهبانلرینه نقل وشراب ویروب عرض محبت آمیزش عیش ونوش ایده رك نکهبانلر سرمست وبیهوش اولنجه صحبت متمادی وعالم اغیاردن خالی اولدقده صمغلری اخذ وایاد اولدیغی محله شتاب وصباح اولمزدن مقدم سلامته واصل وصمغلری حفظ وحراست ایدوب مراد لری حاصل اولوب قبیلهٔ ایاد جذیمه یه آدم ارسال وبوکونه اعلام حال ایلدیلرکه یاجذیمه صمغلرك سندن آزرده وبی زار وبزله راغب وخواهشکر اولمغله قبیله مزده صباحلدیلر اکر بزمله مقاتله ومحاربه دن

فارغ

ویروب انلرایله جور وتعدیکدن حصه مند وبزی اراحه ایلسك اولمازمی
دیو تمهید مقدمات لطائف آمیز دنصکره حق کولکه اغاز و مثالب
ومعایبنی تعداد ایتدکجه ضحاك بالضروره کاوه یی تصدیق وافعال
قبیحه دن رجوعه واخلاق حمیده ایله متخلق اولمغه عهد وعزیمت
ایلیوب هرکس مسرورا محللرینه منتشر وعودت ایلد کلرنده
ضحاکك برمکاره وجباره مادری اولوب ناسك تجمع وحدلرینی تجاوز
ایدوب کلام مالایعنی تکلمنه مبادرت ایتدکلری رسیده کوشی اولدقده
ضحاکه عتاب ایله مواخذه ایدوب سنده بو مرتبه شوکت واقتدار
موجود ایکن اسافل جدی تجاوز ووظیفه خوری اولمیان کلمات نامناسبی
حضورکده سردوایرادوسن ملاحظه جواب ومطلبلرینه مساعده ایدرسك
بعدالیوم سنك وقع واعتبارك قالمدی دیجون جمله سنی قتل ایلدك دیدی
وضحاك معلوم اولان تجبر وعتوایله متصف ایکن انصاف ایدوب
ای مادر کرچه اعتراض ومواخذه یرنده در لکن چونکه بنی مواخذه
ایدن کیسه لرك حقیده تکلم ایلد کلری کلام حق ونفس الامرده مطابق
ایدی هرچندکه سطوة وغضبم مقتضا سنجه حرکت ومجموعنی قتل
ایتمك مراد ایدرم کلام حق بذله انلرك میانده طاغلرکبی حیلولت وارائمه
مانع ودافع اولوردی دیوجواب ویروب فی الحقیقه برمقدار زمان رفع
جور وظلم ایدوب بعده ینه بغی وفساده اغاز ایلدکده مقدما ذکر
اولندیغی وجهاوزره قتل اولندی ومادر ضحاکك اسمی ودك اولوب
ضحاکدن هزار مرتبه ظالمه ایدی وبرشیده طائل وفائده یوقدر دیه جك
پرده *لم یبق فی الناس ودك شر من الضحاك ودك مافیه ودك *دیرلر
* وجذیمة الابرش تمنی مناد متك * وجذیمة الابرش سنك ندیم
ومصاحبك اولمغی تمنی ورجا ایلدی ظن ایلدم مومی الیه جذیمة بن مالك
ابن عامر اولوب نسبتی تنوخه یاخود ازده اولمغله تنوخی ویازدی دیرلر که
اردشیر بابك طرفندن عربه ابتدا جذیمه ملك اولوب یمندن قضاعه
قبیله سنی ضبط وتصرف ایلیوب مسکن ومنزلی حیره وانبار ایدی
ومرض برصه ابتلا سی سببیله ابرص تسمیه اولنوب حسن تعبیر در

متن

ایصال ایلدکده حضرت عمر اوزرنده اولان جواهر نفیسه بی مسلمانانه توزیع وتقسیم ایلدی وتابوت بنی اسرائیل دیدکلری بودرکه وقتا که بنی اسرائیل باری تعالینك اصطفا واختیار ایلدکلرینه مملکت تعیین ایلدیکنه حجت ودلیل طلب ایلدیلر موسی علیه السلام یابنی اسرائیل آیت ملکی سزلره تابوت اتیانیدر پیوردی وتابوتدن مراد خشب شمشاددن پرداخته صندوق توارت اولوب قدی اوچ ذراع مقداری وعرضی یکی ذراع مقداری اولوب زرخالص ایله تزیین ایلمشلردی وموسی علیه السلام اعدا ایله مقاتله ایلدکده تابوتی پیش عسکره تقدیم ایدوب نفوس بنی اسرائیل سکونت وثبات تحصیل ایدردی روایت اخراده صندوقدهزبرجددن یاخود یاقوتدن سردینی کوبه‌نك رأس وذنبی کبی وایکی جناحلی برصورت اولوب مقاتله وقتنده اول صورت صیحه ایدوب تابوت سوی دشمنه سرعت ایله حرکت ایدردی وبنواسرائیل تابوته تابع ودرپی اولوب تابوت مستقر اولدقده بنواسرائیل دخی ثابت ونصرت قرین اولورلردی روایت اخراده درون صندوقده حضرت آدمدن آخرالرسل اولان محمد علیه السلامه کلنجه صور انبیا علیهم السلام موجوده ایدی وبعضیلر تابوتدن مراد قلب وسکینه‌دن مراد قلبنده اولان علم واخلاص واتباعدن مراد موجود دکل ایکن طالوتك قلبی‌نك مقر علم وقار اولمسیدر دیدیلر وایام ضحاکده واقع حکایاتدندر که چونکه ضحاکك مدت تصرفی متمادی وظلم وفسادی حدی متجاوز اولدی خلق تجمع وضحاکه هجوم وکاوهٔ آهنکر پیش قومده مجلس ضحاکه داخل وخلق درپی حضورینه کیروب کاوه قوت ناطقه صاحبی جسور پرمرد اولمغله یاضحاك سکابواقلیم ملکی اولمق اوزره می سلام ویره‌لم یوخسه اقالیم سبعه ملکنه ویریله جك سلام ایله می سلام ویره لم دیدکده ضحاك اقالیم سبعه ملکنه ویریله جك سلام ایله سلام ویرك که مجموع اقالیمه مالکم دیدکده کاوه موأخذه کونه چونکه اقالیمه مالك سك بزم اقلیمزه نیچون نوائب ومصائبکی تخصیص ودائما بواقلیمدن تعیش ایدرسن اقلیم دیکره نقل وحرکت ایله بزه پرمقدار امان واسایش

فرزندی افریدون دخی نو جوان وضحاك ایله قتاله مستعد اولمغله
جمیع ناس فریدونك باشنه مجتمع واصفهانده کاوه نامنده براهنکروار ایدی
ضحاك انك دخی ایکی فرزندنی قتل ایتمکله داغ بردل وکفن بردوش
واخذ انتقامه جاره جوی ودیده دوز ودرونی پرریش وپرخروش اولمغله
کاوه‌نك باشنه دخی وافر خلق تجمع وضحاك اوزرینه غلو وخروجه
اعانت ایتملرینه عهد ایلدکلرنده کاوه کندویی شرارهٔ آتشدن محافظه
ایچون پیشنه وضع ایلدیکی سختیانی برنیزه اوزرینه وضع وعلم ایدوب
خلقه پیشوا خلق دخی کاوهٔ آهنکره اتباع وانقیاد وضحاك اوزرینه
هجوم ایلدیلر ضحاك دخی طرفدارلریله کاوه یه مقابل اولوب دست
کاوه‌ده علم معهودی معاینه ایلدکده باری تعالی ضحاکك قلبنه رعب
وخوف القا ایدوب منهزم وپریشان اولدقده خلق کاوهٔ آهنکری
تخته اجلاس مراد ایلدیلر لکن کاوه بن نسل ملوکدن دکلم دیوب
خلقی اسکات وفریدون بن جمشیدی سریرآرای ملك ایدوب فریدونه
معاونت ونصرت وضحاکی قتل ایلدی وفریدونك تخته جلوسی روز
مهرجانده واقع اولوب عجملر اول کونده عیش وعشرت واظهار طرب
ومسرت ایدب منبسط اولورلر وفارسیسی مهرکان اولوب کوز فصلیدر
روایت آخراده ضحاك منهزم اولدیغی زمان حتف انفله مرد اولدی
بعده کاوه‌نك علمی ملوك قتنده عظیم القدر اولوب در ویاقوت ایله
ترصیع وتزیین اولنوب هرطرفه که محاربه قصد ایده‌لر علم کاوه ایله
تبرك وتیملرینه بناء بیش عسکرده تعظیم واحترام ایله چکرلردی
واعتقادلرنده بنو اسرائیل عندنده تابوت نه کونه عظیم القدر ایسه
علم کاوه ملوك فرس عندنده اول رتبه عظیم القدر ایدی وبو علمه
درفش کاوی تسمیه اولنوردی حتی فردوسی شهنامه‌ده * درفش
تهمتن مراورا بدید * بدو جند اعدا مهابت رسید * دیو وصف ایلدیکی
درفش کاویدر دائما خزائن ملوکده محفوظ اولوب ایام یزدجرد بن شهریاره
کلنجه شاهدن شاهه ارث ایله انتقال ویزدجرددن قادسیه وقعه‌سنده
عساکر مسلمین اخذ وعمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه

السلامی و بعضیسی ابراهیم علیه السلامی مقرا ولمغله اول قوم ضلالت پیشه یه براهمه تسمیه اولندی ومطربان ابتداضحاکه طر یخش اولوب دینار و درهمی ابتدا ضحاك ضرب وتسکیك ایلدی و پادشاهان سرلرینه تاج وضع ایتمکی ورعایادن عشر وخراج اخذنی ضحاك ایجاد ایلدی وایکی کیتفنده مارصورتنده برر لحم زائد پیدا اولمشدیکه وقت وقت حرکت وضحاکی ازعاج ایدرلردی وکندی حیه اولمق زعمیله بعض ضعفا یه سزی حیه لریمه جرح ولدغ ایتدریرم دیوتخویف ایدردی و بو مارلرك ازعاج وایلامندن مضطرب و بی خواب وراحت اولوب سکونت وراحتی ایچون هرکون بی جرم ایکی در دمندی قتل ومغزلری ایله مارلری طلایدوب ازعاجلری مندفع اولوب ساکن اولورلردی لکن ضحاك بر عاقل وصالح وزیری اولوب مغزلری النمق ایچون اخذاولنان ایکی کیسدنك برینی قتل و برکوسفندمغزی ایله مقتولك مغزنی امیخته ومارلری انکله طلایتدیروب شخص آخری امصار و بلدان وقراده من بعد توطن ایتیوب کوهستانده قرار واسایش ایتمك شرطیله ازاد اول شخص دخی جان شیرینك تخلیص ایچون شواهق جباله توطن ایدردی حتی طائفه اکراد ضحاك قتلندن خلاص وجباله فرار وتوطن ایدن اشخاصك نسلندن دیو روایت اولندی زیرا کردك معنای لغویسی طرد اولوب قوم مزبور قتلدن تخلیص وجباله طرد اولندیغندن کرد تسمیه اولندی * وضحاكك ازجمت ماران کذاشتیم * امثالدن اولوب برکیسه برامر مکروهی ارتکاب ایتمکله زحمت رسیده اولوب احیابدن بری تخلیصه قادر ایکن کسب یدی اولمغله تخلیص ایتمدیکنی اعلام ایچون خلاص بولمسون دیو حالی اوزره ترك ایلدم دیه جك یرده استعمال اولنور واستعمال مزبور بویندن فهم اولنور که محبوب رقیب ایله هم اغوش اولمسی حقنده انشا اولنمشدر * زلفین اورقیب بکردن کرفته است * ضحاك را ازجمت ماران کذاشتیم * وفی الحقیقه ضحاك جبابره دن بغی وفساد صاحبی اولوب بویوزدن دخی خلق کندیدن روکردان ومدت ملکی مدید ودراز وچشیدك

ذاهب اولوب بو بیتی انشاد ایلمشدر * وکان منا الضحاك تحذره *
الهاءل الوحش فی مسار بها * ومسارب جمع مسربه اولوب مرعاز
معناسنه در لکن روایت اولی یه ذاهب اولان اکثردر وچمشید اقالیم
سبعه یه مالك اولوب آلات حربی اختراع وکرم پیله پیدا ایدوب ابریشم
تحصیل ایلدی واهل فساد وشقاوته ترتیب جزا مراد ایلدکده اعمال
شاقه ایله اعمال وسنك خارا کسدیروب ومعادن حفر ایتدیروب شکنجه
ایدردی چونکه عمری دراز ودولتی ممتادی اولدی تجبر وتعند ایله دعوای
ربوبیت والوهیت ایدوب کمال مرتبه خلقی تعجیز وجور وظلمی حدی
تجاوز ایدوب جمله ناس روکردان وزوال واندفاعنه نکران اولمغله ضحاك
ظهور وخروج وخلق اتباع وامداد ایلدکلرنده چمشید فرار ایلدی
وضحاك درپی ورسیده اولوب دست اره ایله ایکی بچدیروب ای چمشید
چونکه دعوای الوهیت ایدردك کندیکی بندن تخلیص ایله دیو
هزل ایدرك قتل ایلدی وفردوسی شهنامه ده ضحاکك چمشیدی
اخذ ودست اره ایله فرق سرندن میانه وارنجه دوغه ایلدیکنه اشارت
ایدوب * نه من پیش دارم زچمشید فر * که ببرید بیور میانش بار *
دیمشدر که فرس قدیمده بیور اون بیك معناسنه در وار لفظی اره دن
مخفف اولوب بیوردن مراد ضحاکدر زیرا ضحاك صحرا نشین اولمغله
اون بیك اسبی اولوب بیور اسب دیمکله معروف ایدی نتکیم فردوسی
دیمشدر * کجا بیوراسبش همی خواندند * چنین نام بر پهلوی راندند *
کجا بیور از پهلوانی شمار * بود بر زبان دری ده هزار * پس بیور زبان
پهلویده اون بیك معنا سنه در وفردوسی پادشاهان سلفی اوج قسم
ایدوب کیومرثدن کیقباده کلنجه پیشدادیان وکیقباد دن کیخسروه
کلنجه کیانیان وکیخسرودن نوشروانه کلنجه ساسانیان دیمشدر که
تقسیم فردوسی اوزره ضحاك پیشدادیاندن اولور بعده ضحاك تخت نشین
اولوب روز بروز عصیان وطغیانی متزاید وجبابره دن برملعون عنید
ظهور ایدوب دین باطل براهمه ایله متدین اولدی وبراهمه دید کلری
قوم ارسال رسلی منکر اولوب بعضیسی پیغمبراندن فقط آدم علیه

نفس وطبعك صلاحه میللندن فساد وشقاوته میلی زیاده در وارد شیرك
رجال دولتندن بطانه سی اولانلردن بر جماعت بی نوالقدن تشکی ایله
عرضحال ایلدکلرنده احوالکزدن شکایته محتاج ایدن کیمسه منزه انصاف
وعدل ایله معامله ایتمامش دیو تحریر وتوقیع ایدوب عدم انصاف ایله
متصف ایلمدن مرادی کندی نفسنی تعییب واعتذار اولوب هر برینه
احسان وانعام ایلدی وبر کیمسه خیرخواهلق قصدیله برمقدار قوم
سنك بدخواه دولتك اولوب حقکده شو مقوله فصل ومذمت ایدوب
مثالب ومعایبکدن بحث ایدرلر ترتیب جزایه مستحق اولدیلر دیو برورقه یه
تحریر ایلدکده ارد شیر اول اشخاصك هر بری برر کلمه ایله غیبا بمده
فصل ومذمت ایلمشلر لکن سن مجموع مثالبی برورقه یه جمع وترتیب وبکا
تبلیغ ایلدك سنك قباحتك انلردن ازید واقبح اولمش اولدی دیو ورقه یه
تحریر ایلدی * والضحاك استدعی مسالتك * وضحاك سنکله مصالحه
طلبنده اولدی ظن ایلدم لقب ضحاك ده آك اولوب بعضیلر ضحاك ده آکدن
معرب درده اون دالك عیب معناسنه اولوب ضحاك اون خصلت ذمیمه یی
مشتمل اولمغله عبارت مذکوره یی اکا لقب ایلدیلر واول خصال
مذمومه زشتلك وقصیر القامه اولمق وظالم وبی حیا اولمق واکول اولمق
وبدزبانلق وکذب وعجول اولمق وحمق در ونسب ضحاکده اختلاف
اولنوب بعضیلر ضحاك بن اهبوب بن عویج بن طهمورث بن آدم علیه
السلام اولوب زمان طوفاندن صکره جمشید بن هوشنك شاهك
خواهرزاده سی واقالیمه مالك اولمشدر دیدی وبعضیلر خامس سلاطین
پیشدادیان اولوب سیامك بن کیومرث نسلندندر دیدی وبر رو ایتده
شداد بن عاد برادرزاده سیدر بونقدیرجه عربدن اولور وبعضیلر
ضحاك بن علوان اولوب برادری سنان ابراهیم علیه السلام زمان
سعادتلرنده ضحاکی مصره والی نصب ایدوب اول فراعنه اولمسنه
ذاهب اولدی وملوك فارسه اکاسره ورومه قیاصره تسمیه اولندیغی کبی
ملوك مصره فراعنه تسمیه ایدرلر وبعض آخر ضحاك عربدن ابوالیمن
اولان قحطان نسلندن اولمق اوزره ذکر ایدرحتی بونواس عربدن اولمسنه

متن

تاسجه اطلاقی مولانا جامینك زاهد ریابین بوست وتسبیح حقنده انشاد
ایلدیکی بیتدن فهم اولنور * مهرهٔ چندبود بی سروبن * کف ازان
تاسجهٔ نرد بکن * وحکماء هنددن صصه بن دامر الهندی قصد
معهوده معارضه مرادوشطرنجی وضع ایلدی روایت اخراده هند
پادشاهلرندن طلحند شاه نامنده بر پادشاه دشمنی ایله محاربهٔ عظیمه ایدوب
مغلوب ومنهزم وغیرت وغمندن بیمار وهلاك اولدقده والده سی
فراقنه تحمل ایده میوب مجنونه اولمق درجه سنه واصل اولمغله برشئ ایله
اشغال ایتمك ایچون اتباعی حکمایه مراجعت نصر دهرنام حکیم دخی
شطرنجی تصنیف ومزبوره حضورنده ملاعبه ایتدیروب اکلندرردی
وفردوسی بو معنایه اشارت ایدوب دیدی * همی کرد مادر بپازی نگاه
* پراز خون دل از بهر طلحند شاه * نشسته شب وروز پردر دوخشم *
بشطرنج بازان نهاده دو چشم * همه کام ورایش بشطرنج بود *
زطلحند جانش پرازرنج بود * ومومی الیه اردشیر اون بش سنه سریر
آرای ملك اولدقده نصکره فرزندی شابوره مملکتی تفویض وتقلید ایدوب
کندی یغوله کزین عبادت واوج سنه مرورنده مبعث عیسی علیه السلام
دنصکره فوت اولمشدر نصایح اردشیر دندر که دین اساس وبنیاد
وملوك حارس وحافظ در هر یارکه اساس منعدم اوله خانه ویران ومنعدم
اولور وبر اساس وخانه نك که حافظ وحارسی اولیه تلف وضایع اولمسی
امر مقرر در وملوك ورؤسایه فرومایکان واسافل وسفها ایله الفت
ومعاشرتدن اضرواقبح برشئ اولماز زیرا طبیعت میاله اولوب نفس
معاشرت شرفا وعقلا واعالی ایله تحصیل شرف وکمال ایتمکله تهذیب
اخلاق ایلدیکی کبی مخالطت سفها وادانی عرض ووقارنه شأن ونقیصه
ویردیکندن ماعدا متأثر وهمطبع وهمخلق اولوب فساد وشقاوت
درونده جایکیر اولور مثلا باد هوا برنفیس وطیب اولان شی اوزرندن
وزان اولسه رایحهٔ طیبه جلب وکسب ایدوب اول هوادن نفوس انسانیه به
صفا وجوارحه تقوی حاصل اولور کذلك بر جیفهٔ متعفنهٔ منتنه دن مرور
ایله وزان اولسه نفوسه الم وکدر ومزاجه فساد وخلل ویرر خصوصا

ایدی و باع لغتده قولاج معناسنه اولوب عرفده نفس کرم و شرفدن کنایت ایدرلر واردشیر ثانیکه ابن بابکدر زمانده نیجه مدن مشهوره بنا و ایجاد اولنمشدر از جمله اردبیل و استراباد و سواد عراقده حسانا حبه سنده کرخ ایام ارد شیرده مبنیدر و بازیجهٔ نرد ازد شیر ایچون وضع اولنوب قضا و قدره انسان حیله ایله مقابله ایده میوب دفعی امکانده اولمدیغنه تنبیه و اشارتی متضمن اولمق اوزره در و ابتدا نرد ایله ارد شیر ملاعبه ایتمکله اول بازیجه یه نرد شیر تسمیه ایلدیلر روایت اخراده نردك واضعی اردشیر کندی اولوب دنیانك ناسه تقلب و تبدلنه تشبیه و اشارت قصد ایتمکله دوازده خانه وضعی ایله شهور اثنی عشره و اوتوز پول ایله ایام شهره و ایکی زار ایله قضا و قدره مثل و اشارت ایدوب بازیجهٔ معهود زارلره تابع اولوب زاددن برینك لعبی زار قوتیله خصمنه غلبه اوزره ایکن عدم مساعدهٔ زار سبیله تکرار مغلوب بلکه ینه غالب بعده مغلوب اولوب هزار کونه تقلبات ظهوریله انسانك مطلبی اولان امره سعی و تدبیری قضا و قدره موافق اولورسه حاصل بعده وقتیله زوال و فنا سی مقدر اولمغله عدم ثبات و آخره نجاوز و انتقالی لازم کلمسنه تشبیه قصدیله نردی ایجاد ایلدی روایت آخرده نرد نردشیر دن معرب اولوب ملوك ساسانیه نك اولی اولان شاپور بن ارد شیر وضع و احداث ایتمشدر شیخ کمال الدین دیدی که شاپور مزبور نردی شو وجه اوزره وضع ایتدیکه رقعه سنی وجه ارض منزله سنه تنزیل ایدوب تقسیم رباعی یی فصول اربعه یه مثال ابتدی و اوتوز عدد پول اوتوز کون کما کثر عدد ایام شهور در و سواد و بیاض لیل و نهار و اون ایکی خانه سنه اون ایکی آی و ایکی مهره که کعبتین در اقضیهٔ سما و یه که انسانك نفع و ضرر نه مؤدی اولور و عقد ایتدیکی کره انسانك سعی ایلدیکی غرض و مرام منزله سنه در مرو یدر که دیار عجمده بازیجهٔ نرد مشهور اولوب یوللری شطرنج کبی در وزارلری قورشون دانه سی کبی مدور اولوب کعبتین دیرلر و تاسجه دیرلر پرتجدن برقدحی اولوب ملاعبه مراد ایلدکلرنده زارلری تاسجه یه وضع و رمی ایدرلر و اول قدحه

* بیا در و پیش جها نجوی اسیر * زدورارد وانرا بدید ارد شیر *
* فرو آمد ازاسب شاه اردوان * تنش خسته وزار وتیره روان *
* پدر رحیم فرمود شاه ارد شیر * که رودشمن پادشاهرا بگیر *
* بخنجر میانش بدونیم کرد * دل بد سگالان پراز بیم کرد *
* چنین اسبب کرداربی چرخ پیر * چه بااردوان وچه بااردشیر *
بعده بر خطبه قراءت ایلدیکه مآل معناسی حمد وسپاس الله تعالی
حضرتلرینه اولسونکه نعمتیله بنی ممتازومنح وعطایاسنه لایق و بلادی
بکا مسخر ایلدی ای قوم آگاه اولك که بزاقامت عدل وداده ورأفت
ومرحمته وضعفا وفقرایه مدد وعنایته عازم اولوب شروع ایتمك
اوزره یز قریبا قولمز فعلمزه موافق ومطابق اولدیغن معاینه ومشاهده
ایدرسزدیوب احوال رعایایه نظام وممالکی تصحیح وترتیب ایدوب شول
رتبه عدل وداد ایتمده تقید واهتمام ایلدیکه مقتدی و پیشوی اولوب
خلفاوملوك اثاردشیره اقتفاواول مسلکه سالك اولوب اتباع ایلدیلر
واردشیر ناسی اوچ طبقه اوزره ترتیب ایدوب طبقهٔ اولی حکما وفضلا
اولوب مجلسنده جانب یمینه جالس اولورلردی و بونلره بطانه تسمیه
ایلمشیدی طبقهٔ ثانیه ملوك وابنای ملوك اولوب مجلسنده جانب یساره
جالس اولوب بونلره خواص تسمیه ایتمشیدی وطبقهٔ ثالثه سپهبد
ومرازبه اولوب بونلر پیش اردشیرده جالس ومیانلرنده وضیع ودنی
الاصل وفرومایه برمرد موجود دکلدی بعده طبقات مذکوره یه وزرا
وقضاة طبقه سنی زیاده ایلدی ودنیانی درت قسم ایدوب هر برقسمه
برقوم تعین ایلدیکه تدبیر وتحریرنده مستقل ومنفرد اولوب آخردن
برفرد تعرض ایده مزدی وارد شیره دنیا مسخراولوب هرنه طرفه
توجه ایلدی ایسه منصور ومظفر اولوردی وفی الحقیقه اردشیر
ممالك فرسده شجاعت وجسارت ایله نام آور بهادرلرك اشجع واقواسی
اولوب تك وتنها دلاوران وفیره ایله محاربه ومنهزم و پریشان ایدوب
هزار کره پیش اردشیردن فرار ایتد کلری واقع اولمشدر وشجاعت
وفیافتده طویل الباع دیمکله شهرت یاب اولان ارد شیر اوله مشابه

نصب کرده سی اولان ملوك طوائف قتل واهلاك ایتمده اهتمام ایدیکن
دیو توصیه ایلمشدر واردشیر بن بابك بعض روایانه کوره ساسان نسلندن
اولوب فرس ثانینك ملك اولیدر وثانیه دیمه دن مراد چونکه اسکندر
دارای اصغر که آخر ملوك فرسدر قتل ایلیوب نسل دارادن اولان ملك
زاده لره مملکتی توزیع وملوك طوائف تسمیه ایلدی حقیقتده مملکت
فرس یونانك تحت تصرفنه کیروب اسکندر وفات ایدنجیه دك قطعا
یونانه سر کشلك ایتمدیلر لکن وفات اسکندر دن صکره ملوك یونانك
تقصیرات وسوء تدبیر لرینه بناء ملوك طوائفدن اصطخر ده ملك
اولانلردن بابك فرزندی اردشیر مذکور مملکت فرسی تماما اخذ وضبط
قصدیله خروج وخلقی اغفال ایچون غرضم عم زادمم دارانك انتقام
وقضاسنی طلب واخذ در دیوب عسکر فراوان ایله حرکت وطوائف
ملوکه طویل الذیل مکتوب ارسال ایلدیکه مآلی پودرتکیم اردشیر بن
بابکم سز لری الله تعالی حضرتلرینه دعوت ایدوب اجدادمدن
ارث ایله انتقال ایدن ملك فارسی طلب ایتمده باری تعالیدن نصرت
وظفر امیدنده یمکه باری تعالینك مظلومانه ظفروعدکریمی اولمشدر
سز لرنه کونه باطلی انکار وحقه اتباع ایدرسکز اولمقدار عافیت
وسلامتده اوله سز دیدکده نصکره کندویه اطاعت وانقیاد ایتملرینه
حث وترغیبی متضمن نیچه کلمات تحریر ایدوب فحوای مکتوب معلوملری
اولدقده بعضیلری اردشیره اطاعت وبعضیلر عدم اطاعت وانقیاد
ایله کردنکش اولدقلرنده عسکر انجم شمارایله ابتدا عصیان ایدنلری
قتل بعده جدی ساسان توصیه سنه وفاء بقیه سنی قتل ایدوب باری
تعالی اردشیره ظفرونصرت احسان ایلیوب اعداسنه غالب اولدی بعده
ملك اردوان اردشیره مقابل ومیانلرنده محاربه عظیمه اولوب اردوانی دخی
قتل وسرمقطوعنی لکدکوب اولوب کندویه شاهنشاه تسمیه ایلدی
نتکیم فردوسی دیمشدر * بیامد زقلب سپاه اردشیر * چکاچاك برخواست
باران تیر * کرفتارشد درمیان اردوان * بداداز پی تاج شیرین روان *
* بدست یکی مرد خراد نام * چو بکرفت بردش کرفته الکام *

ودزد فریاد ایدوب ای ملك کرچه بو قباحت بندن صادر اولدی
لکن اراد تمله اولمیوب مکرها صادر اولدی دیدی اسکندر بن دخی
بوآن سنی مکرها رضا وارادتك اولمدیغی حالده صلب ایدرم دیوب
بردار ایلدیلر و برکون اسکندر شعراسندن برینه غضب ایدوب کندو یی
نفی واجلا ومالنی ورثه سنه توزیع و تقسیم ایدوب ندماسی سببندن
سؤال ایلدکلرنده کندو یی نفیم حرمتنه بناء اولوب مالنی توزیع
ایلدمکه اقرباسی بندن عفو رجاسیله ثقلت ایتمیه لردیدم و برکون
سریرآرای حکومت اولوب قطعا برفرد شکوی وشکایته متعلق
عرضحال ایتمدکده والله بوکونمی سلطنتدن عد وحساب ایتمم زیرا
لذت ملك خلقك طلب وحاجتلرینی قضا وحصول مراملری ایله
مسرور ومظلومانك ظلمنی دفع وظالملره ترتیب عقوبت ومستحقینه
کرم واحسان ایتمکله حاصل اولوردیدی بودخی کلام اسکندرکه
برکیمسه نك سندن کرم واحسان طلبی ایله ومرام کامنه نائل اولمق
ارزوسیله کلوب عرض وحاجت ایلسه سندن صکره کله جك
کیمسه لرسنی خیر وثنا ایله یاد ایلیوب حسن سیرت ایله السنهٔ ناسده
مذکور اولمکه سعی ایتمش اولور دیردی * وازدشیر جاهد ملوك
الطوائف لخروجهم عن طاعتك * وملوك طوائف سنك اطاعت
وانقیادکدن خروج ایدوب عصیان ایلدکلری ایچون ارد شیر ملوك
مزبوره لره مجاهده ومحاربه وقتال ایلدی ازدشیردن مراد ارد شیر بن
بابك درکه دارای اکبرك پدری بهمن اکبر نسلندندر که بهمن دختر
حمایی عادتلری اوزره کندویه تزویج واول دختردن دارای اکبر تولد
ایلمشدر ودختر هنوز دارایه حامل ایکن اکر بندن برفرزند تولد ایدرسه
ولی عهد ایدوب سرنه تاج شاهی وضع ایله دیو بهمندن نیاز پدری دخی
عهد ووعد ایلمشدی و بهمنك اخرزندن ساسان نامنده برفرزندی
دخی اولوب بهمن مرد اولدقده ساسان عبادته اشتغال وسیاحت
بلاد قصدیله برطرفه راهی وکندوفرزند وفرزند زاده لرینه
هرقنغکز سریرارای مملکت اولورسه دارای اصغر نسلندن واسکندر بن

متن

سنك سكوتكه حرص ايدر لردى كه الآن تكلمكه حر يصلر در
طفوزنجى حكيم بوصنعه وقه ده اولان اسكندر بى نهايه مرد قتل
ايلشديكه كندى موتدن خلاص اوله لكن بنه نجات ممكن
اولميوب هلاك اولدى اونجى حكيم برزمان اسكندر بزله نطقيله
وعظ ونصح ايدر دى شمدى سكوتيله پند ايلدى ديو هر برى ختم
كلام ايلدكارنده مادر اسكندر دخى اثر حكمايه اتباع ايدوب
اسكندرك وفاتنه تسليه بخش اولان بزم دخى بركون اسكندره ملاقى
ولاحقه اولمدر ديدكده زن اسكندر اولان دخترلارا روشنك بانو
دخى بن ظن ايتمزدم كه دارايه غالب اولان مغلوب اوله ديوب اسكندرى
دفن ايلديلر واسكندرك كلمات حكمت اميز ندندر كه سعادتمند اولان
شول شخصدر كه برى بيليه بزم دخى اول شخص معلومز اوليه
زيرا معلومز اولان كيمسه بك روزنى دراز واطاله ونومنى ازاله واطاره
ايده رز ديردى اسكندر سؤال ايدوب سن استاد كه پدركدن زياده
اكرام واحترام ايدر سن نه وجهله در بيان ايله ديديلر اسكندر دخى
پدرم سبب حياة فانيمدم اولوب استادم سبب حياة باقيمدم اولديغيدر
ديو جواب ويردى بودخى كلام اسكندر در كه عقلك قلب وباطنى
عاقله تولى وتسلطنى سيفك ظاهر احمقه تولى وتسلطتندن اشد
وازيد در ديردى ومرآته نظر رسم وجهى ارامت ايدر اما اقاويل
حكما وعلمارسم نفسى كوسترر ديردى بركون اسكندره بركيمسه حقنده
نفاق ايدوب فلان كيمسه سنك مثالب ومعايبكدن بحث ايدر عقابه
محتاج ومستحقدر ديدكارنده اسكندر بعد العقاب معذور اولمش
اولور ديو جوابداده اولدى وبركون ايكى كيمسه اسكندر
حضورنده ترافعه كلوب فصل وحكومت طلب ايلدكارنده اسكندر
بن البته برطرفه حكم ايدرم واول آدم بندن راضى وآخر متضجر
وشاكى اولميدر ايمدى حق قنغى طرفده ايسه اظهار واقرار ايدكه
ايكيكز معا راضى وشاكر اوله سز ديدى وبردزدى سرقه ايدركن
اخذ واسكندر حضورينه كتوردكارنده صلب اولنمسندامر ايلدى

ترتیب واسکندر یه ده موجود اولان زنانی دعوت واطعام ایده لکن شول شرط ایله که اهل وعیال واولاد فقدان وافتراقندن برینك جکری خون اولان نسوه یه اذن ویرمیوب آتش حسرتله درونی سوزان اولمیانلره اباحهٔ ضیافت اولنه دیونیاز واغاده ایلدی مادر اسکندر خوان نعمی کشیده وآماده وهر برندن سؤال واستفاده ایلدکده بودرد ایله دردمند اولدیغی برزن بولنمادیکه فرزندی اسکندرك توصیه سی اوزره اطعام اولنه اول وقت مادر حسرت زده وفرقت رسیده نك معلومی اولدیکه اسکندر وفات ایلیوب مکتوب تعزیه نامه در واسکندر احتضاری حالنده کندو بی عود وعنبر ومسك عبیر ایله آلوده ایدوب التون تابوته وضع واسکندر یه یه مادر ینه ایصال ایده لر دیو وصیت وکلاسی دخی تنفیذ ایلدکده ارستطالیس اسکندر اولدیکی وقت اول زمانك حکماسی ایلدکاری کبی حکمادن اون عدد حکیم ذو فنون جمع واحضار ایدوب هر بریکز بر رحکمت آمیز کلام سرد وایراد ایدك که خواصه تعزیه وعوامه نصح وپندی مشتمل اوله دیوامر ایلدکده حکمادن بری مأمور اولدیغی پندآمیز کلامه اغاز ایدوب ای اسکندر بوکون عسکر وحشمت وشوکتدن عاری اولدیغك حالده صباحلدك ایکنجی حکیم بواسکندر برزمان رجع مسکونی قبضهٔ تصرفنه آلوب ضبط ایلشدی شمدی ایکی ذراع ارض اسکندری ضبط وحبس ایلدی اوچنجی حکیم عجبدر که بویله قوة قاهره صاحبی اولان مغلوب اوله پس ضعفانك مغلوبیتی أسهل واهوندر دردنجی حکیم بواسکندر برسفره آلت حرب وسلاحسز راهی اولامشدر اما بو سفره آلتدن عاری وتنها راهی اولدی بشنجی حکیم ای اسکندر سنك موتکله مسرور اولانلر قریبا سکا لاحق اولورلر نتکیم سن موتلریله فرحناك اولدیغك کیمسه لره لاحق اولدك التنجی حکیم ای اسکندر برزمان رعایایه حکومت ایدردك شمدی رعایاسکا حکومت ایدر یدنجی حکیم ای اسکندر بروفتده سن بزه حرکت ایله امر ایدردك شمدی سکونت ایله حالك نیجه در سکزنجی حکیم ای اسکندر چوق کیمسه وارایدی که

اسکندر اوج سنه لك ایرادکی مؤجلا ونصف ایرادکی معجلا طلب
ایدرم دیدی ملك صین دخی تنزیل رجا وایرادینك سدسنه اسکندری
ارضا واول ساعت وداع ایدوب کتدی چونکه صباح اولدی اسکندر
انی کوردیکه ملك صین لشکر بی پایان ایله صف کشیده وحربه آماده
اولمش اسکندر دخی تعجب کنان عسکرینه نظام ورزمکاهه توجه
ومقاتلیه آماده ونکران اولوب ای ملك صین وغدار و بیوفا آکاه اولکه
بوکون سکا حدیکی بیلدیروب مکر وخدیعه مفید اولمدیغنه واقف
ایده جکم دیوندا ایلدکده ملك صین لشکردن چیقوب منفردا اسکندره
نزدیك اولوب عهد شکن دکلم لکن مرادم بودر که معلوم شریفك
اوله سکا اطاعت وانقیادم قلت وضعف عسکر ومقاومته عدم
قدرتدن اولمیوب احضار ایلدیکم عسکرك اضعافی حالا تحت
حکومتمده اولوب لشکر بیشماره مالکم لکن ملاحظه ومشاهده ایلدمکه
سکا عالم مسخر ودولت وظفر مقبل وسنکله مقاومت امر مشکل
بناء علیه انقیاد ایلدم دیورخشندن نازل وحضور اسکندرده تقبیل
زمین ایلدکده اسکندر اسبدن اینوب سایه بان وضع اولنوب ایکی
پادشاه مربع نشین امن وامان اولوب اسکندر ای ملك صین سنك کبی
بر عاقل ومتواضع شاهدن اخذ خراج روا اولمامغله عفو ایلدم دیدی
وملك صین سزك عفو کزه مکافات بزه دخی لازم اولدی دیوب اسکندرك
تعیین ایلدیکی مالك ضعفنی ارسال واهدی ایلدی بعده اسکندر هرنه
جانبه توجه ایلدی ایسه ملوك استقبال وانقیاد ایدوب مملکتلرینه
مالك اوالوردی چونکه شرق وغربی احاطه وربع مسکونه متصرف
ومالك اولدی شهرزوره توجه ونیجه زمان اسایش واقامتدن صکره
انحراف مزاجه مبتلا وکیده رك مرضی مشتد ومحتضر اولوب قضاء
نحب ایلدی مدة ملکی اون التی سنه ومدت عمری اوتوز التی سنه روایت
اخراده متجاوز اولوب وفاتی ایله هجرت نبوی میانی التی یوزسنه در
واسکندر ده علایم موت ظهور ایدوب محتضر اولدقده مادری
اسکندر به ده اولمغله مزبوره برمکتوب ارسال ایلدیکه برولیعه

سنك يدكدن خلاص ايدرم ديدى اسكندر دخى مانكيرك اكرسن بنى قتل
ايدرسك لفظيله بدء كلام ايلديكنى فال خير بيلوب مهابت
وصلابتله ميدانه رخش سوروب مانكيرنى رزمه دعوت اولدخى ميدانه
شتاب ومغرورانه حركت ايله اسكندره مقابل اولوب بر برينه حمله وهجوم
وعاقبت اسكندر مانكيرنى تيغ ايله دو پيكره وقتل ومملكتنى ضبط ايلدى
تتكيم فردوسى ديمشدر * سكندر چو باداندر آمد بكرد * بزد تيغ هندى
بر آن شير مرد * ببريدش بروكردنش * دو پاره بخاك اندر آمدش *
بعده بلاد صينه هجوم وهرواردوغى مملكتى ضبط ايدرك اكبر ملوك
صينه مقابل برجاى وسيع الاطرافده خيمه انداز وجنك ورزمه شروع
واغاز صدددنده ايكن نصف الليلده دربان حضور اسكندره دخوله رخصت
خواه اسكندر دخى مرخص ايدوب دربان تقبيل زمينده صكره ملك
صين طرفندن ايلجى كلوب مجلس عاليه دخوله اذن طلب ايدر ديدى
اسكندر دخى مساعده وايلجى كلوب تقبيل زمين واجراى آيين
سلاطين ايلدكدن صكره اسكندر بى وقت مجيئنده استخبار ومرادندن
استفسار ايدوب ايلجى حضور سعادته تبليغ ايده جكم خصوص
خلوته محتاج در اغيار دن تخليهٔ مجلس بيورك ديدى اسكندر دخى
ايلجينك اوزرنده آلت جارحه اولماسون ديو تفتيش ايتديروب آهنه
متعلق برشى بولنمادقده مجلسى تخليه وتبليغ خبره امر ايليوب شخص
مزبور بن ايلجى دكلم صين ملكى يم ديدكده اسكندراى ملك صين
بندن خوف ايتمبوب ضرر مدن نه ملاحظه ايله امين اولدك ديدى
ملك صين دخى اى فرمان فرماى بحر وبرسنكله ميا نمزده عداوت
اولديغندن ماعدا مسموعدر كه سن عاقل وعاقبت انديش وحكيم
حكمت شعار برملك عادلسن فرضا بنى قتل ايلسك قطعا فائده مند
اولماز سن زيرا بن قتل اولنسم وكلاء صين يرمه آخر ملك نصب
وسير پرشاهى به اجلاس وسنكله مقاتله ايدرلر وسنى غدر وحيله ايله
الى آخر الزمان ذكر وياد ايدرلر لكن بنم اوزرمه عسكر چكوب كلمدن
مرادك هرنه ايسه افاده ايله بزدخى اكا كوره حركت ايده لم ديدكده

هر بری سکا اموال وخزاین ارسال ودعوای تقرب وانتساب ایله مباهات
وامریکه امتثال وحضور کده خدمت وغیابکده ثنا ومدحت ایدوب
سن مملکتکده اسایش اوزره دشمندن امین وسالم اولوب برطرفه سفر
وحرب ظهور ایتسه انلر نصرت واعانتکه اقدام وکوشش ایدوب
مملکتکك نظامی برقرار ومعتمدی اولور والسلام وقتاکه اسکندر
ارسطونك مکتوبنی ملاحظه ایلدی نفس الامره مطابق وشان ملوکه
بوکونه حرکت لایق اولدیغی معلومی اولدی ملوك زاده وکبار
واعیانه ملکی توزیع ایلدی وبونلره ملوك طوائف تسمیه ایدوب شرق
جانبنه توجه ایلیوب ملوك طوائف سوقیله مدینهٔ اصفهانی وهراتی
وثمرقندی بنا واحداث ایلدی بعده اقلیم هنده راهی وتختکاه
کنید هندی یه قریب اولدقده کنید هندی یك فیل دمانه یك
مرتبغ زن سوار وفیللرك خرطوملرینه برتبغ هندی بندایدوب لشکر
اسکندره هجوم واسکندر عسکرینك اسیلری فیللردن هراسان
ومدبرا فرار ایلدکلرنده اسکندر برمحله نازل ونحاسدن برفیل مهیب
الشکل صورتی پرداخته وجوفنی غارمثالی خالی ایتدیروب اسیلره اراءت
ومیانلرینه وضع وهزارمشقتله تألیف ایدوب اسیلره فیل ایله موانست
حاصل اولدقده فیل ساخته‌نك جوفنی نفت وکبریت ایله مالی وفیلی آلت
حربله تزیین وکندو اسب سوارنی یله دشمنه توجه وطرفیندن آتش
قتال مشتعل وهندی فیللر لشکر اسکندره هجوم ایلدکده فیل مصنعی
اوزرلرینه یوریدوب فتیلهٔ نفتی اشعال ایلدکلرنده عسکر هند فرار
وفیللر دهشتلرندن حرکته بی‌مجال اولوب بی‌توقف فرار ایلدیلر
وعساکر اسکندر خرطوملرینك تبغ آتش بارایله دویشه ایلیوب
عسکر هند بالکلیه فرار ایدوب اسکندر منصور ومظفر اولدی بعده
صبندن مانکیز نامنده اولان ملك طرفنه راهی وواصل مانکیز دخی
عسکریله اسکندره مقابل وطرفندن آدم ارسال ایدوب یا اسکندر
نه سبیله بوعالمی افنا واهلاك ایدرسن اکر مرد ایسك
میدانمه کرسنکله مردانه جنك ایده‌لم سن بنی قتل ایدرایسك ملك
سن اولورسون اکر بن سنی قتل ایدرسم بن ملك اولوب جهانی

خوف دشمن برطرف وقلوب امن وراحت ودفع رعب وخوف ایدردی
لکن بادیٔ رأی ایله عمل وعجله دأب دور بینان وعادت عاقبت اندیشانه
مخالف وغیر محمود اولدیغندن ماعدا جناب دقیقه دانه وحکمت شناس
وصاحب اذعاندن استفسار واستمداد ایتمدکجه برامره مباشرت نه احتمالدر
امدی کرم پیورنوب رأی صائب قرینلرینه حواله اولنان عقدهٔ مشکلمز
حل وبیان پیورنوب سزلر وبزلر دائما سلامت وعافیتده اولایز والسلام
وارسنطالبسك مکتوب اسکندره جواب اولمق اوزره تحریر ایلدیکی
مکتوب پودر طرفزه مکتوب بکز کلوب ادارهٔ نظر اولنوب بزمله استشاره
پیورلدیغی معلومز اولمشدر بزم رأیمز ملك حضرتلرینك رأینه کوره
وجود عندنده عدم مثابه سنده در لکن امر یکزه امتثالا وسع وقدر تمز
مرتبه سی ملاحظه اولنوب ذهنمه لایح اولان بودر که البته هر بر بقعه
ومکانه فضل وشرفدن برقسم احسان اولنوب ارض فارسه اقسام
فضائلدن شجاعت ومکنت وقوت ویرلمشدر واکر ملوك زاده واشرافی
قتل ایدرسك لاجرم منازل ومراتبلرینی اسافل وادانی وفرومایکان
وارث وقائم اولورملوکه ایسه بوندن اعظم واکبر بر بلیه یوقدر که اسافل
غالب واعالی ذلیل اوله رأیکز بوندن اقبح واشنع درکه اعالی واصل زاده بی
اهلاك واسافل فرومایه بی ضروری مقاملرینه اقامت ایتدرمکه محتاج
اولورسز امدی غایت بوندن حذرایله که فرصت ایادیٔ فرومایه کانه
کیردکده ایچلرندن بری طغیان ایتمك لازم کلسه سنك عسکرك ورعایای
مملکتك اوزرینه هجوم وخراب وبرباد ایدوب مملکتکی پریشان
ایتمسی امر مقرردر پس مناسب اولان اصل زاده واشرافی جمع ومملکت
فرسی میانلرنده توزیع وهر برینه برر قطعه تعیین وسرلرینه تاج وضع
وسریر شاهی یه اجلاس ایدوب هر بری ملکنده مستقل ومستبد
اولسون مملکتلری برر ناحیهٔ صغیر الدائره ایسه ده انلر تاج شاهی لابس
اولدقده پر برینه سرفرو و پرفرده خضوع وخشوع ایتیوب هر بری آخره
کردنکش اولوب میانلرینه عداوت دوشوب کهی معارضه وکهی مقاتله
کیمی غالب وکیمی مغلوب وهارب وکیمنه ادبار وکیمنه اقبال رونمود اولوب

دارا اولان بابله راهی وسیر یردارایه جالس وخزینه وجواهر اسلحه سنی
ضبط وروشنك بانو بی کندویه تزویج ونکاح ایلدی روایت آخرده
روشنك دارانك زنی اولوب حسن وجمالده عدیم المثل ایدی مرویدرکه
اسکندر روشنکه تقرب ایتیوب خوفم بودرکه بن دارایه غالب اولدم
روشنك دخی بکاغالبه اوله دیردی ودارانك مدت ملکی اوتوز سنه
اولمق اوزره روایت اولنمشدر چونکه اسکندر مملکت فرسی ضبط
ایلدی کندی عسکریله لشکر فرسی جمع ایلیوب بیك کره بیك روایت
آخرده دخی اکثر عساکره مالك اولوب مملکت فرسده اولان اتشکده لری
هدم واعدام ومجوس وآتش پرستلرك علماء ودانشمندلرین قتل ایدوب
عظما واشراف فرسی دخی قتل ایتمك ایچون استادی ارسطالیس
ایله استشاره بی متضمن برمکتوب ارسال ایلدکه مأل مکتوب بودرکه چه
بوکردش کردون حوادث روزکار ووقایع نه قباب وازکونه مساعده سیله
کام دل حاصل اولدی لکن جناب والامرتبتلری حکمتنه ضروری
احتیاجری ورأی سدید اصابت مدارلرینه بدیهی افتقار یمز اعتراف
واقرار اولنوب انکاره مجال امر محال اولمغله هرخصوصده اعانت
وامداد یور مکزالزم واقدم اولدیغی حضور عالیلرینه اعلامدنصکره
دارای اصغر ایله محاربه اثناسنده ایکی شخص بدسرشت قتل
ولی النعمتی یه تجاسر ومقابله سنده بزدن کرم واحسان ومراتب
علیایه نائل وصاحب سروسامان اولمق ارزوسیله تبشیر ایلدکارنده
کاربدلرینه جزاء ومکافات اولمغیچون قتل ایلدم وارض جزیره بابلدن
کذر وفارسه وصول مبشر اولدقده ملوك زاده لری واشراف واعیان
فارسی جمع ایدوب کوردمکه هربری برمرد شجیع وتمرد وعنادلری
قوی وبزه انقیاد وایتاعلری امکانده اولمیوب لشکر فرسه تعلیم قضا
وارادت ازلیه ایله اولمش یوخسه العیاذبالله تعالی برکره فرصتیاب اولسه لر
کندولره عسکرانجم شمارله مقاومت ممکن اولمدیغی معلومم اولمغله
ملوك زاده واشرافی قتل وعدم ملکنه راهی اولان اسلافنه الحاق
ومقتضای عقل ودانش ومبتغای حزم اجتناب اولدیغی بی مرادر که

یکی دشنه بکرفت جانوسیار * بزد بر بر وسینهٔ شهریار * نکون شد سر
نامبردار شاه * از و باز کشتند یکسر سپاه * بزدیك اسکندر امد وزیر *
که ای شاه پیروزرامش پذیر * بکشتیم دشمنت رانا کهان * سرامد بر وتاج
وتخت مهان * واول اثناده اسکندز دارایی قتل ایتیوب حیاتده ایکن بنده
کرفتار ایدوب حضوریمه احضار ایدك دیوندا ایتدردی همانذم اول
ایکی شخص کافر نعمت مرده کان اسکندره کلوب احوالی بیان اسکندر
دخی شتاب ایله اسبدن نازل ونزدیك دارایه واصل اولوب قتل اولنمسی
مرادی اولدیغنی تقریر واعلام ایلدی واول وقتده دارانك جان
شیرینندن برمق قالوب مقدر بویله ایمش دیدی * درین صحرای بی پایان
غبرا * سکندر خورد اسب عمردار * یعنی عمری اسپی سور جدی
سکند خورد * مثل اولوب برکیسه نك آتی یاکندی پای لغزیده اولسه
ایرادا ولنور (این ازفلکست وازحسن نیست) مصراعی دخی مثل اولوب
بنم صنعم یوقدر مقدر بویله ایمش دیه جك محلده ضرب اولنور مقرری
بودر که محمد شاه نهاوندینك برچرکین فرزندی تولد ایتدکده زنته
نهمت ایدوب بو ولد بنم دکلدر حسن کلاه دوزنام برچرکین کیسه
ایله زنا ایدوب اندن حاصل اولدی دیدی خاتون دخی بو مثلی ایراد
ایلیوب شاعر ماجرایی حکایت ایدوب دیدیکه * چون بازن خویش
کفت شد محمد * کین بچهٔ زشت کار من نیست * این ازحسن کلاه
دوزست * حقا که درین سخن سخن نیست * زن نیز جواب پخته کفت *
این از فلکست وازحسن نیست * بعده اسکندر دارایه بروصیتنك
وارایسه تنفیذ ایدرم دیو نوازش دارادخی وصیتم قائم اولان ایکی
شخصی قتل ایله که کرم واحسانمه نائل ودولتمده مراتب علیایه واصل
اولمشلردی وحرم سرای عصمتمده پردختر پاکیزه م واردر که نامنه
روشنك دیرلر کندوکه تزویج وفرزندك تولد ایلدکده نامنی اسفندیار
تسمیه ایلیه دیوب تسلیم روح ایلدی اسکندر دخی اول ایکی شخص
کافرالنعمی احضار وولی نعمتنه خیانت ایده نك جزاسی قتلدر دیو
اشد عقوبته قتل ایدوب سائر عسکر فرس پریشان اولوب اسکندر تختکاه

نصیحت ایلدی لکن دارایی عجب وغرور احاطه ایدوب قطعا التفات
ایتمیوب صف کشیده قتال اولدقده اسکندر دخی حربه اغاز ووافر زمان
مقاتله طاقتکداز ایدوب ایکی طرف عسکرینه ملال وکلال کلدکده
اسکندر راه حیله یه سالمق اولوب ندا ایتدردی که ای لشکر دارا
معلوم مکز در که سزلر بکانه کونه کبر وعجب ایله ترهیب وتهدیدی حاوی
نامه لر ارسال ایلدیکز وبن نه کونه متواضعانه مواعیدی محتوی مکتوبلر
ارسال ایلدم وتمادئ قتال ایله بیجه بی جرم بهادر ودلاوران هلاک وتلف
اولمه یور امدی هرکیم که بنم طرفمه کلوب دارایی ترک ایده بی نوال یکزی
مالهسیر وتوانکر لر یکزی برملک دلیر رتبه سنه واصل وعالمدن مستغنی
ایدرم دیوب عسکر فرسنک بوندا کوشلرینه رسیده اولوب دارادن
روکردان اولدقلری دخی محقق اولمغله دارانک مقربلرندن ایکی بهادر
قتل دارایه تجاسر وقفاستدن برز زخم شدیدایله اسیدن زمینه غلطان
ایلدیلر روایت آخرده عسکر دارایه اضطراب وپریشانی عارض اولوب
انهزام رونمون اولدقده دارا مقرب وارکان دولتندن اوچیوز نفر آدم ایله
فرار ایدوب کشنده دارا اولان ماهیارایله جانوسیار دیدکاری وزیر
وخزینه دارلری معافرار واثنای راهده اکردارایی قتل ایدرسنک
اسکندر بزی برر کشوره پادشاه ایدرشمدی صکره دارا تاج وتختی نرده
کورردیوب خنجرایله قتل ولی النعمتی یه تجاسر ایلدیلر حکیم فردوسی
شهنامه ده دیمشدر * چودارا چنان دید برکاشت روی * کریزان
ودرکریه مویه موی * برفتند پادشاه سیصد سوار * زلشکرهرانکس که
بدنامدار * ودستور بودش کرامی دومرد * که باو بدندی بدشت نبرد *
یکی دو بدی نام اوماهیار * دکرمروانام جانوسیار * چودیدند کان
جنك بسود کشت * بلنداختر زنام دارکذشت * یکی بادکرکفت کین
شور بخت * ازین پس نبیند دکرتاج وتخت * بیابدزدن دشنه بر برش *
وباتیغ هندی یکی برسرش * سکندرسپارد بماکشوری * زین پادشاهی
شویم افسری * همیرفت بااودودستوراو * که دستور بودندز کجوراو *
مهین پرچ ماهیارش راست * چوشب تیره شدازهوابادخواست *

یکی دشنه

اسکندر دن انابت ایلدیلر مرویدر که تماما دنیایه درت کیسه مالك
اولمشدر بری سلیمان علیه السلام و بری مزبور اسکندر ایکیسی دخی
کافردر که بری نمرود و بری بخت نصردر وفقره مزبوره ده ذکر اولنان
دارادن مراد دارای اصغر بن دارای اکبر ازدشیردر که عظمای
ملوك فرسك مشهور ومعروف اولانلرینك بری اولوب اسکندرك پدری
فیلقوس دن هرسنه زرخالصدن پرداخته بیکر بیضه که هر بیضه بیك
مثقال اولمق اوزره مقطوع نامیله اخذ ایدردی و بو مقدار مال اخذ اولنمق
دارای اصغرك اجدادی عادتلری اولمغله مخالفت اولنمازایدی چونکه
اسکندر سریرا رای ملك اولدیغی مال مقطوعی دارا طرفنه ارسال ایتیوب
زمانی برمقدار مرور ودارا تأخیره غضبناك اولوب تهدید وتوبیخی متضمن
برنامه و برطوپ وچوکان بردستمال ایله سوسم ارسال واکا تلمیح واشارت
ایلدیکه چونکه سن هنوز برطفل اندك سالسن بوطوپ وچوکان ایله
لعب و بازی یه مشغول اول واکر مال مقطوعی ارسالدن تکاسلدن
مرادك بنم له مقاومت ایسه بوسوسم مقداری لشکر بیشمار جمع وسنك
مملکتك ضبط ایدرم دیو کوشمال مراد ایلدکده اسکندر جواب نامه سن
بوکونه تحریر وارسال ایلدیکه کوندردیکك طوپ وچوکان ایله تمین وتبرك
ایلدم زیرا دنیا طوپ کیبدرقریبا انکله ملاعبه وسنك ملککی کندی ملکمه
اضافه ایدرم سوسمله دخی فال خیر ایلدمکه طعام نعمت باری تعالی
فی حد ذاته حرارت ومرارتدن بعید برخوش غدادر اول ما کاندن
بیضه لر پیدا اولوردی بن انی ذبح ولحمنی اکل ایلدم دیو نامه دارایه
واصل اولدقده خشمناك عسکرانجم شمار ایله اسکندر اوزرینه هجوم
اولدخی لشکرین جمع ودارایه جزیره نصیبنده مقابل اولوب دارا مقاتله یه
عزیمت ایلدکده اسکندر براطجی ارسال ایدوب ای ملك عظیم الشان
غافل اولمه که ملوك خونخی سفك وریزان ایتمك امر مستحسن دکلدر
وخانه دان قدیمی هدم واعدام مذمومدر و بغی وفساد وعباده غیر محمود
وحرب وقتال غیر مأموندر وعسکرك سنك سوء خلقکه بناء روکردان
وملامتکاندر بوعزیمتدن فارغ و پندونصیحمله عامل اول دیو مشفقانه

اولوب یونانك قسطنطینیه ده احداث ایلدکاری صنایع خانه که
هر صنعت اربابی مشتمل اولوب اطفال سوقیان رسیدهٔ سن تمیز اولدقده
اول کارخانه یه کتوروب پیشه لری اراءت وقتنی سنه میل ومحبت ایدرسه
اول پیشه استادنه تسلیم وتعلیم ایدنجه اندهٔ اقامت ایتدررلردی دیو استماع
واسکندرله قسطنطینیه جانبنه محمل بندعزیمت واول کارخانهٔ عبرتنمایه
واروب اسکندره صور صنایع عدیده بی اراءت ایلدکده اسکندر تاج
ملکه توجه ودستی اوزرینه وضع وهر چندکه مادری زجرایدردی
اسکندر میزاجر اولیوب تاجی دستنه الوردی وبوحاله رئیس کارخانه
مطلع ومادراسکندره سن هیلانه وبوطفل فرزند کیمدر دیو استنطاق
ایلدکده بلی هیلانه یم وبوفرزند مدر دیوب رئیس اسکندره توجه
وخطاب ایدوب سن بروملك عظیم الشان سنکه شرقدن غربه وارنجه
بلادی ضبط وحکومت ایدرسك دیو تبشیر ایلدی لکن بوقول مردوددر
زیرا جمیر ایله یونان میانده ازمان کثیره مرور ایلمشدر وقسطنطینیه
عیسی علیه السلام اسمانه رفع اولندقده نصکره بنا اولنمشدر دولت یونان
ایسه ظهور عیسی علیه السلام وقتنده منقرض اولمشدر پس روایت
صحیحه اسکندر بن فیلقوس اولمقدر وجیم حاء مهمله نك کسری
وسکون ویانك فتحی ایله تمیدن ابو قبیله درکه پدری سبا بن
یشجب بن یعرب بن قحطان اولوب زمان اولده ملوك یونلردن ظهور
ایلمشدر وجیرك اسمی عرنجیدر ومومی الیه اسکندره ذوالقرنین تسمیه
اولنمسنه باعث کتاب کریمده مذکور اولان ذوالقرنینه تشبیه ایلدیلرکه
ملکی قرنی شمس اولان شرق وغربه ممتادی ومتصل اولوب اکثر بلادی
الکه جمله سنی ضبط ایلمشدر وحکیم ارسطالیس فیلقوس زمانده
اولوب تعلیم حکمت ایچون اسکندری ارسطویه تسلیم وبنج
سال خدمت حکیم مزبوره اشتغال وتعلم حکمت وادب ایله صاحب
کمال اولمشدرکه اسکندرکبی برفرد ملازم مجلس ارسطالیس اولمامشدر
بعده پدری فیلقوس علیل وامارت موت آشکار اولدقده ملکی اجانب
تصرفنه کیرر خوفیله اسکندری دعوت وولی عهد وجمله خلق

روایات که روایت رقاشیدر یونان بن یافث بن نوح علیه السلام اولوب عرب و روم ایله قطعا علاقه سی اولیوب انجق بحر رومی ساحلنده مکث واقامت ایتکله بعض اروام ایله مجاورت والفت ایلمشدر مومی الیه یونان حسن الوجه وسدید العقل وکثیر الهمه اولوب ساحل بحر رومده پرازمان مکث ایله اولاد واتباعی کثیر و وفیر اولغله کندی واولادی توطن وصاحب سیر وسامان اوله جق یرمکان فسیح الاطراف تجسس وآخرکار مغرب زمینده افتینه نام بر بلده ده اقامت وارام وسرای و بیوت وقصور بنیاد لرینی وضع واتمام ایدوب نسل واتباعی مزاید ومملکت وایالتی وسیع وصولت وقدرتی کماله رسیده واقلیم عدمه احتضاری یدید ونمایان اولدقده فرزند بزرگیچون وصیت حسنه وقائم مقامی اولسنه توصیهٔ مستحسنه ایدوب مرد اولدقده وصیتی اجرا ومغرب زمینده افرنج طرفندن بلاد غربی وصقالبه وتوابعی ضبط و تصرف و پدری مقامنی جمیعا احاطه ایلدی و برمقدار وقت کذرانیده بخت نصرکه فراعنه دن مصره اسئیلا وتغلب ومغرب زمینه واصل و بلاد یونانه هجوم وغارتکر وملك فارسه هرسنه ادا ایتمك اوزره یونانه خراج وضع وتعیین ایدوب اسکندر ظهورنه دکین خراج معین مستقر وباقی اولمشدر ومزبور بیت المقدسی تخریب بعده مصری ایدی قبطدن اخذ وتخریب ایدوب فرق سنه مصر مسکون اولیوب بعده بنه قبطه ردانلردخی تعمیر ایلدکده کندی طرفندن والی نصب وتعیین ونیجه زمان مصر مقهوره قالدی وبخت ضم باایله ابن معناسنه ونصر فتح صاد مشدده ورا ایله بخت نصری تربیه ایدن شخصك اسمی اولوب بخت نصر بابل قراسندن برقریه دن ظهور ایدوب مجهول النسب برشخص اولوب سحره فرعون کبی ایمانندہ اختلاف اولنمشدر واسکندرك نسبنده اختلاف النوب بعضیلر ولد یوناندن اسکندر بن فیلقوس اولمسنه ذاهب دروا صح روایات بودر و بعضیلر اسکندر بن صعب اولوب پدری صعب ارباب حرفدن ونسج ثیاب ایتکله وفاتنده نصکره مادری اولان هیلانه حبیده ساکنه

بعده عزوز یانوس بعده رقیانوس که اصحاب کهف مزبوردن کهفه فرار
ایلشلردر بعده غالینوس بعده اریانوس بعده فلوذس بعده اورقلینوس
ملك اولوب صاعقه دن مرد اولدی بعده فروقوس بعده وقلیطانوس که
ملوك رومدن اخر عبدهٔ اصنامدر بعده قسطنطین مظفر که رومیه دن
زنطیه یه نقل وسورنی تعمیر وقسطنطینیه تسمیه ایلدی واساقفه بی
جمع ودین نصرانیه یی وضع ایلدی ومادری هیلان بیت المقدس جانبنه
توجه وراهی اولوب خشبهٔ صلبی اخراج واقامت عید ایدوب عید
الصلیب تسمیه اولندی وقامه وکنیسه وحمص ورهانی بنا ایلدی بعده
قسطنطینك اوچ نفر اولادی ملك اولوب بعده کلیانوس که شاپور ایله
عقد صلح ایلشدر بعده البطیانوس بعده ابوبیانوس بعده جرطیانوس
بعده ناورونیوس کبیر بعده ارقیارنوس بعده ارنوبروس بعده ناودونیوس
که زمانده اصحاب کهف منتبه اولمشدر بعده رقیانوس بعده والنطبس
بعده لاون بعده زیتون بعده اسطیبنوس که مدینهٔ حماة سورنی تعمیر
ایلمشدر بعده اسطیبنوس ثانی بعده قطینوس بعده طیرنوس اول بعده
طیرنوس ثانی بعده ماریقوس بعده مرقوس بعده قوقاس بعده هرقل
که زمان رومیده نامی اوقلیس اولوب مزبور ملسکك اون ایکنجی
سنه سی هجرة نبی علیه الصلوة والسلام واقع اولمشدر ومزبور ایله
دولت رومیه منتهی وپریشان اولمشدر ونبی اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری بویله خبر ویرمشلر ایدی * والاسکندر قتل
دارافی طاعتك * یعنی اسکندر دارایی سکا اطاعت وانقیاد ایتمك
ایچون قتل ایلدی ظن ایلدم موصی الیه اسکندر بن فیلقوس یونانیدر
و بعض کتب تواریخده پدرینك نامی فیلبس ضبط ونحریر اولنمشدر
ونسبت یونانده اختلاف اولنوب ابن کلبی ذکری اوزره یونان بن تعبه
اولوب اسحق علیه السلامه منتهی اولور و یعقوب الکندی
روایتنده یونان عربدن قحطانك برادری اولوب اولاد عامردندر که
یمندن دیار رومه نزول ورومده اقامت ایلدکدن صکره لسان عجمی
تحصیل واول طرفده موجود اولان رومیلره تکلم ایدردی لکن اصح

متن

روایات

مملکت اولوب قیسار یهٔ رومی روایت اخراده قیسار یهٔ شامی بناواحداث
وقیصر که اعظم ملوك رومدر مرد اولدقده اروام میانده اختلاف
واقع وهر بری برطرفی ضبط وملوك کثیره پیدا اولدی و بعض
کتب تواریخده مزبوره نك نامی قلو بطره ضبط اولنوب آخر ملوك
یونان اولوب یکرمی ایکی سنه ملکه اولمشدر وحکیمه ومتفلسفه ومعظمه
وحکما دن اولوب علم طبده وسائر علوم حکمیه ده مصنفات کثیره
صاحبه سی و بقیهٔ حکماء یوناندر ومارمزبور بر نوع حیه درکه حجاز
ومصر وشامده بولنور مسعودی دیرکه بلادخراسانده برنوع حیه
مشاهده ایلدمکه برشبر قدی وایکی رأسی اولوب زیرر یکده قرار
وانسان یاخود غیری حیوان مشاهده ایلسه یرندن بردراع مقداری
پرتاو و بررأسی ایله لدغ وضرب ایدوب هرنه عضونه اصابت ایدرسه
من ساعته اهلاك ایدر مزبور قیصرك اخبارندندرکه عقلاء دولتدن
بریله برامر مهم استشاره مراد ایلسه برسنه رفاهیت اوزره تعیش
ایده جك نفقه وکسوه سنی احسان ایدردیکه تشویش خاطری اولمیوب
ذهنی تسویه وعقلی سلیم اولوب رأی وتدبیری استقامت اوزره اوله
وبر مطلب ومرادی تخلف وبرنعمت زائل اولسه حیله اندن کف
نفسدر ونیلدن یأسدر دیردی وابتدا ملوك رومدن مشتهر اولان
غالیوس اولوب بعده بولوس بعده اغشطش که لقبی قیصردر ملك
اولوب مزبور قیصر مصر وشامه مالك وبنی اسرائیل تحت حکومته
داخل وعیسی علیه السلام مزبورك زمانده قدم نهادهٔ سرای
وجود اولمشدر بعده طیبار یوش ملك اولوب طبریه یی بنا ایلدی بعده
علیوس ملك اولوب زمانده عیسی علیه السلام سمایه رفع اولندی بعده
قلودیوس بعده یارون بعده ساسیانوس بعده طیطوس که ثانی مخرب
قدس شریفدر بعده ومطیثرس بعده باروس بعده اوزنایوسکه صاحب
مجسطی بطلیوس مزبور زمانده در بعده انطونیثوس بعده مرقوش
بعده قومودوس که زمانده جالینوس ظهور ایلمشدر بعده نوطیجوس
بعده سیباروس بعده انطونیثوس ثانی بعده اسکندروس بعده مکسمینوس

انطرطسه ملوك یونانك نسلی منقرض وقلار بطره نامنده یرزن ناقص التدبیره منحصر اولوب مملکت یونانه مالکه اولدی دیو اعلام ایلدیلر انطرطس دخی تزوج ویونانی کندی ملکنه ضم واضافه ایتمك طمعیله قلار بطره یه ایلچی ارسال وتزوجنی مراد ایلدیکنی افاده قلار بطره دخی رد ومخالفت ایلدیکی صورتده مغلوبه بلکه هلاك اولمسنی امر مقرر بلدیکه اجدادی منقرض اولدیغی اثناده انطرطس مملکتنك برطرفنی ضبط ایدوب قلار بطره نك استرداده اقتداری اولمامشدی بناء علیه تزوجه هرزار شوق ایله راضیه م لکن هنوز بعض لوازمده قصوریمزی تکمیل ایدنجه بنی امهال ودعوت ایتدیکم زمان تشریف ایتسونلر دیو استمهال وانطرطس دخی وقت موعوده یه منتظر اولوب قلار بطره مکروخدیعه طریقنه ذاهبه وتخلیص کریبانه برحیله تفکر وملاحظه وکندی نفسنی دشمندن اخذانتقام ایچون فدا ایدوب ایکیمز بردن هلاك اولمغه آیا چاره ندر دیرکن اول طرفلرك ریکستان اولان محلرنده بولنور برمار زهرناك اولوردیکه زهری برکیسه یه اصابت ایتسه اول آنده هلاك اولوردی خاطرینه بومار خطور وتدارك ایدوب برشبشه یه وضع وبجلتکاهی بساط فاخره وجواهر نفیسه وازهار وشکوفه لرله تزیین وکندی تاج شاهی لابسه وسریر جالسه اولوب انطرطسی دعوت اولدخی باب قصره واصل ودا خل اولدقده قلار بطره شبشه دن مارزهرناکی اخراج ایلدی واول ساعت قلار بطره بی اهلاك وتخت اوزره اولان شکوفه لر خلالنده مأوی ایلدی لکن انطرطس بو حالدن بی خبر وهرزار شوق وخرام ایله تخته توجه وقلار بطره بی سلامتده ظنیله برطرفنه جالس وشکوفه لره دست درازو ذوقیاب اولهیم دیرکن دستی حیه یه اصابت ایدوب اول آنانی دخی اهلاك ایلدی روایت اخراده لیلهٔ زفافده سم ایله آمیخته طعام آماده واحضار وزن وشوهر معاتناول ایدوب هلاك اولدقلرنده انطرطسك فرزندی قیصر لشکریله برمحلده قراروانتظار اوزره ایکن وقعه دن آگاه ویونانی کلوب ضبط وملك موروثی اولان زومه الحاق والی سنه ضابط

آپنوس تابوت بچنده هنوز وضع اولنمش کبی طری وتازه وکلمات مزبوره بی تاج کنکره لرینه نوشته و یانده زمرد رمانی قبضه لی برشمشیر مرصع زرین غلاف موجود مشاهده ایلدکده هارون سبابه کزای حیرت و بوحال تازیانه ناموس وغیرت اولوب نیجه کار نکوهیده دن فراغنه سبب اولدی واول مرصعات کرانبهادست تعرضدن مصون ورهایاب اولسون ایچون اثرقبری ازاله واوزرینه شط ودیاله نهرلری بجمعندن برجدول ارسال ایلدی ایمدی عدل ودادی پیش نهاد ایدن سلاطین اسلامیه که * عدل ساعة خیر من عبادة ستین سنه * وعد مقرر الانجازی ایله اعزازاولنمشلر در اعلای علیینده مقربان حضرت اولان اولیاء صالحین ایله همنشین اولمق مقرردر * وقیصر رعی ماشیتك * یعنی قیصرسنك مواشیکی رعی ایدوب چوبانك اولدی ظن ایلدم قیصر مقدما ذکراولدیغی کبی ملوك رومه اسم اولوب روم تسمیه سنه سبب ملوك مزبوره روم بن عیص بن اسحق عم نسبت اولنمسیدر روایت اخراده رومیه به نسو بلردر لکن روایت اولی صحیحدر زیرا رومیه نك بنا اولنمسی ملوك مزبوره نك ظهوریندن قتی وافرزمان متأخردر ومقدما رومیه یه رماس تسمیه اولنوب رومیلرساکن اولدقده نصکره رومیه تسمیه اولندی ابن کابی روایت ایدرکه اسحق علیه السلام اوتوز اولادی اولوب بر ینك اسمی رومدر وروم اصفر اللون اولمغله اولادینه بنوالاصفر دیرلر مرویدرکه بنی الاصفره حبشه استیلاونسوانلرینی سبی و غارت ورومیلر بیاض وحبشه سیاه اولمغله ایکیسندن حاصل اولان اولاداصفر اللون اولمغله بنوالاصفر تسمیه اولندی ورومیلردن ابتدا قیصراسمی ایله مسمی اولان ابن انطرطوسدرکه نامی قبشردروقبشر تسمیه سنه باعث مادری مزبوره حامل ووضع حمل ایده میوب شکمی شق ودریده اولنوب مزبورظهور ایتکله قبشر تسمیه اولندی وسائرناسك تولدی کبی نسادن تولد ایتمدم دیو افتخار ایدردی بعده قبشر قیصره تبدیل اولنوب ملوك رومه قیصر دینلدی وقیصرغایت عنید وجبار ایدی ومملکت روم ایله یونانی ابتدا جمع ایدن قیصر اولوب سبی بودرکه قیصرك پدری

متن ا

ایدردی وعمر بن عبد العزیز دعایه مشغول اولوردی و بو عادات
ملوك بخلادن مالدار بر کیمسه یه نقل وسزك علامت استثقالکز
نه کونادر دیو سؤال اولندقده یاغلام طعام کتوردیممدردیدی وکسرانك
نصایحندندرکه ابدان انسان غدادن قوته نیجه محتاج ایسه قلوب
دخی اویله حکمتدن قوته محتاجدردیدی ومراقع قصه سنده واقعدرکه
قچنکه ملوك ملکنی اموال رعیه ایله معمور وتدبیر ایلسه شول کیمسه یه
تشبیه اولنور که خانه سنك اساسنی هدم ونقضله سقفنی تعمیر ایده
وکسری التوندن برسنی برداخت ایتدیروب در ایله نقش وتحریر
ایتدیردیکه عافیتلر اولسون بر کیمسه یه طعام که مال حلالدن اوله
وبقیه سنی محتاج اولانلره بذل واباحه ایلیه وشول طعامکه اشتهاء تام ایله
اکل وتناول ایدرسك حقیقتده اول طعامی اکل ایتمش اولورسون اما
شول طعامی که اشتهاسز تناول ایده سن طعام سنی اکل یلمش اولور
بر کوشهٔ تخت خسرو نوشروان * بیتیت بزرنوشته معنیش بدان *
* کرزهر خوری زدست مرد عاقل * به زانکه سکر خوری زدست نادان *
وکسرایه سؤال اولندیکه کنوز ودفاینك انفع واعظمی ندر جواب
* ایلدیکه کنوز دیدکلری شول کیمسه یه کرم واحساندرکه کفران
نعم اولیوب کندویه اولان احسانی بیلوب فرومایه لر کبی اکرام ایدنلره
اساءت اوزره اولمیه ودخی کندیدنصکره علم ومعرفتنك اثری باقی اولوب
خلق انتفاع ایده لر بودخی کلام کسرادندرکه کریمك کرسنه لك
وقتنده صولت وغضبندن ولئیمك سیر اولدیغی وقتنده صولت
ومضرتندن حذر واجتناب لازمدر ونوشروانك ورد زبان ایلدیکی
کلمات حکمیه دندرکه * لاملك الا بالجند ولاجند الا بالمال ولامال الا بالبلاد
ولابلاد الا بالرعیة ولارعیة الا بالعدل * وهارون رشید سلاطین
معدلت شعار زمرهٔ خاسرین کفاردن دخی اولورسه مس تراب
جسدنه ضرر ایتمز خبر صحت اثرینی حصول اطمئنان ایله تصدیق ایچون
مداینده قبر نوشروانی نبش ایلدکده اون کنکره لی تاج مرصع برسر
وبرر کونه جوهر قیمتدار خاتملر دوانکشت وسیاه اطلس کفنه پیچیده

کف ید ایده سن دیوختم کلام ایلدکده عامل کندی کوشنـك برینی
ریده ایدوب متأدب وساکت اولدی سیرت حسنه سنك بری دخی بودر که
برشخص پیدا اولوب کیمدر که بندن او چ کلمهٔ حکمیه بی بیك دیناره اشترا
ایده دیو هرسـوق وبازاری دور وندا وآخر الامر کسرانك کوشنـه
واصل اولوب شخص مزبوری احضار وکلمات معهوده بی استنطاق
واستخبار ایلیوب اول شخص حکمت شعار کلمات پند آمیزی بوکونه
سلك ادایه نظم وترتیب ایلدیکه معلوم‌کزاولسونکه ناسك مجموعی خیراو
وکارکذار اولیوب عث وسعین ومتفاوتدر دیدکده کسری تصدیق
وبرندن دخی سؤال ایلدکده کرچه جمیع ناس خیراودکلدرلکن جمله سنه
احتیاج امر مقرردر دیوب کسری تسلیم وکلمهٔ ثالثه بی استخبار ایلدکده
نتیجهٔ مقدمتین مثابه سنده اولان آخر کلام بودر که چونکه جمیع ناس
یکسان وبرابر اولیوب جمله یه احتیاجدن رها امکانده اولدیغی معلوم
ومسلم اولدی هرکسه استحقاق واستعدادی مرتبـه نظر ولیاقت
واقتدار ینه کوره التفات اولنوب خدمات رفیعه ودنیه ارباینه توجیه
وتقلیـد اولنه دیو ادای مراد ایلدکده کسری محظوظ اولوب
بیك دینـاره مستحق اولدك و پرسونلر دیوامر ایلدی وشخص مزبور
قبول ایتیوب مال ایله حکمتی اشترا ایتمکه طالب کیمدر دیومرادم مطلع
اولق ایدی حاصل اولدی دیوب کسرایه وداع ایلدی مرویدر که
صاحب مجلس ندماسنی استقبال ومجلسلرندن انصرافنی اشعارمراد
واشارت مخصوصه ایله تفهیم ایتمك دأبی کسری وضع وقانون ایلمشدرکه
هرچنـد که ندماسنـك بردر بیرون اولمازینی مراد ایلیه بالبته اتکا
واستناد و پارینی مد وارسـال ایدوب مصاحبلرمتفطن ومجلسنـده
چیقوب کیدرلردی کسرادن صکره کلن ملوك دخی اثر کسرایه اقتفا
واتباع و بومسلکـه سالك وهر بری براشـارت وضع ایلدیلر ازجله
فیروزکوجـك کوزلرین اوغشـدیرردی و بهرام سر پرآورده اولوب
آسمانه نکاه ایدردی وملوك اسلامیه دن معاویه حضرتلری رضی الله
عنه العزة الله دیردی وعبدالملك بن مروان دسنده یولنان شیئی رمی والقا

ایله مسمی بر محبوب حقنده بو قطعه یی انشاد ایدوب قول حسن اولمغله تحریر اولندی * یاقوت یاقوت قلب المستهام به * من المروة ان لا یمنع القوت * سکنت قلبی وما تخشی تلهبه * وکیف یخشی لهیب النار یاقوت * مصراع اخیر یاقوت آتشدن متضرر اولمدیغنه تلمیحدر وکسری ایچون هر کون برکره اسب وشیر وکوسفند ایله اطعام وتربیه اولنمش برجدی زرقایی زرخالصدن پرداخته تبغ ایله ذبح وتنوری عود هندی ایله تسخین وکره وجدیی می ناب ایله عسل ونمك ومسك ایله طلا اولنوب زرخالصدن مصنوع سیخلره بجریاوب التون زنجیرلرله تنوره آویزه وبعد الطبخ التون خوانه وضع وکسری حضورینه احضار کسری دخی اکثرینی اکل ایلدکده نصکره بقیه سنی ندماسنك زیاده معتبر وملتفت اولانلرینه اهدا وارسال ایدردی بعده تنور کسر وشکست اولنوب هر کون مجددا بر تنور ساخته ایدرلردی وکسرانك کمال شوکت وعظمتندن درسراینده یتمش ملك حاضر وموجود اولوب التجا واستمداد ایتدکلری هزار کره واقع اولمشدر وکسرانك سیرت محمود وحسنی کتب تواریخده ذکر وتفصیل اولنمغله تحریری بو محلده سرد وایراد تطویله باعث اولمغله بو مقدار ایله اکتفا مناسب کورلدی از جمله زیر حکومتنده اولان بلداندن برنده نصبکرده سی بر عامل کسرایه مکتوب ارسال وبوسنه جودت ربیع ووفرت مزروعات سببیله رعایاسنین سابقه دن ازید ذو قدرت اولمغله رسوم معتاده دن زیاده رسم اخذ اولنمغه طرفکزدن مأذون اولور رسم هر بار ارسال اولنان رسمك اضعافی تحصیل اولنور دیو افاده ایلدکده کسری جوابداده اولمیوب سکوت ایله معامله وعامل مجاب اولدیغن فهم ایتمیوب افادهٔ مرامده اعادهٔ کلام ایلدکده کسری جواب مکتوبی بوکونه تحریر وارسال ایلدیکه مقدما ارسال ایلدیککك مکتوبکه عدم التفاتمزدن عدم رضامزی فهم ایتمیوب مأمور اولمدیغك امردن منزجر وممنوع اولمیوب ترك ادبه تکرار تجاسر ایلدلك امدی مکتوبم وصول لنده کوشکك برنی قطع وبر یده و ثالك اولمسان خصوصندن

تیردهرسودوانی * مجره فتح میم ایله کهکسان معناسنه اولوب دیار
مجمده برکیمسه یه سیاست مراد اولنه بورتی دلوب برتیرکجورلر وسوق
وبازاری عبرت ایچون کزدیررلر بناء علیه میل سهابی تیره تشبیه ایدر
وسیاست اولنان چرخدر منقولدرکه برکون کسری ایوانده پستر
نشین داد ایکن برمارسیاه زهر افشان اولهرق باروی ایوانده لانه
پرداخت اولان کبوترك آشیانه سنه توجه وبچهٔ کبوترکو یاکندی یه
نزل وماحضراولمق ایچون آماده اولنمش کبی کل وبلع ایتمك ارزوسنده
اولدقده کسری کابن دردست وصنعت تیراندازی بی اجرا ومار
سیاهی اهلاك وفنا ایدوب همسایه مرزشمارینه بزبویله ترتیب جزا
ایده رزدیدی وبرقاچ کون کذرانندہ کبوترمنقارنه برحب المش کلوب مجلس
کسرایه القا کسری دخی الوب زرع ایتدیروب ریحان ظهور ایلدی
وارل وقته دکین اصلا ریحان مشاهده اولنمامشدی بناء علیه فرحناك
اولوب کبوتر بزه باری تعالینك الهامیله نه خوش مکافات ایلدی الله
تعالی دن رجا ونیاز ایدرمکه بزه دخی رعایایه احسانی ونعمتنه شکری
الهام ایلیه دیوب شکریزدان ایلدی رواة کثیره روایتی اوزره کسرایه
برقاچ شی مخصوصدرکه ارجمله برفیل بیاضه سوار اولوردیکه قدی
اون ایکی ذراع ایدی ولسان سوراسمیله مسمادر یاقوته مالك اولدیکه
لمعان وضیاسی شمع وسراجدن زیاده ایدی وقلهبذ نامنده برعطرب
فرحبخشه ظفریاب اولدیکه عود خراسانی دیمکله مشهور اولان
عودی اون ایکی وتراوزره پیدا واختراع ایدوب هرچند برکیمسه
تحریك اوتاری ایله نغمه سنج ونواسازاولهالاهوصداسی استماع اولنوردی
مرویدرکه یاقوتك طبیعتی بارد ورطب اولوب طاعون زمانندہ برکیمسه
بلع ایلسه اول شخصه طاعون اصابت ایلز وشیخ نظامینك بویتندن
اول خاصه فهم اولنور * دل راست کن از بلامیندیش * یاقوت
خوراز وبامیندیش * ویاقوتك مقبولی رمانی قرمزی اولانیدرکه
برادهسنی نوش ایتسه لروسواسه وخفقانه وضعف قلبه نافعدر ونوابغده
اذاخصمتك یاقوت * هان علی الدروالیاقوت * شعر ادن بری یاقوت اسمی

دیوب هدمنه مباشرت و پرشرفه حتی هرنار تعب ومشقت ایله کرچه هدم ایلدیلر لکن مال بی نهایه تلف ولمغله نادم وفارغ اولدقده یحیی یاامیرالمؤمنین بومقدار هدمنه شروع اولدقده نصکره تماماهدم اقتضا ایلدی حتی دیمه سونلرکه غیرك بنا ایلدیکنی هارون رشیدهدم واعدام ایلدن عاجزاولدی دیدی وهارون تعاقل ایدوب ترك ایلدی مرویدرکه بروقتده ملوکدن برملك طرفندن ایلچی کلوب کسری ایوانده پستر نشین حکومت ایکن مجلسنه داخل و یوانده برمقدار اعوجاج مشاهده وسببندن استفصا ایلدکده بوکونه جواب داده اولدیلر ایوانك وضع و بنیادنه مبادرت اولندقده حالا معوج اولان محلی برفقیره پیره زنك خانه سی اولوب ملك طرفندن اشترا وایوانه ضم والحاق مراد ایلدکلرنده پیره زن امتناع ومتانت عدم رضا ایله تمرد کوسترووب اطماع وترغیب قصدیله قیمتندن اضعاف مضاعف زیاده مال و پردیلر بروجهله رضا داده اولدقده بو یله کج ومعوج بنا وطرح اولنوب اتمام اولندی دیوختم کلام ایلدکلرنده ایلچی بوکونه اعوجاج مستوی وبی عیب اولمدن احسن واولی در دیدی مرویدرکه طاق کسرانك بناسی تمامنده پیره زن ملکه کلوب امتناع وتمردندن غرضم سندن صکره سنك عدل وداد که براثر جلی وآشکار باقی قالوب هرکسك خیرایله یادنه باعث اوله دیو بوخصوصتی ارتکاب ایلدم دیوب اعتذار ایلدی وکسری ایوانی اتمام واکمال ایلیوب قبه یه برسلسلهٔ دراز آویخته وجرسلر آویزه وسرسلسله بی خارج قبه یه ارسال ایتدیروب هرکیمکه مظلوم اوله بکا اعلام ایچون بوسلسله بی تحریك ایلسونکه اوزرندن رفع ظلم ایله احقاق حق واجرای عدل وداد ایدم دیومنادیلرله خلقه تفهیم واعلام ایلدی عسکری ذکرایدرکه برکیسه برینك حقنده حکامه سعی وعمزایلسه * حرك فلان علی فلان السلسلة * دیرلروکسرانك وسط طاقه زنجیرعدل آویزه ایلدیکی وحشینك حضرت علی مدحنده اولان بوقطعه سندن دخی فهم اولنور * اکرچه زنجیرعدل ازمجره * به بندد بابین نوشروانی * زمیل شهاب از برای سیاست * به بینی کنی

وناسدن خالی الذهن اولان حمقادخی مزبوردن انابت وامرنه امتثال
حتی قباد دخی انقیاد و تباع ایلمشدیکه جمیع ناس فروج واموالده
مساوی ومشترکدر دیوب اباحه ایدردی وحیواناتدن سفك دمایی
تجویز ایتمیوب لحم اکل ایلمزی وبرکون اتفاقی مجلس قباده داخل
ونوشروانك مادریکه حسن وجمالده بیهمتا ایدی مجلسده بولنوب
مزدك مزبوره یی مشاهده وآشفته و بی صبر اولمغله قباده بنم صلبمده
بر نبی اولوب سنك یوزوجه که قربان ایله حاصل اوله جقدر اذنکله
مباشرت ایدرم دیوب قباد بد نهاددخی اذن داده اولدقده فرزندی
کسری کرچه صغیر السن ایدی لکن عقل ودانشی تام وکامل اولمغله
بوامرك قبح وکراهتنی فهم واذعان ایدوب مزدکك پاینی تقبیل و بوفعل
کریهه اقدام ومباشرتدن فارغ اولمسنی نیازمزدك دخی عزیمتندن
رجوع ایلدی چونکه پدری قباد مرد وکسری تخت نشین حکومت
اولدی ابتدامزدکی واصحابنی قتل ایله اجرای احکامه شروع و بوسببله
اعین فرسده مهیب وصاحب صولت اولوب جمله سی محبت ایلدیلر
کسری دخی سیرت اردشیری دستور العمل ومملکتی معمور واباد ومظالم
وفسادی خلقدن بالکلیه رفع ودفع واجرای عدل وداد ومبانی
مشهوره وکثیره احداث و بنیاد ایلمشدر ازجمله حبل الفتح فرازنده باب
الابواب نام محله قریب برسور عظیم و برقلعهٔ کبیر وجسیم وضع و بنا
ورومیه تسمیه ایلیوب بر بلدهٔ عظیمه دخی بنیاد ایلمشدر بردخی
مشهور افاق اولان ایواندرکه بادی بانی سی ووضع اساسنك شارع
ومبتدیسی شاپور اولوب کسری ترفیع واتمام متین ومستحکم بنانك
انشقاقی معجزهٔ نبی آخرالزمان اولمشدر صلی الله تعالی علیه وعلی آله
وصحبه اجمعین مرویدرکه هارون رشید ایوان کسرایی هدم واعدام
مراد ویحیی بن خالد برمکی ایله استشاره ایلیوب یحیی ایوان مذکورك
بقاسنده معجزهٔ باقیه اولمغله اعدام مناسب دکلدر دیو هارونی منع لکن
هارون اصغا ایتمیوب هدم اولنمسنه امر و یحیایه سوء ظن ایله مجرد فرس
اجدادك اولوب اثرلری مضمحل اولمامق ایچون ممانعت ایدرسن

ملکندن فرق ایکی سنه مرور ندہ رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری وجود یله شرفبخش عالم اولمشدر ونوشروان غلبه
اسکندر دن سکز یوز سکسن سکز سنه مرورنده مرد اولوب عظمت
ملوك فرس بوندہ رسیده انجام اولمشدر بعده هرمز بن نوشروان
بعده پرویز بن هرمز که شیرینی تزوج ایدندر بعده بنت پرویز ملکه
اولوب رستم قتل ایلدکدنصکره پرویزك عم زاده سی اخشنده بعده
پرویزك دیکر دختری ارزوخت ملکه اولوب قتل اولندقده ملك اولمغه
صالح برکیسنه بولنمیوب اردشیر بابك نسلندن کسری بن مهرخش
نامنده برشخصی تخت نشین ایلدیلرانی دخی قتل ایلیوب تجسس
بسیاردن صکره نوشروان نسلندن اولمق زعمیله فیروز نام برشخصه
الباس تاج بعده قتل اولنوب نوشروان نسلندن فرخ زاد ملك اولوب
اول دخی قتل وشهریار اولادندن یزدجرد ملك اولوب خلافت عثمان
رضی الله عنه زمانینده مروده قتل اولنوب ملك فرس ایدی مسلمانه داخل
اولدی وکسری کافك فتحی وکسری ایله جائزاولوب خسروك معربیدر
وزبان فارسیده مکسور اولوب یانلغظ اولنور ونسبتنده فتح کاف ایله
کسروی دیرلر کسری دخی جائزدرجرمی وزننده وجمعی خلاف قیاس
اوزره اکاسره در زیرا قیاس اولان رانك فتحیله کسرون ایدی عبسانك
عبسون وموسانك موسون اولدیغی کبی کسوردخی کاور و بومحلده
کسرادن مراد نوشروان بن قباد بن فیروز بن یزدجرد ساسانی اولوب
مقدماذکر اولندیغی کبی نبی اکرم وحبیب محترم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری مز بورك زمانینده تولد بیورلوب * ولدت فی زمن الملك
العادل * بیور دقلری مرویدر لکن حدیث مذکور موضوع اولوب
اصلی اولمادیغنه حفاظ احادیث اتفاق ایلدکلرین علی القاری
مختصرالاحادیثده ذکر و بیان ایلمشدر واقعا نوشروان عادل ومحبت
رعایا تام التدبیراولوب شرق جانبنده امصار عظیمه فتح ایدوب ملوك
کثیره کندویه اطاعت وانقیاد ایلمشلر در وملك ترك اولان خاقانك
دخترنی تزوج ایلمشدی و پدری قباد زمانینده مزدك زندیق ظهور

سنه صکره در بعده طهمورث بعده برادر جمشید ملك واقالیم سبعه به
مالك اولوب نیروزی احداث ایلدی بعده بیوراسب یعنی ضحاك ماری
ملك واقالیمه مالك اولوب وضع خمار و تخاذ ملاهی ومغنین ایلدی
ونمرود مزبورك پرتاحیه ده عاملی ایدی بعد افریدون که بر روایتده قرآن
کریمده مذکور اولان ذوالقرنیندر که اقالیمه مالك اولدی بعده منوچی
ملك اولوب فرعون موسی مزبورك عاملی یدی بعده افراسیاب بعده
اوشتاسب ملك اولدی طبقهٔ ثانیهٔ کیانیه در ابتدا کیقباد بعده کیکاوس
اولوب مزبورك سیاوش نامنده پرفرزندی ظهور ایلدیکه حسن وجمالده
بی نظیر ایدی بعده کیخسرو و بعده کهراسب ملك اولوب بخت نصر
مزبورك عاملی ایدی بعده کیاسب ملك اولوب مصنف کتاب مجوس
ایلان زردشت مزبورك زمانینده در بعده اردشیر بهمن که تخریب
بخت نصر در صکره تعمیر قدس ایلمشدر واقالیمه مالك اولدی بعده
دارا بعده دارا بن دارا که مغلوب اسکندر در طبقهٔ ثالثه اشکانیه که
ابتدا اشکان بن اشکان ملك اولوب زمانینده عیسی علیه السلام تولد
بیوردی بعده جوزبن اشکان بعده بلزن بعده کودرز بعده نرسی بعده
هرمز بعده اردوان بعده خسرو بعده بلاش بعده اردوان اصغر
طبقهٔ رابعه کاسره در که ابتدا اردشیر بن بابك که ساسان ابن اردشیر
بهمن نسلندن بعده فرزندی شابور که زمانینده زندیق مانی ظهور
ایلدی بعده اوغلی هرمز بعده بهرام بن بهرام بعده بهرام بن بهرام
بن بهرام بعده نرسی بعده هرمز ابن نرسی ملك اولوب نسلندن فقط رحم
مادرده پرولد قالوب تاجی هنوز تولد ایتمدن اکه وضع ایلدیلر و بعد
زمان شاپور تولد ایلدیکه مزبور شاپوره ذوالاکتاف دیرلر بعده اردشیر
بعده شاپور بن شاپور ذوالاکتاف بعده بهرام بن شاپور که کرمان شاه
تسمیه اولنمشدر بعده یزدجرد بن بهرام بن شاپور بعده بهرام کور بعده
یزدجردبن بهرام بعده هرمز بن یزدجرد بعده برادری فیروز بعده
بلاش بن فیروز بعده برادری قباد که مزدك زندیق مزبور زمانینده
ظهور ایلمشدر بعده کسری انوشروان بن قباد ملك اولوب

امر بنه امتثال واطاعت وانقیاد ایتملرینه اعتقاد ایده جك مرتبه شروط
بیان ایدر انلردخی اتباع واطاعته عهد ومیثاق وفارسه وثوق حاصل
اولدقده سائرناسدن ممتیز اولمق ایچون سرینه تاج شاهی وضع ایلدی
وابتدا تاج لابس اولمق فارسك اختراعیدر بعده لسان آدم علیه
السلام اولان زبان سریانی ایله خطبه قرأت ایلدیکه معناسی باری
تعالی یه شکرودعا وطلب توفیق وهدایت اولوب نیجه زمان تدبیرمملکت
وعدل وداد ایله حرکت ووفات ایلدکده هوشنك شاه جالس سریر
سلطنت اولدی وملوك فرس مزبور فارسه نسبت اولنور مرویدرکه
برطفل تولد ایدنجه سمعنه السنه دن براسان رسیده اولیوب انساندن
خالی برمحلده ترك اولوب تکلمه قدرت کله جك رتبه معمر اولسه زبان
سریانی تکلم ایلمك مقتضای سرشت وطبیعتدر دیو اتفاق اولنمشدر
وفرسك کیومرث وصفنده مبالغه لری اولوب بعضی حضرت آدم علیه
الصلاة والسلام اولمسنه ذاهب اولوب یك سنه معمر اولدی دیدی
وهوشنك حسن الوجه برشخص اولوب پدری کیومرثدن صکره
بشیوزسنه پادشاه اولمشدر وروی زمینه مدبر وعمارات ایجاد ومعادندن
حدید وزروسیم استخراج وسقی مزروعات ایچون حفرانهار وانهار
مزبورك اختراعیدر وابتدا وحوش صید وخومنی اکل وجلودنی لابس
اولان مزبوراولوب مدت سلطنتنده دائما خلقی اسلامه دعوت ایدوب
خلق ایله اختلاطی وبرمکانده مکثی اولیوب سیاح عالم ایدی ابتدا
حیوانات موینی اخذ وغزل ونسج ایتدیروب خیاطتی ادریس علیه
السلامدن تعلم ایتمشدر ومدت عمری یدی یوز سنه اولوب مزبوردن
صکره طهمورث پادشاه اولوب ابتدا خیل ودوابی سروج ولجام
وسائراسباب زینت ایله تزیین ایلین مزبور اولوب اسلوب ادریس علیه
السلامدن ایدی ومدت سلطنتی فرق سنه ودولت جهتندن قویسی
وسیرت حسبیله اعظمی وسیاستده اسبق ملوك فرس درو انلری درت
طبقه دیرلرطبقهٔ اولی پیشدادیه که اول ملوك هوشنك درکه ابتدا سرینه
تاج وضع وسریره جالس اولان مزبوراولوب طوفان نوحدن ایکیو

* ابی النطف المباری الشمس انی * عریق فی السماحة والمعالی *
مباره معارضه معناسنه اولوب فلان بیاری الریح جوداوسخاء دیوب
سخاده ریحه اعتراض ایدر مراد ایدرلر ومزبور نطف سببیله فرس
وعرب میاننده حروب کثیره جریانندنصکره برکون نطف حتف انفه
وفات ایلدی * وکسری حمل غاشیتك * غاشیه مطلقا ستر ایدیجی
معناسنه در واکر حاشه سنه غاشیه اطلاق اولنور زینی ساتر اولدیغنه
بناء وروز رستاخیزه غاشیه دیرلر اهوال وافزاعیله ناسی غشی
وستر ایلدیکنه بناء مآل معنا قوادهٔ ابن عبدوسی شول رتبه وصف ایلدیکه
کسرایی غاشیه دار وخدمتکار ظن ایلدم دیمك اولور ملوك فرسه کسری
وملوك رومه قیصر وملوك ترکه خاقان وملوك حمیرکه ملوك یمندر تبع
وملوك حبشه نجاشی تسمیه اولنوب علامت ونشان وضع اولنمشدر
ونسب فرسده اختلاف اولنوب برقولده فارس بن سام بن نوحدر
آخرده فارس بن افریدون بن اسحق علیه السلام اولوب مملکت فرسده
ابتدا تخت نشین وواضع قانون وایین اولان فارس اولوب بعض شعرای
عرب فارسی شعرنده ذکر وافتخار ایدردی واهل فرس اعتقادنده
فارس بن کیومرث اولوب کیومرث دخی آدم علیه السلام اولمق اوزره در
وفارس بن کیومرث ریاست دنیایه عدم میلندن ناشی خلقدن منقطع
وپیغوله نشین عزلت وانزوا اولوب روز وشب کندی صفاسنده
ایکن فسق وفساد وبغی وعناد بین الناس متزاید وظلمه نك ظلمی حدی
متجاوز اولوب عدل وداد بالکلیه مضمحل وبرباد اولمغله حکمای زمانی
مجتمع واصلاح عالم برملك عادله محتاجدرکه حتی مرجع امور ناس
وملجاء عجزه وضعفا ومصدر اوامر ومناهی اوله زیرا جسدکه عالم کبیردر
صلاحنده قلبه محتاج اولدیغی کبی عالم صغیرك نظام واستقامت
اموری دخی بررئیس مدبره محتاجدر دیوب فارس بن کیومرث
حضورنه مجتمع وسن جمله مزك اولی وافضلی وپدریمز آدم علیه
السلامك تعبیه ویادکاری اولمکله سنی جمله یه تقدیم وامور یمزی
تفویض وسندن مبایعت ایتمکه کلدك دیدکلرنده فارس کندینك

متن

اولوب برمقدار ماله اصابت ایتکله نطف ایله ضرب مثل اولندی
ودیرلرکه * اوکان عنده کنز النطف * ماعدا ونطفه نه کونه شخص
اولدیغنده اختلاف اولنوب حقیقتنده واقف اولمیانلر سقا اولوب
ارقه سیله سقی ماء ایدرکن آب تقاطر ایدردی بناءعلیه نطف تسمیه
اولندی زیرا نطف لغتده تقاطره اطلاق اولنور ومزبور فقیر الحال
اولوب سقی ماایله تعیش ایدرکن برکوب التون بولوب فقردن خلاص
ایله حالنه نظام کلدی دیدیلر وبعضیلر روایتنده نطف فقیردردمند
برشخص ایکن اموال کثیره یه ظفریاب اولوب اخفا ایتمك مراد ایلیوب
ممکن اولمیوب بین الناس تمولی آشکار ومال ایله متهم اولمغله نطف
تسمیه اولندی زیرا نطف متهم معناسنه دخی کلور لکن بلادری
تاریخنده ذکر ایدرکه روایاتك اصحی دخی بودر شخص مزبور نطف
بن خیبری بن حنظلة البربوعیدرکه بادیه ده بنوتمیم ایله اقامت ایدردی
وکسری طرفندن عامل ووالی اولان بازان کسرایه هدیه اولق
اوزره هرسنه تحف یمن وزر وسیم ومسك وجواهر ارسال وکندی
طرفندن برمقدار معتمد علیه آدم تعیین ایلدیکندن ماعدا یمن
جانبندن مرور وعبور ایدن بنی جعد دن قافله ایله ارض بنی تمیمه وارنجه
معاراهی اولمرینه تنبیه وارض تمیمدن عسکره تعیین اولنان مسلح اسب
سوار یمن بهادرلری کسرایه ایصال ایتمك اوزره معتادلری اولمشیدی
اتفاقا برسنه بنوربوع ارض بنی حنظله ده قافله تك سرراهن آلوب
بنوجعد عربنی ویمن عسکرینی قتل وبازانك کسرایه ارسال ایلدیکی
اموالی وبنی جعدك اموالنی جمیعا نهب وغارت ایلدیلرکه رؤسای غارت
کراندن بری ناجیه بن عقال وبری حرث بن عبایه ومزبور نطف بن
خیبری اولوب بونلر فرسان بنی تمیمدن ایدی وبو غارتده نطف بن الماس
وسائر جواهرله مرصع التون کربندوسائر تحفدن ایکی خرج مملو نهب
ومتفرق بیع ایلدم دیدی دفعة اصابت مالده نطفله ضرب مثل اولدی
روایت آخرده کندی عشیرتنك فقراسنه طلوع شمسدن غروبه وارنجه
بذل واحسان وتلف ایلدی حتی فرزندانندن بری بو بیتی انشاد ایلدی

اخذوسریری غائب اولوب یئه خذیه دیمدن زائل اولمدی حتی اکثری
منخسف اولدقده قارون موسی علیه السلامدن ترحم طلب وسؤال
ایدردی وموسی علیه السلام التفات بیور میوب تماما غائب اولدی
پس قارون واصحابی منخسف اولدی بنو اسرائیل کفت وکو ایدوب
موسی علیه الصلاة والسلام قارونی خسف ایتدیکه دار ینی اخذ ایده
ودار قارونك برلبنه سی زرسر خدن و برلبنه سی سیم خامدن واموالی
دخی اول دارده موجوده اولوب موسی علیه السلام بنو اسرائیلك
کفت وشنیدنی استماع بیوردقده باری تعالی یه دار واموال قارونی
دخی ارضه خسف ایتدرمسنه دعا ایدوب باری تعالی انلری
دخی خسف ایتدردی وموسی علیه السلامه سند نصکره ابدا اطاعت
ارضی برکیمسه یه اعاده ایلم دیو وحی ایلدی * فخسفنابه وبداره الارض *
آیت کریمه سی قارون حقنده نازل اولدی واین کثیر ذکر ایدرکه
قصهٔ قارون بنواسرائیلك مصردن خروجلرندن مقدم اولمق
فخسفنابه وبداره الارض آیت کریمه سی قرینه سیله غالب احتمالدرز یرا
داردن ظاهر اولان بنیانله اولمقدر واحتمالدرکه مصردن خروجلرندن
صکره تیه ده واقع اوله بوتقدیرجه دارخیمه لرضرب اولنان محللدن
عبارت اولور تنکیم عنتره نك بو بیتنده داردن مراد محلهٔ خیامدر * یادار
عبلة بالحورانکلمی * وعمی صباحادارعبلة واسلمی * مرأنده مذکوردرکه
بزروایتده داردن مراد منزل ومقام قاروندر زیرا تیه ده حقیقتا دار
موجوده دکلدر وعرب منزله دار تسمیه ایدرلر و بعضیلر احتمالدرکه وقعهٔ
مزبوره بصره ده اولمش اوله دیدی وظاهر اولان دخی بصره ده واقع
اولمقدر و بعضیلر حماة ایله حمص میانده واقع اولان مدینهٔ رستن
قارونك شهری اولمق اوزره روایت ایدرلر والله اعلم * والنطف عثر
علی فضلة ما ترکت * ونطف سنك دفن ایلدیکك مالك فضل
و بقیه سنه ظفریاب اولدی ظن ایلرم فضلدن مراد شیئك بقیه سی
اولوب رکز ورکاز مدفون مال جاهلیته دیرلرکه حدیث شریفده
* فی الرکاز الخمس * وارد اولمشدر ونطف عربدن برشخصك اسمی

متن

دیوب یاموسی بنواسرائیلك تکلم ایلدکلری محضادر وغ وکذبدر
وقارون موسی علیه السلام نفسیمه قذف ایلدی دیو تکلم ایله سکا
شومقدار مال ویروبم دیو بنی اطماع ایلمشدی ذاتك اول فعلدن پریدر
دیدی وزن تکلم ایدرکن قارون سرفرو وساقط وناس ساکت وقارون
مهلکه یه فتاده اولدیغنه عالم اولدقلرنده موسی علیه السلام کریه وزاری
ایدرك سجده یه نازل و یارب سنك دشمنلك بکا اذا و بنی افضاح
مراد ایلدی و یارب اکر بن سنك پیغمبرك ایسم قارونك جزاسنی بکا
احسان و بنی قارونه مسلط ایله دیو تضرع ایدوب باری تعالی یاموسی
رأسکی رفع ومراد ایلدیکك جزا ایچون ارضه امر ایله ارضه سکا
منقاده اولوردیو وحی ایلدی موسی علیه السلام دخی یابنی اسرائیل باری
جل شانه بنی فرعونه بعث ایلدیکی کبی قارونه دخی بعث ایلدی هرکیم
قارونك طرفدار یدر مکانده ثابت وهرکیم که بکا تابع ومؤمندر قاروندن
اعتزال ایلسون بیوردقده هرکس قارونی ترك ایدوب فقط ایکی کیسه
قارون ایله قالدی بعده موسی علیه السلام یاارض خذیهم دیو ارضه
قارون ایله اول کیسه لرك اخذ وخسفنه امر ایلدکده ارض مزبورلری
کردنلرینه وارنجه خسف ایلدی روایت آخرده خذی قارون واصحابه
بیوردی واول وقتده قارون واصحابی موسی علیه السلامدن عفوطلب
وتضرع وزاری ایدرلردی حتی تماما منخسف اولنجه قارون موسی
علیه السلامدن یتمش کره مرحمت طلب وسؤال ایلیوب موسی علیه السلام
شدت غضبندن قطعا التفات ایلیوب ارضه خذیهم دیرایدی ارض
قارون واصحابی اوزرینه منطبق اولوب تماما خسف ایلدی بعده
باری تعالی یاموسی سنی فظ ایدن نه شیدر که یتمش کره سندن استغاثه
ایلدیلر ومنی اغاثه ایلمدك عزتم وجلالم حقیچون اکر بکا دعا ایده لردی
بنی دعالرینه قریب ومجیب بولورلردی دیو وحی ایلدی وقتاده قارون
واصحابی هرکون برقامت مقداری ارضه منخسف اولوب کیدرلر
وقیامته دکین قعر زمینه واصل و بالغ اولمزلردیدی مرویدرکه موسی
علیه السلام یاارض خذیه دیدی قارون سریر اوزره جالس وارض

ایدرسز واول زنه موسی علیه السلام نفسمه قذف ایلدی دیو
افترا ایله که بعداداء الخدمة سکاشومقدار دینار احسان ایده رز دیو
وعد ایدوب زن معهوده موسی علیه السلامه بوافترایی ایدرسه جمیع
بنی اسرائیل اوزرینه خروج ایدر لردیدی بنو اسرائیل دخی زنی جست
وجویه متفرق ودست درس اولوب قارونه کتودیلر اولدخی زنه یارنکی کون
بنو اسرائیل تجمع وسن جمله مواجهه سنده موسی علیه السلام بنم نفسمه
قذف ایلدی دیو افترا ایدرسك سکابیك درهم روایت آخرده بیك دینار
و بر روایتده بر کاسه دینار احسان وکندی نسوه‌مه الحاق ایدرم دیو زنی
طماع وایرتهسی کون بنی اسرائیلی برمحله جمع بعده موسی علیه السلامه
وارو ب یاموسی بنو اسرائیل تجمع وسنك خروج وکندیلره امر ونهی
ودین وشریعتی تبیین ایتمکه منتظر لردر دیدی موسی علیه السلام
دخی میان بنی اسرائیله برور یورب یابنی اسرائیل هرکیم که سرقه ایده
یزاول کیسه‌نك یدینی قطع ایده رز وهرکیم که افترا ایلیه یزاول کیسه‌یه
سکسن سوط ضرب ایده رز وهرکیم که متزوج اولیوب زنا ایلیه
یزاول کیسه‌یه یوز سوط ضرب ایده رز واکر متزوج ایسه هلاك اولنجه
رجم ایده رز دیدکده قارون یاموسی افعال مذکوره سندن صادر اولورسه
حکم نیجه در دیدی موسی علیه السلام بندن دخی صادر اولورسه
ینه حکم وعظ ایلدیکم کبیدر یوردقلرنده قارون ایتدی یا موسی
بنو اسرائیل سنی فلان زنه شو مقوله فعل ایلدی زعم ایده یورلر
دیدکده موسی علیه السلام بنمی دیدی قارون دخی نعم دیدکده
موسی علیه الصلاة والسلام مرأة معهوده یی احضار ایدك دیدی
وقارون زنی احضار ایدوب یافلانه بنو اسرائیلك تکلم ایلدکاری فعلی
موسی علیه السلام سکا ایشلدیمی بنی اسرائیله بحری شق ونورانی
انزال ایدن باری تعالی حضیجون راست سویله دیو استنطاق ایلدکده
باری تعالی جل شانه زنی راست کولکه موفقه یورو ب زن تأمل
وکندی نفسنه خطاب ایله راست کوی اولوب اجر جزیله نائل اولمق
باری تعالینك پیغمبرینی تکذیب واذاسیله مالدار اولمدن افضل واولی در

حضرت هرون دخی مذبحه وضع وسمادن برآتش نازل اولوب قربانی
اخذ واکل ایدردی وحبوره دنصکره هرون علیه السلامه نبوت
حاصله وموسی علیه السلام رسول اولمغله قارون هرونه حسد ایدوب
یاموسی سنك ایچون رسالت وهرون ایچون حبوره احسان اولنوب
بن برشی ایله بهره یاب اولهمدم صبر وتحمل ایده مم دیدکده موسی
علیه السلام هرونه حبوره بی بن تعیین ایلدم باری تعالی کرم واحسان
ایلدی دیو جواب ویردکده قارون موسی علیه السلامه بکا آیت
ارادت ایتدیکمه تصدیق ایلم دیدی موسی علیه السلام دخی رؤسای
بنی اسرائیله برر عصا احضار ایدك دیو امر وهر بری برر عصا کتوروب
موسی علیه السلام برقبه یه وضع و باری تعالیدن بیان نیاز ایلدی
عصالرین اصحابی محافظه ایچون اول کیجه اندہ بیتوتت وصباح اولدقده
هرون علیه السلامك عصاسی سبز وطری واوراق خضرا ایله مزین
اولوب هرکس صنع باری تعالی بی مشاهده ایلدیلر وهرونك عصاسی
شجر اولوزدن ایدی بعده حضرت موسی قارونه خطاب ایله صنع باری
تعالی یه مشاهده ایلدکی دیدکده قارون والله بوسنك سحر کدن اعجب
واغرب دکلدر دیوب کندو یه تابع بنی اسرائیل ایله اعتزال ایدنجه
موسی علیه السلام خسفنه دعا ایدوب منخسف وهلاك اولدی و بعض
روات بوکونه روایت ایدرکه وقتاکه موسی علیه السلامه آیت زکوة
نازل اولدی قارونه افاده وهر بیك دیناردہ بردیناره وهر بیك درهمدن
بردرهمه وهر بیك شاتدن برشاته وهرنوع شیئك بیکندن برینه زکوة
اولمق اوزره مصالحه اولوب قارون مالینك زکوتی حساب واموال کثیره
اولدیغنه واقف ونفسی اول مقدار مال و برمکه بخل و بنی اسرائیلی
جمع ایدوب یابنی اسرائیل موسی علیه السلام شمدی یه دك هرشیئی که
امر ایلدی سزامتثال واطاعت ایلدیکز بناء علیه الآن اموالکزی
اخذ وسزی فقیر ایتمك مراد ایلدی دیدکده بنو اسرائیل یاقارون سن بزم
کبیر وسیدیمزسك هرنه کونه رأی وامر ایدرسك امر ایله بزمکا انقیاد
ایده رز دیدیلر قارون دخی یابنی اسرائیل فلان زن فاجره یی احضار

علمدن مراد یوسف علیه السلام مك کنوزی علمیدر دیدیلر اقوالك
بری دخی بودر که صنعت کیمیا ایله و یرلدی دیمك اولمه و بوقولی ابو صالح
ابن عباسدن روایت ایلدی ابن المسیبدن مرویدر که موسی علیه السلام
علم کیمیایه عالم اولوب یوشع ابن نونه ثلثی وکالب بن یوحنایه ثلثی وقارونه
ثلثی تعلیم بیوروب قارون یوشع وکالبدن دخی عالم اولدقدن صکره تعلم وعلمنه
اضافه ایلدی روایت آخرده باری تعالی موسی علیه السلامه علم کیمیایی
تعلیم موسی علیه السلام دخی خواهرینه تعلیم وخواهری قارونه
تعلیم ایدوب قارونك کثرت مالنه سبب ودنیا کندی یه فتح اولنوب
ذکر اولندیغی رتبه مالدار اولدی لکن ابن جوزی تبصره ده زجا جدن
نقل ایدرکه قول اخیرك اصلی اولمیوب کیمیا باطلدر وابن کثیر قارون
صنعت کیمیایه عالم ایدی یاخود اسم اعظمی حافظ اولوب تکثیر مالده
استعمال ایلدی قولی صحیح دکلدر زیرا کیمیانك اصل وحقیقتی اولمیوب
اسم اعظم ایله کافرك دعاسی مقبول دکلدر وقارون باطنا کافر وظاهرا
منافق ایدی دیو تفصیل ایلمشدر ونظم کریمده (فخرج علی قومه فی زینته
وارد اولوب بغلهٔ شهبایه قرمزی لباس ایله سوار و بغله بی ارغوانی
سرج وصاری زین پوش ایله تزیین ایدوب را کاقومنه اظهار حشمت
ایدردی وروایت مقاتلده بغلهٔ شهبایه زرسرخدن زین وارغوانی زین
پوش ایله سوار وکندی ایله درت یبك مزین اسب سوار اتباعیله خروج
ایدردی که فارسلرك دابه لری ارغوانی زین پوش ایله مزین ایدی
واوچیوز جمیله و بیاض جاریه معاخروج ایدب قرمزی لباسلر لابسه
وحلی وجواهر ایله مزینه واشهب استرلره سوار اولورلردی حتی
بنواسرائیل مفتون وحیران اولورز ایدی بعده بغی وتکبرطریقنه سالك
اولوب باری تعالی اهلاك ایلدی وسبب بغی وهلاکنده اختلاف اولنوب
بعض رواة روایتی اوزره چونکه موسی علیه السلام بحری عبور
و باری تعالی فرعونی اغراق واهلاك ایلدی موسی علیه السلام حبوره بی
هرون علیه السلامه تفویض وهرون علیه السلامه رتبهٔ نبوت حاصل
اولدی حبوره دیدکلری بنواسرائیل هدی وقربانلرین هرنه کتوروب

اموال مدخره کرم واحسان ایلدك شول مال که صنادیق یاخود خزانه
ثقلی سبیله جماعت دوابی میل ایتدیروب تحملنده زحمت چکرلر وکنز
اموالدن جمع اولنانه اطلاق اولنور کرك قعر ارضده مدفون وکرك
ظاهرده اولسون ومفاتحده اختلاف اولنوب بعضیلر خزینه لرینك ابوابی
مفتحیدر والتمش استرقوی البنیه یه تحمیل اولنوردی دیورروایت ایلدی
وبعضیلر عدد مفاتح درتیوز یك اولوب قرق عدد چواله وضع ایدرلردی
دیدی وخیثمه انجیلدن نقل ایدر که خزینه لری مفتاحلرینی توانا واقلری
سکللی التمش استر تحمیل اولنوب هر مفتاحی براصبع مقداری وهر بری
برخزینه نك مفتاحی اولوب قارون هرنه جانبه راهی اولورسه مفتاحلری
معا تحمیل اولنوب حدیددن اولمغله تحمیلنده صعوبت اولوب خشبدن
پرداخته اولندی اولدخی کران اولمغله براصبع مقداری جلد بقردن
پرداخته اولنوب قرق بغله یه تحمیل اولندی ومقاتل مفتاحلرین ایکیشر
درهم وزنده اولمسنی روایت ایلمشدر وبعضیلر مفاتحدن ملا بسه
طریق ایله نفس خزائن مراد دردیدی بعض آخر فقنده مفاتح علم واحاطه
معناسنه اولوب (وعنده مفاتح الغیب) آیه کریمه سیله استدلال ایدر
وقارونه شول کنوز احسان اولندیکه حفظی واطلاعی ناسدن قوت
اصحابی اولان جماعتی اشغال وایلام ایدر یعنی اصناف واعدادی بسیار
اولمغله حساب وحفظندن عاجز اولورلر ایدی وکتاب کریمده قارون
حقنده (قال انما اوتیته علی علم عندی) وارد وضمیر ماله راجع اولوب علم
برقاچ قول اوزره اختلاف ایلمشلردر بری قارونك قرمی مزبوره نصح
وپند ایلدکلرنده قارون باری تعالی بنده اولان خیروصلاحه بناء مال کثیر
احسان ایلدی واگر بنده علم اولمسه مالی احسان ایلزدی دیمك اوله
وبو قول مجاهدکدر وبری وباری تعالی بکمالی فضل وعلم سبیله
وبردی دیمك اوله وعلمدن مراد علم تورات در زیرا قوم موسی تك علمی ایدی
وبو قول فرنکدر بری دخی علم کسب وتجارت ودهقانیتی وبردی
دیمك اوله وقول مزبوری ماوردی نقل ایلدی بری دخی باری تعالی
بندن راضی اولدیغنه بناء وبردی دیمك اوله که قول اول زیدر وبعضیلر

علمی

دیدی وقول مزبوری سعید بن جبیر ابن عباسدن روایت ایلمشدر
وابن جریج وسائر علمادن اکثری قول مزبوره ذاهب اولمشلردر وکیمی
خاله زاده سیدر دیدی و بوقولی عطاء ابن عباس رضی الله عنهمادن
نقل ایلمشدر وکیمی حمیدر زیرا یصهر بن قاهث شمیسا بنت تباوب ابن
کیابن یقشانم بن ابرهیمی تزوج وعمران بن یصهر ایله قارون بن یصهر
تولد ایدوب عمران تحبب بنت بثوئل بن کابن یقشابن ابرهیمی تزوج
وموسی وهرون علیهما السلام تولد ایلیوب موسی علیه السلام قارونك
برادر زاده سی وقارون موسی علیه السلامك لاب وام عمیدر دیدی وقول
مزبور محمد بن اسحق قولیدر وقرأن کریمده (ان قارون کان من قوم موسی
آیه کریمه سی قرابتنه ومقدما ایمانه دلالت ایدر دیو تصریح اولنمشدر
وموسی وهرون علیهما السلام دن نصکره قارون بنی اسرائیلك اعلم
وافضلی وحسن وجمال صاحبی اولمغله منور تسمیه ایدرلردی ومنور تسمیه
اولنمسی قتاده رضی الله عنه دن مرویدر و بنو اسرائیلده توراتی قاروندن
اقرأ برکیسه یوغیدی و بروایتده موسی علیه السلامك اختیار ایلدیکی
یتمش نفر زمره سندن ایدی لکن عدو الله سامری کبی منافق وقومنه باغی
اولمغله بودخی کندو یی اهلاك ایلدی که باری تعالی قارون حقنده
فبغی علیهم بیوردی وعلما معنای بغی قارونده اختلاف ایدوب بعضی
قارون قومنه کبر وتجبر ایله بغی ایلدی دیدی وقول مذکور قتاده قولیدر
و بعضی قارون ثیابنی قامتندن برشبر زیاده ایتکله بغی ایلدی دیدی که
عطاء خراسانی قولیدر و بعضی نفاق وکفر ایله باغی اولدی دیدی که
قول ضحاکدر و بعضی قارون فرعونه خدمت و بنی اسرائیله ظلم
وعداوت ایدردی وفرعون قارونی مصرده ایکن بنی اسرائیل اوزرینه
ملك ایلمشدی دیدی وقول مزبوری ماوردی روایت ایلدی و بعضی
موسی علیه السلامه قذف ودشنام ایدنلره برمقدار مال و برمکه وعد
ایتکله باغی اولدی دیدی و بوقول ابن عباس قولیدر و بعضیلر کثرت
مال سببیله بنی اسرائیله بغی ایلدی دیدی وقارون حقنده باری تعالی
(وآتیناه من الکنوز ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة) بیوردی یعنی برقارونه

كريمه سيله استدلال ايدرلر لكن مشهور اولان بودركه فرعون موسى
فرعون يوسفك اولادندن اولوب آيت كريمه ده اولان خطاب ابائك
احوالیله اولاده خطاب قبيلندندر ديو جواب و برادی مرويدركه عزيز
مصر يوسف عليه السلامی اشترا ايلدكده سن شريفلری اون يدی يه
واصل اولمشدی واون اوچ سنه خانهٔ عزيزده مكث يهودوب ريان
كندويه وزير نصب ايلدكده اوتوزياشنده ايدیلر و بردوايتده يوزيكرمی
سنه معمر اولديلر صلوات الله على نبينا وعليه * وان امرأة العزيز
رأتك فسلت عنه * امرأة عزيزدن مراد حب يوسف عليه السلام ايله متن
مشغوفه اولان زليخادر وشغاف قلبی احاطه ايدر برجلد رقيق اولوب
بركيسه عاشق اولسه شغفه الحب ديرلر يعنی محبت قلبنی احاطه ايدن
جلد رقيقه واصل وبالغ اولدی ديمك اولور وسلی كشف وخلاص
وكف معناسنه اولوب سلانی فلان من همی تسلية واسلانی ديرلر
كشفه عنی معناسنه اوانسلی عنه الهم وتسلی ديرلر انكشف معناسنه
وسلوانه ضم سين ايله خرزه و بيله معناسنه اولوب زعم عربده اوزرينه
آب باران صب وعاشقه اسقا اولنسه عشقدن خلاص ورهايابه اولور
زعم مزبوره بناءراجز بو بيتی انشاد ايلمشدر * اوا شرب السلوان ماسليت
مابی عنك وان عنيت * مآل معنای فقره زليخا سنك حسن وجمالكی
مشاهده ايدوب يوسف عليه السلامك محبتندن رهايابه وخلاص
وسنكله متسليه اولدی ظن ايلدم ديمك اولور يوسف عليه السلام مصره
مالك اولدقده نصكره زليخا رخصتياب اولوب بركون مجلسنه داخل
اولدقده (سبحان من جعل العبيد ملوكا بالطاعة والملوك عبيدا
بالمعصية ديدی * وان قارون اصاب بعض ماكنزت * وقارون سنك متن
كنزودفن ايلديكك مالك برمقدارينه ظفرياب اولدی ظن ايلدم
قاروندن مرادی كتاب عزيزده مذكور اولان قاروندر و بعض مفسريندن بيان ذكر قارون
مرويدركه مزبورك نسبنده اختلاف اولنوب كيمی موسى عليه السلامك
عم زاده سيدر زيرا حضرت موسى بن عمران بن قاهث بن لاوی
ابن يعقوب اولوب قارون دخی يصهر بن قاهث بن لاوی بن يعقوب در

یوسف علیه السلام جده سی ساره دن مرویدرکه حضرت ابراهیم
علیه السلامدن زماننك ملکی اخذ ایتمك قصد ایلمشدرکه حکایه سی
معلوم ومشهوردرمرویدرکه یوسف علیه السلام یوزسنه معمر اولوب
انتقال داربقا بیوردقلرنده بحرفیومه دفن اولندی بعده موسی علیه
السلام نیلدن جسم شریف یوسف علیه السلامی استخراج وینه
کندی ایله قرق سنه حفظ ایدوب یوشع علیه السلامه تسلیم ویوشع
علیه السلام دخی فتح اریحادن فارغ ونواحی قدسدن یوسف علیه
السلامك بیع اولندیغی نابلسه واصل اولوب جسم شریفنی نابلسه دفن
ایلدی منقولدرکه برادرلریکز سزه نه اشلدیلر دیو صنع برادراندن
سؤال ایلدکلرنده * لاتسألونی عن صنع اخوتی واسألونی عن صنع
ربی * ایله جواب داده اولوب تقدیره حواله بیوردیلر واهالی سجنه
* اللهم اعطف الاخیار ولا تقطع عنهم الاخبار * دیو دعا ایلمشلردی
مقبول درکاه عزت اولوب بلدان وامصارده متجدد وحادث اولان
خباره دعا ایلدکلری اشخاصدن اعلم واعرف برفرد بولنماز ایدی
ویوسف اسم عبریدر وعبری وعبرانی لغة یهود اولوب معنای لغویسی
حسرت زده ومحزون دیمکدر امام فرادن منقولدرکه یوسفده اوچ لغت
جریان ایدرکه ضم سین وفتح سین وکسر سین ویوسف علیه السلامی
مصره کتوردکلرنده پادشاه ریان بن ولید العملیقی اولوب زمام
امور ملکی قطفیر یاخود قطیفیرکه عزیز دیمکله معروف اولان شخص
بدنده ایدی وعمالیق وعمالقه برقومدرکه عملیق بن لاوده بن ارم بن سام
ابن نوح اولادندن اولوب بلاده متفرق ومنتشر اولمشلردر عزیزك
زننك نامی زاعیل اولوب زلیخا دیمکله مشهوره ایدی عین المعانیده
زلیخا ضم زا وفتح لام ایله تصحیح اولنمشدر اکرچه السنهٔ ناسده فتح
زا کسر لام ایله متداول ومشهوردر وریان یوسف علیه السلامه
ایمان کتوروب زمان سعادت نشانلرنده وفات ایتمشدر وبعضیلر
مزبوردر تیوزسنه معمر اولوب زمان موسی علیه السلامده ملك مصر
اولان ریاندر دیوب * ولقد جاءکم یوسف من قبل بالبینات * آیة

متن

وجازمه اولدیغی حالده طرفکدن وصلتمه سعی بلیغ ایلسه دی دیمك اولور * حتی خلت ان یوسف علیه السلام جاسنك فغضضت منه * غمض طرفه دیرلر خفض طرفه معناسنه یعنی اغماض عین ایلدی ودخی کف معناسنه کلوب مألی حتی بن ظن ایلدمکه یوسف علیه السلام سنی کندی ایله حسن وجمالده نجربه ایدوب سن اغماض عین وکف ایلدك بورساله ده ابن زیدون سرد وتعداد ایلدیکی اوصاف جمیله یه حسن وجمالی ذکرنی تقدیم ایلدی که طائفهٔ زنانك رجاله رغبت ومحبتنه باعث اولان ابتدا حسن وجمالدر بعده مال وجاهدر بناء علیه همم وعلو رتبه یی صکره ذکر وتأخیر ایلدی وحسن وجماله ابتدا یوسف علیه السلام ایله ضرب مثل اولنوب حدیث شریفده * ذاك الکریم ابن الکریم ابن الکریم یوسف بن یعقوب بن اسحق بن ابراهیم * وارد اولمشدر وکتاب کریمده نسوه دن حکایه * فلما رأینه اکبرنه وقطعن ایدیهن وقلن حاش لله ماهذا بشرا ان هذا الا ملك کریم * وارد اولمشدر که نسوهٔ معهوده یوسف علیه السلامی حسن وجمال ایله توصیف ایلدکلرنده ملکه تشبیه ایلدیلرز یرا طبایع انسانده ثابت ومقرر درکه مخلوقاتده ملکدن احسن برشی یوقدر حتی ابراهیم علیه السلامك ضیفنده قوم لوط معاینه ومشاهده ایلدیلرو بودخی طبایعده مرکوزدر که شیطاندن اقبح برمخلوق یوقدر ونص کریمده صفت جهنم حقنده * طلعها کانه رؤس الشیاطین * وارد اولمشدر رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مرویدرکه لیلهٔ معراجده جبریل امین علیه السلام ایله سماء ثالثه یه عروج ایلدیکمده جبریل امیندن بوشخص مکرم کیمدر دیو سؤال ایلدم یوسف علیه السلام در دیو جواب ویردی بیوردقلرنده اصحابك بعضیسی استعلام ایدوب یارسول الله نیجه مشاهده بیوردیکز دیدکلرنده لیلهٔ بدرده قمر کبی کوردم بیوردیلرمرویدرکه اسواق مصرده مشی وسیر بیوردقلرنده شمسك آب صافی یه منعکس اولوب دیوارلرده تلألؤ ولمعان ایلدیکی کبی پرتو جمالی تلألؤ ایدردی ونقله بوکونه نقل ایدرلرکه حسن

والانسانيهٔ اسم انت جسمه وهيولاه * زعم دليلسز قوله ديرلر ومرؤة كمال المرء معناسنه در رجوليت تمام الرجل وانسانيهٔ تمام الانسان معناسنه اولديغى كبى ولفظ فى الاصل رمى وطرح معناسنه اولوب لفظت الشئ من الغم ولفظت الرحى الدقيق يعنى شبئى دهاننده رمى وآردى آسيابه القا ايلدى ديرلر بعده كلامده استعاره اولوب (ما يتلفظ به الانسان او فى حكمه مهملا كان اومستعملا) كلامى ايله تعريف اولندى ومعنى كلامك نفسنه ديرلر كه لفظ دال ومعنى مدلولدر واسم برشى انكله بيلنان لفظه ديرلر واول شبئه مسمى ديرلر وجسم برجوهردر كه ابعاد ثلثه يه قابل اوله يعنى طول وعرض وعمقه قابل اوله كرك براون ايله متلون اولسون جسد كبى كرك متلون اولمسون ماء وهوا كبى وهيولى يونانى برلفظ اولوب اصل وصورتى مدبره ماده معناسنه اصطلاحده جسمده برجوهراولوب جسمه عارض اولان اتصال وانفصالى قبول وصورت جسميه وصورنوعيه يه محل اولور مآل معناى فقرتين اويله زعم ايلمش كه مروّة كه كمال المرء در لفظ مروّتك نفسى وسرى سن سك وانسانيتكه كمال انساندر براسمدر كه جسمى وصورتى مدبر اولان ماده وهيولاسى سن سك * قاطعهٔ انك انفردت بالجمال واستأثرت بالكمال واستعليت فى مراتب الجلال واستوليت على محاسن الخلال * قطعت الامر ديرلر يعنى شك وشبهه دن فصل ايلدم مراد ايدرلر ودليل قطعى يوندن مأخوذ در وقطع وفصل بصرايله ادراك اولنان اشيا مثلا اجسامده اولديغى كبى بصيرت ايله ادراك اولنان امور عقليه ده استعمال اولنور واستبثار استبداد يعنى مستقل اولق معناسنه وكمال كشبنك ذاتى وصفاتى انكله تام وكامل اوله وخلال خله نك جمعى اولوب خله طريقت حسنه معناسنه در واستعليت واستوليت وجلال وخلال لفظلرنده لفظيه دن ترصيع وتجنيس اولديغى خفى دكلدر مآل معناى فقرات وسنك حسن وجمالده منفرد وكمال ومعرفتده مستقل وجاه وجلالده رتبهٔ عليايه واصل وطريقت حسنه واطوار مستحسنه يى قطع واستيلا ايلديكى قاطعه

متن

اشعاری معلوم ارباب کمال اولمغله بو محله ثبت وتحریر اولنمیوب
بو رساله نك بعض محلنده استدلال طریقی ایله ذکر اولنان ابیات ایله
اکتفا اولندی * ولاشك قلتك اولم تضن بك * قلی شدت بغض
معناسنه اولوب فلان یقلیه و یقلوه دیرلر پس واوی قیلانلره کوره
قلودن مأخوذ اولوب قلورمی معناسنه درکه قلت الناقة براکبها قلوا
اشتر راکبنی رمی ایتمکلکله رمی ایلدی دیرلر و یائی قیلانلره کوره قلیت
البویق واللحم علی المقلاة قولندن مأخوذ اولوب مقلاة طعام طبخ
اولنه جق ظرفدر وضن برشیء نفیسه بخل معناسنه اولوب * وماهو علی
الغیب بضنین * آیه کریمه سی وماهو ببخیل علی مایوحی الیه ایله تفسیر
اولندی و بظنین قرأت اولنوب وماهو بمتهم ایله تفسیر اولندی مآل
معنای فقره وشك یوقدر که قواد اتخاذ ایلدیکك معشوقه ك سکا بغض
وعداوت ایلمش زیرا بنی تحصیلده بخل وضنت ایتمیوب کندی ترك
و بنمله الفت ایتمکه اهتمام ایلدی اکر سکا محبتی اولوب عداوتی اولمسه
ع (بر طریق ایله قبول ایتمز محبت شرکتی) تحصیلمده بخل وضنت
ایدردی دیمك اولور * وملتك اذلم تغر علیك * وسنکله طول ودراز
تمتع وتعیش ایتمکله حقوق قدیمه یه مراعات ایدوب تحصیلمده قصور
وسکا خدعه ایتمدی * فانها اعذرت فی السفارة لك * عذر برامره
اجتهاد وسعیده مبالغه معناسنه اولوب عذر الانسان دیرلر وسعی صرف
ایدوب معذور اوله جق رتبه اهتمام ایلدیکی وقتده * واعذر من اندر *
مثل مشهوردر وسفارت مصالحه یه مشی وسعی ایتمك معناسنه اولوب
کان سفیر متباینین میاننده مغمور ومستور اولان حالی کشف ایدر و برطرفه
راهی اولمغه سفر دینلدی که اخلاق مسافرینی کشف وآشکار ایدر
وفی الاصل صبحك ضیاسنه اطلاق اولنوب سفر الصبح دیرلر مآل
معنای فقره زیرا قواده سنکله بنم بینمده مواصلت حصولنه
سعی واجتهاد ومبالغه ایله مصالحه مزده مقدورنی صرف ایتمکله
معذور اولدی دیمك اولور * وماقصرت فی النیابة عنك * وطرفکدن
وکالت و نیابتده قطعا قصور ایلمدی * زاعمة ان المرؤة لفظ انت معناه

متن
متن
متن
متن
متن

والانسانیه

ايلديلر و برشب نادن استخفا و تواري ايدوب برشخص ايله برطرفه
راهي اولوركن بر كلب اوزرينه نبح و فرياد ايليوب متنبي رفيقنه
رجعنده بوكلبي هلاك اولمش مشاهده ايدرسن ديوب رجعتلرنده
كلبي ميت بولديلر امامتنبي بعض مرتبه سحر بيلوردي كه مثلا صدحة
المطر سحردن برنوعدر كه بر كيمسه عصا ايله اطرافني اداره و برمقدار
كلام تكلم ايلسه اول موضعدن باران منقطع اولوردي ومرويدر كه
يمنده اهل حضرموت و اهل سواكندن اولان عربلرصدحه ديدكلري
سحره عارف اولوب كندي قريه لرندن واشتر وكوسفند وكاولرندن
سحر مزبور ايله نزول بارانى منع ودفع ايدوب بر قطره باران باريده
اولمز ومتنبينك نسبي جعفي وجعفي يمندن سواكن قبيله سندن برصنف
اولوب ابوقبيله جعفي بن سعد العشيره ابن مذحجدر ونسبت اولندقده
يه جعفي ديرلر برزوايتده مزبورك پدري اسمي عيدان اولوب كوفه ده
اشتر ايله سقالق ايله تعيش ايدردي وبعض علما مزبوري ابوتمامه
ترجيح ايلشدر وعلما ديوانله اعتنا ايدوب قرقدن زياده شرحي
اولوب برشاعرك ديوانه بورتبه خدمت اولنمامشدر ومزبورمتنبي
ايدوب مشتهر اولدقده اخشيديه نك حمصده نائبي اولان لؤلؤ اوزرينه
هجوم واخذ وحبس ايدوب اول اعتقاد باطلدن توبه ورجوع ايتمكله
زاد ايلدي بعده اوچيوز اوتوز يدي سنه سي سيف الدوله يه انتساب
وقرق التي سنه سي مصر قاهره ده كافور الاخشيدي يه واروب كرمندن
ممنون اولميوب هجو قبيح ايله هجو وفارسده عضد الدوله ابن بويه يه
انتساب واوچيوز للى درت سنه سي كوفه يه محمل بندعزيمت اولوب سواد
بغداددن نعمانيه يه وصولنده سنهٔ مزبوره رمضانك يكرمي دردنجي
اربعاكونى بنوضبه قتل ايلدي مرويدركه متنبي بنوضبه يه ملاقي وكثرت
وغلبه لرين معاينه وفهم وفرار ايلدكده غلامي زميه فرار ايدرسن * الخيل
والليل والبيداء تعرفني * والسيف والرمح والقرطاس والقلم * بيتني انشاد
ايلمش ايدك ديدكده متنبينك غيرت وحميتي فرارنه مانع اولوب رجوع
ودشمنه هجوم ومقاتله ايده رك قتل اولندي مومي اليهك رتبهٔ بلاغت

حفظی سببیله زمان اندکتر بنده تحصیل معارف ایلدی حتی ایام
صباوتنده دراقین دیمکله معروف اولان محلده جالس وآینده ورونده یه
نکران ایکن دلالدن برنده یکرمی ورقه دن زیاده برکتاب مشاهده
وطلب واداره نظر ایتمکی اطاله ایلدکده دلال ای فرزند اکر شراسنی
مراد ایدرسك بهاسنی تعجیل ایله اکر حفظنی مرادایدرسك برآیده
انجق حفظ اولنوردیدی متنبی دخی ای دلال اکر حفظ ایلدم ایسه
بلاثمن کتاب ملکم اولسونمی دیدی دلال دخی مزاح کونه معامله ایله
حفظ ایلدکسه سکاهبه اولسون دیوب متنبی کتابی بدایتدن نهایته
وارنجه بلا تلعثم قرأت ودربغل ایدوب دلال خیرت رسیده دهبسته
اولدی وعلم لغتده امام اولوب ابوعلی الفارسی فعلی وزننده قبح جمع
واردر دیوسؤال متنبی دخی بالبدیهه جحلی که جمع جحلدر وجحل
برطائرك اسمیدر وظربی که جمع ظرباندر وظربان برکوجنی دیدکاری
دویبه درو بووزنده ایکیسندن غیری جمع یوقدردیوب ابوعلی زیاده یه
مطلع اولمق قصدیله مطالعهٔ کتب لغته اوج کیجه پیوسته توغل وثالث
وجدانندن عاجز اولوب متنبی یه ساباخوان اولدی وشعرده جمیع
شعرایه فایق اولوب نظم شعرایله استرزاق وجائزه دن اقل ویسیر
شیئه قناعت وسیاحت بلدان ایده رك بلدهٔ لاذقیه واصل
وعبادین اسمعیله نازل اولوب عبادا کرام و بذل وانعام ومتنبی برمدت
اقامت بعده بادیه ده ناحیهٔ عواصمدن سماوه نام موضعه واروب بنی
عیادن برقومه نازل واسجاع کثیره تکلم ودعوای نبوت ایدوب قبیلهٔ
مزبوره دن وسائر قبائلدن قوم کثیره تبعیت ایلدی ومزبوره خلقك
تبعیتنه سبب وقایع نادره اولوب ازجمله برکون اهالیٔ قبیله متنبی یه فلان
محاده برناقهٔ صعبه وسرکش وار درکه برفرد سوار اولمق دکل نزدیك
دخی اولمق لازم کلسه اهلاك ایدرا کرا کب اولورسك بنی اولدیغکه
اعتماد ایدرز دیدیلر متنبی دخی ناقه جانبنه واروب زکو بنه مکر
وخدیعه ناقه دخی برمقدار تنفر بعده ساکن وملایم اولوب متنبی سوار
وقبیله اولدیغی محله عطف لجام ایدوب قوم مشاهده ولعجب واعتماد

انك سنتزل عنها الى * ومخلف بعدها على واست باول ذى همة * دعته
لما لبس بالنائل * يعنى نفسكه فواده ايلديكك مرأه يه اتصالى ترك
وبنم تحصيلمى عوض يتك اوزره وعدايلدك بكاموا صلت ايسه ممكن
دكلدر پس نفسكه اولان وعده كاذب سن ياخود عندكده نفسك
منزله سنده اولان مرأه يه اكر ولاده بى بكا تحصيل ايدرسك سنى ترك ايدرم
ديو وعدايلدك زيرا معلوم مدركه اومرأه نك سندن بعد وافتراقه رغبتى
واردر بناء عليه تحصيلمه كا ينبغى اهتمام وسعى ايدر و بو امر حصول
نذيراولمق ممكن دكلدر پس وعدكده كاذب اولدك وخلف برشيدنصكره
كلنه درلر وسلطانه مناسبت ايله خليفه تسميه اولدى وخلف تحريك
ايله مدح ايچون اولوب خلف صالح درلر وسكون ايله ذم ايچون استعمال
اولنور نتكيم بو بيتدن مستفاد در * ذهب الذين يعاش فى اكنافهم *
وبقيت فى خلف كجلد الاجرب * واست باول ذى همة بيتى متنبيك
اولوب مأل معناسى سن شول كيمسه نك اول وابتداسى دكل سنكه همت
وهوسى نائل اولمسى ممكن اولميان شيئى داعى وتحصيلنده سعى كوشش
ايتمش اولديغنى سندن مقدم دخى بنم وصلمه هزار شخص سعى ايلدى
اما نائل وصالم اوله مدى ديمك مراد ايدر و بو بيتى متنبى سيف
الدوله يى برقصيده ايله واباوائل تغلب بن داود بن حمدانى برخارجى
قبيلهٔ بنى كلبده حبس ايتمكله سيف الدوله تخليص وخارجيى قتل
ايلديكنى قصيدهٔ مزبوره ده ذكر ايلمشدر واصل بيت مذكور بو
كونادر * واست باول ذى همة * دعته لما لبس بالنائل * ومراد خارجينك
امارة وولايته طمعكار ونائل مرام اولميوب خائب اولديغنى اشعاردر
پس بو محاله بيت مذكور ايله تمثيل حسن واطيفدركه تحصيلى ممتنع
اولان شيئى طلب ايتمده من جهة المعنى مطابقدر خصوصا لام نائل
ايله تصحيف مراد اولنه اعجب وانسب اولمش اولور متنبينك كنيه سى
ابو الطيب واسمى احمد بن حسين بن حسن بن عبد الصمد الجعفى
الكندى اولوب اوجيوز اوچ سنه سى كوفه محلاتندن كنده نام
محله ده تولد وفقير ومحتاج ايكن علم ادبه اشتغال ايدوب زياده وسرعت

بيان ترجمهٔ متنبى

غضب ایلدیکی کیسه حقنده خلاف مرضیسی حرکت ایدوب اول
کیسه یی متضجر ایلدم دیمدن کنایه ایدرلر و بعض نسخه ده لما رغمت
مکانه لما قرعت واقع اولوب قرع برشیئ شیئ آخره ضربدن حاصل اولان
صوته دیرلر معنای فقره سك بنم مودت ومحبتمی طلب وتعرض ایلدیك که
اشکال واعشالك نائل اوله میوب غائب وانفلرینی ترابه ضرب یاخود
ملاصق ایلدیلرکان ذلیل وحقیر اولوب انفنی زمینه ضرب ایتدکاری کبی
بونلره دخی ذل وهوادن حاصل اولدی واثبات ذل ایتمده ترابه ضربی
انفه تخصیص ایتمکه سبب انفك محل کبر وغرور اولدیغیدر که ترکیده
متن دخی متکبره بورنی یره یوك دیرلر * مرسلا خلیلتك مرتادة مستعملا
عشیقتك قواده * خلیله خاء معجمه ایله معشوقه ومهمله ایله زوجه معناسنه
ارلوب ایکی صورتده دخی ارسال ایده نی ذم وقدح ایدرکه خلیله وحلیله
ایچون زوج وعاشق افراط ایله غیرتکش اولورکه واسطه لق خدمتنده
استخدام دکل بلکه برفرده تردیك اولمغه رضا داده اولمزایکن قواده ایلیکی
ارتکاب ایلدیك دیمش اولور ومرتاد فی الاصل کیاه طالبنه اطلاق اولنوب
بعده مطلقا طالب معناسنه استعمال اولندی ورود وترود برشیئ رفق
ملایمتله طلبه دیرلر وقواد بربرینه حرام اولان ایکی شخص میانی جمع
وتألیف ایدن کیسه یه دیرلر وانقاد الشیئ فانقاد له دیرلر خضوع ایلدی
معناسنه وعرب قواده یی ام حکیم ایله مکنی ایدوب ابن ابی ربیعه وصف
قواده ده بوقطعه یی انشاد ایلشدر * فأتها طبة عارفة * تخاط بجد مرارا
باللعب * یغلط القول اذا لانت لها * وتراخی عند سورة الغضب *
واقود من ظلم مثل اولوب بعضیلر ظلم برمرأه قواده نك اسمی ایدی که
فجئی وفات ایدرسم بنی احراق وخاکسترله مدادتربیه ایدوب عشاق
معشوقلرینه اول مرکب ایله نامه تحریر ایلسونلرکه اجتماع ووصللرینه
باعث اولور دیو وصیت ایلشدر وبعض آخر ظلمندن مراد ظلمات ایلدرکه
ستر ایدوب اجتماعه معین اولدی دیدی حکیم فالشمس نمامة واللیل قواده
دیمشلردر مأل فقره معشوقه که یاخود زوجه که رفق وملایمتله میل
ومحبتی طلب ایتمك ایچون استعمال ایلدك دیمك اولور * کاذبا نفسك
متن

انك

ضرری نفسنه اولوب آخره نجارز ایلز * والسکوت عن الاحمق جوابه * واشبع جارك واجع فارك * یعنی فارمیه اکل ایده جك برشی اد خار ایلمیوب همسایه واحبابك ایله تناول ایله سخاپیشه اول یاخود فاره دن مرادی جسد وسمندن نشأت ایدن عضلات اولوب همسایه ك کرسنه ایکن طعامکی یالکز کندك تناول ایلمیوب انلری اطعام ایله دیمك اولمه ولاتهرف بمالاتعرف وهرف سنی اعجاب ایدن شیئك مدح وثناسنده اطناب ومبالغه ایتمك معناسنه در واکتمدن حزم واحتیاط ایله عملدن سؤال اولندقده سوء الظن بالناس ایله جواب داده اولدی * وانك راسلتنی مستهد یامن صلتی ماصفرت منه ایدی امثالك * صله برشیئك قرب و بلوغنه دیرلر که اعیان ومعانیده استعمال اولنور وعطیه یه صله دیدکلری معنای مز بوردن مأخوذدر وفلان کیسه فلانه متصلدر دیرلر میانلرنده نسبت یاخود مصاهره اولدقده و یوخلده صله دن مراد یامودت ومحبتدر که عطامقامنه قائم اولور یاخود قربدر که اتصال مقامنه قائم اولور وصفر خلو معناسنه اولوب صفر الاناء دیرلر کاسه خالی اولوب صفیر وصداو یر دیدیکمزدن بعده هرخالی اولان شیده استعمال اولندی برکیسه برشیدن خالی ومحروم اولسه صفرت یده دیرلر وعروقك غدادن خالی اولمسنه دخی صفر دیرلر حتی عرب انسانك شکمنده برمار اولورکه اکا صفر دیرلر دیو زعم ایدوب حدیث شریفده لاصفر وارد اولمشدر مأل معنای فقره سك بکا ارسال خبر و وصلت وتقربمی طلب ورجا ایلدك که اندن امثال واقرانکك دست تحصیلی خالی وخائب اولمشدر دیمك اولور * متصدیا من خلتی لمارغمت دونه انوف اشکالك * تصدی جبلدن رجوع ایدن صدا وصوتك مقابله سندن مأخوذ اولان مقابله معناسنه اولوب خلة مودت ومحبت معناسنه در وباری تعالی ابراهیم علیه السلامه خلیل تسمیه ایلدی ابراهیم علیه السلامك باری تعالیه افتقاری اولدیغیچون در رغم تراب معناسنه اولوب ارغم الله انفه یعنی باری تعالی انك بورنی ترابه ملاصق ایلسون دیرلر وفعلت ذلك علی الرغم من انفه ورغم فلان دیرلر که

متن

متن

مالك بن نويره ميان قومده ايستاده اولوب اى قوم شيخكز معتوه وفاسد العقل اولمش كلامنى اصغا ومؤاخذه سنه تعرض ايتمايك ديدكده اكتم * ويل للشجى من الخلى لهفى على امر لم ادركه ولم يسبقنى * ديدى شجى هم وغم صاحبى ومحزون معناسنه اولوب خلى هم وغمدن خالى معناسنه خلاف شجى در مثل مذكورك مآل معناسى ويح وحيف شول كيمسه يه كه هم وحزنى اولميان ايچون غمنك اولور ديمكدر ولهف حزن وتحسر معناسنه اولوب بنم حزن وتحسرم برامره درك مالك اول امرى درك و بنى سبقت ايلمدى ديمك اولور بعده اكتم خالك پالرينه رومال اولمق قصد يله مطيه سوار ومحمل بند عزيمت اولوب اثناى طريقده وفات ايليوب كندى ايله اسلامى قبول و پيغمبر عليه الصلاة والسلامه معاراهى اولانلرله مسلم اولديغنى تبليغ ايده لر ديو وصيت انلر دخى اسلامنى پيغمبر عليه الصلاة والسلامه تبليغ واعلام ايلديلر ابن عباس رضى الله عنهمادن مرويدركه * ومن يخرج من بيته مهاجرا الى الله ورسوله ثم يدركه الموت فقد وقع اجره على الله * آيت كريمه سى اكتم واكتمه تابع اولنلر حقنده نازل اولمشدر و بعض قوم اكتم حضور پيغمبر عليه الصلاة والسلام ايله مشرف اولمق قصديله محمل بند اولوب طريقده وفات ايلدى لكن هنوز اسلامى قبول ايلمامشدى ديدى مومى اليه اكتم افصح خطباء عرب اولمغله كلام فصاحت اشتمالندن شئ كثير جمع وضبط اولنمشدر ازان جمله ابن دريدك ابوحاتمدن روايت ايلديكى امثالك برى بنوتميمه خطاب ايدوب اكر دهر بنى سزدن جدا ايدرسه وعظمى جدا ايلر * ان مصارع الالباب تحت ظلال الاطماع * ديدى مصارع مصرعك جمعى اولوب مصرع دوشوب يقليحق مكان اسميدر والباب ليك جمعى اولوب عقل معناسنه در وظلال ظلك جمعيدر بو امثال دخى مزبور كدر * من سلك الجدد امن العثار * جدد ارض صلبه معناسنه اولوب عثار لغزيدن معناسنه در * ولن يعدم الحسودان يتعب فكره ولايجاوز ضر نفسه * يعنى حسود دائما زحمت كشيده اولمدن خالى اولميوب

دیو سؤال پیغمبر علیه السلام دخی * ان الله یأمر بالعدل والاحسان *
آیت کریمه سنی تلاوت بیوروب حبیس پدری اکتمه رجعت ورسول الله
علیه السلامك کلام شریفنی اخبار وآیت کریمه یی تلاوت ایدوب
اکتم تحقیق محمد علیه السلامك ربی کریم ومحاسن اخلاق ایله
امر ومساوئ اخلاقدن نهی ایدر دیوب بنی تمیمی جمع ومیانلرنده
ایستاده وبر خطبه قراءت ایلدی واولوقتده عمری یوز طقسان سنه یه
بالغ اولوب بو بیتی انشاد ایلمشدر (بیت) * وان امرء قد عاش تسعین حجة *
* الی مأیة لم یسام العیش جاهل * بر روایتده الی مأیة یرینه بخمس
فلم یسام اولوب عمری طقسان بش سنه اولمغله صدقه اقرب اولور
وخطبه یی اتمامدن صکره یا بنی تمیم مجلسمه سفیه اولانلری احضار
ایتمیك زیرا سفیه قومنه ضعف ویروب قومنك هلاکنه باعث اولور
وعقلی اولمیان کیمسه ده خیر اولماز وفرزندم حبیس مکه ده ظهور ایدن
محمد علیه السلامی مشاهده وکلامنی استماع ومشافهه ایلدیکه محمد
علیه السلام محاسن اخلاقی اخذ وناسی توحید باری تعالی یه داعی
واوثانی قامعدر سزلردن صاحب رأی وعاقل اولانلره فضل وسعادت
انك دعوت ایلدیکی شیده در تحقیق محمد علیه الصلاة والسلامك
عون ونصرتنه ناسك احق وامثلی سزلرسز پس اکر دعوت ایلدیکی شی
حق ایسه سزه نافع وسزك ایچوندر واکر باطل ایسه کف وسترینه
احق اولمش اولورسز واستماع ایلدمکه اسقف نجران محمد علیه
الصلاة والسلامی ذکر ومدح وکندی ولدی اولمغی ترجی ایدوب
فرزندنی محمد تسمیه ایلدی ایمدی محمد صلی الله تعالی علیه وسلمك
امرینه امتثال ایتمده اول اولوب آخر اولمایك وکاره اولدیغکز حالده
اطاعت ایتمکزدن مقدم طایع اولدیغکز حالده خاکپاینه واروب رومال
اولك والله محمد علیه الصلاة والسلامك دعوت ایلدیکی شی دین
دکل ایسه اخلاق عربده مستحسن اولور بر شیدر پس امریمه
اطاعت وپندمی قبول ایدك هر کیمسه بو امر حسنه سبقت ومبادرت
ایده فائز اولور وبطؤ تأخیر ایلیه نادم اولور دیو اتمام کلام ایلدکده

نفسنه معجب اولان کیمسه فضل وهنرده غایته وحسن سیرت وعلم
ومعرفتده نهایته رسیده اولوب ممتاز اولدم تخیل ایدرحال بوکه خلاف
نفس الامر وخیال باطل اولوب تخیلی کذب محض اولمش اولور
ومعرفت برشیئ احوالنی تدبر وفکر ایله ادراکه دیرلر که علمدن اخص در
لهذا فلان یعرف الله دیوب یعلم الله دیمزلر زیرا باری تعالی حضرتلرینی
یشرك معرفتی ایاتی تدبر وتفکر ایله اولوب ذات شریفنی ادراکدن
عاجز در والله یعلم کذا دیوب یعرف کذا دیتلمز زیرا معرفت تفکر ایله
حاصل اولان علم قاصره دیرلر واصل معنای معرفت عرفت کذادن
مأخوذ اولوب رایحه سنده اصابت ایلدم دیمکدر که عرف رایحه
معنا سنه در مآل معنای فقره کشی کندی حد ومقدارنی بیلوب
فضول وطورنی متجاوز اولمامق صواب واولی در دیمك اولوب
العجب اکذب فقره سنی مؤید اولمش اولور وفقرتین مذکورتین
مثل اولوب مثل اول اکثم بن صیفی یه نسبت اولنوب مثل ثانی مزبور
اکثمك * لن یهلك امرؤ عرف قدر نفسه * قولندن مأخوذ در
ومومی الیه اکثم بن صیفی بن ریاح التمیمی وزمان جاهلیتده عربك
حکام وحکما وخطباسندن اولوب نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك مبعثنی ادراك ومکتوب ارسال ایلیوب اسلامنده اختلاف
اولنوب اکثر قوم صحبت اسلامنه ذاهب اولمشدر هجیمی نقل ایدرکه
وفاتاکه اکثم بن صیفی یه مبعث نبی علیه السلام واصل وبالغ اولدی
قومنه نبی بیغمبر علیه السلام ایصال ایدك دیو امر ایلدی قوم دخی
امتناع ایدوب یا اکثم والله سن کبار عربدن سن ذهابکه رضادادە
اولمیوز دیدیلر اکثم چونکه ذهابه مانع اولدیکن میانکزدن پری
پیغمبر علیه السلامه واروب ربندن وامر ایلدیکی اشیادن استخبار
ایدوب بکاخبر ویرسون دیدی حبس بن اکثم دخی پیغمبر علیه
السلامك مجلسنه داخل ویا محمد ربك سنی نه شیئ ایله بعث ایلدی
دیوسؤال حضرت رسول اکرم دخی اوثان واصنامی کسر وشکست
ایتمك ایچون بعث ایلدی بیورد قده حبس ونه شیئ ایله امر ایلدی

هفيئة من الناس * دخی دیرلر وفراش ذباب رقیق الجسد که پروانه در
لهذا هر استخوان رقیقه فراشه دیرلر و بعضیلر شجرك قفل یعنی
خشك و یابس اولننه رقیق وخفیف اولدیغنه بناء فراشه دیرلر
واماذوالرمه نك حمارلر وصفنده * وابصرن ان النقع صارت نطافه *
فراشاوان البقل ذاوو یابس * قولتده بعضیلر فراشدن مرادنقع که
مانك مجتمع اولدیغی حفره در انده آب رقیق اولور دیمکدر دیدی
و بعضیلر قطرات آب فراش طائر اولوردیمکدر دیدیلر کان فراشه
قطرات آبدن تولدایدرمش نطاف قطره معناسنه در وشهاب شعله
ناره اطلاق اولنوب سواد ایله مختلط اولان بیاضه دخان ایله مختلط
اولان شهابه تشبیه ایله شهاب دیرلر وفراش نفسنی آتشه القا ایله
معروف اولمغله مثلده طمعکاران حقنده * ماهم الافراش طمع *
دیرلر وزعم فلاسفه ده نوریت حیونی جذب ایدر مثلا لیلده طیران
ایدن پروانه وسائر جسم لطیف اولان حیواناتی آتش جذب ایتمکله
نفسنی القا ایدوب محترق اولور کذلك صیدی مراد اولنان غزلان
وطیور ووحوش وماهی یه بر و بحرده شعلهٔ آتش تقریب اولنوب
جذب شعله ایله شکار اولنورلر وزعم فلاسفه ده بو عالمك صلاحی
نورایله در وفقرهٔ مذکوره نك مآل معناسی ابن عبدوس جهلی
ومتأذی اوله جغی شیئه تعرضی سببیله فراش کبیدر که کندویی
مهلکه یه القا ایدر دیمك اولور * اطیش من فراشة * دخی مثل اولوب
طیش خفت معناسنه اولمغله برشیئك زیاده خفتنی بیان محلنده ضرب
اولنور * فان العجب اکذب ومعرفة المرء بنفسه اصوب * فان قولی اما
بعدده کی امانك صله سی یعنی جوابیدر وفا کلامك بعضیسنی بعضیسنه
رد ور بط ایچون اقتضا ایدر وعجب انسان نفسنی استحسان وکمالات
ومعارف ایله متصف اولمسی زعمندن عبارت اولوب کان کندینك
بورتبه فضل وکمال ایله کامل اولدیغنه تعجب ایدر وکذب صدقك
ضدی اولوب مقال وفعالك وصفی اولور ونفس فعل وقوله نسبت
اولنوب فعلة صادقة وفعلة کاذبة دخی دیرلر ومآل معنای مثل

متن

بصیرتده دخی استعمال اولنور افتقاد بصیرت افتقاد بصری عمی عد
یورمیوب قرأن کریمده * فانها لاتعمی الابصار ولکن تعمی القلوب
التی فی الصدور * یوردی و بو محلده شمس نهارایی عبدوسك صواب
واضحی ترك و تعرضی مذموم اولان شیئه مبادرت ایله آشکار خطایی
کورمکدن کنایه در یاخود ولاده وصولی ممکن اولمامده شمس کبی اولوب
محالی طلب ایلمسندن کنایه درمأل فقرتین غرور وغفلتی ذیلنده صواب
واستقامتدن سقوط ایدیجی وآشکار ونمایان اولان شیدن غافل ونابینا دیمك
اولور * الساقط سقوط الذباب علی الشراب * ذباب لغتده معروف متن
اولان سینکه اطلاق اولندیغی کبی نحل وزنبور ودبره وسائره اطلاق اولنور
وجاحظ اجناس نحله یه وسائر سینکلره شامل اولدیغنه دلیل حدیث
شریفده * کل ذباب فی النار الا النحله * وارد اولمسیدر دیدی ومثلس
* فهذا اوان العرض حتی ذبابه * زنا بیره و الازرق المتلس *
بیتنده ذباب زنابیره شامل اوله یعنی تصریح ایلمشدر و بو محلده ذبابدن
مراد معروف اولان سینکدر ومرادمك چشمه ذباب العین دیرلر ذبابه
مشابهتنه بناء یاخود شعاعی ذباب کبی طیران ایلدیکنه بناء وشراب
تناول اولنان هر مایعه اطلاق اولنور پس مکس کرك حلو وکرك
حامض برآبدار ومایع شئ مشاهده ایلسه البته طمعندن تناولنی قصد
وکندویی اول شرابه القا ایدوب اکثریا هلاکنه باعث اولمغله
طمعکاران حقنده * اوقع من ذباب * ایله ضرب مثل ایدرلر و برشخص
کندویه کفایت ایدر مرتبه تعبیشه راضی اولمیه * کان کا لذباب الذی
لایرضی * دیرلر زیرا مکس کمال حرصندن کوش فیلدن سیلان ایدن
آبه طمع وتناول قصدیله کندویی کوش فیله القا ایدوب فیل کوشیله
ضرب وقتل ایدوب طمعی هلاکنه مؤدی اولور مأل فقره ای ذبابك
شرابه سقوطی کبی ساقط وهلاکنی طالب اولان دیمك اولور * المتهافت متن
تهافت الفراش فی الشهاب * تهافت خفت ایله ترامی وطیران معناسنه
اولوب خفت وتهافت الشئ دیرلر خفت ایله ساقط اولدی معناسنه
اولوب قحط وغلادن مضطرب ومغتم اولان ناس ایچون * وردت

شریفده * لاخلاط ولا وراط * وارد اولمشدر ابو عبیده بو حدیث
شریف * لایجمع بین متفرق ولایفرق بین مجتمع خشیة الصدقه *
قولی کبیدر دیدی یعنی صدقه خوفندن متفرق و پریشان اولانلرین
بینی جمع اولنماز ومجتمع اولانلرین بینی تفریق و پریشان اولنماز وجهل
علمك ضدی اولوب مفازه یه مجهله دینلدیکی کان مفازه ده کیفیت
طریق مجهول اولدیغنه بناءدر راغب دیدی که جهل اوچ قسم
اولوب اولکی قسمی نفسك علمدن خلویدر اصل جهل بو قسمدر
و بعض متکلمین جهلی نظامدن خارج اولان افعالی مقتضی برمعنادن
عبارت ایلیوب علمی نظام اوزره جاریه اولان افعالی مقتضی معنادن
عبارت ایلدی وایکنجی قسمی شیء نفس الامرده اولدیغنك خلافنه
اعتقاد ایتمکدن عبارتدر اوچنجی قسمی برشی ایشلمه سی حق ولایق
اولان وجه اوزره ایشلمیوب خلافنه ایشلیه کرك اول فعل باطله اعتقاد
صحیح ایله اعتقاد ایلسون کرك اعتقاد فاسد ایله اعتقاد ایلسون
ومثال فقرتین ای مجنون و بی عقل وجهلی سببیله هلاکده واقع اولمش
دیمك اولور * البین سقطه الفاحش غلطه * سقط مرضی اولمیان
شیئه اطلاق اولنوب متاعك ردی اولاننه سقط دیرلر وقولده سقط خطا
اولانیدر و بر کیمسه فعلندن ندامت ایراث ایده جك شیئی اتیان ایلسه
اول فعله سقط دیرلر و برشی عالیدن سافله طرح اولنسه سقوط دیرلر
وفاحش اقوال وافعالدن قبحی عظیم و بزرك اولان شیئه دیرلر وفعلهٔ
قبیحه یه فاحشه دینوب بیکانکان ایله الفت ایدن زنه فاحشه علم وضع
اولندی وغلطه نطقا وفعلا صواب وراستدن خروجه دیرلر وعرب
غلط وغلت استعمال ایدوب بعضیلر ایکیسی دخی لغت اولمسنی زعم ایلدی
و بعض قوم تکلمده خطایه غلط وحسابده خطایه غلت دینلمسنی زعم
ایلدی ومآل فقرتین ای خطا سی ظاهر وآشکار وافعال واقوالنك
صوابدن بعد وقبحی بدید ونمایان دیمك اولور * العاثر فی ذیل اغتراره
الاعمی عن شمس نهاره * عثار سقوط ولغزیدن معناسنه واغترار
غفلت معناسنه اولوب غافله ذیل وعثار استعاره سی ملایم ومناسب
واقع اولمشدر وعمی فقدان البصر اولوب نابینایه اعمی دینوب افتقاد

بیان حقیقهٔ جهل

متن

متن

استدلال ایلدی * ولمن کان له قلب * ای عقل ایله تفسیر اولندی وجاحظ عقل اعضایه قوت ویران غدالرندن تولدایدن ماده در بنابرین بلادر عقله نافع و پیاز مضر در دیدی ودیرلرکه بلادرك برسنه دن اصلاح ایلدیکنی باذنجان برآیده افسادایدر و بعض قوم زعمنده عقل دربه وعادتدن حاصله برهیئتدن عبارتدر بناء علیه معلم یك اذهانی صبیان ایله اختلاط سبیله فاسده اولور و بلا در ابن جزار روایتی اوزره عقاقیردن انقرویه دیدکلری عقاراولوب زبان رومیه ده شبیه بالقلب معناسنه در ابن عمران دیدی که بلادر قلب طیره شبیه لونی قلب کبی سواده مائل قرمزی وجوفنده دم کبی برشی اولوب اکل اولندقده لسانه لهب وحرارت و یرد برثمره در وصیندن کتوررلر که صقلبه ده جبل نارده نابت اولور ودرجهٔ رابعه ده حار یابس اولوب فسادذهنه ودماغ وعصبده برودت ورطوبتدن حادثه اولان امراضه جیدونافع واسترخاء ونسیان وذهاب حفظه مانع ورافعدرلکن دمی احراق ایدر استعمال وشربی اکثار ایدنلره یبس وسرسام وسهر وعطش شدید عارض اولور پس شراب و برنا وحارالمزاج اولنلره استعمالی جائزدکلدر وفالج اولنلر وفلج اصابت ایتمسندن خوف اولنلره نافعدر وجیدر وابن سینا بلادر حلوالطعم اولوب عسل رائحه لو برعقاردرکه داءالثعلبه نافعدر دیدی وجبش بن حسین دیدی که بلادر حار شدید اولوب بعض جوارشاته ادخال ومشایخ وزمنایه مزاجنه بلغم غلبه ایدنلره بندقه یاخود بند قدون اصغراسقا اولنور واصلاحی خاص سمن بقر ایله اغلا ایله اولور وعسلی اخذ مراد اولندقده حدید کلبتین احما وتسخین اولنوب بلادری میان کلبتینده عصر ایدوب عسلی سیلان ایلدکده اول عسل سمن بقر ایله خلط واغلا اولنوب استعمال اولنه وورطه هلاك معناسنه اولوب روبة * فاصبحوا ورطة الاوراط * دیمشدرواصل ورطه اباب وذهاب ممکن اولمیوب سانك وواقع اولان کیمسه هلاك اولوارض مطمئنه یه اطلاق اولنور ووزاط خدیعه معناسنه اولدیغی یوندن مأخوذ در وحدیث

بر بیابانی کندو بی دشمندن منع وحفظ ایدر بر جبله التجا ایلدیکی
زمانده عقل الوعل دیرلر کویا انسان احوالنده عقله التجا ایدر واشتقاق
عقلده برمقدار قول دخی واردرکه ذکری تطویله باعث واکثری
معانی مشترکه اولمغله ترك اولندی وجاحظ عقل صواب وحق اولان
شیئه معرفت واول صواب ایله عمل زمانی زمان معرفته مقارن اولمدن
عبارتدر دیدی پس علم عمله علت وقید اولوب بر کیمسه یی محاسنه
علمی محاسنی عملنه داعی ومساوی یه علمی مساوی عملنه مانع اولدقده
علم عملك قیدی ووثاقی اولمش اولور چونکه عقل ونهی صاحبنی
فعل مستحسنه عقل وحبس وفعل مستحسنی عمل وفعل قبیحی نهی ومنع
ایتمده وثاق وعقال کبی اولدی اول کیمسه یه عاقل دینلدی وراغب
دیدی که عقل قبول علمه متهیئه اولان قوته دیرلر واول قوت ایله انسانك
استفاده ایلدیکی علمه دخی عقل دیدکلرینه بناء امیر المؤمنین علی کرم الله
وجهه * العقل عقلان مطبوع ومسموع ولاینفع مطبوع اذا لم یکن
مسموعا کما لاینفع ضوء الشمس وضوء العین ممتنع * بیوردی یعنی علم ایکی
قسم اولوب بری مطبوع و بری مسموع در ومطبوع مسموع اولمدقجه
نافع اولمز ضیاء آفتاب نابینا ومفقود البصره فائده ویرمدیکی کبی
و پیغمبر علیه الصلوة والسلام عقل مطبوعه اشارت ایله * ما خلق الله
خلقا اکرم علیه من العقل * وعقل مسموعه اشارت ایله * ما کسب
احد شیئا افضل من عقل یهدیه الی هدی او یرده عن ردا * بیوردی
یعنی باری تعالی عندنده عقلدن اکرم بر مخلوق خلق ایلمدی و بر کیمسه
هدایه هدایت ایدر یاخود فاسددن رد ومنع ایدر عقلدن افضل برشیء
کسب وتحصیل ایلمدی و باری جل شانه قرآن کریمدن هر موضعده که
کفاری عدم عقل ایله ذم ایلدی عقل مسموعه اشارت بیوردی
وهر موضعده که عقله بناء عبددن رفع تکلیف ایلدی عقل مطبوعه
اشارت بیوردی و بعض حکما عقلی تعریف ایدوب جوهر بسیطدر
دیدی و بعضیلری جسم شفاف اولوب محلی دماغدر دیدی و بعض
علما محلی قلبدر دیوب * فیکون لهم قلوب یعقلون بها * آیت کریمه سیله

مهما یکن من شیٔ بعد کذا اولوب مهما مبتدا و یکن شرط اولوب
اما معناء ابتداء وشرطی متضمن اولدیغی وقتده امایه فا لازم اولور
و بعد بو محلده ترتیب صناعیده استعمال اولنوب خطبا وکتاب اکثری
کلام محرر ورسائل محرره لرنده امابعد عبارتیله بدأ ایدرلر که سامعین
کلامله رینی کرکی کبی اصغا واستماع ایده لر حتی سحبان امابعد ایله افتخار
ایدوب * وقد علمت قیس بن غیلان اتی * اذا قالت اما بعد انی خطیبها
* بیتنی انشاد ایلدی واکثریا امابعد جمله وصلوله عقیبنده ذکر اولنوب
اول محلده کلام اول وکلام ثانی میانتی فصل ایلدیکنه بناء فصل الخطاب
تسمیه اولنور وکاهیجه عقیب بسمله ده ذکر اولنوب کاهیجه کان
عقیب فکر ورویه ده ذکر اولنمش کبی ابتداء ذکر اولنور تکیم پورساله ده
ذکر اولندی واما بعد عبارتنك ابتداء قائلی داود علیه السلام اولمق اوزره
روایت اولنوب بعضیلر قرأن کریمده مذکور اولان فصل الخطاب اما
بعد در دیدی و پرروایتده عبارهٔ مذکوره نك ابتداء قائلی حکماء عربدن
قس بن ساعدهٔ الایادی در لکن روایت اولی اصح اولوب قس عربده
کلمهٔ مذکوره ایله ابتدا خطبه قراءت ایلیوب وابتدا اوائل کتبه کتب وتحریر
ایلمشدر ومصاب مصیبت ونائبه ایله مبتلا اولان کیمسه نك اسمی اولوب
رجل مصاحب و فی عقله صابهٔ دیرلر یعنی عقللنده جنوندن برطرف
واردر دیمك اولوب معنای لغویسی سهمك مرمایه وجه صواب اوزره
وصولندن عبارت اولمغله اصاب السهم دیرلر پس مصیبت فی الاصل
رمیده استعمال اولنوب بعده نائبه یه مختص قیلندی وعقل تحریٔ نفع
وتجنب ضرر ده مستعمل معرفتدن عبارتدر وعقلك اشتقاق ومعناسنده بیان حقیقهٔ عقل
اهل لغهٔ ومتکلمینك اقوال کثیره سی اولوب بعضیلری قتده عرب اشتری
فراردن منع ایچون ساقنی ذراعنه ربسمان ایله ربط وبتد ایلدیکی
وقتده عقل الناقهٔ دیدکلری قولندن مشتقدر دیدی کان عقل تسمیه
اولندی ودیته عقل تسمه اولندی زیرا دیت اولمق اوزره اعطاء اولنه حق
اشترفناء ولی مقتوله عقل ور بط اولنور یاخود سفك دمایی حبس ایدر
و بعضیلر عقل معقلدن مشتقدر دیدی ومعقل ملجاء وپناه معناسنه اولوب

محاسن ومناقبن تعداد ومیل واشتیاقنی اعلام وبیان وکندوبه
مخصوص اولوب آخرایله الفت واستیناسدن نفسنی ابعاد نیازنده
اولدیغنی شرح وتفصیلده مصرف مقدور وسعی نامحصور وابن عبدوسه
منحصروسائرینه التفات ومیل ایتمیوب محبتی آخردن زائل وقاصراوالق
خصوصنده قصورایتمدی اماولاده نك ابن زیدونه * عاشقان هرچنده
مشتاق جمال دلبرند * دلبران برعاشقان ازعاشقان عاشق ترند *
مضمونی اوزره عشق وابتلاسی ابن زیدونه برتر وفی الحقیقه بربرینه
وافق شن طبقه مصداقنجه اوفق وانسب وظرافت ومعرفتده برابر
اولمغله ابن عبدوسك قواده ارسال ایلدیکنی ابن زیدونه اعلام ایدنجه
ولاده لساننندن بورساله مشهوره یی تصنیف وارسال ابن عبدوس دخی
معشوقه یی تألیف واستحصال ایتمدن مأیوس واول مرغی صید
وشکاردن عاجز وبی مجال اولوب مقدما بیان اولندیغی اسلوب اوزره
ابن زیدون اشبیلیه یه فرارایدنجه دست تعرضنی کوتاه وشبان روزآتش
تحسردن آه وواه ایدردی مورخیندن ابن بسام وابن حیان بوافسانهٔ
عجیبه یی بوکونه ذکر وبیان ایلمشلردر * ذکرالرساله وشرح تاریخها متن
کارسم (امابعد ایها المصاب بعقله المورط بجهله) کلمهٔ اما فتح همزه
وتشدید میم ایله اولوب نحویینلرن برجماعت حرف شرط اولیوب
معنای شرطی متضمندر دیدیلر وبو محلده تفصیلدن مجرد اولدیغی
مفیده تصریح اولنمشدر (لکن علامهٔ عبدالقادر حرف شرط
وتفصیلی مفیداولمسنه ذاهب اولمشدر اکثریا ظرف زمان ونادرا
ظرف مکان اولوب زمان ایچون استعمال اولندقده جاء زید بعد عمرو
ومکان ایچون استعمال اولندقده دار زید بعد دار عمرو دیرلر وبو محلده
لفظ اعتبایله زمانه صالحه ورقم اعتباریله مکانه صالحه در وکلمهٔ امادن
نصکره واقع اولدقده ناصبنده اختلاف اولنوب بعضیلر فعل شرط
مقدردر دیدی وسیبویه اماکلمه سی فعل مقدره نائب اولمغله بعدنی
نصب ایدر دیدی پس مذهب اوله کوره امافعلدن معنا نائب اولوب
عملا نائب اولمز ومذهب ثانی یه کوره معنا وعملا نائب اولدی واصل عباره

والغنده تكلف وسعى واسباب بزم اماده ايدردى لكن ولاده يه سؤقصد ايله دكل بلكه انجق برنكاه عاشقانه يه وملاطفه ومشاعره يه راضى وقانع ايدى ولاده ايسه ابن عبدوسى هزل ومزاح وبعض كلمات لطيفه آميز ايله مذاق ايدردى ازجمله بركون ابن عبدوسك خانه سى جانبندن مرور ايدوب كوردىكه ابن عبدوس اتباع وندماسيله درخانه ده سرير اوزره جالس ومكالمه يه مشغول وپيشنده منبع چركابدن حوض مثال برآبكير مشاهده وبو بيتى انشاد ايلدى * انت الحصيب وهذه مصر * فتدفقا فكلا كما بحر * وابن عبدوس قطعا جوابه قادر اولهميوب ولاده سمت آخره عزيمت وتوجه ايلدى واهالئ قرطبه بو بيتى از برايدوب تغنى وقرأت ايدرلردى بيت مز بور هارون الرشيدك مصره والى ايلديكى عبد مدحنده ابونواسك انشا ايلديكى قصيده سندن اولوب مصردن مراد مصر قاهره در وخصيب هبدمز بورك اسميدر ورشيدك عبدى والئ مصر ايلسنه باعث آيت كريمه دن منفهم اولان فرعونك حكومت مصر ايله افتخار ايدركه فرعونك كبرو بغينه سبب اولان حكومت مصرى بن برعبده تفويض وتقليد ايدرم ديوب خصيبه توجيه ايلدى وابن عبدوس ولاده يى تهاجه صيد ووصالنه هرخدعه ومكر ايله دام وقيد تدارك ايدوب نائل مرام اولم ديو سعى واهتمام ايدردى حتى ابن زيدون مطلع اولوب بوقطعه يى انشاد ايلدى * وغرك من عهد ولاده * سراب ترى وبرق ومض * هى الماء تأتى على قابض * * ويمنع زيدنه من مخض * ومض لمعان خفيف معناسنه اولوب كالقابض على الماء تحصيلى ممكن اولميان شئ تحصيله سعى ايدن كيمسه حقنده ضرب اولنور مثلدر كه شاعرك بو بيتنده مذكوردر * فاصبحت من ليلى الغداة كقابض * على الماء لايدرى بماهو قابض * ومخض لبندن زيدى اخذه ديرلر واول لبنه ممخوض ديرلر چونكه ابن عبدوس مكر وحيلدن سوده مند اولمدى برزن مكاره ودالهٔ محتاله وغداره تدارك ايدوب ولاده يه ارسال وهزار خديعه ايله كندويه تميل واستحصال ايلمه اول زن فاجره دخى ولاده نك بزمنه دخوله رخصتياب اولوب ابن عبدوسك

بيان منقبهٔ خصيب مصرى

سوزنی معاینه ایلدکجه بی اختیار * لبك کلدر دهانك غنچه خدك لالهٔ
حمرا * جبینك اوزره اول کاکل یاعنبر بو یاخود سنبل * بیتیله ترنمساز
اولورلردی لکن ولاده‌نك میلی ومحبتی ابن زیدونه زیاده واکثر الفت
ومعاشرتی مزبوره منحصر وتنهاده ایدی حتی بوقطعه یی انشاد
ایدوب ابن زیدونه ارسال ایلمشدر

* ترقب اذا جن الظلام زیارتی * فانی رأیت اللیل اکتم للسر *
* وبی منك مالوکان بالبدر لم یر * وباللیل لم یظلم وبالنجم لم یسر *

وابن زیدون معشوقه سی ولاده یی فارلقبیله ملقب وزیر ابوعامر بن
عبدوس ایله مواصلت تهمتیله اتهام وغضب ایدوب ایکیسی حقنده
بو قطعه یی انشاد ایلدی

* عیرتمونا بان صار یخلفنا * فیمن نحب وما فی ذاك من عار *
* اکل شهی اکلنا من اطایبه * بعضا وبعضا صفحنا عنه للفار *

شهی مشتهی معناسنه اولوب صفح اعراض وترك معناسنه در
ولاده دخی خاطر مانده اولوب ابن زیدونی هجو قصدیله علت معهوده یه
ابتلاسنی مشعر بو قطعه یی انشاد وارسال ایلدی

* ان ابن زیدونه علی فضله * یلهج بی شتما ولا ذنب لی *
* یلحظنی شزارا اذا جئته * کانما جئت لاخصی علی *

علی ایله ابن زیدونك علی اسمنده اولان غلامنی مراد ایدر یعنی ابن
زیدون فضل وهنرده ممتاز ومسلم ایکن بنم شتم وازارمه حریص اولور
حال بوکه بی جرم وکناهم وکندینك زیارتنه وار دقده طرف چشم
غضب آلودی ایله نظر ایدر که کویا بن خادمی علی یی خصی ایتمك
ایچون وارمشم وبرقطعه که انشاد ایدوب آستیننه تحریر ایلمشدی بودر

* انا والله اصلح للمعالی * وامشی مشیتی واتیه تیها *
* وامکن عاشقی من صحن خدی * واعطی قبلتی من یشتهیها *

مومی الیه ابن زیدونك ولاده یه میل ومحبتی افراط ایله اولمغله اکثر غزللری
ولاده نك اوصاف جمیله سنده اولوب بعضیسنده اسمن دخی تصریح
ایلمشدر کذلك وزیر ابوعامر بن عبدوس ولاده یه دلداده ومعاشرت

الملوك تبووا * شرفا سرى معه السماك جنبا * فاذا دعوت وليدهم
لمة * لباك رقراق السماح اريبا * هيم تعاقبها النجوم وقدتلا * فى
سودد ومنها العقيب عقيبا * ومحاسن تبدى دقايق ذكرها * فتكاد
توهمك المديح نسيبا * هرشى كه متلألى اولها كه رقراق ديرلر (بوابيات
دخى معتضدى مدح ايلديكى قصيده دندر * امافى نسيم الريح عرف
يعرف * لناهل لذات الوقف بالجزع موقف * وليلة وافينا الكثيب
لموعد * سرى الايم لم يعلم بمسراه مرجف * بومطلع دخى برغزاندندر
* بينى وبينك ما لوشئت لم يضع * سترا اذا ذاعت الاسرار لم يذع *
(مطلع ديكر) انى ذكرتك بالزهراء مشتاقا * والافق طلق ومرئى
الروض قدراقا * ومومى اليهك بر قصيدهٔ نونيه سى واردر كه
شهرتى ذكرنه مانعدر (در بيان سبب انشاء اين رساله) ابن زيدونك
بورسالهٔ مرغوبه يى انشاسنه سبب بودركه مغرب زمينده بنى اميه دن
داخل ديمكله معروف اولان عبد الرحمن ابن حكيمه منسوب خلفاء
امويينندن مستكفى بالله محمد بن مستنصر بالله ابن مستظهر بالله عبد
الرحمن خليفه نك زليخا مانند حسن وجمال صاحبه سى ولاده نامنده
برد ختر پاكيزه سى وارايدى كه * سبنه يى مثل وبدل عارض دايره
كوزل * عيبى انجق قنى نازكدر اونازنده كوزل * هرطرفى موزون
ومتناسب برمحبوبهٔ آفت جان ونونهال فتان جهان اولوب پدرى
مستكفى بالله قتل اولنوب طوائف ملوك تغلب ايلدكدن صكره سمت
شعر وادبه ونظم ونثر عربه ميلى وتحصيل معارف وانشاء شعره جبلى
هوسكار اولمغله رفع حجاب وتستر وتصونى ترك ايله داخل مجالس
احباب بلكه هم بزم شعر اوكتاب اولوب فرط حسن وجماندن ماعدا
شعر وانشاده دخى مردانه وادبيانه وضع وروشى اولمغله كبار وزرا وشعرا
دلداده سى وعشقيله دلربوده واواره سى اولوب هر برى شرف قدومنه
خواهشكر ومشاهدهٔ جمال باكمالنه فرصت خواه وطلبكر اولوب
* تشريف ايله خانه مى رشك ارم ايله * اغلتمه بنى ايكى كوزم كل كرم ايله *
ديو هر برى نياز وبرينك خانه سنه وارد قده مقدورى مرتبه اكرام
واعزاز وبر برينه معاملهٔ ناز ونيازايدرلردى وافتاد كان حسن جهان

يان سبب انشاء رساله

واهل ادب عندنده مشار اليه بالبناندر و وادئ شعر وانشاده ماهر ونقاد اولنلر نظمی نثرندن اجود واحسندر دیوب حسن دیباجهٔ الفاظه ایضاح معانی یه موفق اولدیغنه بناء بحتری الغرب تسمیه ایلمشلردر ونثرده امثال عربی واشعار متقدمین ومتأخرینی افراط ایله ایراد ایتمکله منظومی منثورنه غالب اولوب بادئ نظرده بالجمله منظوم ظن اولنمق رتبه لرینه رسیده اولمشدر لکن بو وادی دخی اطلاع معجبنه واستحضار معجزنه دلالت ایدر اعجاز نثری فصاحت وبلاغتده نه رتبه یه بالغ اولدیغی بو رساله یی سرد ایله معلوم اولور که سائر نثرینه نمونه در اشعارندن دخی بعض مرتبه ذکر اولنسونکه * لیس الخبر کالعیان * حتی رتبهٔ بلاغتی یقینا معلوم ارباب فهم ودانش اوله ازجمله مسجون ایکن ابن جهوره خطاب ایدوب ارسال ایلدیکی قصیده درکه ذکر اولندی (قصیده) ماجال بعدك لحظی فی سنا القمر * الا ذکرتك ذکر العین بالاثر * ولا استطلت دماء اللیل من اسف * الا علی لیلة سرت مع القصر * یالیت ذاك السواد الجون متصل * قد استعار سواد القلب والبصر * یاللرزایا لقد شافهت منهلها * غمرا فما اشرب المکروه بالغمر * لایهنئ الشامت المرتاح ناظره * انی معنی الامانی ضایع الخطر * هل الریاح بنجم الارض عاصفة * ام الکسوف لغیر الشمس والقمر * ان طال فی السجن ایداعی فلا عجب * قد یودع الجفن حد الصارم الذکر * وان یثبط ابا الحزم الرضی قدر * عن کشف ضری فلا عتب علی القدر * من لم ازل من تانیه علی ثقة ولم ابت من تجنیه علی حذر * جال فعل ماضی اولوب جولدن وجولاندن مشتقدر ولحظ مؤخر عین ایله نظره دیرلر وسنا ضوء معناسنه در واسف اشد حزن معناسنه در وجون اضداددن اولوب بیاض وسواده اطلاق اولنور وجفن نیام تیغ معناسنه در وتثبیط برشیئی شیء آخردن کشی اشتغال ایتمکه دیرلر (بو بیتلر دخی بنی جهور حقنده در بنی جهور احرقتموا بجفائکم * جنانی فما بال المدایح تعبق * تعدوننی کالعنبر الورد انما * تطیب لکم انفاسه حین یحرق * (وله فی حق الجهاورة) ان الجهاورة

ادباردن متضجر ومحزون وهر روزی * اطول من یوم الفراق * اولمغله
طاقتکزار وناله وفریاده آغاز ایدوب هرچند که استعطاف واستعفایی
متضمن رسائل عجیبه وقصائد لطیفهٔ غریبه ارسال ایدردی آتش غضبی
مشتعل وشرار افشان اولمقلغه باعث اولوردی آخرکار * الفرار مما
لایطاق من سنن المرسلین * مسلکنه سالك وبرشب دیجورده فراره
متهالك وسوی سلامته زیر زمیندن سیل وش روان وجان شیرینن
خلاصه سعی وشتابان اشبیلیه صاحبی معتضد لقبیله ملقب عباد
بن محمدك کنف حمایه سنه وصول ایله رهایاب اولدخی تلقی بالقبول ایله
اکرام وکامیاب ایدوب رتبهٔ وزارتی احسان وامور مملکتی تفویض
والباس خلعت فاخره ایله تکریم فراوان ایلدی مومی الیه ابن زیدون
رأی وتدبیرده عدیم المثل وفضل وهنرده بی همتا ومسلم الکل
اولدیغندن ماعدا اطوار پسندیده سنه بناء محبوب قلوب عالمیان
وممدوح کافهٔ رعایا واعیان وهرکسه لطف وکرمی مبذول ورایکان
ایدی کتاب الذخیره ده ابن بسام بعض وزراء اشبیلیه دن نقل ایله ذکر ایدرکه
برکون ابن زیدونك تسری ایلدیکی جواریدن بری وفات ایدوب کبار
واعیان واتباع وداعیان جنازه سنه حاضر وهر بری علی مقدار مراتبهم
ابن زیدونه تعزیه یه آغاز وتسلیه بخش وخاطر نوازیده نقدینهٔ
درر کلماتلرك صرف ایتمه ده اطناب وایجاز ایلدکلرنده فردا فردا
جوابه تصدی وهر برینه الفاظ ومضامینی مختلفه ومتغایره کلمات
دریة النظامی سلك آدابه نظم وبریوزدن لطافت آمیز جواب
ویردیکه وسعت میدان فصاحت وبلاغت واستحضاری نه رتبه
اولدیغی تکرار معلوم جهانیان اولدی ومومی الیه دورتیوز التمش اوچ
سنه سنه وارنجه عباد وپدری معتمد علی الله خدمتلرنده مکرم ومحترم
واشرف خدماتده منصوب ومستخدم اولوب سنهٔ مزبوره ده ارتحال
دار بقا ایلمشدر مورخیندن ابن حیان وابن بسام وغیریلری ابن
زیدونك فضائل واخبارندن برنبذه ذکر وبیان ایلمشلردر ازجمله
مرتب دیوانی ورسائل کثیره سی اولوب نظم ونثرده فائق الاقران

ایدن ملوك طوایفدن ابو الولیدین جهور که ارباب دانشه اکرام وقدر
ومنزلتلرینه کوره هر برینه احترام ایتمکله معروف وکندی دخی برادیب
کامل اولمغله دائن کرمنه تشبث آرزوسیله اواطرفه محمل بند عزیمت
وذات وحیثیتی وسیله سیله داخل کهف الامانی وندیم صاحب سر
وسامانی اولوب قدرومنزلتنی برتر وعالی اوصاف جبله سی معلوم اسافل
واعالی اولدقده ملك مومی الیه نظام امور مملکتی ایچون سائر ملوك
اندلسه ایلچی ارسالی اقتضا ایلدکده ارکان دولتنك اعقل وارشدی
وزیر مشارالیه اولمغله * الرسول یدل علی مقدار مرسله * قولنه رعایة
سفارته تعیین واقتضاسنه کوره رأی وحرکتی عقل نادره دائنه تفویض
وتقلید * وارسل حکیما ولا توصه * امری ایله عامل ورای وتدبیرنه
راضی وقائل اولوردی اهالئ مملکت دخی ابن زیدونه ملکك میل
وتوجهنی وعلو رتبه وشانی مشاهده ایلدکچه تردد وانتساب ایتمکه
کوشش ایدرلردی وفی الحقیقه حسن خلقی وخصال حمیده سی
خلقی کندویه بنده افکنده وچاکر زرخریده ایتمك رتبه سنه
واصل اولمشدی چونکه ابن زیدونك نظام حالی نتیجه زمان متمادی
وبانی ووقع واعتباری روز بروز متزاید ومترائی اولدی حساد
بدنهادك آتش حسدلری شرار افشان وهر بری برکونه راه
فسونسازی یه راهی ومکر وحیله ایله ابن زیدونك طرد وابعادنه
مجد وساعی اولوب لکن ملعنت جبلیه لری آشکارا ولمغله کارکر اولمدی
اما زمرهٔ ملعنت شعاردن بری که * الزم للمره من ظله * وفقیجه ابن
زیدونك مجلسنه ملازم ومصور ناصدیق وغمکساری وحسدهنك بومقوله
اطوار ناپسندیده لرینه * ابکی من یتیم * وترتیب جزالرینه دامن درمیان
وعازم اولوردی اما * اکبر الاعداء اخفاهم مکیده * سرا حساده
اعانت ومکر وخدیعه لریله متانت وبروب آخر الامر نفاقلری ابن
جهوره تأثیر ومقدمات فریب اشتمالری نتیجه پذیر اولوب دروغ
واراجیفلرینه اعتماد وغضب وعتاب ایله وضع زندان * واظلم من لیل *
برمحله حبس وبند بلایه کرفتار واسیر ایلدکده ابن زیدون بورته

دیوب رسالهٔ معهوده یی شرحله ترجمه یه ـث وترغیب و املاء
وانشاسنی تشویق وتصویب ایلـدکده مستعینـا بالله تعالی تحقیق
وتحریرینـه شروع اولنوب فوائدنی بسیار ومنافعنی اکثار ایتمك
ملاحظه سیله کتب ادب ومحاضرات ولغات وتواریخدن ظفریاب
اولدیغم امثـال عربیه وفارسیه وافسانهٔ عجیبه ونوادرغریبه وابیات
لطیفه ولغات مشکله یی هامش ترجمه یه منه تحریر واتمام ایتدکدن
صکره بعض کتاب تکاسل پیشه‌لك اجرت کاتبی برکون مقدم اخذایدرم
اندیشه‌سی درون بطالت قرینده جایکیر اولوب اکثرمنه لرینی ترك
ایلدیکندن ماعدا مطالعه‌سیله تفکهه رغبت پیوران ارباب فضل
وکماله هامشه نظرانداز اولمق عسیروتکلفدن خلو ورهاو بیرون حوصلهٔ
امکان اولدیغی مستغنی عن التقریر اولمغله تکرار هامش ترجمه ده
محرر اولان فوائد نفیسه مسطوره ضم والحاق اولنمغه بدأ وشروع
اولندی والله المیسر للاتمام والاختتام * مقدمه در ذکر منشئ این
رساله * بورسالهٔ مقبوله یی رشتهٔ لئالئ انشایه کشیده و یراعهٔ درر پاش
کلمات لطایفدن صحیفـهٔ اوراقه جوهرحروفنی سبیکهٔ سطور ایدن
وزیرادیبك کنیه‌سی ابوالولید واسم سامیسی احمدبن عبدالله بن غالب
بن زیدون المخزومی الاندلسیدرکه شعروانشا وکتابتده یکانه ومیدان
فصاحت و بلاغتـده یکه تاز بی‌مثل و بی بهـانه اولوب اوچیوز
طقسان درت سنه‌سی بلدهٔ قرطبه‌ده پانهادهٔ سرای وجود اولمشدر
ووزیرکاتب معناسنه اولوب * خورشید طلعتا وزراء تووجه من * اکنون
سه ماه رفعت که تأخیر میکنند * بیتنده وزرادن مرادکابدر ووزیر
مشارالیه مشار بالبنان اولان علمای ذوی الامعاندن برینك نسل نجیبندن
اولمغله برطفل نجل نجیب ظهورایدوب هنوز نارسیده ایکن تحصیل
معارف کلیه وجزئیه یه بدأ واشتغال وعلوم عربیه وادبیك نکت
ومزایاسنـه وصولده بذل مقدورایله صاحب کمال وامثـال واترابنه
نظم ونثرده فائق وهم رتبه سنه من کل الوجوه رائق اولدقده
* انما یعرف ذا الفضل ذووه * مضمونی اوزره ممالك اندلسه تغلب

یان مقدمهٔ کتاب

کله مهما امکن تدریس وتعلیم ایله وقت گذار وتحصیل وتفهیم ایله
بیغوله اشتغالده تمکن وقرار ایدوب هرچندکه فنون غامض المدرکی
ذهن کلیل درکدن عاطل وعلوم صعب المنالی فهمدن قاصر وذاهل
اوله کتب ادب ومحاضرات وتاریخ ایله تفکه لذیذ اولمغله فرائد
نفیسه سنی رشتهٔ نظره کشیده وصفحهٔ درونه سرد وتهذیب ایدردی
برکون خاطرفاتره خطور ایتدیکه رسالهٔ ابن زیدون وابن نباته نك
شرحی که سرح العیون در نظم ونثری مشتمل وتاریخ وادب ومحاضراتی
محتوی ومتکفل اولوب فوائد کثیره سی ولطائف وفیره سی اولمغله
لسان فصاحت بیان عربیدن زبان ملاحت نشان ترکی یه نقل اولنسه
ابکار معانی ومضامینه لباس فاخرهٔ الفاظ ترکیه الباسیله بر یوزدن
دخی خوب صورت ایله جلوه نما وطبایع معارف شناسان عندنده
معتبر ومعتنا اولور دی دیو رشیق القد اسپهل الخد براعهٔ ناسج
نثور ونظام واخذ جودهٔ کلام ایله بیاض روی شاهد صحایفه فراید
کلماتی نظم وتزیین وخال سیه مثال نقط وحروفی ایله ترشیح وتحسین
ایلیم اما مهب محنت دن ریاح خواطر مشتده و وزان وتشتت قلب
فاتردن اوراق امانی منساقط وپریشان او لمغله قوه دن فعله
ونیتدن عمله کتورمك میسر اولامشدی لکن بر روز فیروز وبردم
نشاط بخش بهجت افروزده کوشه نشین انزوا ودوام دولت علیه
دعاسنه دست برداشتهٔ درگاه خدا ایکن طبیعت میدان غمکسار یده
کیت پند ونصیحنه سوار وهرجانبه جلوه وجولان وآخر کار ارخای
عنان ایله * دلا کر آیدت روزی غمی پیش * چو یاری باشد وغمخوار
غم نیست * بیتی ایله ترنم سازاوله رق بوازوا وفراغت نیجه دلك و بو
حجاب وتواری نه زمانه دك حمد الله که سنك کلك عبیر افشانك طرز انشاده
دخی رشح لاکی ایلر خصوصا بو زمان سعادت نشانده ارباب کمال
مکرم ومرعی واصحاب فضل وافضال محترم ومحمی وهر بر سخنور
ودانشور رتبه سنجه محسود نادان ومغبوط جهلای بی ادعاندر * نه زمان
کوسه کرك خیر متاع سخنی * بورو بیجده ایدن کذبله دعوای زبان *

LIBRARY
MAR 25 1965
UNIVERSITY OF TORONTO
970276

PJ
7750
I28R55

ترجمهٔ سرح العیون
فی شرح رسالهٔ ابن
زیدون

* * بسم الله الرحمن الرحیم * *

سپاس بیحد وشکر لایعد اول خالق فرد وصمد اولسونکه نوع
انسانی اشرف انواع خلایق واتم اصناف ممکنات وجمله سنه
فائق وکرم واحسانته شایان ولائق خلق وایجاد وعلوم ظاهره
و باطنه ایله اراسته ومعارف صوریه ومعنویه ایله پیراسته واراءت
سبیل رشاد ایلدی * وافضل صلوة واکمل تحیات اول اشرف
مخلوقات اولان نبی کریم ووسیم رسالت پناه حضرتلری اوزرینه
اولسونکه مظهر سر لولاك وسبب خلق انس وجن وملائك
وافلاك اولوب هر کیمك که آخر الرسل وخاتم الانبیا اولدیغنه اقرار
وایمانی وشریعت مطهره سنه انقیاد واذعانی اوله نعم دارین ایله
متنعم وسعادات ابدیه ایله مسعد ومغتنم اولدی * ودرود وسلام
آل عظام واصحاب کرام حضراتنه اولسونکه هر بری رهبر راه هدایت
ورهنمای صراط مستقیم سعادتدر * بعد ازین * بو بندهٔ کمتر وناچیز
وعبد احقر حیرت آمیز محمد سعید ابن قره خلیل عاملهما الله بلطفه
الجلیل اگرچه قلیل البضاعه وعدیم الاستطاعه در مالایدرك

Ibn Nubātah, Muḥammad

Terceme-i Şarḥ al-'uyūn

PJ
7750
I28R55

Ibn Nubātah, Muḥammad ibn Muḥammad
Tercume-i Sarḥ al-'uyūn

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY